

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

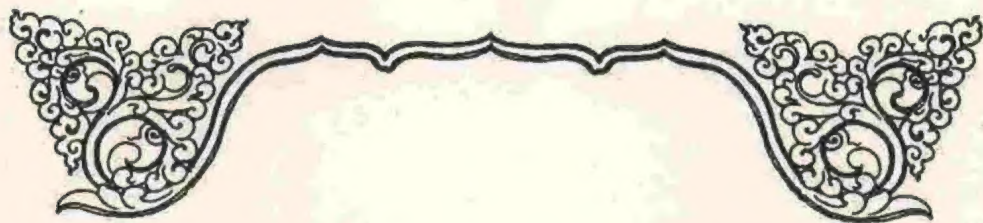
Work:	W3CN5020	ImageGroup:	I3CN5022
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཆན་འགྲེལ་ཡུལ་དེ་གའི་དོ་ཤལ། sher phyin mngon rtogs rgyan gyi mchan 'grel puN+da ri ka'i do shal/
Author:	to-be-supplied to-be-supplied
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a
Place:	n/a
Publisher:	n/a
Date:	n/a
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor, Cambridge, Mass. 02138.

༡༡། །ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཆན་འགྲེལ་
 བུཊ་རི་ཀའི་དོ་གལ་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ། །

གསེར་ཐང་གྲ་རུང་ལྷ་རིག་ནང་བསྟན་སྒོ་བ་གླིང་།

༡། །ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གི་མཆན་འགྲེལ་
ལུ་རྩ་རི་ཀའི་དོ་སལ་སོགས་
བཞུགས་སོ། །

༡ ། ཀུན་མཁྱེན་མི་ཡམ་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

༄༅། །ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

པོད་ལྔ་པའི་

དཀར་ཆག

༥ ། ཤེར་ཁྱེན་མངོན་རྟོགས་རྒྱ་མཁོན་འགྲེལ་

ལྷ་རྩེ་ཀའི་དོ་ཤལ།..... ༡

སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པ།..... ༡༠

སྐབས་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།..... ༤༤

སྐབས་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་བཤད་པ།..... ༡༡༩

སྐབས་བཞི་པ་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།..... ༡༢༩

སྐབས་ལྔ་པ་ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།..... ༡༤༧

སྐབས་དྲུག་པ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།..... ༢༣༩

སྐབས་བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།..... ༢༤༤

སྐབས་བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུབ་བཤད་པ།..... ༢༤༥

༥ ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱི་མའི་བསྟན་བཅོས་

ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་མི་པམ་ཞལ་ལུང་།..... ༢༧༩

༥ ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱི་མའི་བསྟན་བཅོས་

དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དག་གི་རིགས་

སམ་འབྱུང་ཁམས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་

ལས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིང་

པོའི་སྐབས་ཏེ་དང་པོ།..... ༢༧༥

༥ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མའི་བསྟན་བཅོས་

དགོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་

ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པ།..... ༢༧༧

༥ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མའི་བསྟན་བཅོས་

དགོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་

ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐབས་ཏེ་

གསུམ་པ།..... ༢༧༩

༥ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཆོག་

གསུམ་པོ་དག་གི་རིགས་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་

པར་དབྱེ་བ་ལས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་ཕྱིན་

ལས་མཛད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཞི་པ།..... ༢༨༧

༥ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་

མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་ཕན་

ཡོན་གྱི་སྐབས་ཏེ་ལྔ་བ།..... ༤༡)

༥༥ བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་སྒྲིང་ཐུན་ཆེན་མོ་

སེང་གའི་ང་འོ།..... ༤༤)

༥༦ ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་

ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་ཡེ་

གཤེས་སྒྲིང་བ་རྣམ་འབྱེད།..... ༤༥)

༥༧ དབྱུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་

བསྟན་བཅོས་གྱི་འགྲེལ་བ་

འོད་ཟེར་ཐེང་བ།..... ༥༦)

༥༨ རོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་གཤེས་རབ་རལ་

གྱིའི་མཆན་བཅས།..... ༥༧)

༥༩ ལྷ་མགྱུར་རྩ་བ།..... ༥༨)

༦༠ ལྷ་མགྱུར་འགྲེལ་བ།..... ༥༩)

མཐུན་པའི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་ཤེས་བྱའི་མཐའ་དང་མཉམ། །བརྟེ་བའི་འོད་སྟོང་
 གདུལ་བྱ་ཀུན་ལ་བྱབ། །ལྷན་གྱུ་བ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་མཛད་པ་ཅན། །བྱབ་
 དབང་ཉིན་བྱེད་གྲུས་པའི་གཙུག་གིས་མཆོད། །དགའ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོན་ལ་
 ལེགས་བཞུགས་ཤིང་། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་བདུད་རྩིའི་ཆར་འབབས་
 བས། །འཛམ་གླིང་རྣལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་རེ་སྟོང་བ། །རྒྱལ་ཚབ་བུམས་
 ཆེན་སྐྱུ་བའི་ལྷ་བ་རྒྱལ། །གངས་མེད་རྒྱལ་ལྷས་འདུས་པའི་ལོ་རྒྱུད་ཀྱི་དབུས།
 མད་བྱུང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སེངྒེའི་སྒྲ། །སྟོགས་ལ་ལྷ་མེད་མཐུན་པའི་གཏིང་
 གཅིག་ལ། །འཛམ་དབྱངས་ལྷག་པའི་ལྷ་དེས་རྟག་པར་སྟོརས། །འཕགས་
 བཞིའི་བསྐྱེད་ཡུམ་ཤེར་བྱིན་གསལ་མཛད་པ། །ཐོགས་མེད་དབྱིག་གཉེན་
 འཕགས་གྲོལ་རྣམ་པ་གཉིས། །མེད་ཤེ་བཟང་སོགས་ལོ་པཎ་དངོས་བརྒྱད་
 ཀྱི། །སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་བྱག་འཛལ་ལོ། །ཡུམ་དོན་ཟབ་རྒྱས་གཏིང་

མཐའ་བྲལ་ནའང་། །དང་པོའི་ལས་ཅན་སློ་གྲོས་གསར་བ་རྒྱུ་མས། །རབ་
 དགའི་མཆོད་ཡོན་ཟེགས་མ་ཙམ་འདི་འང་། །ཆོས་རྗེ་སྤྲུལ་མའི་མཁའ་རབ་མཆོ་
 ལས་སོ། །འདིར་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདི་འཆད་པ་ལ། མཆོན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་
 གཞུང་གི་དོན། མཐུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆོན་བསྐྱར་བ།
 མཆོན་བཤད་པ། མཆོན་གྱི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨཱ་མྲཱ་ཤི་མཱ་ཡཱ་ནི། བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ། ཨཱ་ལེ་ཀཱ་ར་ནི་རྒྱ་ན། ལྷ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ། སྤྲུལ་པ་ར་མི་ཏུ་ནི་ཤེས་
 རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི། ཨཱ་པ་དེ་ཤ་ནི་མན་ངག་གི་ ཤཱ་སྤྲུལ་བསྟན་བཅོས་
 སོ། །ཀའིས་པ་ནི། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེས་ཕྱིན་ལས། འདིར་རྩ་བའི་
 མདོ་གཞུང་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བཀའ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ།
 དེ་དག་གི་དོན་ཆོགས་ཆུང་ལུས་དོན་ཆོན་པོ་བདེ་སྤྱད་ཏུ་རྟོགས་པ་མན་ངག་
 གི་བསྟན་བཅོས་ནི། སྤྱིར་ངེས་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱལ་བའི་བཀའ་
 ཡང་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཏེ། སློབ་མའི་རྒྱུད་འཆོས་པའི་སྐྱབ་ཤེས་དུ་ཡོད་ལ།
 འདིར་ས་བརྩའི་དབང་ལྷག་གིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །བསྟན་བཅོས་
 གྱི་རང་བཞིན་ནི། ཐེག་དམན་རྒྱུ་མས་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་སྟེ། ཆོགས་གསུམ་གྱི་
 རང་བཞིན་བཅའ་པོའི་ངོ་བོར་འདོད་ལ། ཐེག་ཆོན་ལྟར་ན་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་
 རྒྱུ་པར་སྤྲང་བའི་རིག་པ་སྟེ། བཀའ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་

རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་གདུལ་བྱའི་གཞན་སྣང་དང་། ས་བཅུ་མན་ཆད་ཀྱི་བསྟན་
 བཅོས་ནི། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་སྣང་བ་དང་འབྲེལ་བའོ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
 བཀའ་ཡི་དོན། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་སྟོང་པོའི་དོན་དང་། སྤྲུལ་དོན་ལས་
 གྱི་མངོན་རྟོགས་གཉིས་ལས། བྱི་མ་སྟེ། ཡུལ་དོན་ཡང་དག་པ་ལ་སྟོ་མངོན་
 ཏུ་བྱུགས་པས་དོན་མ་ཞོར་བར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། སྤྲུལ་
 དོན་དངོས་པོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉེ། རང་བཞིན་གྱི་
 རྒྱུ་ཡུལ་དོན། མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དོན་བདུན་ཅུར་གནས་པ། གསལ་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱུ་བསྟན་བཅོས་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་པས་མཁས་པ་དག་འབ་བསྐྱེད་
 པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་དོན་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལའང་འདིར་
 བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་
 ལས་བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ། བོད་སྤྱི་རབས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཐུག་བརྒྱུ་བ་ཤེར་ཕྱིན་འབྲུམ་པ། ༡ ་ ཉི་ཁྱི་ལྷ་སྟོང་པ། ༢ ་
 ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ༣ ་ ཤེས་རབ་ཁྱི་བ། ༤ ་ བརྒྱད་སྟོང་པ། ༥ ་ མདོ་སྟེང་པ་
 ༦ ་ རྟེ་ཡུལ་དུག་དང་། ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱུ་པ། ༧ ་ ལྷ་བརྒྱུ་པ། ༨ ་ སུམ་བརྒྱ་
 པ། ༩ ་ རྩལ་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ། ༡༠ ་ ལྷ་བཅུ་པ། ༡༡ ་ སྟོ་ཉིར་ལྷ་པ། ༡༢ ་ ཀའི་ཕྱི་
 ཀས་ཁུས་པ། ༡༣ ་ རབ་རྩལ་རྣམ་གཞོན་གྱིས་ཁུས་པ། ༡༤ ་ ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་རྩལ་
 ཏུ་༡༥ ་ ཡི་གེ་གཅིག་པ། ༡༦ ་ ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་༡༧ ་ རྟེ་སྤྲུལ་བཅུ་གཅིག་

བཅས་ཁྱོན་བཅུ་བདུན་དུ་གྲངས་ངེས་མཛད། རིག་པ་ལ་ནས། ཤེར་ཕྱིན་མཚན་
 བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་མ། ༡༡ ་ ཉི་མའི་སྟོང་པོ། ༡༢ ་ ལྷ་པོའི་སྟོང་པོ། ༡༣ ་ ཀུན་ཏུ་བཟང་
 པོ། ༡༤ ་ ལག་ན་དོ་རྩེ། ༡༥ ་ དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ ༡༦ ་ ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་གྲང་
 བཅུ་བདུན་དུ་མ་འདུས་ལ། སྤྲུང་པ་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་བཞོལ་བས།
 ལྷག་པོའི་སྟོན་ཡོད་ཅེས་བཤད། ཨར་བྱང་ཚུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་རྒྱས་འབྲིང་
 དགྲུང་དབྱེ་བར་མཛད་ལ། སྤྱིར་ཡུམ་རྒྱས་པ་ལའང་། དྲི་ཟའི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་
 པའི་ཤེར་ཕྱིན་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་པ་དང་། ལྷ་ཡི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པ་འབུམ་སྤྲག་
 བརྒྱད་པ་དང་། ལྷ་ཡི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པ་སྟོང་སྤྲག་བརྒྱ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་
 པར་གསུངས། འོན་ཀྱང་ཡུམ་སྤྲས་བཅུ་བདུན་ནི་བོད་དུ་ཐོག་མར་ཚས་བསྐྱར་
 དུས་ཀྱི་འགྲུལ་ཟེན་གྱི་ཐ་སྟོད་ལས། དེར་གྲངས་ངེས་མཛད་པ་མིན་པར་ངེས་ཏེ།
 བསྐྱར་བཀའ་ཐང་དུ། ལ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡུམ་སྤྲས་བཅུ་བདུན་དང་། ཤེར་ཕྱིན་
 སྟོང་ཉིད་གཙོར་བཏོན་མདོ་མང་འགྲུལ། ཁེས་གསུངས་སོ། ཡུམ་གྱི་དགོངས་
 འགྲེལ་ལའང་། རྒྱལ་བ་མ་པམ་པས་སྤྲས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་
 བོར་སྟོན་པ་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་
 ཉིད་སྟོན་པ་ལ་དབུ་མ་རིག་པའི་ཚོགས་དང་། རྟོགས་སྤྱང་གིས་བརྒྱད་སྟོང་
 དོན་བསྐྱུས་སུ་གཙོ་བོའི་དོན་སོ་གཉིས་དང་། དཔའ་བོས་མཛད་པའི་འབུམ་
 རྟིག་གཞོད་འཛོམས་སུ་སྟོན་གསུམ་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གིས་འགྲེལ་པ་ཚུལ་
 བཞིར་གྲགས་ཀྱང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱར་ན་སྤྲ་མ་གཉིས་ལས་སྟོལ་གཞན་

མིན་པར། ཡུམ་གྱི་བརྗོད་བྱ། ཟབ་པ་སྤྱིང་པོའི་དོན་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་མངོན་
 རྟོགས་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཡིན་པས། ཤེར་རྟོགས་སྤོངས་འབྱེད་གཉིས་སོ། །རྗོད་
 བཅུན་བྱམས་མགོན་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོངས་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་
 མཆེད་གྱིས་འགྲེལ་བ་མཛད་མོད། མཆེ་བའི་སྤོངས་འབྱེད་ཀྱི་ཁྱེ་བོད་
 མཁས་པ་འགས་དབྱིག་གཉིན་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ལས་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་སྤོངས་བོད་
 ཏུ་མ་བསྐྱར་ལ། འཕགས་པ་ནམ་གྲོལ་སྤྱེ། སྤོངས་དཔོན་གྲོལ་སྤྱེ། རོ་
 བོ་སྤྱི་ཏི་རྩོ་ན། སེང་བཟང་གིས་ཉི་མེད་དང་། བརྒྱད་སྟོང་དང་། སྤྱད་
 བར་སྐྱར་བ་དང་། བྱམས་པ་ཉིད་གྱིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་ནས་འགྲེལ་བ་
 དོན་གསལ་པ། དེའི་ཡང་འགྲེལ་གསེར་གྱི་པ་ཆོས་གསལ་པ། ཡང་
 དེ་འགྲེལ་ཆོག་གསལ་ཞེས་ཆོས་གྱི་བཤེས་གཉིན། རྣམས་དང་སྤྱད་པར་
 སྐྱར་བ་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་དང་། རྒྱ་འགྲེལ་གསལ་པའི་ ཆ་ཞེས་རྒྱ་
 གཉིས་དང་། ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་ཕྱིང་བ་ཞེས་པ་ཆེ་སངས་རྒྱས་དཔལ་
 ཡས་དང་། རིན་འབྱུང་ཞི་བས་མཛད་པའི་དག་ལྟན་དང་། འབྱེད་གྱི་
 རྣམ་བཤད་རྒྱུ་སྐྱེས་མཛད་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་བཀའ་འགྲེལ་
 སྤྱིང་པོ་རིན་འབྱུང་ཞི་བ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་དོན་བསྐྱེད་སྟོན་ མཛོ་བོས་
 མཛད་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་བ་གནད་གྱི་ལྷ་འོད་རྒྱུ་སྐྱར་
 འཛིགས་མེད་འབྱུང་ གནས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་མཛོད་གྱི་ལྷ་འོད་མེད་སྤྱད་
 པ་རྒྱུ་སྐྱར་ཅམ་རྣམས་སྤྱིས་མཛད་པ་དང་། སེང་བཟང་འགྲེལ་པའི་

བསྐྱུ་སྐྱོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་དང་། ༡༧༽ རོན་བསྐྱུ་སྐྱོན་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྐྱོན་
 དུས་མཛད་པ། ༡༨༽ སྐྱོན་པའི་གདམས་ངག་སྟེ། ༡༩༽ རྒྱ་གར་གྱི་འགྲེལ་པ་
 ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་གོ། རྟེན་ལས་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་རྣམས་གྲོལ་སྟེ་དང་། སེཌ་
 བཟང་པོའི་རྗེས་སུ་བོད་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་འབྲངས་པར་མཛད་ཅིང་
 དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་བཟུང་ངོ་། །

སྐྱི་རྒྱ་གར་ན་བཀའ་བབས་དུག་ཏུ་གྲགས་ཏེ། བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དགའ་
 ལྡན་ལྟ་ཡུལ། ལོངས་སྟོན་གྱི་འབྱུང་གནས་ལོག་སྐྱུ་ཡུལ། རིག་པའི་འབྱུང་
 གནས་ཤར་ཕྱོག་ལྟ་ལྟ་ཡུལ། ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་གནས་བེ་ཏའི་ཡུལ། ཕྱིན་ལྷབས་
 གྱི་འབྱུང་གནས་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་ཡུལ། རོ་མཚར་གྱི་འབྱུང་གནས་བྱང་
 ཕྱོགས་བེ་ཤུ་ག་ཙན་དན་གྱི་སྒྲིང་ནས་བརྒྱུད་པ་སྟེ་དུག་གོ། བོད་ཡུལ་འདིར་
 ཡང་ལྟ་བུ་བཅད་པོ་གི་སྟོང་གི་འབྲུམ་ཁྲི་ག་ཡོད་ཅིང་། བསྐྱུ་སྐྱོན་པ་སྟེ་དང་གྱི་བཤད་
 སྟོལ་ཡང་རྒྱན་མ་ཆད་པར། ཕྱི་དར་རྟོག་ལོའི་བཤད་རྒྱན་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱན་གཟིགས་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་གྱིས། མཁུན་གསུམ་ཐོས་
 བསམ་སྐྱུ་བ་འཛིན་མཁས་ཤིང་། ཉམས་ལེན་སྦྱོར་བཞིའི་གཟིངས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ནི། ཚོས་སྐྱུའི་ལྟན་པོ་མཛེས་པར་ལྟ་བུ་ཡི། འཁོར་ལོར་བར་
 པའི་སྐྱུ་སྐྱོན་ལམ་རིམ་དེ། རྟེན་ལས་ལྡན་གནས་སུ་མི་ལམ་ཚོས་རྗེས་བཀྲལ།
 འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བཀའ་བབས་རྣམ་པ་དུག། རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་
 ཤད་སྟོལ་རྣམ་མང་ཡང་། གང་དེ་འགྲེལ་ལ་འཕགས་སེང་བྱུང་པར་

འཕགས། །དེ་དག་གཞིན་གཞུང་རྫོག་ལོའི་ཐུགས་མཚོར་བབས། །ཤེར་
ཕྱིན་རྒྱས་མཛད་འབྲེལ་ཨར་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །འཆད་ཚུད་ཉི་ཟླའི་འོད་ཟེར་
འབུམ་ཕྱག་གིས། །གངས་ཅན་ཐུན་པའི་ནགས་ཁྲོད་གསལ་བར་མཛད། །
ཅས་སོ། །རྒྱས་པར་དོན་བདུན་ཅུ་དེ། འབྲིང་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་གསུམ།
ཉམས་ལེན་སྒྱུར་བཞི། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་སྤྲེད་ངོས་པོ་བརྒྱད་དང་། དེའང་
བསྐྱེན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། འཕགས་བཞིའི་ མངོན་རྟོགས་མཁྱེན་
གསུམ་སྒྲིས་བསྐྱེས་ཤིང་། སྒྱུར་བཞི་ལམ་ཤེས་དང་། ཆོས་སྐྱེ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་
འདུས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྱིར་རྒྱ་སྒྲད་སྒྲོས་པས་སྒྲད་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་
ཆོས་ཁུངས་མར་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ། བྱེ་བྱག་དུ་སྒྲོགས་གང་དུ་གཏོགས་ངོས་ཟེན་པ་
དང་སྒྲིགས། བམ་བཅའ་སྤྲ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་ཐུག་ནི། མ་
རིག་པའི་གཉིད་སངས་ཤིང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲོ་རྒྱས་པ་སྟེ།
སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ཤེས་བྱ་ལ་ནི་སྒྲོ་རྣམ་རྒྱས། །ཁྲོངས་པའི་
ཟུམ་པ་བཅོམ་པས་ནི། སངས་རྒྱས་པར་ལྷ་ཉར་རྣམ་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྷ་བུ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བྱད་ཞིང་། མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡོན་ཏན་
ཁོང་དུ་རྒྱབ་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། གཞན་དོན་ལ་སེམས་དཔའ་བའི་སྒྲིང་
སྟོབས་ ཅན་ཐུམས་ཅད་ལ་ཐུག་འཇུག་ལོ། །ཞེས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཅད་
སྟེ་སྟོད་ངོས་འཛིན་གྱི་ཐུག་གོ །
གསུམ་པ་གཞུང་དོན་ལ། བསྐྱེན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འདུག་པའི་ཡན་ལག་

དང་། བཅུམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ། གདུལ་བྱ་
 དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྗོད་དང་། རྟོགས་ལྟན་བསྟན་བཅོས་
 ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་གཉིས། དང་པོ། གང་ཟག་ཉན་ཐོས་
 དང་། རང་སངས་རྒྱས་རང་དོན་ཚུགས་གཅིག་པའི་ཞི་བ་ཚོལ་བ་སྟེ་ཐོབ་
 པར་འདོད་པ་རྣམས། ཐབས་གཞི་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་ཐམས་ཅད་གང་
 ཟག་གི་བདག་དང་། གཟུང་བས་གདོད་མ་ནས་སྟོང་པར་ཤེས་པའི་ཀུན་ཤེས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས། བཞེད་དོན་འབྲས་བུ་ལྟག་བཅས་ལྟག་མེད་ཀྱི་ཡུང་འདས།
 ཉོན་མོངས་དང་སྟག་བསྟུལ། ཉེ་ཞིང་ཉེ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིད་པར་མཛད་
 རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བ་རི་
 སྒྲིང་དུ་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་རྣམས། ཐབས་ཉན་རང་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་དུ་རང་བཞིན་སྐྱེ་མེད་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་
 འབྲས་ངོ་བོ་རྣམས་སུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས། བཞེད་དོན། འཇིག་
 ཉན་མཐའ་དག་གིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མཛོན་མཐོང་དང་། དེས་ལེགས་བྱང་
 ཆུབ་གསུམ་སྐྱབ་པར་མཛད་རྒྱས་པ་གང་དང་། ཐབས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་
 ཀུན་ལྟག་མེད་དུ་བྱགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་མེད་པར་གཟིགས་པའི་རྣམ་
 མཁེན་གང་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པས། གང་ཟག་སྐྱུ་གསུང་བྱགས་ཉེས་
 སྐྱོད་མཐའ་དག་བསྟོམ་པའི་སྐྱུ་ཅན་བྱབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱིས། བཞེད་དོན། བརྗོད་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྟན་པ།

རྫོད་བྱེད་དྲང་ངེས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདྲི་གསུངས་པར་མཛད་
 པ་སྟེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཙུན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དང་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་འཆལ་ལོ། །དེ་ལྟར་མཛོད་པར་
 བརྫོད་པའི་དགོས་པ་རང་དོན་དུ་སྦྱོས་བྱ་དམ་པར་མཆོན་པ་དང་། གཞན་
 དོན་དུ་ཡུམ་འདིས་སྤྲས་བཞིའི་བཞེད་དོན་སྦྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་ནས་
 དབང་བརྒྱལ་ལ་དྲུང་བ་དང་། དེ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་མེད་པར་མཐོང་
 བས་དབང་རྣོན་ལ་ཡིད་ཆེས་སྦྱེ་བས། མདོ་དང་བསྟན་བཙུན་ལ་གྲུས་པས་
 དོན་གཉིས་གྱིས་ཞུགས་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱེ་བ་གནས་
 སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །
 གཉིས་པ་དགོས་འབྲེལ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་
 ཀྱི་ལམ་རྣམ་མཐུན་གྱིས་མཆོན་ནས་ལྷག་མ་བདུན་དང་བཅས་པ། སྟོན་པ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་འདྲི་རྣམས་ལས་བཤད་པ་གང་ཡིན་

པ་ནི་བསྟན་བཅོས་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། བྱང་སེམས་ལས་གཞན་ལུས་ཉེགས་
 པ་དང་། ཉན་རང་སོགས་ཀྱན་གྱིས་མྱོད་བ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་རྟེ།
 ཆོས་སྐྱེད་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་
 སྐྱབ་པའི་སྦྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མཛོད་ཡི་དོན་གཤམ་
 བཞིན་དང་བཅས་པའི་གཤམ་རབ་གྱིས་ངེས་པ་མི་བརྗོད་པའི་དྲན་པ་ལ་བཞག་
 བས། ས་བཅུ་བཅོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བློ་དང་ལྷན་པས་ཆོས་སྐྱེ་
 མཐོང་བའམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཉིད་དགོས། དེའང་
 ཡུམ་དོན་རྟོགས་པར་དགའ་བ་དངོས་པོ་བརྒྱད་སྟེ་སྟོན་གྱི་ཚུལ་དུ་མདོ་ན་
 ཡོད་པ་གཞུང་འདིས་གསལ་བར་བཀའ་བས་བདེ་བླག་རྩ་ནི་རྟོགས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་བཅོས་རྒྱུ་པའི་དགོས་པ་སྟེ། དེའང་རྣམ་མཁྱེན་རྟོགས་
 པར་ཡུམ་དོན་གཤམ་པ་ལ་རགས་ལས། དེའང་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་རགས་
 ལས་པས། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་འབྲེལ་དགོས་པ་ཉིད་དགོས་དང་འབྲེལ་
 བས་འབྲེལ་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་སྦྱོད་བཅུ་ལ་ཡི་གེ་འདི་
 མཆོད་སོགས་བཅུ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་མཆོད་བྱེད་ཆོས་
 བཅུ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་སྟེང་སྐྱབས་འགོ་སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བཅས་
 བཅུ་དང་། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་བཅས་སྦྱིར་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ། །
 གཉིས་པ་ལུས་དངོས་ལ། རྒྱས་པར་དད་པ་ལ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ། འབྲིང་
 པོར་དགའ་བ་ལ་དུག་རྩ་དབྱེ་བ། བསྟུས་པར་མོས་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་

གསུམ། དང་པོ་ལ་སྒོམ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་
བར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཡན་ལག་
རྒྱས་བར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱུ་མཆོད་བརྗོད་བྱ་བསྟན་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི། རི་ལྷ་འཆད་ན་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་
ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེར་བྱིན་དེ་ལའང་། སངས་བོ་བཟང་
པོའི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་གཉིས་
སྟེ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྷ་བྱ་དེ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཆོག་དང་། དག་གི་ཆོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐོང་བ་ལ་
སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེར་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་
པའོ། །ཞེས་དང་། བྱོགས་སྒྲུང་གི་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟན་ལས། ཤེས་རབ་
ཕ་རོལ་བྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསཤེགས། །རྒྱུ་བྱའི་དོན་
དེ་དང་ལྷན་པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲུས་བཏགས། །ཞེས་གསུངས་
པས། འབྲས་བུ་ཤེར་བྱིན་དངོས་དང་། ལམ་ཤེར་བྱིན་འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་
བཏགས་པ་དང་། གཞུང་ཤེར་བྱིན་བརྗོད་བྱའི་མིང་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་པ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། ཤེས་བྱའི་རྣམ་
པ་མ་ལུས་པ་ཀླན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐེན་པ་ཉིད་དེ། དབྱེ་
ན་རི་ལྷ་རི་སྟེད་ཀྱི་མཐེན་པ་གཉིས། ལམ་གསུམ་སྟེ་མེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་།
རྗོགས་སྒྲིན་སྒྱུངས་ནས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྟོབ་ལམ་ལམ་

ཤེས་ཉིད་དེ། དབྱེ་ན། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་
 གསུམ། དེ་ནས། གཞི་མུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་བུམས་ཅུང་གང་ཟག་གི་
 བདག་གིས་སྟོང་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ཉན་ཐོས་པའི་རྟོགས་པ་དང་། གཟུང་བ་
 ཆོས་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་རྒྱལ་དང་། བདག་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པ་སྟོས་
 བལ་དུ་ཤེས་པ་ཐེག་ཆེན་པའི་གཞི་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། དབྱེ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
 གི་གཞི་ཤེས་གཉིས། ལམ་མཁུན་གསུམ་དུ་གཏན་ལ་པབ་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་
 བསྟུས་ཏེ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དུ་
 སྟོམ་པའི་སྟོར་བ་སྟེ། དབྱེ་ན་སྟོར་བ་བཞི་ལམ་ཉི་ཤུ་དང་། སྟོར་བ་དེ་གོམས་
 བས་གྲུབ་པའི་ཆོད་དུ་གྱུར་པ་དྲོད་ནས་སྐད་ཅིག་མའི་བར་གྱི་གནས་སྐབས་
 བསྟན་པ་ནི། སྐབས་སོ་སོའི་གོམས་པ་རྫོགས་པའི་ཅེ་མོ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་
 ཉགས་དང་རྣམ་འཁེལ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་ཅེ་མོར་ཕྱིན་པའི་
 སྟོར་བ་སྟེ། དབྱེ་ན་སྟོར་ལམ་ཅེ་སྟོར་སོགས་བདུན་ནམ་བཞི་དང་། སྟོར་
 ལམ་མཐར་ཐུག་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྟོར་བ་གྲུབ་པའི་ཆོད་དུ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་
 གངས་དང་གོ་རིམ་དེས་ཅན་དུ་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་ཀུན་འདྲེན་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་སྟོམ་པ་མཐར་ཐུགས་པ་ཡི་སྟོར་བ་སྟེ། དབྱེ་བ་བཅུ་གསུམ་སྟོར་བ་དེ་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མཐར་ཐུན་ནས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་
 ཆོད་བར་སྟོམ་པས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་རུས་པ་སྐད་ཅིག་མའི་
 སྟོར་བ་སྟེ། དབྱེ་ན་ལྟོག་པའི་སྟོན་ནས་བཞི། སྟོར་བཞི་བསྟོམས་པའི་འབྲས་

ལུ་མཐར་ལུག་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྒྲེ། དབྱེན་སྐྱ་བཞི་དང་བཅས་དེ་
རྣམས་དངོས་པོ་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་དོན་བདུན་ཅུའི་མཆན་ཉིད་ནི། རྣམ་མཁུན་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་
བཅུ། ལམ་ཤེས་བཅུ་གཅིག་གཞི་ཤེས་དགུ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བཅུ་གཅིག་
ཅི་མོ་བརྒྱད། མཐར་གྱིས་པ་བཅུ་གསུམ། སྐད་ཅིག་མ་བཞི། ཆོས་སྐྱ་བཞི་
བཤད་པ་རྣམས་རིམ་བཤ། དོན་གཉིས་སམ་བྱུང་གཉིས་ཆང་བའི་ཀྱན་རྫོབ་
བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ༡༽ བདེན་གཉིས་བྱང་དུ་ཚུད་པའི་སྒོ་
ནས་ལམ་སྐྱབ་པར་གདམས་པ་གདམས་དག་དང་། ༢༽ དེ་ཉམས་སུ་
སྒྲངས་བས། དེས་པར་འབྱེད་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྒྲེ་རྒྱུར་གྱུར་
པ་སྦྱོར་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ༣༽ ཏེན་ཆོས་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་པོ་ཡི་
ནི། གཞི་ལམ་ཏེན་དུ་གྱུར་པ་ཡི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་དང་། ༤༽ སྐྱབ་པ་ལ་སྒྲང་དོར་དུ་བྱ་བས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་
ནས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་དམིགས་པ་དག་དང་། ༥༽
སྐྱབ་པ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མཐར་ལུག་གི་འབྲས་བུ་སྤངས་རྟོགས་སེམས་ཆེན་
པོ་གསུམ་དང་ནི། ༦༽ བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བས་གོ་ཆ་བགོས་ནས་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་། བར་བྱིན་རེ་རེ་ཡང་དུག་ལྡན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། ༧༽
གོ་ཆ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་སྦྱོར་བ་ཐེག་ཆེན་ལམ་འབྲས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་
ཆོས་ཀྱན་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། ༨༽ བསམ་སྦྱོར་དེས་དྲངས་པའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འབྱུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཚད་མེད་པའི་སྒོ་ནས་
 ཆོག་ས་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱབ་པ་དང་ནི། ༡ གོང་བཤད་དགུ་པོ་མཐར་ཕྱིན་
 པར་སྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཐར་ཐུག་གི་འབྱུང་ས་བརྒྱད་དུ་ངེས་པར་
 འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟར་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབ་པའི་རྣམ་
 ཀྱན་མཁུན་པ་ཉིད་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སོ། །ལམ་གཤམ་སྐྱེ་རུང་གི་
 རྟེན་དུ། སྐབ་པའི་འོད་ཀྱིས་རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྐྱེས་པ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་
 མོག་པོར་བྱེད་པས་ང་རྒྱལ་བཙུག་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ངེས་པ་དང་། བྱབ་
 པ་དང་། རང་བཞིན་འཁོར་བ་མི་འདོར་བ་དང་། བྱེད་ལས་གཞན་འཁོར་
 སུ་སྤྱད་པ་རྣམས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པ་དང་། ༡ བྱང་སེམས་རྣམས་
 ཀྱིས་གཤམ་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བྱུགས་བསྟན།
 སྐྱབ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། ༡ རང་རྒྱལ་བསྐྱེ་རུའི་ལམ་གང་དང་། ༢
 ཆོ་འདྲི་དང་ཆོ་རབས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། བན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་ལྷན་
 པ་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་ཡེ་གཤམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་བའི་ལམ་
 དང་། ༣ སྒོ་མ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ལན་ཡོན་དང་ནི། ༤ དེ་ལྷན་སྒོ་མ་ལམ་དངོས་
 ལ་༥ ཟག་བཅས་སྒོ་མ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱབས་དང་། ཟག་མེད་སྒོ་མ་ལམ་
 མཉམ་བཞག་གི་སྐྱབས་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་དང་། གཞན་དང་།
 གཉིས་དོན་དུ་ཡུམ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱེ་མེད་
 སྒོ་མ་ལམ་དང་། ༦ དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་བྱུགས་དགུས་བས་

ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་བསྟོད་པ་དང་བཀྲར་བ་དང་བསྐྱེད་པ་མོས་པའི་
ཕན་ཡོན་དང་། ༡༧ དགོ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་གཞན་གྱི་
དགོ་ཅུ་ཀུན་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྟོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་
མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲེལ་མེད་སྒྲོམ་ལམ་དང་།
༡༨ དགོ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རང་གཞན་གྱི་དགོ་བ་ལ་རྗེས་སྤྲེལ་
རང་བུ། ༡༩ ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲེལ་མེད་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དག་དང་། གཉིས་པ་
ལ། མཉམ་བཞག་སྟོས་བྲལ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་རྒྱབ་
པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ༢༠ ཆོས་ཀུན་ཡེ་ནས་རྣམ་དག་ཏུ་གནས་ཀྱང་། ཏུང་ལ་
སེར་སྒྲུང་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པའི་དྲི་མ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལམ་
གྱིས་སྒྱུར་ས་ནས་རིམ་བཞིན་གྱིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་ནི་སྒྲོམ་པའི་
ལམ་མོ། ༢༡ དེ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་འདྲར་
བཤད་དོ། །དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་སྤྲོད་པ་འཁོར་བ་ལ་མི་
གནས་གིང་མ་གོས་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། ༢ སྤྲོད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྗེས་ནི་བ་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། ༣
མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་ནས་
དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་མཆོན་མར་དམིགས་པས་འཇུག་ན་ཡང་དག་པའི་རྣམ་
མཁྱེན་བརྒྱབ་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་ཡི་གཞི་ཤེས་དང་། ༤ དངོས་

དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་མར་མི་རྟོག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཐབས་
 ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་ཤེས་ཉིད་དང་། ༧ གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཚེས་སུ་
 མཚན་མར་ཞེན་པ་སྤང་བུ་མི་མཐུན་སྟེགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། ༨ དེ་ལས་
 བསྐྱེད་པ་གཉིན་པོའི་སྟེགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དག་དང་། ༩ བྱད་གཞི་གཟུགས་
 རོགས་དང་། བྱད་ཚེས་མི་རྟོག་རོགས་ལ་ཞེན་པ་བཀག་ནས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་
 ཉན་རང་གི་སྒྱུར་བ་ཤུགས་ལ་འཕེན་བྱེད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དང་། ༡༠
 གཟུགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་མཚན་མ་དང་བྱད་པར་དང་ཡུལ་ཅན་བཞིར་མཛོན་
 ཞེན་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་གཞི་ཤེས་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དེ་འཛོན་སྤངས་དང་། ༡
 སྒྱུར་བ་དའི་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་དང་། ལུ་སོགས་པས་སྒྲུས་རང་རྒྱལ་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་ཤུགས་བསྟན་དང་། སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བུལ་བའི་ཐེག་
 ཚེན་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་དངོས་བསྟན་ཏེ། ༢ དེ་ལྟར་དགུ་པོ་དེ་འབྲུ་ནི་ཀྱན་
 ཤེས་སམ་གཞི་ཤེས་ཉིད་དུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་སུ་འདོད་པའོ། །གང་བསྒྲོམ་བུ་
 མཐེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀྱན་བསྟུས་ནས་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་དུ་བཤད་
 པ་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པ་དང་། ༣ རི་ལྟར་སྒྲོམ་པ་སྒྱུར་བར་དབྱེན། རང་གི་རོ་
 བོར་ཉི་ཤུ་བཅས་པ་རྣམས་དང་། ༤ སྒྱུར་བའི་སྒྲོན་འགྲོ་ལ། དེ་ལྟར་སྒྱུར་
 བ་བསྒྲོམས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་པ་འདུ་བཞི་དང་། ༥ སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་
 ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་དོར་བུའི་སྒྲོན་ནི་བདུད་ལས་ཞེ་དུག་དང་། ༦ སྒྱུར་བ་
 ཉིད་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཤེས་བུ་མཚན་ཉིད་ལ་ཤེས་མཚན། བྱད་མཚན།

བྱེད་མཆོན། རོ་བོ་ཉིད་མཆོན་བཞི་ལས་བྱེ་བའི་མཆོན་ཉིད་དགྲུ་བཅུ་གོ་
གཅིག་བཅས་པ་དང་། ༥ ལྷོར་བ་བྱེད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་གོ་རིམ་ལ།
མོས་སྐྱོད་ན་སྐྱོར་བ་སྐྱོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེན་བྱ་བར་པ་ཆ་
མཐུན་ཆོགས་ལམ་དང་། ༦ དེ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སྐྱོར་
ལམ་དང་། ༧ ལྷོར་བ་སྐྱོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་སྐྱོབ་པ་ཁྱིམ་མི་བཅུ་གྲག་པའི་
ཆོགས་དང་། ༨ ལྷོར་བ་བྱེད་པར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བརྟེན་པ་སངས་རྒྱས་
ཆོས་སྐུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱོད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དང་། ༩ ས་
དག་པ་དག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱོན་ལམ་དང་། དེ་བཞིན་འགྲུབ་པའི་ཆོགས་
རྟོགས་པར་མཛད་པས་ཡོངས་སྐུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ། རྟེན་རང་གི་ཞིང་དགྲུ་
པའི་སྐྱོར་བ་སྐྱེན་མེད་པ་ནི། ༡༠ རྣམ་ཀུན་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་མཆོན་
པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྟོགས་འདྲི་ནི་ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
མཛད་པ་ལ། དུས་དང་དུས་མིན་གཤམ་པ་དང་། སྐྱབ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ ལྷོར་བ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་རྒྱ་སྟེ། ༡༡ དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་
བཅུ་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟར་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེས་གོམས་རབ་རྒྱ་
གྱུར་པ་དེ་ཡི་རྟགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པ་དོད་ཀྱི་ཅེ་མོ་དང་། ༡༢ བསོད་
ནམས་རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཆོན་པ་ཅེ་མོའི་ཅེ་མོ་དང་། ༡༣ རང་དོན་
རྟོགས་པ་བརྟན་པ་དང་གཞན་དོན་སྦྱིར་རྗེ་བརྟན་པས་མཆོན་པ་བཟོད་པའི་
ཅེ་མོ་དང་། ༡༤ བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པའི་སྐྱོན་ས་མཆོན་པ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་

ལ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པ་ཡི་ཉིང་འཛིན་ཆོས་མཆོག་གི་ཕྱི་མོ་དང་། ༡
 མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ་ཞེས་བྱ་
 པ་དང་། ༢ སྒོམ་སྤང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་
 པའི་ལམ་གྱི་ཕྱི་མོ་ནི་སོ་སོ་ལ། ༣ ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་མཐོང་ལམ་དང་།
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆ་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་འདུག་ལྷག་རྫས་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་ཡི། གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་དང་ནི། སྤྱོད་ལམ་
 མཐར་ཐུག་པ་པན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་ཅན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་མོའི་ཉིང་
 རོ་འཛིན་དང་། ༡ དེའི་ཞར་ལ་བར་ཆད་མེད་ཅེ་དེ་ལ་བསལ་བྱ་བ་དེན་
 གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྩོད་སྤང་དང་བཅས་
 པ་ནི། ༢ ཆོས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གིས་ཕྱི་མོའི་མངོན་རྟོགས་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །
 མཐར་གྱིས་པ་ལ། ལམ་གྱི་རོ་བོ་སྐྱེན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་སྐྱེན་དུག་ལ་
 སྤྱོད་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པས་འདུག་ཅིང་། ལམ་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པའི་རྟོན་
 བསམ་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་གཏོང་དང་
 རྩལ་བྱིམས་ལྷ་རྫེས་དཔྱད་དུག་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། ལམ་དག་པར་བྱེད་པ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་མཐར་གྱིས་སམ་
 རིམ་གྱིས་སྤྱོད་པས། རྣམ་པ་གསུམ་དང་། རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ་ཆོས་ཁྱེན་བཅུ་
 གསུམ་པོས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དཀྱུས་
 ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཆང་བའི་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་

ཆོག་སྐུན་པའི་རབ་གྱི་མཐའ། བྱ་བ་ཆོག་སྐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲླ་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཤེས་ བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ཞིང་མཉམ་པར་མངོན་པར་ཆོག་སྐུན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། རོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་ཐད་མེད་ཀྱང་ཕྱོག་པའི་མཆན་ཉིད་ གྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲླ་ཅིག་མ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྒྲླ་ཅིག་མ་དང་། མཆན་ཉིད་མེད་པའི་སྒྲླ་ཅིག་མ་དང་། གཉིས་སྐྱ་མེད་པའི་སྒྲླ་ཅིག་མ་རྣམས་སོ། །སྒྱོར་བཞི་བསྒྲམས་པའི་འབྲས་ བུ་མཐར་བུག་ལ། སྒྲུང་སྒྲུང་བྱང་འཇུག་གི་ཆོས་ཉིད་དག་པ་གཉིས་ལྟན་དོ་ བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུ་ཡིན་ཏན་དང་བཅས་པ་༡དང་། དེས་པ་ལྟ་ལྟན་གྱི་ལོངས་ འཕྱོད་ཆོག་སྐུན་པའི་སྒྱུ་མཆན་དཔེར་བཅས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། དེ་ལས་ གཞན་པ་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་དོ་སྒྲལ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྒྱུ་ལྟ་པ་ཡི་སྒྱུ་མཆན་དཔེར་ བཅས་པ་༣ནི་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆན་ཉིད་གཅིག་མངའ་བ་ཡེ་ཤེས་ ཆོས་སྒྱུ་དང་། ༡༢ དེའི་བྱིན་རྒྱལས་ལས་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་བར་རྒྱུན་མི་ཆད་ པའི་སྤོན་ལས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཆོས་ སྒྱའི་དབྱེ་བ་ཡང་དག་པར་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ ལྟར་ན་མཆོན་བྱེད་ཆོས་བཞིའི་གཅིག་ལ་སྤོན་ལས་འདྲན་པར་མཛད་དོ། །

༥ གཉིས་པ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཏན་ལ་དབབ་བྱ་མཁྱེན་ གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཉམས་ལེན་སྒྱོར་བ་བཞི་བཤད་པ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྱའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་གསུམ།

ཐོབ་བྱ་ལྷ་མ་མཁུན། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གཤམ། སྤང་བྱ་གཞི་གཤམ་གྱི་ཡན་ལག་
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་བཞི། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་
 བསྐྱེད་པ། སེམས་བསྐྱེད་དག་བྱེད་གདམས་རག་འོད་པ། གདམས་པའི་
 འབྲས་བུ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག། །གདམས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་དབྱེ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དངོས་དང་། དེ་མདོ་དང་སྦྱར་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་འདུན་ལྷན་སེམས་བསྐྱེད་
 མཚན་གཞི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་མཚོན། མཚོན་བྱ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཟུར་གཉིས་ཆང་བ་སྟེ། གཞན་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་
 པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ཁྱར་དུ་བྱེད་པའི་བྱིང་ཞུགས་པ་སྟིང་རྗེའི་
 ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡང་དག་
 པར་རྒྱོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སེམས་
 བྱང་ཡིན་པར་ཅན་ཡིན་འོ། །དེའང་འདོད་པ་ནི་ཡུལ་ངེས་ལྷ་ཡི་ནང་གི་སེམས་
 བྱང་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པའི་མིང་། འབྲས་བུ་སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དག་བའི་ཆོས་བྱང་
 རྒྱལ་ལ་འདུན་པའི་ངོ་བོ། བྱང་རྒྱལ་དོན་གཉེར་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་སེམས་
 བསྐྱེད་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །ཡང་ན་གཙོ་སེམས་བསྐྱེད་མོད་གྱི་
 གྲོགས་འདུན་པའི་མིང་གིས་གྲོགས་ཅན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་

ནོ། །

དགོས་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་སྐྱེ་བས་དང་། དངོས་ལ་གཞི་
བྱེད་ནི། སེམས་བྱང་འདུན་པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དེའི་
ངོ་བོ་ཡིན་ན་རྒྱ་འབྲས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས། དཔེར་ན་བྱེད་ཤིང་དང་། མེ་
གཅིག་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་བཞིན་ནོ། །མཆན་ཉིད་དེ་ལྡན་གྱི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ལ། རྟེན་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་
ལྷ་སྤྱོ་སོགས་ལ་ཡང་སྐྱེ། འདུག་པའི་རྟེན་བྱང་ས་དང་ལམ་སྒྲོན་དུ་སོ་ཐར་
དགོས་པར་གསུངས་པ་རྟེན་བྱེད་པར་བའི་དབང་དུ་ཡིན་གྱི། འདོད་ལྷ་དང་
གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡོད་པས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐོང་བ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་མཐོང་བ་
དང་ཐོས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་པ་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་མཐོང་
ནས་མི་བཟོད་པ་སོགས་ལས་སྐྱེའོ། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲོན་པ་
དང་། འདུག་པ་གཉིས། དེའི་བྱེད་པར་སྐྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱིས་དངོས་སུ་
མ་ཟིན་པ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེས་ཟིན་པ་འདུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་
དོ། །ཁན་ཡོན་ནི་སྤྲིག་པ་ཟད་པ་དང་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་སོགས་གནས་
སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དེ་དང་། དོན་དུ་གཉིས་བྱ་སངས་
རྒྱས་དེ་ནི་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་དང་། སྤོང་པ་བཞེད་པའི་

མདོ་སོགས་དང་མཐུན་པར་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་པའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ན་གསུངས་
 པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་དུ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ན་བསྟུས་པ་དང་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞུགས་པ་
 ཡིན་ནོ། ། འདི་ལ་མདོ་སྒྲོར་གསུངས་ནས། གཞན་ལ་མེད་པ་ཡང་འདི་
 དང་པོ་ཡིན་པས་འདི་ལ་བཤད་པ་ལྟར། གཞན་ཀྱན་ལའང་ཡོད་པར་གཤམ་
 པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ན་ཡུམ་བར་མ་ལས། སྤྱི་ལོ་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 མདོན་པར་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པས་གཤམ་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་
 བྱིན་པ་ལ་བསྟུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་མདོར་བསྟན། ཡང་དེ་རྒྱས་
 པར། སྤྱི་ལོ་བྱ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་
 ལ་གནས་ཏེ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། སྦྱིན་པ་བོ་དང་། ལེན་པ་བོ་མི་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་ཐར་ཕྱིན་ཡོངས་
 སུ་གྲུབ་པར་བྱའོ། །སོགས་པར་བྱིན་དུག་ལ་བསྟུན་པར་གསུངས། ཡང་
 གཞན་དོན་མདོར་བསྟན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་གཞུ་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་
 སེམས་ཅན་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤང་བོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱ་
 ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་གཤམ་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་བསྟུན་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པ་ལ་
 འགོད་པ་ནས། གཤམ་རབ་འཆལ་པ་རྣམས་གཤམ་རབ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ལ་

འགོད་སོགས་གྱིས་གཞན་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་རབ་དབྱེ་ནི།
དེ་ཡང་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་གོགས་བྱང་རྒྱུ་དོན་གཉིས་གྱི་འདུན་པ་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དཔེ་སྟེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་དཀར་
པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་ཡི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོགས་ལམ་འབྲིང་
པོར་བསམ་པ་གསེར་ལྟ་བུ་བྱང་རྒྱུ་བར་དུ་མི་འགྱུར་བས་མི་ཉམས་པ་དང་།
ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོར་ལྟག་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་བྱ་ལྟ་བུ་དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་
དག་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་། སྦྱོར་ལམ་དུ་མཁུན་གཉིས་རྗེས་མཐུན་སྒྲོམ་
པའི་སྦྱོར་བ་མེ་ལྟ་བུ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་སྟེ་མཁུན་གསུམ་
གྱི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་སྒྲིབ་པའི་བྱད་ཤིང་བསྐྱེད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ས་དང་
པོར། སེམས་བསྐྱེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྦྱིན་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་པ་དང་ས་གཉིས་པར་རྒྱལ་བེམས་རིན་ཆེན་འབྱུང་
གནས་ལྟར་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། ས་གསུམ་པ་ན་
བཟོད་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟར། མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་དུ་བབས་པས་
མི་འབྱུགས་པ་དང་། ས་བཞི་པ་ན། བཙོན་འབྱུས་རྩོ་རྩོ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཆེས་པ་
བརྟན་པས་མི་བྱེད་པ་དང་། ས་ལྷ་པ་ན་བསམ་གཏན་རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྟར།
དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། ས་དུག་པ་ན་ཤེས་
རབ་སྒྲན་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ནད་རབ་དུ་ཞི་བ་དང་།
ས་བདུན་པ་ན་ཐབས་མཐས་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་ལྟ་བུ་དགེ་ཙ་མི་

འཇོན་པ་ལམ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་
 གཏོང་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ན་སྟོན་ལམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟར་རི་ལྟར་
 སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་། ས་དགུ་པ་ན་སྟོབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཏི་མ་
 ལྟར་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་བ་དང་།
 ས་བརྒྱུ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་མཚུངས་ལྟར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་
 ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་དབྱངས་སྟན་པ་ལྟ་བུ་གདུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་
 དང་། དག་པའི་བྱེད་པར་ལམ་ན་ལྟ་ཡོད་དེ། མདོན་ཤེས་དང་ལྟན་པ་རྒྱལ་
 བོ་ལྟ་བུ་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱུང་བ་དང་། བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་གཉིས་བར་མཛོད་ལྟ་བུ་བྱང་ཆུབ་ལ་མཐོ་བ་ཚང་བ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ།
 འབགས་པ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་
 དང་ལྟག་མཐོང་བཞིན་པ་ལྟ་བུ། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་
 དུ་ཡང་མི་ལྟར་བས་བདེ་བླག་ཏུ་འགོ་བ་དང་། གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་དང་
 མཚུངས་ལྟར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་བཀོད་མའི་རྒྱ་སྟེ་རྒྱ་མིག་གམ་ཐོན་པ་ལྟ་བུ།
 ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་པའི་ཚོས་འཛིན་པས་མི་ཟད་པ་དང་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་ཡི་སྦྱོར་བ་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་བཞིའི་དགའ་སྟོན་དང་ལྟན་པ་སྦྱ་སྟན་ལྟ་བུ།
 ཐར་པ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྦྱ་སྟན་པར་སྟོགས་པ་དང་། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡི་དངོས་གཞི་བཞོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་མཉམ་པ་ཉིད་རྒྱ་བོ་ཡི་

རྒྱུན་ལྟ་བུ། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལྟོན་གྱུ་བ་རྒྱུན་
མི་ཆད་པར་བ་མི་དད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཇུག་ཏུ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
དང་ལྟན་པ་སྤྱིན་ལྟ་བུ་སྟེ། དགའ་ལྟན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་
པ་ཀྱུན་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་
རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་སོ། །མདོར་ན་དེ་དག་ཆོགས་ལམ་ཁྱུང་རུ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡི་བར་དུ་དེའི་གོགས་དང་བྲལ་ཁེར་གྲོགས་འདུན་པ་
སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་
པར་ངེ་བཟང་དུ་སོང་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ས་མཆོམས་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་
སེང་བཟང་གི་ལུགས་ཡིན་ལ། ས་བཙུ་རྒྱུན་མཐའི་སྟོར་དངོས་མཇུག་ན་
ཡོད་པར་བཞེད་པའང་ཡོད་དོ། །ལམ་དེ་དང་དེར། དེ་དག་ལྷག་པོར་སྟོན་
པ་ཅུམ་ལས་པལ་ཆེར་བམས་ཅད་དུ་ཡང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ། གདམས་ངག་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་
ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི། སྐབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་
གདམས་ངག་དང་། དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་
ངག་དང་། རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་དང་།
སྐབ་པ་ལུན་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གདམས་ངག་ནོད་
ཡུལ་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པས་མཆོག་གི་སྤུལ་སྤུ་
དངོས་སམ། དལ་པ་ཆོགས་ལམ་ཁྱུང་རུ་ནས་སོ། །ནོད་པ་པོ་གདམས་ངག་

རོན་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནོ། །ཉན་པའི་རྒྱ་གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་
 སངས་རྒྱས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་བར་མ་ཆད་དུ་
 འཛིན་ནས་པའི་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ། རང་རང་གི་དྲན་ཤེས་སོ། །
 དབྱེ་བ་ལ་སྒར་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་བྱེད་གདམས་ངག་དང་། ཐོབ་ཟིན་ཁྱད་པར་
 དུ་བྱེད་པ་རྗེས་བསྟན་ཏེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལ་སྒྲེས་འདི་གོ་བརྒྱུག་གོ། ཉན་བྱའི་
 གདམས་ངག་བཅུར་གསུངས་པའི་དང་པོ། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད། ཐ་ སྟད་སྟངས་བ་རྒྱ་མ་ལ་བྱ་མི་འགོག་པས་ཀྱན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡོད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲག་པ་མེད་
 པར་བདེན་གཉིས་བྱང་དུ་རྒྱད་པའི་སྟོན་ལས་སྐྱབ་པར་གདམས་པ་སྟེ།
 སྤྱི་འདི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པ་ནི། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གྱུར་བཞིན་དུ་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་འཁོར་གསུམ་
 མི་དམིགས་པར་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་དང་། རྒྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་
 སྟོར་བ་ཕྱིན་དུག་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཉོགས་
 བྱ་ཆོས་སྐྱ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཉན་རང་གི་རྒྱབ་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་
 པའོ། །འདིར་བདེན་པ་གཉིས་ལ། དབྱེ་གཞི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་མམ།
 བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ཙམ་དང་། དབྱེ་བ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དོན་དམ་
 གཉིས་ལས། ཀྱན་རྫོབ་ལ་དབང་པོ་དུག་གཞོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྟངས་པ་ཡང་

དག་ཀྱན་རྫོབ་དང་། གནོད་པས་དགྲུགས་པའི་སྣང་བ་རབ་རིབ་དང་སྒྲ་
ཤད་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས།
དོན་དམ་ལ་སྒྲེ་སོགས་བཀག་ཙམ་ལས་སྒྲེ་མེད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་
རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་། སྒྲེ་བ་དང་སྒྲེ་མེད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་
ལས་གྲོལ་བ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི།
སྒྲེ་ཡུལ་ལས་མ་འདས་པའི་ཚོས་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་དབྱད་མི་བཟོད་
བ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། སྒྲེ་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་
དམིགས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །དེའང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
གཉིས་སུ་སྣང་བ་གཟུང་འཛིན་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་དུ་ཉམས་སུ་
མྱོང་བའི་སྒྲོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ན། འཆད་
པ་པོས་སྒྲས་བསྟན་པ་དང་། ཉན་པ་པོས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་
བདེན་པ་གཉིས་ནི། ཡུལ་ཅན་སྒྲོ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་བཞག་
ཏུ་རུང་མོད། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་ལྟོས་ན་
གཉིས་ཀ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བས་ཤན་ཕྱེད་པར་བྱའོ། །བདེན་གཉིས་དེ་
དོན་དམ་པར་ཐད་དན། དོན་དམ་སྣང་བའི་ཚོས་ཉིད་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་།
དོན་དམ་རྟོགས་པས་སྣང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པར་ཐལ་
བ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་རིགས་པས་མ་རྟོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་དོན་དམ་མ་ཡིན་

བར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་
 ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཅིག་ཡིན་ན། ཀུན་
 རྫོབ་མཐོང་བས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་
 དམིགས་ནས་ཀུན་ཉོན་འཕེལ་བ་ལྟར་དོན་དམ་ལ་དམིགས་གྱང་དེ་ཉིད་
 འཕེལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལས་ལོགས་སུ་དོན་དམ་བཅའ་དུ་མེད་
 བར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྲིས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་
 བཞིན་དུ་དོན་དམ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དུ་གཅིག་ཐ་དད་གྱི་
 སྒྲིས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་གང་དུ་འདུལ་བ་མི་ལེན་ལ། ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་
 གྲངས་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དང་། རྣམ་
 གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་གཅིག་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་ཐ་དད་དེ།
 བདེན་གཉིས་དོན་ལ་གང་གི་སྒྲིམས་གྱང་དབྱེར་མེད་པས་ཡིན་ལུགས་ལ་ཐ་
 དད་མེད་གྱང་། སྒྲོ་ལ་ལྷོས་ནས་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ལ་ཤར་ཕྱོགས་
 དང་རྒྱབ་ཕྱོགས་སྒྲོས་ཐ་དད་དུ་སྒྲེ་བའི་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཏན་
 ལ་དབབ་བྱའི་ཆ་ནས་བདེན་གཉིས་སུ་བསྟུན་ཟིན་ནས། གཉིས་པ་སྒྲང་དོར་
 བྱ་བའི་ཆ་ནས་བདེན་པ་བཞི་ལ་གདམས་པ་ནི། ཐར་པ་དོན་གཉིས་གྱིས།
 སྒྲང་དོར་དུ་བྱ་བའི་ཆ་ནས་བདེན་པ་བཞིར་གྲངས་ངེས། གོ་རིམ་ནི། ལམ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ན། བད་པས་སྒྲུན་བསྟེན་པ་བཞིན་
 དུ་སྟུག་ བསྟེན་ལ་ཤེས་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བྱ། འགོག་པ་ཐོབ་བྱ། ལམ་རྒྱུད་

ལ་བསྟེན་བྱ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་བཤད་ནི། རི་ལྷ་ར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མི་རྟག་
པ་སོགས་གང་གསུངས་པ་ལྷ་ར་བདེན་ཅིང་དེ་ལྷ་ར་འཕགས་པས་གཟིགས་
པས་ཀྱང་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་ནི། ས་དག་པའི་སྟོང་བཅུད་
ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཟག་བཅས་འབྲས་བྱུང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་
སྟུག་བསྐལ་བདེན་པ། མཚན་ཉིད་སྤྱད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པ་དང་། སྟུག་
བསྐལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་བཞི། ཟག་བཅས་
འཁོར་བའི་ཐུང་པོ་འདི་དག་རྒྱ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་མིན་གཞན་ལས་མ་བྱུང་
བར་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཆ་ནས་ཀྱན་འབྱུང་། དེ་ལ་འཁོར་བར་
སྟེ་བའི་རྒྱ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་། རབ་སྟེ། རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། རྒྱ་ལས་གྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་གོང་དུ། འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་གཏན་དུ་མི་སྟེ་བར་རྒྱན་
ཆད་པའི་གོ་འཕང་རྟག་པ་དམ་པ་འགོག་པ། དེ་ལ་འགོག་པ། ཞི་བ། རྒྱ་
ནོམ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའོ། ། ལམ་
གང་གིས་ཤེས་མཐོང་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལམ་ལྷ་ནི་ལམ་བདེན། དེ་ལ་ཡང་
དག་པའི་ལམ་དང་། རིགས་པ་དང་། རྒྱབ་པ་དང་། དེས་འབྱོན་བཞི་སྟེ།
བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་དང་ནི། དེ་ཡང་མདོ་ལས། གཟུགས་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྩོན་ན་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཟུགས་སྟེ་འགག་མེད་པར་
སྟོན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་མི་སྟེ་མི་འགག་ཀྱན་ཉོན་དང་། རྣམ་བུང་བསྟེན་བྱ་
དང་། བསྟེན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་ཉིད་སྟེན་པ་ལ་བརྩོན་མི་བརྩོན་

མོགས་ཀྱིས་གཟུགས་མོགས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གེར་བྱིན་དབྱེར་མེད་དུ་
 གདམས་པས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་བཞི་ལ། སྤྱག་བསྐལ་གཤེས་བྱར། ཀུན་
 འབྱུང་སྤང་བྱར། འགོག་པ་ཐོབ་བྱར། ལམ་བསྟེན་བྱར་ཞེན་པ་བཀག་པའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། སྐྱབ་པའི་རྟེན་སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ།
 ཐེག་ཆེན་ཐུན་མིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ནི། རང་བྱུང་གི་ཡེ་གཤེས་འདུས་མ་བྱས་པའི་
 སྐྱེ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་བརྟེན་པས་རང་དོན་ཐུན་ཆོག་ས། མཁུན་བརྩེ་རྣམ་
 གསུམ་ཚད་མེད་པས་གཞན་དོན་ཐུན་ཆོག་ས། སྐྱེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཡོན་
 ཏན་ཚད་མེད་མངའ་བ་དང་། ཆོས་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བྱེད་ལམ་བདེན་རང་
 རོར་ཉོན་སྦྱིབ་དག་པ། ཤེས་སྦྱིབ་མེད་པས་གསལ་བ། སྦྱིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་
 པོ་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བ་དང་། གང་ཞིག་ཆགས་བྲལ་འགོག་བདེན་
 སྦྱོས་པས་བསམ་དུ་མེད་པ། ལས་ཉོན་ཉེ་བར་ཞི་བ། སོ་སོར་རང་གིས་རིག་
 བྱ་རྟོག་པ་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འགོག་ལམ་གཉིས་
 རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་། དེའི་རྫོད་བྱེད་གསུང་རབ་ལུང་གི་ཆོས་ཐོག་མཐའ་
 བར་དུ་དགོ་བའོ། །དགོ་འདུན་ནི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཏེ་
 དེ་ལ་སྦྱེ་འཕགས་གཉིས། འཕགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། བྱུང་བར་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ན།
 ཐུན་མིན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་སོ་སོར་རིག་པས་རྟོགས་ནས། ཆགས་ཐོགས་
 དམན་སྦྱིབ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བའི་རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་ཅན་དང་

ལྷན་པའོ། །དེའང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་ལ་རྣམ་མཁུན་ཉིད་སྦྱོར་
བར་མི་བྱེད་དེ། སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལས་
གོགས་སུ་ཤེས་པ་ལ་ཞེན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མི་སྦྱོར་མི་
དམིགས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་སངས་རྒྱལ་སོ་ཞེས་སྟོན་
པ་དང་། ལུ་སོགས་པའི་སྒྲས། ཆོས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་
རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་མི་དམིགས་
པ་སྦྱེ་བ་མེད་པར་སྟོན་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
དགག་པའོ། །

བཞི་པ་ལ། རྒྱུ་བ་པའི་མི་མཐུན་བྱོགས་སྤང་བའི་རྒྱུ་ལ་གདམས་པ་དང་།
རྒྱུ་བ་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་རྒྱུ་ལ་གདམས་པ་དང་། རྒྱུ་བའི་ཡོན་
ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་གདམས་པ་དང་། རྒྱུ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་
རྒྱུ་ལ་གདམས་པ་བཞི། དང་པོ་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་ལ་
གདམས་པ་ནི། དང་པོ་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་བསོད་སྟོམས་རོ་མྱོང་གི་རྒྱ་
ལས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཞེན་བྱའི་རོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་
པར་བརྟན་པ་མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གཉིས་པ་དུས་རིང་མོར་རྒྱུ་བ་
པ་བྱས་ཀྱང་འདོད་དོན་མ་གྲུབ་པར་སྦྱོ་བ་སྦྱིས་ཏེ་རྒྱུ་བ་པ་འདོར་བ་སྦྱིད་
ལུག་པའི་ལེ་ལོ་བསལ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་འཕེལ་བའི་རྒྱ། འགོ་མང་གི་
མཐའ་དང་། བསྐྱལ་མང་གི་ཡུན་རིང་ བོར་མི་སྦྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་

བཙུན་འགྲུས་གཟུགས་ཚོར་སོགས་ནས་བྱང་རྒྱལ་བར་གྱི་ཚོས་གང་ལའང་
 རྫོམ་བྱར་མེད་པ་དང་། གསུམ་པ་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལོ་ལོ་སྟོང་བྱེད།
 རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་བརྗོད་བྱ་རེ་རེ་དོན་དུ་སྒྲིལ་
 གྱུར་གཅིག་གིས་བསྐྱལ་བར་གནས་པས་ཚོས་ཉན་དགོས་གྱུར་མི་སྒྲིག་ཅིང་
 སྟོ་བ་ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཚོས་རྣམས་གདོད་ནས་སྒྲི་
 བ་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་བསྐྱལ་བར་སྟོན་པ་དང་གསུམ་མོ། །
 གཉིས་པ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་སྒྱུན་ལཱ་ལ་གདམས་པ་ནི། མདོར་
 ཤ་ཡི་མིག་གིས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། །སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།
 རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་པོ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་གི་བར་
 གཟུགས་སྤྲ་རགས་མཐོང་བ་ཤ་ཡི་སྒྱུན་བསམ་གཏན་པར་མ་ངེས་ཤིང་། རྟོན་
 གང་དུ་སྒྲིས་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའོ། །ཚེ་སྤྲ་མར་
 བསམ་གཏན་པ་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ལས་ཚེ་འདིར་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་
 འཆི་འཕོ་དང་སྒྲི་བ་མཐོང་བ་ལྷ་ཡི་སྒྱུན། འདི་དང་ལྷ་ཡི་མིག་གི་མཛོན་ཤེས་
 ཀྱི་བྱད་ཚེ་འདིར་བསམ་གཏན་གྱི་འདུ་བྱེད་ལས་བྱུང་མ་བྱུང་ཅུམ་མོ། །ཚོས་
 ཉིད་བདེན་མཐོང་ངམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་
 རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྱུན། འདི་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་ལུང་
 རྟོགས་ཀྱི་ཚོས་དང་། དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་སོགས་རྒྱད་ཚོད་ཤེས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྒྱུན།
 འདི་དང་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་ན། འདི་

འཕགས་རྒྱུད་གི་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་དང་། ཅིག་ཤོས་གི་ཡུལ་གཞན་རྒྱུད་ཤེས་པ་
ཐམས་ཅད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པར་རྟོགས་པས་
སངས་རྒྱས་གི་སྤྱན་། འདི་རྗེས་མཐུན་ས་བདུན་པ་ནས་ཡོད། ཨར་གྱིས་ས་
དང་པོ་ནས་ཡོད་པར་བཤད། དེ་ལྟར་སྤྱན་ལྟ་དང་ནི་ཞེས་མཐར་ཐུག་བྱང་
རྒྱུ་རྒྱུ་བ་ཅིང་། གནས་སྐབས་གཞན་དོན་བྱ་བའི་ཐབས་གཞན་ལ་རགས་
ས་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྤྱན་ལྟ་བུ་སྤྱེད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་སྤྱན་ལྟའི་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་དམིགས་མེད་ཏུ་གདམས་སོ། །

གསུམ་པ་མངོན་ཤེས་དུག་ལ་གདམས་པ་ནི། བསམ་གཏན་སྒོམ་སྒོབས་
ལས་བྱུང་བ་བསམ་གཏན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མིག་དབང་དྲངས་པས། ཐག་
ཉི་རིང་གཟུགས་ལྟ་རགས་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་དང་སྒྲེབ་ཤེས་པ་ལྟ་ཡི་མིག་
གི་མངོན་ཤེས། གོང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྣ་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་ཉི་རིང་གི་
སྒྲ་སྒྲིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལྟ་ཡི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་དང་། བསམ་གཏན་ལ་
བརྟེན་ནས་གཞན་སེམས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཤེས་པ་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་གི་
མངོན་ཤེས། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་གྱིས་རང་གཞན་རྣམས་ཆོ་
རབས་ལྟ་མ་རྣམས་སུ་གང་དུ་སྒྲིམ་ནས་བདེ་སྤྱག་སོགས་ཅི་ལྟོང་བ་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་སྒྲོན་གནས་རྗེས་དྲན་གི་མངོན་ཤེས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་
སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། མང་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་དུ་མར་བསྐྱར་
བ་སོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་གི་བྱ་བ་སྒྲོན་པ་རྩུ་འཕྱུལ་གི་མངོན་ཤེས་དང་།

ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་བཅས་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུག་པོ་སེམས་
 ཅན་རྣམས་མཉམ་ཉིད་ལ་དགོད་པ་དང་། འཕགས་པའི་སྒྲེ་བོ་བྱམས་པ་དང་།
 ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་དང་ཐུད་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུག་བྱ་བར་འོས་པ་
 དང་། ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་། གུན་རྫོབ་ཏུ་རང་རྒྱད་ལ་སྒྲེད་ཚུལ་དང་།
 དོན་དམ་པར་སྒྲོས་པ་ནི་བར་རྟོགས་པའོ། །

བཞི་པ་མཐོང་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གདམས་པ་ནི། དར་བོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་
 མངོན་སུམ་གཟིགས་པ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་སྟེ། མཐོང་སྒྲུབ་རྣམས་
 སྤྱོད་པའི་བྱིར་དུ་བཟོད་ཤེས་སྒྲུབ་ཅིག་བཟུ་དུག་གི་རང་བཞིན་ཅན་དང་།
 གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱ་ལྷན་སྒྲེས་སྒྲོམ་སྒྲུབ་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ། སྒྲུབ་ཆོས་
 ཉིད་མཐོང་བའི་རྟོགས་པ་དེའི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་
 ཞེས་བྱ་ལ། ལམ་དེ་གཉིས་རྒྱད་ལ་བསྒྲེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །དེ་དག་
 གྱུར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ། ༡༽ དམིགས་པ། ༢༽ རྟོན། ༣༽ འགལ་རྒྱུན་༤༽
 སྒྲུབ་༥༽ ལ། ༦༽ མཐུན་རྒྱུན་༧༽ སྒྲུབ་༨༽ ལ། ༩༽ རྣམས་༡༠༽ ཀྱིས་གདམས་
 བག་ནི། གྲངས་བཟུ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་བླ་མ་ཏུ་བཤད་པ་ནི།
 མདོ་ལས་རྒྱལ་སྤྱོད་ བཞི་བཟུ་ཞེ་བརྒྱད་གསུངས་པ། ཐེག་དམན་གྱི་དག་
 འདུན་ནི་ཤུར་བསྟུས་པས་ཤུགས་བསྟན་ནམ་མཆོན་བྱེད་དཔེ་ཐེག་དམན་
 གྱི་དག་འདུན་ནི་ཤུར་དང་། མཆོན་བྱེད་དམ་དངོས་བསྟན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དག་

འདུན་ཉི་ཤུའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་དག་འདུན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་དག་འདུན་ཉི་
ཤུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་དོན་
དུ་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་པའོ། །དག་འདུན་ཉི་ཤུ་དེ་ཡང་།
གཞུང་ཚིག་གི་དངོས་བསྟན་ལ་སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་འཕར་གསུམ་བསྐྱེམས་
ན་བཙུ་ལྟ་དང་། བྱེ་ན་བཙུ་བདུན་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་ལྟར་ན། བཙུ་དྲུག་
ཏུ་བཞེད་ཅིང་ལྟག་མ་ཁ་སློང་བ་སྟེ་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་སྒྱིར་
རྒྱུན་ཞུགས། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ། དག་བཙུ་ཞུགས་པ།
རང་རྒྱལ་དང་ལྟ་ལས། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཙུ་ལ་གནས་ནས་རྒྱུན་
ཞུགས་ཀྱི་སྤང་རྟོགས་སྒྲུབ་ཕྱིར་བཙོན་པའི་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་དང་། ༡༽
དབང་པོ་རྟོན་པོ་དྲུག་རིམ་པར། ༢༽ དྲུད་པས་མོས་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་།
ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རམ་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་སྟེ་ཞུགས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས།
དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པའམ་འདོད་ཉོན་ལྟེ་
བར་སྤང་ནའང་རུང་། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཙུ་དྲུག་ལ་བཞེན་ནས་
གནས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་དང་། ༣༽ དེ་ ཉིད་འདོད་པའི་
ཁམས་སུ་ལྟ་དང་མི་ཡི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྲུབ་གཉིས་པོ་ལ་འབྲས་
གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ། ༤༽ གཉིས་ལ། ༥༽ ཏེ་རྒྱུན་ཞུགས་ལྟེ། །རྒྱུན་ཞུགས་
རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་ལྟེ་པ་སྤངས་ནས་དྲུག་པ་སྤྱོད་
པའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་ཕྱིར་བཙོན་པའི་དབང་བརྟུལ་དང་མོས་དང་། དབང་

རྩོམ་མཐོང་ཐོབ་གང་ཡིན་ཀྱང་འདྲ་སྟེ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གཅིག། འདོད་
 རྩོམ་དུག་པ་སྤངས་ཤིང་གཉེན་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གནས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་
 བ་གཉིས་ལེན་ཀྱང་རིགས་འདྲ་གཅིག་ལས་མི་ལེན་པ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་
 གནས་ཙམ་པོ་པ།༥། ཕྱིར་འོང་དེ་འདོད་ལོན་སྒྲིམ་སྤང་བརྟན་ནས་བརྒྱད་
 སྤངས་ཤིང་གཉེན་པོ་ཐག་མེད་ཐོབ་པ་འདོད་ལྷུང་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལུས་པས་ཆེ་
 གཅིག་བརྟ་ཆད་གཅིག་པ་སྟེ་འབྲས་གནས་བྱད་༥། བར་ཅན་དང་ཕྱིར་འོང་
 གསུམ། འདོད་ལོན་དགུ་པ་སྤངས་བར་བརྩོན་པའི་དབང་པོ་རྣེ་བརྟུལ་ལམ་
 དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་།༦། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་
 གནས་ནི་འདོད་ལོན་དགུ་པ་སྤངས་ཤིང་དེའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ། གཟུགས་
 གྱི་ཀུན་སྒྱུར་སྤངས། བར་དོ་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྒྱུར་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་
 གྱི་བར་དོ་གྲུབ་ནས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་བར་དོ་སྤངས་ལས་འདའ་བ་དང་།
 ༡༠། ཀུན་སྒྱུར་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་པ་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྟུག་བསྐྱེལ་
 མཐར་བྱེད་པ་སྐྱེས་འདའ་བ་དང་།༡༡། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་བརྩོན་
 པའི་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཐ་
 མར་བྱེད་པ་བྱེད་བཅས་དང་།༡༢། གཟུགས་སུ་སྐྱེས་ནས་འབད་ཚུལ་གྱི་
 འདུ་བྱེད་མིན་པར་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྟུག་བསྐྱེལ་ལས་འདའ་བ་བྱེད་
 མེད་དང་།༡༣། ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་དུ་འགྲོ་བ་
 འཕར་བ་དང་། ཆངས་རིས་ནས་གནས་གཅིང་འོག་མ་འགའ་ཞིག་དང་། དེ་

ནས་འོག་མིན་དུ་འགྲོ་བ་ཕྱེད་འཕར་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་ཐམས་
ཅད་བརྒྱད་ཅིང་འཆི་འཕོ་བས་འོག་མིན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་གོང་འཕོ་འཕར་བ་
གསུམ་བཅོམས་པ་དང་། ༡༤ ་ བྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཅེ་འི་མཐར་ཐུག་
པར་འགྲོ་བ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་བྱིར་མི་འོང་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་
སོང་ནས་གནས་གཅིང་པོར་ཏེ་གཟུགས་མེད་རིམ་པར་ཐོབ་པས་སྤྱི་ཅེ་འི་
རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་མདོན་སུམ་ཕྱེད་པ་མིང་གཞན་གཟུགས་༡༥ ་ སྟེ་ཉེར་
འགྲོ་དང་། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་འདོད་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་
སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པས་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཅོམ་ནས་གཟུགས་མེད་
ཀྱི་རྟེན་ལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། ༡༦ ་ བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྟེན་མཐོང་
བ་ཡི་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་བྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ཅིང་། ཞི་བ་དག་བཅོམ་མདོན་ཕྱེད་
མཆོག་ཟུང་ལྟ་བུ་དང་། ༡༧ ་ གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེར་འགྲོ་ལས་
གཞན་པའི་བྱིར་མི་འོང་དེས་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ལུས་ཀྱིས་མདོན་སུམ་
ཕྱེད་པ་སྟེ་༡༨ ་ བྱིར་མི་འོང་ལ་བཅུ་ལྔ། སྤྱི་ཅེ་འི་སྒྲོམ་སྤང་བརྒྱད་པ་སྤངས་
ནས་དག་པ་སྤང་བ་ལ་བརྩོན་པ་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་། ཉོན་སྤྱི་བ་དང་
སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་། ཉོན་སྤྱི་བ་ཁོ་
ན་ལས་གྲོལ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཏེ་རྒྱུན་ཅན་རྒྱུན་མེད་ཀྱི་དབྱེ་
བའམ། དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་དང་བཅས་དག་བཅོམ་འབྲས་
གནས་དང་ཞུགས་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྩི་བ་དང་། ༡༩ ་ སངས་རྒྱས་མི་འཕྱུང་

བ་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་བསེ་རྒྱ་གཅིག་ཤུར་གནས་པ་ལྟ་བུ་ཨོ། །དང་ནི་དགོ་
 འདུན་ཉི་ཤུའོ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོབ་ཀྱིས་བ་དང་། སྤང་བྱ་
 སྒོང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆགས་བྲལ་སྒོན་སོང་ཞེས། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་
 འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་ གྱིས་སྒོམ་སྤང་སྒོང་བའི་རིམ་པས་བྱིར་འོང་མི་འོང་
 གཉིས་སོ། །ཅིག་ཆར་བ་ནི་སྤང་བྱ་སྒོང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་སྟེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་ལ་བཏེན་ནས། མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་
 བྱས་ཏེ་འདས་ལམ་གྱིས། །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་རྣམས་དགྲུང་བྱིས་
 བས་སྤང་བའོ། །དེ་ལྟར་དབེ་ཡི་དགོ་འདུན་གྱིས་མཆོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ལུགས་གྱི་དགོ་འདུན་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བསྟན་ན། བྱང་
 སེམས་མི་ནས་མིར་སྐྱེས་ཏེ་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་མྱུར་དུ་ཐོབ་
 བར་མི་འགྱུར་བའི་དབང་བརྟུལ་ལམ་བསམ་གཏན་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་བ་སྒྲོག་
 པའི་ཐབས་མི་མཁས་པས་ལྟ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེས་ནས་ཡང་འདིར་སྐྱེས་ཏེ་དད་
 པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་། ༡ ་ སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་གཞན་ནམ་དགའ་ལྡན་
 བས་འདིར་སྐྱེས་ཏེ་མྱུར་དུ་ཡོན་ཏན་མངོན་གྱུར་དབང་རྣོན་ནམ་ཁམས་གོང་
 མའི་སེམས་ཐོབ་ཀྱང་དེར་མི་སྐྱེ་བར་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
 དུ་དག་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་དང་། ༢ ་ ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་སྤྲད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱན་ལུགས་
 འབྲས་གནས་ཙམ་པོའི་མིང་ཅན་དང་། ༣ ་ །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་གྱི་སེམས་

ཐོབ་ཀྱང་དེར་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་ལྟ་དང་མིར་སྐྱེས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
 པ་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་དང་། ༡༥༽ ལྷ་བྱང་སེམས་དང་པ་དང་གེས་རབ་ལྷག་པ་
 བྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་དང་། ༡༦༽ འཛམ་གླིང་དུ་ལན་ཅིག་འོང་ནས་
 སངས་རྒྱ་བའི་བྱང་འཕགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་པ། ༡༧༽ སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཐོབ་ཀྱང་རྒྱལ་བ་མཆོད་ཅིང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་
 པ་ལ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། ༡༨༽ ས་བརྒྱད་པ་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་བརྟལ་དང་དབང་རྣམས་བྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་
 མིང་ཅན་དང་། ༡༩༽ ཁམས་བར་མར་སངས་རྒྱ་བ་བར་འདའ་བ་དང་། ༢༠༽
 འཛམ་གླིང་དུ་སྐྱེས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དུང་དུ་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་
 བས་ཆོས་བསྐྱལ་པ་འཇམ་བསྐྱལ་པ་ལས་ལྷག་པར་གནས་པ་སྐྱེས་འདའ་དང་།
 ༢༡༽ སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པ་ཆེས་ཆེ་བ་བྱེད་བཅས་དང་། ༢༢༽
 བརྩོན་པ་རྒྱུད་བ་བྱེད་མིན་དང་། ༢༣༽ འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་ཆངས་རིས་
 བས་འོག་མིན་བར་དུ་བྱིན་ཏེ་སངས་རྒྱ་བ་འོག་མིན་འགྲོ་སྟེ་དེ་ལ། བསམ་
 གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབས་ཤིང་དང་པོ་བསྐྱུབས་ནས་ཆངས་རིས་
 བས་རིམ་བར་འོག་མིན་དུ་བྱིན་ཏེ་ཐེག་པ་སྣ་ཆོགས་ཅན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་
 འཕར་བ་དང་། ཆངས་རིས་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་གནས་གཙང་གཅིག་གམ་
 གཉིས་བརྒྱལ་ནས་འོག་མིན་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་བྱེད་འཕར་དང་། གནས་རིས་
 བརྟུ་བརྟུན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་གནས་ཐམས་ཅད་འཕོ་སྟེ་

འཕར་གསུམ་དང་། ༡༥༽ གནས་གཙང་མིན་པའི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་
 སེམས་རྣམས་ཐོབ་པས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་པར་
 སངས་རྒྱུ་བ་མིན་ཅིའི་མཐར་ཐུག་འགོ་དང་། ༡༦༽ ཟུགས་མེད་བཞིན་སེམས་
 སྐྱངས་ནས་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པར་སངས་རྒྱུ་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་
 བཅོམ་དང་། ༡༧༽ མིན་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཚེ་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱུ་
 བའི་ཆ་ནས་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་ཞི་བ་དང་། ༡༨༽ ཐོད་ཀྱལ་གྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཐོབ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འདུག་མཛོན་
 དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མཛོན་བྱེད་དང་། ༡༩༽ ས་བརྩུ་པའི་
 བྱང་སེམས་སངས་རྒྱུས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་
 པའི་མིང་ཅན་དང་། ༢༠༽ སངས་རྒྱུས་དང་ཉན་ཐོས་མི་བཞུགས་པའི་ཞིང་
 དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བྱང་འཕགས་བསེ་རུའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་
 བཅས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའོ། ༢༡༽ །བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཞན་དོན་ལས་
 ཉམས་པས་དངོས་སུ་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །འདི་རྣམས་ཀྱང་ཡུམ་
 ལས་སོ་སོར་མདོ་སྐྱོར་རེ་དང་། བྱང་སེམས་འདི་ནས་གར་སྐྱེས་གང་ནས་
 འདིར་འོང་བྱིས་པས་ལན་བསྟན་པ་རྣམས་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པ་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས། ལོག་པ་བརྒྱད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས། །རྣམ་
 པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་རེག །ཡང་དག་བརྒྱད་ལ་ཞེན་པ་མེད། །དེ་ཕྱིར་བརྒྱད་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་བའི་འདུ་ཤེས་གང་བཟོད་པ། །སངས་རྒྱུས་འདུ་ཤེས་

དེ་བཞིན་ཏེ། །མཉམ་པ་ཉིད་ནི་དེར་ཞུགས་པས། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་ཤེས་
 པར་གྱིས། །སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་བཞུགས་བཞུགས་པ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
 ཆོལ་བར་བྱེད། །དེ་ཆོལ་བར་ནི་འོངས་པས་ན། །དེས་ན་དེ་ནི་ལན་ཅིག་
 འོང་། །འདིར་ནི་ཆོས་རྣམས་འོང་བ་དང་། །འགྲོ་བ་དག་གྲང་མི་དམིགས་
 ཏེ། །འོང་དང་འགྲོ་བ་མེད་ཐོབ་པས། །དེ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་བརྗོད། །
 གང་གིས་སེམས་ཅན་རབ་སྤྲུག་བསྐྱེད། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིས་
 བཅོམ། །ཉོན་མོངས་པ་ལས་སེམས་ཅན་འབྲེལ། །དེས་དེ་དག་བཅོམ་ཞེས་
 བརྗོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཛིགས་མེད་པ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་
 རྣམས་བསམ་ཡས་པ། །སེམས་ཅན་མང་ལ་སྟོགས་པར་བྱེད། །དེས་དེ་ཉོན་
 ཐོས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྒྱུན་རྣམས་འདི་དག་ཤེས་ནས་ནི། །དེ་ནི་གང་ལའང་
 མི་གནས་ཏེ། །རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རབ་ཏུ་བསྐྱར། །ཅེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ།
 གདམས་འབྲས་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ། །ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། །བྱང་
 ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། །དང་པོ། མི་རྟག་སོགས་གྱིས་བྱང་པར་དུ་
 བྱས་པའི་བདེན་བཞི་སྟུ་མ་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་དང་ནི། །དེ་དག་ལ་མངོན་ཞེན་
 གཅོད་ཅིང་སྟོ་འདོགས་སོ་གཉིས་བྲལ་བ་ཆོས་བདག་མེད་གྱི་རྣམ་པ་དང་།
 ཐེག་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཚང་བར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། །ཕྱི་ནང་གི་
 ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྤྱིད་ཞི་ལས་ཡོངས་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡིས་བེན་པ་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་སྐྱོབ་པ་ཡི་མཛད་པ་ཅན་གྱི་ཉོད་
 སོགས་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་རྟེན་ལྟ་བུ་བཞུགས་སྤྱོད། རང་གི་སྤང་བྱ་བ་ལྟར་པའི་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟེན་བཞི་པོ་སྤང་བའི་ཚུལ་དུ་ལྟན་པར་བརྟེན་པ་སྟེ་
 སྐྱོར་ལམ་བཞིས་རང་རང་གི་རྟེན་པ་སོ་སོ་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱིས་སྐྱོར་
 བར་མི་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ལུས་ཐེག་ཆེན་ཉོད་སོགས་ཆུང་དང་
 འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་དང་ལྟན་པའི་སྐྱོར་
 ལམ་འདི། ཉན་ཐོས་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་སྟེ་རང་རྒྱལ་དང་། བཅས་པ་ཡི་
 སྐྱོར་ལམ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་
 ཉོད་སོགས་བདེན་བཞི་ཙམ་གཏན་ལ་དབབ་བྱུང་དམིགས་པ་དང་། མི་རྟག་
 སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན། ཐེག་
 དམན་གྱི་རྟེན་རིགས་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། སྤྱིད་ཞིར་ལྟར་བ་ལས་འཛིན་
 པའི་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བས་ཡོངས་འཛིན་དམན་པ་དང་། རྟེན་པ་ཆེ་
 འབྲིང་ཆུང་རང་རང་གི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་མི་འབྲེལ་བའམ་མི་
 ལྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ། ལྟན་ཆོས་རྟེན་པ། ཡོངས་འཛིན་
 དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྐྱོར་
 ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མཐུག་བསྟེན་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ། ཉོད་ཅི་བཟོད་མཆོག་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མདོར། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་ཆོག་དོན་ཅི་ལགས་ཞེས་རྟེན་དྲིས། དེ་མི་དམིགས་པར་བསྟན་
ཅིང་། བྱེ་བྲག་རྩོལ་ར་གྱུར་པའི་རྟེན་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་ཡི་རྗེས་མེད་ཅེས་བྱ་དང་། མི་ལམ་སྒྱུ་མ་སོགས་གནས་
མེད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་དཔེས་བསྟན་ཅིང་། དཔེ་དགུ་པོ་གཟུང་རྟོག་དགུ་
དང་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་འོག་མ་ལྟ་ལའང་རྣམ་རྟོག་དང་དཔེ་དོན་སྒྱུར་ནས་
གསུངས་སོ། དྲོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། སོ་སོ་རང་གི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་བ་ཐོབ་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་མེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་སྟེས་དྲོད་ཐོབ་པའོ། དེ་རི་ལྟར་ན། དམིགས་པ་ནི་ཡུལ་
གཟུགས་སོགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་བཞི་ལ་
བརྟེན་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བརྟུངས་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་དེ་ཤེས་ནས་
སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་གཞི་ཡིན་ལ། མདོ་ལས། སྤྱི་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེར་བྱིན་ལ་སྒྱུད་པའི་ཆོ་གཟུགས་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱུག་
བསྐལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་།
ལྟག་པར་གནས་པ་དང་། ཀྱན་ཤེས་པ་དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་ལ་མཐུན་པའི་བྲེད་པ་སྟེ་སྟོན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ།
མདོར་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་ལ་འདྲུ་འགོད་དང་བྲལ་བ་
ལ་སོགས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ། མདོན་པ་སོགས་ནས་
རྣམ་པ་བརྟུངས་པ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་ནས་

དམིགས་པ་དེ་ཡི་ནི། རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་སུ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་པའི་
 སྒྲས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་འགོག་པ་ཡོངས་སུ་བབུང་བའམ་བརྗོད་དུ་མེད་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། རྟོད་རྒྱུད་དུའི་དམིགས་རྣམ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་
 ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཚང་བར་བོབ་པའི་རྒྱུ་ལོ། །རྒྱ་ཡི་བྱུང་པར་འདི་འོག་
 མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བདེན་བཞི་སོ་སོར་མདོ་མང་།
 ལམ་བདེན་དམིགས་རྣམ་སྐབས། སེམས་ནི་སེམས་མ་མཆིས་ཏེ་སེམས་གྱི་
 རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། རྟོད་འབྲིང་དུ།
 གཟུགས་སོགས། དེ་ཉིད་ཡིད་བྱེད་གྱིས་འདུ་བའམ་སྒྱུ་བ་པ་མ་དམིགས།
 མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གྱིས་འགོད་པ་སྟེ་དགག་པ་མི་དམིགས་པས། བྱུང་པར་དུ་
 བྱས་པ་དམིགས་པ་མིང་གི་རྒྱུན་མི་འདྲ་བར་འཇུག་པ་གནས་པ་དང་བྲལ་
 བས། བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་རང་མཚན་བརྗོད་བྱར་ཞེན་པ་དང་།
 གནས་པ་དང་འདྲ་བ་སྦྱི་ཡི་རྒྱ་མཚན་བརྗོད་བྱར་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་སྟེ། ཐ་
 སྟོང་དུ་ཡང་རང་མཚན་བརྗོད་བྱར། རྟོག་གེ་ལས་ཀྱང་མི་འདོད་པས་མེད་
 ཀྱང་། དེ་བརྗོད་དམ་སྟུམ་དུ་ཞེན་པ་ནི་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་ལ་མེད་
 པས་མདོར་ན་བརྗོད་བྱ་མེད་དེ། རྗོད་བྱེད་མིང་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་
 སོ། ། རྟོད་ཆེན་པོ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་དེར་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་། དགེ་མི་
 དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་རྣམ་པ་སྟེ། བཏགས་འཛིན་

ཀྱང་མེད་པ་ནི་མཉམ་བཞག་ཏུ་རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ནི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །
གཉིས་པ་ཅེ་མོའི་ངོ་བོ་ནི། བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་བ་མཆོད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་སྟེ་མི་མཐུན་སྟེགས་ཀྱིས་དག་ཅུ་གཡོ་བའི་
ནང་ནས་ཅེ་མོར་གྱུར་པའོ། །ཅེ་མོ་བོ་བ་པ་ནི་ལོག་ལྷས་དག་ཅུ་ཆད་པ་ནས་
ཡང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཅེ་མོ་ཆུང་དུ། གཟུགས་སོགས་དངོས་པོར་
དམིགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བརྟེན་བྱར་མི་གནས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཅིས་ན་དྲེ་
དག་ནི། གཟུགས་སོགས་དྲེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་བདེན་པ་མེད་པས་སོ། །
དེས་ན་གཟུགས་སོགས་མཚན་མར་མི་མཐོང་བ་དེ་ནི་དམིགས་པ་དང་
གཟུགས་སོགས་དྲེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེར།
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པས། གཟུགས་སོགས་དྲེ་
རྟག་མི་རྟག་སོགས་སུ་བདེན་པར་མི་གནས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པ་རྣམ་པའོ། །མདོར། ཡུལ་ལ་སྟོན་པས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་
བགྱིས་སོ་སོགས་གནས་མེད་དམིགས་མེད་དཔེས་གསུངས། ཅེ་མོ་འབྲིང་
ནི། མི་རྟག་སོགས་དྲེ་རྣམས་དང་། དྲེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
མི་རྟག་སོགས་དྲེ་དག་པན་ཚུན་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པས་ཐ་དང་
མེད་པ་དམིགས་པ། ཆོས་རྣམས་བདག་དང་བདག་གིར་གཟུང་བྱའམ་བདེན་
པར་མི་འཛིན་པ་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཅེ་མོ་ཆེན་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་
དྲེ་དག་སྟོ་སེར་གྱི་མཚན་མར་མེད་པས། མཚན་མར་མི་མཐོང་བའི་བྱིང་ན་

གཟུགས་སོགས་མི་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་པ་སྟེ། ཀྱམ་ཏུ་རྒྱ་བཟོ་སྤྱང་གིས་
 རང་ལམ་མཚན་མར་འཛིན་པས་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ། ཤེར་ཕྱིན་འདིར་
 ལྷགས་ཏེ་མཚན་མར་མི་འཛིན་པས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་དཔེས་མདོ་ལས་
 གསུངས། གནས་ལྷགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚན་མ་དང་
 མཚན་མ་མེད་པར་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་རོ། །གསུམ་
 པ་བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ནི། བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ལྷགས་ཤིང་
 རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་སྟེ་
 མེད་ཀྱི་དོན་ལ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་སྟེ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་ངན་
 སོང་དུ་མི་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཟོད་པ་ཆུང་དུ་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུང་བའི་མཚན་མ་
 མེད་པར་མཐོང་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཉིད་དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་
 སོགས་དེའི་དངོས་བོ་མེད་པ་ཉིད་ནི་སྟེ་བོ་མཛོན་ཞེན་ཅན་གྱི་ངོར་སྤྱང་ཙམ་
 གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་དང་། བཟོད་པ་འབྲིང་དུ།
 གཟུགས་སོགས་དེ་དག་སྟེ་བ་འཁོར་བ་མེད་ཅིང་ངེས་འབྱུང་མུང་འདས་ཀྱི་
 ངོ་བོར་བདེན་པ་མེད་པ་དམིགས་པ་ཆོས་རང་ངོས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་
 པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་མཚན་དང་ཁིང་དག་པའི་རྒྱ་བྱེད་དོ་ཞེས་རྟོགས་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། བཟོད་པ་ཆེན་པོ། ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྟོགས་

ནས་གཟུང་བྱའི་མཚན་མ་མེད་པར་མཐོང་བ་དམིགས་པ། གཟུགས་སོགས་
དེ་ཡི་མཚན་མར་སྒྲིམ་རྟེན་པས། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མཚན་མར་མོས་
པ་མིན་པ་དང་། མཚན་མ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་པ་ཚོས་མཚོག་གི་ངོ་བོ་ནི། སོ་སོ་རང་གི་ཤེས་པས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་
དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་སྟེ། མཐོང་
ལམ་གྱི་སྒྲ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཡིན་པས་དེ་དང་ཉེ་ཞིང་། འཛིན་རྟེན་པའི་ཚོས་
ཀྱི་ནང་ན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་འཕགས་པའི་ས་མཐོང་
ལམ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཚོས་མཚོག་ཁུང་རུན། དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་དང་ཐ་མི་དད་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་
དམིགས་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་གདུལ་བྱའི་འཛིན་རྟེན་ཀྱང་ཏུ་ཕྱིན་
ལས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་འབྲས་བུའི་རྣམས་པ་དང་། ཚོས་མཚོག་
འབྱིང་དུ། ཚོས་མཚོག་ལ་གནས་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པར་
མཛད་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་
དམིགས་པ། མཉམ་པར་འཛིན་པ་དང་། ལུང་སྟོན་པ་སོགས་ལ་སྟོམ་པ་
ཟད་པ་ནི་རྣམས་པ་དང་། ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོར། བསྐྱེལ་བྱ་ཡུལ་ཤེར་སྤྱོད་
དང་། སྟོམ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོམ་པ་པོ་བྱང་སེམས་གསུམ་པོ་པན་ཚུན་
སྟོང་པར་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། ཡུལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་
ཡོད་པ་མིན་པས། ཡུལ་ཅན་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་འདར་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་མཐོང་

ལམ་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དམ་པར་གྱུར་པ་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་དག་གྱུར་
 བཅོད་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཡི་སྒོ་ནས་དང་། ཆོས་མཆོག་ཆུང་བུའི་སྐབས་
 སུ་འབྲས་བུ་དང་། བཅོད་ཆུང་བུ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་།
 ལྷག་མ་གཞན་དགུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པ་ཡིན་པར་
 བཤད་གྱུར་། དེ་ལ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་འདི་དག་ལ་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་
 དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་བྱེད་ལས། ཁ་ཅིག་ཏུ་འབྲས་བུ། ཁ་ཅིག་ཏུ་རྟེན་ཉིང་འཛིན་
 ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བསྟན་གྱུར་། དོན་དུ་བྱོད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་སྒོམ་པ་ནི། སྦྱོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 དམིགས་ནས། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་འང་མཐའ་དང་སྦྱོས་པའི་རང་བཞིན་
 གང་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པས་ན། དགག་བྱ་སྦྱོས་པ་གང་དང་གང་བཅད་པའི་
 ཆ་ནས་བརྗོད་གྱུར་དེ་དང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གནད་མ་གོ་བར། རེས་འགའ་
 བའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་དུ་སེམས་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་བྱུགས་
 ཅིང་ཡང་ཤེས་པར་དཀའ་བས་འདི་གལ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རེས་པར་འབྱེད་པ་ཟག་མེད་མཐོང་
 ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་རྒྱར་གྱུར་པ་རེས་
 འབྱེད་ཡན་ལག་ནི། ཆོགས་ལམ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
 གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྒོམ་པས་གཟུང་བ་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྒྲུང་དང་ཐོར་
 ཐོབ་པ་དང་། གསལ་སྒྲུང་ལྷག་པར་གྱུར་པ་བྱོད་དང་ཅེ་མོ། འཛིན་པ་བདེན་

མེད་ལ་གསལ་སྒྲུང་དང་པོར་སྐྱེས་པ་བཟོད་པ་དང་། ལྷག་པར་གྱུར་པ་ཆོས་
མཆོག་རྣམས་ནང་གསེས་ཚུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ་དབྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷན་ཆོས་རྟོག་པ་ལ། གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས།
དང་པོ། དེའང་སྒྱིར་བསྐྱུ་ན་བཞི་སྟེ། ཀྱན་བྱང་གཉིས་ལ་འཛིན་པ་པོ་འཇམ་
ལོངས་སྟོང་པ་པོ་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་ལོངས་སྟོང་སྒྲུམ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་
དང་། རྣམས་སུ་མེད་ཀྱང་བཏགས་པའི་སྐྱེས་ལུ་ཅམ་ལོངས་སྟོང་པ་པོར་
འཛིན་པ་གཉིས་ཏེ་བཞིར་འདུལ་དབྱེ་ན། གཞི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་། དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས་རྣམ་བྱང་སྟོགས་ཀྱི་གཟུང་བར་རྟོག་པ་ཞེས་ལོངས་
སྟོང་བྱར་རྟོག་པ་རྣམས་པ་གཉིས། དེ་ལ་འང་སྐྱོངས་པ་སོགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་སྟོགས་ཀྱི་དགུ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཕུང་པོ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས་རྟོག་པ་
དེ་ནི་སོ་སོར་ཡང་རྣམས་པ་དགུ་རེ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཀྱན་ཉོན་གྱི་སྟོགས་ལ།
རྒྱ་འབྲས་དང་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱོངས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་མི་མཐུན་པར་
བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཀྱན་རྟོག་
མ་རིག་པ་དང་། ༡༽ དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་དང་། ༢༽ དེ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་
ལྷ་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་འཛིག་ལྟ་དང་།
༣༽ དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་རྟག་ཆད་དུ་ལྷ་བའི་མཐར་ལྷ་དང་། ༤༽ དེའི་དབང་
གིས་ཀྱན་བྱང་གི་སྟོན་ཡོན་མི་ཤེས་པ་མ་དད་པ་དང་། ༥༽ དེ་མ་ཤེས་པས་སྐྱིན་

བ་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་གྱི་འཕགས་ལམ་ལ་མི་གནས་པ་ལེ་ལོ་དང་། ༦།
 ལམ་གོ་ལ་བ་དེས་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཆོས་ཀྱན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་དམིགས་པ་
 ཆོར་བ་གསུམ་དང་། ༧། དེས་བདག་གཞན་དུ་འཛིན་པས་ཆགས་ཤིང་སྒར་
 བ་རྟོག་པ་དང་། ༨། ཟག་བཅས་དག་པའི་ལས་གནས་སྐབས་མཐོ་རིས་དང་།
 དེ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲིབ་པའི་རྒྱལ་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐུང་འདས་བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་
 པའི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། ༩། དེ་ལྟར་ཀྱན་ཉོན་སྒར་བྱའམ་དོར་བྱར་ཞེན་པས་དེ་
 དང་དེར་གཟུང་བའི་གཟུང་རྟོག་དགུའོ། །རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུང་རྟོག་ལ་
 རོ་བོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་བོ། ༡༠། རྒྱེན་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་གཏོགས་སམ་སྒྲེ་སྒྲེ་
 སྒྲེ་མཆེད། ༡༡། རྣམ་བྱང་གི་རྒྱ་ས་བོན་རིགས་ཏེ་མདོ་ལས་འམས་བཙོ་བརྒྱད་
 ལས་རིགས་བཞག་པ་དང་། ༡༢། རྣམ་བྱང་གི་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་རྟོན་འབྲེལ་ལུགས་
 འབྱུང་ལྷོག་གམ། ༡༣། སྒྲེ་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞི་བོ་ཇི་སྟེད་
 པ་དང་། ཇི་སྟེ་བའོ། །གཞིའི་རྣམ་བྱང་སྒྲོས་བྲལ་སྟོང་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད་དང་།
 ༡༤། ལམ་གྱི་རྣམ་བྱང་རམ་སྟོད་པ་པར་ཕྱིན་དུག་དང་། ༡༥། ལམ་གྱི་རྣམ་བྱང་
 ཁྱད་པར་བ་ནི་མཐོང་ལམ་སྟེ་མདོ་ལས་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་བསྟན་པ་
 དང་། ༡༦། བསམ་གཏན་མདོན་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་།
 ༡༧། འབྲས་བུ་རྣམ་བྱང་སྟོབས་བཅུ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་མི་སྟོབ་ལམ་སྟེ་
 རྣམ་པེ་བྱང་ལ་བྱང་བྱའོ་སྟེ་ལུ་ཞེན་པས་དེ་དང་དེར་གཟུང་བའི་གཟུང་རྟོག་
 དགུའོ། །

གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ནི། འཛིན་ཡུལ་གང་ཟག་གི་བདག་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་དང་།
 བདག་སྤྱི་པའི་རྟོན་ཅན་གྱིས། འོངས་སྤྱོད་པ་པོར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འང་རྣམས་
 པ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། དེ་ལ་འང་། རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་
 སོགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཅན་ཏུ་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ལས་དང་། སྤང་
 སོགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་སྤྱི་པའི་རྟོན་
 ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་བཤད་མ་ཐག་པ་དྲེ་བཞིན་ནང་གསེས་དགུ་རེ་ཡིན་ནོ། །
 གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་ལ། མདོར། བདག་ཉེ་བར་མ་དམིགས་སོགས་དང་།
 གཟུགས་ཉེ་བར་མི་དམིགས་སོགས་དང་། མིག་མ་དམིགས་སོགས་མདོ་
 ཚན་དགུས་བསྟན་དོན་ལྟར། བདག་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པའི་རང་དབང་ཅན་
 ཏུ་འཛིན་པ་སྤྱི་དང་། ༡༽ དེ་སྤང་བོ་ལས་བདག་ལྷ་མེད་པའི་གཅིག་སྤང་
 འཛིན་པ་དང་། ༢༽ བདག་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་གོ་འབྱེད་པའམ་སྤྱི་མཆོད་དང་ཁམས་
 ཀྱི་རྒྱུར་འཛིན་པ་དང་། ༣༽ བདག་ལྟ་བུ་པོ་ནས་ཤེས་པ་པོའི་བར་ཏུ་འཛིན་
 པ་དང་། ༤༽ བདག་འཁོར་བར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟོན་ཏུ་འཛིན་པ་
 དང་། ༥༽ བདག་འཛིན་རྟོན་པའི་ལམ་བསམ་གཟུགས་ཀྱིས་ལམ་འོག་ས་ལས་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟོན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ༦༽ བདག་བདེན་བཞིའི་
 མཆོན་ཉིད་མངོན་སུམ་ཤེས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ༧༽
 བདག་རྣམས་ཐར་དང་མཐར་གནས་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་སྟོམ་
 ལམ་གྱི་རྟོན་དང་། ༨༽ མི་སྟོབ་པའི་ལམ་གྱི་རྟོན་བདག་རང་དབང་ཏུ་འཛིན་པ་

༡༨༩ ། བཏགས་འཛིན་ལ། མདོར། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱང་
 གཞན་ལ་སྒྲུ་མའང་གཞན་ནམ་སོགས་མདོ་ཚན་དགུ་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུང་
 བོ་ལྷ་ལ་སྒྲེས་བུ་བཏགས་པར་འཛིན་པ་དང་། ༡༩ ། མིག་སོགས་སྒྲེ་མཆོད་བཅུ་
 གཉིས་དང་། ༢༠ ། ཁམས་བཙུ་བརྒྱད་དང་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་སྒྲི་ཡི་
 གདགས་གཞི་དང་། ༢༡ ། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོ་སྒྲེའི་གདགས་གཞི་
 དང་། ༢༢ ། འཕགས་པ་ཙམ་གྱི་གདགས་གཞི་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་
 ཅུ་བརྟན་དང་། ༢༣ ། འཕགས་པ་སྒྲོ་བ་པ་དམན་འབྲིང་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདགས་
 གཞི་མཐོང་ལམ་དང་། ༢༤ ། སྒྲོ་མ་ལམ་དང་། ༢༥ ། བྱུང་བར་ལམ་དང་། ༢༦ །
 འཕགས་པ་དག་བཙུ་བཙུ་བའི་གདགས་གཞི་མི་སྒྲོ་བ་པའི་ལམ་ལ་དག་བཙུ་བཙུ་བ་
 པར་བཏགས་པར་འཛིན་པ་སྟེ་དགུ་འོ། ༢༧ ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་སྒྲུང་དགག་སྒྲུབ་
 གྱི་རྟོག་པ་སོ་རྒྱལ་བོ་འདི་དག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་རྗེས་ཐོབ་ངེས་པའི་
 རོར་ཡང་ལྟོག་ལ། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འང་ཞེན་པའི་མཆོན་མར་འཛིན་པ་ནི་
 མཉམ་བཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟོག་པས་ན། སྒྲོར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པས་སྒྲུང་
 བྱེད་དག་མདོན་གྱུར་ཉམས་སྒྲུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་ཡོངས་འཛིན་ནི། དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་ལྟར་ཆོས་རྟོག་པས་བྱུང་
 པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོར་ལམ་སྒྲེ་བ་ཡོངས་འཛིན་ལ་རག་ལས་པས། བྱུང་བར་
 གསུམ་ལྟར་གྱི་ཡོངས་འཛིན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བླ་པས་ལ་མཁས་པའི་
 བྱུང་བར་ཤེར་བྱིན་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་འཛིགས་གནས་མིན་པ་ལ་འཛིགས་པས་

དངངས་པའི་གཉེན་པོར་གདུལ་བྱའི་སེམས་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་འགོད་པའི་སྒྲག་
པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་དུ་འཛིགས་པའི་གཉེན་པོར་མི་སྒྲག་པ་དང་། སྒྲག་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་ཀྱན་ཏུ་མི་སྒྲག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་།
དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་དང་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱེད་པར་ནི། གདུལ་བྱའི་
བསམ་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སོགས་ཀྱིས། བར་བྱིན་
དུག་དང་། སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོ་བ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་།
འགལ་རྒྱུན་སྒྲངས་པའི་བྱེད་པར། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཐེག་ཆེན་
སྟོང་དུ་འཇུག་པའི་བདུན་སྟོག་སྟོགས་དང་། སེར་སྒྲ་སོགས་བྱིན་དུག་གི་མི་
མཐུན་སྟོགས་དང་། དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་སོགས་པོར་བ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་བྱང་
སེམས་སྟོང་ལམ་པའི་བྱི་ཡི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ནོ། །ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་
ཡོངས་འཛིན་སངས་རྒྱས་སུ་གཅིག་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བསྐྱོ་བ་གསུམ་ཐེག་ཆེན་སྟོང་
ལམ་པ་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཉན་རང་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ཉེ་
རིང་མེད་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡིན་ནོ། །ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་
ནི། རྣམ་མཁུན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཐབས་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོན་སོགས་བྱིན་
དུག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བོ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཐར་སྟོགས་སུ་
ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་ནོ། །
བཞི་པ་གདམས་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། རྒྱུ་པའི་རྟེན།

དམིགས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་
 རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་ལ་ཚུད་སྒྲུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་
 དམན་གྱི་ལུགས་ལ། སེམས་བྱུང་མ་ཆགས་པ་སྟེ་ཆོས་གོས་དང་། ༡ ་ བསོད་
 སྟོམས་དང་། ༢ ་ གནས་མལ་ ༣ ་ རྟོན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གེས་པའི་འཕགས་
 རིགས་དང་། སྟོང་བ་དང་སྟོམ་པ་ལ་དགའ་བའི་རིགས་བཞི། ༤ ་ ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་རིགས་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སེམས་ཟག་མེད་དུ་གནས་འགྱུར་རུང་ལ་ངོས་
 འཛིན་པ་སེམས་ཙམ་ལུགས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་
 དག་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་དབྱུང་ལུགས་དང་། གོང་མ་གཉིས་བསྟོམས་པ་དང་
 གསལ་སྟོང་བྱང་འདུག་ལ་བྱེད་པ་སོགས་མང་ཡང་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡིན་པས་ཐེག་གསུམ་འགྱུར་རུང་གི་སྟོང་པ་ཙམ་དེ་ལ་
 དམིགས་ནས་བསྟོམས་ན་འཕགས་ལམ་སྐྱེ་བའི་རིགས། དེ་ཡང་ཆོགས་ལམ་
 དང་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ནས་ཡོད་ཀྱང་ཉིས་དམིགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་
 ཟུང་པར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སྟོར་ལམ་ནས་ས་བརྩུ་བའི་བར་གྱི་རྟེན་གྱི་
 གང་ཟག་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་བརྩུ་གསུམ་གསུངས་སོ། ། རྟེན་
 ཆོས་སྐྱབ་པ་བརྩུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བར་བཤད་པའང་ཡོད་
 ཏོ། ། རིགས་ཀྱི་མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་
 ཡི་རྗེས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། ། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོག་
 གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། ། ཞེས་སོགས་སོ་སོའི་མདོ་བརྩུ་གསུམ་སོ། །

རྟོན་ཚེས་རྒྱུ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་དང་པོར། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཚེས་ལ། རྟོན་
 སོགས་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་སྦྱོར་ལམ་བཞི། ༡༽ འདས་ལམ་མཐོང་བ་དང་
 སྒྲོམ་པའི་ལམ་སྟེ་དུག་དང་། ༢༽ སྒྲུང་བྱ་སྒྲུང་བཞིན་པའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དང་ནི། ༣༽ མི་མཐུན་སྟོགས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྦྱོར་བ་རྒྱུ་
 གྲོལ་ལམ་དང་། ༤༽ སྒྲུང་གཉེན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་སྟེ་སྒྲོམ་པ་
 ཟད་པ་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོང་བའི་རྒྱུ་པ་དང་། ༥༽ སྒྲིབ་ཞིའི་མཐའ་འགོག་པའི་
 ཤེས་རབ་སྒྲིབ་བཅུ་དྲུག་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྟོན་དང་།
 ༡༠༽ སྒྲོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡི་
 ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་སྟེ་དག་པ་ཉིད་དང་། ༡༡༽ དགོངས་ལྡེམ་
 དགོངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་བསམ་པ་དང་མཚུངས་པར་དོན་གྱི་
 གོ་རིམ་བཞིན་རྒྱུ་པ་དང་། ༡༢༽ དེ་ཡང་འདི་དག་གི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་མ་ཤེས་ནས། སྒྲ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བཟུང་ན་ངེས་དོན་མི་རྟོགས་ཤིང་།
 དགོངས་པ་ཅན་དང་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འགྱུར་
 བས་ན་དེ་ཤར་འབྲེད་པ་གལ་ཆེ་ཕྱིར། ལྡེམ་དགོངས་བཞི་ནི། གང་ཟག་ལ་
 གཞུགས་པ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དང་། གདུལ་
 བྱའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཉེས་པ་འདུལ་བ་གཉེན་པོ་ལ་དང་། ཚིག་དང་ཡི་གས་བསྟན་
 དོན་འཇིག་རྟོན་གྲགས་ཚོད་ལས་དོན་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་ལྡེམ་པོར་
 དགོངས་པ་བཞི་རིམ་པར། ཚེས་བདག་མེད་ལ་འཇུག་མི་རུས་པའི་ཉན་ཐོས་

རྣམས་ཐར་ལམ་ལ་གཞུག་པ་ལ་དགོངས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གི་
 སུང་སོགས་ཆོས་ཡོད་པར་བརྟན་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་
 ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་གཏན་མེད་དང་
 སྐྱེ་ལག་ལ་ལྷ་ར་སྒྲུང་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གི་དོན་དམ་པའི་མཚན་
 ཉིད་དམ་རོ་བོ་ཉིད་ལ་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
 མེད་པར་བརྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་གི་སྐྱད་གི་ཉེས་པ་འདུལ་བའི་ཕྱིར།
 ད་ལྟོན་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 སྐྱེ་རི་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་བརྗོད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
 མྱིང་པོ་མེད་ལ་མྱིང་པོར་ཤེས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་རབ་རྟ་གནས། ཉོན་མོངས་
 པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚིག་འདི་སྐྱེ་རི་བཞིན་དུ་བཟུང་ན་བྱང་
 ཆུབ་མི་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་བརྟན་པ་ལྷ་ར་གནས་ཀྱང་། དོན་དུ་རྣམ་གཡེང་མྱིང་པོ་
 མེད་པ་ལྷག་པ་མེས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་མྱིང་པོར་རྟོགས་པ་འཕམ་ཤེས་པ་དང་།
 གཙང་བདེ་རྟག་བདག་རྟུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟུ་
 གྱུར་པ་མི་གཙང་སྟག་བསྐལ་མི་རྟག་བདག་མེད་པ་ཤེས་པའི་ལྷག་པ་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་རབ་རྟ་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡུན་རིང་
 པོར་བརྟོན་པས་དཀའ་སྐྱད་གི་ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་རྟ་ཉོན་མོངས་པར་
 བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགོངས་པ་བཞི་ནི། སངས་

རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེས་སྐྱེ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ཉིད་དེ་ཚེས་ངས་
 རྒྱས་ནམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་དམ་པའི་དོན་གཞན་
 ལ་དགོངས་ནས་ཚེས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་
 གཞེད་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་དང་།
 དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ། ལེ་ལོ་ཅན་དག་གཙུག་ཅན་གྱི་འཕྱུར་བ་སྐྱེད་མི་རྣམས་
 བ་ལ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་དྲི་མ་མེད་པ་སྒྲ་བའི་མཚན་བཟུང་བ་ཙམ་གྱི་སྒྲ་
 མེད་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །གང་ཟག་
 གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་སྐྱིན་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ལ་སྐྱིན་པ་
 བསྐྱུགས་པ་དང་། སྐྱིན་སོགས་རྒྱུར་བྱང་ཙམ་གྱིས་ཚོགས་པར་འཛིན་པ་ལ་
 སྐྱིན་སོགས་སྒྲུད་པའམ། ཆེས་དོ་མཚན་མེད་ཚུལ་བསྐྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །ས་བཙུ་པར་གཞན་དོན་ལ་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་ལྷན་གྱུ་བ་
 ཏུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ༡༩ །བཙུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚེས་
 དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རིགས་སུ་འཛོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་
 རྟོད་ནས་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བའི་བར་དུ་ཚེས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས། དངོས་ཞེན་གྱི་ཆགས་པ་རིམ་བཞིན་གཙོད་ཅིང་།
 མཐར་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་ཆགས་པ་དུང་ནས་བྱང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའ་འཕེན་
 བའང་རྟེན་ཚེས་དབྱིངས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་ལས་ཡིན་
 ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་

དམིགས་ནས་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ། ཟླ་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ། ཆོས་དབྱིངས་རིགས་སུ་
 བཞག་པ་དེ་ལྟར་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱེད་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ནི་གསུམ་པོ་ཐ་དད་རུང་བ་མ་ཡིན་ནེ་
 ན། གཉིས་པ་ལན། དཔེར་ན་བུམ་པ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་བཅུད་སྦྲང་ཅི་དང་ལི་
 ཁ་ར་སོགས་ཀྱིས་བུམ་པའི་དབྱེ་བར་བརྗོད་པ་ལྟར་དེ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོས་
 རས་གསུམ་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་དབྱིངས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོས་
 དབྱིངས་དམིགས་པའམ་རྟོགས་རྩལ་མི་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། རིགས་
 དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་དམིགས་པ་ནི།
 སྒྲིབ་སྤང་སྤང་བ་ཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པའི་ཆོས་ཀྱན་དང་། བྱད་པར་འདས་
 མ་འདས་སོགས་ཀྱིས་རབ་དུ་འབྱེད་ཅིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་གཙོ་བོར་
 དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཆོས་ཀྱན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 དད་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་དག་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་འབྲེལ་
 དག་དང་། ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དག་བ་སོགས་དང་།
 འཛིག་མཐར་གཉིས་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་མ་རིག་པ་དང་གསུམ་ལས་གཞན་
 པའི་རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་དག་བ་དང་། མཚུངས་ལྡན་
 གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་འབྲེལ་བའི་མི་དག་བ་དང་། ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྒོག་

གཅོད་སོགས་ལས་ཀྱི་མི་དག་བ་སོགས་དང་། དེ་ལས་གཞན་བཟོ་དང་འགྲོ་
འཆག་དུས་ཀྱི་སེམས་ལྟ་བུ་དོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྟན་དང་ཀུན་སྒྲོང་གི་ལུང་
མ་བསྟན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྲང་། ༡༽ རོར་༢༽བྲང་༣༽སྟོམས་ལ་
དམིགས་པ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་དང་པོར་བྲང་བྱེ་འཛིག་རྟེན་པ་སྟེ་སོ་སྟེ་ཡི་རྒྱུད་
ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་སོགས་རྟོགས་པ་དང་། ༤༽ གང་དགྲ་ཕྱིས་
བྲང་བྱེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་འདོད་པ་འཕགས་པའི་སྟེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་
བསྟུས་པ་རྣམ་ཐར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དྲང་། ༥༽ ལམ་དེ་དག་གིས་
སྒངས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བྱེད་ན་ཟག་བཅས་ལུང་༦༽ལྟ་སོགས་དང་། ཟག་པ་
མེད་པའི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་༧༽ བཞི་སོགས་ཉེ་དེ་གཉིས་བདག་
ལྟའི་གཉེན་བོ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱིས་བཞག་པ་དྲང་། གང་དགྲ་འདུས་བྱས་ཀུན་
རྫོབ་དང་། ༨༽ འདུས་མ་བྱས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་།
༩༽ འབྲས་བུ་སྒྲོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་སྤྱན་མོང་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་སོགས་
ཆོས་རྣམས་དང་། ༡༠༽ གང་དགྲ་བཙུམ་ལྟན་འདས་བྱུང་པའི་དབང་པོའི་
སྟོབས་བཅུ་སོགས་བྱན་མོང་༡༠༽མིན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་
དང་། དེ་ལས་དག་བ་བཟུང་སྟེ་བྲང་བཞི་ཡ་བརྒྱུད་དུ་དམིགས་པ་བཅུ་
གཅིག་གོ། རོན་དུ་དེ་ལྟར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བྱས་ནས་སྤྱན་མིན་སྤྱབ་པའི་ཡེ་
ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་ནང་ན་དམ་པ་བྲན་མེད་པར་ཤེས་ནས་དེ་རྒྱུབ་
པའི་ཚུལ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། ཚད་མེད་པའི་སྡེ་དང་རིས་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་
 ཀྱན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཆེན་པོ་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱགས་
 རྩེ་དང་། སྒྲིབ་ཀའི་ས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྒྲོང་བ་ཆེན་པོ་
 དང་། རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་མངོན་སུམ་སྒྲིབ་མེད་དུ་གཟིགས་པའི་རྟོགས་
 པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་པོ་ལ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རང་འབྱུང་
 བྱང་སེམས་དག་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །
 བཞི་བ་སྐྱབ་པ་རང་གི་རོ་བོ་ལ་བཞི། བསམ་པས་གོ་བགོས་པའི་སྐྱབ་པ་གོ་
 སྐྱབ། སྒྲོང་བས་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་འདུག་སྐྱབ། ཞུགས་པ་མཐར་བུད་ཆོགས་
 སྐྱབ། མཐར་ཐིན་པའི་རིས་འབྱུང་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ། རང་གི་བདོག་པའི་
 དངོས་པོ་ལ་མ་ཆགས་པར་དེ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་སྦྱིན་པ། སྤང་དོར་གྱི་གནས་
 ལ་འདུག་ལྟོག་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་ལས་མི་འདའ་བ་ཚུལ་བྲིམས། ཅིས་ཀྱང་
 མི་འབྱུགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱ་དགའ་དང་དུ་ལེན་པ་ལ་བཟོད་པ་བཟོད་པ།
 དགོ་བའི་གནས་ལ་སྒྲོ་བའི་སྒྲོ་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་འདུག་པ་བརྩོན་འགྲུས།
 དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅི་གཅིག་དུ་གནས་པ་བསམ་གཏན། ཆོས་རབ་དུ་
 རྒྱལ་པར་འབྱེད་པ་གཤམ་རབ་རྒྱལ་སེམས་མི་མཐུན་བྱོགས་སེང་སྣ་སོགས་སྤང་བ།
 གོགས་མི་རྟོག་ཡེ་གཤམ་གྱིས་ཟེན་པ། ཐབས་དེས་ཡུལ་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་
 པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། དེའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་གཤམ་ཆེན་
 གྱི་ལམ་མོ། །དེ་སྐྱབ་པ་ཀྱ་ཆེ་བ་སྦྱིན་སོགས་གོ་སྐྱབ་དེ་དག་སོ་སོར་རེ་རེ་ཞིང་

སྤྱིན་པ་འི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པར་སྤྱིན་ནས་པ་ཏུ་གྲག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིས། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་གོ་ཆའི་སྤྱི་བ་པ་གང་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་ཏུག་ཆན་ཏུག་གིས་དབྱེ་བ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས་བཤད་དེ། མདོར་བྱང་ཆེན་སྤྱིན་པ་འི་པར་སྤྱིན་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ནི། པར་སྤྱིན་ཏུག་པོ་བསམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། དེ་ཡི་སྤྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་སོ། །པར་སྤྱིན་རེ་རེ་ཡང་པར་སྤྱིན་ཏུག་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འི་གོ་ཆའི་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་ནས་ཏུས་ཀྱི་ཆས་དཔག་པར་དཀའ་བ་འི་གོ་ཆར་གྱུར་པ་སོ་ཏུག་སྟེ། སྤྱིན་པ་སྤྱ་སོ་གཅིག་སྤྱིན་གྱང་རང་དོན་དང་དཔལ་ལམ་ཡིད་བྱེད་དང་མཆོད་འཛིན་སོགས་དང་བྲལ་བ། བན་ཡོན་སྤྱོད་ནས་ཏུས་ཀྱི་སྤྱ་མཐའ་བཞིན་དཔག་པར་དཀའ་བ་སྟེ། སྤྱིན་སོགས་ལ་རང་གནས་ནས་གཞན་འགོད་པ་དང་། དགེ་རྩ་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོ་བ་སྤྱིན་པ། ཉན་རང་གི་སེམས་སྟོང་བ་རྒྱལ་ཁིམས། གཤེ་སོགས་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་ལ་བཟོད་པ། ཐེག་ཆེན་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་བརྩོན་འགྲུས། རྣམ་པ་སྤྱིན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་བསམ་གཏན། འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པར་བསྟོ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ་ཏུག་གིས་མཆོད་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་སྐྱབ། གོ་ཆ་དེའི་འཇུག་ཡུལ་ལམ་ལ་བརྒྱད། འབྲས་སུ་གཅིག་སྟེ་དགུ་ལས། སེམས་འདོད་ཡོན་ལ་གཡེར་བས་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་ཐོབ་མི་རུས་པས། དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པོར་བྱ་བ་འི་སྤྱིར། ལམ་གྱི་རྟེན་ནི་

གནས་སམ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་
 འཇུག་ལྷང་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་པར་བྱིན་དུག་ལྷན་དུ་སྦྱབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་སེམས་
 བརྟན་པ་དེ་ཆོག་ས་གཉིས་ལ་སློབ་པས་རང་དོན་རྟོགས་པ་ཐོབ་བྱེད་སྦྱོར་
 སོགས་པར་བྱིན་དུག་ལ་ལའོར་གསུམ་དག་པའི་སློན་ས་འཇུག་པ་དྲང་། སྤང་
 བ་ཐོབ་བྱེད་མཐོང་སློམ་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དྲང་། གཞན་དོན་
 འགྲུབ་ཐབས་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་བཞི་དྲང་། དེ་གཞན་དོན་
 ལ་འཇུག་པའི་འཆིང་བ་མདོན་ཞེན་ཡིན་པས། གཞན་དོན་དག་བྱེད། ལྷག་
 མཐོང་མཉམ་བཞག་རྒྱ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་
 འཇུག་པ་དྲང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་རྗེས་ཐོབ་རྒྱ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་
 དྲག་པས་སྦྱ་མའི་སྦྱེས་བྱ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་དྲང་། དགོ་ཅ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་
 གི་དོན་དུ་བསྐྱར་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ་དྲང་ཆོག་ས་ལྟར་དུ་
 རྟོགས་པའི་མཐུ་ཡི་བྱེད་པར་མདོན་ཤེས་དུག་ལ་འཇུག་པ་དྲང་། འབྲས་བྱ་
 ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་རྩྱལ་ལ་ནི་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་སྦྱབ་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་བགྱོད་ཅིང་འཛིན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
 བྱ་སྟེ་ཡུལ་འདི་དགུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །ཞར་ལ་བསམ་
 གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི། ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱི་སོ་སོའི་
 སྟོམས་འཇུག་བསྐྱབ་སྟེ། འདོད་ཁམས་སོགས་ས་འོག་མ་འོག་མ་ཉེས་པ་མང་
 ཞིང་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་གོང་མ་གོང་མ་དེ་ལས་

བརྒྱུག་པར་ལྟ་བའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སུམ་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་
པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། ༡༽ སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསམ་གཏན་སྤྱང་བ་
སྤྱེ་བ་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་དང་། ༢༽ འདོད་ཉོན་མཛོད་གྱུར་སྤྱང་
བ་སོགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་དང་། ༣༽ འདོད་ཉོན་
འབྲིང་སྤྱང་བ་སོགས་དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། ༤༽ ཉོན་མོངས་སྤྱེ་
མི་སྤྱེ་བརྟག་སྤྱིར་དབྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། ༥༽ འདོད་ཉོན་ཆུང་ཅུང་ཆུང་ཅུ་
སོགས་སྤྱང་བ་སྤྱོར་བའི་མཐའ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ༦༽ ལམ་བསྒྲམས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྤྱོར་བ་སྤྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་
ལ། དེ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྱིར་ཕྱི་ལོ་བར་དུ་བརྒྱབ་པ་
ཡིན་ལ། ཡིད་བྱེད་དང་པོ་གཉིས་རང་ལམ་དེའི་སྤྱོར་ལམ། རབ་དབེན་དགའ་
སྤྱད་སྤྱོར་མཐའ་གསུམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དབྱོད་པ་བྱུང་བར་ལམ། སྤྱོར་
འབྲས་ཡིད་བྱེད་ནམ་གྲོལ་ལམ་མོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་གཉིས་པོའི་
ཡན་ལག་རྟོག་པ་དང་། དབྱོད་པ། བན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དགའ་བ་དང་བདེ་
བཟོ། གནས་སམ་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་སྤྱེ་ཡན་ལག་ལྟ་དང་།
བསམ་གཏན་གཉིས་པར་གཉིས་པོ་རབ་དང་པན་ཡོན་དགའ་བདེ་གཉིས།
གནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་བཞི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་གཉིས་པོ་བཏང་
སྒྲོམས། དྲན་པ། ཤེས་བཞིན། བན་ཡོན་བདེ་བ། རྟེན་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གནས་
པ་རང་བཞིན་ཏེ་ལྟ། བཞི་པར་དྲན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་བཏང་སྒྲོམས། བན་

ཡོན་ཚེར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་། རྟེན་ཏིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་ཡན་ལག་
 བཞིའོ། །གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྒྱ་བ་
 གཟུགས་མེད་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ཙམ་
 མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་དེ་ཙམ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
 དང་། ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་བཀགས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་རྣམ་
 ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། དེ་ཡང་བཀག་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གནས་
 པ་དང་། དེའང་བཀག་སྟེ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཙམ་ཏུ་གནས་པ་སྤིང་ཅི་པའོ། །
 གསུམ་པ་ཚོགས་སྐྱབ་ལ་སྦྱིར་བརྟན་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་སྦྱིར་མང་པོ་ཚོགས་པ་ཚོགས། དེ་ལས་ཀྱང་
 ཚོགས་གཅིག་མིན་པར་ཚོགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དབུར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་ཤིང་
 བྱང་རྒྱ་བ་སེམས་དཔའ་ལས་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཆད་མེད་པའི་སྟོ་ནས་
 མཐའ་གཉིས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སུ་བྱུང་བ་
 ཡིན་ལ། ཚོགས་ཆད་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྦྱི་རིགས་ནས་བསོད་ནམས་དང་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། རང་གི་དབྱེ་བ་ཚོགས་སྐྱབ་བཅུ་བདུན་
 ཏེ། དང་པོ། འགྲོ་བ་གྲངས་མེད་ཐེག་གསུམ་གྱི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་འདོད་
 བཅུ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དྲང་། ཐབས་སྦྱིན་པ་ལ་སྟོགས་པ་ཡར་བྱིན་དུག་གིས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བར་བྱ་བ་སྟེ།
 སྦྱིན་པས་མོད་ལ་འདོད་པ་རྫོགས་པ་དུས་དེའི་བདེ་བ། རྒྱལ་བྱིམས་ལ་བཞོད་

པས་བདེ་འགྲོའི་ལུས་འཛིན་པ་མ་འོངས་པའི་བདེ་བ། བཟོད་བརྩོན་བསམ་གསུམ་འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་མཐུན་པ་འབྲུབ་པས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་བདེ་བ། ཤེས་རབ་གྱིས་འཁོར་བར་གཏན་མི་སྡོག་པའི་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པ་གཏན་དུ་བའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། ལམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལེ་ལོ་སོགས་ཉེས་པ་ལྷ་སྟོང་ཞིང་འདུན་པ་སོགས་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་སེམས་ཅི་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཞི་གནས་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རི་ལྷ་རི་སྟེད་གྱི་དོན་ལ་སྦྱི་དང་རང་གི་མཆན་ཉིད་དང་། རོ་བོ་དང་། ཟུང་བར་འབྱེད་པའི་སྟོན་ནས་དོན་མ་ཞོར་བར་མཐོང་བ་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། ཞི་ལྷག་གམ་སྟེད་ཞིར་མི་ལྷུང་བའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་གཞན་དོན་གྱི་ཐབས་ལུ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་སྟེ་ལོངས་སྤྱད་པ་པོ་མིག་སོགས་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་དུག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡ ་ གཟུགས་སོགས་སྤྱད་བྱ་བྱི་ཡི་སྦྱེ་མཆེད་དུག་དང་། ༢ ་ བྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་གཞི་རྟེན་སྟོང་༣ ་ པ་ཉིད་གསུམ་མོས་སྤྱད་ཆོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་དེ་ཡང་རང་གི་རོ་བོས་སྟོང་བ་སྟོང་པ་ཉིད་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་དང་། ༤ ་ ཐོགས་བཅུ་ཀུན་བྱབ་ཆེན་པོ་སྟོང་༥ ་ པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་ཟུང་ན་ལས་འདས་༦ ་ པ་དང་། རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྦྱེས་པ་འདུས་བྱས་༧ ་ དང་། ལམ་མཁའ་སོགས་མ་སྦྱེས་པ་འདུས་མ་བྱས་༨ ་ དང་། རྟག་ཆད་སོགས་གྱིས་མཐའ་

ལས་འདས་ལྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་
 འཁོར་བ་ཐོག་༡༠༽ཐ་མེད་པ་དང་། དགེ་ཕྱོགས་དོར་བ་མེད་པ་༡༡༽སྟོང་པ་
 ཉིད་བདུན་རྟོགས་པ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །
 ཚོས་གྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་༡༢༽དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་
 བར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་༡༣༽པ་གཉིས་ས་བརྒྱད་པ་དང་། སྒྲེ་ལག་ག་སོགས་
 ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་༡༤༽ རྣམ་གསུམ་མི་དམིགས་༡༥༽
 པ་གཉིས་ས་དགུ་པ་དང་། རྟེན་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་དང་།
 ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྟོང་༡༦༽ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་ཉིར་
 ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་རང་དོས་སྟོང་པ་དངོས་པོ་སྟོང་པ་༡༧༽ཉིད་གཉིས་ས་བརྒྱ་
 པ་དང་། རྣམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་དངོས་མེད་སྟོང་༡༨༽པ་དང་།
 སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་བབ་གྱིས་སྟོང་པ་རང་༡༩༽བཞིན་སྟོང་
 ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚོས་ཉིད་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པས་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་༢༠༽སྟོང་ཉིད་རྣམས་སངས་རྒྱས་གྱི་སེཌ། །དེ་ལྟར་ས་མཚམས་སོ་སོར་
 མཛད་པ་ཡང་། རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཚེ་ཚོས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་
 ཚུལ་རེ་ཡོད་པ་གཙོ་ཆེ་བས་ཡིན་གྱི་ངེས་གནས་ནི་མིན་ནོ། །དེ་རྣམས་སྒྲོམ་
 པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་དྲུག་ནི། བསོད་ནམས་སྦྱིར་དགེ་བའི་ལས་
 ཐམས་ཅད་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་ཟག་མེད་གྱི་དགེ་བ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་
 པར་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ཉིང་ངེ་འཛིན། ལྟ་

ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ཆོགས་མེད་པར་གྲུབ་བྱེད་གི་
སྟོབས་ལྡན་དྲང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་འབད་པས་སྦྱོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་
གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྟན་པ་དང་། དན་པ་དང་ཤེས་རབ་མཆོངས་
པར་ལྡན་པས་ཆོག་དང་དོན་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་གཟུངས་ཏེ། མདོ་སོགས་
གསུང་རབ་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་བྱུང་ཙམ་ཡང་མི་བརྟེན་པ་ཆོག་གི་གཟུངས་
དང་། བསྟན་བྱའི་དོན་ཉམས་པ་མེད་པར་ནམ་ཡང་མི་བརྟེན་པ་དོན་གི་
གཟུངས་གཉིས་སམ། ཨ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་མེད་དུ་རྟོགས་
པ་བཟོད་པའི་གཟུངས་དང་། རྒྱགས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པས་གཞན་དོན་སྦྱབ་
པ་གསང་རྒྱགས་གི་གཟུངས་ཏེ་བཞི་སོགས་དྲང་། ཡོན་ཏན་གི་ཉེན་བྱེད་པ་
ས་བཅུ་དང་། ས་རང་གི་སྒྲུང་བྱ་སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོ་ཆོགས་གི་སྦྱབ་པ་ཡི།
གྲངས་གི་རིམ་པ་བཅུ་བདུན་པོ་འདི་དག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་།
སྟོ་ར་ཞེས་པའི་སྟོ་ནི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ། ལྷ་ནི་རོ་བོ། ར་ནི་འཛིན་
པ་སྟེ། བྱང་ཆེན་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་བྱེད་གི་རོ་བོ། ཐེག་ཆེན་མ་ལུས་པ་
བདེན་གཉིས་གི་སྦྱབ་པའི་སྟོ་ནས་འཛིན་པས་ཆོགས་གི་སྦྱབ་པའོ། །
གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་ས་ཡི་ཆོགས་དང་། གཉེན་
པོའི་ཆོགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ས་དགུ་ཡོངས་སྦྱོར་གི་སྟོ་ནས་བཤད་པ་དང་།
བཅུ་པ་འབྲས་བུའི་སྟོ་ནས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགུ་སྟེ། དེ་ལས་ས་
དང་པོའི་ཡོངས་སྦྱོར་བཅུ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྟུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

སྒྲིབ་བདག་མེད་གཉིས་ཏྲེགས་ཀྱི་མཁུན་པས་སྒྲིབ་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྒྲོང་
 བར་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཏྲེན་བྱེད་པ་ས་ཡི་རོ་བོ། ལྷ་མིའི་སྒྲུལ་གོང་
 ཉམས་གོང་དུ་བགྱོད་པ་རེས་ཚོགས། བདག་མེད་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
 ཚོས་དབྱིངས་རི་ལྷ་པ་བཞིན་གཟིགས་པས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བར།
 འདོད་པར་སྤངས་བྱ་བ་དེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་ཞུགས་འཛིག་མཐར་ལོག་གསུམ་
 ལྷ་བ་དང་ཚུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་གཉིས་ཏྲེ་ལྷ་པ་ལྷ་དང་། ས་རིག་ཐེ་ཚོམ་
 འདོད་ཆགས་ར་རྒྱལ་ཁོང་ཁྲོ་ལྷ་མིན་ལྷ་སྟེ་བཅུ་ཡིས་བྱེ་བ་མཐོང་སྤང་བཞི་
 བཅུ། ཁམས་གོང་ས་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་སོ་དུག་པ་ཚན་གཉིས་ཏྲེ།
 ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སྤང་། ཡོན་
 ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་རུབ་ཡན་ལག་བདུན་དང་
 ལྷན་ནོ། །ཡུལ་ལ་ལོག་ཞུགས་སྒྲོམ་སྤང་ནི། ཐེ་ཚོམ་དོར་བ་གོང་གི་ལྷ་མིན་
 བཞི་དང་འཛིག་མཐར་ལྷན་སྒྲུལ་གཉིས་བསྐྱམས་འདོད་པར་སྒྲོམ་སྤང་དུག །
 ཁམས་གོང་ས་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་ལྷ་རེ་སྟེ། དེ་ཁམས་གསུམ་ས་དགྲུ་
 ལ་ནང་གསེས་དགྲུ་རེར་སྟེ་བས་བྱ་གཅིག་པ་ལྷ་རེ་གྲུན་ལ་ཡོད་པས་བྱ་གཅིག་
 པ་ཚན་ལྷས་བཞི་བརྒྱ་དང་ལྷ། འདོད་པའི་ས་དགྲུའི་ཁོང་ཁྲོ་དགྲུ་བསྐྱན་པས་
 སྒྲོམ་སྤང་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་བསྟུན། སྒྲོམ་སྤང་སྒྲོར་དགྲུ་སྤང་བས་ས་
 གཉིས་བ་དྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྷ་པ་
 སྤང་དགའ་བ། དུག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་

པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་རྣམས་ན་
འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་ཞིང་། རང་གི་རོ་སྒྲལ་གྱི་ཀྱན་མོངས་
སྒྲོང་བ་དང་། ལར་བྱིན་དང་ཡོན་ཏན་མཐའ་གྲས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཟག་
མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྦྱང་བ་དང་། གནས་གྱུར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ས་
རྣམས་སུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ནི། རྟོགས་བྱ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་འབྲུལ་པ་ཟད་རིམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་གོང་དུ་འཕེལ་བ། རྣམ་མཁའ་ལ་
ཆ་ཤས་མེད་ཀྱང་། སྒྲིན་ཟད་རིམ་གྱིས་རྣམ་མཁའི་མཐོང་བ་རྩེ་ཆེར་འཛོག་
པ་ལྟར་རོ། །ས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ཅིང་ཀྱན་
ཏུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་དེས་
ནི་རྩེས་ཀྱི་རིས་པ་དེ་ལྟ་བུ་འདྲེན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་
པའི་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པ་འཕམ་མཆོག་ཏུ་འཕེལ་བ་དག་གི་
དོན་དང་། ས་གསུམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གསུང་རབ་ཐོས་པ་
ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བུའི་མཆོག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ས་བཞི་པར་ཆོས་གང་
ལའང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་
དུ་རྟོགས་པ་དང་། ས་ལྔ་པར་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་
རྣམས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ས་དྲུག་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་
མོའི་དོན་མཐོང་བས་སྤར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་

འགྱུར་བའི་ཚེས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དང་། ས་བདུན་
 བར་མཚན་མ་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་རོ་
 གཅིག་པའི་དོན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་བཟོད་པ་
 ཐོབ་པས་ཚེས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ལས་བྱི་བ་མེད་ཅིང་
 འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཞིང་དག་པ་ལ་
 དབང་བ་གཉིས་ཐོབ་ཐོ། །ས་དགུ་པར་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཚེས་དབྱིངས་བསྐྱེམས་
 པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིས་ཚེས་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 དབང་བ་ཐོབ་ཐོ། །ས་བརྒྱ་པར་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཚེས་དབྱིངས་བསྐྱེམས་པའི་
 རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ན་རི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་ཕྱིན་ལས་འགྱུར་བས་ཕྱིན་
 ལས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་ཐོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཆེ་བཅ་ཆེན་གྱིས་ས་ཡི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ།
 ས་རང་གི་ཡར་ཕྱིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུ་སོགས་ནི་ཞེས་བགྲང་
 བར་མཛད་གྱུར་། མདོར་ན་སྐྱེན་སོགས་ཁྱད་པར་ཅན་དེའི་གོགས་སྤང་བའི་
 ཆལ་ས་ཡོངས་སྤྱོད་སྟེ། ཡོངས་སྤྱོད་འདི་དག་གིས་སྤྱངས་པའི་ས་དེའི་ཤེར་ཕྱིན་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེད་འགྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་རྗེ་དང་བདེན་སྟོང་གི་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་ངང་ནས་ས་ཡི་ཡོངས་སྤྱོད་སོ་སོ་རྟོགས་པ་ནས་རྟོགས་ཏེ། དེའང་རང་རང་
 གི་ཡར་ཕྱིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་འདིར་ཡོངས་སྤྱོད་བ་རྣམས་པ་བཅུ་
 ཡིས། ས་ནི་དང་པོ་སྟོན་མ་རྟོགས་པའི་ཚེས་ཉིད་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་དགའ་
 བ་འཐོབ་ལ། དེ་ཡང་ཐོབ་ཟིན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུར་འགྱུར་

ཏྲེ།

གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་ལྟར་ལེན་ཉན་རང་གི་སྒོ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ལྷག་༡༽
 བསམ་དང་། རང་གཞན་ལ་པན་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་༢༽པ་དང་། ཆོད་མེད་བཞིས་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་སྒྱུ་བ་པ་དང་། ༣༽ འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པས་བདོག་
 པ་ཀྱན་གཏོང་བ་དང་། ༤༽ རྣམ་མཁུན་ལ་འགོད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་
 མགྲུ་བའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་བསྟེན་པ་དང་། ༥༽ ཐེག་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་
 དམ་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཆོལ་བས་ཉན་རང་གི་སར་མི་ལྟང་བ་དང་། ༦༽ བྱིས་
 ལ་མི་དགའ་པར་རྟག་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་
 སེམས་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དང་། ༧༽ སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱ་སྒྱུ་བ་པར་འདོད་ཅིང་
 སངས་རྒྱས་མཐོང་ན་དགའ་བ་དང་། ༨༽ ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་
 སྟོན་པ་དང་། ༩༽ དམ་བཅའ་ལྟར་གཞན་མི་བསྐྱུ་བའི་བདེན་པ་སྒྲུ་བ་ཡི་
 ཆོག་༡༠༽ རྟེན་ཡོངས་སྒྱུར་བཅུ་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། ཀྱན་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་
 བསྐྱེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། འདི་དག་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མི་དམིགས་
 པས། ས་དང་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་
 སྒྱུར་བརྒྱད་ནི། འཆལ་ཚུལ་དང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཅུལ་བའི་དྲི་མ་དང་བུལ་
 བ་ཉེས་སྒྱུད་སྒྲུམ་པ་དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྒྲུད་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་
 བྱིས་ས་གསུམ་སྒྲུང་བ་༡༽དང་། གཞན་གྱིས་པན་བཏགས་པ་ལ་བྱས་པ་གཙོ་

72

རྒྱུ་གྲགས་འཕགས་པ་སྤྱི་དབུ་པ་དང་། རང་འདོད་ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་
བ་ནང་གི་ནགས་སམ་དགོན་པར་གནས་པ་དང་། ༡༽ རན་པ་དང་ཉུང་
རྟེན་གྱང་ཡིད་མི་བདེ་མེད་པའམ་རྟེན་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་པ་རྒྱུ་པ་དང་།
༢༽ བཟང་མང་རྟེན་གྱང་མི་ཆོམ་པ་མེད་པའམ་ཐོབ་པ་ལ་ཆོག་ཤེས་པ་དང་།
༣༽ ཡང་ན་བྱང་རྒྱུ་པ་ལ་འདོད་རྒྱུ་རྣམས་མཐུན་ཐོབ་གྱང་རྣམས་པ་མེད་པ་
ཆོག་ཤེས་དང་། ཐུན་མོང་དུ་བསོད་སྟོམས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་
ཀྱི་རྒྱུངས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོམ་པའི་རྟེན་དང་། ༤༽ ཐུན་མོང་མིན་པར་བབ་
ཞི་སྟོས་བྲལ་ལ་མི་སྒྲག་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་རྒྱུ་པ་སྟོག་གི་སྤྱིར་ཡང་
ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ཞིང་མཆན་མར་མི་ལྟ་བུ་དང་། ༥༽ འདོད་པ་རྣམས་ལ་
ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བས་སྟོད་པ་དང་། ༦༽ གདུལ་བྱ་སྤྱུང་ན་ལས་འདས་
པ་ལ་འཆོམས་པར་འགོད་པ་དང་། ༧༽ ལུས་སོགས་མཆན་མར་མི་འཛིན་
པས་བདོག་པ་ཀྱན་གཏོང་བ་དང་། ༨༽ དག་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་སེམས་མི་ཁུམ་
ཞིང་མ་ཞེན་པ་དང་། ༩༽ དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆན་མར་ལྟ་བུ་མེད་པ་
སྟེ་བཅུ་པའོ། ༡༠༽ །ས་ལྟ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུ་ནི། སེམས་ཅན་སྟོན་པ་དང་།
རང་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱ་དཀའ་བ་གཉིས་བྱེད་པའི་ས་
ལ། རྟེན་བཀྱར་གྱི་དོན་དུ་རབ་བྱུང་དང་། བྱིས་པ་ལ་ཉ་ཅང་འདྲིས་བཤེས་
མི་བྱེད་པ་དང་། ༡༽ གཞན་གྱི་རྟེན་པ་ལ་ཕྲག་དོག་པ་སྦྱོན་བདག་གི་བྱིས་ལ་
འཁྱེན་པ་སྟོང་བ་དང་། ༢༽ སྒྲེ་བོ་མང་བའི་གོང་བྱི་དང་། ཉན་རང་གི་ཡིད་

བྱེད་ནང་གི་འདུ་འཛིན་གྱུར་པའི་གནས་སོགས་ལ་དགའ་བ་སྤང་བ་དང་
 ཉི།༩༽ བདག་གི་ཡོན་ཏན་བསྟོད་པ་དང་།༡༠༽ སྦྱོན་བརྗོད་པས་གཞན་ལ་
 བརྟན་པ་སྤང་བ་དང་།༡༡༽ སྒྲིག་གཅོད་སོགས་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཟུ་
 ཉི་བདེ་འགོ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་ན་ཐར་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་ཉེས་པ་རིག་པ་དང་།
 ༡༢༽ ཐོས་དང་རྩལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པས་ཁེངས་ཤིང་གཞན་ལ་མི་
 འདུད་པ་སྤང་བ་དང་།༡༣༽ དགེ་སྤྲིག་བླང་དོར་གོ་ལྷོག་གམ་བདེན་ཞེན་སྤྱོན་
 ཅི་ལོག་མེད་པ་དང་།༡༤༽ ལོག་པར་ལྟ་བ་སོགས་སྒྲོ་གྲོས་ངན་པ་མེད་པ་
 དང་ནི།༡༥༽ ཉེན་མོངས་རྣམས་ལ་སེམས་བག་ཡངས་སུ་གཏོང་བས་རྗེས་
 སུ་འབྲངས་པའི་བཟོད་པ་མེད་པ་སྟེ།༡༦༽ དེ་ལྟར་སྦྱོན་བཟུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་
 པར་སྤངས་པའི་ཚོས་བཟུ་པོ་བསྟེན་ན། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ས་ལྟ་པ་ནི་ཡང་
 དག་པར་འཐོབ་པོ། །ས་དྲུག་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཟུ་གཉིས་ནི། ཤེར་སྤྱོན་ལ་
 བསྟེན་ནས་འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སར། བདོག་
 པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་དང་།༡༧༽ རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སྤོང་བའི་རྩལ་
 ཁྲིམས་དང་།༡༨༽ སྤོང་བ་ཉིད་ལ་མི་སྒྲིག་པའི་བཟོད་པ་དང་།༡༩༽ གཏོང་བ་
 ལ་སྦྱོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་།༢༠༽ གཏོང་སེམས་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་
 གཏན་དང་།༢༡༽ སྦྱོན་པའི་ཕན་ཡོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རབ་རྒྱ་རྩོགས་
 པས་སོ། །༢༢༽ སར་སྤྱོན་དྲུག་པོ་དེ་དག་གི་རིམ་པས་སྦྱོབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལམ་འབྲས་ལ་དགའ་བ་དང་ནི།༢༣༽ བསྟེན་དུ་ལྟ་བུས་མཚོན་ནས་རང་རྒྱལ་

ལ་དགའ་བ་དང་། ༡༩༽ ཟབ་རྒྱས་སྒྲིབ་ཉིད་ལ་སྒྲག་པའི་སེམས་སྤངས་པ་དང་།
 ༢༠༽ སྒྲིབ་བ་པོས་བསྤང་ན་མི་ཁྱམ་པ་དང་། ༡༠༽ བདོག་པ་ཀུན་ལྷག་མ་མ་
 ལུས་པར་བཏང་ཡང་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། ༡༡༽ རང་ཉིད་དབུལ་ཡང་
 སྒྲིབ་བ་མི་སྒྲིབ་བས་སམ་མི་འདོར་བས། ༡༢༽ ལམ་བསྐྱེད་པ་དུག་དང་ལམ་
 མིན་སྒྲིབ་པ་དུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ས་ནི་དུག་པ་ཡང་དག་པར་འཕྱོག་
 པར་འགྱུར་རོ། །ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྒྲིབ་ལ་སྤང་བྱ་ཉི་ཤུ་དང་། གཉིན་པོ་
 ཉི་ཤུ་ལས་དང་པོ། བསྐྱེད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་འབྲེལ་བས་མཆན་མར་
 འཛིན་པ་ལས་རིང་དུ་སོང་བར་སྤང་བྱ་ངོ་སྟོམ་དུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།
 ༡༣༽ འདི་ནི་སྒྲིམ་པའོ། །འདི་ནི་ལུད་མེད་དོ་སྟོམ་པའམ་སེམས་དང་ལྷན་པར་
 འཛིན་པ་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ༡༤༽ ཁམས་གསུམ་དུ་གནས་བྱེད་
 གྲོད་དང་དབང་པོ་དང་སེམས་རིས་མཐུན་གྱི་རྟེན་མ་འགགས་པར་གནས་པ་
 སྒོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ༡༥༽ ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་སེམས་གང་ཟག་ཏུ་
 འཛིན་པ་དང་། ༡༦༽ དེ་ཆེ་འཕྲོས་ནས་རྒྱུན་ཆད་པར་འཛིན་པ་དང་། ༡༧༽ རང་
 བཞིན་ནམ་ཡང་མི་འདོར་བར་གྲུབ་པའི་རྟག་འཛིན་དང་། ༡༨༽ སྤང་དོར་གྱི་
 མཆན་མ་དང་། ༡༩༽ འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་རྒྱ་ཐེག་གསུམ་གྱི་རིགས་
 གསུམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ༢༠༽ དུ་མ་སྤངས་པས་ལུང་པོ་སྟེ་ལུང་པོ་ལྷ་དང་།
 ༢༡༽ རྒྱུའམ་རིགས་དང་ས་བོན་གྱི་དོན་ཅན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ༢༢༽ གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་ཁིང་མཆེད་པའི་སྒྲོར་གྱུར་པ་སྐྱེ་

མཆད་བཅུ་གཉིས་དག་དང་ནི། ༡༡ ་ ལྷོད་སྤྱི་ཡི་ལས་ཉོན་དང་། བཅུད་རང་
 གི་ལས་ཉོན་ལས་སྐྱེས་པ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་
 གསུམ་པོ་ལ་གནས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་དང་། ༡༢ ་ ཁམས་
 གསུམ་ལ་ཐེད་པའི་ལྷ་ངན་གྱིས་སྒྲུང་དོར་དུ་ཆགས་པ་དང་། ༡༣ ་ རྣམ་
 མཐེན་མི་ཐོབ་སྐྱམ་པའི་སེམས་ནི་ཀུན་རྩ་ཁུམ་པ་དང་། ༡༤ ་ སངས་རྒྱས་
 ལ་ལྷ་བའི་མངོན་ཞེན་དང་། ༡༥ ་ ཆོས་སུ་ལྷ་བའི་དམིགས་པ་དང་། ༡༦ ་ དག་
 འདུན་ལ་ལྷ་བའི་བདེན་ཞེན་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ༡༧ ་ བསྐྱབ་པ་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དེར་ལྷ་བ་ཡི་མངོན་ཞེན་ཏེ་རྣོམ་པས་འཁོར་
 གསུམ་དུ་རྟོག་པ་དང་། ༡༨ ་ རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དེ་མིན་ཅེས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་འཛིན་པའམ། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་རྩོད་པ་དང་།
 སྟོང་ཉིད་ལ་མཚན་མ་དང་དངོས་པོ་སོགས་སུ་བཟུང་བས་ཐབས་རྟེན་འབྱུང་
 དུ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་བུང་འདུག་སྒྲུང་སྟོང་མཉམ་པ་
 ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པ་ནི། ༡༩ ་ ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ས་བདུན་པ་གང་ལ་རྣམ་པར་
 ཆད་པ་དེ་ཡིས་རྒྱུན་པོ་བྱུང་བ་དང་སྒྲི་གཅོད་པ་ལྟར་ས་ནི་བདུན་པ་འཕྲོ་
 བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ནི་གོང་གི་སྒྲུང་བྱ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་གི་གོ་
 རིམ་བཞིན་གཉེན་པོ་འདི་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་ཡིན་པས་སོ་
 སོར་སྟོར་གེས་པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་
 སྟོང་བ་ཉིད་སྟོས་དང་བུལ་བ་དང་། ༢༠ ་ དེ་ཡི་ཕྱིར་མཚན་མར་མི་འཛིན་པ་

དང་། ༡༽ ཁམས་གསུམ་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་གར་པའི་
 སྒྲོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། ༢༽ བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་འཁོར་གསུམ་མི་
 དམིགས་པས་སེམས་རྣམ་པར་དགའ་བ་དག་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་སྟག་
 བསྐལ་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེ་དང་ནི། ༣༽ ཆོས་གར་ལའང་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་
 དང་། ༤༽ སྒྲིང་པ་དང་ནི་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ༥༽ ཐོག་
 པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་སུ་ཚུལ་གཅིག་པར་ཤེས་པ་
 དང་། ༦༽ མིང་གཟུགས་གདོད་ནས་མི་སྟེ་བར་ཤེས་པ་དང་། ༧༽ ཁམས་
 གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མི་སྟག་པའི་བཟོད་པ་
 ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་༡༠༽ གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པས་
 ཐོག་ཆེན་གྱི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ༡༡༽ གཟུང་འཛིན་གྱི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཛོམས་པ་དང་། ༡༢༽ གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་བཞིའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་
 མོགས་དང་། ཆགས་སྒྲུང་སྒྲོངས་མོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བ་དང་། ༡༣༽
 གཞན་དོན་ཏུ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ཅི་གཅིག་བསྒྲོམ་པའི་ནི་གནས་ངེས་
 པར་སེམས་པ་དང་། ༡༤༽ སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་སྐུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ལྟག་
 མཐོང་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་། ༡༥༽ ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲོམས་པས་
 ཉེར་ནི་ཐོབ་པས་སེམས་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ༡༦༽ བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།

༡༥༡ ཆོས་གང་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་བྱའི་གནས་ཆགས་པའི་ས་མིན་པར་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ༡༥༢ གར་འདོད་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་
 ཏུ་ནི་སྤྱལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་དུས་མཉམ་པར་རྩུ་འཕྱལ་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་།
 ༡༥༣ ཉན་རང་བརྒྱ་བྱེན་ཆངས་པས་འདུལ་བ་ལ་དེ་དེར་སྟོན་པས། འཁོར་
 གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཀྱན་ཏུ་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་དོ་བོ་ནི། ༡༥༤ རྟོན་པ་ལུས་དབང་
 བསྐྱར་བ་ཉིད་དང་ཡོངས་སྟོང་ཉི་ཤུའོ། །ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྟོང་བརྒྱད་
 བོ། མཚན་མ་དང་མཚན་མེད་ལ་ཚོལ་བའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་
 བའི་སར་ནི། སེམས་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་
 བྱུང་གི་ཡིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཟང་ངན་ཀྱན་ཤེས་པ་དང་། ༡༥༥ སངས་རྒྱས་བཞུགས་
 པའི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་བལྟ་བྱིས། མངོན་
 པར་ཤེས་པས་རྩུ་འཕྱལ་གྱིས་རོལ་ཞིང་ཙུང་བ་དང་། ༡༥༦ རང་ཉིད་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྟེན་ཕྱི་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་དག་པ་བཟང་པོར་སྟོང་བྱིས་སྟོང་
 གསུམ་ལ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱང་གཏོང་བ་སོགས་ཆོགས་
 སྤྱབ་ཅིང་རྟོམ་པ་མེད་པ་དང་། ༡༥༧ ལུ་སྟེགས་སོགས་སུན་འབྱིན་ཞིང་ཆོས་
 རྣམ་དག་སྟོགས་པའི་དམ་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་བཞུགས་པའི་བྱིང་
 སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དང་། ༡༥༨ སྟོབས་བཅུ་ལ་གནས་ཤིང་ལྷ་ཡི་མིག་བསྐྱེད་
 པའི་སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ཤེས་པ་དང་། ༡༥༩ བརྟེན་པ་ནང་བཅུད་
 རྒྱལ་བ་ཡི་ཞིང་དུ་སྟོང་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ༡༥ ། མཉམ་རྗེས་
ཐམས་ཅད་ཏུ་སྒྲུ་མ་ལྟར་ཆོས་གང་ལའང་ཞེན་པས་མི་འཇུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ལ་གནས་པ་དང་། ༡༦ ། གཞན་དོན་ཏུ་བསམ་བཞིན་རང་དབང་གིས་བསམ་
མི་བྱུང་འབྱུང་གི་སྤྱོད་པ་ལས་སྦྱོང་བ་ལེན་པ་དང་། ༡༧ ། བཅས་པའི་ལས་ནི་
ནུས་པ་འདི་བརྒྱུད་ཏུ་བཤད་དོ། །ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་གཉིས་ནི།
ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པས་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པའི་སྒོ་གྲོས་བཟང་པོ་
ཐོབ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་སར། ཕྱིན་ཏུ་ག་རྗེ་གསུམ་པས་བཟང་པོ་སྦྱོད་
པ་སོགས་སྦྱོན་ལས་དག་ནི་མཐའ་ཡས་པ་འབྲུབ་ཅིང་འདེབས་པ་དང་། ༡༨ །
རེས་ཆིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ལྟ་བུ་གཞིན་སྦྱོན་དྲི་བ་ལ་སོགས་
པའི་སྒྲུ་མཐའ་ཡས་པ་ཤེས་པ་དང་། ༡༩ ། སྦྱོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་ལྟ་བུ་པོ་མི་གཏུག་པ་ལྟ་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་། ༢༠ ། བསམ་བཞིན་ཏུ་
ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་བཀྲ་ཤིས་པ་མང་པོ་དང་བཅས་སྒྲུ་འཕུལ་མ་ལྟ་བུའི་མ་
བཟང་པོའི་མངལ་ཏུ་འཇུག་པ་མཆོག་དང་ནི། ༢༡ ། རྒྱལ་པོ་དང་བུམ་ཟེ་ཤིང་
སྤྲུལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སོགས་རིགས་དང་། ༢༢ ། ཐུབ་པ་ཉི་མའི་གཉེན་སོགས་ལྟ་
བུ་བུས་དང་། ༢༣ ། ཡ་མ་བདུན་བརྒྱད་ཚུན་གྱི་ཉི་འབྲེལ་གྱི་ཆོ་འབྲང་སྟེ་པོ་མོ་
སྦྱོན་མེད་པ་དང་། ༢༤ ། རང་དབང་བ་རི་ལྟར་བགོ་བ་ཉན་པའི་ལའོར་དང་།
༢༥ ། འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་འོད་གྱིས་འགོངས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་
དང་བཅས་སྦྱོང་བ་སྟེ་བལྟམས་པ་ལ་བརྒྱ་སྦྱོན་གྱིས་བསྟོད་པ་སོགས་ལྟ་རྣམས་

གྱིས་བཀྱར་བ་དག་དང་ནི། ༡༤ ་ སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། གནས་གཙང་གི་
 ལྷས་བསྐལ་ཏེ་ལྷ་མང་པོའི་ཞབས་རིམ་པ་བཅས་རེས་པར་འབྱུང་བ་དང་།
 ༡༥ ་ ཅུ་བ་གསེར། རྩོད་པོ་བེཊུ། ཡལ་ག་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན། མེ་ཏོག་
 རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་ལུ་དང་འདྲ་བའི་ཨ་གྲུ་
 སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་རྣམས་དང་། ༡༦ ་ རྟེན་སངས་རྒྱས་དང་། བརྟེན་
 པ་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟན་སྟུང་ཚོགས་པ་དང་བཅུ་གཉིས་
 ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ས་བཅུ་པ་ནི། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ཚོགས་སྟོར་དུ་གནས་པ་
 རིགས་གྱིས། ༡ ་ འབྲས་ཁྱུགས་ཡས་ནས་བགྲངས་པའི་བརྒྱད་པ་ན་ཡོད་
 པས་རྒྱན་ཁྱུགས་ཁྱུགས་པ་བརྒྱད་པའི་ས། ༢ ་ རྒྱན་ཁྱུགས་འབྲས་གནས་
 བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྫོགས་པར་མཐོང་བའི་ས། ༣ ་
 ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་འབྲས་གནས་འདོད་ཉོན་པལ་ཆེར་ཟད་པས་སྤང་བའི་ས།
 ༤ ་ སྤྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
 ས། ༥ ་ དབྱ་བཙོམ་པ་འབྲས་གནས་ནི་བྱ་བ་བྱས་པ་སོགས་ཉན་ཐོས་གྱི་
 ཡོན་ཏན་བཙོམ་པ་དང་ལྷན་པས་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། ༦ ་ ཁྱུགས་པ་སྤྱི་མ་
 གསུམ་ཉན་ཐོས་གྱི་ས། ༧ ་ རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས།
 ༨ ་ རབ་དག་འནས་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་བར་བྱང་སེམས་གྱི་ས་དགུ་པོ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་སྟེ། ༩ ་ དེ་ལྟར་ས་དགུ་འདས་ནས་དེ་རྣམས་གྱི་

སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན་དུ་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་བྱང་སེམས་
གྱི་ས་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་སེམས་གྲང་གིས་རྗེས་ཐོབ་སངས་རྒྱས་སྤྱལ་སྤྱར་
སྟོན་ལྷན་པ་དང་ཕྱིན་ལས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་པར་མེད་པས་སངས་རྒྱས་
གྱི་སར་བཏགས་པ་ལ་གནས་པ། དེ་ནི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་དངོས་མིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་
གཟུངས་གྱི་སྒྲིལ་དང་འདྲ་བ་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། བྱང་པའི་ཕྱིར་
ཆོས་གྱི་སྒྲིལ་ཞེས་ས་བརྩ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སའི་མཉམ་
བཞག་སྤང་བཅས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བཞུགས་ཀྱང་སྤང་རུང་སྤེ་སངས་
རྒྱས་བཞིན་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གལ་ཆེ། དེས་ན་མཉམ་རྗེས་དབྱེར་མེད་
བདེན་གཉིས་བྱང་དུ་ཆུད་དུས་ཆོས་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
རང་སྤང་ལ་སྤང་བ་མི་འགོགས་པར་རང་ཤར་བ་དེ་ཡིན་ལ། ལམ་དུས་
འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་སྟོང་བ་ཤས་ཆེ་ཞིང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྤང་བ་ཤས་
ཆེའོ། །མཉམ་རྗེས་དེ་གཉིས་བྱང་དུ་ཆུད་པ་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་སངས་རྒྱས་གྱིས་རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོས་གཟིགས་ཚུལ་
དང་། སྒྲོབ་ལམ་དུ་མཉམ་བཞག་སྤང་བཅས་སྤང་མེད་མི་འགལ་བའི་
གནད་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་གཉིན་པོའི་ཆོགས་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་
བྱིན་སྒྲིལ་པའི་ལམ་གྱི་མཉམ་བཞག་གི་སྒྲུབས་དགྲ་ལ། སོ་སོར་སྤང་བྱ་ཀྱང་།

བས་ཉེན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་དང་། གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཟུང་བ་
 གཉིས་དང་། གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུས་སུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་
 རྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱུང་
 གྱུར་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་བཞི་དང་། རྒྱེས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱུང་གྱུར་པ་ལྟན་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཆ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་པོ་རྣམས། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། གཉེན་
 པོ་མཐོང་རྒྱེས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀུན་
 ཉེན་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གཟུང་བ་དངོས་མི་དམིགས་པ་དང་།
 བར་སྤྱོད་ནས་པ་འདྲེས་པའི་བར་གྱི་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་མ་དམིགས་པ་དང་།
 ད་གྲ་བཅོམ། རང་རྒྱལ། བྱང་སེམས་འཕགས་གསུམ་སོགས་གང་ཟག་གི་
 རྫས་མི་དམིགས་པ་དང་། མིང་མཚན་མ་བར་བ་སྟོད་སོགས་བཏགས་པའི་
 གཞི་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་མཐོང་སྤང་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་བཞི་དང་།
 ཆོས་ཀུན་ལ་གནས་མི་གནས་མི་དམིགས་པ་དང་། ལམ་དང་འབྲས་སུ་མི་
 དམིགས་པ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་གང་ཟག་གི་རྫས་མི་དམིགས་པ་དང་།
 གང་ཟག་དེ་དག་གི་གདགས་གཞི་མི་དམིགས་པ་སྟེ་རྒྱེས་སྤང་རྣམ་རྟོག་གི་
 གཉེན་པོ་བཞི་བཅས་སོ། །

བཞི་པ་ངེས་འབྱུང་རྒྱུ་བ་པ་ནི། བོད་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་མཁེན་མཚོན་ཤེད་ཀྱི་
 ཆོས་དག་མཐར་སྤོན་པར་བརྒྱབས་པའི་རྒྱུ་བ་པ་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་མཐར་
 འབྲས་མི་གནས་པའི་ཕྱང་འདས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་ཀུན་ལས་འདས་ནས་

འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལས་
རྩོམ་ལྷ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་བརྟན་
དུ་བྱེ་ཞིང་བརྒྱུད་པོ་དེར་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ཞེས་སྒྲར་
བཤད་པའི་ཆེན་པོ་གསུམ་ནི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་སྤྱིར་བསྟན། མདོ་ནི།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིས་ལྷ་དང་། མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་
ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། བྱེ་
བྲག་སེམས་ཆེན་པོའི་བྱད་པར་གསུམ་སྟེ། མདོར་ཐེག་པ་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་
དང་མཉམ་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་མཐར་ཐྱིན་པས་ཆོས་
ཀྱན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པ་ལས་མི་གཡོ་བ་དང་། དམིགས་པ་མེད་
པའི་སྤྱིར་རྩོམ་ལྷ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པས་བྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་མཐའ་ཡས་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་ཡང་གཡོ་རྩོལ་གྱི་འབད་བ་མེད་པར་
ལྷན་གྲུབ་ཏུ་མཛད་པ་དང་གསུམ་མོ། །སྤང་བ་ཆེན་པོའི་བྱད་པར་གཉིས་ཏེ།
ཏྲག་ཆད་དམ་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་།
ཐེག་གསུམ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
གྱི་ངེས་འབྱུང་སྟེ་སྤང་བ་བྱད་པར་ཅན། ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་འབྲེལ་བ་དོན་
དམ་པར་མི་དམིགས་པ་དང་གཉིས་སོ། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་བྱད་པར་
གཉིས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུས་མཚོན་པ་ཤེས་བུའི་རྣམ་པ་

བསམ་ཅད་མཛོན་སུམ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དེ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ན་བདུན་
 དང་། དེ་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲོར་རུས་པ། སྒྲོབ་ལམ་གྱི་རྟོག་ཏིང་གི་ཡུལ་ཅན་
 སངས་རྒྱུས་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ནི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་འབྱུང་
 རྩེ། རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་པདག་ཉིད་འདྲི། མདོ་རྒྱས་པར། ཐོབ་བྱའི་འབྲེལ་པ་
 མ་གྲུབ་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་ལམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་རྣམས་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་རབ་
 འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ལས་བསྟན་པའི་དོན། ངེས་འབྱུང་བསྐྱུབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ལེའུའི་སྐབས་བསྐྱུབ་པ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་
 དག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས། རྣམ་པ་
 བསམ་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཏུ། དང་པོའི་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལམ་ཤེས་
 གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་སོ། །དང་པོ། ཆོས་བཅུས་
 མཆོན་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པ་ཡང་ལམ་ཤེས་ལ་རགས་ལས་བས་
 འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལམ་ཤེས་སྒྲེ་བའི་སྟོན་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་སྒྲེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས། ལྷ་
 རྣམས་ཀྱི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་འོད་དེ་འཛམ་བུ་རྒྱ་བོའི་གསེར་གྱི་འགྲམ་ན་
 རྒྱག་ཆའི་ཡུག་བཞག་པ་ལྷ་ར་མོག་མོག་པོར་གྱིས་གནན་ཏེ་ལྷ་རྣམས་
 ལ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་། འོད་དང་ལྷན་པ་སོགས་ཀྱིས་ར་རྒྱལ་བས་སེམས་
 རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་འགལ་རྒྱུན་ཡིན་པས་དེ་མེད་པར་མཛད་

པ་ནི་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཏེ་རྗེས་འབྲུག་ནམས་ཀྱང་ར་རྒྱལ་དང་ཞུམས་
སོགས་སྤང་བའི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་བར་བརྟན་པ་དང་། བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཉིད་
ལ་ཡང་སྐྱེ་ཚུལ། རོ་བོ། བྱེད་ལས་གསུམ་ལས། སྐྱེ་ཚུལ་ལམ་ཤེས་དེ་ནི་
གནས་སྐབས་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེས་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ལས་སྐྱེ་བས་ཡུལ་ངེས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་རིགས་ཡོད་པས། ཉན་རང་སོགས་ཀྱན་ཀྱང་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་རུང་གིས་བྱུང་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་ཐ་དད་ཏུ་
བཞག་པ་ནི་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་། དམ་
པའི་ཆོས་པརྟུན་དཀར་པོ་དང་། ལྷ་མོ་དཔལ་བྱེད་། མེད་གོ་སྐྱའི་མདོ་སོགས་
སྤྱ་གསུངས་པ་ལྟར། དགོངས་གཞི་རེ་ཞིག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་ངེས་པ་དང་།
དགོས་པ་ཏུས་རིང་པོར་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེག་པའི་སེམས་ཅན་རེ་
ཞིག་ཐེག་པ་གཉིས་ལ་རལ་བསོ་ནས་སངས་རྒྱས་སྤང་བའི་ཕྱིར། དངོས་
ལ་གཞོད་བྱེད། སྐྱབ་པ་སྤང་ཏུ་རུང་བ་སྟོ་རུང་གྱི་དྲི་མ། སྤྱིན་དང་། རྟོག་པ་
ལྷ་བུ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ན། ལྷག་བསྐལ་གྱི་
རྒྱ་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་རོ་བོ་
མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ལྷག་བསྐལ་གྱི་འཆོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོ་རྒྱ་
དང་དངོས་འགལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་དང་། སྤྱིད་པའི་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཟག་མེད་

གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཟག་མེད་གྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ཉན་རང་དག་བཙམ་རྣམས་
 ཟག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ་བརྒྱལ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་བསྐྱལ་
 བས་བསྐྱངས་ཏེ་དག་པའི་ཞིང་གི་པདྨའི་སྐྱབས་སུ་སྐྱེ་བ་ལས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སད་པར་མཛད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་ལམ་བསྐྱོམས་ཏེ་
 སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་ལང་ག་ཤེགས་ལས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་
 ཡང་འཆི་འཕོ་བ་ལ་རྒྱན་ཆད་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་
 པའི་བྱི་མ་ཉན་རང་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་
 ཏུ་གྲུབ་པོ། །བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཉན་མོངས་པ་རང་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་སྤྲིད་པ་རི་སྤྲིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐར་མ་བྱིན་བར་དུ་ཡང་
 དག་མཐའ་མཛོན་སུམ་མི་བྱེད་པ་རང་བཞིན་དང་ནི། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་
 ཉན་མོངས་དེ་སྤྲིང་རྗེ་ལ་བཏགས་པའམ། ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཀྱང་མི་སྤྲོང་
 སྟེ། ཉན་མོངས་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་དང་། བག་ལ་ཉལ་
 གྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ལས་དང་བོ་འཕགས་པ་ལ་མེད། གཉིས་པ་ཡོད་ཀྱང་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟེ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཀྱང་ཟག་མེད་གྱི་ལས་
 དང་། ས་སོ་སོའི་སྤང་བྱ་དེ་རང་དབང་དུ་བསྐྱུར་ནས། དེ་ཆེད་དུ་ཉན་ཐོས་
 ལྟར་མི་སྤྲོང་སྟེ། སྤྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་ནས། དུག་སྐྱོན་དུ་
 བསྐྱུར་བ་བཞིན་ཉན་མོངས་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཐབས་
 མཁས་ཏེ། ཐབས་མཁས་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་ཐིན་པས་ཉན་མོངས་རང་

མཚན་མིན་ཏེ་སངས་རྒྱུ་གི་ཚོས་འགྲུབ་པ་ལ་པན་པས་སོ། །དེ་ཡི་བྱེད་ལས་
ན། གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་བསྐྱས་ནས་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པ་དང་། སྒྲིན་པ་གོལ་
བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ལོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་
ཤེས་གསུམ། དང་པོ་ལ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་རྒྱ་རིས་ཆ་གཉིས་ལས།
དང་པོ། མདོ་ན་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ནི་དམིགས་མེད་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ལྷགས་བསྟན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེའང་
དེའི་རིགས་ཅན་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཆེད་དང་། བྱང་སེམས་རང་ཉིད་
ཀྱི་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། དབྱེ་བ་སྐབས་
དང་པོར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི། རྣམ་པ་བརྩ་དུག་པོ་ཡིན་ལ།
དེའང་མདོ་ལས། ཞི་བ་སོགས་དང་། ཉན་དང་འབྲས་སོགས་དང་སྐྱར་ཏེ་
དབྱེ་བ་སྐྱེ་ཡོད་པ་རྣམ་པའི་ཡུལ་ལྟར་འདུའོ། །དེ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་
པ་ནི་ལམ་ཤེས་འདིའི་བྱེད་པར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཤེས་གིང་དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་
མཐོང་བ་ནི་རང་གི་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་ལོ། །མི་དམིགས་པ་དེ་སྒྲོར་བ་སེམས་
བསྐྱེད། དངོས་གཞི་དམིགས་མེད། རྗེས་བསྐྱེ་བ་དམ་པ་དང་བཅས་པའི་
སྒྲོ་ནས་ནི། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །

དེའང་བདེན་བཞི་བཅུ་དྲུག་གི་སྐྱུག་བདེན་ལ། རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པའི་མི་རྟག་
 པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། དོན་གཞན་གྱི་
 བདག་གིས་སྟོང་པས་སྟོང་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་བདག་ཏུ་མ་གྱུབ་པས་བདག་
 མེད་པའོ། །མདོ་ལས་སྤྱི་མ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་གཅིག་པས་སྟོང་པའི་མཚན་
 ཉིད་བདག་མེད་པ་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་གསུངས།
 ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ། ཐེད་པ་ནད་དང་འབྲ་བ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྣམ་པ་དང་། འབྲས་
 དང་འབྲ་བ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། ཟུག་རྩ་དང་འབྲ་བར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དྲག་པོ་
 རབ་ཏུ་སྦྱེ་བ་དང་། སྤྲིག་པ་དང་འབྲ་བར་ཡང་སྤྲིད་སྤྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
 ཏེ། གཞན་སྐྱུག་ཀུན་སུན་མོང་རྣམ་པ་བདུན་ནི། སྤྱིར་གྲོལ་བས་པ་རོལ་
 དང་། རྒྱུན་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་དང་། མི་གནས་པས་གཡོ་བ་དང་། རླད་
 ཅིག་གིས་རབ་ཏུ་འཛིག་པ་དང་། འདི་སྤྱིར་གཞོད་པའི་གནས་ཡིན་པས་
 འཛིགས་པ་དང་། ། མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོད་པས་སྒྲག་ཐོབ་པས་ནད་འགོ་བ་
 དང་། འབྱུང་འབྱུགས་སོགས་གཞོད་པའི་གནས་ཡིན་པས་འཆི་བའི་རྣམ་པ་
 བདུན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱུག་ཀུན་གཉིས་མཐོང་ལམ་དུ་ཡིད་འབྱུང་གི་རྣམ་པས་
 དང་པོ་གཉིས། སྒྲོམ་ལམ་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོས་གཉིས།
 ལྷག་མེད་དུ་འགོག་བའི་ངོ་བོས་གསུམ་དུ་རོང་སྟོན་གསུངས་སོ། །འགོག་
 བདེན་ལ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་འགོག་པས་བདག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཞི་བ་
 དང་། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པས་བྱ་ཤོམ་པ། མི་གཙང་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་

རྣམ་པ་དང་། སྤང་བྱ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་མཛོན་
པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་རྣམས་བཞི་པའི་རྣམ་པ་འོ། །ལམ་བདེན་ལ། སྤང་
འདས་ཀྱི་ལམ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་རིག་པ་དང་།
སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཛོན་སུམ་པར་རྟོགས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྤྱག་
བསྐྱལ་གཏན་དུ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ངེས་འབྱེན་ནོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ལས་
གསུངས་པའི་སྤྱག་ཀྱན་སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་བཙོ་ལ། འགོག་
པའི་རྣམ་པ་བདུན། ལམ་གྱི་བཞི་བཙས་ཉི་ཤུ་ཙུག་པོ་དང་། མཛོན་པ་
ལས་བཅུ་དྲུག་དུ་གསུངས་པ་དབྱེ་བསྟུ་ཙམ་ལས་དོན་མཐུན་པར་བསྟན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། མདོ་ལས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཐ་
དད་དུ་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དྲོ་བ། གཟུགས་སོགས་མི་
དམིགས་པར་བསྟན་པས་ཅེ་མོ། གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་རྟག་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྩལ་གྱིས་གནས་པར་བཀག་པས་བཟོད་པ། ས་བཅུ་ལས་
བཅུ་མས་ཉེ་མི་གནས་པའི་རྩལ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པས་ཆོས་མཆོག་མཆོན་
ནས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་
རྒྱད་ལ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ལ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྟོང་ལམ་དུ་མི་རྟག་སོགས་བདེན་པ་
བཞི་ལ་དོན་སྤྱི་འཇུག་གིས་དམིགས་ནས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་
སོགས་རང་གི་རོ་བོས་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་སྟོང་བ་ཉིད་རྣམས་པན་རྩལ་
ཐ་དད་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་རྣམ་པས་སྟོང་ལམ་དྲོ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་

དེ་དག་རང་རང་གི་ངོ་བོས་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས། སྒོམ་པ་རབ་བམ་རྩ་
 མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད་ལ། གཟུགས་སོགས་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་ཏྲག་པ་
 དང་ལཱ་སོགས་པས་མི་ཏྲག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་གང་དུ་འང་མི་ཏྲིག་
 པའི་ཚུལ་གྱིས། མཐའ་ལ་སློ་གནས་པ་བཀག་པས་སྒོམ་པ་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་
 པ་རྣམས་བསྟན་པ་སྟེ། འདིས་མཆོན་ནས་སྒོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་
 བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ལས་ས་བཙུ་དག་ལས་བཙམས་ནས་ནི། རུང་
 ཟྱགས་སོ་བདུན་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་གནས་པ་རྒྱས་
 པར་བསྟན་པ་དེ་ཡིས། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བར་བཤད་དེ།
 དེ་མི་གནས་པ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཏྲགས་ནི་ཆོད་མའི་སྒྲེས་ཁུ་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་
 བས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་ལྷ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མེད་པར་
 བསྟན་དོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་ལ་གསུམ། བགོད་པ་པོ་ཉེན་གྱི་ཁྱད་པར།
 བགོད་བྱ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ། དེའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གསུམ། དང་པོ་ལ་
 ཁྱད་པར་དངོས་དང་། དོགས་སྒྲུང་གཉིས། དང་པོ། སྒོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་
 རྒྱུན་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་ཏྲིགས་པས་རྒྱུན་ཏྲིགས་སྤྱིད་པ་ཐམ་པའི་ཆེ་སྒོལ་དཔོན་
 གཞན་ལ་མ་སྒོམ་པར་རང་སངས་རྒྱས་པས་རང་རྒྱལ། བསྐལ་པ་བརྒྱར་
 ཆོགས་བསགས་པ་རྫོགས་ནས་མཁས་བྱའི་གནས་སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་

བདེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་གནས་དང་གནས་མིན་དྲུག་ལ་སྦྱངས་ཏེ། སྒྲོན་ལམ་
ལྟར་སངས་རྒྱུས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཁིང་དུ་གླིང་གསུམ་གྱི་སྒྲེས་པའི་ལུས་
རྟེན་ལ་དུར་བྱོད་དུ་ཡིད་སྒྲོ་བའི་རྒྱུན་ལས་ལམ་ལུ་རྩོགས་པར་བྱས་ཏེ་མི་
སྒྲོབ་ཐོབ་ཅིང་། སྒྱུ་གཅིག་པུར་འདུག་པ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། བསྐྱལ་བ་
བརྒྱའི་སྤུམ་ཉིས་སམ་སྤུམ་ཆ་ཅམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པས་མཐོང་ལམ་མན་
ཐོབ་ནས། སྒྲེ་བ་སྤྱི་མར་ལམ་ལྟག་མ་བགྲོད་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅིང་། ཟླ་
དང་བཅས་པ་ཆོགས་ན་སྒྲོད་པ་སྤེ་སྒྲེ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་
པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། གནོད་སྒྱུན་གྱི་སྐད་ཤེས་སྤྱད་ཀྱི་རབ་འབྱོར་གྱིས་
བསྟན་པ་མི་ཤེས་སོགས་དང་། བསྟན་པ་ཟབ་མོ་ཟབ་པ་ཉེར་སྟོན་སོགས་
དང་། རང་ཉིད་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། རང་རྒྱལ་
གྱི་ལམ་སྒྲོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་ནི། རང་བྱུང་སྟེ་བདག་མེད་བྱེད་གཉིས་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་རང་རྒྱལ་གཉིས་གྱིས་ལམ་ཟབ་མོ་བདག་ཉིད་
གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན། གཞན་གྱིས་བདག་ལ་ཚུར་བསྟན་མི་དགོས་ཤིང་།
ཡང་ཞེས་པར་སྟོན་མི་དགོས་པ་བསྟུས་ལ། རྟོགས་དོན་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་
ཤེས་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལས་ཟབ་པའམ། མཉམ་བཞག་ཏུ་བརྟེན་པའི་ཡུལ་
མིན་པའི་དོན་རྟོགས་པས་ཤེས་པ་ཟབ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དག་གི་འབྲས་
རྟོགས་ལས་གཏིང་མི་དཔོགས་པས་མ་བརྟེན་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་
བརྟེན་དོ། །འོ་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་སྟུང་པའམ། སྒྱིར་

རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྒྱ་མེད་པས་ལམ་གྱིས་སྐྱབ་ཏུ་མི་རུང་བའམ།
 ལམ་མ་གོམས་ཀྱང་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། དམིགས་པ་མཐའ་དག་ཞི་
 བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་བཟོད་པའི་ལམ་ཤེར་བྱིན་འདི་ལ་
 མ་བརྟེན་པར་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མས་བསྐྱེད་སྤྲོད་ནས་མི་
 སྣང་བའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པར་གཤེགས་
 པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་
 གྱིས་ཐོབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྐྱབ་པ་ཅི་རིགས་པར་དག་པའང་། དངོས་པོར་
 ལྟ་བུ་བཅད་པའི་སྟོང་པ་ནི་ཆོ་བའི་དོན་ལ་བཟོད་པའམ་སྟོས་ལྟོགས་པའི་
 ཤེར་བྱིན་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་མཐུས་ཡིན་པར་བརྟེན་པས་ན་རང་
 རྒྱལ་གྱིས་བདག་མེད་བྱེད་གཉིས་ལ་སྟོན་གོམས་པའི་རྒྱས་མིན་པ་ཐ་མ་
 པར་གྱུར་པ་ན། གཞན་གྱིས་བརྟེན་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཏོགས་པ་ནི་འབྲང་
 བ་དང་བཅས་པའོ། །

གཉིས་པ་དོགས་སྤང་ནི། འོན་སྐྱེ་མེད་པ་དང་ཆོས་བརྟེན་པ་འགལ་བས་རི་
 ལྟར་སྐྱེ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ཞེ་ན། གང་ཟག་གང་དང་གང་དག་བཟོད་བྱའི་
 དོན་ནི་གང་དང་གང་ལ། རྒྱལ་རང་རང་གི་མོས་པ་རྩི་ལྟ་རྩི་ལྟར་ཉན་པར་
 འདོད་པ། གང་ལ་བྱ་དྲི་དང་དྲི་ལ། བརྟེན་བྱའི་དོན་དྲི་དང་དྲི། རྟོད་བྱེད་སྐྱེ་
 དང་ཆོག་མེད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་རྩུ་འཕུལ་གྱི་ནམ་འགྱུར་དེ་ལ་བརྟེན་པས་དྲི་ལྟར་
 སྣང་བ་སྟོན་ལམ་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་དོ་བོ་ནི། རི་ལྟར་མི་ལམ་དང་

སྐྱུ་མའི་སྤྱད་བ་ལ། སྤྱད་ཡུལ་དེ་དོ་བོས་མ་གྲུབ་ཀྱང་འཛིན་བ་ལ་དེར་སྤྱད་
 མི་ཁེགས་པ་ལྟར་ལམ་དངོས་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉར་གི་ཤེས་པ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པས་ཡུལ་ཅན་རྣམ་ཤེས་གྱི་འཛིན་བ་ལ་བདེན་
 ཞེན་རྟོག་པ་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དང་ནི། ལམ་དེ་གར་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་གཞི་
 རིགས་གྱི་བྱུང་པར། རྟེན་གྱིས་ཉན་ཐོས་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཤིང་ཐེག་
 ཚེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ལས་དམན་པའི་དབང་པོ་འབྱིང་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་
 ཅན་གྱི་མངོན་རྟོགས་བསེ་རྩ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་བརྟུན་
 པར་ཏེ་འདུ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་པོ་ལྟེན་ཆ་མཐུན་ནི། ལམ་རྒྱ་བཤེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་
 རྒྱུ་འདོགས་པ་ལས། བ་སྟེན་མིང་དུ་བཏགས་ཡོད་ཅེས་མཁ་བཏགས་པའི་
 རྒྱལ་ཡང་མི་འདོར་ལ་རྩི་ལྟར་བཏགས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་བརྟེན་དུ་མེད་
 པའི་ཆོས་དབྱིངས་ལས་མ་འདས་པས་ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་
 ཉོན་པའི་རྣམ་པར་གསུངས་པ་དེས་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྟོར་ལམ་དྲོར་གྱུར་པ་
 བརྟན་ལ། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་མེད་
 པའི་ཁྱིམ་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། འཕེལ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་བྱུང་བར་
 དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱི་དང་ནང་སོགས་ཆོས་སྣ་ཆོགས་སུ་འཛིན་པ་བརློག་
 པའི་དོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་བརྟན་པ་ལྟ་བུ། ནང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་

བ་ཡིན་པ་ཡིས། སྤང་བྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྣ་ཆོགས་མི་དམིགས་
 བས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་
 ཡུལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་གནས་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་
 འདས་ལམ་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཉན་
 རང་གི་ལམ་འདི་ཀུན་དངོས་བསྟན་ནི་ཐེག་ཆེན་ཡིན་ལ་ཤུགས་བསྟན་རང་
 རང་གི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ལ། མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། སྒྲོམ་ཚུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 གཉིས། དང་པོ། ཆོས་མཆོག་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་མི་དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྟན་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་
 དུ་གཟིགས་པ་མཐོང་ལམ་སྟེ། ལུས་རྟེན་གླིང་གསུམ་སྒྲིམ་པ་བྱད་མེད་
 འདོད་ལྟ་གང་རུང་དང་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་ངོ་། །
 ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། །ཟག་མེད་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཏེ་
 བཞི་ལ་མི་སྒྲག་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་སྒྲད་ཅིག་མ། ཆོས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་མངོན་སུམ་པ་དང་། དེ་ལས་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་ལས་རྣམ་པ་བཞི་
 ཡིས་ནི་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲབས་འདི་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་
 སོགས་ཆེ་འདིའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆེ་རབས་དྲན་པ་སོགས་ཆེ་རབས་གཞན་
 ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་འདི་ལྟ་བུར་བཤད་དོ། །འདིར་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་

ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྒྲེབ་པ་འདོད་དེ། གང་ཞེན། ལྷག་བསྐུལ་
ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལྷག་བསྐུལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པ་དང་། ལྷག་
བསྐུལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལྷག་བསྐུལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་གི་དེ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་དེ་བཞི་དང་། ལམ་
བྱི་དེ་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་སྒྲེབ་པ་འདོད་ལ། དེ་ཡང་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་སྒྲིས་ནས་བྱི་མ་
བྱི་མས་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འདོད་
ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཚོས་ལ་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་
བཟོད་ཤེས་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞི་ལ་རྗེས་སུ་བཟོད་ཤེས་
ཞེས་བྱ་ལ། བཟོད་པ་ནི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་པ་ནི་དེའི་རྣམ་གྲུབ་ལམ་
མོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲེབ་དང་། ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲེབ་དང་
སོ་སོའི་འཛོག་རྒྱུ་ལ་བཞེད་པ་འགའ་ཡོད་ཀྱང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་
ཅིག་མ་དེས་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་
ལ་ལྷོག་ཆས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ཅིམ་དུ་བཞེད་པ་ནི་དོན་ལ་གནས་གིང་ཁྱད་
བར་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ་དུ་གཟིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལུགས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཆོས་འཐད་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་སྟོས་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་ནི་ལྷག་བསྐུལ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་

དང་། དེ་འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་རིམ་པས་ངེས་པ་རིམ་ཅན་སྐྱེས་ནས་
བདེན་བཞི་མཐོང་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྒྱས་བཤད་དང་། རོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྟུག་ཀྱན་འགོག་
ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ། འདྲིར་སྟུག་ཀྱན་འགོག་ལམ་ལ་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་གནས་སྐབས་གདུལ་
བྱའི་སློང་ལྟར་བ་དད་པར་བསྟན་ནས་བྱུགས་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་རྟོགས་རྣམ། ཕལ་ཆེར་
མཉམ་བཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲང་བའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་འདི་དང་ཕྱི་མར་འབྱུང་
བའི་ཕན་ཡོན་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་སྟུག་བདེན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དྲོ་
བཞིན་ཉིད་ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་དང་། རྟེན་གྱི་དངོས་པོར་བདེན་པར་
མེད་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་གཅིག་བ་དད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
གང་གིས་ཁས་ལེན་པ་སྟེ་རིས་སུ་བཅད་དུ་མེད་པས་ཁས་བླངས་བཅས་
ཅད་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་སྐལ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྟུལ་
ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྟུག་བདེན་གྱི་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་སྟེ་
འགགས་གནས་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་ཡུལ་ཅན་ཤེར་
ཕྱིན་ཡང་དེ་ཡིན་པས་སྟུག་བསྟུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་། རོན་དམ་
པ་དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་ལྡན་ཡུལ་ཅན་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་པར་བཅས་པ་

སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྗེས་བཟོད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ཡེ་
ནས་མཉམ་པ་ཉིད་ནས་མཁའ་ལྷ་ར་ཆད་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་གྱི་རོ་བོ་
ཡིན་པས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྗེས་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་སྤྱུག་བདེན་གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་
རྣམ་པ་བཞི་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་བ་ཟག་བཅས་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
གཟུགས་སོགས་དམིགས་པ་རྣམ་བདེན་དངོས་མེད་པས་རྟག་ཆད་སོགས་
གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་མེད་པ་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་དང་། ཤེར་བྱིན་དེར་
གནས་པ་དེ་ཀུན་འབྱུང་གི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་གདོད་
ནས་དག་པར་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཀུན་འབྱུང་
ཆོས་ཤེས་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཀུན་ལ་སྤྱད་བ་མེད་ཅིང་དོར་བ་མེད་
པ་སོགས་པས་སྟེ་འགག་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་དེའི་པན་ཡོན་དེ་ལྷ་ར་གནས་པ་
ལ་བདུད་གྱིས་སྤྲུགས་མི་རྟེན་པར་གསུངས་པ་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་དང་།
བདེན་འཛིན་མེད་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་དང་ཞེས་ཆད་མེད་བཞི་སྒྲོམ་པ་
འབྱིངས་པ་སྟེ། དེའི་པན་ཡོན་འགོག་པ་ལས་སྤྱང་ཞིང་བསྐྱང་བ་དང་། སྤྱིན་
སོགས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ཉམ་ང་བ་སྤྱང་བ་སོགས་བཅས་པ་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་
ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་ཀུན་འབྱུང་གི་སྐད་ཅིག་བཞི་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོགས་བྱ་
སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མེད་བཞིན་
འདུ་ཤེས་སྤྱོད་ཆོགས་གྱིས་དམིགས་པ་དེ་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བས་
དེར་ཞེན་པ་བཤིག་ཅིང་གཟུགས་སོགས་གྱི་རོ་བོ་གཏུག་མ་རང་བཞིན་སྟོང་།

ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྒྲེལ་པ་འགོག་པ་ཚེས་བཟོད་དང་། ཚེས་ཀྱན་ཡེ་ནས་སྟོང་
 པ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་དམིགས་པས་ཚད་མེད་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་
 དང་མཉམ་པའི་དགོ་ཅུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་ཞིང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་ནི་ཐོབ་པ་ཅན་གྱི་འགོག་པ་ཚེས་ཤེས་དང་། བྱེད་ལས་གཉེན་པོ་རྣམ་
 པར་བྱང་བའི་དུག་སྤྱོད་ཤེས་ཀྱི་ཤིང་ལྷན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྷན་པ་འགོག་པ་རྗེས་བཟོད་དང་། བྱི་ནང་གི་འཛིགས་པ་ཉམ་ང་བ་དང་།
 ཕྱི་མཚོག་མ་གི་ཉའི་དཔེས་ནད་གདོན་ཉེར་འཆོ་ཀྱན་སེལ་བའི་པན་ཡོན་
 ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་དང་བཞི་ནི་འགོག་པའི་སྐད་ཅིག་བཞིའོ།
 བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་དང་མུང་འདས་དོན་དམ་པར་ས་གྲུབ་པས་གཟུགས་
 ལྷན་མུང་ན་ལས་འདས་ཀྱི་བར་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་འཛིན་པ་ཞི་བ་ཉིད་དེ་
 དོན་དམ་པར་མུང་འདས་ཐོབ་པ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་
 ལམ་བཤེན་གྱི་ཚེས་ཉིད་མཐོང་བའི་བཟོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ལྷོགས་བཅུའི་
 སངས་རྒྱས་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། རང་གིས་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་
 ཀྱི་གཞོད་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུན་ལས་བྱང་བ་ལུས་ཀྱི་ནད་སོགས་སམ་
 བྱི་རོལ་གྱི་འབྱུང་བའི་གཞོད་པའས། ཡང་ན་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 མཐོང་ཚེས་དང་། རྒྱུས་ནས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྟོང་འབྱུང་གྱི་གཞོད་
 པ་གསུམ་ལས་སྟངས་དང་། ལ་སོགས་པས། རྒྱུབས་པ་དང་། སྤྲ་བར་མཛད་
 པ་ནི་ལམ་ལ་ཚེས་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུ་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ། དགོ་བཅུ་

སྟོན་དུ་འགོ་བས་རྣམ་པ་ཀླན་མཁྱེན་ལ་འདུག་པའི་རྒྱལ་ལམ་རྒྱ་ལ་ནི།
བདག་ཉིད་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་ལམ་རྗེས་བཟོད་
དང་། སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཅུ་མི་བད་པར་འདོད་པས། དེ་པ་དང་
བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོད་པ་ནི་ལམ་རྗེས་ཤེས་
སོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་དེ་ལྟར་ན་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་
ནི་ས་དང་རྣམ་པའི་སྟོན་སྟེ་ཡང་། དོན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེས་བདེན་པ་བཞི་ཡི་ཆོས་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
གཟིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྟོན་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྟོན་ལམ་དངོས་
གཉིས། དང་པོ། མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་དེའི་གོང་དུ་གྱུར་པའི་
རྒྱལ་འབྱོར་སྟོན་པ་སྟོན་ལམ་སྟེ། ལུས་རྟེན་མཐོང་ལམ་གང་ལ་སྟེ་བའི་རྟེན།
སེམས་རྟེན་བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསམ་གཏན་དུ་མ་བད་
འདོད་སེམས་དང་སྲིད་ཅི་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་གསུངས། ལམ་ལ་སྟོན་པ་
བསྐྱེད་པའི་བྱིར་སྟོན་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་དེ། མཉམ་པར་བཞག་མ་
བཞག་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ལ་རང་དབང་བས་རྣམ་པ་ཀླན་ནས་ནི་བ་དང་
ར་རྒྱལ་མེད་པས་དག་པའི་བཤེས་གཉིན་དང་གཞན་སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་
འདུད་པ་དང་། གཉིན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཐོབ་པས་འདོད་ཆགས་སོགས་བེལ་
གྱིས་གཞོན་ཅིང་ཉན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། དེ་ཡི་བྱིར་པ་རོལ་གྱིས་

མེ་ཆུ་དུག་མཚོན་སོགས་གནོད་པས་བཅོམ་པའི་ཡུལ་མིན་པའས་གནོད་
 པས་བརྗེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། འདི་སྐབས་མདོ་ལས་ཀླུ་ཁོར་ཏ་དང་མེ་ཆུ་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཀླུ་ཁོར་ཏ་ནི་བྱད་ཀྱི་མིང་རམ་བྱང་ཤར་སྟོགས་ཀྱི་མི་
 མ་ཡིན་པའི་རིགས་སུ་གསུངས། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་
 པའི་བྱད་ཆུབ་འབྲུབ་པ་དང་ནི། གནས་སྐབས་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པ་
 གནས་པའི་ཡུལ་རང་ཉིད་འདུག་པའི་རྟེན་ནམ་སྟོགས་དེ་གཞན་གྱི་མཚོད་
 པའི་ཡུལ་ཉིད་དེ། བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པོ་རྗེ་རྗེ་གདན་བཞིན་དུ་ཡུམ་སྟོགས་བམ་
 ལ་བྱིས་ནས་བཞག་པའི་ས་དེར་ཡང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་མ་གཏོགས་མི་
 དང་མི་མིན་གྱི་སྟགས་མི་རྟེན་དེ། ས་སྟོགས་དེ་མཚོད་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་
 ཡུམ་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་ལྟ་དང་།
 གཞན་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་གཅིག་ལས། དང་པོ་ལའང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་
 བཞི་དང་། མཐར་ཐུག་གཅིག་སྟེ་ལྟོ་པོ་ཁྱི་ནང་མཐུན་རྒྱུན་ལྟན་པ་དང་ཉེར་
 འཛེསྟོང་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཟག་བཅས་དང་། མཉམ་བཞག་
 ཟག་མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མོས་པ། བསྟོ་བ། ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་
 གསུམ། དང་པོ་ལ། མོས་པ་དངོས་དང་། དེའི་པན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ།
 སྦྱིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་འདི་གཉིས་ལ་ཡི་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་
 དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡི་ཤེས་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡི་ཤེས་
 ཞེས་རྣམ་གཞག་མཛད་དེ། དེ་ཡང་མོས་པ་ལ་མོས་པའི་ཡུལ་གཙོ་བོར་འབྲས་

ཡུམ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་ཡུམ་གཞུང་དང་དེའི་དོན་རྟོགས་པས་ལམ་ཤེར་སྤྱོད་
གྱིས་དོན་གསུམ་ལྷག་པར་སྐྱབ་ནུས་སུ་མོས་པ་སྟེ། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་
རྗེས་ཐོབ་ན་ཉོན་ཡིད་མ་སྤང་བས་ང་རྒྱལ་བུ་མོའམ་ངར་འཛིན་སུ་མོས་འབྱུང་
བའི་སྤྱིར་རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་དང་ནི། ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པར་ཉོན་
མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་དེ་མཛོད་དུ་གྱུར་
པས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མོས་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་གཞན་དོན་
སངས་རྒྱས་དང་ཆ་འདྲ་བས་གཞན་དོན་མོས་པ་སྟེ། ཅུ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམས་པ་
གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ཡང་ནི། རང་གསེས་མོས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་
སོང་བས་རྒྱུད་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། སོ་སོར་རྣམས་པ་གསུམ་དང་ཡན་
ལག་གི་དབྱེ་བས་དགུར་འདོད་དོ། །ཉིང་ལག་གིས་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུ། རྒྱུད་
དུའི་འབྲིང་། རྒྱུད་དུའི་ཆེན་པོ་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། དགུ་པོ་དེ་ཡང་རེ་རེ་
ནས་རྣམས་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དེ་ལྟར་ན། མོས་པ་ལ་རྣམས་པ་ནི་ཤུ་ཅུ་
བདུན་དུ་འདོད་དོ། །རང་དོན་མོས་པ་དགུ་པོའི་མདོ་ནི། ཤེར་སྤྱོད་སྤྱེགས་
བམ་ལ་བྲིས་ཏེ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་བྱས་པ་བས་ཤེར་
སྤྱོད་མཆོད་པ་འཕགས་རྒྱལ་ནས། སྟོང་ཆེན་མཆོད་རྟེན་གྱིས་བཀའ་བ་ལས་
འཕགས་རྒྱལ་བར་དང་། གཉིས་དོན་མོས་པ། སྟོང་ཆེན་སེམས་ཅན་ཇི་ཡོད་
རེ་རེས་མཆོད་རྟེན་བྱས་པ་ལས་འཕགས་པ་ནས། ལྷ་ཡི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་
འོང་བ་ནས་མིའི་བར་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ། བྲིས་ཏེ་འཆང་བ་ཅམ་ནས།

རྟོགས་བཅུ་མིང་བསྐལ་གྱིས་གང་བ་ལས་འཕགས་པ་དང་། ཤིང་གི་གྱིབ་
 མའི་དབེས་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ལམ་ཚུལ་གཅིག་བྱེད་པའི་བར་རོ། །
 གཉིས་པ་ཡན་ཡོན་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། མོས་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་ལ་ནི། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་གྱིས་སྒྲོ་བ་
 བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་མོས་མཁན་དེ་ལ།
 བསྐྱེད་སོགས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཐུགས་དབྱེས་ཆགས་དགུ་ཚན་གསུམ་གྱིས་སྒྲོ་
 རྒྱར་བུལ་བར་རང་དོན་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉིས་དོན་ལ་བཀྱར་པ་དང་ནི།
 གཞན་དོན་ལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསྐྱགས་པར་རེ་རེ་ལ་དགུ་ཚན་རེ་སྟེ་ཉེར་
 བདུན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་ཡུམ་མདོར་བསྐྱེད་པ་ནི། ཤར་རྟོགས་གསྒྲུབ་
 གྱུར་སྟེད་ཞིང་སྒྲུ་གདུང་གིས་བཀང་བ་ལས་ཤེར་ཕྱིན་ལམ་སོགས་དང་།
 བཀྱར་བ་དང་པོ་འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་ལ་བཞག་
 པ་ལས་འཕགས་ཚུལ་སོགས་གྱིས་གསུངས། བསྐྱགས་པའང་སེམས་ཅན་
 དེ་སྟེད་ཅིག་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་ལ་བཀོད་པ་ལས་འཕགས་སོགས་གསུངས་
 མོ། །གཉིས་པ་བསྐྱོ་བ་བསྐྱོམ་ལམ་ནི། མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་
 ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱན་
 དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱར་བའི་འདུན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་པ་བསྐྱོ་བ་སྟེ། དེའང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་གང་རུང་
 མཚོན་བྱར་བྱས་ནས་འདུན་པ་བསྐྱར་བའོ། །བསྐྱོ་བ་འདི་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་

འཕགས་པས་རྒྱུ་པ་དང་པོ་བསྟོ་བའི་བྱེད་པར། གཉིས་པ་བྱེད་ལས། ལྷག་
 མ་དེ་བོ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བཞེད། སེང་བཟང་བཅུ་གཉིས་སུ་བཞེད། སྟོམ་
 ལམ་པའི་དགེ་ཅུ་རྣམས་མཁུན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྤང་
 པའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཐེག་
 གསུམ་སྟོན་པ་སྤྱོ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚག་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དེ་བོ་དོས་
 བཟུང་། དེ་ལ་ནི་ལྷག་པས་དབྱེ་ན་བཅུ་གཅིག་ལས། དང་པོ་བསྟོ་བྱ་རྒྱུ་ལ་
 བྲིམས་སོགས་དགེ་བ་དེ་བདེན་པར་དམིགས་སུ་མེད་པའི་རྣམས་པ་ཅན་དང་།
 ༡༽ བསྟོ་བྱེད་སེམས་དང་བདག་སོགས་མེད་པས་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་
 ཉིད་དོ། ༢༽ བསྟོ་བའི་དེ་བོ་བསྟོད་ནམས་མཛོད་པར་འདུ་བྱེད་པ་དེ་དང་
 དེར་བདེན་འཛིན་གྱིས་དབེན་པ་དང་། ༣༽ སངས་རྒྱས་བཙུ་མ་ལྷན་འདས་
 ཉན་རང་དང་བཅས་པའི་དགེ་བ་དང་རང་གི་བསྟོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་
 མཚོག་དམན་ནམ་བཟང་ངན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་པ་མེད་པ་རང་བཞིན་སྦྱུ་མ་ལྟ་
 བྱུང་བཞིན་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་དང་། ༤༽ དེ་ཡང་སྤྱོད་སོགས་དམིགས་པ་མེད་
 པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམས་མཁུན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མཁས་དང་བཅས་པའི་
 ཕྱིན་དུག་གི་དགེ་བར་བཟང་ངན་དུ་ཞེན་པ་འགོག་པ་དང་། ༥༽ འཁོར་གསུམ་
 དམིགས་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་འམ་དེས་མེད་ཁོ་ནར་འཛིན་པའི་མཚན་
 མའང་མེད་པས་བསྟོ་བྱ་ཀུན་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། ༦༽ དེའི་ཡོན་
 ཏན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟོད་ཅེན་འབྲེལ་སྦྱུ་མར་མཁུན་པས་རྗེས་སུ་ཡི་

རང་བར་མཛད་ཅིང་གནས་པའི་བསྟོ་བ་ཟུང་འདུག་ཏུ་དང་། ༡༥༽ ཡང་ན་
 སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟོ་བ་བཞིན་དུ་བསྟོ་བ་སྤྲོད་པར་གྱུར་ངོ་། །འཁོར་
 བའི་རྒྱུར་མི་བསྟོ་བ་སྤྲོད་པར་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཞེན་པ་
 མེད་པ་དང་། ༡༦༽ སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དགེ་བ་བཅུ་དང་བསམ་གཟུགས་
 ཚད་མེད་མཛོན་ཤེས་ལྟ་ལ་བཀོད་པའི་བསོད་ནམས་ལས་གྱུར་ཆེས་འཕེལ་
 བའི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་བསྟོ་བ་རྒྱུད་དུ་དང་། ༡༧༽ སྟོང་གསུམ་གྱི་
 སེམས་ཅན་རྒྱལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བར་
 ལ་བཀོད་པའི་བསོད་ནམས་ལས་གྱུར་འཕེལ་བ་བསྟོ་བ་འབྱིད་དང་། ༡༨༽
 སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྫོགས་བྱུང་དུ་ཞུགས་པ་ཕྱོགས་བཅུ་གསུམ་ལྟར་
 གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དུས་བསྐལ་པ་གསུམ་ལྟར་གི་བྱེ་མ་སྟེད་མང་
 པོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་འཕེལ་བ་
 བསྟོ་བ་ཆེན་པོ་ཡི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བསྟོ་བ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་
 པོ་ལ་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་འཕགས་ཚུལ་ནི། གོང་གི་དགེ་བ་དེ་དག་
 དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཆོས་
 གྱི་དབྱིངས་གྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་
 བསོད་ནམས་འདིའི་བརྒྱ་ཡི་ཆར་ཡང་མི་འགོ་བ་ནས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གི་ཆ་
 དང་རྒྱུར་ཡང་མི་བཟོད་པར་གསུངས་པ། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་སོགས་
 གསུམ་འབྱུང་བ་ནི། མ་ཆགས་མི་དམིགས་པའི་བསྟོ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལ། བསོད་

ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་དཔེས་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱུ་དྲུག་གི་བཅུ་
སོགས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་འབགས་ཚུལ་སོགས་ཀྱིས། དོན་
དུ་བསྟོ་བ་ལ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པ་ཙམ་མོ། །ཚུལ་རི་
ལྟར་བསྟོ་བར་བྱེད་ན་བསྟོ་བ་དེ་དག་བསྟོ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ་ཀྱན་རྫོབ་ཐ་
སྟོད་དུ་བྱང་རྒྱུ་གི་ཡན་ལག་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་བར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ཡི་རང་ནི། རང་གཞན་གྱི་
དག་ཅུ་ལ་དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟེ།
རྫོགས་བྱང་འདོད་པའི་ཐབས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་དག་ཅུ་ལ་ཡི་རང་བ་དྲང་།
དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་དག་གིས་ཟེན་པས། རང་གཞན་གྱི་དག་བའི་
ཅུ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ། དེ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་སྟོམ་པ་ཡི་ལམ་ཡིན་པར་སྐབས་འདྲིར་བཙོད་དོ། །མདོ་ནི། རི་ལྟར་ན་
ཡི་རང་བར་འགྱུར་ཞེས་དྲིས་ལན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་སྟོམ་ལམ་གསུམ་
པོ་འདྲི་ནི་གཉིས་སྒྲུབ་གི་ཏོག་པ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཆ་ཡིན་ཏེ་འདྲི་
གསུམ་གྱི་བྱེད་ལས་རིམ་པ་བཞིན། དང་པོ་འབྱུང་བྱངས་ནས་གསེར་གར་
སུ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་གསར་པ་འདུ་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པས་གསེར་
མགར་གྱིས་གསེར་སྐུམ་རྒྱན་དུ་བསྐྱར་བ་བཞིན་བསོད་ནམས་དེ་རྫོགས་
པའི་བྱང་རྒྱུ་གི་ཡན་ལག་དུ་བྱེད་པ་དང་། གསུམ་པས་རང་གཞན་གྱི་
བསོད་ནམས་མཉམ་པོར་ཐོབ་པ་སྟེ། བསྟོས་པའི་དག་བ་ཡི་རང་གིས་སྟེལ་

བ་དང་། ཡི་རང་གི་དག་བ་བསྐྱོ་བ་གཉིས་པན་ཚུན་མཚོན་པས་གོང་ལོག་
ཁྱད་མེད་དུ་འབྲེལ་ཡོ། །

གཉིས་པ་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་བོ་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ལ། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་
སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། གི་མ་དག་པར་གྱུར་པ་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས།
དང་པོ། མཉམ་བཞག་དེའི་ངོ་བོ་ཟག་མེད་ཉིད་ནི་སྒྲོམ་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ལམ་གྱི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལམ་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཆ་ནས་མཚོག་ཉིད་དེ། འདིས་མ་ཟེན་ན་པར་ཕྱིན་གཞན་རྣམས་
ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པས་པར་ཕྱིན་གཞན་འདིས་བཟུང་སྟེ་སྤྱོད་བྱང་
ཚུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་འདི་མཚོག་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཤིན་ཏུ་
རྣམ་པར་དག་པས་ན་སྤྲང་བར་བཁྱེད་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་།
ཁྱད་པར་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ཚོས་ཀྱན་ལ། བདེན་ཞེན་
དང་། མཚོན་ཞེན་མེད་པར་སྒྲོམ་བྲལ་རྟོགས་ནས་སྐྱབ་པས་མངོན་པར་འདུ་
མི་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་གནས་སྐབས་སུ་ཚུལ་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་
པར་ནི་གནས་པའི་དོན་སྒྲོམ་པ་བའི་རྒྱུ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་ཅིང་ཞུགས་པ་
དང་། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་དོན་ཆེན་པོ་སྤྱོད་མེད་པའི་རྣམ་མཁུན་སངས་
རྒྱས་ཉིད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ་སྒྲེ་བའི་རྒྱུ་དང་། ཞར་ལ་མི་སྒྲེ་བའི་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་
དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྒྱ་ནི། ཕྱི་འཁྱེད་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ཡུན་རིང་པོར་མཉེས་

པར་བྱེད་པས་བསྟེན་པ་དང་། ནང་གི་རྒྱུན་བསྐལ་པ་མང་པོར་སྒྱུན་སོགས་
པར་བྱིན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་མེད་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཞི་གནས་
སྒྲོམ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་འདྲི་ལ་
མོས་པའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ནོ། །མེད་བཟང་གིས་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་
རྒྱ་ཞེས་མར་བཅད། ལྷནི་པས་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྒྱར་ཡར་བཅད་ནས་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་འགལ་རྒྱུན་ཡུམ་དོན་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱིས་
མེད་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་སྒྲོང་བའི་རྒྱ་དག་ནི། བསོད་ནམས་རྒྱུང་བས་བདུད་
གྱི་ཐིབས་ཀྱིས་ཏེ་མཐུས་ནོན་ཅིང་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་། དེ་ཡང་རེངས་པར་
བྱེད་པ་དང་། རྫོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྫོངས་པར་བྱེད་པ་དང་།
བརྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མེད་པར་བྱེད་པའི་མེ་ཏོག་གི་མདའ་ལྡས་
དུག་ལྷ་འབར་བར་བྱེད་པའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ་མ་སྐྱུངས་པས་ཟབ་
མོའི་ཆོས་སྒྲོས་བྲལ་ལ་མི་མོས་པ་དང་། ཆོས་བདག་མེད་ལ་མ་གོམས་པས་
ལུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་རྫོབ་ལ་དངོས་པོར་འཛིན་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་
པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་འདྲིས་པས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་
བྱིན་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་སྟིག་པའི་བྲོགས་པོས་
ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྣམ་དག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ། རྣམ་དག་གི་མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོགས་སྒྲིབ་བརྟན། བྱེ་
 བྲག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་པ་དུག་གསུམ་དག་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་དག་པ་
 གཉིས་མེད་སོགས་དང་། རང་རྒྱལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཚྭོགས་གཅིག་དག་པ་གཟུགས་
 དག་པས་འབྲས་བུ་དག་པ། འབྲས་བུ་དག་པས་ཤེར་ཕྱིན་དག་པ་སོགས་
 དང་། མ་རིག་པ་དག་པས་འདུ་བྱེད་དག་པའི་བར། བྱང་སེམས་སྒྲིབ་པ་དག་
 པས་རྒྱལ་བྱིས་དག་པ་སོགས་ལམ་ཀུན་དག་པའི་བར་རོ། རྣམ་དག་གི་རོ་
 བོ་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པ་དག་སྒྲོང་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཐོལ་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་
 སྤང་བྱ་བ་དེན་ཞེན་སོགས་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་དག་པ་དེ་ནི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་དག་པ་ཉིད་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན། ཀ་བུམ་བཤེན་སྟོང་དུ་
 རྟོགས་པས་བཤེན་ཞེན་དག་པ་སྟེ་ཡུལ་ཀ་བུམ་གྱི་སྟོང་གི་བཤེན་པ་གདོད་
 རས་དག་པའི་དག་པ་དང་རོ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་དག་པར་རྟོགས་པ་ལས་
 རྗེས་སུ་ཀ་བུམ་རང་གི་སྟོང་ན་མ་དག་པ་གཞན་ཞིག་མེད་པ་དང་། མིག་སྒྲོན་
 དག་པས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །རང་རང་གི་སྤང་བྱས་དག་པ་གཅིག་
 སངས་རྒྱས་ན་མ་དག་པ་ཀུན་ཟད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མིན་ནོ། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 དག་པ་དེ་གཉིས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། སྒྲོས་གཉིས་སུ་བྱང་
 མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་རིགས་ཐུ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་།
 ཡན་ལག་ཆ་ཤས་དུ་མ་མེད་སྤྱིར་སྒྲོས་ཐ་དད་དུ་བཅད་དུ་མེད་པས་དག་
 པར་བཞོད་དེ། སྒྲོལ་བཤེན་ཞེན་དང་གཉིས་སྤང་གི་མཚན་ཞེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་

དག་ཚུལ་ལས། ཐེག་གསུམ་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་འཛིན་ལ།
ཡུལ་ཅན་དེ་ལྟར་དག་པའི་ཆེ་མིག་སྒྲོན་དག་པའི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ཡུལ་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་ལ།
དག་པ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲོ་དག་པ་ཡུལ་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བའི་
དབང་གིས་ཡིན་ལ། ཡུལ་དག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཡིན་གྱི་
སྒྲོས་དག་པར་བཅོས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་
རྣམ་དག་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་བྲལ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་སུ་ཐིན་ཀྱང་དུང་དཀར་
པོ་ཡིན་ཀྱང་མིག་སེར་ཅན་ལ་སེར་པོར་སྒྲུབ་བ་ལྟར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་བསྐྱེད་
ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་དམིགས་པ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱིས་སྒྱུར་ས་ནས་
རིམ་བཞིན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་གནད་གྱིས་
སོ། །

གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་དག་པའི་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་དེ་འབྲས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
གཉིས། དང་པོ་ཐེག་གསུམ་གྱི་དག་པ་ནི། སྒྲུབ་བྱ་འདོད་ཆགས་སོགས་
ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་བ་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཤེས་བྱ་
ཡི་སྐྱེ་བ་པའི་སྒྲོགས་གཅིག་གཟུང་རྟོག་དང་། དེའི་སྒྲེང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
དང་ལས་གྱི་སྐྱེ་བ་པ་ཅི་རིགས་པ་ལས་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་ཉམས་པ་འཕམ་དག་
པའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བ་ལྟ་ཉན་ཐོས་དང་། བསེ་རུས་མཆོན་པ་
རང་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་སྐྱེ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དག་པ་སྒྱེ། དེ་ལས་ཀྱང་

སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་ནི་སྐྱིབ་གཉིས་བཀ་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་
 གྱུན་ནས་དག་པས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ། དེ་ལྟར་སངས་
 རྒྱལ་དག་པ་མཐར་ཐུག་དང་། ཉན་རང་ཕྱོགས་རེའི་དག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཁམས་
 གསུམ་ས་དགྲུ་ལ་ནི་སྒྲིལ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་ཡི། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་
 མ་ཡི་གཉེན་པོ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་སྒྲིལ་ལམ་རྒྱུ་དྲི་རྒྱུ་དྲུ་ལ་སོགས་
 པའི་ལམ་དགྲུ་པོ་ནི་དྲི་མ་དགྲུ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །སྒྲིལ་ལམ་
 དགྲུ་ཡི་ནང་གི་རྒྱུ་དྲི་རྒྱུ་དྲི་རྣམ་པ། ཤེར་ཕྱིན་དག་པས་གཟུགས་རྣམ་
 པར་དག་པ་སོགས་དང་། འབྲིང་པོ་ལ། སྟོང་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པས་གཟུགས་
 རྣམ་པར་དག་པ་སོགས་སོ་སོར་ཡོད་ཅིང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ། རྣམ་དག་ནི་
 མངོན་པར་མ་གྲུབ་པའོ་སོགས་ཀྱི་བར་དུ་མདོ་ལས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་
 དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། མདོར། ཤེར་ཕྱིན་འདི་སྟོན་པར་མི་བབྱིད། ཡོངས་
 སུ་འཛིན་པར་མི་བབྱིད། ཐོབ་པ་མ་མཆིས་སོགས་ཀྱིས་རིམ་པར་སྤང་གཉེན་
 དུ་ལྟ་བ་དང་། འབད་པས་བསྐྱེད་བྱ་དང་། ཐོབ་བྱར་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་གྲུན་
 ཀ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲིལ་སྤང་ཆེ་རིམ་དགྲུའི་གཉེན་པོ་རྒྱུ་རིམ་
 འབྱུང་བས་ཐེག་ཆེན་སྒྲིལ་ལམ་དགྲུ་པོ་དེ། དྲི་མ་མཐའ་དག་དག་བྱེད་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་གཅིག་

ན་ཡོད་པའི་གཉེན་པོས་ཁམས་གསུམ་ཆར་སྒྲིབ་པ་སེལ་བ་མི་རིགས་སོ་
སྟུང་པ་རྟོགས་པའོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་གཉེན་པོ་རྒྱུ་
དུས་འཛོམས་པ་སོགས་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་དམ་པར་སྤང་གཉེན་དང་
ཆེ་རྒྱུ་དུ་མ་གྲུབ་ལ། ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་པ་བཟུ་བའི་ཆེ་
ལའུ་དང་མཁན་ཆེ་ཐང་དུ་འབད་ཅིང་རགས་པ་སེལ་བ་ལ་ཚུལ་བ་རྒྱུ་དུའི་
རྒྱས་པའི་དཔེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དགྲུ་པོ་དེ་དྲི་མ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་
པོར་འགྲུབ་པ་འཐད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོན་ས་གྲུན་གྱི་སྤང་བ་ཡིས། སྒྲོམ་
ལམ་མཉམ་བཞག་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པར་འཇལ་བྱེད་
ཤེས་པ་དང་། གཞལ་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དགྲུ་ཐ་དད་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་
མི་རྟོག་ཏེ། མཉམ་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་འཛོམས་
པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་རིག་བྱེད་པར་ཅན་
དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟོན་པའི་མདོ་ནི། དག་པ་ནི་འཆོལ་བ་མ་མཆིས་
པ་སོགས་ཀྱིས་མཉམ་པ་དང་། དག་པ་ནི་འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
ཁམས་གསུམ་སྒྲིབ་པ་མ་ལགས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
སྤང་བྱ་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོར་བསྟན་ནོ། །སྤངས་བསྐྱུ་བ། ཤེས་རྟུབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་དགྲུ་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
ཅེས་བྱ་བ་ལས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤངས་ཏེ་གཉིས་པའི་བཤད་པའོ། །
གསུམ་པ་སྤང་བྱ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ། གཞི་

ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཟུང་པར། དབྱེ་བ། རི་ལྗང་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། དེ་
 ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ། མཆེན་པ་གསུམ་གྱི་མཛུགས་སུ་བཤོ། །
 དང་པོ། གཞི་ཤེས་པ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ལུང་ཁམས་སྒྲེ་
 མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཅོམ་
 ཏུ་ཤེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པའོ། །བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པས་སྒྲོས་
 བྲལ་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་
 པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དམན་པའི་
 རྟོགས་པ་ལྷགས་ལ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་སྒྱིར་བཏང་ནས་ཤེས་པས་སྤིང་
 ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་སོགས་མཆོན་བྱེད་ཆོས་དགུ་ལས་དང་པོ་དུག་
 བེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཟུང་པར་འབྱེད་ཆོས་སུ་བསྟན་ནས། ལྷག་མ་གསུམ་
 ཀྱིས་ལམ་དངོས་བཤད་པས་གཞི་ཤེས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས། མདོ་ནི།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེར་བྱིན་ནི་པ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས།
 རྩ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས། གཉིས་ཀའི་བར་ན་ཡང་མི་གནས་པ་ལགས་
 མོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཅིའི་བྱིར་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་འདི་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 སྤིང་ཞིར་མི་གནས་པ་ཡིན་སྟུམ་ན། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་
 ལུ་རྩུང་རོལ་ཏེ་སོ་སྒྲེས་བཤོད་མཐོང་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལམོར་བའི་མཐའ་
 དང་། སྤང་ལུ་རྩུན་ཆད་པའི་དངོས་མེད་ནི་པ་རོལ་སྤང་འདས་ཀྱི་མཐའ་
 ཡིན་ལ། ཡིན་ལུགས་ཆོས་ཉིད་ནི་མཐའ་དེ་གཉིས་ཀར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་

པ་མིན་ཏེ་བྱུང་འདུག་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་འོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་དངོས་དངོས་མེད་
དང་། ཉེ་དག་གི་བར་ན་ཡུང་གསུམ་པའི་ཆོས་སུ་མི་གནས་པ་ཡིན་པས་
དངོས་དངོས་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ཉི་ཆེ་བའམ་སྟོགས་རེ་བ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་
སམ་དུས་གསུམ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་དུ་མཉམ་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིན་ཤེས་རབ་པ་པོ་ལྟ་བུ་པར་འདོད་དེ། ཆོས་ཉིད་མཉམ་
པ་ཆེན་པོ་འཁོར་འདས་གང་གི་མཐར་མི་གནས་པ་དེ་ནི་གཞི་ཤེར་བྱིན་དང་།
བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ན་དེ་ལ་
དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ལས་ཤེར་བྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཞི་མཐའ་ལ་མི་
གནས་པའི་ཆ་ནས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྟིང་མཐར་མི་
གནས་པའི་ཆ་ནས་ཤེས་རབ་པར་བྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རི་ལྷ་བ་བཞིན་རྟོགས་
པས་མཐའ་གཉིས་ལ་གནས་མི་སྟིང་བའོ། །སྤང་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི།
འཁོར་བ་ལ་དངོས་པོ་དང་། ཡུང་པོ་འགགས་པའི་བྱུང་འདས་དངོས་མེད་
ཆད་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་ཡང་དག་མེད་པ་ལྟ་བུ་འཛིན་སྤངས་སྟོགས་རེ་བ་
སེམས་སེམས་བྱུང་གི་སྟོད་ཡུལ་ལས་མ་འདས་པས། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་
ལས་མི་འདའ་སྟེ། དེས་ན་སེམས་མི་འགགས་ལ། ཟབ་མོ་མཉམ་པ་ཉིད་
རྟོགས་པས་སེམས་འགགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་པ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་གཞི་
ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཉི་འིང་གི་བྱུང་བར་དང་། སྤང་གཉེན་གྱི་བྱུང་བར་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་མདོ་ནི། སིང་ལས་ཀྱང་ཆགས་སོ། །མཚན་མ་ལས་ཀྱང་

ཆགས་སོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཤུགས་བསྟན་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་དེ་ནི།
 གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་སུ་མཆོན་མར་ཞེན་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཅི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་ནས་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་མཆོན་མར་དཔྱགས་པའི་སྒྲོ་
 བས་འཇུག་ན། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་བྱབས། སྤྱིང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་བྱང་འཇུག་
 སོགས་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་ཡུམ་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་སམ། འབྲས་ཡུམ་
 ལ་རིང་བ་སྟེ། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལུགས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་
 ནི་གོང་མ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱིས་མཆོན་མར་མི་རྟོག་པར་
 སུ་མ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་ལ་ཉེ་རིང་མེད་ཀྱང་
 ཆུ་པ་བཞིན་རྟོགས་པའི་བྱབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཡང་དག་
 པར་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱང་གཉེན་དང་
 མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞི་ལམ་སྤྱང་གཉེན་དང་། འབྲས་ལུ་སྤྱང་
 གཉེན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱང་གཉེན་གཉིས། དང་པོ་མདོ་ནི།
 བྱབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་སྟོང་ཞེས་སྟོང་ནའང་ཆགས་པའོ། །ཞེས་
 སོགས་སོ། །གཞི་གཟུགས་སོགས་སྤྱང་པོ་ལྟ་ལ་དོན་གཞན་ཀྱི་བདག་གིས་
 སྟོང་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་
 ཇི་སྟེད་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱིན་པ་སོགས་པར་ཕྱིན་
 དུག་དང་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ། སྟོད་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་སྤྱང་བྱ་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་

ལ་སྤྱོད་པ་པོ་སོགས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་རང་འཛིན་མེད་པ་ལ་
རང་གནས་ཤིང་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བདེན་
ཞེན་གྱི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས་ན་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་སོ། །གཉིས་
པ་ལ་བཞི། ཆགས་པའི་ངོ་བོ། ཆགས་པའི་རྒྱ་མཚན། གཉེན་པོ། རྒྱ་མཚན་
ལས་འཕྲོས་དོན་ནོ། །

དང་པོ་མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ནའང་ཆགས་པའི། སོགས་སོ། །འབྲས་བུ་ལ་
ཞེན་པ་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་དང་ལ་སོགས་པས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་མཚན་
མར་དམིགས་ནས་ཐུག་འཆལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་བསོད་ནམས་ལས་
ཀྱི་སྤྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཡང་། ཆགས་པ་ལྷ་མོ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པ། རྒྱ་
མཚན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་མཐ་གནས་ལུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། འཁོར་
འདས་དངོས་དངོས་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པས་དབེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་
ན་གནས་ལུགས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་
པ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། གཉེན་པོ་ཟབ་མོ་མཉམ་པ་ཉིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
དབྱེ་བས་ལ་མེད་པར་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་གཅིག་པར་ནི་རྟོགས་
པའམ་ཤེས་པས་མངོན་ཞེན་གྱི་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ལ། དེས་སྤྱིད་ནི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ངང་གིས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་

བ་ཚོས་ཉིད་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན། ཚོས་ཉིད་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དངོས་
 དངོས་མེད་གང་གི་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མིན་པས་ན། ཡུལ་ཅན།
 བ་སྟོད་ཚད་མ་མིག་ཤེས་སོགས་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་སོགས་གྱི་
 བ་སྟོད་བཀག་པ་སྟེ་མེད་པ་ཡིས། རང་བཞིན་དེ་ནི་ཟབ་ཅིང་རྟོགས་པར་
 དགའ་བར་བཤད་དེ། སལ་པའི་སྒྲོ་ཡི་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པས་སོ་སོ་
 རང་མིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །ཇི་ལྟར་མི་མཐོང་བ་སོགས་ཡིན་
 ཞེས། གཟུགས་ལ་སོགས་ནས་ས་འདྲེས་པའི་བར་གྱི་བདག་ཉིད་ཡུལ་གྱི་
 གནས་ལུགས་ཡིན་པར་སྟེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་འབྲུག་མཉམ་པ་
 ཚེན་པོ། དེ་ནི་ལྷ་རྩེ་བ་ཉིད་དང་འདྲུ་འབྲུལ་མེད་བ་སྟོར་དུས་རས་སྟོར་བ་
 ཉིད་ཡིན་པས། བསམ་གྱིས་སྟེ་བྱུང་བར་འདོད་དོ། །དེས་ན་དཔར་པོ་དཔན་
 པའི་ཉན་རང་རྣམས་འདི་ས་ཤེས་པས་ནི་མཐར་ལྗུང་ལ། གང་གིས་མཐོང་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ལས་ཉམས་མི་སྤྱིད་པའི་གནད་
 མཐར་བྱག་འདི་ཡིན་པས་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་གནད་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ་ཐོག་མཐའ་
 བར་ཀུན་ཏུ་ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་འཆད་ཤེས་པ་དོན་གྱི་སྟོང་པོར་གཟུང་
 བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མཐུག་བསྟུ་བ། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་སམ་ཚུལ་ལ།
 སྟེ་མཐུན་སྟེ་གསུམ་རྒྱུ་བཤད་པས་ཉན་རང་གི་ལམ་དང་། གཉན་པོའི་སྟེ་གས་
 དག་གིས། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྟེ་ལུགས་པ།

མདོ་ལས། རི་སྐད་གཤམ་པ་ཀུན་ཀྱང་འདྲིར་འདྲུབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ། ཉམས་ལེན་སྦྱར་བའི་དོ་བོ་དང་།
དེའི་མཉམ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་སྒྲོམ་པའི་སྦྱར་བའི་དོ་བོ་ལ་
བརྩ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་སྐད་དབྱེ་བ་བཞི། དོ་བོའི་སྒྲོན་སྐད་གསུམ། བྱེད་པའི་སྒྲོ་
ནས་གཉིས། ཤེས་བྱེད་དཔེ་ཡི་སྒྲོན་སྐད་བྱི་མའོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱེད་གཞི་
གཟུགས་སོགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་མངོན་ཞེན་བཀག་
ནས་མ་ཞེན་པའི་སྦྱར་བ་དང་། ༡ ་ དེའི་བྱེད་ཆོས་དེ་མི་རྟག་སྟོང་པ་སོགས་
སུ་ཞེན་པའི་སྦྱོད་པ་བཀག་པ་དང་། ༢ ་ གཟུགས་སོགས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོན་
དུ་མ་རྫོགས་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ། གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བཞིན་པའི་
གཟུགས་ལ་གཟུགས་སུ་ཞེན་པའི་སྒྲོན་སྐད་གཟུགས་ལ་རི་ཅམ་དམིགས་ཀྱང་
ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་བསྐྱེད་དེ་སོ་སྐྱེ་བཞིན་དང་། གཞན་དབང་བདེན་སྟོང་
ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་
པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་ན་སྒྲུམ་ལྟར་མཐོང་བའི་བྱིར། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
རབ་དུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་དེ་འབགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ལྟ་བུ་དང་། ༣ ་
དོན་དམ་པར་གཟུགས་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་ཆགས་པ་མེད་
པ་ཉིད་དེ་ལ་འདྲ་མངོན་ཞེན་གྱི་སྦྱོད་པ་བཀག་པ་ ༤ ་ པའི་སྦྱོར་བ་དང་བཞི་
ཡི་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་དང་། དོན་དམ་ལ་དམིགས་པ་
གཉིས་བཅས་ཆོས་ཅན་ལ་ཞེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་སྐད་དེ་སྦྱར་བར་གདམས་པའོ། །

ཡང་ཚེས་ཉིད་ཤེར་བྱིན་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་སྒྱུར་བ་ལྟ་གསུངས་པ་ལས། ཤེར་
 བྱིན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བསྟན་པས་འཕེལ་བ་དང་། མ་བསྟན་པས་འབྲིབ་པ་སོགས་
 རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མེད་པས་མི་འགྱུར་བར་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་
 སྒྱུར་བ་དང་། ཤེར་བྱིན་ཉིད་བསྟོད་སྒྲུད་ཆགས་སྤང་སོགས་ཞི་བའི་བྱེད་
 པ་པོར་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཉིད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་
 པས་དེ་སྤྱི་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་ལ་དོན་དམ་པར་དེས་གང་ཡང་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་
 པས་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞེན་པ་དང་། དེ་ནི་བྱ་དགའ་རྣམ་གསུམ་
 གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཏེ་དེ་ལ་མངོན་ཞེན་པ། མེད་པའི་སྒྱུར་བ་དང་སྟེ། དེ་
 ཡང་རྣམ་མཁུན་ཆེད་ཏུ་བྱ་དགའ་སྟེ་དོན་དམ་པར་ཐོབ་ཏུ་མེད་པའི་བྱིར་དང་།
 ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བས་བྱ་དགའ་སྟེ་དོན་དམ་པར་བསྐྱེད་ཏུ་མེད་པ་དང་། གཞི་
 ཤེས་ལས་སུ་བྱ་དགའ་སྟེ་དོན་དམ་པར་བསྟན་ཏུ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཀྱན་
 རྩོམ་ཏུ་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་དེ་དག་ཤེས་བྱ་དང་། སྤང་བྱ་དང་། ཐོབ་བྱ་ཡིན་
 པས་བརྟན་དགོས་ཀྱང་དེར་ཞེན་ན་མི་རུང་བས་དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་བྱ་དགའ་
 བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་འཚལ་བ་དེ་ནི་
 རྣམ་མཁའ་བར་སྤང་ལ་འདེགས་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དེ་གསུམ་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་དང་། ཤེར་བྱིན་དེའི་བྱེད་ལས་གཉིས་
 བོ། ། ཡུམ་ལ་སྒྱུད་པས་རང་རང་གི་སྐལ་བ་རྩི་བཞིན་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་
 འབྲས་བུ་ཆུད་མི་ཟ་བར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་མ་ཞེན་པ་དང་ནི། དེ་

ཡང་ཡུམ་ཉིད་ལས་གཞན་ལ་རག་ལས་མེད་པར་ཡུམ་ཡོད་ན་ལས་འབྲས་
གྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་སྟུང་པ་གང་ལ་མ་ཞེན་པ་དང་། མངོན་ཞེན་གྱི་བག་
ཆགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་སྒྲུང་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པའི་
སྒྲུང་བ་སྒྲུ་མ་དང་། མེད་བཞིན་སྒྲུང་བ་སྒྲིག་རྒྱུ་དང་། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པས་
སྒྲ་བརྟན་དང་། བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་གྱི་སྒྲུང་བ་མ་འཕྲོས་པའི་མི་ཡོང་ཏེ་
གཟུགས་བརྟན་དང་། མགལ་མེ་བསྐྱོར་བ་དང་། གྲིབ་མ་གསུམ་དུ་བཤད་
པ་དང་། ཏེན་གནས་མེད་སྒྲུང་བྱི་ཟེའི་བྱོར་བྱེད་དང་། ལུས་ངག་གི་བྱེད་པ་
པོར་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྒྲུང་བ་ནམ་པ་བདུན་ནི་སྒྲུང་ཡང་
རང་བཞིན་མེད་པར་གཤམ་བྱེད་གྱི་དཔེ་བདུན་ལ་ཞེན་སྟོང་བཀག་པའི་སྟོང་
བ་ཉིད་དོ། །༡༠༽ དཔེ་བདུན་པོ་དེ་ལ་མངོན་ཞེན་བཀག་ནས་བསྐྱོམས་པས་
གཞིའི་ངོ་བོ་དང་། བྱེད་པར་སོགས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་སྐྱོམ་
ལུས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཉམ་ཉིད་ནི་སྟོང་བའི་འཛོན་སྒྲུངས་ཏེ། མདོ་རྒྱས་པར་གཟུགས་
སྐྱོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་གྱི་སྐྱོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་བདག་
གི་ཞེས་སྐྱོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་སྐྱོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་ཅེས་
འགྲེམ་རྒྱུར་ཏེ་གསུངས་པའི་དོན་རིམ་པ་བཞིན། གཟུགས་གྱི་ངོ་བོ་དང་།
ལ་སོགས་གྱི་སྒྲས་སྟེ་སོགས་གྱི་མཆོན་མ་དང་། དབྱེ་བའམ་བྱེད་པར་དང་།
ཡུལ་ཅན་བཞི་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་སྐྱོམ་སེམས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་མཉམ་

ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱབས་རྣམ་བཞི་སྦྱར་བ་དེ་ཡི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་
 ཏུ་རྟོགས་པ་ལོ། །ཡང་ན་སྟོང་ཉིད། མཚན་མེད། སྟོན་མེད། འདུས་མ་བྱས་
 པའི་སྟོ་བཞིར་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ཀྱང་རུང་ངོ་། །བཞི་པ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བྱངས་
 པའི་འབྲས་སུ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡུལ་སྟུག་
 བསྐལ་དང་། ལཱ་སོགས་པའི་རྒྱས་ཀྱན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་
 ཀྱི་བདེན་པ་སོ་སོ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་
 པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་བཞི་བཞིར་བྱེ་
 བས་བཟོད་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་འདྲི། ཀྱན་ཤེས་པའི་
 རྩལ་ལམ་སྐབས་ལཱ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད།
 ཆོས་རྣམས་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ལ་
 དེའི་ངང་རྩལ་ལས་ནམ་ཡང་མི་གཡོ་བས་འབྲུལ་པ་ལྟར་སྤང་བའི་དུས་ཉིད་
 བཤད། མ་དག་པ་གཞི་མི་སྤྱིད་ཅིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་མ་འདས་པས།
 སྟུག་བདེན་ཀྱི་གཟུགས་རྟག་པ་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་མིན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟུག་
 བསྐལ་ཆོས་བཟོད་དང་། སྟུག་བསྐལ་དང་སྟུག་བསྐལ་མིན་པའི་མཐའ་ལས་
 འདས་པ་རྟག་ཆད་བྲལ་བ་ཆོས་ཤེས་དང་། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་
 མི་སྟོང་རྣམ་པར་དག་པ་རྗེས་བཟོད་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པའི་ངོ་
 བོ་མ་ཡིན་པས་མ་སྦྱེས་མི་འགག་ལཱ་སོགས་པས་ཀྱན་བྱང་གི་ངོ་བོར་མེད་
 པ་རྗེས་ཤེས་དང་བཞི་ནི་སྟུག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་

རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་དང་བྲལ་བས་ནམ་
མཁའ་དང་འབྲུ་བ་དང་། གྲུན་འབྲུང་བ་དང་མི་འབྲུང་བ་མེད་པས་ཆགས་
སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་མེད་པས་
བདེན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རྒྱུན་དང་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་
ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་བཞི་ནི་ལས་
ཉོན་གྲུན་འབྲུང་གི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །
ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་འགོག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་
བ་གང་གི་ཕྱིར་འགོག་བདེན་འདྲི་ཡི་དོན་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡི་སྒྲོ་ནས་གཞན་
ལ་སྤྱིན་དུ་མེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་མེད་པས་དམིགས་
པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། བདེ་གཙང་གི་བྱ་ཅོམ་དང་མི་ཅོམ་པ་མེད་པས་
གདོད་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དེས་པར་འབྲུང་བ་དང་མི་འབྲུང་
མེད་པར་རྟོགས་པས་ནད་ཐམས་ཅད་མི་འབྲུང་ཞིང་ལྷ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་
བཞི་ནི་འགོག་བདེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་མི་དམིགས་པར་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཐར་པའི་ལམ་དང་ལམ་
མིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་རྟ་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཆད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་རིགས་དང་རིགས་མིན་བྲལ་བར་ཤེས་པས་འབྲས་
ལྷན་ནི། མཛོན་དུ་བྱ་ལུ་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་མ་ལོག་གི་རྒྱབ་པ་དང་རྒྱབ་པ་མིན་པ་དང་བྲལ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་

གྱི་མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཡུམ་འདི་ནི་རྣམ་མཁུན་དང་།
 དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་པན་གྱི་གནས་སུ་འགོ་མི་འགོའི་ངེས་འབྱེན་ཡིན་མིན་དང་བྲལ་
 བས་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་དང་། རྗོད་བྱེད་མིང་དང་གཉིས་པོ་ལ་ཐ་དད་དུ་
 འཛིན་པ་ལས་བདེན་ཞེན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་བཞི་ནི། ལམ་བདེན་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་
 དུ་མཐོང་བ་ཆོས་ཀྱན་གྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤྲུག་བསྐྲུལ་
 ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རིམ་བཞིན་པར་གཞིགས་པ་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པར་
 མཐོང་བ་སོགས་ནི་མཐར་ཐུག་གི་བདེན་པ་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 དུ་མི་རྟག་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་སོགས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་པོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་འདོགས་
 སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་
 སྟག་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ། མི་རྟག་སོགས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་སྟག་ལ་ཞེན་ནས་བསྐྱེད་པ་ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ནོ། །
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས་མདོན་དུ་བྱ་བ་མིན་
 པས་སྐྱོམ་ལམ་མ་བརྟན་ཏེ། །

ལྟ་བུ་མཇུག་བསྟུ་བ། དེ་ལྟར་རྣམ་མཁུན་མཚན་པའི་ཆོས་བཅུ་འདི་དང་།
 ཡང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་དང་། གཞི་ཤེས་མཚན་པའི་ཆོས་
 དགུ་པོ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གིས་ནི་མཁུན་གསུམ་
 གྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག་གི་མཇུག་སྟེད་ཀྱི་མདོ་སྟོར་གྱིས་དོན་རྗོད་གསུ་

པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མཁའ་གསུམ་བསྟན་པས་སྒྱོར་བཞི་ཡང་
བསྟན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་ནི་
ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། འདས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་སོགས་
གསུངས་པ་འདི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཛུགས་སྟེན་སྟོན་པའི་ཆོག་དང་། ཡང་རབ་
འབྱོར་ཡུམ་འདི་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདྲ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་སོགས་
གསུངས་པ་འདི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དང་། ཡང་རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་ནི་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནས་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་འདོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་མཁའ་གྱི་མཛུགས་
སྟེན་དེ་སྐབས་གསུམ་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་བསྟར་བ་ནི། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅས་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའི་
བཤད་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་འཛུགས་པ་སྒྱོར་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
དབང་དུ་བྱ་བ་རྒྱ་འབྲས་དང་། བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱ་བའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱན་དང་། དབང་
དུ་བྱ་བའི་འབྲས་སུ་ཅེ་མོའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
སྒྱོར་བ་བྱེད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྱོར་བ་བྱེད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་
སྐྱེས་པའི་སྒྲིམ་རིམ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྒྱོར་བའི་རྣམ་པ། སྒྱོར་བ་པོ་གང་ཟག

སྒྲོལ་བ་རང་གི་རོ་བོ། སྒྲོལ་བའི་སྒྲོན་འགྲུའི་ཚེས་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་མདོར་
 བསྟན་དང་། རྒྱལ་བཤད་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་གཞི་ལམ་རྣམ་པའི་ཚེས་
 ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་བརྒྱ་དོན་གསུམ་པོ་
 ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་དུ་བསྒྲེལ་བ་ཡིན་ལ། ཤེས་རྣམ་དོན་རྣམ་དུ་ཚོད་བ་
 ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་གཉིས་ཀ་ལྟོག་བས་སྤྲེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་
 མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་མཚན་འཛིན་འཛོམས་པ་རང་། སྒྲེ་འགག་གནས་གསུམ་
 དང་བྲལ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ཀྱང་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲེ་མེད་གསུམ་
 རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་དང་། སྒྲོལ་བ་ཡང་བཞི་ཀ་ལ་འཇུག་པས་མཁུན་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་མཐར་ཆགས་སུ་དཀྱུས་ཐོགས་གཅིག་ལ་བསྒྲེལ་
 པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཆ་ཚང་བའི་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་དོན་
 ཡིན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་རེ་བ་མིན་ཏེ། ཐབས་ཅན་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་ཀྱང་ལམ་
 གྱི་ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བའང་ཆང་དགོས་པས། དཔེར་ན་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་དགོས་
 པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་ཀུན་པདོན་རྫོགས་ཚོགས་ལམ་དུ་བསྒྲེལ་བ་ནི། མཐོང་
 སྤང་རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། སྒྲོལ་ལམ་ཅི་སྒྲོལ་དེ་སྤང་བ་
 གཉེན་པོའི་ཆ་ཤས་དང་། མཐར་གྱིས་པ་ཐག་བསྐྱང་བའི་གཉེན་པོའོ། །
 གཞི་བདེན་བཞིའི་དོན་ཤེས་པ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལ། རྣམ་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་དམ། ཡང་ན་དོན་རྣམ་དེ་
 འཇལ་བྱེད། ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁུན་ཉིད་ནི་གཞི་ལམ་རྣམ་པས་རྣམ་གསུམ་གྱིས་

འབྲུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱིང་། རེ་རེ་བ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱུས་ན་རྣམ་པ་དྲེ་
ནི་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཤེས། ལས་ཤེས། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་གསུམ། དང་པོ། མདོ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་ཤེར་སྤྱོན་འདི་ནི་མ་མཆིས་
པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོན་པའོ། །རབ་འབྱོར་རྣམ་མཁའ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཡུམ་ནི་མེད་
པའི་པར་སྤྱོན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་
ནས་བཟུང་སྟེ། སྤྱི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་བར་དུ་བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞེ་རེ་
དང་། ལམ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་བཞི་ཉལ་
རང་དང་ཐུན་མོང་གི་རྟོགས་བྱ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་གཟུང་བ་རང་
བཞིན་མེད་རྟགས་ལ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་རྗེས་ཐོབ་དུ་མི་ལམ་དང་
སྦྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པ་སོགས་དཔེ་ལྟས་བསྟན་པ་དང་། མཉམ་བཞག་དུ་ཀྱུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སོགས་དུག་ནི་རང་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་ན་རང་བཞིན་མེད་
པ་ཁོ་ནའི་ཆ་ལས་བཞག་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་དུ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་
པའི་དོན་གྱིས་སྒྲིལ་བཞིན་པར་བཟུང་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དྲེ་
ནི་བཙུ་ལྟར་བཤད་པ་སྟེ་བསྟོམས་པས་ཉེར་བདུན་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་
སྟེ། རྟག་པར་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་མི་སྦྱེ་བའི་རྣམ་པ་དང་།
སྤྱེད་པ་པོ་དང་གཙང་བ་སོགས་བདག་གིས་དབེན་པའི་རྣམ་པ་དང་། བདག་
འཛིན་གྱིས་མི་བརྗི་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་འདི་བཞི་མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱེལ་སྟོང་བདག་

མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལོ། །སྟུག་བསྐྱེལ་སྟེ་བའི་གནས་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་།
 སྟེ་འགག་མེད་པ་ནམ་མཁའི་ཚུལ་དང་། རྟོག་དཔྱད་དང་བྲལ་བ་བརྟེན་དུ་
 མེད་པའི་དང་། རོན་དམ་དུ་མིང་བཞིའི་སྤང་པོ་མེད་པ་མིང་མེད་པའི་རྣམ་པ་
 ལྟ། དེ་དག་རིམ་པ་ལྟར། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྟེ། རྟེན་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་
 པའོ། །འགྲོ་འོང་གི་ཐོབ་བྱར་མེད་པས་འགྲོ་བ་མེད་པའི་དང་། རྣམ་པའི་སྟོ་
 བས་མི་འཕྲོག་པའི་གཟུང་དུ་མེད་པའི་མི་འཕྲོག་པའི་དང་། རོན་དམ་དུ་རྩི་
 མ་ཟད་པར་བྱར་མེད་ཅིང་མི་འཇོད་པ་མི་ཟད་པའི་དང་། རོན་དམ་དུ་སྟེ་བ་
 མེད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་འགོག་པ་ཞི་བ་གྲུ་ཞོམ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་
 སྐྱར་རོ། །ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་བདག་མེད་པར་རྟོག་པ་བྱེད་པ་པོ་
 མེད་པའི་དང་། རིགས་པའི་ལམ་ཤེས་པ་པོ་མེད་པའི་དང་། རང་རྒྱུད་ལོག་
 པ་ལས་ཐིམ་ཅི་མ་ལོག་པ་སྐྱབ་པའམ་གོ་འཕོ་བ་པོ་མེད་པའི་དང་། ལས་ཉོན་
 ལས་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་པོ་མེད་པའི་རྣམ་
 པ་བཞི་པོ་ལམ་རྣམ་བཞི་དང་སྐྱར་ཞིང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཉན་རང་གི་མཐུན་པའོ། །དེ་དག་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རང་རྒྱལ་ལ་དེའི་སྤྲིང་དུ་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་
 རྟོགས་ཡོད་པས། ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པའི་གཉེན་པོ་མཐོང་སྒྲོམ་མཉམ་རྗེས་
 གཉིས་ལས། དང་པོ། སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཟག་བཅས། གཟུང་བ་ངོ་པོ་
 མེད་པར་རྟོགས་པ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དང་། མ་སྟེས་པ་སྐྱབ་བཟན་གྱི་དང་།

མ་འགགས་པ་མིག་ཡོར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གཞོད་ནས་ཞི་བ་སྒྲིག་རྒྱུ་དང་།
རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྦྱོར་ལུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟེ། །
དེ་ལྟ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ལམ་སོ། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་མེད་པའམ། སྤྱོད་མེད་པས་ན་སྤྱོད་
ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་སྤྱོད་རྣམ་བྱང་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཀྱན་ཉོན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
གོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྒྲོམ་པ་
མེད་པའི་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་གཟུང་བར་བྱུང་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་དང་།
སྤྱོད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཟིན་ལས་མི་ཉམས་པར་རྟོགས་པས་ན། མི་
གཡོ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ། མཐོང་ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བདེན་བཞིར་འདུ་བ་ལས་དབྱེ་བསྐྱེད་ཁྱད་
པར་གྱིས་སྐབས་འདིར་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་དུ་བསྐྱེས་ཉི་བསྒྲེལ་པའོ། །གཉིས་
པ་དེ་ལས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདང་། རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་སྤང་གཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
བསྟན་པ་དང་། ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་འཕད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་དང་།
སྤྱུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་མཆོལ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། འགོག་པའི་
བདེན་པ་སྤང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལུ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དེ་དག་
ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་བརྒྱད་དང་། ཚད་མེད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་
བདུན་དང་ནི། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་སོགས་ལ་ལྟ་དང་། སྤྱོད་མེད་ཀྱི་

རྣམ་པ་སོགས་བརྩུ་དུག་ཅིས་ལམ་གཤམ་ལ་རྣམ་པ་སོ་དུག་ཏུ་བསྒྲགས་སོ། །
 མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཀྱན་
 འབྱུང་བདེན་པ་སྤང་གཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་ལ། རྒྱལ་རྣམ་པ་ལ། འཁོར་
 བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ། འདོད་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་འདོད་
 འདུན་སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སྤེད་ཅིང་
 ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་མི་གནས་པའི་དང་། དེའི་དབང་གིས་ཡང་སྤྲིད་ལ་དགའ་
 བའི་གཉེན་པོ་སྤྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །སྤྲིད་པ་ཀྱན་ནས་
 འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར། འདོད་ཆགས་མེད་པའི་དང་། ཞེ་
 སྤང་མེད་པའི་དང་། གཏི་མུག་མེད་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །རབ་སྐྱེའི་རྣམ་
 པ་སྤྲ་ཕྱི་ཀྱན་དུ་རྟོག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀྱན་རྟོག་སྒྲོང་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་
 མེད་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་གོ། །ཀྱན་འབྱུང་རྒྱུན་རྣམས་སེམས་ཅན་དུ་མདོར་
 ཞེན་སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོ་སེམས་ཅན་མེད་རྟོག་གི་རྣམ་པ་སྤྲེ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཀྱན་
 འབྱུང་བདེན་པ་ལ་བརྒྱད་དོ། །ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་དེ་འཐད་པའི་སྒྲོ་
 རས་བསྟན་པ་ལ། དང་པོ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། བགྲང་དུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་
 ལ་སྐྱབས་འབྱེད་པས་ན་ཚད་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །ཅི་ལྟར་ཚད་མེད་པའི་
 ལམ་ཡིན་ཞེན་ཚད་མེད་པའི་ལམ་དུ་འཐད་དེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་
 གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པ་བྲམ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་འཛིན་པས་སོ། །
 རིག་པའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐམ་མི་དད་པར་རྟོགས་པའི་

ངོ་བོར་དམ་བཅའ། དེ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་དམན་པ་ཉན་རང་གི་ས་ལ་མཆོག་
ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་རིགས་པ་འོ། །སྐྱབ་པའི་
ངོ་བོ་བདག་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེས་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་ན།
ཆོས་ཉིད་གཞལ་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་འོ། །དེས་
འབྱིན་གྱི་ངོ་བོ་དོན་དམ་པར་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །
བྱི་ས་ལ་འཐད་པ་དྲི་བཞོད་ས་མཛད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་ངོ་ལ་
ལྟོས་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ན་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བདུན་ནོ། །སྐྱག་བདེན་མཆོན་ཉིད་
གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ། དང་པོ་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པའི་དང་།
སྐྱག་བསྐལ་གསུམ་གང་རུང་དང་ལྟན་པའི་སྐྱག་བསྐལ་དང་། དོན་གཞན་
གྱི་བདག་གིས་དབེན་པའི་སྟོང་པ་དང་། བདག་རང་གི་ངོ་བོས་དབེན་པའི་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་སྟེ། དེ་བཞི་རང་མཆོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འོ། །
དེ་དག་གམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པས་
མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི་སྐྱི་མཆོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱག་བདེན་གྱི་ལུ་འོ། །
འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་དམ་དྲི་བལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་སྐྱོ་བུར་
དྲི་བལ་གྱི་བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། བུར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དང་། གཉིས་
ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་སྐྱག་བསྐལ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་འོ། །སྐྱོ་བུར་དྲི་བལ་གྱི་
སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད་དང་།

མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། གོང་པ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བརྒྱད་ནི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པ་བྲལ་བས་
 ཉོན་མོངས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་འོ། །དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་
 ཉིད་གཅིག་ནི་མྱང་འདས་ཀྱི་ལོ་མ་པའི་རྣམ་པ་འོ། །དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་
 དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ། དེས་འབྱུང་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཅི་ལྟར་དེས་
 བར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་གཅིག་སུ།
 གང་དེས་བར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་འོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དེ་ཡང་
 སྟོང་ཉིད་རྒྱ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་སྟོས་ཏེ་ལོག་རྟོག་
 བསལ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་གང་ལ་
 གང་སྒྱུར་ཡང་རུང་མོད་འདི་ལྟར་སྒྱུར་བའི་གོ་བ་ཡང་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ལས་ཐམས་ཅད་བདེན་བཞིར་འདུ་བས་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་སུམ་ཅུ་མོ་
 དྲུག་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ། རྣམ་མཁུན་ནི་གཞི་ལས་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་
 ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཀུན་ཏེ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་
 མོད། འདི་དྲན་པ་ཉིད་བཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། འབས་བུ་སྤངས་རྒྱས་རྣམ་
 པའི་མཐུར་སྤྲུག་རྣམས། ཡུལ་ཅན་གཉིན་པོ་ལུས་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པར། ཀུན་མཁུན་པ་སྟེ་རྣམ་མཁུན་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ན། སྟོང་
 ལྟ་སྟེ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔལ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡོད་
པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་བཅས་རིམ་བཞིན་ཡིན། དེ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཆོས་སྤྲུལ་ཏུ་སོ་བདུན་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད།
མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་འདུག་དག། བདེན་བཞི་མཐོང་བའི་བཟོད་
བཞི། པར་བྱིན་བཅུ་བཅས་ཁྱོན་སྤྲུལ་ཏུ་སོ་བཞི་འོ། །སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་
འཛིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་
དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པ་སྟེ་ཁྱོན་བསྟོམས་པས་སྤྲུལ་ཏུ་ཅུ་དགུ་སྟེ། དོན་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་
བརྒྱ་དང་བཅུ་དག་ཏུ་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། ལུས་དང་ཆོར་བ་དང་སེམས་དང་
ཆོས་མི་དམིགས་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་
དང་རྗེས་མཐུན་བྱང་ཕྱོགས་ལས་བདེན་བཞི་ལ་འདུག་པས་ཆོགས་ལམ་དུ་
དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ནི་གནས་ངན་
ལེན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ལུས་དང་། ཐེད་པའི་གཞི་ཆོར་བ་དང་། བདག་ཏུ་
དམིགས་པའི་གཞི་སེམས་དང་། ཀྱན་བྱང་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཆོས་
ཉི་དྲན་པ་ཉེར་བར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་རྩོལ་
བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྦྱེས་པ་མི་བསྦྱེད་པ། སྦྱིས་པ་སྦྱོང་
བར་བྱེད་པ། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྦྱེས་པ་བསྦྱེད་པ། སྦྱིས་པ་མི་ཉམས་པར་
བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོལ་པ་ཡང་དག་སྦྱོང་བ་བཞི་དང་། སེམས་ལས་སུ་

རུང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱུངས་པའི་ལམ། འདུན་པའི་རྩ་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་
 རྣམ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་པ་དང་། དབྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 རྩ་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབང་པའི་
 ལམ་སྐྱོར་ལམ་བྱོད་ཅིང་དད་པའི་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དུན་པ་དང་།
 ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་དབང་པོ་ལ། མདོན་
 པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་དང་ཚོས་མཚོག་ཏུ་
 དད་བརྩོན་དུན་ཉིང་ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་གྱི་རྣམ་པ་ལ། མདོན་པར་རྟོགས་
 པའི་ལམ་མཐོང་ལམ་དུ་དུན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཚོས་
 རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་
 ཏུ་སྐྱུངས་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྟོམས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་
 བདུན་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་མཐ་ཟག་པ་ཟད་
 པའི་ལམ་སྐྱོམ་ལམ་ལ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་
 དང་། རྟོག་པ་དང་། རག་དང་། ལས་གྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་དང་། རྩི་ལ་
 བ་དང་། དུན་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ་
 བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ནོ། །བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན། གཉིན་
 པའི་ལམ་སྟོང་བདག་མེད་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་།
 འཕོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་གྱི་མཚན་ས་མེད་པ་དང་། སྐྱག་ཀུན་གྱི་དུག་
 གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་མེད་པ་སྟེ་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ། སྐུལ་པའི་ལམ་ལ་

གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གཟུགས་མེད་
གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་དང་། དེ་གཉིས་ནི་ནང་རང་ལ་གཟུགས་ཡོད་དང་མེད་
པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་བྱི་འོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་མི་སྡུག་པར་ལྟ་བ་
དང་། གཟུགས་མི་སྡུག་པས་སྦྱོ་བས་སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་གསུམ་ཡིན་ལ།
མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་རྣམ་ཐར་སོགས་
གཟུགས་མེད་བཞིའི་ཉིང་འཛིན་འོག་སའི་ཆགས་པ་ལས་ཐར་བྱེད་གྱི་རྣམ་
ཐར་བཞི་དང་། ཁམས་གསུམ་ལས་ཐར་བྱེད་ཚོར་འདུ་འགོག་པའི་རྣམ་
ཐར་ཉེ་ལྟ་བུ་སྟོམས་པས་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་
ལམ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་
གི་རྣམ་པ་བཅས་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུ། དེ་ལས་བྱེ་
བྲག་འགོག་སྟོམས་ནི། འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པ་སྟེ་དང་པོར་མི་རྣམས་ཀྱི་
ནང་དུ་བརྒྱབས་ནས། མིའི་ནང་དུ་འཕྲུལ་གཟུགས་ཁམས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་།
མཐར་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བྲིད་ཅིའི་བར་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་
ཅིང་། དེའི་མཇུག་དུ་ཚོར་འདུ་འགོག་པ་འདི་ལ་འཕགས་པ་མ་གཏོགས་
འཇུག་མི་རུས་སོ། །སྤང་བའི་ལམ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་མཐོང་བ་བཟོད་
པའི་རྣམ་པ་སོགས་བདེན་པ་ལྟག་མ་ཀྱན་འབྱུང་འགོག་ལམ་ལ་སྦྱར་ནས་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞིའོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྦྱིན་པའི་
པར་ཕྱིན་སོགས་བཅུ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་བཞིའོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་

ཐུན་མིན་ལ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་དང་། དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་དང་།
 ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་
 བྱང་བ་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་
 དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་། ང་ནི་སངས་
 རྒྱས་སོ་ཞེས་རང་དོན་རྟོགས་པ་ཐུན་ཚོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་མི་འཇིགས་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། རང་དོན་སྤང་བ་ཐུན་ཚོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་དང་།
 གཞན་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། གཞན་
 དོན་དུ་ལམ་གྱི་གཤམ་སྟོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་མི་འཇིགས་པ་
 བཞི། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ངག་རྣམ་དག་ཚོས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་།
 ཤེས་བྱའི་དོན་དང་། ལྷ་སྤྱོད་སོགས་སྤྲད་ཀྱི་ངེས་པའི་ཚིག་དང་། མི་ཟད་པའི་
 སྟོབས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་
 བཞི་དང་། སྐྱེ་ལ་འབྱུལ་པ་མི་མངའ་བ་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པ་དང་། གསུང་
 ལ་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་དང་། ཐུགས་ལ་བྱན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་།
 མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་བ། འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་མི་
 མངའ་བ་དང་། མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ་སྟོད་པས་
 བསྐྱས་པ་དུག་དང་། སེམས་ཅན་ལ་པན་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་

བ་དང་། གཞན་དོན་ལ་སྒྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཟིགས་པའི་
དྲན་པ་དང་། རྟོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱེད་
པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཀྱི་ལས་རྣམས་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཉམས་པ་
མི་མངའ་བ་སྟེ་ཆོག་པས་བསྐྱེད་པ་དུག་དང་། སྐྱེད་པ་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་
ཕྱིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་རྩེས་སུ་འབྲངས་པའི་
མཛད་པས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་
དང་། ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་
འཇུག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུ་བ་བརྒྱད།
གནས་ལུགས་མ་ནོར་བར་མཐུན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། གཞན་
རྒྱུན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་བརྟེན་པ་རང་བྱུང་གི་རྣམ་
པ་དང་། འདིར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་
བ་སྟེ། འཕགས་པ་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་ཁམས་མང་ལ་ལ་
དག །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཆོག་གྱུར་གྱང་། །ནམ་མཁའ་འཛིག་པར་འགྱུར་
བ་མེད། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་རྒྱུན་
ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསལ་བཞག་མེད་པའི་
རྒྱུ་གྱིས་གོམས་པས་སྟིད་པ་ཐ་མ་པའི་དུས། གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པ་ལྟན་
གྲུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་མཛད་པའོ། །ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མ་འདྲེས་
ཡང་དག་པར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། ཐུན་མེན་སུམ་

ཅུ་སོ་དགུ་བསྐྱེམས་པས་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཐམ་པ་སྟེ།
 ཡོངས་སུ་བསྐྱེམས་པ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །
 དེ་ལས་ཀྱན་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་
 གཞི་ཤེས་ནི། ཉན་མོངས་རྣམས་དུག་མདའ་ལྟར་སྒྲོང་བས་ཟག་པ་མེད་པ་
 ཡིན་ཏེ་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྒྲོམ་བྱའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱད་ལ་
 ཡོད་པའི་གཞི་ཤེས་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ་གཞན་དོན་དུ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཟག་བཅས་སུ་འདོད་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ནི་ཉན་
 མོངས་རྣམས་མི་གཙང་བའི་ལུད་བྱ་རམ་གིང་གི་ཞིང་དང་། འབྲས་ཞིང་དང་།
 ཏིལ་ཞིང་ལ་ཕན་པ་ལྟར། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཕན་པས་གིན་ཏུ་མི་སྒྲོང་
 བར་གསུངས་པས་ཟག་བཅས་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་
 བོ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྒྲུངས་པས་ཟག་མེད་ཁོ་ནའོ། །དེ་
 དག་གཞི་ལས་རྣམ་པས་དབྱེ་བ། སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་བཞག་ནས་དེར་ས་ལུས་པ།
 བྱི་མ་བྱི་མར་རིམ་གྱིས་བཞག་ནས། དོན་དུ་གཞི་ལས་འབྲས་བུའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱེམས་ཏེ་བསྒྲོམ་བྱར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་
 ཆོས་རྣམས་མོས་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 མཉམ་བཞག་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་དང་
 དེའི་ངོ་བོ་རྒྱ་བྱེད་ལས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་གིང་བསྐྱབས་

པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དོན་རྣམ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་།
ཤེས་རྣམ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་པས་དོན་དུ་དེ་གཉིས་འབྲལ་མི་
ཤེས་པར་ཡོད་ཀྱང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་དབྱེ་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྒྲུ་མ་
གཉིས་དོན་རྣམ་དང་། བྱི་མ་ཤེས་རྣམ་གྱི་ངོས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་རྣམ་པ་འདི་རྣམས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ། སྦྱར་རྣམ་པ་
བཞེསྟེ། སྒྲོམ་པ་དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་མོས་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའི་སྒྲོམ། སྒྲོ་དེའི་མཆན་ཉིད་རིམ་བུ་བར་སྒྲེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་
ཀྱི་སྒྲོམ། རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་མངོན་རྟོགས་དེ་དེའི་མཆན་ཉིད་འདི་
དང་འདིའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱེད་
པར་བྱེད་པ་མཆན་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔྱེད་པའི་སྒྲོམ། གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པར་ཡིད་
ཀྱིས་སྒྲོན་ཞིང་། དེའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལས།
ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་
མོས་པ་ཡིད་བྱེད། སྐབས་སོགས་རྗེས་དཔྱེད་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲོམ། ས་
བརྒྱད་པ་ཡན་སྐབས་སོགས་ཀྱང་རྗེས་མཐུན་ཐོབ་པས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་
ཚུལ་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་པོའི་གང་ཟག་ནི། ཤེར་བྱིན་སྒྲོམ་པ་པོའི་
གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། སྒྲོན་དང་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དངོས་སམ་
དམིགས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་འབུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་
པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་བསོད་སྒྲོམས་དབུལ་པ་སོགས་དགེ་བའི་ཙུ་བ་

མང་པོ་བསྐྱུན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མགོན་དང་
 བཅས་པ། ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདྲི་ཉན་པ་ཡི་སྟོན་ཡིན་ནོ། ། སངས་
 རྒྱལ་མང་པོ་བསྐྱེན་ཏེ་ལུས་སོགས་བསྐྱེན་བཀྱར་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་པ་
 དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་རླབ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཀྱན་འདྲི་ཞིང་ཐེ་
 ཆོམ་གཙོང་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེན་ནས་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྟོན་པས་རིམ་པ་ལྟར་ཉན་པ་མ་ཟད་
 ཐོས་ནས་མི་སྐྱེག་པས་དོན་དང་དུ་ལེན་ཞིང་ཆོག་སྟོ་ལ་ལེན་པ་དང་། དོན་
 ཡིད་ལ་མི་བརྟེན་པར་བསམ་སྟོམ་གྱིས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པས་ཚུལ་བཞིན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ཉམས་རྟོགས་སྟེས་ཏེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
 པར་གྱུར་པའི་སྟོན་དུ་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །
 མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་སེམས་ཅན་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲག་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །སོགས་སོ། །གསུམ་པ་སྦྱར་
 བའི་ངོ་བོ། མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པའི་ཆོ། གཟུགས་ལ་མི་
 གནས་པ་དེ་ཡི་ཆོ་གཟུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆེན་
 གཟུགས་ལ་སྦྱར་བར་མི་བྱེད་པ་གང་གི་ཆོ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེན་ཏེ། དེ་ལ་
 སྦྱར་བ་ཉི་ཤུ་ལས་དང་པོ་ལྟ་ནི། སྦྱར་བའི་རང་བཞིན་ལས་དབྱེ་བ་དང་། དེ་
 བྱས་བཅོལ་པོ་ས་མཚམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་རྣམ་
 མཁེན་གྱི་བར་ལ་ཞེན་ནས་མི་གནས་པའི་བྱིར་ཡུལ་གང་ལ་འང་མི་གནས་པའི་

སྐྱོར་བ་དང་། ༡༡ ། ཡུལ་དེ་ལ་སྐྱོར་བའམ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཞེན་སྐྱོད་དེར་འཛིན་
པའི་སྐྱོར་བ་བཀག་པའི་བྱིར་གང་དུ་འང་མི་འཛིན་པ་མི་སྐྱོར་༡༡ ། བའི་སྐྱོར་
བ་དང་གཉིས་ནི་དོན་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཤེར་བྱིན་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཤེར་བྱིན་སྒྲོམ་པའི་སྐྱོར་བ་དངོས་སོ། ། ཤེར་
བྱིན་དེ་ལའང་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཕྱོག་པས་བྱེས་ན། གཞི་གཟུགས་
སོགས་དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་བྱིར་དེ་རྟོགས་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཟབ་པའི་
སྐྱོར་བ་དང་། ༡༢ ། ལམ་གྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་གཏིང་དབག་དཀའ་བའི་བྱིར་དེ་
རྟོགས་པ་ལམ་ཤེས་གཏིང་དབག་དཀའ་བའི་སྐྱོར་བ་དང་། ༡༣ ། རྣམ་པས་
བསྐྱེས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཆད་ནི་མེད་པའི་བྱིར་དེ་རྟོགས་པ་རྣམ་མཁུན་
ཆད་མེད་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། ༡༤ ། དེ་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཟབ་པའི་སྐྱོར་བ་
ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཤེར་བྱིན་ཟབ་པ་སོགས་ལ་སྒྲག་
དངངས་སྐྱེ་བའི་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ཡུམ་དོན་སྒྲོམ་པའི་སྐྱོར་བ་
ནི་ཆོགས་ཆེན་པོས་འབད་ན་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ན་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་བྱིར་
ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། ༡༥ ། སྐྱེ་མེད་གསུམ་ལ་མི་སྒྲག་
མི་དངངས་ཀྱན་ཏུ་མི་སྒྲག་པ་དང་ལྷན་པས་མི་ལམ་གྱི་ནང་ན་ཡང་པར་བྱིན་
དུག་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་རྣམ་དང་དོད་ཐོབ་རྣམས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་གཉིས་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་
པའི་སྐྱོར་བ་དང་། ༡༦ ། ཡུམ་ཐོས་ནས་ཡང་དག་པར་འཛིན་ཞིང་ཚུལ་བཞིན་

ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྤྱིར་སྤྲོད་པའི་སྒྲིབ་བ་དེ། ཉིད་ནི་ཅེ་མོ་དང་། བཟོད་
 པར་རྣམས་མཁུན་ལ་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་ཉན་རང་གི་ས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་
 བའི་སྒྲིབ་བ་དང་། ༡༧༽ མཉམ་བཞག་ཏུ་སྒྲོས་བྲལ་སྒྲོམ་བ་དང་། རྗེས་ཐོབ་
 ཏུ་ཡུམ་འཛིན་ཞིང་འཆང་བ་སོགས་བྱེད་པ་ཆོས་མཆོག་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཐོང་
 ལམ་སྐྱེ་བས་བར་ཆད་༡༨༽ མེད་པའི་སྒྲིབ་བར་བཅས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཟག་མེད་ལམ་གསར་ཏུ་ཐོབ་པའི་རྟོན་མཐོང་ལམ་པས་ཤེར་ཕྱིན་སྒྲོམ་
 པ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྒྲིབ་བ་དང་། ༡༩༽ ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་།
 སྒྲིབ་བའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱུ་དང་ལོངས་སྐྱུ་ལ་མཛོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 འབད་པ་ཆེར་ཅོམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་སྐྱུར་བའི་སྒྲིབ་བ་དང་། ༢༠༽ ས་
 བརྒྱད་པར་ཤེར་ཕྱིན་སྒྲོམ་པའི་སྒྲིབ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་ལྷར་བཤད་
 དེ། གཞན་དོན་ཏུ་ཆོས་འཁོར་བསྒྲོམ་པའི་སྒྲིབ་བ་༢༡༽ ཡུམ་སྒྲོམ་པ་རྫོགས་
 ཐབས་ཆོས་ཉིད་ལ་འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་འགྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་འགག་
 ཀུན་བྱང་སོགས་མི་མཐོང་བའི་སྒྲིབ་བ་དང་། ༢༢༽ དཀར་ཆོས་དང་ནག་པོ་
 ཆོས་མིན་པམས་གསུམ་སྒྲར་བྱ་དང་དོར་བྱ་སོགས་མི་མཐོང་བའི་སྒྲིབ་བའམ་
 མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་༢༣༽ པའི་སྒྲིབ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་བསམ་
 གྱིས་སྤྲོ་བྱེད་པ་དང་གཞལ་ཏུ་མེད་པ་བསམ་མེད་ཅམ་ཏུ་འང་སྒྲོམ་པ་མེད་
 པ་མི་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་བ་དང་། ༢༤༽
 གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་ལ་རྒྱ་དང་། ཆོས་ཅན་དེ་ཡི་རོ་བོར་རྣམས་པར་

མི་རྟོག་པ་འཇམ་མི་སྐྱོམ་པ་འི་སྐྱོར་བ་༡༥༽དང་ལྷ་ནི་ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པ་འི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པས་ས་ཉམ་རྗེས་ཀྱན་ཏུ་ས་ཉམ་པ་ཉིད་
ལ་གནས་པ་འི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏོ། །ས་དགྲ་པ་འི་ཤེས་ལྷན་སྐྱོམ་པ་འི་སྐྱོར་
བ་ལ་འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་འི་སྐྱོར་བ་༡༦༽ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷན་
ཞུགས་སོགས་འབྲས་བུ་བཞི་དང་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཙུག་དང་རྫོགས་པ་འི་བྱང་
ཆུབ་དང་དུག་པོ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་རྣམ་དུག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་གནས་ལ་
ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་གྱིས་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་དང་པོ་ནས་ཡོད་མོད་གྱི།
སྐབས་འདིར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིས་གསུལ་བྱ་ལ་རང་རང་གི་
སྐལ་པ་དང་འཆོས་ས་པར་ཆོས་བསྟན་པས་རང་འབྲས་ཐོབ་པར་མཛད་པ་འི་
སྤྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱ་པ་འི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྐྱོམ་པ་དག་པ་འི་སྐྱོར་བ་
ཞེས་བྱ་སྟེ།༡༧༽ གནས་རན་ལེན་གྱི་སྤྲིབ་པ་ལྷ་མོས་འོག་མར་དག་པར་ས་
རྣམས་པ་རྣམས་འདིར་དག་པས་སྤོབ་ལམ་གྱི་དག་པ་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་
པས་དགྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལོ་དང་བླ་བ་སོགས་སུ་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བར་
ཐུན་ནམ་མཁའ་ས་སུ་བཅད་དེ་སྐྱོམ་པ་ནི་སྐྱོམ་མི་བསྐྱོམ་གྱི་མཚམས་ཡེད་པས་
ན་རིན་ཆེན་གཅེས་སྤྲས་དཔེས་མཚམས་དང་བཅས་པ་འི་༡༨༽སྐྱོར་བ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྐྱོར་བ་རྣམས་ཀྱུ་བ་པ་འི་ཐབས་ཡིན་ཞིང་དེ་ལྟར་སྐྱོར་བ་ནི་
ཤུའོ། །

བཞི་བ་སྐྱོར་བ་འི་སྟོན་འགྲེལ་ཆོས་ལ་བཞི། ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན། དོར་བྱ་སྟོན།

ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད། རྒྱད་ལ་བསྟེན་བྱ་བར་པ་ཆ་མཐུན་ནོ། །དང་པོ། གང་
 ལ་འང་མི་རྟོག་པར་སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་བར་ཆད་
 ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་བདུད་བགེགས་ཀྱི་མཐུ་བཙོམ་པའི་ཡོན་ཏན་༡༽ ཐོབ་སྟེ་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་རྣམས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དང་།
 ལ་སོགས་པ་ཡི་རྒྱས་གང་ཟག་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་
 ཏེ་ཆགས་༢༽ ཐོགས་མེད་པའི་བྱུགས་ཀྱིས་དགོངས་པར་མཛད་པའི་བྱིར་དང་།
 སྒྱོར་བ་སྒྲོམ་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་༣༽ སྒྱོར་བ་
 རྫོགས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་བྱིར་དང་།
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བའི་ཡོན་ཏན་༤༽ ཐོབ་སྟེ་དོན་དེ་དག་གིས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཉེ་བའི་བྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞི་ཐོབ་
 ༥༽ ཉེ། དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དང་འབྲུད་པ་དང་། བན་ཡོན་ཆེན་པོ་བདེ་
 བཤོར་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱ་བས་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་དང་། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་
 པས་རྣམ་སྒྲིན་ཆེ་བའོ། །རང་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པར་
 དབྱུང་ནས་སྐྱེ་བའི་པན་༦༽ ཡོན་ཐོབ་སྟེ། མདོ་ལས། སྤྱི་འཇུག་གི་ཤེས་བྱིན་
 འདི་ང་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱད་དུ་དར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 བྱས་པར་ཏེ་ནི་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་དང་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆར་འདི་མཉན་
 བས་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ནི་ཤེས་བྱིན་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་བྱ་བ་བྱས་པས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཟག་

བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་༡༥༥ ། བན་ཡོན་ཐོབ་སྟེ། ད་ལྟ་
 གཉེན་པོ་ལམ་ཤིང་ཕྱིན་ཅི་རིགས་ཐོབ་པས་སོ། ། ཡུམ་གཞན་ལ་སྐྱེ་བའི་
 སྐྱེས་བུར་༡༥༦ ། རྒྱུར་ཏེ། ད་ལྟ་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཏམ་བཟོད་པས། རྣམ་
 མཁུན་ལས་བདུད་ལས་སོགས་གྱིས་མི་བྱེད་ལྟོ་པ་ཐོས་ཏེ་སྐྱོར་བས་སྒྲིམ་པ་
 ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་གྲོགས་མཛད་པའི་བྱིར་དང་། ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་
 ལ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འགོད་པ་སོགས་དགེ་རྩ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མིན་༡༥༧ ། སྐྱེ་སྟེ།
 ད་ལྟ་སྐྱོར་བ་ལ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་དོན་
 བསྐྱབ་པར་དམ་བཅས་པ་བཞིན་བྱེད་པས། རི་སྐད་སྐྱུས་པ་བཞིན་དུ་༡༥༨ །
 བྱེད་དེ། དེའི་དམ་བཅའི་ཆོག་ལ་སངས་རྒྱས་གྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བྱིར་
 དང་། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་དག་པ་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་
 སུ་༡༥༩ ། འཛིན་པ་ཐོབ་སྟེ། ད་ལྟ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་མཛོན་པར་འདོད་
 པའི་བྱིར་དང་། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་བདོག་ཀྱན་གཏོང་བ་སོགས་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་བསྐྱབ་༡༦༠ ། པ་ཐོབ་སྟེ། ད་ལྟ་ཐོག་ཆགས་དུ་མ་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་
 པ་སོགས་དོན་བྱེད་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་དང་། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ཡུམ་ངེས་
 བར་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་༡༦༡ ། ཐོབ་ཅིང་། ཆོ་འདིར་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་ཆོག་དོན་
 ཆང་བར་རྟེན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་དོན་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་བརྩུ་བཞིནོ། །

གཉིས་པ། འགལ་རྒྱུ་སྤང་བ་དང་གྱི་ལས་ལ། སྤྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོར་བའི་

བར་ཆད་དུ་གྱུར་པ་བདུད་ལས་སོ། །དེ་ལ་འག་ལ་རྒྱུན་རང་ལ་གནས་པ་ཉི་
 བུ་རྩ་རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ཉིར་གསུམ།
 གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་འག་ལ་རྒྱུན་གསུམ་སྟེ། རྒྱུན་ནི་བརྟུ་ཚན་བཞིར་བཅས་
 པ་དུག་ཏུ་སྟེ་བཞི་བརྟུ་ཞེ་དུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་སྟོབས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ནི། ཡུམ་གྱི་ཚིག་དོན་ལ་དུས་རིང་མོ་ནས་ངེས་
 པ་སྟེ་བས། ཚེགས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་རྟོགས་པས་ཁུམ་ཞིང་སྟོབ་དང་།
 ༡༽ ལྷུང་དུ་རྟོགས་པས་ཁེངས་ནས་མཐའ་མི་དུག་པ་སྟེ་ཏ་ཅར་སྟོབས་པ་
 ལྷུང་བའི་རྒྱུན་༢༽ དང་གཉིས། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་
 ནི། སྤྱལ་སོགས་གྱི་ངང་ནས་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་ལུས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་
 དང་། ༣༽ ཆགས་པར་གྱུར་པས་འདྲི་བ་སོགས་སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་
 དང་། ༤༽ རྟོན་སོགས་གྱི་ཀུན་སྟོང་གིས་ཁ་རྟོན་བྱེད་པ་སོགས་དང་། ༥༽
 དགོད་སོགས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་ཁ་
 རྟོན་བྱེད་པ་སོགས་དང་། ༦༽ ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་བྱེད་རྒྱ་བདུན་ནི། བདག་
 ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཐེག་ཆེན་འདི་རྒྱུ་བ་དཀའ་སྟོམ་པ་སོགས་ཡུམ་ལས་བྱིར་
 བྱོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཛིན་པ་དང་། ༧༽ རྣམ་མཁུན་གྱི་རྒྱ་ལས་ཉམས་པ་
 ཐེག་ཆེན་ལ་དད་པ་མེད་པ་གིང་གི་རྩ་བ་བོར་ནས་ཡལ་འདབ་ཆོལ་བ་ལྟ་བུ་
 དང་། ༨༽ འབྲས་བུ་གྲ་ཞོམ་པ་གེར་བྱིན་གྱི་རོ་སྟོང་བ་ལས་ཉམས་པ་བཟང་
 མང་སྟེར་བའི་ཇོ་བོ་ལ་མི་སྟོང་བ་ངན་ཅུང་སྟེར་བའི་བྲན་ལ་རེ་བ་ཁྱི་༩༽ ལྟ་

བྱ་དང་། ལམ་ཐེག་ཆེན་ཡུམ་གྱུན་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ཉམས་པ་སྤངས་པོ་རྟེན་པ་
 བཏང་ནས་དེའི་རྩིས་འཛོལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ༡༧ ་ རྣམ་མཁུན་གྱི་རྒྱ་ཡུམ་འདི་
 ཁོ་ནར་མ་ཤེས་ནས་ལམ་ཐེག་དམན་ལས་འབྲས་བྱ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་
 འཛོལ་བ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་རྟོག་རྩིས་གྱི་རྒྱ་ལས་ནོར་བུ་
 འཛོལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ༡༨ ་ ཐེག་ཆེན་མི་དགོས་པར་དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་
 ལས་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པར་སེམས་པ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་འགྲེལ་བ་ཉམས་པ་སྤྲེ།
 རྣམ་རྒྱལ་ཁར་བཟང་གི་དཔེ་ལེན་པར་འདོད་པས་ཉི་ལྷའི་ཁར་ཆོད་བྱས་པ་
 ལྟ་བུ་དང་། ༡༩ ་ ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་ལ་འདྲ་བར་བསམས་ཏེ་མཐོ་
 དམན་ནོར་བུ། ཆོས་རྒྱ་སྤྱོད་མེད་པའི་རྒྱ་འམ་རྒྱ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་།
 དཔེ་རིམ་པ་ལྟར་འཁོར་ལོས་རྒྱར་རྒྱལ་དང་མཁར་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོམས་
 པའམ། །ཁ་བས་རོ་བརྒྱུ་པ་དང་སྤུང་ཆོད་སྟོམས་པ་དང་། ནོར་བུ་དང་འཆིང་
 བུ་ནོར་བུ་༡༩ ་ ལྟ་བུ་སྤྲེ། ཐེག་ཆེན་སྟོར་བའི་རྒྱའོ། །ཐེག་ཆེན་ལས་གཡེང་
 བའི་རྒྱ་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་དང་སྒྲ་སྟགས་འདོད་ཡོན་གྱི་ཡུལ་མང་པོ་ལ་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ༢༠ ་ ཡི་གེ་འདྲི་བ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་དང་། ༢༡ ་ ཤེར་ཕྱིན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ་སྟམ་དུ་དངོས་པོ་མེད་
 པ་ལ་ཞེན་པ་དང་། ༢༢ ་ ཡི་གེ་ཉིད་ལ་ཡུམ་དུ་ཞེན་པ་དང་། ༢༣ ་ ཡི་གེ་མེད་
 པ་ལ་ཡུམ་དུ་ཞེན་པ་དང་། ༢༤ ་ བྱིས་གཅིག་པ་གྲོང་དང་བཟོ་ཡི་བྱེ་བྲག་བཙོ་
 བརྒྱད་པ་གྲོང་ཁྱེར་དང་། ཆོང་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གྲོང་བརྒྱལ་དང་། མི་

རིགས་བཞི་གནས་པའི་སྒྲིངས་དང་། ཅུ་ཀ་སོགས་ཡུལ་འཁོར་སོགས་
 ཆགས་སྒྲིང་གི་ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ༡༨༽ རྟེན་བཀྱར་དང་ཆོགས་བཅད་
 གྱི་རོ་སྒྲིང་བ་དང་། ༡༩༽ ཆོས་མ་ཡིན་པ་བདུད་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐབས་མཁས་འཆོལ་བ་དང་༢༠༽བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་རང་གཞན་གང་
 རུང་ལ་བརྟེན་ནས་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ཉེར་གསུམ་ནི། སྤྲ་མ་ཉན་པ་དང་།
 བྱི་མ་འཆད་པར་སྒྱུར་ལ། ཅིག་ཤོས་འདུན་པ་དྲག་པོ་ཅིག་ཤོས་སྟོམས་ལས་
 གྱིས་ཉམས་པའི་སྒྲིན་དང་། ༢༡༽ དེ་གཉིས་འདུན་པའི་ཡུལ་གནས་འདི་དང་
 གཞན་ལྟ་བུས་ཐ་དད་པས་དང་༢༢༽ ཉན་པ་པོ་འདོད་ཆེན་ཡིན་པ་དང་འཆད་
 པ་པོ་འདོད་ཆུང་ཡིན་པའམ། དེ་ལས་བརྒྱུད་སྟེ་ཡིན་པ་དང་༢༣༽ སྒྲིངས་
 པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱིས་དང་༢༤༽ དག་མི་དག་འི་སེམས་དང་
 ལྡན་པས་དང་༢༥༽ གཏོང་ལ་དགའ་བ་དང་སེར་སྒྲིང་ཉམས་པའི་སྒྲིན་དང་།
 ༢༦༽ ཅིག་ཤོས་སྒྱུན་པར་འདོད་ལ་ཅིག་ཤོས་མི་ལེན་པས་དང་༢༧༽ མགོ་སྒྲིང་
 པས་གོ་བ་དང་རྣམ་པར་སྒྲོས་པས་གོ་བས་དང་༢༨༽ མདོ་སོགས་གྱི་ཆོས་
 མདོན་པར་ཤེས་མི་ཤེས་གྱིས་དང་༢༩༽ བར་བྱིན་དྲག་དང་ལྡན་མི་ལྡན་
 གྱིས་དང་༣༠༽ རྣམ་མཁུན་བརྒྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་མི་མཁས་གྱིས་
 དང་། ༣༡༽ གཟུངས་ཐོབ་མ་ཐོབ་པས་དང་༣༢༽ ཡུམ་ཡི་གེར་འབྲི་འདོད་
 མི་འདོད་གྱིས་དང་༣༣༽ འདོད་ཡོན་ལ་འདུན་པ་སོགས་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུལ་
 མ་བྱལ་གྱིས་དང་༣༤༽ རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ནི། དཔུལ་བ་སོགས་

མི་བསྐྱུགས་པ་བློས་པས་གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་འགྲོ་བ་ལ་སློབ་མྱེས་ཕྱིན་གས་
པ་དང་། ༡༥༽ ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱུགས་པ་བློས་པས་རང་དོན་དུ་བདེ་འགྲོའི་
འགྲོ་བ་ལ་ཡིད་ཆགས་པ་དང་། ༡༦༽ འཆད་ཉན་སྤྱི་གང་རུང་དང་འབྲེལ་
བ་བདུན་ནི། འཆད་པ་པོ་གཅིག་པུ་དང་ཉན་པ་པོ་འཁོར་ལ་དགའ་ནས་
ཉམས་པའི་སྒྱུན་དང་། ༡༧༽ རྗེས་འབྲང་གི་སྐབས་མི་དབྱེ་བ་དང་། རྗེས་
འབྲང་འབྲེལ་འདོད་ཀྱིས་དང་། ༡༨༽ འཆད་པ་པོ་ཟང་ཟང་རུང་ཟང་འདོད་
པ་དང་། ཉན་པ་པོ་དེ་སྒྱུན་པར་མི་འདོད་པས་དང་། ༡༩༽ རྩོག་གི་བར་ཆད་
དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིན་དང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིན་སྤྱི་འགྲོ་བར་འདོད་པས་
དང་། ༢༠༽ ལྷ་གི་འབྲུང་བའི་ཕྱིན་སྤྱི་འགྲོ་མི་འགྲོས་དང་། ༢༡༽ ཆོམ་རྒྱན་
སོགས་ཀྱིས་དཀྱུགས་པའི་ཕྱིན་སྤྱི་འགྲོ་མི་འགྲོས་དང་། ༢༢༽ འཆད་པ་
པོས་བསོད་སྟོམས་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་མཛེས་བའི་བྱིམ་ལ་ལྷ་བས་ཉན་པ་པོ་ཡིད་
མི་བདེ་བས་ཉམས་པའི་སྒྱུན་རྣམས་སོ། ༢༣༽ གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་
ནི། །ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བར་དུ་བདུད་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་སྒྱུར་བ་ཞེས་
བདུད་དག་སློང་གི་ཆ་བྱད་དུ་འོང་ནས་ཡུམ་པེད་ཀྱི་མདོ་སྤེར་འབྲུང་བ་བཞིན་
ཡིན་གྱི། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ལས་འབྲུང་བ་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
དབྱེན་བྱེད་པ་དང་། ༢༤༽ མི་སྤྱི་གང་སྤྱོམ་པ་སོགས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ལམ། དམིགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཟབ་མོ་དམིགས་བཅས་
ཀྱི་སྤྱོམ་པ་བཅོས་མས་ལམ་ལྷ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། ༢༥༽ བདུད་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆ་བྱད་དུ་འོང་བ་དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་སྐད་པ་སྟེ་བ་གྲུ་ལ་པའི་
 ཡུལ་མིན་པའི་བདུད་གྱི་སྒྲུལ་པ་ལ་དགའ་བ་བྱེད་དུ་གཞུག་པའོ། །༥༽
 མདོར་ན་ཚུལ་དེ་རྩ་བུའི་སྟོན་ས་འཆད་ཉན་གྱི་ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་བྱུང་
 བ་བདུད་ལས་ཉེ། མ་བྱུང་ན་མིན་ནོ། །དེ་སྟོང་བྱེད། མཉམ་ཉིད་སྟོང་པར་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་སྟོང་རྩེ། རི་སྐད་སྒྲུལ་པ་
 བཞིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་བཏན་པ་སྟེ་ནང་གི་རྒྱུན་དང་ཕྱི་ཡི་རྒྱུན་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་དང་ལྡན་པས་བར་ཆད་བདུད་གྱི་ལས་དེ་
 འདུལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས། རོ་བོའི་སྟོན་ས་མདོར་བསྟན། དབྱེ་
 བའི་སྟོན་ས་རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ། མཚོན་བྱེད་གང་གིས་སྟོར་བ་
 དེ། གཞི་ལམ་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རྟོགས་པ་དང་། ཐེག་དམན་ལས་བྱུང་པར་
 འཕགས་པ་དང་། རོན་གཉིས་འབྲུབ་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པར་མཚོན་རྣམ་
 པ་དེ། སྟོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱེད་སྒྲུབ་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པས་རྣམ་པ་གསུམ། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་ནི། ཤེས་
 པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱུང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་
 དང་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ། དེར་ས་ཟད་
 མཚོན་བྱ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད་ལ་སྟོར་ཤེས་མཚན་སོགས་བཞི་
 དང་། ཤེས་མཚན་ལའང་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་རྣམ་མཐུན་གྱི་ཤེས་མཚན་

གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁུན་པ་གསུམ་པོས་ཀྱང་རང་ཡུལ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་མཉམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འབྲེལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་།
གཞི་ཤེས་ནི་གཞི་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་།
ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ལམ་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱིས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
སྐྱེ་མེད་དུ་གཟིགས་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་བསྟན་པས། གཞི་ཤེས་ལས་སེམས་
ཆགས་བཅས་སོགས་གཞི་ཡི་ཆོས་དང་། ལམ་ཤེས་ལས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་
སོགས་ལམ་གྱི་ཆོས་དང་། རྣམ་མཁུན་ལས་མཁུན་པ་དེའི་ཐུན་མོང་མིན་
པའི་ཡུལ་གནས་དང་གྲས་པར་བྱ་བ་སོགས་འབྲས་བུ་མི་སྟོབ་པའི་མཁུན་
རྒྱུ་སྟོན་ཅིང་། ཡུལ་དེ་དང་དེ་རྣམས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་གཞི་ཤེས་པ་ལ་
སོགས་པས་མཆོན་ཏེ། སྟོན་པོ་ཤེས་པ་ལ་སྟོ་འཛིན་ཤེས་པ་ཞེས་ཡུལ་སྟོན་
པོས་མཆོན་ནས་ཡུལ་ཅན་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་མཆོན་ཡང་
ཡུལ་ཅན་དེ་བྱེད་ལས་དེས་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གདུང་འདེགས་གྱི་དོན་
བྱེད་པ་ལས་ཀ་བ་ཉིད་དུ་མཆོན་པ་བཞིན་ནོ། །བྱེད་མཆོན་ཡང་རྟག་པ་
ལས་ལོག་པས་མི་རྟག་པར་མཆོན་པ་ལྟར། ལམ་གཞན་ལས་བྱེད་པར་
འཕགས་ཆོས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མཆོན་པ་ཡིན་ཞིང་། རོ་བོ་ཉིད་མཆོན་ནི་
གཞན་སྔ་མ་གསུམ་པོ་ལ་སྟོས་ནས་མཆོན་བྱའང་ཡིན་ལ། རང་གི་དོན་སྟོག་
ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་སྟོ་སྟོར་བ་ལས་བུམ་པར་མཆོན་པ་
བཞིན་ན། །དེས་ན་མཆོན་ཉིད་ཅེས་པ་ཆོས་གང་ཞིག་ཐ་སྙད་ཤེས་བརྟུན་གྱི་

ཡུལ་དུ་བུམ་པ་སོགས་སུ་བཞག་པའི་མཚོན་བྱ་དེ་འཛོག་བྱེད་དོན་གྱི་ལྷོག་པ་
 བྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་ཚད་མ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། འཛོག་བྱེད་དེ་
 བྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་རེག་བྱ་སོགས་ངོ་བོ་འཕྲ། དེའི་ཡོན་ཏན་ནམ་བྱེད་
 ལས་ལྟ་བུ་ཅི་རིགས་པ་ལས་དེར་བཞག་པའམ་བཏགས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་
 འདིར་སྐྱེ་མ་གསུམ་པོ་ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལྟར་ཤེས་རྒྱས་པ་
 དང་། གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་དང་། དེ་ལ་བྱི་བྱེད་ལས་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་
 བརྟན་པས། ལྷ་གྲུའི་ས་བོན་ལ་རང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་མཚོན་པ་
 ལྟར་འདི་གསུམ་གྱིས་མཚོན་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་རྒྱས་པ་དེ་ཡོད་
 པར་ཤེས་པས་འབྲས་བུས་རྒྱ་མཚོན་ནོ། །བཞི་པ་མཚན་ཉིད་གྱིས་ལས་སུ་
 བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་མཚོན་བྱ་ཡང་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་
 ལྷོབས་གྱིས་རང་འགྲུབ་པའམ་ཤེས་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་དེ་ལྟར་
 མཚན་ཉིད་བཞིའི་སྒོ་ནས་མཚོན་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཤེས་པ། ཁྱད་པར། བྱེད་པ། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ནོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཚན་ནོ། །
 དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབས་འདིར། གཞི་སྤང་ལྟ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་སེམས་
 སེམས་བྱུང་མིང་བཞིའི་སྤང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མཁྱེན་པར་གསུངས་པས་
 གཞི་མཁྱེན་པའི་ཤེས་པ་འདི་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཅི་རིགས་པའི་
 གནས་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་གཞི་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་ཤེས་རྒྱས་པའོ། །

ལམ་རྣམ་ཡང་དེ་འདྲའོ། །དེ་ཡང་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བའི་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྒྲོན་འདས་པའི་དུས་ལ་སོགས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བར་ཤེས་
 པ་དང་། ༡༽ འཛིག་རྟེན་དེ་ཡང་པོ་ལྷ་ཐ་སྟོད་དུ་མ་ཞོར་བར་ཤེས་ཤིང་དོན་
 དམ་པར་རྒྱན་དང་སྒྲིག་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་
 དང་། ༢༽ སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྱུད་པ་ཆགས་སྣང་སྒྲོངས་པ་དང་
 ཆ་མཉམ་བཅས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་རེ་བསྟོམས་པས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གྲངས་
 མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཆད་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ༣༽
 སེམས་དེ་ཉིད་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཤེས་པ་དང་། ༤༽
 མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་གཡེང་བ་ཤེས་པ་དང་། ༥༽ བསྐྱུས་
 གཡེང་གི་སེམས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་
 བོར་ཤེས་པ་དང་། ༦༽ སོ་སོའི་སྒྱུ་བོའི་སེམས་འདྲོད་ཆགས་ཞེ་སྣང་གཏི་མུག་
 དང་བཅས་པའི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། ༧༽ སོ་གས་སྒྲས་ཆགས་སོགས་དང་
 བྲལ་བ་འཕགས་པའི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། ༨༽ སེམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོས་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོར་ཤེས་པ་དང་། ༩༽ དཔྱོད་
 མཁན་སེམས་དེ་ཡང་ཡུལ་ཀུན་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཤེས་
 པ་དང་། ༡༠༽ ཡང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་བདག་མེད་ཅིང་
 ཐ་སྟོད་སྒྱུ་མ་ལྷ་བུར་མཉམ་པར་ཤེས་པ་དང་། འཇུག་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པའི་
 རྟེན་མེད་པས་ཆད་དང་བགྲངས་དུ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ༡༡༽ རྣམ་ཤེས་

དཔེའམ་ངོ་བོས་དབང་པོ་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། ༡༩ ་ སེམས་
 ལ་ངོ་བོ་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིམ་ལྷས་ཀྱང་བཟུང་མེད་པར་
 ཤེས་པ་དང་། ༡༩ ་ ཤེས་པ་དེ་དག་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་
 གཡོ་བཀའ་འདུ་བ་བཙུམ་པའི་སེམས་སྤྱུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཇི་བཞིན་
 ཐ་སྙད་དུ་མཐུན་པ་དང་། ༡༩ ་ དེའང་བདག་དང་དེའི་གདགས་གཞི་འཛིག་
 རྟེན་ཏེ་སྤང་པོ་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། མི་རྟག་པར་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་
 མིན་དུ་ལྟ་བ་བཞི་ལྟོན་མཐར་བརྟེན་པ་དང་། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་
 དང་ལྷན་མི་ལྷན་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བ་བཞི་ཕྱི་མཐར་བརྟེན་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་ཕན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་དང་གཉིས་ཀ་
 དང་གཉིས་མིན་དུ་འདོད་པ་བཞི་ཕྱང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་སྟོག་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ལུས་སྟོག་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། ལྟོན་ལྟོན་
 པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་དུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་བ་བཟས་ཅད་འདིར་བསྐྱུས་ནས་དྲིས་པ་ལ་བྱད་གཞི་མེད་
 བ་བྱད་ཆོས་མི་འཐད་ཅིང་བྱད་གཞི་བདག་མེད་ཀྱང་རེ་ཞིག་དེ་བཀག་ན་དོན་
 དུ་མི་འགྱུར་དགོངས་ནས་ལན་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ལྟ་བ་བཙུ་བཞི་ལས་གཙོ་
 ཆེར་དང་པོ་གསུམ་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་འདུག་གྲངས་ཅན་པའི་ལྟ་བ་མཐའ་རིང་
 བས་གཡོ་བ་ཞེས་དང་། གཉིས་པ་གསུམ་ནི་རྒྱང་འཕེན་པའི་ལྟ་བ་དགག་
 བས་འདུག་པ་སྟེ་ཆོ་འདི་ལས་མེད་པས་འདུ་བ། གསུམ་པ་གསུམ་དང་བཙུ་

གསུམ་པ་ལུས་ཀྱང་སྟོག་སྟོག་ཀྱང་ལུས་ཡིན་ཟེར་བ་རང་བཞིན་དྲག་ཅིང་
གནས་སྐབས་མི་དྲག་ཟེར་བ་གཅིང་བྱ་བའི་ལྟ་བ་སྟེ་དགག་སྐབ་ཆ་གཉིས་
སུ་བཀྱམ་པ་དང་། །བཞི་པ་གསུམ་དང་བཅུ་བཞི་པ་ལུས་སྟོག་མ་ཡིན་
སོགས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ལྟ་བ་དགག་སྐབ་གཉིས་ཀ་འགོག་པས་གནས་
མ་བྱ་སྟེ་གང་ཡང་ཁས་མ་ལེན་པ་ངན་གཡོའི་ལྟ་བ་ནི་སྟོན་ལ་དོགས་པས་
བཅུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཀྱན་རྫོབ་པའི་མཆོན་རྒྱུ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་གཡོ་འདུ་
བཀྱམ་སོགས་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་
འདས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ༡༥ ། ཐ་སྙད་དུ་བྱབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་དེ་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་
པའི་སེམས་ ༡༦ ། སམ་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་མཆོན་རྒྱུ་དང་། དོན་དམ་
མཆོན་རྒྱུ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ནི་གཞི་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་རོ་མཉམ་དུ་
ཤེས་པ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི། གཞི་ཤེས་པའི་ཤེར་བྱིན་གྱི་མཆོན་པ་ལས་འོང་བའི་
མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །མཆན་ཉིད་འདི་དག་གདུལ་བྱ་
ཉི་བའི་བསམ་ངོ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར་གྱངས་ངེས་མེད་པར་གཞུང་ཁ་ཅིག་
ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་ངོར་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ཙམ་དུ་
བསྟན་ཅིང་། འདི་ལས་བསྟན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་ལྟ་དང་། ལྟ་བར་དུ་
སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་ཐ་སྙད་དུ་གཟིགས་པ་དང་། དོན་དམ་

རང་བཞིན་མེད་པར་གཟིགས་པ་ཙམ་ལའང་འདྲ་ཞིང་། རྒྱས་པར་སྤྱོད་ན་ཆོད་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཡང་། འདིར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་དག་འཛིག་ཏེན་
 གྱི་ཡུང་ལྟ་སྤྱོད་དང་། རྩད་པར་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེ་བྲག་ཆགས་བཅས་ལ་སོགས་
 པར་ཤེས་པ་འདི་དག་གཏུལ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་བས་
 འདིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཞན་ཀྱན་དོན་གྱིས་བསྟུས་པས་ན། བཅུ་དྲུག་ཏུ་
 གསུངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་མིན་པའི་གོ་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ་སྐབས་གཞན་
 རྣམས་སུའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་ནི།
 ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཡུམ་ལ་བཏེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་སྤྱོས་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་། ༡༽ རྒྱ་ཡི་མཚན་མ་མེད་པ་
 བཅས་ཤེས་པ་དང་། ༢༽ འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོན་པ་རྣམ་པར་སྤྲངས་པ་དང་། ༣༽
 ཏེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གིས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་
 ལས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ༤༽ དེ་ལུགས་ལྟོག་གི་སྤར་ཡོད་
 འགགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ༥༽ སོགས་ཀྱི་སྤྱོས་ཏི་མའི་བདག་ཉིད་
 ཆགས་སོགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ ༦༽ མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཏི་མ་དང་
 བྲལ་བ་དང་སོགས་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ༧༽ སྤང་བྱ་དང་
 སྤང་བྱའི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ༨༽ ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་དོ་བོ་
 ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་དང་། ༩༽ དོན་དམ་པར་གྲུབ་
 པའམ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་དོ་བོར་གནས་པའི་ཏེན་མེད་པ་དང་། ༡༠༽ ཆོས་ཐམས་

ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དམིགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཞི་ནས་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཚོས་ཉིད་བྱར་མེད་དམ་བཅོས་མིན་
ཏེ་བརྒྱད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ༡༡ ་ སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱོན་ཀྱང་རུང་
མ་བྱོན་ཀྱང་རུང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གཤེས་སམ་ཚོས་ཉིད་འདི་ལྟ་དང་མིར་བཅས་
པ་སྤྱད་ཀྱང་བརྒྱུར་མི་རྣམས་པས་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྲུག་པ་མེད་པ་དང་།
༡༢ ་ ཚོས་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདྲུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ༡༣ ་ ཚོས་ཉིད་དེ་འགར་
ཡང་གདག་བྱ་མིན་པས་གང་དུ་འང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ༡༤ ་ དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་
ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་ཤེས་ཤིང་དོན་དམ་པར་དབྱེ་
བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ༡༥ ་ དོན་དོམ་པར་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་
གསལ་སྤང་ཐོབ་སྟེ། ༡༦ ་ ཚོས་ཉིད་དགག་སྐྱབ་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་པས་ཚོས་ཀྱན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དགོངས་པ་རོ་མཉམ་དུ་
འགྱུར་བའི་ལྟོག་ཆ་ནས་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པའི་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལམ་
ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་སྐབས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་
རྒྱས་ཉིད་བཞེད་དོ། །མདོར། ཡུམ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་
སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཚན་ནི། སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་
མིན་པའི་བྱེད་ཚོས་འབྲས་ཡུམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་

བསྟེན་ནས། མཐོང་ཚུལ་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིན་ཞི་མཉམ་པ་
 ཉིད་དུ་གནས་པ་ཤེས་པ་དང་། ༡༽ ཡུམ་གསུངས་པ་ན་ཉིད་ཀྱི་གདན་དང་སངས་
 གའི་ཁྱི་བཤམས་པ་སོགས་མཛད་ནས་གྲུ་བར་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། ༢༽
 བཀའ་བཞུགས་བསྐྱབ་པས་བཀྲར་བ་བླ་མ་ཉིད་དུ་བྱས་པ་དང་། ༣༽ ཡོན་ཏན་
 བཟོད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་པ་སྐྱབ་པར་དང་། ༤༽ ཡུམ་དྲེ་ལ་རིན་ཆེན་མེ་
 རྟོག་གཏོར་བ་དང་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོད་པ་དང་། ༥༽ རོན་དམ་པར་
 རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་སྐྱེ་འཛིག་དང་བྲལ་བས་གྲུ་བར་བྱ་བ་སོགས་དེ་ལྟར་
 བྱེད་དུ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ༦༽ རྣམ་མཁུན་དེས་ཡུལ་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྐྱས་པ་ལ་གྲུ་བར་བྱ་བ་སོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བའམ་འདུག་པར་མཁུན་པ་
 གང་ཡིན་པ་དང་། ༧༽ འཛིག་རྟེན་པས་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཉིད་ཟབ་མོ་སྟོན་
 པར་མཛད་པའམ་ཡང་ན་གཟུགས་སོགས་མཐའ་གང་དུ་འང་མ་མཐོང་བ་
 ཉིད་རོན་དམ་མཐོང་བ་ཞེས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཤེས་པ་དང་། ༨༽ འཛིག་
 རྟེན་ཏེ་མུང་པོ་ལྷ་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། ༩༽
 དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་འདུས་པ་ལ་བཟོད་ཅིང་ཐོས་པར་མཛད་པ་དང་།
 ༡༠༽ ཐོས་པའི་རོན་བསམ་པས་ཤེས་ནས་རྒྱུད་སྤྱིན་པར་མཛད་པ་དང་།
 ༡༡༽ བསམ་པས་ངེས་པ་རྟེན་པའི་རོན་བསྐྱེམས་ནས་མངོན་སུམ་རྟོགས་ཏེ་
 རྒྱུད་གྲོལ་བར་མཛད་པ་དང་། ༡༢༽ ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་འཛིག་རྟེན་པའི་རྟོག་
 དཔྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་སྟོན་པར་མཛད་པ་

དང་། ༡༩ ་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་བ་
ཉིད་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པའས་ཡང་ན་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོས་པ་
ནི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། ༡༧ ་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤང་
པོ་ལྟ་འགོག་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། ༡༨ ་། དེ་ལ་པ་རོལ་ཚུ་རོལ་དང་སྤང་དོར་
གྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་མཆོམ་པ་ལ། ༡༩ ་། དོན་གཉིས་སྤུང་ཆོགས་གྱི་འབྲས་
སྤུང་མ་པ་ཀུན་མཆོམ་གྱི་ཚུལ་ལ་ནི་དེ་བཅུ་དྲུག་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་
བཤད་དོ། །མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཡུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་
གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྤུང་
ཆོགས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་སྤུང་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་རྣམ་མཆོམ་ཉིད་ལས་
འབྱུང་སྟེ་རྣམ་མཆོམ་དང་ལྟན་པས་དེ་ལྟར་མཆོམ་པར་གྱུར་པ། དེ་བསྐྱེད་
པའི་རྣམ་པ་རྣམ་མཆོམ་གྱི་སྟོར་བ་ལ་ཡོད་པས་སྟོར་བའི་ཤེས་མཆན་དུའང་
འགྲོ་ཞིང་། རྣམ་མཆོམ་གྱི་ཤེས་མཆན་འདི་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་
རྣམ་མཆོམ་གྱི་སྟོར་བ་བསྐྱབས་པས་དེ་རྣམ་མཆོམ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཆོམ་ཡང་།
དེ་ཁོ་ནས་སྐྱེད་དོ་ཞེས་གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དུ་མ་བྱས་པས་ལམ་ཤེས་ལ་
བྱུང་མཆན་བཤད་པས་འབྲས་སྤུང་མཆོམ་ཀུན་གྱི་རྟོགས་པ་དང་། གཉེན་
པོ་གཞི་ཤེས་ལའང་ཉན་རང་གི་དེ་ལས་འཕགས་པར་དོན་གྱིས་འཕང་ངོ་། །
མདོར་ན་གཞི་ཤེས་པས་སྤང་པོ་ལྟ་དང་བྱེ་བྲག་མིང་གཞིའི་ཀུན་རྫོབ་དོན་
དམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་གྱིས་བསྐྱོམ་རྒྱུའི་ལམ་ཇི་འདྲ་ཤེས་

བ་དང་། རྣམ་མཁེན་སྒྱུར་བས་རྣམ་མཁེན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་མཛད་སྒྱུད་
 དེ་དག་མཛད་པར་གཤམ་པར་བྱེད་པའོ། །
 གཉིས་པ་བྱུང་མཚན་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ།
 འཆད་འགྱུར་བས་མ་མི་བྱུང་བ་དང་། མ་ཉམ་པ་མེད་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་
 བ་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་དུག་གི་བྱུང་པར་གྱིས་བྱུང་ཞུགས་ཤིང་དམིགས་པ་
 རྒྱག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཅན། ཆོས་དང་རྗེས་སུ་
 ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་སྒྲུ་ཅིག་མ་ནི་བརྟུ་དུག་པོ་
 འདི་དག་གིས། ལམ་ཤེས་གྱི་བྱུང་པར་གྱི་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་བཞི་སོ་སོ་ལ་བཞི་རེ་ལས། རྒྱག་བདེན་གྱི་
 མཚན་གཞི་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་ནམ་མཁའ་མི་མཐོང་ཞིང་སངས་
 རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་རྟོག་གའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བས་མ་མི་བྱུང་
 བ་དང་། ༡༽ དེ་ལྟར་བས་མ་མི་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་དེ་དབུང་རུང་བ་མེད་པས་དཔེ་
 གང་དང་ཡང་མི་མ་ཉམ་པ་དང་། ༢༽ དེ་ཁོ་ནར་ཆད་མའི་སྒོས་གཞལ་བ་
 ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། ༣༽ གངས་གྱི་བགྱང་བ་ལས་ཡང་དག་
 པར་འདས་པ་༤༽ དང་བཞི་ནི་རྒྱག་བསྐྱལ་ཤེས་བཟོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །
 རྒྱལ་པོ་བཏང་སྟོམས་སུ་འདུག་ནས་སྒྲོན་པོས་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་
 གྱི་པ་རོལ་དུ་ཐྱིན་པ་འབྲས་ཡུམ་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ཉན་རང་བྱང་
 སེམས་འཕགས་པ་ཀུན་གྱི་སྤང་རྟོགས་སུ་དང་། ༥༽ དོན་དམ་ཇི་ལྟ་ཤེས་

པའི་བྲ་བ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཇི་སྟེན་ཤེས་པའི་མཛངས་པའི་སྒོ་ལྡན་མཁས་པ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། ༦༽ ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་
སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་བྱན་མོང་མིན་པ་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་བསྐལ་བ་སོགས་
དངོས་པོ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ༧༽ ཐེག་ཆེན་གྱི་
རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཤེར་བྱིན་དང་མ་བུལ་བས་དོན་རྩི་ལྟ་བུ་བཞེན་
རྟོགས་པ་ལ་མངོན་ཤེས་ལྷུང་བས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ༨༽ མདོ་ནི།
བཙུམ་ལྡན་འདས་ཤེར་བྱིན་འདི་ནི་ཞིབ་པ་བྲ་བ་མཛངས་པ་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རིག་པར་བགྱི་བ་སྟེ་ཞེས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་སྤང་བ་དང་
ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་སེམས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་
བཟོད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་འབྲི་བ་དང་།
བྲིས་ནས་ལུང་འབོགས་པ་དང་། རྒྱལ་བཞེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་
བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་ལྷུང་བར་བྱ་རན་ལས་འདའ་བར་
འདོད་པར་བྱ་ཡི། ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་མཐོང་བའི་
ཡེ་ཤེས་བཞིའོ། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་འགགས་
པའི་བྱི་བའམ་སྐྱར་འདེབས་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོར་ཡོན་
ཏན་གྱིས་གང་བའམ་སྟོ་འདོགས་མེད་པར་མཐེན་པ་དང་། ༩༽ བ་གྲུས་མ་
བེའུ་མི་འདོར་བའི་དཔེས་འཁོར་གསུམ་དག་པའི་སྟོན་སོགས་ཐབས་ཤེས་
ཁྱད་པར་ཅན་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ནི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སྐྱབ་པ་

དང་། ༡༠ ་ མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཤར་ཕྱིན་དང་མ་བུ་ལ་བའི་
 མཐུས་བསྐལ་པ་དུ་མར་བསྐྱབས་ནས་ཚོགས་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡང་
 དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ༡༡ ་ རྒྱ་མཚོར་གྱུ་ཞིག་པ་ན་སྤང་ལེབ་ལ་འཇུས་
 པའི་དཔེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཚོས་ཀྱན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་
 ཤར་ཕྱིན་མི་འདོར་བར་བརྩོན་པས་འཛིན་པ་དང་། ༡༢ ་ བཞིན་འགོག་བདེན་
 མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་བཞིན། །བུམ་པ་སོ་བཅང་བའི་དཔེས་ལྷག་པའི་བསམ་
 པས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱེ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཁོ་ན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། ༡༣ ་ རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་
 གྱུ་བཙོས་བྱས་མ་བྱས་གྱི་དཔེས། སྐྱིན་དང་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་པར་ཕྱིན་བཅུ་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡི་ཚོགས་པའམ་ལམ་མཐའ་དག་པ་ཚང་བ་དང་།
 ༡༤ ་ ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལོན་པའི་རྒྱས་འཁོགས་མི་ཡིས་བརྟེན་པའི་དཔེས་ལམ་
 ལས་མི་ཉམས་པ་གང་ལ་རག་ལས་པ་སྤྱི་ཡི་ཡོངས་འཛིན་དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་དང་། བྱང་གི་ཡོངས་འཛིན་སྟོང་རྩེ་སྟོང་ཉིད་ཟུང་འཇུག་གིས་སྤྱིད་
 ཞིར་ལྷུང་བ་ལས་འཛིན་པ་དང་། ༡༥ ་ ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་
 ལམ་ལ་མཚོག་འཛིན་དང་མངོན་ཞེན་གྱིས་རོ་སྤྱོད་མེད་ཅིང་དགོ་ཅུ་བྱང་ཆུབ་
 ཅུ་བཟོ་བ་དང་། ༡༦ ་ བཞིན་ལམ་བདེན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞིན། དེ་ལྟར་
 བྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 བསམ་མི་བྱབ་པ་སོགས་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡང་དག་

པར་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་གང་གིས་ཐེག་གསུམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་
ཀྱན་སྤྲད་པ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ནི། ལམ་དམན་པ་གཞན་
ཉན་རང་དག་ལས། ཆེས་བྱད་དུ་འཕགས་པས་ན་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་
བྱའོ། །གསུམ་པ་བྱེད་མཆན་ལ། གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁུན་གསུམ་
གྱི་བྱེད་མཆན་ལས། དང་པོ་གཞི་ཤེས་གྱི་བྱེད་པ་གསུམ་ནི། རྟེན་བྱང་སེམས་
གྱི་ཐབས་གཞི་ཤེས་གྱི་སྒྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མ་
འོངས་པ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ཕན་༡༽ ལམ་ཡོངས་སུ་སྒྱུབ་པས་མཐར་ཐུག་ངེས་
ལེགས་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ཆེ་འདྲིར་ལུས་དང་སེམས་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་
བ་དང་ཕྱི་མར་གནས་སྐབས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་བདེ་བ་༢༽ བྱེད་པ་དང་།
ལྷག་མེད་གྱི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པའི་སྒྲོ་ནས་འགོ་བ་རྒྱུད་ལཱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
མཐའ་དག་ལས་གཏན་དུ་སྒྱུབ་པ་དང་། ༣༽ གསུམ་ནི། གཞི་སྤང་སོགས་
ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱེད་ལས་དེ་དག་འཇུག་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་སོ། །
གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བའི་བྱེད་མཆན་བདུན་ནི། ལམ་ཤེས་གྱི་སྒྱུར་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་མི་སོགས་རྣམས་གྱི་སེམས་ཅན་ཀྱན་ནི་སྐྱེ་ག་ན་
འཆི་སོགས་གྱི་ཆོས་ལས་སྐབས་ནས་མྱང་འདས་གྱི་བདེ་བ་དམ་པར་འགོད་
པ་དག་དང་། ༤༽ སྐྱེ་འགག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་གནས་གྱི་བྱ་བ་
བྱེད་དེ་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་རྒྱས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
དབུགས་འབྱིན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ༥༽ མཆན་མའི་རྟོག་པས་

བེན་ཅིང་མནར་བ་རྣམས་ལ་སྤང་དོར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་དབྱུང་
 གཉིན་བྱེད་པ་དང་། ༡༥ ། ཏྲག་ཆད་མྱིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་པས་ཚུ་བོའི་དབུས་
 གྱི་སྒྲིང་ལྷ་བུའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་ནི། ༡༦ ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
 དོན་གཉིས་གྲུབ་པའི་སྐམ་སར་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 ༡༧ ། དམིགས་པ་མེད་པས་གཞན་དོན་རྩོལ་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་
 དང་། ༡༨ ། གཞན་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་རེས་པར་འབྱུང་ཡང་རང་དོན་
 དུ་དེའི་འབྲས་སུ་མངོན་སུམ་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་བདུན་ཡིན་ནོ།
 ༡༩ ། །གསུམ་པ་རྣམས་མཆེན་གྱི་བྱེད་མཆོན་གཅིག་ནི། ཐུ་སྤྲུལ་རྟེན་གྱི་མཛད་
 པ་༡༠ ། སྤྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ་ནས་དེ་ཉིད་
 རྟོགས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མ་ལས་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་
 ཀྱན་ཡིད་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛོལ་དེ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རྣམས་མཆེན་གྱི་རང་ཚུལ་ལས་མི་འདའ་བར་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གཟིགས་པ་ལས་ནམ་ཡང་མི་གཡོ་བཞིན་དུ་འབད་རྩོལ་མེད་
 པར་དུས་ཀྱན་དུ་རྟག་པ་དང་། རྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པའི་ཐོན་ལས་ཀྱི་
 འཇུག་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་ལམ་ལ་འགོད་ཅིང་།
 མཐར་ཐུག་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལ་འགོད་པའི་
 རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །བཅུ་གཅིག་པོ་འདྲི་ཡིས་ནི་རང་རྒྱུད་མཆེན་པ་གསུམ་གྱི་
 ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་བ། གཞན་དོན་བྱེད་པར་ཅན་སྦྱེད་པའི་རུས་ལྷན་དུ་མཆོན་པས་

ན་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་གསུམ་དང་། ལམ་
ཤེས་ལས་གཏན་ལན་སྐྱབས་དང་། རྒྱུ་རྒྱུན་པ་བྲལ་བ་ལྟར། སྲིད་པའི་
རྒྱུན་དང་བྲལ་བས། རང་གཞན་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་གྲིང་གིས་
བྱེད་པ་དང་། བ་མ་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་སངས་རྒྱས་པ་དེས་
སེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་ཏེ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་མཁུན་ནས་ཚས་བམས་
ཅད་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་ལས་མི་འདའ་བར་སྟོན་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ངོ་
བོ་ཉིད་མཚན་ལ། གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་
གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བཞི་ལ། མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་
འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་པས་ཁྱེད་མཚན་ཉིད་ནས་
དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆེན་འདི་ནི་འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་གི་རྟགས་ཀྱིས་དབེན་པར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། སྟོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆགས་
སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་མཛོན་གྱུར་པས་དབེན་པ་དང་། ༡ ཉོན་མོངས་
དེའི་རྟགས་སྟོན་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་པའི་དབེན་པ་དང་། ༢ ཉོན་མོངས་
དེའི་རྒྱུ་ནི་མཚན་མ་སྟེ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གི་རྟོག་པས་དབེན་པ་དང་།
༣ མི་མཐུན་སྟོགས་ཉོན་མོངས་དང་། གཉེན་པོ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དག་
ལ་དེར་ཞེན་གྱིས་དབེན་པ་སྟེ། ༤ དེ་ཡང་སྤྲུལ་གསུམ་ཉོན་སྐྱབས་ཀྱིས་དབེན་
པ་དང་། ཕྱི་མ་གཅིག་ཤེས་སྐྱབས་ཀྱིས་དབེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལུ་ལ། མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདེལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གོ་ཆ་འཛུལ་གྱང། དེ་ལ་སེམས་
 ཅན་དང་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་མི་དམིགས་པས་དེ་དག་ནི་དཀའ་བར་
 བཞུད་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་མ་
 དམིགས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་བསྐྱལ་བའི་གོ་བགོ་བས་བྱ་དཀའ་བ་དང་། །༥༽
 ལམ་དམན་པར་མི་ལྟོང་བར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ངེས་པར་གནས་པ་དང་། །༦༽
 བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པའི་ཡུན་གྱིས་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་
 གསུམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། །༧༽ ཡུལ་སྒོམ་པའི་འཁོར་གསུམ་སི་དམིགས་
 པ་དང་། །༨༽ ཡུལ་ཅན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་བར་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་
 མཐའ་དག་བཀག་པ་དང་། །༩༽ །གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་བདུན་ལ།
 མཁུན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་མཐའ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་གང་ཡིན་པ་དང་། །༡༠༽ དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་འཛིན་པ་ཀུན་སྤངས་པས་
 འཛིག་རྟེན་ཀུན་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། །༡༡༽ ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་གཟིགས་པས་ངེ་སྟེད་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་
 ཐོགས་པ་མེད་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་
 པ་དང་། །༡༢༽ རྣམ་མཁུན་དྲེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོར་རྟོགས་བྱའི་
 གཞི་མེད་པ་དང་། །༡༣༽ དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་གོང་ནས་གོང་དུ་འབྲས་
 བྱར་འགོ་བ་མེད་པ་དང་། །༡༤༽ རྒྱ་མེད་པས་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་།

༡༥༽ དངོས་དང་དངོས་མེད་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་ཏེ་མཐའ་བཞིར་
 དམིགས་སུ་མེད་པས་དྲེ་བཞིན་ཉིད་ཅམ་དུ་འང་ནི་མི་དམིགས་པ་བྱ་ལུས་ཆེ་
 བའི་དཔེས་བསྟན་པ་དང་། ༡༦༽ བདུན་པོ་བཅས་པས་སྒྲིབ་བའི་དོ་བོ་ཉིད་
 ལུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིས་པས་དབེན་པའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད། མཁའ་
 གསུམ་རང་ལས་གཞན་པའི་མཆོན་ཉིད་མེད་ཀྱང་མཆོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཆོན་
 རུས་པས་ན། མཆོན་ཉིད་བཞི་པར་གྱུར་པས་དོ་བོ་ཉིད་མཆོན་དུ་བཞེད་པ་
 ཡིན་ནོ། ། མདོ་རྒྱས་པར་འགྲོ་བ་མེད་པ་བསྟན་པའི་སྐབས་འདིར། འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་གཡོས་སོ། །རབ་ཏུ་གཡོས་སོ་སོགས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དུག་
 དང་མཆོན་མ་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་བྱུང་སྟེ། རྣམ་པ་དྲུག་ནི། གཡོ་བ། མཐོ་
 བ། དམའ་བ། རྩེད་དུ་འགྲོ་བ། འོག་ཏུ་འགྲོ་བ། སྒྲ་རྗེས་སུ་སྒྲོགས་པ་དུག་
 ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་གཡོ་བ་འགྲུལ་བ་ལྷན་པ་ཆེམས་པ་འབྲུགས་
 པ་ལུར་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱུང་འབྱེང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་བཅོ་
 བརྒྱད་ལ་ལྟས་སམ་མཆོན་མ་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེམས་ན་དགྲ་བཅུ་གོ་གཅིག་གོ །

བཞི་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ། དོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། སྒྲིབ་བསོད་
 རམས་ཆ་མཐུན་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནི་སྐྱུ་
 བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བའི་ཐར་པའི་སྒྲོགས་སུ་གཞོལ་བའམ་པན་པའི་ཆའོ། །
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྒྲིས་པ་ཁོ་ན་ལ་རི་རྒྱུད་བཤད་

པའི་སྒྲོར་བ་ནམས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བས་དེ་
སྒྲོན་པ་ནི་བྱེད་བྱ་ཏུ་སྒྲོར་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱན་ལ་མཚན་
མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་ས་རབ་ཏུ་ཟིན་པ་སྒྲིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
སོགས་པར་སྒྲིན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ལམ་གྱི་ཆོས་དངོས་དང་འབྲས་
བུའི་ཆོས་བརྒྱད་ནས་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་ཅིང་མཁས་པ་ནི།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་འདྲི་ལ་ཐེག་ཆེན་ཐར་པའི་
ཆ་དང་མཐུན་པར་གྱུར་པའམ་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་པར་འདོད་
དེ་མདོར་ན་མཚན་མ་མེད་པའི་སྒྲོན་ས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་བར་གྱི་ཆོས་
ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནམ་ཆོགས་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། རོ་བོའི་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། དད་པ་
སྒྲོན་པའི་མདོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་མཚན་
མ་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱང་མཚན་མར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དེ་འདི་མ་སྣང་མ་
རྣམ་པར་སངས་རྒྱལ་ཞེས་སྣང་པ་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་ལྷུང་བ། རྣམ་པ་བྱང་
སེམས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཅུང་ཟད་ཉམས་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་མདོ། སྒྲིན་སོགས་
ལ་མཚན་མར་མི་འཛིན་པས་བསྟན། དྲན་པ་ནི་ཤེར་བྱིན་དང་ཐབས་
མཁས་མ་བུལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་བྱང་ཚུབ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་ཞེས་པས་
བསྟན། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། གང་གིས་འཆང་རྒྱ་བ། གང་སངས་རྒྱས་པའི་

གཟུགས་སམ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། ཤེས་རབ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཡང་བྱ་བ་དང་། ཚོས་དེ་དག་མ་མཚིས་ཤིང་
སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཚོགས་ལམ་པ་དེས་རྟོན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
དང་བཅས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྷ་དང་རྣམ་ཐརགས་ལ་སོགས་པར་
མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལེགས་པའི་དད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་སྦྱིན་སོགས་
སྦྱོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་པ་ལྟན་ཚོགས་གཞན་དོན་
དང་བྱང་ཆུབ་དམིགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དངས་པའི་
རྣམ་མཁུན་ལ་བདེན་པར་མ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའི་དན་པ་དང་།
གཟུགས་སོགས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བདེན་གཤིས་
ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རང་དང་སྦྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པའི་
ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པ་ལྷ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །
གཤིས་པ། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་དད་སོགས་ལྷ་པོ་འདི་ཅི་ཅམ་རྟོ་བ་
བཞིན་དབང་པོ་རྟོན་པོ་འམ་ཆེན་པོ་ཡིས་རྟོགས་པར་སྦྱ་བ་དང་རྟོགས་པར་
ལྷུང་ལ། དབང་པོ་རྒྱང་དུ་འམ་རྒྱུ་པོས་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཞེད་དོ། །
མདོ་ནི། ཤེར་སྤྱོད་ལ་མི་ཁྱམ་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་སོགས་གསུངས་སོ། །
གཤིས་པ་སྦྱོར་བ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱོས་པའི་སྒྲོམ་རིམ་ལ་གསུམ།
སྦྱོར་བ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱོས་པའི་དུས། སྦྱོས་པའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་
གང་ཟག་དེའི་སྒྲོམ་རིམ་མོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱོར་ལམ་བཞི་པོ་རིམ་པར་བསྟན་

བ་ལ་དེ་ཡང་ཐར་ཆ་རྒྱད་ལ་སྒྲིམ་པའི་གཞན་དོན་སྒྲོ་བ་ཅན་ལ་ངེས་འབྱེད་
 ཆ་མཐུན་འབྱུང་ལ་དྲོ་བ་སོགས་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྐྱབས་འདིར་
 བློ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བསྐྱགས་ཏེ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲར་རྣམ་
 མཐུན་གྱི་སྐྱབས་ལ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པས་དྲོད་
 སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ལ། འདིར་རྗེས་
 ཐོབ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོང་རྗེའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པར་བཞག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་ལ་གོམས་པའི་ལག་རྗེས་སུ་
 རྗེས་ཐོབ་ན་སྟོང་རྗེའི་བྱགས་དང་གཞན་པན་གྱི་འདུག་པ་ཆེར་འཕེལ་བ་ནི་
 འདི་ལྟར། དྲོད་རྒྱུད་པའི་སྐྱབས་སུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་ཆགས་ན་
 གིས་ངེས་སུ་མ་བཅད་པར་སེམས་མཉམ་པ་དང་། སོགས་པའི་སྒྲིམ། ད་ལྟ་
 པན་པ་བསྐྱབ་པ་བྱམས་པའི་སེམས་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །དྲོད་འབྱིར་དུ། མ་
 འོངས་པའི་པན་པ་སྐྱབ་འདོད་པན་པའི་སེམས་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ར་རྒྱལ་
 བཅོམ་པས་གཞན་པ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་། གཞན་ལ་ཐོ་མི་
 བཅོམས་པས་རྣམ་པར་འཆོ་བ་མེད་པའི་སེམས་གསུམ་འབྱུང་ངོ་། ། དྲོད་ཆེན་
 པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྲིམ་པ་དང་བྱུད་མེད་རང་ལས་ཀྱན་པ་ལ་པ་དང་མའི་སེམས་
 དང་། མཉམ་ལ་སྐྱབ་ལྷོ་དང་སྤྱིར་མོའི་སེམས་དང་། གཞོན་པ་ལ་བྱ་དང་བྱ་
 མོའི་སེམས་དང་། པན་འདོགས་པའི་བཤེས་དང་ཡིད་བརྟན་པའི་གྲོགས་ཀྱི་
 སེམས་དང་། པ་རུས་གཅིག་པའི་གཉེན་དང་མ་ཡི་རུས་གཅིག་པའི་སྐྱག་གི་

གཉེན་མཆོམས་ཀྱི་སེམས་ཏེ་ཟུང་རེ་གཅིག་དུ་བརྩིས་པའི་ལྔ་འབྱུང་བ་སྟེ།
དེ་ལྟར་ནམ་པ་དག་པ་ནི་བཅུར་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །ཅི་མོ་ཆུང་
དུའི་དམིགས་པ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཡི་ཆེད་དུ་བདག་ཉིད་
སྟོན་པ་ལས་ལྟོག་ཅིང་། གཞན་དེ་ལ་ལུས་ཀྱིས་འགོད་པ་དང་རག་གིས་
བསྐྱགས་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་
རང་སྦྱོར་པ་ལ་སོགས་པ་པོལ་ཕྱིན་དུག་ལ་གནས་པས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་
པ་སོགས་དང་། ཆེན་པོར་སོགས་པས་རང་ཉིད་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཟུང་
མོ་ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་སྒོམ་པ་ལ་གནས་པས་གཞན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་
ནི་ལུས་ཀྱིས་འགོད་ཅིང་སྦྱོར་བ་དང་། རག་གིས་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྱགས་པ་
བརྟེན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་དགའ་བས་སམ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་མཐུན་
པ་བྱེད་པ་ཉིད་དང་གསུམ་ནི་ཅི་མོར་གྱུར་པ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་
གསུམ་ནི། རང་གཞན་གཉིས་ཀར་བརྟེན་པ་ཅན་ཏེ་བཟོད་ཆུང་དུ་རང་
བདེན་བཞི་ཤེས་སྤང་མངོན་བྱེད་བརྟེན་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་
བསྐྱགས་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་པོར་རང་རྒྱན་ལུགས་སོགས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་སྐྱབ་ཚུལ་ཤེས་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་
ཡི་རིགས་ཅན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་དང་། ཆེན་པོར་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་དམ་ཚུལ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་
སོགས་སོ། །ཆོས་མཆོག་ཆུང་དུར་དེ་བཞིན་དུ་རང་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་

བར་འདོད་པ་དང་། ཞིང་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་
 བྱེད་པ་དང་། སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་འབྲིང་པོར་རང་བྱུང་སེམས་
 ཀྱི་མདོན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་དང་།
 ཆེན་པོར་རང་རྣམ་མཁུན་བསྐྱེད་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱོར་སྦྱོང་
 བ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ཡང་ཚུལ་དེ་ལ་ལུས་ཀྱིས་འགོད། དག་གིས་བསྐྱེད་པ་
 བར་བྱེད། ཡིད་ཀྱིས་མཐུན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་དང་སྦྱིང་རྩེ་བྱེད་པར་
 གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལས་དེ་ལྟར་རྒྱབས་ཆེ་ཆུང་དུ་སྒྲར་བ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་སྒོ་
 བྱེད་པ་ཞེས་པ་ཡོད། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཏགས་ཅན་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
 མདོར་བསྐྱེད། ཡོད་ཆོས་ཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡོད། །དང་པོ།
 ཏགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ནི་སྦྱོར་ལམ་བཞི་དང་མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་གང་
 རུང་ལ་གནས་པ་ཡོད། །དེ་འདྲ་སྦྱོར་དབང་རྣམས་ཆོག་ཆོག་ལམ་ནས་ལམ་མ་གོ་ལ་
 བར་འགོ་བ་ཡོད་པས་དེ་དུས་ནས་ཀྱང་སྦྱོར་མི་ལྟོག་པ་ཐལ་བ་ཡོད་ལ།
 བྱེད་པར་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་ཅེ་མོའམ་བཟོད་པ་ཐོབ་
 བས་སྦྱོར་མི་ལྟོག་དེས་ཀྱང་འདྲིར་སྦྱོར་མི་ལྟོག་པའི་ཏགས་ལས་སྦྱོར་མི་
 ལྟོག་པར་དེས་ལུས་པ་ལས་བཞག་སྟེ། རང་དང་གཞན་གྱིས་ཏགས་ཀྱི་སྒོ་
 བྱེད་པར་མ་ལུས་ན་དོན་ལ་སྦྱོར་མི་ལྟོག་ཀྱང་སྦྱོར་མི་ལྟོག་པར་འཛིག་བྱེད་
 མ་རྟེན་པས་དེ་ཡི་མིང་མི་ཐོབ་པོ། །དེས་ན་དབང་རྣམས་དོན་ནས་དང་།
 འབྲིང་པོ་མཐོང་ལམ་དང་། དབང་པོ་རི་ལྟར་རྟལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་

རྟགས་ཐོབ་ངེས་པས་ན། རྟོན་ནས་ས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་རྟགས་དེ་དག་
བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། རྣམ་པ་དང་རྟགས་དང་མཆན་མ་དེ་དག་
དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་བཟུང་བར་བྱའོ། །
ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་པ་ནི་མེ་ཡི་ཆ་བ་དང་དམར་འབར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་བྱང་
སེམས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་མཐོང་བའོ། །རྟགས་ནི་འབྲས་
བུ་སྟེ་དུ་བ་ལས་མེར་ཤེས་པ་ལྟར་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་
པའི་འབྲས་བུ་བདེན་པའི་ཆོག་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཆན་མ་ནི་
རྒྱུ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་སྟེ་མ་འོངས་པ་ན་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་
མཆན་མར་བཟུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱུང་གིང་དང་མེ་ལྷགས་མེ་དོ་སྐྱེས་བུའི་
ཚེ་ལ་བ་རྣམས་ཆོགས་པ་ལས་མེ་འབྱུང་ངེས་སོ་སྟེ་མ་དུ་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །
རྒྱུ་ལ་གཤགས་བྱེད་པ་སྤིད་པས་ན་རྒྱུ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བུ་མི་དཔོག་སྟེ་མ་ན་
སྤྱིར་བདེན་ཀྱང་། ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་གཤགས་
གང་གིས་ཀྱང་བརྗེ་མི་རྣམས་པས་རང་འབྲས་ཐོབ་པར་རྣམས་ཏེ་དཔུང་མང་གི་
མགྲོན་པོ་གང་འདོད་པའི་གནས་སུ་བདེ་བར་ཕྱིན་ངེས་པ་དང་། འཁོར་སྐྱར་
དང་སངས་རྒྱས་གཞོན་ནུའི་གནས་སྐབས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུ་ཡི་ཆོགས་
པ་ཆང་བས་རང་འབྲས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པར་ངེས་གིང་། དེས་བར་ཆད་ཀྱི་
གོ་སྐབས་མི་འདུག་པར་མཐར་འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆང་བར་བྱེད་དོ། །

དེས་ན་རྒྱ་མཚན་གྱི་བརྟན་བཅོས་ལས། ལག་པར་འཁོར་ལོའི་རི་མོ་གསལ་
 བ་ལས་རྒྱལ་པོར་འབྱུང་བར་ལུང་སྟོན་བ་ལྟར། རྒྱ་ཡི་བྱེ་བྲག་ཁྱད་པར་ཅན་
 ལས་མ་འོངས་འབྱུང་གྱུར་གྱི་མཚན་མ་གསལ་བ་ལ་མཚན་མ་ཞེས་བཤད་དོ།
 དེ་ཡང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བ་ལྟ་བུ་དེ་
 དག བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ནང་གི་བསམ་བ་ཁྱད་པར་ཅན། རང་དོན་ཞི་
 བ་དོན་གཉིར་གྱི་སློ་མཛོན་གྱུར་ལོག་པའི་སྒྲིང་རྩེ་དང་། སྦྱོར་བ་ཐབས་ཤེས་
 ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་པ་བརྟན་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་ལས་རྟགས་སུ་ངེས་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ནི་ལམ་དང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་
 གནས་པའི་དབྱེ་བས་སྒྲེས་བུ་ཟུང་བཞིར་འགྱུར་བ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་
 འདུན་ནི་གསུམ་སྟེ། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། བཟོད་ཤེས་ཀྱིས་
 བསྟུས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། རྒྱན་དང་ལྷན་པ་གོམས་པའི་ལམ་དག་
 ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས་པ་དེ་རྣམས་སྐབས་འདིར་སློབ་
 པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དགོ་འདུན་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཉི་ཤུ་
 དང་། བཅུ་དྲུག་དང་། བརྒྱད་པོ་དེ་དང་དེ་རྟགས་པའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་གནས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བརྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་སྟེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཞེན་པ་ལས་ལྟོག་པ་དང་། བེ་ཚོམ་

མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ནས་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡིས། སྒྲོལ་ལམ་ངེས་
འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་མངོན་གྱུར་གྱི་
མཆན་ཉིད་འཆད་འགྱུར་འདྲི་ནམས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དྲོད་ཅེ་
བཟོད་མཆོག་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་རྣམ་མཁུན་
གྱི་བར་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་ལས་ལྷོག་པས་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་
བྲལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ན་ཟབ་མོའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་
ཟབ་མོ་དང་མི་འགལ་བར་རིགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་པ་ལས་ཤེས་པ་
དང་། ༡ ༽ ཤེས་ནས་དད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱབས་གསུམ་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་
ཡིད་ཆོས་པས་བསྟན་པ་འདྲི་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སྦྱོར་དང་བྲམ་ཟེལ་ལམ་
སྟོན་པའི་རྒྱབས་སུ་མི་བསྟེན་པ་དང་། ༢ ༽ མི་དགེ་མངོན་གྱུར་སྤངས་པས་
དུས་ཀྱི་ཏུ་རན་སོང་སྤང་ཞིང་མི་ཁོམ་པར་མི་སྦྱེ་བའི་སྟོན་ལམ་གྲུབ་པས་
མི་དལ་བ་ཟད་པ་དང་། ༣ ༽ གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་རྗེས་བདག་
ཉིད་དགེ་བ་བརྩུ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པར་བརྩོན་པ་དང་།
༤ ༽ བདག་གཞན་བརྗེ་བས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཟང་ཟང་
མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་གཞན་དོན་དུ་སྦྱིན་སོགས་ལ་འདུག་ཅིང་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་བསྐྱེས་པ་དང་། ༥ ༽ ཆོས་ཉིད་སྦྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཟབ་མོའི་དོན་
ལ་འང་སོམ་ཉི་མངོན་གྱུར་པ་མེད་པས་ཆོས་ལ་གཅིག་ཏུ་དགའ་བ་དང་། ༦ ༽
ཀུན་སྦྱོང་གཞན་པར་ལ་ཞུགས་པས་རྟག་ཏུ་ཆོག་འཇམ་པོར་སྒྲུབ་སོགས་

བྱམས་པའི་ལུས་དང་སོགས་པའི་སྐྱེས་རག་དང་ཡིད་གྱི་ལས་གསུམ་དང་
 ལྡན་པ་དང་། ༡༥༽ བསྐྱབ་གསུམ་ལ་བརྩོན་པའི་སྦྱོར་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་
 བས་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བར་གཙོད་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཞོད་སེམས།
 ཤེས་རབ་གྱི་བར་གཙོད་གཉིད་སྐྱགས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་གཙོད་
 ཆོད་པ་དང་འགྱོད་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་སྟེ་སྦྱིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་
 ལྟ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། ༡༦༽ སྟོང་ཉིད་བསྐྱེམས་བསམ་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་
 བའི་བག་ལུ་ཉལ་ཀྱན་མགོ་སྦྱད་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛོམས་པ་དང་། ༡༧༽ སྦྱོད་
 ལམ་འགྲོ་འཆག་ཉལ་དང་འདུག་པར་བྱན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དང་རབ་
 ཏུ་ལྡན་པས་མིག་གཉེན་གྱི་གང་ཅམ་བལྟ་བས་འགྲོ་བ་སེམས་འབྱུལ་བ་
 མེད་པ་སོགས་གྱིས་མཆོན་པ་དང་། ༡༨༽ སྦྱིན་གྱི་ཀྱན་སྦྱོད་གཙང་སྦྱར་ལྡན་
 བས་གཙང་མའི་ཆོས་གོས་ལུ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཙང་བ་འཆང་བ་དང་
 ༡༩༽ བཅུ་གཅིག་དྲོད་སྦྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་རྩེ་མོ་བ་སྦྱིར་
 མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་སུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་
 འཕགས་པས་ལུས་ལུ་སྤྱན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་པོ་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་ལུས་
 རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ༢༠༽ ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་དགེ་རྩ་རྣམ་པར་དག་
 བས་གྲུ་གྲུ་མེད་པའི་སེམས་ཉན་རང་གི་ཡིད་ལས་འདའ་བ་དང་། ༢༡༽
 རྟེན་པ་དང་བཀྱར་བསྟེ་དང་གྲགས་པ་ལ་མི་ལྟ་བས། བྱགས་དར་ཁྲོད་པ་
 དང་། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་དང་། སྦྱིང་བ་བ་དང་། བསོད་སྦྱོམས་པ་དང་།

སྟན་གཅིག་པ་དང་། ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་དང་། དགོན་པ་བ་དང་། ཤིང་
བྱང་པ་དང་། སྒྲ་གཟུང་མེད་པ་དང་། རྩུང་ཁྲོད་པ་དང་། ཅོག་ཕུ་པ་དང་།
གཞི་ཇི་བཞིན་པ་སྟེ་སྒྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་བཅུ་གཉིས་པོ་ཡང་དག་པར་ལེན་
པ་དང་། ༡༥༽ ཕྱིན་བྱག་ཁྱུང་པར་ཅན་སྒྱུབ་པས་རང་རྒྱུད་ལ་སེར་སྒྱ་མེད་
པ་དང་སོགས་སྒྱས་འཆལ་ཚུལ་དང་ཁོང་ཁྲོད་པ་ལོ་ལོ་དང་རྣམ་གཡེང་གེས་
འཆལ་རྣམས་མེད་པ་དང་། ༡༦༽ ཆོས་ཀྱན་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བས་སྒྱུད་
ལམ་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་ཞིང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་
འབྱེད་དང་ལྷན་པར་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་། ༡༧༽ འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་
བདག་གིར་བྱས་པས་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དཔྱལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་
ཀྱང་འཆོལ་བ་སྟེ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་བྱག་གོ། ༡༨༽ གསུམ་པ་བཟོད་པ་ཕྱིར་
མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་གཏིང་ཚུགས་
པས་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཛོག་པའི་སློ་གྲོས་གྱི་མཐུས་བདུད་སོགས་གཞན་
གྱིས་དམན་པའི་ལམ་དུ་དགྲི་བར་མི་བརྟུབ་པ་དང་། ༡༩༽ སངས་རྒྱས་ཐོབ་
བྱེད་གྱི་ཐབས་མ་ཞོར་བར་གཤེས་པས། ལམ་ལྷུང་བཅོས་པ་གཞན་མི་སྤྲུག་པ་
ཀའ་རུས་སྒྲོམ་པ་སོགས་དང་། བསམ་གཟུགས་སྒྲོམ་པ་སོགས་མཐར་ཐུག་
གི་དོན་དུ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་འདི་ནི་བདུད་ཉིད་དོ་ཅས་བྱ་བར་རྟོགས་
པས་བདུད་གྱིས་ཡུལ་ལས་འདའ་བ་དང་གཉིས་སོ། ༢༠༽ །བཞི་པ་ཆོས་
མཆོག་གི་རྟགས་ནི། འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པའི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པས་

མ་དག་པ་རུལ་ཙམ་མེད་པར་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་སྨོན་ཐམས་
ཅད་སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་སྨོན་པ་མད་དུ་༡༠། བྱང་བ་སྟེ་རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་
པོ་དེ་དག་གིས་སྨོར་ལམ་དོན་དྲ་ཙེ་མོ་དང་བཟོད་པར་བཅས་དང་སྨོར་
ལམ་ཆེན་པོ་ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། གཟུགས་ལས་ཕྱིར་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ།
མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་འབྱིང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་
ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་། ཤེས་པའི་རྣམ་ཅིག་
བརྒྱད་དེ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཅིག་བརྒྱ་དྲུག་དང་། དེས་བྱང་པའི་ལུས་རག་གི་ཐ་
སྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ མཚན་
ཉིད་དམ་རྟགས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
རྣམ་ཅིག་མ་བརྒྱ་དྲུག་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་སྟུགས་པ་
ནི། རྒྱ་མིང་འབྲས་ལ་བརྟགས་པ་ལས། མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་
མིན་ཏེ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་གཞན་ལ་རྟགས་སྟུགས་
དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཞེན། དགོངས་གཞི་རྒྱ་མཉམ་བཞག་གི་
ཡེ་ཤེས་ལས་འབྲས་སུ་རྩིས་ཐོབ་ན་འབྱུང་བའི་གཟུགས་ལས་ལྟོག་པ་སོགས་
ལུས་རག་གི་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་འབྲེལ་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སོ། །

བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་ས་
ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ནི་མཉམ་བཞག་དང་རྣམ་པ་ཆ་
འདྲ་བ་ཤེས་པའི་སྤྲད་དུ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་མངོན་
སུམ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ལས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཏགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་
འདི་དག་མཐོང་ལས་ཀྱི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུར་བྱང་མེད་ལ། སོ་
སོར་སྐྱར་བ་ནི་ལྷོག་ཆས་ཤེ་བའི་ཤེས་བཞོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་མཆོན་
བར་བྱེད་པ་ཅུ་ལས་རྒྱ་སོ་སོས་འབྲས་བུ་སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་རིམ་པས། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
རྟོགས་པས་གཟུགས་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་འདུ་ཤེས་
ཀྱན་བཏགས་ས་ཐོན་བཅས་པ་ལས་ལྷོག་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱས་བཅས་
གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པས་བྲལ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པར་བརྟན་
པ་དང་། །ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བྱང་བར་ཅན་བསྐྱབས་
པས་གྲགས་པ་སོགས་ཆོ་འདིའི་དོན་དང་ཐེག་པ་དཔན་པ་རང་ཞིབ་དོན་གཉིར་
གྱི་ཉན་རང་དག་ལས་སེམས་རྣམ་པར་ལོག་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་
མི་འབྲལ་བ་དང་། །ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མི་རྟོག་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་བསམ་གཏན་དང་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོས། གཟུགས་མེད་
དང་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ཀྱང་། དེར་སྐྱེ་བ་དང་འཇུག་པའི་ཡན་
ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་བཞི་ནི་། ལྷོག་བདེན་གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་པ་

བཞིའོ། །དགེ་བ་ལ་བཀོལ་ནུས་པས་ལུས་ལྔ་དང་བ་ཡང་བ་དང་སེམས་ཁྱོ་བ་
 སོགས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ད་གིས་པ་མེད་པས་ཡང་བ་༥༽ ཉིད་དང་ནི། ཁྱིམ་པར་
 བྱུར་བྱང་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་མ་ཆགས་པས་འདོད་ཡོན་ལ་སྒྱུད་པ་ན་འང་དེ་ལ་
 མ་ཞེན་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐབས་གང་གིས་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
 དང་༥༦༽ ཁྱིམ་གྱི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྒྱུད་ལ་ཞེན་པའི་
 ཉེས་པ་མཐོང་ནས་བྱད་མེད་དང་འཕྲད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། དྲག་ཤུལ་སོགས་
 སྒྱུར་བའི་སྒྲགས་མི་བྱེད་པར་རང་དོན་དུ་རྟག་རྟ་ཆངས་པར་སྒྱུད་པ་ཉིད་
 དང་༥༧༽ སེམས་མི་གཡེང་བ་དང་། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པས་འཆོ་
 བ་རྟེན་བཀྱར་གྱི་དོན་དུ་དབང་པོ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་འཆོས་དང་། ཚིག་འཇམ་པར་
 སྒྲ་བའི་ཁ་བསགས་དང་། གཞན་གྱི་རྗེས་ལ་བསྒྲགས་པའི་གཞོགས་སྒྲོང་དང་།
 མདོན་སུམ་གཞན་ལ་ཐོབ་འཇལ་དང་། སྒར་ཐོབ་པ་ལ་བསྒྲགས་པ་རྟེན་པས་
 རྟེན་འཆོལ་རྣམས་དང་། ཡང་བ་སྒོག་གཅོད་སོགས་བྲལ་བས་སྦྱེས་བྱ་དམ་
 པའི་ཆོས་ཅན་འཆོ་བ་ཡོ་བྱད་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་བཞི་ནི་ཀྱན་འབྱུང་
 གི་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའོ། །ཡུང་ཁམས་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་ལ་དངོས་ཞེན་གྱི་
 སྒྱུར་བས་གནས་པ་དང་། དེ་ལ་རྒྱན་དུ་ཞེན་པ་རྗེས་སུ་སྒྱུར་བས་གནས་པ་
 བཀག་པའི་སྒྲོང་ཉིད་ལ་གནས་ནས་ཆོས་གང་ཡང་མཆོག་དམན་དུ་མ་མཐོང་
 བ་དང་༥༨༽ མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་བརྩ་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་དགེ་བའི་
 རོར་འཕྲོགས་པ་ལ་རྒྱན་པའི་གཏམ་གྱིས་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་དགེ་བྱོགས་

འཕྲུག་མི་འཕྲུག་ཏུ་དངོས་ཞེན་སྟགས་སྟར་ལྟར་བཀག་པ་དང་། ༡༠༽ དེ་
བཞིན་ཏུ་དམག་གི་གཏམ་གྱིས་སྦྱོན་པ་སྟགས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་ཚོགས་ཀྱི་
དབྱང་ལ་མང་ཏུ་ཞེན་པ་སྟགས་བཀག་པ་དང་། ༡༡༽ གྲོང་གིས་དབང་
པོ་དང་སྟགས་སྒྲུལ། གྲོང་ཁྱིམ་གྱིས་དབང་རྟེན། གྲོང་རྩལ་གྱིས་དབང་ཡུལ།
རྒྱལ་སྦྱོན་གྱི་གཏམ་གྱིས་བདག་དང་བདག་གི་བར་བཅས་པ་ཡི། གཡུལ་
འགྲུང་པའི་གཏམ་ཞེས་པས་སྤང་གཞིན་སྤྲད་པ་བརྟན་ལ། དེ་ལྟ་ལ་ཞེན་པ་
སྟགས་སྟར་ལྟར་བཀག་པ་༡༢༽ བཞིན་འགོག་བདེན་གྱི་སྤྲད་ཅིག་མའི་རྣམ་
པ་བཞི་སྟེ་དེ་ལྟར་སྤང་བྱ་འགོག་པའི་སྤྲབས་སུ་རྒྱ་མའོན་ཞེན་ལོག་པས།
འབྲས་བུ་རྣམ་སྦྱོན་སྤང་མི་དགོས་པར་རང་གི་རང་གིས་འགོག་པའོ། །འདི་
རྣམས་ལ་གཏམ་ཞེས་པས་མིང་ཅམ་ལས་དོན་མ་གྲུབ་པ་ལ་དེར་ཞེན་མི་བྱ་
བའི་སྤྲད་ཏུ་བརྟན་ཏེ་ཞེས་བཤད་ལ། མའོན་ཞེན་མེད་པའི་གནད་གྱིས་དངོས་
བརྟན་གྲོང་སྟགས་དང་། མཚོན་དོན་དབང་པོ་སྟགས་ཀྱི་མའོན་འདོད་ཞིག་
པས་དེ་གཏམ་ཏུ་ཡང་ཡང་སྦྱ་ཞིང་ལུས་ཀྱིས་དེའི་ཆེད་ཏུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མི་
བྱེད་པ་ཡང་དོན་གྱིས་བརྟན་ཏམ་སྦྱམ་སྟེ། གཏམ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་
པས་ནང་གི་རྣམ་པ་མཚོན་པའི་དྲགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས། གཡུལ་
གྱི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ལ་མི་གནས། ཞེས་སྟགས་སོ། །
སྦྱོན་སྟགས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པས་སེད་སྟུ་དང་།
འཆལ་བའི་རྒྱལ་བེམས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་དངོས་ཞེན་གྱི་སྦྱོར་

བ་དང་། དེ་ལ་རྒྱན་དུ་ཞེན་ནས་རྗེས་སུ་སྒྲོར་བ་ཡི་གནས་པ་སོ་སོར་
 བཀག་ཅིང་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྟགས་སུ་དག་ཡུལ་སྒྲོན་སྟགས་སོགས་
 གྱིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། ༡༩ ་ ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཐར་སྒོ་
 གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ནས་རྟགས་པའི་ཆོས་
 ལམ་དང་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་པར་ནི་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཉིད་གྱིས་
 རབ་དུ་དབེན་པར་ཤེས་ཕྱིན་རྟག་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ༡༩ ་ རང་གི་
 ས་སྟེ་མཆོན་གསུམ་ལ་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་རེས་པ་ཉིད་ཐོབ་ནས།
 གཞི་ལམ་རྣམ་པའི་ས་གསུམ་ལ་ནི་བདུད་སོགས་གྱིས་མི་བྱེད་པར་གནས་
 པ་དང་། ༡༩ ་ སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པས་རྣམ་མཆོན་ལ་གཅིག་དུ་གཞོལ་བ་
 དང་སྟོང་པར་རྟགས་པས་རྣམ་མཆོན་སོགས་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་
 སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག་གྱང་གཏོང་བ་སྟེ་ལམ་ ༡༩ ་ གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་དང་
 བཅས། དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི་གཟུང་འཛིན་དུ་མ་ཞེན་པ་མཉམ་
 བཞག་རང་དང་དམིགས་རྣམ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ། མཉམ་བཞག་
 ལས་ལངས་པ་རྗེས་ཐོབ་པའི་སེམས་གྱིས་བསྟན་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་སྟེ། དེ་
 གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྟེན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྟོན་བཅུ་དྲུག་
 བེ། སྒོ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི།
 ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན་ནོ། །འདི་སྐབས་ཡུམ་རྒྱས་བསྟན་གྱི་
 རྟགས་བཅུ་དྲུག་པོ་མི་འདྲ་བ་གསུངས་གྱང་དོན་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་

པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ། བྱད་གཞི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། བྱད་ཆོས་རྟགས་གཉིས། དང་
པོ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ། དེས་ཆོག་དེའི་རབ་དབྱེ་གསུམ། དང་པ། མདོ་
ནི། བྱད་སེམས་གང་ལ་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
པར་བྱེད་པའི་གནས་ནི་ཟབ་མོ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་
སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་བྱད་ཆོས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གཏིང་ངམ་གནས་མ་རྟེན་པའི་ཟབ་པ་སྟེ། ཟབ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ན་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༽ ལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོ་སྟེད་པའི་
མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ༢༽ སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། ༣༽ མངོན་པར་འདུ་བ་
མེད་པ་དང་། ༤༽ དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡུལ་ཅན་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། ༥༽ འགགས་
པ་མེད་པ་དང་། ༦༽ ཆགས་པ་བྲལ་བ་དང་། ༧༽ གཞོད་མ་ནས་ཟུང་ན་ལས་
འདས་པ་དང་། ༨༽ རབ་རྒྱལ་བ་དང་། ༩༽ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ༡༠༽ ཡང་དག་
པའི་མཐའ་༡༡༽ མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱང་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་ཞེན། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་བརྟུ་
གཅིག་པོ་ལ་གཟུགས་སོགས་མེད་པས་སྟོ་འདོགས་དང་། སྟོང་ཉིད་སོགས་
ལས་གཟུགས་སོགས་གཞན་མ་ཡིན་པས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་ལས་
གྲོལ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་ཆོག་ནི། དེས་
པ་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟོར་ལམ་གྱི་སྐབས་དང་། ཆོས་ཉིད་མཐོང་བའི་
ལམ་དང་། སྒྲོམ་པ་གོམས་པའི་ལམ་གསུམ་ཉིད་ལ་རིམ་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་

ཉིད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་འམ་སྒྲོམ་པ་དང་།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་སུམ་འཇལ་བ་དང་། རྟོགས་ཟིན་ཡང་ཡང་གོམས་པས་
 སྒར་ལས་རེ་བས་རེ་བྱ་བ་ལྟ་སོང་ནས་ཆེས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་ན།
 འདིའི་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པར་བཞག་སྟེ་མཐོང་བྱིན་གོམས་པ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་
 ཡིན་པས་སོ། །མདོ་ནི། འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ། འདི་ལྟར་གྲུབ་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་འཇལ་སོགས་གསུམ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
 གསུམ་མཐུ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྱུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་སམ། ཡང་དམིགས་ཚུལ་རིགས་པ་བཞིས་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་།
 ཞི་གནས་གྱི་སེམས་དགུས་ཡང་ཡང་འཇལ་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་བཞིས་ཡང་
 ཡང་ངེས་པར་རྟོགས་པ་འཇུག་སྟེ། ངེས་འབྱེད་ལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས།
 མཐོང་ལམ་དུ་རང་བཞིན་ཤེས་པ་དེ། སྒྲོམ་ལམ་སྒྲུ་མར་གོམས་ཟིན་རེ་བས་
 རེ་བྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་ཅུས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་
 དབྱེ་བ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ། སྒྲོམ་ལམ་དེ་ནི་མཐོང་ལམ་ལྟར་སྒྲུ་
 ཅིག་མ་མ་ཡིན་ཞིང་ཡང་ཡང་གོམས་པས་ན་རྒྱན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ན་སྤང་བྱ་ཆེ་འབྱིང་ཆུང་གསུམ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་རེར་
 དབྱེ་བའི་དགུ་ཡོད་པས་གཉེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དོན་དམ་པར་དབྱེར་མེད་
 གྱུང་བ་སྟེ་དུ་ཆུང་དང་འབྱིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ནང་གསེས་ཆུང་དུའི་
 ཆུང་དུས་སོགས་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་ཡིས། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་མི་འབྲུ་བའི་

ནམ་པ་ས་དབྱེ་བ་སྒྲིམ་ལམ་ནམ་པ་དགྲུང་བཞེད་དོ། །མདོ་རྒྱས་པ་ན་སྤང་
བྱ་ནམ་རྟོག་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་རྒྱུ་ཅུའི་
རྒྱུ་ཅུ་སྤང་བར་བསྟན་ནས་མཐར་ནམ་རྟོག་རྒྱུ་ཅུའི་རྒྱུ་ཅུ་གངས་ཡོད་པ།
གཞལ་ཏུ་ཡོད་པ། ཆད་ཡོད་པ་ཞེས་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
གངས་མེད་གཞལ་མེད་ཆད་མེད་པས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིམ་ལམ་དགྲུ་པོ་
རེ་རེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་གཞལ་མེད་ཆད་
མེད་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་སྤངས་ལ་གངས་ལ་རྩོད་སྤང་དང་།
བྱེད་པ་ལ་རྩོད་སྤང་གཉིས། དང་པོ། སྒྲིམ་ལམ་རེ་རེར་ཡང་འབྲས་བུ་
བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པར་གསུངས་ན་དེའི་རྒྱ་སྒྲིམ་ལམ་ཡང་གངས་དགྲུང་
མི་ངེས་ཏེ། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་རྟོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ན། སྤང་བྱ་ཡང་ཆད་མེད་དགོས་པས་སྤང་བྱ་དགྲུང་གངས་མི་ངེས་ལ།
དེ་མ་ངེས་ན་གཉེན་པོའི་རྟོགས་པ་ཡང་དགྲུང་མི་ངེས་པ་དང་། ཡང་འབྲས་
བུ་ཆད་མེད་པ་སྐྱེད་ན་རྒྱ་ཡང་ཆད་མེད་ཡིན་དགོས་ཀྱི། རྒྱ་བྱུག་བཅས་སམ་
གངས་ཀྱི་ཆད་བཟུང་སྟེ་དགྲུང་འཛོག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་རྩོད་པ་ལ། སྒྲིམ་
ལམ་རེ་རེར་ཡང་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་གཞལ་མེད་ཆད་མེད་
ལ་སོགས་པར་བསྟན་པ་ནམས་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་
གཅིག་ལས། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གངས་མེད་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་
མང་ཉུང་གི་གངས་ཀྱིས་དབྱེ་བར་བཞེད་པའམ་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་

བ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཆར་མ་གྲུབ་པས་མང་ཏུ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་
 ལས། ཆོས་ཉིད་དེ་དག་ལ་དོན་དང་ཡི་གས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མ་དམིགས།
 ཞེས་སོ། །རྒྱུ་འབྲས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་ཆད་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཆད་
 མེད་ཀྱི་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་མི་འབྲད་པར་རྟོགས་སུ་རྒྱག་ནའང་འདིར་དེ་ལྟར་
 མི་འདོད་དོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེན་ཀྱན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྒྲིམ་ལམ་རེ་རེ་ལའང་
 འབྲས་སུ་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བ་ནི། ཐུགས་བརྩེ་བའི་རྒྱུ་
 མཐུན་མདོ་ལས་བསྟན་པ་དེ་དག་དེ་ལྟར་དུ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ཐུབ་པ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་བཞེད་པ་སྟེ། དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གཟིགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་
 ཀྱི་དགོངས་པ་ཅན་མིན་ནོ། །མདོ་ལས། བརྗོད་དུ་མེད་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་མཐུན་ཀྱི་བསྟན་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་
 རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྲས་སུ་དུ་མ་སྒྲེབ་ཙམ་ནི་ས་བོན་གཅིག་ལ་འབྲས་སུ་དུ་མར་
 ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། ཀྱན་རྫོབ་དུ་སྒྲིགས་དུས་
 ཀྱི་ལུ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་དོན་དུ་ཡོན་ཏན་མཐའ་
 ཡས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱར་བསྟོ་བ་དང་། དེ་ཡང་མདོན་པར་མ་ཞེན་
 པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་། བདེན་གཉིས་རོ་མཉམ་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་རྩ་ལ་གྱིས་འཇུག་པའི་སྒྲིམ་པ་རྟོག་ཅིག་
 མ་གཅིག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱང་ཆད་གཟུང་དུ་མེད་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་པ་ལ་ཚྱུང་སྤངས་ལ། དོན་དམ་པར་ཉམས་འཁེལ་མི་རུང་བས་
སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྤང་ཐོབ་མི་སྤྲོད་པར་ཚྱུང་སྤང་དང་། ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་འང་སྤང་
ཅིག་མར་དབྱེད་ནས་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པར་མི་རུང་བའི་ཚྱུང་སྤང་གཉིས།
དང་པོ་ལ། ཚྱུང་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་ནི། བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་
པའི་དོན་ལ་འཁེལ་འགྲིབ་མེད་ན་དེས་སྦྱིན་སོགས་འཁེལ་འགྲིབ་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཡིན་
ན་དེ་ལ་མི་མཐུན་ཐོགས་ཉམས་པ་དང་ནི་གཉིན་པོ་འཁེལ་པ་མི་རུང་ལ།
དེ་ལྟར་སྒྲོམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། སྤང་བྱ་དགུ་ལྟ་བུ་ཅི་ཞིག་ཉམས་
ཤིང་། འབྲས་བུ་ཡི་ཤེས་རྒྱུར་རུའི་རྒྱུར་རུ་སོགས་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་སྤང་ཐོབ་
མི་སྤྲོད་དོ་སྙམ་ན། གཉིས་པ་ལན་ནི། ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་ནི་སྤྲོད་
པ་ཟད་ཅིང་སྤྲོད་མི་སྦྱེ་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་།
འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་ནས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་གཏན་དུ་ཐར་པའི་སྒོ་
ནས་ཐར་པ་དོན་གཉིས་གྱི་འདོད་པ་སྒྲོང་ཅུས་པ། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་
ལམ་འདི་ཡང་ནི་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་རང་
གཞན་གྱི་འདོད་པའི་དོན་རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་དེ། བྱང་རྒྱུ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་
སྤྲོད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ལ། སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཡང་སྤྲོད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡི་
མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་བྱིར། དངོས་སྤྲུ་བས་ཚྱུང་པ་ནི་དོན་
མེད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་སྟེ། འདི་ལ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་ཟག་མེད་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོ་དེ། དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་གསུལ་
 བྱའི་དོན་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཞེས་སྒྱུར་བར་སྒྲུང་ཡང་། སྤྲེལ་བྱང་རྒྱུ་
 དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་དཔེ་དངོས་པོར་སྒྲིབ་ལ་མ་གྲུབ་པས་
 མི་བདེ་བ་འདྲ་སྟེ། དེས་ན་ལྷ་སྒྱུབ་ཀྱིས། ཟད་དང་མི་སྦྱེདོན་དུ་ནི། གཅིག་
 པས་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ཕན་
 ཆད་རྒྱ་འབྲས་སྤང་ཐོབ་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་དངོས་སྒྲིབ་ལ། ཁོ་རང་གི་མཐར་
 འབྲས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་ལ་དཔེར་བྱས་
 བས། སྤར་ཡོད་ཟད་པས་སྟོང་ཡང་རུང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་རུང་སྟེ་
 སྟོང་པར་དོན་དུ་གཅིག་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་པ་ལ་མི་སྒྲིག་པར་བཟོད་པར་
 གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་ཁོ་བོས་མཐོང་ངོ་། །འདི་ལྟར་
 འཁོར་བར་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱང་དོན་ལ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་
 ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་སྒྲུང་ལ། འཁོར་བ་སྤངས་ནས་ལྷོག་པའང་རྟོག་
 པ་ཅུམ་དུ་ཟད་དོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་བྲི་གང་སྤང་དོར་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་
 པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་
 བྱང་བའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་རིམ་བཞིན་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རིམ་བཞིན་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོས་ནས་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལས་གོལ་བའི་རང་གི་རྟོག་པ་ཟད་རྒྱུ་ལས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་
 བོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་

ནི་སྤྱིད་ཞིའི་མཐར་མི་གནས་པའི་ཕྱ་ངན་འདས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་
བྱའོ། །མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་
མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་
གཉིས་ལས། དང་པོ་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པ་དག་དོན་དམ་པར་
དེ་ལྟ་ན་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡང་སྒྲུལ་ལམ་གྱིས་དོན་བྱེད་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་སེམས་
ནི་སྤྱིད་ཅིག་གིས་སྤྱི་ཞིང་འགགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིད་ཅིག་ཀྱན་
ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་མི་གཤམ་པས་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀྱན་
རྫོབ་དང་། དོན་དམ་གྱི་སེམས་དེ་ནི་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིད་ཅིག་སྤྱི་མས་
ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རིགས་པ་མིན་ཏེ་ཐོབ་མི་རུས་ལ། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་ན་
དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱི་མའི་སྤྱིད་ཅིག་མས་ཀྱང་ཐོབ་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་
ཕྱིར་ཕྱི་བའི་སྤྱིད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་རུས་པ་མ་ཆང་ཞིང་ཕྱི་མའི་དུས་ན་སྤྱི་མ་འགགས་
ནས་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་མི་སྤྱིད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་ནི། སྤྱི་ཕྱི་རེ་
རེ་བ་སོགས་གྱིས་མི་ཐོབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་མར་མའི་མེ་ལྷེ་སྤྱིད་ཅིག་
གིས་སྤྱི་འགག་བྱེད་ཀྱང་སྤྱིད་ཅིག་དུ་མ་རྒྱུན་འབྱུང་པས་སྤྱི་ཕྱི་མ་ལྟོས་པར་
སྤྱི་མ་ཟད་ཅིང་སྤྱིར་བྱ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ལ། མེ་ལྷེའི་སྤྱིད་
ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་ལྟ་ན་ཅིག་དུ་ཆོགས་པ་མི་སྤྱིད་ཀྱང་པན་རྒྱུན་ལྟོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་རྒྱལ་ཟབ་མོའི་དཔེ་ཡི་རྒྱལ་གྱིས་ནི། སྤྱི་ཕྱིའི་སེམས་ལྟ་ན་ཅིག་དུ་ཆོགས་
པ་མེད་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རུས་པ་

འཕེལ་ཏེ། རྟོགས་བྱ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གསལ་བ་རབ་བྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་འབྱུང་ཞིང་སྤང་བྱ་འགགས་པ་འཐད་པའོ། །མདོ་ནི། སེམས་དང་པོ་
 རྟེན་པ་ནི་སྤྲད་མ་དང་མི་འགྲོགས། ཞེས་སོགས་དང་མར་མེའི་དཔེ་དངོས་སུ་
 གསུངས། གཉིས་པ་རྟགས་ལ། དཔེ་དང་སྟེལ་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
 དེ་རྟེན་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མར་མེའི་དཔེ་དེ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་
 འཆད་འགྱུར་གྱི་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཁོངས་སུ་རྟུན་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཟབ་མོ་བརྒྱད་ནི། དཔེར་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྒྲིལ་ཏེ་རེ་རེས་
 བྱང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་མི་འཐད་པ་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་སྦྱེ་བ་དང་། ཐ་སྙད་
 དུ་རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་གཉིས་མི་འགལ་བ་གོ་ཡུལ་ཙམ་
 མིན་པར་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་ན་ཕན་ཚུན་སྦྱོངས་མི་དགོས་པར་མཉམ་པར་
 རྟོགས་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་སྦྱེ་བ་ལ་༡༽ཟབ་པ་དང་
 རྟོ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་བྱང་ཙམ་ནས་རང་གྲུབ་པའི་དུས་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པར་མི་སྦྱོད་པར་འགགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་མི་འགག་པ་གཉིས་འགལ་མེད་རོ་གཅིག་རྟོགས་པས་བདེན་གཉིས་
 དབྱེར་མེད་ཁོང་དུ་རྟུན་པ་ནི་འགགས་པ་ལ་ཟབ་པ་དང་། ༢༽ གཉིས་འདི་
 བོ་གཞི་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །སྟོབ་ལམ་དུ་ཤེས་རབ་བྱིས་དེ་
 བཞིན་ཉིད་གོམས་ཀྱང་སྟོང་རྗེས་དུས་མ་ཡིན་པར་མདོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དེ་

བཞིན་ཉིད་ལ་༥ ༼ཟབ་པ་དང་སྟེ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སེམས་སེམས་བྱུང་མཐའ་དག་འགོག་པའི་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པས་ན་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་ནས་ལྷང་དཀའ་བའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་ཅུས་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་ན་འང་། ད་དུང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཕྱ་མོ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཟིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་པས། དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པ་ལའང་ད་དུང་སྐྱེད་འདོན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འགོག་པ་ལས་སྟོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྫོགས་སྒྲིབ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉིང་འཛོན་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་ནས། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་མོ་འང་སྦྱངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་མཛད་ཀྱི། རང་གི་མཉམ་བཞག་དེ་ཁོ་ནའི་རང་དུ་གནས་པ་ཁོ་ནར་མི་མཛད་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བས་སྒྲིབ་སོགས་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲིབ་སོགས་པར་ཕྱིན་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་མ་ལོར་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་གཉིས་འགལ་མེད་བྱང་གཅིག་ཏུ་ཆུད་པའི་རྟོགས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་ཟབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པས། དོན་དམ་པར་དངོས་དང་དངོས་མེད་སོགས་དམིགས་པས་མཐོང་བར་བྱ་བ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དེ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའོ་ཞེས་

མ་མཐོང་པ་ཉིད་མཐོང་བའི་དམ་པ་བསྟན་པ་ལས་མཐོང་བ་གང་ཡང་མེད་པ་
 དང་། དེ་ཉིད་མཐོང་བ་འགལ་བ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཏེ། དམིགས་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་རང་གསལ་བ་ཤེས་པ་ལ་ཟབ་
 པ་དང་། །༥༽ དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་ཚོས་གང་ལའང་སྟོད་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་མི་སྟོད་པའི་དམ་པར་གསུངས་པ་བྱགས་སུ་ཆུད་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་
 བར་ཅན་སྟོད་པ་ལ་ཟབ་པ་དང་། །༦༽ ལམ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་མི་འདོར་བས་
 འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་། གནས་ལུགས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་
 སུ་མེད་པར་ཡེ་ནས་མཉམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་གནས་པར་བྱགས་སུ་ཆུད་པ་
 གཉིས་མེད་ལ་ཟབ་པ་དང་། །༧༽ ལྟ་ནི། སྟོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་ཟབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལའང་གཞི་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཁྱད་མེད་པར་ཡོད་ཀྱང་རྫོགས་སྒྲིམ་སྒྲུངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྒྲིབ་གཉིས་
 མ་བྲལ་བའི་དུས་མིན་དུ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ལ་ཡུལ་
 ཤེས་བྱ་དང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་། ཉམས་ལེན་སྟོད་པ་གསུམ་དང་། འབྲས་
 སུ་གཉིས་མེད་དེ་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གཟིགས་པའི་ཆ་
 ཅས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ལ་དེའི་
 འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་མི་རྣོམ་པ་ནི་ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད་
 དེ། ཡང་དག་པར་ན་འཐོབ་བྱ་ཉིད་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བྱུང་གི་རྣམ་
 པའམ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་འདུས་མ་བྲས་པ་རྒྱས་སྐྱབ་པ་མི་ཉུས་པར་

གཟིགས་པས་སོ། །ཟབ་མོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ནི་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲུང་འགལ་
བར་འཛིན་པའི་སྟོ་དོར་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
བྱུང་འདུག་ཅེ་མཉམ་དུ་རྟོགས་དགའ་ཞིང་། དེ་ལྟར་མི་འགལ་བར་མཉམ་
པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟབ་མོ་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ས་བརྒྱད་པ་
ནས་ཐོབ་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལུས་རག་གི་ཐ་སྟོད་ནི་གཞན་དོར་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་གཞུང་རྣམས་ལས་གསུངས་གིང་། རྟགས་
འདི་རྣམས་གཞན་དོར་ཁོ་ནར་མ་བཟད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་པའང་ཡོད་པར་
མདོར་ནོ། །བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གྲུང་སྒྲུང་སྟོང་ཅེ་མཉམ་ཆེན་པོར་རྟོགས་པ་ལ་
གནད་གཅིག་གོ། །མདོ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ཟབ་པ་དེ་ནི་དོ་མཚར་རོ། །
ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་སྟོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པའི་ཀླུང་བྲག་
དའི་སྟོལ་རིམ་ལ། བརྟན་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྒྲིའི་ཐོབ་བྱེད་ཟབ་མོའི་ཡུལ་
ཅན་དང་། ལོངས་སྒྲིའི་རྒྱ་རྟེན་ཞིང་དག་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡུལ་ཅན་དང་། ཞིང་
དེར་ཕྱིན་ལས་འདུག་པ་སྒྲུལ་སྒྲིའི་རྒྱ་བྱུང་འདུག་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོར་
བ་གསུམ། དང་པོ་སྤྱི་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚུད་སྒྲུང་
གཉིས། དང་པོ། །ས་བརྒྱད་པར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྒྲུང་ཡང་རང་
བཞིན་མེད་པ་སྒྲི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་རང་གིས་
རིག་པར་བྱ་བ་སྒྲུང་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཚུལ་
གཅིག་པ་ལས་ཐ་དད་ཅུང་བཟད་གྲུང་མེད་པས་ན། སྤྱི་དང་ཞི་བར་སྒྲུང་དོར་

བ་དང་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ནི་སྤྲོད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ། །
 དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སྦྱེ་འགག་དང་བྲི་གར་ཀུན་བྱང་
 མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་གར་ཟག་ལ་
 རང་གི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་སྦྱེ་འགག་དང་ཀུན་བྱང་འཆིང་གོ་ལ་ཡོད་པས།
 ལས་དགེ་སྤྲིག་བསགས་པ་དང་དེའི་རང་འབྲས་འབྱེན་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་
 པ་ནི། གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་རང་འབྲས། ཉིན་པར་གྱི་དགེ་སྤྲིག་
 གི་ལས་བསགས་པའང་། མི་ལམ་གྱི་ལས་ལྟར་ཕན་གཞོད་མེད་པའམ་ལས་
 ལམ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་ལུ་སོགས་པའི་སྦྱས་ཡང་ན་མི་ལམ་དུ་སློག་
 བཅད་པ་སོགས་མིས་ནའང་ཉིན་པར་ལྟར་ལས་ལམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་པའི་གྲུག་ཀྱི་ཡི། ལན་ནི་མདོ་ལས་རྗེ་སྒྲུབ་བཤད་པར་དེ་དག་ཏུ་བྱད་དེ།
 དེ་ནི་ཆོས་རང་གི་རོ་བོ་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བདེན་རྒྱུན་ཡོད་པས་མ་ཡིན་ལ།
 མི་ཤེས་པ་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་གར་ཟག་གི་རང་གི་རྟོག་པ་མདོན་ཞེན་ཆེ་
 རུང་གི་དབང་ལས་རང་འབྲས་དེ་ལྟར་འབྱེན་མི་འབྱེན་ཡོད་དེ། མི་ལམ་གྱི་
 སྒྲུང་བ་ནི་སང་པའི་ཆེ་རྒྱུན་པར་ཤེས་ལུས་པས། དེར་གཏེར་རྟེན་པར་མིས་
 པ་ལྟ་བུ་ལའང་། གཏེར་དངོས་སུ་རྟེན་པར་འཛིན་མཁན་སུ་ཡང་མེད་པ་
 བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལའང་ཉིན་སྒྲུང་དང་བྱད་མེད་པར་
 མདོན་ཞེན་གྱི་གསོས་འདེབ་མཁན་ཞིག་བསྐྱེད་ལ་ཡོད་ན་དེས་ལས་ལམ་གྱི་
 དངོས་གཞི་རྟོགས་པར་ཡང་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་ན་ཉིན་སྒྲུང་ལའང་

མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་སང་མི་གཉིས་ཀར་ལས་དང་སེམས་པ་དབེན་པར་མདོ་
ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་མངོན་ཞེན་གྱི་བྱད་པར་སྐྱབ་མི་རྣམས་སྙམ་ན། དེ་དང་
མི་འགལ་ཏེ་ཚུལ་དེ་དག་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་གུ་
རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་མི་ལས་དུ་ནམ་ཐར་གསུམ་བསྐྱོམས་ན་ཤེར་སྤྱོད་
འཕེལ་ལམ་ཞེས་དྲིས་པས། ཉིན་པར་བསྐྱོམས་པས་འཕེལ་ན་མཚན་སོ་
ཅིས་མི་འཕེལ་ཞེས་གསུངས་པས། སྒྲོ་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་ཞུགས་ན་
ཉིན་མཚན་གྱི་བྱད་པར་ཅི་ལ་ཡོད་ཅིས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་མི་ལས་དུ་
སྤྱོད་སོགས་ཚོགས་བསགས་ན་དེས་ཚོགས་རྫོགས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་
དྲིས་པ་ན་རབ་འབྱོར་གྱིས་དོན་གྱི་ལན་སྒར་བཏབ་ཟིན་པའི་སྤྱིར་དང་།
དགོས་པའི་དབང་གིས་བྱམས་པ་ལ་ཞལ་འཕངས་ཏེ། བྱད་ཀྱང་སེམས་
དཔའ་བྱམས་པ་འདི་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་དྲིས་
ཤིག་ཅིས་གསུངས་པ་ན་དེ་ལྟར་དྲིས་པ་དང་། བྱམས་པས་ཅི་བྱམས་པ་ཞེས་
པའི་མིང་གིས་ལན་ལྟན་ནམ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་དོན་ལ་སྤིང་ཞི་མ་
གྲུབ་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་མེད་པར་བསྟན་ལ། དྲི་བ་དེའི་ལན་དངོས་སུ་རྫོགས་
པར་མ་མཛད་པ་ནི། གདུལ་བྱའི་རྒྱད་ཀྱི་ལོག་རྟོག་མཐའ་མེད་པ་མ་འོངས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་སྒར་ལན་བཏབ་པ་དོན་
གྱིས་འདིའི་ལན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། མི་ལས་དུ་སྤྱོད་པ་བྱིན་པས་ཉིན་པར་གྱི་
སྤྱོད་པ་དང་འདྲ་བར་ཚོགས་རྫོགས་དགོས་ན་མི་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སོགས་

བ་དེ་དག་སང་པའི་དུས་ལྟར་རྗེས་ཀྱི་མངོན་ཞེན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདྲ་འགྲུབ་
 དགོས་ན་དེ་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །འོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིན་སྒྲིབ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་། མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་མངོན་ཞེན་མེད་པར་རྟོགས་པས་
 ལས་གང་ཡང་མི་གསོག་གམ་ཞེན། དེས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་གང་ཡང་མི་
 གསོག་སྟེ་མངོན་ཞེན་མེད་པས་ཟག་བཅས་ལ་འདུན་པ་སོགས་མེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་མི་གསོག་པར་བཤལ་ཞེན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་ཀྱང་མངོན་ཞེན་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་
 གདགས་པ་མེད་པར་མི་འགྲུར་བས་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་བྱང་
 ཐམས་དེའི་ཚོགས་རྫོགས་པ་མེད་པར་མི་འགྲུར་རོ། །གཉིས་པ་ཞིང་དག་
 གྱུར་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནང་བཅུད་ཀྱི་
 འཛིག་རྟེན་མ་དག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན། རོ་དང་། ཚར་མ།
 གཡང་ས་སོགས་མ་དག་པ་དེ་དག་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་དང་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་སོགས་བཞིན་
 སྤྱོད་བཅུད་དག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྤྱོད་ལམ་དང་། དེ་འགྲུབ་པའི་ཚོགས་
 བསགས་པ་ཡིས། རང་ཉིད་གང་དུ་འཛོར་རྒྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་
 དག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དང་ཞིང་དག་སྤྱོད་
 གཉིས་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེས་མི་སྤྱོད་པར་གསུངས་པས། སང་བཟང་
 གིས་བྱུང་པར་ལམ་ལ་བཞག་པ་མི་འཐད་ཅེས་ཨ་ཟླ་ཡས་གསུངས་ཀྱང་

འཕགས་པའི་དེ་ནི་དེ་ཕན་ཆད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པའམ། འབྲས་བུའི་
སར་དགོངས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་སེང་བཟང་དོན་ལ་གནས་སོ། །གསུམ་པ་ཐབས་
ལ་མཁས་པའི་སྒྲོར་བ་ལ་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེས་རྣམ་ཐར་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་
པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དུ་མ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་འཇུག་ཡུལ་དེ་དང་
དེ་དག་ལ། དུས་དང་དུས་མིན་གཤམ་པ་དང་སྐྱབ་ཆུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་སྒོ་
ནས་སྒྲོར་བ་ཅན་ཐབས་མཁས་འདྲི་ཡི་ནི་ངོ་བོའོ། །མདོར་ན་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོང་
རྗེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་
གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཆུལ་གཅིག་གོ་གཅིག་གིས་མ་བཀག་པར་གྲོགས་སུ་
འགྲོ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཆད་མེད་ཀྱང་
དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་བཅུ་ལས། སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྟེན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་
ལྟ་ཕུང་པོའི་བདུད་དང་། ཁམས་གསུམ་ན་སྒྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། གནས་དེ་ནས་འཕྲོ་བ་འཆི་བདག་གི་བདུད་
དང་། དེ་གསུམ་ལས་འདའ་བའི་དགེ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་ལྟའི་བུ་ཡི་བདུད་
དེ་དགྲ་བདུད་བཞི་དང་ཉན་རང་གིས་གཉིས་པོ་རྣམས་ལས་ནི་ཡང་དག་
པར་འདས་པ་དང་། ༡༽ བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་ཆུད་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་
གནས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། ༢༽ གདུལ་བུའི་དོན་དུ་སྒྲོན་
གྱི་སྒྲོན་ལམ་བཟབ་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་བྱུགས་འབྱེན་པ་དང་ནི། ༣༽

ཡང་དག་མཐའ་ཤེས་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་ཉན་རང་དང་བྱམ་མོང་ལ་
 ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ༡༥ ་ བསམ་གཏན་སོགས་ལས་དང་འབྲས་བུའི་
 ཚེས་ལ་རོ་སྤྱོད་བ་མེད་པས་སྤྲུལ་པ་དང་། ༡༦ ་ རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒྲོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་བདག་དང་ཚེས་སུ་མི་དམིགས་པ་དང་། ༡༧ ་ རྣམ་པར་
 ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པས་སྤྱིད་ཞིར་མཚན་སྤྲུལ་ལ་མི་འཛིན་པའི་
 སྒྲོང་བ་དང་། ༡༨ ་ དེ་ལྟ་ན་ཅིའང་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དངོས་མེད་ཀྱི་མུང་
 འདས་པའོན་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་སྤྲུལ་ན་ལ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མར་མི་འཛིན་
 བཞིན་དུ་ཚེས་ཀྱན་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱི་དངོས་མེད་ཙམ་སྒྲོས་པའོན་དུ་བྱས་པ་
 ཅི་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒྲོན་
 པ་མེད་པས་དངོས་མེད་ཙམ་གྱིས་དབྱེ་བའི་མུང་འདས་རང་། འདས་བྱས་
 འཁོར་བ་གཉིས་ཀར་མི་གནས་པས་འབྲས་བུའི་རེ་འདོད་སྒྲོན་ལས་རྣམ་
 པར་ཟད་པའི་སྒྲོང་བ་དང་། རང་གི་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པའི་ཟབ་མོ་སྒྲོང་བ་
 ཉིད་ཀྱི་ཚེས་བུན་མོང་མིན་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་འཆད་མཁས་པ་སོགས་བྱིར་
 མི་ལྟོག་པ་དེ་ཡི་རྟགས་ཡིན་པས་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་འཆད་པ་ལ་མཁས་
 པའི་སྒྲོང་བ་དང་། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་འཇུག་
 པས་ཚད་མེད་པ་ཤེས་པའི་སྒྲོང་བ་དང་བཅས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་
 བ་བཅུ་འོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་རག་གི་བསྟན་བཅོས་
 མངོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས། རྣམ་ཀྱན་པའོན་པར་རྟོགས་

པར་རྟོགས་པའི་སྐྱབས་ཏེ་བཞི་པའི་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཅི་སྒྲིབ་རྒྱས་བཤད་ལ། སྒྲིབ་ལམ།
མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅི་མོ་བཞི། དང་པོ་ལ་དྲིད།
ཅི་། བཟོད། ཆོས་མཆོག་བཞི། དང་པོ་རྟགས་ཀྱི་མཆོན་པ་དྲིད་ཀྱི་ཅི་མོ་ནི།
མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་དུག་རེ་སྟེ།
དང་པོ་ཉན་པར་གྱི་དུས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གོམས་པས་
མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་།
ལ་སོགས་པའི་རྒྱས། དེ་བཞིན་དུ་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་ན་ཡང་ཉན་
རང་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་ལམ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
འཁོར་དུ་མས་བསྐྱོར་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་མཐོང་བ་དང་། མི་ལམ་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་འཕྲུལ་རྣམས་པར་རོལ་པའི་སྒྱལ་པ་མཐོང་བ་དང་། མི་ལམ་དུ་སྒྲུག་
བསྐྱལ་གྱིས་ཉན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་
སྐྱེ་བ་དང་། སད་པ་དང་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དཔྱལ་བ་སོགས་མཐོང་བ་
སྟོན་དུ་འགོ་བས་རང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་རན་སོང་སྟོང་བར་རྗེས་སུ་
དན་པ་དང་། གཉིས་པ་མི་ལམ་སད་པ་ན་བདག་བྱང་རྒྱལ་དུ་ལུང་བསྟན་ན་
མས་ཆོག་པ་འདི་ནི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་སེམས་མེད་ཀྱི་གནོད་པ་
གྲོང་སོགས་སེས་ཆོག་པ་ནི་སྟེ་བདེན་ཆོག་གི་བྱིན་རྒྱབས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཡོད་མི་མ་ཡིན་པས་བཟུང་བ་འབྱུང་བའི་གནོད་པ་ནི་བའི་

བདེན་ཚིག་གྲུབ་པ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་བདེན་ཚིག་གྲུབ་ཚུལ་གཞན་ཡང་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བདུད་ཀྱི་ལས་ཤེས་ནས་བདུད་དང་སྤྲིག་གོགས་
 ཟེལ་གྱིས་མཚན་ནས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་
 རེ་བ་རྫོགས་པར་འདོད་པས་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་
 པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཀྱན་བྱང་གི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པ་དང་། བསལ་བཞག་མེད་པའི་ཚོས་
 ཉིད་ཡུམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་སྟོང་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་སྟེ། རོ་བོའི་
 རྫོལ་ནས་འབྲས་རྟགས་བརྒྱད། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་བཞི། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཉིས། རྒྱབས་དང་དེའི་མཐུལ་གོམས་
 པ་བརྟན་པའི་རྟགས་གཉིས། ཇི་ལམ་ཤེས་པའི་རྟགས་གཅིག ཞིང་དག་
 པའི་རྟགས་གཅིག་སེམས་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་གཞོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་རྟགས་
 གཉིས། ལམ་ལ་སྟོབ་པའི་རྒྱ། བསྐྱབ་པའི་ཡུལ། སྟོབ་ཚུལ། བན་ཡོན་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་བཞི་སྟེ། ཕྱི་མོར་ཕྱིན་པའི་སྟོར་བའི་རྟགས་ཀྱིས་
 མཚོན་པ་དོད་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་མདོ་ལས་བཞེད་དོ། །མདོ་ནི། སུ་
 རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ། ཇི་ལམ་དུ་རྣམ་ཐར་གསུམ་བསྐྱོམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་
 འཕེལ་ལམ་ཞེས་དྲིས་པས་ཉིན་མོ་སྐྱོམ་པས་འཕེལ་ན་མཚན་མོས་ཀྱང་འཕེལ་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་རྣམ་འཕེལ་གྱིས་མཚོན་པའི་ཕྱི་མོ་ནི།
 སྟོར་ལམ་ཕྱི་མོའི་མངོན་རྟགས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་

པའི་ཡན་ཡོན་ནི། འཛམ་གླིང་གི་སྤྱོད་ཅི་སྟེད་ཀྱིས། སངས་རྒྱུ་མཆོད་
པའི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་དུ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་ནས་རྣམ་
པར་འཕེལ་བ་སོགས་པར་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་
དོ། །དེ་ཡང་། མདོ་ལས། གལ་ཏེ་འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཅི་སྟེད་
པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མེད་པར་མི་ལུས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱུ་
པར་གྱུར་ལ། དེ་ན་ནམ་འཛོམ་པར་དུ་བཞུགས་པ་ལ། རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་
རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་ཞིག་གིས་རིམ་གྱོར་བྱས། བཀྱར་སྟོར་བྱས་པ་
སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཤེར་
སྤྱོད་འདི་ལ། ལྟོན་པ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྣམ་པར་སྦྱོད་ན་དེའི་བསོད་
ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་འཛམ་གླིང་ལ་
སོགས་པ་སྟོར་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཅི་སྟེད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་
སངས་རྒྱུ་མཆོད་ཅིང་དགེ་བ་བསྟོན་པ་ལས། ཅེ་མོ་པ་རང་ཉིད་ཡུམ་ལ་
གནས་ཤིང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དང་། ༡༽ བསོད་ནམས་
དེ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཤེར་སྤྱོད་ནན་ཏན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྤྱོད་
གནས་དམ་པར་གྱུར་བ་དང་། ༢༽ དེ་ལས་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་
བ་མི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བ་དང་།
༣༽ དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ཅེ་སྟོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་བྱ་འབྲས་བྱ་དང་།
ཆུབ་བྱེད་རྒྱུའི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་བཞིན་དུ་ཆེར་བརྩོན་པས་འཛིན་པ་དང་།

༧༽ འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་དག་བཅུ་བསམ་གཟུགས་སྟོམས་འདུག་ཐོབ་
 པའི་བསོད་ནམས་ལས་ཅེ་སྦྱར་འཕགས་པ་དང་། ༨༽ ཅེ་མོའི་སྦྱར་བ་ལ་
 གནས་པའི་དྲུང་དུ་ལྷ་རྣམས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞིང་བྱང་ཚུབ་ལ་བསྐྱལ་བ་
 དང་། ༩༽ ཅེ་མོ་བས་ཤེར་ཕྱིན་བསྐྱེམས་པའི་མཐུས་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ༡༠༽ ཅེ་ཤེར་གྱི་མཐུས་བྱང་སེམས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་
 དང་འདྲ་བར་གྱུས་པས་གནས་པ་དང་། ༡༡༽ བརྒྱད་ལ་ཕྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་སྟེ་དཔེ་གཞན་དང་གང་ཟག་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཙོ་
 ཆེར་མཚོན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་བརྒྱད་ནི། ཅེ་
 ཤེར་དེའི་མཐུས་གཟུགས་མེད་ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་ཞིང་
 ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ༡༢༽ མདོར།
 གསེར་འབྱུང་བའི་ས་ཁུང་བའི་དཔེས་ཅེ་ཤེར་དེའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ༡༣༽ འཁོར་སྦྱར་ཁུང་བའི་
 དཔེས། ཅེ་ཤེར་དེའི་མཐུས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་
 སོགས་ཀྱི་ལྷུས་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བ་དང་། ༡༤༽ ཅེ་ཤེར་དེའི་མཐུས་པར་
 ཕྱིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་མི་སྦྱེ་བ་དང་། ༡༥༽ གཟུགས་ནས་རྣམ་
 མཁུན་བར་ལ་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་མདོན་གྱུར་པའི་སེམས་མི་སྦྱེ་བ་
 དང་། ༡༦༽ ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ནང་དུ་པར་ཕྱིན་ཀྱན་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་
 ཤེས་པ་དང་། ༡༧༽ སྒོམ་བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིག་

སྤྱན་སྤྱུལ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་དང་། ༡༥༽ དེའི་མཐུས་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུལ་ལ་ཉེ་བ་སྟེ། ༡༦༽ དེ་རྣམས་སོ། །འདིར་རྟོགས་
དང་རྣམ་འཁེལ་སོགས་འདི་དག་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ས་མཆོམས་འཛིན་པ་
ཡིན་གྱི་གོང་མར་མེད་པ་མིན་ལ། ཞིང་དག་སྦྱོར་སོགས་ཆ་འདྲ་སྤྱན་ནས་ཡོད་
ཀྱང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དག་ས་ནས་ཐོབ་པས་དེར་བཞག་པ་
སོགས་གྱི་ཚུལ་འདི་འདྲ་གོང་ལོག་ཀྱན་རྒྱ་སྦྱར་ཉེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་
པ་བརྟན་པས་མཆོན་པ་བསྟོན་པ་ནི། རྣམ་འཁེལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་
པའི་སྒྲོན་ས་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་ངེས་
པར་བརྟན་པ་སྟེ། རྣམ་ཀྱན་མཐུན་པ་དང་། ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་ཉིད་
དེ་མཐུན་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྤྱན་མེད་
པ་རང་དོན་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུལ་པ་ལ་བསམ་
སྦྱོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་གཞན་དོན་སྟོང་རྗེ་བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་
པར་བརྟོན་པའོ། །བཞི་པ་བསྟོན་ནམས་གྱིས་མཆོན་པ་ཆོས་མཆོག་ནི། དེ་
ལས་སེམས་ཀྱན་རྒྱ་གནས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པས་འདི་ཡི་
ཡི་རང་ཡང་མཆོག་རྒྱ་འགྲུབ་པ་སྟེ། སྤྱིར་བཞི་པ་དང་སྟོང་དང་པོ་དག་དང་
སྟོང་གཉིས་པ་དང་སྟོང་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ས་སོགས་སྤང་ལ་གཞལ་བའི་
གངས་གྱི་དབེར་མཛད་ནས། དེ་ལས་ཀྱང་ཆད་མེད་པས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་
བསྟོན་ནམས་མང་པོ་ཉིད་གྱིས་ནི། སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པར་གནས་པའི་

ཚོས་མཚོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་
ལས། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བྱིར་མི་ལྡོག་
པ་དང་། སྦྱོ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་སྟེ་རིམ་པར་ས་དང་པོ་དང་བདུན་པའི་
བར་དང་བརྒྱད་པ་དང་ས་བརྒྱ་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ་དེ་བཞི་ཡི་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་དགེ་རྩ་ལ་ཡི་རང་བཤེ། །ཞེས་ཡུལ་དེ་བཞིའི་དགེ་བ་ལ་ཚོས་མཚོག་པས་
ཡི་རང་བ་པན་ཡོན་ཆེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཚོས་མཚོག་གི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱགས་
སོ། །དེ་ཡང་ཡི་རང་གི་བསོད་ནམས་དངོས་སུ་བསྟན་པས་དེའི་རྟེན་མཚུངས་
ལྟན་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་འཇུག་ལྡོག་རྫས་བཏགས་ཀྱི་རྟོག་པ་བཞི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་
ཆ་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཅེ་སྦྱོར་ལ། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་
དང་། གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་།
རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་བྱུང་
བའི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་རིགས་བསྟུས་ཏེ་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་
འཛིན་པ་པོ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྐྱབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལུ་
དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་ཡུལ་དུ་གཟུང་བའི་རྟོག་པ་དང་ཉན་རང་གི་ལམ་
འབྲས་ལྡོག་བྱའི་ཡུལ་དུ་གཟུང་བ་སྟེ་གཉིས་དང་། སོ་སྦྱེའི་གང་ཟག་ལ་
དམིགས་ནས་རྫས་སུ་འཛིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཉན་རང་ལ་
དམིགས་ནས་བཏགས་པར་འཛིན་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་བཞིར་ཡོད་ལ།

དེ་ལ་འཇུག་ལྷོག་གི་ཡུལ་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་བཟུང་ནས་འཇུག་ལྷོག་ཏུ་སེམས་པའི་རྟོག་པ་ནི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀར་སྤང་བུ་ཡིན་ལ། བདེན་པར་མ་ཞེན་པའི་འཇུག་ལྷོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཅན་གྱི་ངོས་ན་སྤངས་མི་དགོས་ཀྱང་། དེར་འཛིན་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་མའི་རྟོག་པ་དག་ཀྱང་མཉམ་བཞག་གཉིས་མེད་གྱི་ཡོ་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བས་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འང་མ་གྱུ་བ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྗས་བཏགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སོ་སྟེན་ཆོས་ལ་རྗས་འཛིན་དུ་བསྟན་པས་བཏགས་འཛིན་དུ་འང་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། འཕགས་པའི་ཆོས་ལས་བཏགས་འཛིན་བསྟན་པས་དེ་ལ་འང་སོ་སྟེན་རྣམས་ཀྱིས་རྗས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་དོན་ལ་རྗས་བཏགས་སུ་འཛིན་པ་དེ་དག་སྤང་ཚུལ་འདིར་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་དང་ནི་ལྷོག་པ་ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་སྤང་དོར་བུ་བའི་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ་སོ་སོར་དེ་དག་ལ་དབྱེན་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནི་དེ་ནི་བཞིན་ཡུལ་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་པ་མིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཛིན་པ་ལ་འང་འཛིན་མཁན་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་དབྱེ་བས། སེམས་ཅན་རྗས་སུ་ཡོད་པ་དང་བཏགས་པས་ཡོད་པར་རྣམ་

བར་རྟོག་པ་འཛིན་པ་དྲག་ཏུ་འདོད་ལ། དེ་དག་ལ་འང་སོ་སོར་དགུ་རེ་ཡི་
 བདག་ཉིད་དུ་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་གི་གཟུང་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དུ་མེད་ན། རྩིས་བཏགས་དེ་དག་ཡུལ་གང་གི་འཛིན་པར་འདོད་དེ་མི་འདོད་
 རོ། །དེ་ལྟར་རྩིས་བཏགས་སུ་འཛིན་པ་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་རྩུ་ལྟར་ལོག་གེས་ཡིན་
 ཏེ་རྒྱ་མཚན་གང་ལ་འང་རྩིས་དང་བཏགས་པར་གྲུབ་མ་ཆུང་བས་མོ་གཤམ་
 གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནང་འཛིན་པ་དེ་དག་འཛིན་པ་ཡི་ངོ་བོས་སྟུང་བའི་
 མཚན་ཉིད་དོ། །གོང་སྒོས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་ནང་
 གི་དབྱེ་བས་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་སྟངས་གྱི་རྣམ་པས་དགུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་
 ཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་རྣམས་ནི། དང་པོ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ལ། མདོ་ལས། རབ་
 འབྱོར་འདི་ཅི་སྟུམ་དུ་སེམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་
 རྩིས་སུ་མཐོང་རམ་ཞེས་པ་ནས་གིང་གི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་དཔེས། ལྷ་བའི་
 འབྲས་བུ་ལ་མི་རྟོག་པའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོས་
 གང་ཟག་རྩིས་སུ་དང་འཕགས་པས་བཏགས་པར་འཛིན་ཞེས་བདག་མེད་
 རྟོགས་མ་རྟོགས་ལ་བྱེད་དེ་ཡུལ་དུ་མི་བྱ་བར་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་གྲང་། ཡུལ་
 དུ་བྱས་ན་གང་ལ་གང་ལྟར་བཟུང་ཡང་རུང་མོད། དང་པོའི་དམིགས་པར་སོ་
 སྒྲེ་བརྟན་པས་འཕགས་པ་བྱུགས་དང་། གཉིས་པས་འཕགས་པ་བརྟན་པས་
 སོ་སྒྲེ་བྱུགས་བརྟན་ཏེ། དོན་དུ་སྒྲེ་འཕགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་རྩིས་སུ་
 ལྟ་བུ་དོན་དམ་པར་བཏགས་པར་ཡང་མི་དམིགས་པའོ། །དེས་ན་གོང་འོག་

ཏུ་བསྟན་པའི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་གྱིས་མཚོན་ནས།
 སྤང་དོར་དགག་སྒྲུབ་གྱི་རྟོག་པ་མཐའ་ཡས་པའི་རྩལ་གྱིས་མངོན་ཞེན་དང་
 དམིགས་པ་མཐའ་དག་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་
 བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་ཀྱན་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་བྱང་
 བར་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཀྱང་མངོན་
 བར་ཞེན་པ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་འཇུག་པ་འདི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བསྟན་དོན་ཡིན་
 རོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས།
 འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ། དང་པོ་ནི། སྤྲེལ་བྱང་
 རྩལ་རྒྱ་འབྲས་གྱིས་དབེན་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་འབྲས་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་དང་། ༡༽
 སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་སུ་ངེས་པ་རྒྱ་དང་ནི། ༢༽ ཐེག་ཆེན་འཇགས་པའི་ལམ་
 ནི་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་སྟེ་ལམ་དངོས་དང་། ༣༽ ཡིན་ལུགས་ཤེས་པའི་དམིགས་
 པ་སྒྲུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པས་མ་འབྲུལ་བར་དམིགས་པ་དང་། ༤༽ མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་སྒོང་བ་དང་གཉིན་པོ་ལ་འདོར་ལེན་མ་ནོར་བས་སྤང་བྱ་འཛོམས་
 པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ༥༽ འབྲས་བུ་ལ། རང་དོན་དུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་
 འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་རང་གིས་རྟོགས་པ་དང་། ༦༽ གཞན་དོན་དུ་ཐེག་ཆེན་
 རིགས་ཅན་ཉན་ཐོས་སོགས་གྱི་ས་ལས་ཐག་བསྐྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། ༧༽
 གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་སྒྲུལ་པ་སོགས་དེ་ཡི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་དོན་

བྱེད་པའི་ལས་དང་འབྲུ་བའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་མྱུང་འདས་ཆེན་པོར་
 འགོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་
 ཉོག་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་དགུར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོར་དམིགས་
 པའམ་མཆོན་འཛིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་དང་བུལ་བས་ནི་བར་ལྷུང་བའི་
 ཉེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། ཐེག་ཆེན་ལས་ལྡོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉན་རང་ཉོགས་པ་
 དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། སྤྱིང་ཁིར་ལྷུང་བ་ལས་འཛིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཤེས་
 གཉེན་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ་ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་།
 སྤྱིབ་གཉིས་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་མིན་པས་ལས་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཆད་པ་དང་།
 སྤྱིང་མཐའི་ཆེ་ཡང་སངས་རྒྱས་སོགས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་
 པས་དབང་པོ་དམན་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། ཐབས་དམན་པས་
 ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྤངས་ཉོགས་སེམས་ཏེ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལས་ལོག་པ་དང་། འབྲས་
 བུ་ནི་ཆེ་བ་སྤངས་བྱ་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་སྤོང་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྣ་ཆོགས་ཉིད་
 རྒྱན་ལྷགས་ནས་དག་བཅོམ་པར་གྱི་ཉོགས་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་འདིར་དག་
 བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གྱིས་ཉོགས་པ་ཐ་དད་སྣ་ཆོགས་པ་སྟེ། སྤང་
 བ་ནི་ཆེ་དང་ཉོགས་པ་སྣ་ཆོགས་ཡིན་ཀྱང་། སྣ་ཆོགས་ཡིན་ལྷགས་སྤང་བ་
 ཟད་པའི་ཆ་ནས་ཉོགས་པ་ལས་མི་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་སྤྱོས་མེད་གྱི་
 རྣམ་པར་མིན་པ་ལས་སོ་སྣམ། རྣམ་མཁྱེན་ནམ་གཞན་དོན་དུ་འམ་ཐེག་
 ཆེན་ལ་གནས་པ་དང་འཇུག་པ་ལ་ལྷོངས་པ་དང་། འདི་ལ་མ་རིག་བག་ཉལ་

མ་སྤྱངས་པས་གནས་འཇུག་ལ་སྤྱངས་གསུངས། དེ་ལྟ་ན་སྤྱོད་ལམ་ཙམ་ལ་
འདྲ་མོད་སྟུམ། རང་ལམ་གྱི་བྱང་འདས་ཀྱི་རྗེས་ལ་ད་དུང་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འགྲོ་
དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ལྟོག་བྱར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་དགུ་ཡི་
བདག་ཉིད་དེ་འདྲི་རྣམས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དཔེ་
རྣམས་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་དཔེར་གསུངས་པས་ལྟོག་སྤྱོགས་
སྤྱང་བྱ་བྱགས་ལ་འཕང་བའོ། ། དེ་དག་གྱུང་སྐྱ་མ་ལྟ་ལམ་དང་སྤྱི་མ་བཞི་
འབྲས་བུ་དམན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། ལྟོག་པའི་སྤྱོགས་ཐེག་དམན་གྱི་
རྟོན་ཅན་ཏེ། ལྟོག་ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལས་འབྱུང་
བ་དམན་པའི་ལམ་འབྲས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཇུག་ལྟོག་གི་ཡུལ་གང་ཡང་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ན་མ་དམིགས་པས་འཇུག་ལྟོག་གམ་ཉེ་རིང་སྤྱང་དོར་གྱི་
ཤེས་རབ་གཉིས་འཛིན་ཅན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་འཕྱོང་བར་མི་བྱེད་པར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་ཤེར་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཉེ་བ་དང་། ལྟོག་ཡུལ་ལ་
རིང་བའི་འདུ་ཤེས་སོགས་མཆན་མའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་
ལ་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ལ། རྗེས་འཛིན་དང་།
བཏགས་འཛིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ལ་རྒྱ་ཞེན་མེད་ཀྱི་ལམ་ལས་
ཉམས་པ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་མཁྱེན་མི་ཐོབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
སྤྱོད་པ། ཤེས་བྱ། སྤྱང་གཉེན་གསུམ། སྤྱོད་པ་ལ། རོ་བོ་ནི་ཡོན་ཏན་འཛིན་

བ་དང་ནི་སྒྲིན་འདོད་བུ་ཡི་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། ༡༽ དེའི་
 རྒྱུ་ནི། གནས་ལུགས་ཡང་དག་པ་ལྟར་མིན་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་པོར་དང་།
 ༢༽ ཉེས་དམིགས་ནི། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་ཁམས་རྣམས་ནི་སྟེ་ཁམས་གསུམ་པོ་
 དག་དང་ཉེར་འབྲེལ་༣༽ ཉེས་སྒྲིབ་པ་ལེན་པ་པོ་ཡོད་ཡོད་པོར་བདེན་པར་ཞེན་
 བ་དང་གསུམ། ཤེས་བྱ་ལ། དངོས་པོར་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་
 པར་ཞེན་ནས་གནས་པ་༤༽ པོར་དང་། རྒྱུ་དུ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པའི་བདེན་མེད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་པོར་དང་། ༥༽ བ་སྒྲུབ་དུ་ནི།
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཏགས་༦༽ པ་ཅམ་དུ་རྟོག་པ་པོ་ལ་བདེན་པར་
 ཞེན་པ་དང་གསུམ། སྤང་གཉེན་ལ། སྤང་བྱ་ནི། བྱིན་དུག་ལ་སྤང་བྲང་
 བདེན་ཞེན་གྱིས་ཆགས་༧༽ པ་པོ་དང་ནི། གཉེན་པོ་ནི། མཚན་འཛིན་གྱི་
 གཉེན་༨༽ པོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་
 ནོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་མཁུན་མི་བོའ་པ་ནི། ཤེར་བྱིན་དང་བུལ་བས་སྒྱུན་སོགས་
 གྱིས་རྟེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁུན་དུ་འགྲོ་བ་ཉམས་པའི་གང་༩༽
 ཟག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་བཅས་དག་པོ་ནི་འཛིན་པ་དང་པོར་ཞེས་རྒྱས་
 འཛིན་གྱི་རྟོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་
 གསུམ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའམ་འབྲས་བུ་འདོད་པ་བཞིན་མི་བོའ་
 པའི་གང་ཟག་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་འཛིན་པ་དང་། ༡༠༽
 དེ་བཞིན་སྒྱུར་ཏེ། ལམ་ཡང་དག་ཐེག་ཆེན་ལ་ལམ་ཡང་དག་མིན་ནོ་ཞེས་

ངེས་པར་འཛིན་པ་པོ་དང་། ༡༽ ཤེས་བྱའི་ཁོངས་སུ་རྒྱ་འགག་པ་དང་བཅས་
པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ ༣༽ ཀྱུན་རྫོབ་ལ་དོན་དམ་པར་ཞེན་པའི་གང་ཟག་ལ་
དང་། ལམ་གྱི་དངོས་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་ལྷན་པ་དང་མི་
ལྷན་པ་༧༽ ལ་ཞེན་པ་ལ་སྟེས་བུར་བཏགས་པ་ལ་དང་། གཟུགས་སོགས་
ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་གནས་པ་ལ་དང་། ༡༤༽ སེམས་བསྐྱེད་སོགས་གྱིས་ཉན་
ཐོས་གྱི་རིགས་ནི་འཛིག་པ་༧༽ ལ་སྟེས་བུར་དང་། སྟོང་པ་ཙམ་གྱི་ཆོག་པར་
བབྱང་ནས་སངས་རྒྱས་སམ་ཐེག་ཆེན་དོན་དུ་གཉེར་༧༽ ལ་མེད་པ་ལ་དང་།
རྒྱ་ཤེར་བྱིན་མེད་པ་ལས་སམ་བསྟན་པ་དང་སྒོམ་པ་སོགས་མེད་པའི་སྟེས་
བུ་ལ་དང་། རྒྱ་མེད་སྐབས་འདིར་རྒྱ་མཆོ་འཛམ་གླིང་གི་རིན་ཆེན་ཀུན་གྱི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་དཔེས་ཤེར་བྱིན་འཕགས་ཀུན་གྱི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གསུངས།
ལམ་གྱི་འགལ་རྒྱུན་བྱིར་སྒོལ་བ་ནི་བདུད་སོགས་དམིགས་པ་སྟེ་ཡོད་པར་
ཞེན་པའི་གང་ཟག་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ལོངས་སྟོན་པ་པོར་འཛིན་པའི་
ནུས་པར་རྟོག་པ་སྟེ་འདི་དགུ་པོ་སྤྲ་མ་རྩས་འཛིན་ལས་གཞན་བཏགས་པར་
འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ༡༥༽ ལྷ་ར་ལོངས་སྟོན་པ་པོའི་སྟེས་བུ་རྩས་བཏགས་གྱི་
མདོན་ཞེན་སྤང་ཚུལ་ཡང་བྱ་བའི་ལས་སམ་ཡུལ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱ་
བའི་འབྲས་བུ་ནུས་ལ་མི་རྟོག་པ་སྟེ་མ་སོགས་གྱི་དཔེས་བསྟན་པ་བཞིན།
གཟུང་འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་ནི་བའི་ཡེ་ཤེས་ནས་པར་མི་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་
པར་གྱུར་པ་ན། ཡུལ་གང་ལའང་ཡུལ་འདི་ལ་བདག་གིས་ལོངས་སྟོན་དོ་

ལྷ་མ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིན་ལས་གྱིས་
 འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་གྲུར་པའི་འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་
 བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་གིས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྟོང་པར་འཛིན་ཞིང་འཇུག་
 ལྡོག་བྱེད་ལ། སོ་སྟེ་རྣམས་གྱིས་རྣམས་སྟེ་ཡོད་པའི་བདག་དེས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་
 སྟོང་པར་འཛིན་ཞིང་བདེན་ཞེན་གྱིས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 རྟོག་པ་སྤངས་ནས་མི་རྟོག་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གཉིན་པོ་ལ།
 རྒྱ་འབྲས་ངོ་པོ་ཉིད་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱ་ནི། བྱང་རྒྱབ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་
 མདོ། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཟབ་པ་སྟེ་བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་
 དཀའ་བ་བཅུད་པ་ལགས་སོ་སོགས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་དགོ་སྟོང་དུག་
 སྟོང་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཡོངས་གཏོད་ཀྱང་དཀའ་བོ་
 ལ་ཤེར་ཕྱིན་གཏད་པས་དང་། བསོད་ནམས་མང་པོ་དཔེས་བསྟན་པ་བཞིན།
 བྱང་རྒྱབ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་རྒྱབ་དང་། ལམ་ནི་འཆད་འགྱུར་ཟད་དང་
 མི་སྟེ་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཞན་འགོད་པའི་ཕྱིར་ལམ་སྟོན་པ་དང་སྟོམ་
 ཏུ་བཅུག་པ་དག་གོ། རྟོགས་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 གཞན་ལ་ཡོངས་སྟེ་གཏོད་པ་སྟེ་སྟེར་བ་དང་། མཐོང་ལམ་དེ་ཐོབ་པར་བར་
 ཅུད་མེད་པའི་རྒྱ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། མདོར་ན་རྗེས་ཐོབ་
 ཏུ་གཞན་རྒྱད་ལ་རྟོགས་པ་དང་ལུང་གི་ཆོས་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་
 བཞག་ཏུ་རང་གི་ཤེར་ཕྱིན་སྟོམ་པ་དང་གསུམ་པོ་དེ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་

ཡིན་ལ། དེ་རེ་རེར་ཡང་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཚད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོ་
སྟེ་དམ་པས་བསྟགས་པ་དང་བདུད་གྱིས་མི་ཚུགས་པ་སོགས་སོ། །འདིར་
འགྲེལ་བ་བྲགས་ཆ་ལས། བྱང་ཆུབ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། །ཞེས་རྫོགས་
བྱང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཤེར་བྱིན་གཏོད་པར་གསུངས། འདི་
གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ལྷོག་ཆས་ཕྱེ་བ་འདྲ་སྟེ་མཐར་འབྲས་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་
ནས་དེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་དུ་གཞུག་པའི་ལམ་སྟོན་པ་དང་། དེའི་ལམ་འདི་
ཞེས་ཤེར་བྱིན་སྟོན་པ་འདྲའོ་སྟེ། འདི་སྐབས་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་
པར་མཛད་པ་དེའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆེན་བསྟན་པ། རྟོག་པས་
བཏགས་པའི་བྱང་ཆེན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རོ་བོ་
ལ་སྦྱིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡེ་ནས་ཟད་པ་དང་། སྤར་མི་སྦྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་པས་དེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཐར་བྱིན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཅེས་
བརྗོད་དེ། བཏགས་ན་དྲི་མ་གཏོད་ནས་ཟད་པ་མེད་ཅིང་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར་
དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
དེ་ཡང་མདོ་ལས། ཡུམ་ཤེར་བྱིན་ཟད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཟད་
པར་བྱ་བར་སེམས་སུ་ཟད་དེ་སོགས་དང་། ཆོས་དེ་དག་ལ་ནི་སྦྱེ་བ་ཡང་མེད་
ན་དེ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་གཤམ་ཡོད་སོགས་གསུངས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པར་
བྱ་བའི་བྱིར་བདེན་གསུང་གི་ལྷགས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོར་སྤྲོ་བའི་ལུགས་དགག་སྟོང་པར་སྤྲོ་བའི་
 ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཟུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་།
 ཁས་སྒྲུང་ནང་འགལ་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གདོད་ནས་དག་པའི་
 ཚོས་ཉིད་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དགག་བྱ་གང་ཡང་དགག་མི་
 དགོས་པའམ་འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ། མཐོང་བ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་སྤྲང་བྱ་ནས་པར་རྟོག་པ་ཡི་རིགས་སྤར་ཡོད་ཅི་
 ཞིག་ཟད་ཅིང་། སྤྲེམ་ཉི་ལྟ་སྤྲེམ་པ་སྤར་མེད་ཅི་ཞིག་འཕྱོང་སྤྲེམ་པ་ཏུ་མེད་དོ། །
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་སམ་གཤིས་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་
 ཞིག་ཡིན་ན། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲོས་དེ་མཐོང་དུ་རུང་གི་གལ་ཏེ་དྲི་མ་དང་
 བཅས་པ་ཞིག་ན། དེ་དྲི་མ་མེད་པར་མཐོང་དུ་མི་རུང་སྟེ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་
 དེ་ལྟར་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དྲི་མ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲོས་
 དྲི་མ་མེད་པར་མཐོང་ན་ནི་དྲི་མ་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་
 ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་དེས་རང་རྒྱད་ལྟན་
 ཀྱི་གང་ཟག་དེ་དག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དྲི་མ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནི་ཡང་
 དག་པའི་ཤེས་པར་འགྱུར་པོ། །དེས་ན་གཞན་དངོས་སྤྲོ་བས་དྲི་མ་སྤར་ཡོད་
 ཟད་པ་དང་། བྱིས་མི་སྤྲོ་བ་ལ་ཟད་མི་སྤྲོ་ཞེས་འདོད་ཀྱང་དྲི་མ་སྤར་བདེན་
 པར་ཡོད་པ་ཞིག་ན་འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་དེས་པས་དེ་དག་གི་ལུང་
 རིགས་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་སྟེ་དངོས་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་

ཕྱི་ནང་ངམ་སྤང་གཉེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ལ།
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི་སྟེ་སངས་རྒྱུ་མི་སྤྱི་བ་པ་ཟད་དོ་ཞེས་
པར་བརྗོད་པ་སྟེ་ཤེས་སྤྱི་བ་སྤངས་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་
བྱམས་པ་ཁོ་པོས་མཆོར་དུ་བཅིས་པ་སྟེ་ཁས་སྤང་ནང་འགལ་དུ་མཐོང་སྟེ།
སྤང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་ཟད་པར་བྱུང་མི་རུང་བས། ཆོས་ཡོད་པར་
འདོད་པ་དང་། སྟོན་པས་ཤེས་སྤྱི་བ་ཟད་པར་འདོད་པ་འགལ་བས་སོ། །
དོན་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་གྱུ་བ་པ་ཞིག་ན་དེ་འཁོར་གསུམ་དུ་མ་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་སྤྱི་བ་ཅི་ལྟར་འཛད་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
སྟོང་པར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། དངོས་པོའི་གཤིས་སམ་རང་བཞིན་
འདྲི་ལ་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་པོ་སྤྱར་ཡོད་བསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ལ་སྟོང་པ་
སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་སྤྱར་མེད་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་དེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་བྱུང་མེད་པ་ལ་བསལ་བཞག་གིས་བཅོས་སུ་
མི་བདུབ་པས་སོ། །དེས་ན་སྤྱོད་སྤྱར་དང་བྲལ་བའི་ཡང་དག་པའི་གནས་
ལུགས་སམ་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་བསལ་བཞག་མེད་པའི་དོན་ལ། དེ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར། དགག་སྤྱོད་གྱིས་བསྤྱད་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་
ཡང་དག་པར་བལྟ་བར་བྱས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་ན། གོམས་པའི་མཐུས་
གནས་ལུགས་མཐའ་གང་དུ་འང་མི་གནས་པ་ཡང་དག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
མཐོང་ནས་རང་རྒྱུད་མཆོར་མའི་རྟོག་པས་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣལ་འབྱུང་ཟབ་མོའི་གནད་
 མཐར་ཐུག་པའང་འཛོག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་བསལ་བཞག་
 མེད་པའི་དོན་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལྡོག་པ་ལ་
 སྤང་བྱ་སྤངས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒོ་སྒྲིམ་པ་ལ་རྟོགས་
 པ་སྒྲིམ་ཞེས་སྤང་ཚུལ་ཅམ་དུ་བརྗོད་པར་ཟད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་སྤང་བ་
 དང་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་མཐོང་ཅི་དངོས་ལ་གཉིས། མཐོང་
 ཅིའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་རི་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་རྒྱུས་པ་རྣམས་
 སུ། རབ་འབྱུང་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་བྱིན་ཅིང་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས། སྤང་གོ་སྒྲུབ་སྤངས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཏེ་རེ་རེ་ནི།
 བར་བྱིན་དུག་པོ་དེ་དག་པན་ཚུན་བསྐྱུས་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ནང་གི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱ་བ་རྗོགས་པའི་སྐད་
 ཅིག་མ་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས་བསྐྱུས་པ་དེ་ནི་ཅི་སྦྱོར་བསྐྱན་པའི་སྤངས་
 འདིར་མཐོང་བའི་ཕྱི་ལྟར་བཞེད་དེ། དེ་ལ་ལྡོག་ཆས་དབྱེ་བ་སོ་དུག་ཆང་
 བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ལྟན་པའི་ཤེས་རབ་ལྟར་དུ་བྱང་བ་ཡིན་པས་སམ།
 ཡང་ན་སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་སྟེ། སྤང་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་
 ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ནའོ།
 གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་བཟོད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་མཐོང་སྤང་ལས་གྲོལ་བའི་

རྣམ་གྲོལ་ལམ། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་བག་ཚ་བ་མེད་པ་མེད་གྱི་
རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམ་སྤྲུལ་པར་ཞུགས་ནས། རྗེས་
ཐོབ་ཏུ་རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་མཐུན་ཏེ་ལུགས་འབྱུང་དང་།
ལུགས་མི་མཐུན་པ་ལུགས་ལྡོག་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་
ཐོབ་ནས་སྤང་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པ་ལ་དང་། འཇགས་པའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་གཞན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་དང་། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་སྟེ་དེ་གསུམ་ཀར་མེད་གྱི་རྣམ་པར་
བསྐྱེད་ས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཆོས་ཉིད་མཉམ་པའི་དོན་ལ་ཀུན་བྱང་མ་གྲུབ་
ཀྱང་། རང་གི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་བྱང་དུ་འབྱུང་ཚུལ་ནི། བདག་ཏུ་རྟོག་
པའི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཀུན་ཉོན་
གྱི་རྟོན་འབྲེལ་ལུགས་མཐུན་དུ་བསྒྲོམ་ས་པས་ལས་ཉོན་གྱི་གཙོ་བོ་མ་རིག་
པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་རྟོགས་ཏེ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་
པའི་རང་བཞིན་རྟོགས་ལ། རྒྱ་ཤི་གང་ལས་བྱུང་། སྟེ་བ་ལས་བྱུང་སོགས་
ཀུན་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་བསྒྲོམ་ས་པས་སྟེ་བ་དང་རྒྱ་ཤི་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་
བུ་མཐར་ཐུག་ཏུ་རྟོགས་ཏེ་སྟུག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་ཁོར་དུ་རྒྱུད། མ་རིག་
པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགགས་སོགས་རྣམ་བྱང་གི་རྟོན་འབྲེལ་ལུགས་
མཐུན་དུ་བསྒྲོམ་ས་པས་མ་རིག་པའི་གཉོན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་གྱིས་སྤིང་པའི་རྩ་བ་གཙོད་པར་ཤེས་ཏེ་ལམ་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས།

གྱེ་བ་འགགས་པས་ཀྱི་ཤི་འགགས་སོགས་རྣམ་བུར་ལུགས་བསྐྱོག་ཏུ་
 བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་དུག་པ་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་མཐར་
 ཐུག་གྱེ་ཤི་འགགས་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ་འགོག་བདེན་གྱི་རང་
 བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ལོ། །མདོར་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་དམིགས་
 པ་མ་ཡིན་པར་སྤང་སྟོང་བུར་དུ་འཕྲུག་པའི་ཆོས་ཉིད་བསལ་བཞག་མེད་པའི་
 རང་གཤིས་དུ་སོན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས། ཆོས་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་
 པའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྤང་བ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཀྱང་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཡོན་
 ཏན་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཅོལ་མེད་དུ་འབྱུང་ཞིང་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་ན་
 མི་དམིགས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་སྟུག་བསལ་
 ལས་དགོལ་པའི་ཆོས་ཞེན་འཛིན་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྟན་
 གྱེས་ཀྱི་རྟོག་པ་བཞི་སྤང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཆོན་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྟོར་ལ་
 གསུམ། རྟོན་སྒྲོམ་ལམ། སྤང་བུ་རྟོག་པ། བརྟོན་པ་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། སྟོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་དང་། དངོས་གཞི་ཐོད་ཀྱི་ལྷ་གྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོན་སྒྲོམ་ལམ་
 བསྟན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མི་མཐུན་པའི་བྱོགས་སྟོང་བ་དང་། བརྟོན་པ་ཡོན་ཏན་
 ནི་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་ན། རབ་འབྱོར་
 འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྟོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི།

བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་
སྟོམས་འཇུག་དགྲུང་ལུགས་འབྱུང་ཕྱོག་གམ་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་
མཐུན་རྣམ་པ་གཉིས་སྟུ་ཡར་སོང་ཞིང་མར་འོངས་ནས་ཏེ། བསམ་གཏན་
དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་འགོག་པའི་བར་དུ་སོང་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་གཞི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར། ཐོད་རྒྱལ་
ཆུང་དུའི་དུས་སུ་མཐར་གནས་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དགྲུང་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་
པར་འཇུག་སྟེ། དགྲུ་པོ་འདིས་སེམས་གནས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐོད་རྒྱལ་འབྲིང་པོའི་དུས་སུ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་
སྟོམས་འཇུག་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་རེ་སྟེལ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་སྒྲར་
སྟོན་ཅིང་རྟུང་རྟུང་དང་བཅས་ན་བཅུ་བདུན་ནོ། །

ཐོད་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ལ་ནི། འགོག་པ་ལམ་སྟོན་ཅིའི་རྟུང་རྟུང་ལས་ལྷང་སྟེ། དེ་
ཡང་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསམ་གཟུགས་གྱི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་བོ་མིན་པའི་ཐུན་མཆོམས་གྱི་ངོ་བོར་བཟུང་
སྟེ་སྟོམས་འཇུག་དགྲུང་དང་འདོད་སེམས་སྟེལ་ནས། ཐོད་རྒྱལ་དུ་ནི་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་ལ། འདོད་སེམས་དེ་ནས་འགོག་པ་དང་དེ་ནས་འདོད་སེམས་
དང་། དེ་ནས་འགོག་པ་གཅིག་པ་པོར་ཞིང་བརྒྱལ་བ་སྟོན་ཅི་དང་འདོད་
སེམས་དང་། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་སྟོན་ཅི་གཉིས་བརྒྱལ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་

པ་དང་དེ་ནས་འདོད་སེམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པར་གསུམ་བཤུ་ལ་ནས་
 རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་འདོད་སེམས། བཞི་བཤུ་ལ་ནས་ནམ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས་དང་འདོད་སེམས། ལྷ་བཤུ་ལ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་
 འདོད་སེམས། སྤྱུ་བཤུ་ལ་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་འདོད་སེམས།
 བདུན་བཤུ་ལ་ནས་གཉིས་པ་དང་འདོད་སེམས། བརྒྱད་བཤུ་ལ་ནས་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་དང་དེ་ནས་འདོད་སེམས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལྟར་མར་
 འོང་ཁོ་ན་ལ་གསུངས་ཀྱང་། མར་འོང་དང་ཡར་འགོ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡིན་པས།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་འདོད་སེམས། དེ་ནས་དང་པོ་བོར་ནས་གཉིས་པ་
 དང་འདོད་སེམས་སོགས་ནས་འགོག་པ་དང་འདོད་སེམས་བར་རིམ་པར་སྒྲེལ་
 བ་སྟེ། དེ་ལྟར་འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འགྲོ་བ་ཐོད་ཤུལ་གྱི་སྟོམས་
 འཇུག་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་གཅིག་དང་གཉིས་སོགས་བོར་ནས་
 བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པའི་བར་དུ་མཉམ་རྗེས་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྒྲེལ་བའི་སྒྲོན་པ་འགྲོ་བའི་
 སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པས་སོ། །ཐོད་ཤུལ་སོགས་ཏིང་འཛིན་གོམས་པའི་བྱེད་
 ལས་ཀྱི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ཟད་པའོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ་གཉིས། གཟུང་
 རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་གོ། དང་པོ་ལ་འཇུག་ལྟོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 སྦྱིར་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་ལྟོག་གི་གཟུང་བ་གཉིས་དང་། རྗེས་བཏགས་
 ཀྱི་འཛིན་པ་གཉིས་དང་བཞི་ལ་ནང་གསེས་དགུ་རེར་བྱེ་བའི་སོ་དུག་པོ་ལྟན་

སྐྱེས་གྱི་ཆ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འཇུག་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་རྟོགས་དང་།
ལྷོག་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དང་། རྩ་ས་བཏགས་ནི་གཉིས་ཀར་ཡང་སྐྱེ་
འཕགས་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་དེར་ཞེན་བྱེད་ཚུལ་ལས་དགུ་རེ་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་འཇུག་པ་ནི་སྤྱོད་བས་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ལ། ལྷོག་པ་
ནི་སྤྱོད་བས་མི་ལེན་ཀྱང་སེམས་སེམས་བྱུང་འཇུག་ཡུལ་ཙམ་མོ། །དེ་ལ་
འདིར་མདོ་ན། མདོ་དང་རྒྱས་པ་ཀྱང་རྒྱུ་པར་བགྱི་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་ཤེས་
བྱ་དང་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཤེས་བྱ་གཉིས། སྤྱོད་པ་གཅིག་ལམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་གསུམ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་གསུམ་རྣམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དགུ་པོ་
རིམ་བར། དང་པོ་གཉིས་རྣལ་མ། དེ་ནས་བཞི་ལྷོག་པ། ཐ་མ་གསུམ་རྣལ་
མའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ། སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཆོག་དོན་
བསྐྱེས་པ་ལ་དགའ་བར་གསུང་བར་མདོར་བསྐྱེས་པས་རྩེས་སུ་འཛིན་པ་དང་།
རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བར་ཆོས་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་རྩེས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ་ཤེས་
བྱ་གཉིས་དང་། སྤྱོད་པ་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་དུ་མི་བྱེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་གྱིས་
བསྟངས་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་དང་ཞེས་ཅི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་ལ་རྒྱུ་བ་
པར་མི་བྱེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་མི་དབྱེས་པ་སྟེ་དེ་ནི་གཉེན་པོར་ཤེར་བྱིན་ལ་
བརྩོན་པའི་འཇུག་བྱ་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་སོ། །སྐབས་འདིར་བསྟངས་
ཞེས་པ་མགོན་གྱི་དོན་དུ་གསུངས། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ལམ་དུས་ད་ལྟ་
བ་ལ་ལྷོས་ནས། སྤྱོད་ལམ་འདས་པའམ་འགགས་ཟེན་པ་དང་། མཐོང་ལམ་

ད་ལྟ་བུ་ལ་མི་གནས་པ་ལམ་གནས་པ་མེད་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་མ་སྒྲེས་
 པ་ལམ། སྒྲེ་བ་མེད་པ་འི་ཕྱིར་དུས་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་དོན་
 དམ་པར་མེད་པ་དང་། གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་འདུག་བྱར་ཞེན་པ་འི་རྟོག་པ་
 ལྟན་སྒྲེས་ཏེ་དེ་བཞི་འདུག་ཡུལ་ལྟོག་པས་བསྟན་པ་ལོ། །ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཕྱང་འདས་ལ་སྒྱུར་བས་སྒྱུར་ལམ། སྒྱུར་བ་ཉིད་དམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མཛོན་སུམ་དུ་གསལ་དུ་མ་ཐོང་བས་མ་ཐོང་ལམ། མ་ཐོང་ཟེན་གོམས་པར་བྱེད་
 པས་སྒོམ་པ་འི་ལམ་སྟེ་ལེགས་པ་འི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ལ་འདུག་བྱར་
 ཞེན་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འདུག་བྱར་ཞེན་པ་འི་རྟོག་པ་ལྟན་སྒྲེས་གཟུང་
 པ་འི་རྣམ་རྟོག་དགུ་པོ་འདྲི་ནི་གཅིག་པ་སྟེ་དང་པོ་སྒོམ་ལམ་ཉིར་བསྟོག་གི་
 སྒྱུར་བ་འི་རྣམ་པ་སྒྲར་བའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཅན་ནོ། །སྒྱིར་སྒྱུར་དངོས་ཀྱི་སྒྱུར་བར་
 བཤད་པ་ནི་མཛོན་གྱུར་པ་ལྟོག་དཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁུང་ཡིན་གྱི། ས་བོན་རྣམས་དངོས་
 གཞིའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུས་སུ་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་
 རྟོག་ཕྱི་མའམ་གཉིས་པ་ལྟོག་པ་འི་རྟོན་ཅན། ཉན་རང་གི་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་
 སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྟོགས་པ་འི་རིམ་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
 དངོས་གཉིན་དུ་འདུག་པ་འི་སྒྱུད་ཡུལ་ཅན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྒྲར་བ་
 ཡིན་པར་བཞེད་དེ་འདྲིའི་མདོ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་
 ཞེས་སོགས་སོ། །ཉན་རང་གི་ཆོགས་ལམ་དུ་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་མི་
 བསྐྱེད་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་པ་འི་བཤེས་གཉིན་དང་བྲལ་བ་འི་ཕྱིར་དང་།

བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཚེས་སྐྱེ་བྱུང་ཡིན་ལ་མི་བྱེད་དེ་གཞན་དོན་ལ་
དམིགས་པ་རྒྱ་ཆུང་བའི་བྱུང་དང་སྟེ་དེ་གཉིས་སོ། །ཉན་རང་དེ་གཉིས་ཀྱི་
སྐྱེས་ལས་དུ་རང་རང་གི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱུང་བྲལ་པ་དམན་པ་ཉིད་
ཡིན་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དེའི་མཐོང་ལས་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱུང་ཆུབ་ཡིན་ལ་མི་བྱེད་དེ་ཐབས་ཤེས་བྱང་འགྲེལ་གྱི་ཤེར་བྱིན་རྒྱུ་པ་
མེད་པས་སོ། །དེའི་སྒྲོམ་ལས་དུ་ཉན་རང་གི་མྱང་འདས་དོན་དུ་ཤེར་བྱིན་གྱི་
གཟུགས་བརྒྱན་ནམ་མི་རྟག་སོགས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དེ་དམིགས་པ་དང་བཅས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་དྲང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ལས་དུ་ཉན་རང་ལ་ལས་ཡོངས་སྐྱོད་གས་
པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྒྲོམ་པ་མེད་པའོ། །ཡང་ན་མི་རྟག་པ་སོགས་སྐྱོད་
དམིགས་པ་སྐྱེས་སྒྲོམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲོམ་མི་སྒྲོམ་དེ་གཉིས་པོ་
དག་ལས་ནི་བརྒྱེད་པའོ། །གནས་ལུགས་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་དང་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་
པ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཡང་ན་མི་རྟག་སོགས་ལ་དམིགས་མེད་དུ་སྒྲོམ་པ་མེད་
པ་དང་གནས་ལུགས་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའོ། །སྐབས་འདིར་མདོ་
ལས་བརྩན་པའི་བརྒྱེད་ཕྱོགས་རྣམས་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་བརྩན་པས། སྒྲོམ་
པར་ཞེན་པ། སྒྲོམ་མེད་ལ་ཞེན་པ། གཉིས་ཀ་ལ་ཞེན་པ། གཉིས་མིན་དུ་
ཞེན་པ་བཞི་ལ་གནས་པས་དེ་ལྟོག་བྱུང་ཞེན་པ་ལྟན་སྐྱེས་རྣམས་སོ། །དེས་
ན་ཡུང་པོ་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་ཞེན་པའི་མཐར་ལྷུང་ནས་གནས་ལུགས་ཇི་
བཞིན་པའི་དོན་མིན་པ་ལྟོག་བྱུང་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་པོ་སྒྲོམ་

བའི་ལམ་ལ་སྤང་བྱར་གཤམ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ལ་གཉིས།
 རྩས་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བདག་མེད་མ་
 རྟོགས་པས་རྩས་སུ་འཛིན་པ་དང་རྟོགས་པས་བཟུང་ཚད་བཏགས་འཛིན་ཡིན།
 དེས་ན་ཡུལ་དུ་ཞེན་ནས་སྤང་དོར་བྱེད་པས་ཀྱན་བཏགས་འཛིན་ཞེན་ཡམས་
 བད་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་འདི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་རྩེ་ཞིར་སོང་ནས་དག་སར་དབྱགས་
 ཕྱིན་པའོ། །མདོ་ནི། བདག་དང་སེམས་ཅན་དམིགས་སུ་མེད་ན་རི་ལྟར་
 བདག་དང་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པར་བྱ་ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་ལ་གཤམ་རབ་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་གྱི་གཤམ་རབ་གཉིས།
 ཐབས་གཉིས། སོ་སྒྲུའི་ལྟ་སྒྲུད་གཉིས་ཏེ་དགུ་པོ་རིམ་པར། རང་དབང་མེད་
 པས་སེམས་ཅན་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་སྒྲུད་ཡུལ་སོ་སྒྲུ་སོགས་ལ་དམིགས་
 བས་དེ་རྩས་སུ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ལ་འོངས་སྒྲུད་པ་པོར་རྩས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ། དོན་ལ་མེད་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་བཏགས་
 པ་ཙམ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུ་སྟོང་པ་
 མིན་པའམ་མི་སྟོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་སོགས་གྱི་ཆོས་ཀྱན་ལ་བདེན་པར་འཛིན་
 པ་ཉིད་ལ་སྟེ་གཤམ་བྱ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱིས་སོ་སྒྲུའི་ཆོས་སམ་རྣམ་བྱང་གི་
 ཆོས་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་ལ་དང་། བྱང་སེམས་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་
 རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དམ་གཤམ་རབ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་
 པ་དང་སྟེ་གཤམ་རབ་བམ་ལྟ་བའོ། །ཉན་ཐོས་རང་དོན་ཞི་བ་ཙམ་གྱི་ལམ་

འབྲས་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་དངོས་པོར་བྱེད་པའམ་ཆེད་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་པ་
ལ་དང་། བྱང་སེམས་ཐེག་གསུམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་པ་ལ་སྟེ་ཐབས་སམ་
སྟོན་པའོ། །སོ་སྟེ་དང་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པས་བདག་
མེད་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནི་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་
གིས་སྟོན་སོགས་པར་ཕྱིན་གྱི་སྟོན་པ་ནམ་པར་འབྱུགས་པ་སྟེ་འཁོར་གསུམ་
དུ་དམིགས་པ་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་པོའི་རྣམ་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་
རྣམས་འཛིན་ཏེ་འཛིན་རྟོག་དང་པོར་དེ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མདོ་ལས་
བསྐྱགས་པ་ཡིན་པས་སྟོར་བས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ཐ་སྙད་ནི་མིང་
དང་མཚན་མ་དང་མདོན་པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས། ཡུལ་སེམས་ཅན་
དུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཅམ་དང་བཏགས་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་ལུང་པོ་ཡི་རྒྱུ་གི་སྤང་བ་
ཅམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནམ་བཏགས་འཛིན་འཕགས་པའི་སྒྲོམ་ལས་དེ་ཡིས་རྣམ་
པར་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་ན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དེ་དང་སྤང་གཉིན་དུ་འབྲེལ་
བ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་མ་ལས་གཞན་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
མདོ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
གྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དམིགས་པའི་
བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པ། ཀྱན་མཁྱེན་སོགས་ནི་མཁྱེན་གསུམ་
གྱི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་

གླིང་པ་སྒོང་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་ཏེ་རི་ལྷ་རི་སྒྲིང་གི་རྣམ་པ་མི་ཤེས་པས་སོ། །
 ལམ་ཤེས་གི་གླིང་སྒོང་ལ་མྱོངས་ཏེ་ལམ་གསུམ་མི་ཤེས་པས་སོ། །སོ་སྒྲེ་བ་ལམ་
 པ་ཀུན་ཤེས་གི་གླིང་སྒོང་ལ་མྱོངས་ཏེ་གཞི་བཅས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་
 སོ། །དེ་ལྟར་གླིང་གསུམ་སྒོང་བར་མྱོངས་པ་ལ་སྒྲེས་བུ་བཏགས་པ་དེ་ཡོངས་
 སྒྲིང་པ་པོར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྒྲེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། བར་ལམ་གྱི་རོ་བོ་
 གླིང་པ་བཅས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཤེས་ཕྱིན་ལ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་ལ་
 དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་མཚུངས་
 བར་ལྟན་པ་སྟེ་གཅིག་དང་མི་ལྟན་པ་བ་དད་གི་ཚུལ་ལ་མྱོངས་པ་ལ་དང་།
 བདུད་དང་ལུ་སྟེགས་སོགས་གང་དང་མི་མཉམ་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་ལ་མྱོངས་པ་
 ལ་དང་། སྟུག་བསྐལ་ལ་སོགས་བདེན་བཞི་སྒྲོས་བྲལ་དུ་མ་ཤེས་ནས་སྒྲི་རི་
 བཞིན་དུ་མི་རྟག་སོགས་གནས་ལུགས་མཐར་བུག་ཏུ་ཞེན་པས་མྱོངས་པ་ལ་
 དང་། གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་སྒྲང་བྱ་ཉོན་མོངས་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་
 ལ་མྱོངས་པ་སྟེ་སྒྲང་བྱ་སྒྲོ་བུར་བའམ་གདོད་ནས་སྒྲོང་ཉིད་དུ་མ་ཤེས་པ་ལ་
 དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་དགུ་ལ་ནི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་བ་མར་ཏེ་བཏགས་འཛིན་དུ་བཞེད་དེ་དེ་ལྟར་ཀུན་མྱོངས་དགུ་
 ལ་སྒྲེས་བུར་བཏགས་པ་ལ་ཡོངས་སྒྲིང་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་བྱང་
 སེམས་གྱི་ལམ་གྱི་གླིང་པ་དང་། དེའི་རོ་བོ་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཟུང་
 བར་དང་། སྒྲང་བྱ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་

དང་། བཞི་པ་དང་། ལྔ་བ་དུན་གཉིས་དང་། སྟག་པ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་དགུ་
པ་ལོ། །མདོར་ན་ཤེས་བྱ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱད་བྱ་དང་། སྦྱོང་བྱེད་གཉིས་ལས།
ཡུལ་གཟུང་བ་ལ་འདུག་ལྷོག་གཉིས། འཛིན་པ་ལ་གང་ཟག་དང་། དེའི་ཆོས་
ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་གདགས་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྤང་དོར་དང་། ལམ་བསྟེན་པ་
བོ་དང་། ལམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྐབས་འདིར་འཛིན་སྤངས་གཙོ་ཆེ་བར་འབྱུང་
བས། དེ་དག་གི་ས་བོན་རྣམས་ཟད་པ་ལ་ལྷོག་པས་དབྱེ་བར་གསུངས་ཏེ།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཏྲེ་ག་པ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་ས་སྟེ་བའི་ནང་ནས་ལམ་རང་རང་གི་
སྐབས་སུ་སྤང་བྱུང་བྱུང་པ་ཆེ་རིམ་བསྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནི། མདོ་ལས། སྦྱེས་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས་ལྡང་བྱ་
འདོད་པས་སོགས་ལོ་འབྲས་སུན་ཆོགས་ཀྱི་དཔེས་བསྟེན་པ་བཞིན། ཡམས་
ནད་འབྱུང་སོགས་ལྟ་བུ་ཟུག་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཏྲེ་ག་པ་གོང་བཤད་འདྲི་རྣམས་
སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་རེ་ཟད་དུ་སོང་ནས་སྤང་མི་སྦྱོ་བ་ནི་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་ནད་
ལས་གྲོལ་བའམ་དབུགས་ཕྱིན་པ་ལྟར་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་གོགས་ཟད་པས་
དུས་རྒྱུ་པ་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡི་པན་བདེ་སྦྱབ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་ཐེག་
གསུམ་གྱིས་བསྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཀྱན། རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་
རྒྱ་བོ་ཀྱན་འདུ་བ་བཞིན་དུ། སྒྲོམ་ལམ་རབ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མཆོག་
གིས་སྤྱོད་པའམ་མཛེས་པ་ཡི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་ས་བའམ་
ས་བརྩུ་བ་དེ་ལ་ནི། རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་འབད་པ་མེད་པར་འདུ་

བའམ་བཏེན་པར་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་སློབ་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་པན་ཡོན་ཚད་
མེད་པ་ཅན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་མོ་ལ། རོ་བོ། རྒྱ། སྤང་བྱ་གསུམ། དང་
པོ་པན་ཡོན་གྱིས་མཚོན་པའི་བར་ཕྱི་འོ་བོ་ནི། མདོ་ལས། བྱང་སེམས་འགའ་
ཞིག་གིས་སྤང་གསུམ་གྱི་སྤང་ཆེན་པོའི་སོགས་གྱིས་བསྟན་པ་བཞིན། སྤང་
གསུམ་གྱི་སྤྱོ་བོ་ཇི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་གྱི་སྤང་བ་དང་། རང་རྒྱལ་བསེ་
རུའི་རྟོགས་པ་ལུན་ཚོགས་ལ་བཀོད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྤྱོན་
མེད་པ་ས་དང་པོ་ལ་བཀོད་པའི་དགྲ་བ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་ལས་ཆེས་
བསོད་ནམས་མང་པོར་གྱུར་པ་ཉིད་གྱིས་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱིས་དང་ཚས་
གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་མེད་པ་སྤྱི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་
ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་
པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་
དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། བདག་པོ་ནི་དྲན་པ། རྣམ་པ་ནི་ཞི་བ་
དང་མཚན་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རྒྱ་བར་ཅི་དང་རྣམ་མཁྱེན་
འདྲི་ཡི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོས་པ་ཀུན་གྱི་དངོས་པོར་མེད་པའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། བདག་པོ་ཡི་རྒྱེན་ནི་ས་བཅུ་པ་མན་ཆད་
གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད་ལ། རྣམ་པ་ནི་སྤྱོས་
པ་མཐའ་དག་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་

མེད་པའི་ཕྱི་མོའི་བསྐྱབ་པ་འདི་ནི། བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཡིན་ཏེ་
 བསྐྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འདི་ལ་སྒྲོ་བ་པར་བྱ་སྟེ།
 འདི་ལས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བས་ན། འདི་
 བྱི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་བའི་གཏེར་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་མཛོད་
 དམ་པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གདུང་མི་གཅོད་པའི་རིགས་དང་འགྲོ་བའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་
 མཛོད་མི་ཟད་པའང་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་རྟོག་ཏུ་འབྱུང་གི་ཆོས་ཀྱི་ལ། གདོད་
 བས་སྦྱེ་འགག་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པའི་ཤེས་རབ་
 མཐར་ཐུག་པ་མཛོད་ཏུ་སྦྱེད་ནས། སྒྲོ་བ་པའི་མཚན་མ་གྱིན་ཏུ་སྤྱ་བའང་ཉེ་
 བར་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་དེས། ཐོག་མེད་ནས་གནས་པའི་མ་རིག་པའི་ས་བོན་
 སྤྱ་བ་དང་བཅས་པ་དུང་ནས་བཅོམ་སྟེ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱ་ཅན་སངས་
 རྒྱུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྟན་པའོ། །

གསུམ་པ་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོ། བར་
 ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་མོ་འདི་ལ་ནི། དངོས་པོར་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་མར་
 རྟོག་ཏེ། འདི་གིན་ཏུ་ཟབ་པས་རྟོགས་པར་ཆེས་དཀའ་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སམ།

འོན་ཏེ་གཟུགས་ཀྱང་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་ལགས། ཞེས་སོགས་སྐྱེ་ཆེར་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་
 ར་དམིགས་བྱ་འདུས་བྱས་སོགས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དམིགས་པར་བྱ་བ་
 རྣམ་ཅུ་མེད་ན་ཆོས་ཀྱི་གཟིགས་པ་མི་སྲིད་པས་དམིགས་པ་མི་འབྱུང་པར་
 རྟོགས་པ་དང་། །དམིགས་པར་བྱ་བ་དེ་ཡི་ནི་དོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མེད་
 ར་སྟེས་བྲལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་དམ་རུང་བའང་མི་འབྱུང་ལ། དེ་སྟེས་ཀྱང་
 ཤེས་པར་བྱར་མི་རུང་བས་དེའི་རྣམ་པའམ་དོ་བོ་དེས་གཟུང་བ་མི་འབྱུང་པར་
 རྟོགས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁུན་ཀྱང་མི་འབྱུང་དེ། དེས་
 དངོས་དངོས་མེད་དུ་མི་དམིགས་པས་ཅི་ཡང་མི་སྤྱོད་པས་རྣམ་ཀྱན་མཁུན་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་འབྱུང་པར་དང་། ཀྱན་རྫོབ་མེད་ན་དེ་ལ་སྟེས་པར་
 དམ་པའི་དོན་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་མི་འབྱུང་དེ་དེ་དག་
 མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་སྟེས་དུ་བདེན་གཉིས་ལ་རྩོད་པ་དང་། སྟོར་བ་སྤྱོད་
 དུག་གི་ཉམས་ལེན་ཡང་མི་འབྱུང་དེ་སྤྱོད་སོགས་མེད་པའི་སྤྱིར་སྟེས་དུ་མི་
 འབྱུང་པར་དང་། སྟོར་བའི་རྟོག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མེད་དེ། ཐོབ་པ་
 པོ་དང་རྟོགས་བྱ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་མེད་པར་དང་། འགོག་པ་མིང་ཅུ་
 ཡིན་པས་ཆོས་མི་སྲིད་པར་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་གདགས་གཞི་གཟུགས་
 སོགས་མེད་པས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མེད་པར་དང་། སྟོད་པའི་བྱང་
 བར་ཐབས་མཁས་པའང་མེད་དེ་སྤྱོད་སོགས་འཁོར་གསུམ་དག་པའི་ཤེས་

རབ་གྱི་གྱིས་ཟིན་པ་མེད་པས་སོ་སྙམ་དུ་ཐབས་མཁས་བཅས་ལ་དང་།
དངོས་དངོས་མེད་གྱི་ངོ་བོར་རྟོག་པ་བཀག་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་རྟོགས་
ཚུལ་མེད་སྙམ་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་དུ་གཟིགས་པའི་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་
མི་འཐད་པར་དང་། མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་སོགས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་
འཐད་པས་གཙང་བདེ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་ནི་མི་འཐད་
པར་དང་། ལམ་བསྐོམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་
བཅུས་མི་འཐད་པར་དང་། སྒང་བྱ་མེད་པར་གཉེན་པོ་མི་འཐད་པར་དང་།
སྒང་བྱ་མེད་པས་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་འཐད་པར་དང་། མཆོན་གཞི་མེད་
པས་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་མི་འཐད་པར་དང་ནི། བསྐོམ་བྱ་རང་སྤྱིའི་
མཆོན་ཉིད་མེད་ན་མོས་སྤྱོད་དང་འབྲས་བུ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྱོད་དང་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་གྱིས་སྒྲིམ་པ་ལ་མི་འཐད་པར་སྐོལ་བ་སྟེ། ༡༽ དེ་ལྟར་ལོག་པར་
སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ཡང་དག་མིན་པ་ཅན་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་
ཉིད་ལ་རྟོག་པ་ཅན་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དག་ཏུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་བདེན་གཉིས་
འགལ་བར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གིས། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཀུན་རྫོབ་སུན་སྒྲུང་བ་དོན་དམ་སྒྲོ་ཅན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་
ནས་དོན་དམ་མི་འཐད་པར་ཅོད་པ་ཀུན་རྫོབ་སྒྲོ་ཅན་དག་ནི་རང་གི་བྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་ཅན་དུ་ཟད་དེ། དོན་དམ་པར་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པར་
ཐལ་ཞེན། ལྷབ་པ་མ་དེས་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པའི་བྱིན་ཞེན་རྟགས་མ་

གྲུབ་ཅིང་། རོན་དམ་པར་མེད་པར་ཐལ་ཞེན་འདོད་ལན་ཐེབས་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་རོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཐལ་ཞེན་བྱུང་བ་
 མ་དེས་པ་སོགས་བདེན་གཉིས་རྣམ་པར་སྤྱེ་ཞིང་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་འགལ་མེད་
 གྱི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ལོག་རྟོག་བསལ་བར་བྱ་བ་ལ་ཡང་དག་པ་མཐར་
 ཐུག་གི་རོན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་རོན་དམ་ཏེ་བར་མི་དམིགས་པས།
 དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་འགལ་བ་མེད་པར་བྱུང་འཇུག་མཉམ་པ་ཆེན་
 པོའི་རྗེས་སུ་སོན་པའི་རིགས་པས། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བར་ཆད་མེད་ཅིའི་
 དམིགས་རྣམ་ལ་པ་རོལ་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས་དམིགས་པ་སོགས་
 འཐད་པར་བསྐྱབས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཟབ་མོའི་རོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པར་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤར་ཕྱིན་ལ་གནས་
 པས་སྤྱིན་སོགས་ལར་ཕྱིན་གཞན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པ་མིན་པར་
 མ་ཟད་ཤིན་ཏུ་འཐད་དེ། ལར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ཡོན་ཏན་ཡང་སྤྱོད་ཀྱིས་དུས་གྱི་ལུ་
 དང་མཉམ་པས་ཚད་དཔག་པར་དཀའ་བ་དང་། སྦྱོན་གྱི་བྱི་མས་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་གཞན་གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་པའི་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཞིག་ཐོབ་པ་
 དེ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པའི་མཐུས་བྱེད་པར་རིག་པར་
 བྱ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་ཡོད་ན། དེའི་དབང་གིས་སེར་སྤྲོ་སོགས་ལར་ཕྱིན་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་
 ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡོངས་

སུ་གཏོང་བ་སོགས་ལ་འཇུག་མི་རུས་སོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མ་
བཟུང་ཡང་དངོས་དངོས་མེད་དུ་དམིགས་པ་དང་མ་བུལ་ན་སྲིད་ཞིར་སྤང་དོར་
དུ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཞི་མཐར་ཡང་ལྷུང་ལ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་
ཆོག་གཉེན་གྱི་ཕྱིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་
དང་མི་མཐུན་པའི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དོ། །དེས་ན་པར་
བྱིན་གཞན་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་དང་དག་པ་ནི་ཤེར་བྱིན་མེད་ན་མི་
འབྱུང་ལ། མཐའ་གང་དུ་འང་མི་དམིགས་པའི་ཤེར་བྱིན་ཡོད་ན། དེ་རྒྱུད་ལྷན་
གྱི་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔལ་དེ་ལ་སེར་སྒྲ་སོགས་མེད་པས་ན་དེ་དག་ལུས་
ཡོངས་སྒྱུད་དག་ཅུལ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་ཆགས་པ་སྤྲ་མོའང་མེད་པས་སྒྱིན་
སོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་ལན་དང་རྣམ་སྒྲིན་ལ་རེ་བ་མེད་པ་དང་།
འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་དྲི་མ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་རྩྭ་ལྱིས་སྒྱིན་སོགས་
ཀུན་རྒྱུ་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་དངོས་དངོས་མེད་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གང་
ལ་འང་མི་གནས་པའི་ཤེར་བྱིན་གྱི་དོན་མཐོང་བ་དེས་འཁོར་བ་སྤངས་ནས་
ཞི་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ནམ་ཡང་མི་སྦྱེད་ལ། རང་གིས་བྱང་འཇུག་
སྒྲོས་པ་མེད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་ཡང་། གཞན་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བའི་སེམས་
ཅན་གྱི་པན་བདེ་རྒྱུ་པའི་ཆེད་དུ་སྒྱིན་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཡང་སེམས་ཅན་
གྱི་མཐའ་དང་ཆོད་མཉམ་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས་ཆོད་མེད་དོ། །དེས་ན་བྱང་
རྒྱུ་ཐེམས་དཔལ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་ནས་ཚོགས་སྒྲིན་

སྤྱང་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་བ་དང་དེར་ཞེན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 བྱུགས་ནས། འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་དུས་སུ་ཆོས་
 ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིད་ཞིའི་མཐར་མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་བ་ནས་
 ནམ་མཁའ་ཇི་སྤྱིད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྟག་ཁྱབ་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་མཛད་
 པའང་། སྤྱང་སྟོང་མཉམ་ཉིད་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡང་
 དག་པར་བྱུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་
 ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས་སྦྱོན་སྟགས་འགོག་པ་ཞིག་ན། དེས་མཐོང་བའི་
 སྟོང་ཉིད་དེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་འགལ་བའི་
 དངོས་མེད་ཅུ་ཟད་ལ། དེ་ལྟ་ན་མ་དམིགས་པར་བཏགས་ཀྱང་། དེས་
 དངོས་པོར་མ་དམིགས་ཀྱང་དངོས་མེད་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པའི་
 མཐའ་ཀྱན་དང་བྲལ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེར་
 ཕྱིན་ཟབ་མོའི་དོན་ནི་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་དུས་ནས་ཀྱང་།
 སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མ་རྟོན་ཞེན་ཉམས་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དངོས་
 སུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའོ། །དེ་ཡང་སྦྱིན་པ་སྣ་གཅིག་བཏང་བ་
 ལྟ་བུ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཟིན་ན་པར་ཕྱིན་དུག་ལྟར་དུ་ཆོང་སྟེ། སེར་སྣ་སྟགས་
 ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་བཅོམ་པས་ན། ཐབས་ཀྱི་ཆ་
 སྦྱོན་པ་གཅིག་སུ་དེ་ཡང་ཚུལ་བླིམས་ལ་སྟགས་པའི་ངོ་བོར་ཡང་འཕྱར་རོ། །
 དེས་ན་སྟོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་སུ་ལ་ལྟོག་ཆས་ཕྱེ་ན། གནས་

པའི་ཆ་བསམ་གཏན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གནས་མི་གནས་ཀྱི་མཆན་མ་ཡོངས་སུ་
ཟད་པའི་བསམ་གཏན་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་མི་བརྩོན་ནི་པའི་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ། བཟོད་མི་བཟོད་ཀྱི་མཆན་མ་ཡོངས་
སུ་ནི་པའི་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་མི་འབྱུགས་པའི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ། འཆལ་བ་དང་
འཆལ་མིན་དུ་དམིགས་པ་ཟད་པས་འཆལ་པའི་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཆེན་པོ། ཆགས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་མི་དམིགས་པས་མཆན་མའི་
ཆགས་པ་ཕྱ་མོ་དང་བྲལ་བ་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ལྷང་ཆ་སྦྱིན་སོགས་དང་སྟང་
ཆ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་བོ་བྱུང་དུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བས་ཡར་བྱིན་ཀྱན་སྟུང་པ་ཡིན་པའི་གནད་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ནི་
ཤེར་བྱིན་ཉམས་ལེན་གྱི་མདོ་འགག་ཡིན་པས། ཐབས་ཤེས་བྱང་འཇུག་གི་
ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོའི་སྦྱོར་བ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །ལེའུའི་སྐབས་བསྟུ་བ་ནི།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཅུ་མོའི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་ཏེ་ལྷ་པོ།
གཉིས་པ་བརྟེན་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བརྟེན་པའི་
རྒྱ་མཐར་གྱིས་པ་དང་། བརྟེན་པའི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱས་བཤད་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ལ། སྐབས་དང་སྐབས་ཀྱི་མིང་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་
གཅིག་ལ་ཆོས་ཀྱན་སྤང་ལ་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པ་སྦྱེ་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་
གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་གྲུབ་པའི་ཆད་དུ་

བསྐྱེམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་རྫོགས་སྒྲོར་བའི་སྐབས་སུ་འང་མཆིན་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་པ་ཆ་ཆར་བར་བསྐྱེམས་ཀྱང་། དཀྱུས་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཆར་བའི་གོ་རིམ་
 རེས་ཅན་དུ་སྐྱེམ་པའི་རེས་པ་མེད་དེ། མི་ཉག་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་སོགས་གང་
 རུང་རེ་རེ་རྩ་ལ་རུ་བཏོན་ནས་སྐྱེམ་པ་འང་ཡོད་ལ། འདིར་ཐམས་ཅད་དཀྱུས་
 ཐོག་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་ནང་དུ་ཆར་བར་སྐྱེམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐར་
 གྱིས་པའི་སྐབས་ན་བསྟན་པའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་པོས་ཟེན་པའི་སྐོ་ནས་
 དཀྱུས་གཅིག་ལ་གོ་རིམ་རེས་ཅན་དུ་བསྐྱེམ་པ་ཡིན་ལ། གོ་རིམ་རེས་ཅན་
 ཞེས་པ་ནི་རེས་པ་མེད་ན་ཆར་མ་ཆར་གི་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་དཀའ་བའི་སྟངས་
 རུའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། བཙུམ་ལྟ་བུ་འདས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་མ་མཆིས་
 པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱང་ཆེན་མཐར་གྱིས་སྒྲོད་པ་དང་མཐར་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་།
 མཐར་གྱིས་ནན་ཏན་དུ་བགྱི་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ལ་དེ་ལ་ལམ་གྱི་རོ་བོ་
 སྒྲིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དག་སྟེ་ཐབས་སྟོབས་སྒྲོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་བཞི་
 ཤེས་རབ་ལ་འདུ་བས་དེ་ལྟར་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྒྲོར་བ་སུན་སུམ་ཆོགས་
 པས་འཇུག་པ་དང་། ལམ་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་བསམ་པ་སུན་སུམ་
 ཆོགས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དུག་དང་མི་འབྲལ་བ་
 དང་། ལམ་དག་པར་བྱེད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 རོ་གཅིག་པའི་རྩལ་གྱིས་དེ་ནི་ལམ་ལ་མཐར་གྱིས་སམ་རིམ་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཡི་
 བྱ་བུ་གོམས་པར་བྱ་བར་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་སོགས་དགོན་མཆོག་

གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་བྲན་པ་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྲན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་
ཅིང་། རྗེས་བྲན་གྱི་མ་གསུམ་ནི། གཞི་ཚུལ་བྲིམས། མཐུན་རྒྱུན་སྒྲིབ་པ།
དབང་པོ་ལྟར་སྒྲེས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་བྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད་ལ། ཚུལ་
བྲིམས་གཏོང་བ་གཉིས་ཕྱིན་དུག་སྐབས་དངོས་དང་། རྗེས་བྲན་གྱི་སྐབས་
ན་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མི་སྒྲོས་ལ། ལྟ་དབང་པོ་དང་དགོན་
མཆོག་རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་མི་སྒྲོས་ཞེས་མཁས་པ་དག་བཞེད། དེ་ལ་མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་གྱིས་དོན་དུ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་
མ་ལུས་པ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་རྣམས་དཀྱུས་ཐོག་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་ལ་ཤར་བ་ཙམ་
ཞིག་གིས་མཐར་གྱིས་བསྒྲོམ་ཚུལ་བྱུང་མོང་མིན་པ་མིན་ཏེ་འོན་ཀྱང་རིང་བའི་
སྒྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། །དེར་མ་ཟད་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་སྒྲེ་མེད་དུ་སྒྲོམ་
པས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཆོས་ཀུན་བསྐྱས་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་མཐར་གྱིས་པར་
མི་འགོ་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཞེན། གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་དོར་
ཆོས་གཅིག་བསྒྲོམ་ན་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་ལ་འཇུག་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་བས་ལ་
བའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་རེ་རེས་ཀྱང་པར་ཕྱིན་གཞན་བསྐྱས་པས་ན། ཐབས་
ཤེས་དབྱེར་མེད་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱུང་པར་ཅན་གང་ལ་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཀུན་
འདུ་ཚུལ། པར་ཕྱིན་ཀུན་སྟུང་པ་དང་། བཤད་མ་ཐག་པ་སྒྱུར་བ་ལ་ལོག་སྒྲུབ་
བས་ལ་བའི་སྐབས་བཞིན་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གོ་རིམ་རེས་པ་
ཅན་ནམ་སོ་སོར་དམིགས་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་ལེན་སྒྲིབ་པ་སྣ་གཅིག་

ལའང་པར་ཕྱིན་ཀྱན་ཚང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་ཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་ཅིང་།
 མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གོམས་པའི་
 མཐུས། ཉམས་ལེན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འང་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ན་
 གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་རིམ་གྱིས་འབྲེན་ཞིང་འཆར་
 ཐུབ་པའི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཁྱེད་བ་དང་ངེས་པ་ཇི་བས་ཇི་འཕེལ་ལ་
 མོང་བ་ནི་མཐར་གྱིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འང་གཞི་ལམ་
 འབྲས་བུའི་རྟོགས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་
 པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ་དེ་ཡང་བསྒྲོམ་བྱ་ལམ་གྱི་རོ་
 བོ་རེ་རེ་ཡང་པར་ཕྱིན་དུག་ལྟར་དུ་གྱུར་པས་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་དཀྱུས་
 ཐོག་དེ་ལ་ཚང་བ་དང་། བསྒྲོམ་པའི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། བསོད་
 བླུས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བ་མི་
 ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་
 མེད་པར་རྟོགས་པས་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་སྒྲོང་བས་ན། ཉམས་ལེན་སྣ་གཅིག་
 གིས་ཀྱང་གཞི་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དང་། ལམ་ཡང་དག་པ་དང་། འབྲས་བུ་
 དཔེ་བྱད་གྱི་བར་བསྐྱས་པ་ལ་དམིགས་རྣམ་ཇི་གསལ་དུ་མོང་ནས་མཐའ་མེད་
 པར་འཕེལ་བ་སྟེ། དོན་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་
 མཐུས་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྟར་གྱི་སྟེང་ཉིད་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ལུས་ཚུལ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་སྒྲོ་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་གསལ་བ་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་སྒྲོམ་ལུས་ན་

གྲུབ་པའི་ཚད་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། རིམ་གྱིས་འདྲེན་པ་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་
སྐབས་ཞེས་སོ། །དེས་ན་པར་ཕྱིན་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་ལའང་པར་ཕྱིན་
གཞན་འདྲེན་བྱུང་པས་མཆོན་ནས་གཞི་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ། ལམ་ཉམས་
སུ་ལེན་པ།འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དམིགས་རྣམ་མཐའ་དག་དཀྱུས་གཅིག་
གི་ཉམས་ལེན་དེར་རིམ་གྱིས་འདྲེན་བྱུང་པ་ལ་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྲོར་བ་ཞེས་བྱ་
ཡི། གངས་གྱི་ངེས་པ་བཟུང་ནས་འདི་ཙམ་ཞིག་འཆར་བྱུང་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་
བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ཕྱིན་དུག་གི་རྣམ་པ་ཙམ་ནས་དེ་གོམས་པ་ལས་
རྣམ་པ་བརྒྱུད་ནས་ལུས་དང་། དེ་ནས་རྣམ་པ་ཆོད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལུས་པའི་
དམིགས་རྣམ་མཐའ་ལས་པ་འཆར་བའི་བར་དུ་འཕེལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་
མའི་སྐབས་སུ་ཐག་མེད་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་བར་དུ་འོ།
དེ་ཡང་ཆོས་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་
བཞིན་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དམིགས་པའི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲི་མ་དག་པའི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་
པས་ཆོས་ཀྱི་མངོན་དུ་བྱེད་ཅུས་པ་ཡིན་པ་ནི། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་ཀྱི་
མཆོག་ལྟ་བུ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་སྟོབས་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་གནད་ཤིན་
ཏུག་ལ་ཆོད། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་
བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས། མཐར་གྱིས་
པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་ཏེ་དུག་པའོ། །

གཉིས་པ་བརྟན་འབྲས་སྐད་ཅིག་མ་ལ། ཡོན་ཏན་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཡུལ་
 གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྣམ་སྤྲིན་མ་
 ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་།
 དེ་མཚོན་པའི་དཔེ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རབ་བྱི་
 མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་
 སྦྱོད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་ལར་བྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་
 རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཤེས་
 བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་ཞིང་མཉམ་པར་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
 དེ་ལ་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་དེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་
 མིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། མཚན་ཉིད་
 མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་
 བྱ་བ་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལ་
 བཞེད་པ་འགའ་ཞིག་ན་རྣམ་སྤྲིན་མིན་པ་ནི་དེ་སྔ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྲིན་ཟེན་མིན་པའི་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་སོགས་དང་། རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྲིན་
 ཟེན་པའི་སྤྲིན་སོགས་ནས་དཔེ་བྱད་རྗེས་མཐུན་པའི་བར་ལ་བཤད་ནས། དེ་
 གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་རྣམ་སྤྲིན་མིན་པ་ས་བདུན་མན་
 ཆད་དུ་འབད་ཅོལ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་དག་ས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཤད་
 པ་དང་། གཞན་ཡང་སོ་སྟེ་དང་འཕགས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་དུ་བཤད་པ་

ཡོད་ནའང་། འདིར་དེ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཅན་པར་ཆད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རང་
གི་ལྷོག་ཆན་པ་བཤད་དེ། རྣམ་སྤྱོད་མིན་པ་ནི་སྤྱད་སྤོབ་ལམ་དུ་སྤྱོད་སོགས་རེ་
རེའི་ནང་དུ་ཟག་མེད་གི་ཆོས་ཀྱན་ངོ་བོས་འདུ་རྒྱུ་ཤེས་ནས་དེར་བསྐྱུས་ཏེ་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་གོམས་པའི་འབད་ཚུལ་གི་འདུ་བྱེད་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་
པའི་དབང་གིས། ད་ལྟ་དངོས་པོ་ལ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་སྤྱོད་ཅི་ལོག་བྲལ་པའི་
སྤྱིར། སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ནས་དཔེ་བྱད་བརྒྱུད་ཅུའི་བར་གི་
ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱན་བསྐྱུས་པ་དེའི་ངོ་བོ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། ཐུབ་པའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡི་རྟོགས་པ་འདྲི་ནི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་
ཅིག་མ་ཞེས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱད་གི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་མིན་པ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གི་སྤྱད་པོ་ལ་རྣམས་སུ་བྱུང་བའི་མཐར་གྱིས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་
རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བདག་ས་པའོ། ཡང་ན་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་མིན་པའི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ས་བོན་གི་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། དཔེ་རྩི་ལྟར་ན་སྤྱོད་བྱས་ཐོ་རྒྱུ་བྱུང་མོའམ་རྒྱུ་དེའི་རྒྱུའི་
དུས་ན་ཐག་པ་སོགས་རེ་རེ་ནས་འདུས་བྱས་ཀྱང་བཟོ་ལགས་པར་ཆར་
རྩིས་དོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། །ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་འགྲུལ་
ཞིང་རྒྱ་ལེན་པ་དང་འཁོར་བ་སོགས་ཅིག་ཆར་བྱེད་པ་ལྟར། སྐད་ཅིག་གཅིག་
པའི་ཤེས་པ་འང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དུ་འབད་ཚུལ་གིས་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པའི་མཐུས་ད་ལྟ་འབད་མེད་དུ་ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པས་ཆོས་

ཀྱན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟ་སྐད་ཅིག་མ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་རང་
བཞིན་ཡིན་པས་ཟུང་འཇུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། ཡུལ་
ཅན་གྱི་སྒྲོས་ཀྱང་དེ་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་ཞིང་ས་རྣམས་སུ་འབད་ཚུལ་གྱིས་
བསྐྱབས་ནས་སྐད་ཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་འཕེན་པ་
དང་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཤུགས་གྱིས། རི་ལྟར་གནས་པའི་ཟབ་མོ་
དེ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་རྣམ་པའི་མཐུན་སྐྱེན་ཆོང་ཞིང་འགལ་སྐྱེན་བྲལ་བ་རྒྱན་
མཐའི་དོར་ཉིང་གི་སྐད་ཅིག་མའི་སྐབས་འདིར་མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་ལྟར་
རིམ་ཅན་མིན་ཏེ། ཅིག་ཆར་སྒྲུང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་གང་ཆོ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་
མེད་ཐོབ་པ་ན། རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོས་དྲི་མ་ཡེ་ནས་མེད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་
ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་དེ་དང་འབྲལ་མི་རུང་བའི་རྩལ་
གྱིས་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམ་པ་ཀྱན་གྱི་
མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཚུལ་མེད་དུ་ཐོབ་པའི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པའམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་སྐྱེས་པ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཡི་ཆོ། དེ་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
གི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་

སྐད་ཅིག་མ་གཅིས། དང་པོ་ནི། སློབ་ལམ་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལམ་གྱི་
ནམ་པ་མཐའ་དག་ཆང་བར་སྦྱོད་པ་ཡི་སྒོ་ནས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་
སྤྲི་ལམ་དང་འདྲ་བར་སྤངས་སྤྲོང་བུ་འདུག་ཏུ་སྦྱོད་པ་ལ་གནས་ནས། གོམས་
པ་མཐར་ཐུག་པ་ན་ཀྱང་བྱང་གི་ཆོས་ནམས་སྒྲེ་འགག་དང་གཅིག་ཐ་དད་ལ་
སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་ནི་སྒྲེ་
སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་རྟོགས་པ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་སྤྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་དང་ནི། དེ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
ཤེས་པ་ཉིད་བརྟགས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་
སྒྲེ། སེམས་ཉིད་དེར་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་པ་ལྟར། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་
བྱང་གནས་ལུགས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད་གཅིག་
གི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་དེ་ཉིད། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་
རི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་
དོན་དང་མཐུན་པའི་མིང་བརྗོད་པའོ། །དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་གི་
བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་རིང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་
དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་མི་རུས་ལ། གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ངོར་ཆོས་
ཅན་ཐ་དད་པ་དང་དུས་ཐ་དད་པ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་པའི་གཉིས་ཆོས་
སུ་སྤང་བས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཆར་གཟིགས་པ་མི་
སྤིང་ཁྱད། གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་དུང་ནས་འཕྱིན་པ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་

གླེས་པའི་ཆོ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་གཟིགས་པས་ན་མཉམ་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པའང་དེ་དང་རོ་མཉམ་དུ་གཟིགས་
 ཤིང་དེ་ལས་གཡོ་བའང་མི་སྲིད་པར་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་གཟིགས་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཤིས་ལ་སྐྱེ་འགག་མ་གྲུབ་པས་འདི་ལ་སྐྱ་ཕྱི་བར་
 གསུམ་གྱི་ཆ་སོགས་མཚན་མར་སྒྲོས་པས་བཞག་ཏུ་མེད་དེ་བསམ་གྱིས་མི་
 ཁུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནའང་། གཉིས་སྒྲར་གི་བསྐྱེད་པ་ཅན་གྱི་གདུལ་
 བྱ་གང་ཞིག་དུས་གསུམ་སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྒྲར་བ་ཅན་གྱི་དོར། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་
 བཞིན་དུའང་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་དང་། སྐྱེ་འགག་གི་ཆོས་དེ་དག་མཁུལ་ཅིང་
 དོན་མཛད་པའི་རང་སྒྲར་གི་ཆ་ནས་རྣམ་མཁུལ་སྐད་ཅིག་མ་ལྟར་དུ་སྒྲར་བ་
 ལས་གཟུང་མི་ཤེས་པས་རྣམ་མཁུལ་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་སུའང་བཞག་ལ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཚུ་པ་ལ་ངེས་པ་མ་གླེས་པའི་བྱིས་པ་དང་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་
 དང་ཚྱོད་པ་ན་དེ་ལྟར་འཆད་པར་བྱའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཆོས་ཉིད་དང་གཉིས་
 སུ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དོན་གྱིས་
 གཞལ་ནས། དུས་གསུམ་ཀུན་དུའང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པས་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འདུས་མ་བྱས་རྟག་པའོ་ཞེས་སུ་
 མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟགས་རྒྱད་རྣམས་སུའང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་
 སོ་སོ་རང་གིས་ཟབ་མེད་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་
 གནས་སོ། །དོན་དུ། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །མྱ་རུ་འདས་

པ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་འདུས་
བྱས་དངོས་པོ་རྣམས་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་འདུས་བྱས་སུ་སོང་བ་
དངོས་མེད་གཉིས་ཀའང་འདུས་བྱས་ཏེ། དངོས་མེད་རྣམས་ཀྱང་དགག་བྱ་
བཅད་པ་ལས་དེ་གྲུབ་ལ། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མི་གྲུབ་པས་གཞན་ལ་ལྟོས་
པས་རེས་འགའ་བའས་འདུས་བྱས་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དངོས་དངོས་མེད་གང་
གིའང་མཐར་མི་གནས་པའི་ཟུང་འདས་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་ཉིད་བསལ་བཞག་
མེད་པ་དང་རོ་གཅིག་སྤྱིར་བསམ་བཞུང་ལས་འདས་པས་ན། རྒྱ་ལས་སྐྱེ་
བའས་རྒྱ་ལས་བཏགས་མི་དགོས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ནས་གནས་པ་ཡིན་པས་
སོ། །ཟུང་འདས་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ནི། རང་གི་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྟོག་
པ་ལོག་པ་ཅུང་ལས་དེར་བཏགས་པ་སྟེ། དོན་ལ་ཆོས་བམས་ཅད་རང་བཞིན་
གྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། ཡེ་ནས་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་ཤེར་སྤྱོད་
གྱི་མདོ་འདིར་ཡང་ལན་བརྒྱ་པུག་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་བྲིད་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གྲོ་བར་
གྱི་སྒྲིབ་པ་ལམ་གྱིས་བསལ་སྟོབས་གྱིས་དྲི་མ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་བྱང་འཇུག་ཆེན་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བཞུང་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་རོ་བོ་བ་དད་མེད་པར་མཉམ་པའི་
ཆོས་ཉིད་གྱིས་བསྐྱེས་པ་ལྟར་དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་རྣམས་སྒྲིན་མིན་པའི་
གནས་སྐབས་མཛོན་དུ་མ་བསྐྱེད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་

མི་འབྱུང་ལ། རྣམ་སྒྲིན་མིན་པ་ཅི་ཙམ་གོམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ལ་ཤེས་བྱ་མཐའ་
དག་མཐོང་བའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་མི་ནུས་སྟམ་ན། ཆོས་ཐམས་
ཅད་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་གཅིག་མཛོན་དུ་
བྱས་པས་ཀྱན་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་མི་གྲུབ་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་
ཉིད་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་རྩལ་གཅིག་པས་ན་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ལམ་གྱིས་བསལ་ནས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་
མཐོང་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་
དེ་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་མཉམ་པ་
ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་རྩལ་གཅིག་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་
གཉིས་སུ་སྣང་ཞེན་ཅན་གྱི་རོར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་
ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ། གཉིས་འཛིན་གྱི་བག་
ཆགས་དུང་ནས་ཐུང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་མེད་པར་གཉིས་
མེད་རོ་མཉམ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་
དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱལ་དང་སྐད་ཅིག་མའི་ཆ་བསགས་
པ་ལས་འདས་པའི་མཁའ་ཁྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྲས་བུའི་ཡུམ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁའ་ན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་མིན་འདི་རྒྱ་ཡོད་མེད་ལ་གོ་
ན་ལགས་ཏེ། སྟོན་གྱི་འཕེན་པའི་རྒྱུའི་རྣམ་སྒྲིན་མིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་།
ཆོས་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་པན་རྩྭ་རོ་བོ་གཅིག་པ་རྒྱུའམ་འབད་པ་ལ་མི་སྟོས་

པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཡུལ་ཅན་ལ་ལྷོག་པས་དབྱེ་སྟེ།
 ཆོས་ཀྱན་དོ་བོས་གཉིས་སུ་མེད་པས་ཕན་ཚུན་བསྐྱུས་པ་དང་། དེ་གོ་མས་པ་
 སུལ་དུ་སྤྱོད་པར་སྒྲིན་པ་དང་གཉིས་སྒྲུང་ཆའི་དོས་ནས་དང་། དོ་བོ་མེད་
 པས་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་སྒྲུང་སྟོང་མཉམ་པ་ཡུལ་དང་། ཡུལ་དེ་དང་རོ་གཅིག་
 པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 ཅིག་ཆར་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྟོ་གཅིག་གིས་རི་ལྟར་རྟོགས་ཤེ་ན།
 ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དོན་དུ་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་
 ལྟན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཏེ། སྟོ་བུར་གཉིས་སྒྲུང་གི་དྲི་མ་ཟད་བྱེད་གྱི་ལམ་མཛོད་དུ་གྱུར་ནས་
 མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འོ། །སྐབས་བསྐྱུ་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་
 པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས།
 སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མཛོད་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་སྐབས་ཏེ་
 བདུན་པ་འོ། ། ། །

གསུམ་པ་ཞུགས་འབྲས་ཆོས་སྐྱའི་ཡན་ལག་ལ། རྟེན་སྐྱེད་དང་། བརྟེན་པ་
 མཛད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ། ལོངས་སྐྱེ།
 སྐྱལ་སྐྱེ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ། དེ་ལྟར་སྟོར་བཞི་སྒྲིམ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་
 ཐུག་པ་ཆོས་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི། མདོ་ལས་རབ་འབྱོར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་
 མི་ལམ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་དང་མི་ལྟན་པ། དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་

གྱི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་གྱུར་པ།
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་མཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་འདི་ལྟ་
 གྱི། མཚན་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་གྱིས་
 བསྟན་པས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 སྐྱེ་ནི། འཆད་འགྱུར་གྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་པོ་གང་དག་
 རྫོགས་པར་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ།
 ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་གཉིས་དང་ལྷན་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དོ། །
 དེ་ཡང་སྒྲུང་ཆ་ཉོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་
 མེད་པའི་ཆོས་དང་། སྟོང་པ་དབྱིངས་ཀྱི་ཆ་ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་སྒྲུང་
 སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་ཆོས་ཉིད་གྲོ་བར་གྱི་དྲི་མས་དག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་
 བདག་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དབྱིངས་སྟོང་རྒྱང་གི་ཆ་ཅམ་
 མིན་ཏེ། གཞི་དུས་ནའང་སྟོང་རྒྱང་གི་ཆ་ཅམ་ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་མིན་
 ལ། འབྲས་དུས་ནའང་དེའི་ཆ་ཅམ་སངས་རྒྱས་མིན་ཏེ་མེད་པར་དགག་པ་
 ཅམ་ལ་མཁྱེན་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པར་སྟོན་གྱི་
 མཐས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་དེས་མཁྱེན་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཞི་བ་ལྷ་ས།
འོན་ཏེ་སེམས་དང་ལྷན་བའི་སྤྱིར། །ཤེས་ན་མི་ཤེས་འཛིག་པར་གསལ། །
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱུ་བཞི་པོ་གང་ཡང་རྣམ་པ་
གསལ་ཅད་མི་མཁྱེན་པ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་མིན་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའམ་མདོ་གཞན་ལས་ངོ་རྗེ་ལྟ་
བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་བྲལ་འབྲས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཚོས་ཀྱན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་ལ། དངོས་ཀྱི་
དོན། ཁྱད་པར། དེ་ལ་ཚུད་སྤང་དང་གསུམ། དང་པོ། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གསལ་
ཅད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་
གསལ་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་ལ་སོ་སོར་དབྱེ་ན།
ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་སྟེ་ཚོར་ཉེར་གཅིག་སྟེ། གང་ཞེ་ན། ལུས་ཚོར་སེམས་
ཚོས་ཏེ་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་དང་། མི་དགེ་བའི་ཚོས་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད།
སྐྱེས་པ་སྤང་། དགེ་ཚོས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་སྟེ་ལ་བ་སྟེ་ཡང་དག་པར་
སྤོང་བ་བཞི། འདུན་བཅོམ་སེམས་དབྱོད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་རྩུ་འཕུལ་གྱི་
རྒྱང་པ་བཞི། དད་བཅོམ་བྲན་ཉིང་ཤེས་རབ་སྟེ་དབང་པོ་ལ། དེ་ལྟ་སྟོབས་
སྐྱུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ལ། དུན་དང་ཚོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་བཅོམ་འགྲུས་དགའ་
བ་ཤིན་སྐྱུར་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
བདུན་ལྟ་རྟོགས་རག་ལས་མཐའ་འཛོལ་ཚུལ་བ་དུན་པ་ཉིང་འཛིན་ཏེ་འཕགས་

ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བཅས་བྱང་རྒྱུ་གི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སུམ་
 ཅུ་ཙྰ་བདུན་ནོ། །བྱམས་སྟིང་རྗེ་དགའ་བ་བཏང་སྟོམས་ཏེ་ཆད་མེད་བཞི་
 དང་། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་
 བ། སྤྱག་པའི་རྣམ་ཐར། ཉམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོགས་བཞི་དང་འགོག་པ་
 སྟེ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་གཟུགས་མེད་བཞི་འགོག་
 སྟོམས་ཏེ་མཐར་གྱིས་ནི་གནས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་།
 ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་བཞི་སྟེ་སེར་དཀར་དམར་བཞི་ཉམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ཏེ་ཟད་
 བར་བརྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ཉན་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་བསམ་བྱི་རོལ་གྱི་
 གཟུགས་ཆེ་རྒྱུ་སྟེ་དབྱིབས་ཟིལ་གཞོན་གཉིས། ཉན་གཟུགས་མེད་པར་དེ་
 བཞིན་གཉིས། སྟེ་སེར་དཀར་དམར་བཞི་ཏེ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟེ་མཆེད་
 ཉི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། འོག་ཏུ་འཆད་འཁྱར་ལྟར་ཉན་
 མོངས་མེད་པ་དང་། སྟོན་ནས་མཁྱེན་པ་དང་། ལྟའི་མིག་དང་རྣ་བ་དང་རྩ་
 འཕྲུལ་དང་གཞན་སེལ་ས་ཤེས་པ་དང་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་ཟག་ཟད་
 དེ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་། ཆོས་དོན་ཆོག་སྟོབས་པ་སྟེ་སྟོ་སྟོ་ཡང་དག་
 བར་རིག་པ་བཞི་དང་། ལུས་དང་དམིགས་པ་དང་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཏེ་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་བཞི་དང་། ཆོ་སེམས་ཡོ་བྱད་ལས་སྐྱེ་བ་མོས་པ་སྟོན་
 ལམ་རྩ་འཕྲུལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཏེ་དབང་བརྒྱ་དང་ནི། གནས་དང་གནས་མིན་
 རྣམ་སྟོན་དབང་པོ་ཁམས་མོས་པ་ལམ་བསམ་གཏན་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་

པ་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་ཟག་ཟད་དེ་སྟོབས་བརྟུ་དང་། རྟོགས་པ་དང་སྤང་
 བ་དང་ལམ་དང་ལམ་གྱི་གཤམ་སྟོན་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་
 དག་དང་། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ལ་སྟོན་བཅའ་བྱ་མེད་པས་བསྤང་བ་མེད་པ་
 རྣམ་པ་གསུམ་དང་། གུས་དང་མི་གུས་དང་དེ་གཉིས་འདྲེས་ལ་རིམ་བར་
 ཆགས་དང་སྤང་དང་གཉིས་ཀའི་སྟོ་མེད་པའི་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་རྣམ་
 པ་གསུམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྟེལ་བ་སྟེ་དུས་འདའ་བ་མི་མདའ་
 བའི་ཆོས་ཉིད་ཅན་དང་། རྒྱ་གསུམ་གྱི་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་བག་ཆགས་ཡང་
 དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། རྒྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ཕན་བདེ་རྒྱབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
 པོ་དང་། འབྲུལ་དང་ཅ་ཅོ་དྲན་པ་ཉམས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་
 འདུ་ཤེས་སྣ་ཆོགས་མ་བརྟགས་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ་སྟོད་བསྟེས་
 དུག་དང་འདུན་བཅོན་དྲན་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་
 པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་རྟོགས་བསྟེས་དུག་དང་རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ལས་
 གསུམ་ལ་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དང་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གསུམ་དང་། འདས་དང་མ་
 འོངས་ད་ལྟའི་དུས་གསུམ་ལ་ཡེ་ཤེས་འདུག་པ་གསུམ་བཅས་བྱབ་པ་ཁོ་ནའི་
 མ་འདྲེས་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་དང་རྒྱས་ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་གཉིས་བསྟེས་ཏེ། དེ་ལྟར་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་ནང་གསེས་བརྒྱ་དང་ཞེ་བཞི་པོ་དེ་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་བྱང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་

མིང་མཐུན་ཡང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་སྒྲོས་པ་ནི་བ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལ་ལྷོག་ཆ་ནས་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་སྤྱོད་གས་
སོགས་ནི་སྒྲོབ་པ་རྣམས་དང་ཐུན་མོངས་མིན་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྒྲོན་ནས་ཤེས་པའི་བྱང་པར་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཉན་མོངས་པ་མེད་པའི་ལྷ་བུ་ནི། གྲོང་སོགས་
སུ་མི་ལ་སོགས་པ་ཡི་ཉན་མོངས་པ་རང་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་བ་མཐོང་ན་
དེར་མི་འགོ་བར་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་གྲོང་སོགས་
སུ་གང་ཟག་དེའི་ཉན་མོངས་རྣམས་རྒྱུན་གཙོད་པའི་ཆེད་དུ་གཤེགས་ནས་
དེའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱན་གཙོད་པའམ་སེལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་
རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་བྱང་པར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་སྒྲོན་ནས་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་
ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་མཐེན་པ་ནི་ཉན་རང་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་
ཏེ་ འབད་ཚུལ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲོབ་
པའམ་མཚན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་དང་། ཤེས་སྒྲོབ་དང་བྲལ་བས་
ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། ཏྲག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
པས་ཏྲག་གནས་དང་། འདྲི་བ་ཀྱན་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལན་འདྲེབས་པར་
བཞེད་པ་སྟེ་བྱང་ཆོས་ལྟེ། །གསུམ་པ་ལ། ཆོས་སྒྲུ་ཏྲག་པ་དང་། བྱང་ཏྲག་
གཉིས་ཀའི་ཚུད་སྤང་རོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་དཔེས་རྒྱབ་པ་གཉིས།

དང་པོ། སངས་རྒྱལ་ལ་ཉི་ཤེང་མི་མངའ་ན་གདུལ་བྱ་ལ་སྤང་མི་སྤང་འགལ་
ཞེན། སངས་རྒྱལ་སྤང་བའི་རྒྱ་ནི་གདུལ་བྱའི་རྒྱ་དྲ་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པ་ལ་རག་
ལས་བར་གྱུར་ནས། གང་ཟག་གང་དང་གང་ལ་ཡུལ་གང་དང་ནི། དུས་
གང་གི་ཆོ་ན་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་དོན་གྱི་བྱ་བ་ཐབས་གང་གིས་པན་བར་གྱུར་
པ་དེའི་ཆོ་གདུལ་བྱ་དེ་དང་དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེད་ལྗང་སྤང་ནས་དོན་མཛད་
པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མ་ཚང་ན་དངོས་སུ་མི་སྤང་དོ། །གཉིས་པ། དཔེ་
བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ལྟ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོམས་པར་ཆར་པ་བྱུང་།
ས་བོན་དུ་མི་རུང་བ་ཆོག་པ་སོགས་ལས་ལྷ་གྲུ་མི་ལ་བྱུངས་པ་ལྟར། སངས་
རྒྱལ་ནུས་ནི་གདུལ་བྱའི་ཞིང་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་གྱུང་། དེ་མཐོང་བ་སོགས་
གྱི་སྐལ་བ་མེད་པས་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་མཛད་པ་བཟང་པོ་ཉམས་སུ་མི་
ཟུང་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་ལྗང་ན། སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དང་། འོག་མིན་ཁོ་
ནར་བཞུགས་པས་ཏྲག་བྱ་བ་ཡིན་ཞེན། ལན་ནི། དེ་ལྟར་སྟོགས་དུས་གྱི་
གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱེད་དང་གསུང་ནུམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བར་འཆར་
བ་དང་། ཉམ་མཁས་གར་བྱུང་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེད་ཕྱིར་ཉེ་
སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བས་སངས་རྒྱལ་བྱུང་བར་དེས་པར་བརྗོད་ཅིང་།
དེ་ཉིད་དུས་ཕྱི་མའི་ལྷ་མཐར་བྱུག་གི་བར་དུ་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏྲག་པ་
ཞེས་གྱུར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལོངས་སྐྱེལ་གཉིས། རང་བཞིན་
མདོར་བསྟན། ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་

དེ་ཉིད་འོག་མིན་དུ་གདུལ་བྱ་ས་བཅུ་ཉི་མེས་ས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་
 བོར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་བཟང་པོ་ནི་སྐུ་ཕྱུ་ཕྱུ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་
 བརྒྱུ་ཅུ་ཉི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱང་བ་འདྲི་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་
 གྱུར་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྦྱང་བར་མཛད་ཅིང་དུས་རྟག་པ་རྒྱན་གྱི་
 འཁོར་ལོར་བཞུགས་པའི་བྱིར་རེས་པ་ལྟ་ལྟན་གྱི་སྤྱབ་པའི་ལོངས་སྒྱུར་
 རྩོགས་སྦྱར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་གཉིས།
 དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྩོན་གྲུ་མ་
 ལ་སྒྲིལ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་གོ་མས་པ་སོགས་གྱིས་ཕྱག་ཞབས་གྱི་མཐིལ་ན་
 ཅི་བས་སྟོང་གི་རྣམ་པའི་འཁོར་ལོས་མཆོན་པ་དང་། ༡༽ རྩོན་པ་ཡང་དག་
 པར་གྲངས་པས་རུས་སྤུལ་གྱི་༥༽ལྟོ་བ་ལྟར་ཞབས་མཐིལ་མཉམ་པ། བསྐྱེད་
 བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བསྟེན་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་སོར་
 མོ་དུ་བས་༣༽འབྲེལ་ཡང་སོར་གདུབ་གཞུག་ཏུ་རུང་བ་དང་། བཟང་བཅའ་
 གྱ་ལོམ་པ་བྱིན་པས་ཕྱག་ནི་ཞབས་དང་བཅས་པ་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ། ༤༽
 ཆགས་པ་དང་། བདུང་བ་སོགས་གྱ་ལོམ་པ་བྱིན་པས་འདྲི་ཡི་སྐྱུ་ནི་ཕྱག་ཞབས་
 གྱི་རྒྱབ་བཞི་ཕྱག་པའི་སྟོང་གཉིས་ལྟག་པ་དང་བཅས་བདུན་༥༽དག་མཐོ་
 བ་སྟེ་གང་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། བསད་བྱ་བཅིངས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱས་པས་
 ཕྱག་ཞབས་གྱི་སོར་མོ་རིང་བ་དང་། ༦༽ གཞན་གྱི་སྟོག་བསྐྱེད་པས་ཞབས་

གྱི་རྟེན་ཡངས་པ་སྟེ་མཐིལ་བཞི་ཆ་གྱི་རྟེན་འཕགས་པ། རྟོག་གཙོང་སྤངས་
པས་འཛམ་བུ་གྱི་རྟེན་པའི་མིའི་ལུས་ཚད་ལས་བྲུ་བདུན་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་ཆེ་ཞིང་།
དང་བ་དང་། དགེ་ཚེས་རང་གིས་སྤངས་པས་ལུས་མོའི་སྤྱི་རྟེན་འཕགས་གྱི་
ཕྱིའི་ལོང་བུ་ཆེ་བའི་འབྲུ་ལ་། མཛོན་པ་དང་། དགེ་ཚེས་གཞན་ལ་སྟེལ་
བས་སྐྱེའི་བ་སྐྱེ་ནི་རེ་རེ་ནས་གྱུན་དུ་༡༠ ༼ཕྱོགས་པ་དང་། བཟོ་དང་གསོ་བ་
རིག་པ་སོགས་གྲུས་པར་བྱིན་པས་བྱིན་པ་རྒྱུ་རྒྱས་རི་དྲགས་ཨེ་ན་༡༡ ༼ཡ་
དང་འདྲ་བར་མཛེས་པ་དང་། རང་ལ་བདོག་པའི་ལོང་བ་སྤྱང་བ་ན་སྤྱང་བའི་
སྐྱེ་བོ་མ་སྤྱང་བས་སྐྱེ་མ་བཅུད་ཀྱང་ལུས་མོའི་སྤྱི་རྟེན་འཕགས་ལྟག་༡༢ ༼
རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། ༡༣ ༼ ཕྱེ་བ་བསྐྱེམ་པ་དང་གསང་ཚིག་བསྐྱེམས་པས་
རྟ་ཅང་གས་ལྟར་འདོམས་གྱི་སྤྱི་བ་སྤྱི་བས་སྤྱི་བུ་བའི་མཚོག་དང་ལྟན་པ་
དང་། གདིང་བ་གྱུ་ལོམ་པ་བྱིན་པས་བགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟར་དྲངས་
གསལ་སྐྱེ་མ་༡༤ ༼པ་དང་། ཁང་བཟངས་སོགས་དམ་པ་བྱིན་པས་བགས་པ་
སྤྱི་བའི་འཛམ་པ་དང་། ༡༥ ༼ འདྲུ་འཛི་དང་རྣམ་གཡང་སྤངས་པས་སྐྱེའི་
བ་སྐྱེ་ནི་ཁུང་བུ་རེ་རེ་ནས་སྐྱེས་ཤིང་གཡས་སུ་འཁྱེལ་བའི་ཚུལ་དུ་ལེགས་
པར་འབྱུངས་པ་དང་། ༡༦ ༼ བསྐྱེན་བཀྱར་གྱི་གནས་ལ་ཇི་བཞིན་དུ་རིམ་གྱི་
བསྐྱེམས་པས་ཞལ་གྱི་སྤྱིན་མཚམས་ན་མཉེན་འཛམ་དཀར་བའི་མཛོད་སྐྱེས་
བཟུན་པ་དང་། ༡༧ ༼ ཁ་དྲག་གི་ཚིག་གིས་གཞན་བྱུང་དུ་མ་བསད་པས་རོ་
སྟོད་སེང་གེ་དང་༡༨ ༼ འདྲུ་བར་འཕེལ་གཞེ་བ་དང་། སྐྱན་པ་དང་ལེགས་པར་

ལྷ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱས་པས་འདྲི་ཡི་དབྱུང་པའི་མགོ་༡༧༽གསེར་
 གྱི་བུམ་པ་ལྟར་རྒྱུ་པ་དང་། ལྷན་སོགས་པན་པའི་བས་བྱིན་པས་ཐལ་གོང་
 ལྷེ་ཤག་པ་གཡས་གཡོན་གྱི་བར་གྱི་སྒྲོག་རུས་པན་ཚུན་ཤས་གང་ཞིང་རྒྱས་
 ༡༠༽པ་དང་། ཉན་གཡོག་དང་རིམ་གྱོ་བྱས་པས་ཐུབ་པའི་ལྷགས་འདྲི་ལ་རོ་
 མི་ཞིམ་པ་འང་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རོ་མཚོག་ཏུ་ཞིམ་པར་སྒྲུང་བ་
 དང་། ༡༡༽ གྱུན་དགའ་ར་བ་དང་སྦྱིད་ཚལ་སོགས་བྱེད་པ་གཞན་ཡང་དག་
 པར་ལེན་དུ་གཞུག་པས་སྒྱུ་ནི་ཤིང་བྱ་གྱོ་ཏུ་ལྟར་རྒྱ་ཞིང་གལ་༡༢༽པ་སྟེ་གྱིན་
 འཕྲེད་ཆ་སྟོམས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཁང་བབླང་སོགས་བྱིན་
 པས་རྒྱུམ་ཞིང་གནག་ལ་གཡས་སྟོགས་སུ་འབྱེལ་བའི་གཙུག་ཏུ་ར་བལྟར་
 མི་མངོན་པ་དབྱར་ལྟན་པ་དང་། ༡༣༽ འཇམ་པ་དང་སྒྲན་པ་དང་མཉེན་
 པར་གསུངས་པས་རང་བཞིན་དུ་ཞལ་དཀྱིལ་ཁེབ་པ་ཙམ་དུ་ལྷགས་རིང་ཞིང་
 མཛེས་པ་༡༤༽འདོད་ན་སྟོང་གསུམ་ཡང་ཁེབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་རང་
 རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པར་ཚོས་བསྟན་པས། ཤེས་ཤིང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་
 འགྱུར་བ། མཉན་པར་འོས་ཤིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ། ཟབ་ཅིང་རྗེས་སུ་
 སྒྲོག་པ། བཏང་མི་བྱ་ཞིང་རྣ་བར་སྟན་པ། མ་འབྲུགས་ཤིང་གསལ་བའི་ཡན་
 ལག་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་༡༥༽ དང་ལྟན་པ་དང་།
 ཡང་ན་ཚངས་དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་ཏུ་ལའང་བཤད་དོ། །ངག་འབྱུལ་
 སྤངས་པས་འགྲམ་པ་གཉིས་སྟུག་ཅིང་རྒྱུམ་ལ་རྒྱས་པ་མི་འོང་གི་ངོས་སམ་

སེང་གེའི་འགྲམ་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། ༡༩ ་ སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོན་ཅིང་
བསྟགས་པས་ཆོམས་ཐམས་ཅད་གིན་ཏུ་དཀར་བ་དང་། ༢༠ ་ འོག་འཆོ་
སྤངས་པས་ཆོམས་ཐམས་ཅད་མཐོ་དམན་རིང་སྤང་གི་ཆད་མཉམ་པ་དང་།
༢༡ ་ རྒྱན་སྤངས་པས་ཆོམས་ལ་བར་མཆོམས་མ་བྱེ་བས་ཐགས་བཟང་བ་
དང་། ༢༢ ་ སྤྱི་མ་སྤངས་པས་ཡས་མས་ན་ནི་ཤུ་རེ་སྟེ་ཆོམས་ཀྱི་གངས་ནི་
བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཆད་བ་དང་། ༢༣ ་ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་
པ་ལྟར་བལྟས་པས་སྤྱན་ནི་ནོར་བུ་མཐོན་མཐིང་དང་འདྲ་བར་སྟག་པ་དང་།
༢༤ ་ ཆགས་སྤང་སྤངས་པས་སྤྱན་གྱི་རྩི་མ་བུ་ཡི་མཆོག་ཁྱུ་མཆོག་གི་རྩི་མ་
དང་འདྲ་ ༢༥ ་ བཞི་སྤྱན་ཡ་ལྷིབ་མ་ལྷིབ་ཀྱི་སྤྱན་མས་ལེགས་པར་གཞོལ་ཞིང་
མ་འདྲེས་པ་སྟེ་འདྲི་དག་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཆོན་པར་བྱེད་
པ་སྟམ་ཏུ་ཅུ་གཉིས་ཏེ་མཆོན་བཟང་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་
འདྲི་ལ་མཆོན་དེ་རྣམས་ནི་རྒྱ་གང་དང་གང་གིས་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་
ཡིན་པ་དྲེ་དང་དྲེ་ནི་རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་མཆོན་བཟང་པོ་ནི་འདྲི་དག་ཡང་
དག་པར་འགྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཁོ་ནའོ། །རྒྱ་གང་ཞེན་སྟོན་སྟོབ་ལམ་དུ་སྒྲ་མ་
སྟེལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་བརྟན་པ་དང་།
བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བསྟེན་པ་དང་། བཟའ་བཅའ་བལྟག་པ་སོགས་
གུ་ནོམ་པའི་དངོས་པོ་སྤྱན་པ་དང་། གསལ་བར་བྱ་བ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་
པ་དང་། དགོ་བ་ཡི་ཆོས་ནི་རང་གིས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་དང་། དགོ་

ཚེས་བྲལ་བ་གཞན་ལ་སྤེལ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་བསྟན་བདུན་དང་སོགས་
 ཁོངས་ནས་བསྟན་པ་ཉིད་ལྟ་སྟེ་གོང་དུ་མཚན་བཟང་སྐབས་པན་ཚུན་སྦྱར་
 བས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བཞིན་མཚན་བཟང་སྦྱབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡི་མཚན་ཉིད་
 ཉེ་རྒྱམས་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 དཔེ་བྱད་ལ། བཅུ་ཚན་བརྒྱད་ལས། དང་པོ། མཚན་གྱི་ཆ་ཤས་རྒྱམས་རྫོགས་
 པར་བྱེད་པས་དཔེ་བྱད་དེ། དེ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱན་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་
 མཐར་ཕྱིན་པའི་ནང་རྟགས་ཕྱིར་ཤར་བ་བྱབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་
 ལྟར་དམར་བ་དང་། ༡༽ ལྷག་བསམ་མངའ་བས་སེན་མོའི་མདོག་སྦྱས་པ་དང་།
 ༢༽ རིགས་མཚོག་ལས་སྦྱས་པས་སེན་མོ་གཤོང་བུ་མེད་པས་མཐོ་བ་དང་།
 ༣༽ སྦྱོད་ཚུལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པས་སོང་མོ་རྒྱམས་རྒྱས་པ། ༤༽ དགེ་རྩ་
 རྫོགས་པས་རྒྱས་པ། ༥༽ ཐེག་གསུམ་ལ་མཐར་ཁྱིས་ཞུགས་པས་བྱིན་གྱིས་
 ལྷ་བ་དང་། ༦༽ མི་དགེ་བ་དང་ལོག་འཚོ་སྤངས་པས་ལུས་ཀྱི་རྩ་ཕྱིར་མི་
 མདོན་པ་དང་། ༧༽ ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བས་རྩ་ལ་མདུད་པ་མེད་པ་དང་།
 གསང་བ་བསྐྱངས་པས་ཞབས་ཀྱི་ནང་གི་ལོང་བུ་ཚུང་དུ་མི་མདོན་པ་དང་།
 བཤོད་དཀའི་གནས་ནས་དགྲོལ་བར་མཛད་པས་ཞབས་རིང་བྱང་མེད་པས་
 མཉམ་པ་དང་། ༨༽ གཉིས་པ། མི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་མཁས་པ་སེང་གི་
 ༩༽ །སྤྱི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་སྤྱང་། ༡༠༽ ཆེན། བམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པ་
 ལྷ་རང་བ་དང་ནི། ༡༡༽ གདུལ་བྱའི་སྤྱི་འདྲན་པས་སྤྱི་མཚོག་གི་སྦྱབས་ཀྱིས་

ག་ཤེགས་པ་དང་། ༡༧ ་། བསྐྱོར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་དང་མཐུན་པར་ག་ཤེགས་
 བས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་༡༨ ་། རྟོག་ཅིང་ག་ཤེགས་པ་དང་། ག་ཤེགས་ཆེ་ཡིད་
 ཏུ་འོང་བས་མཛེས་པར་༡༩ ་། ག་ཤེགས་པ་དང་། དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གྲ་
 གྲུ་མེད་པས་དང་། ༢༠ ་། བོར་ག་ཤེགས་པ་སྟེ་ག་ཤེགས་སྒྲངས་བདུན་དང་།
 ག་ཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་སྐྱུ་མཉེན་ཞིང་འགྱིང་ལེགས་པས་འབྲིལ་
 བག་༢༡ ་། ཆགས་པ། སྒྲོ་གསུམ་སྟོག་པས་མ་གོས་པས་སྐྱུ་གཙང་དག་བྱི་
 དོར་བྱས་པ་དང་། ༢༢ ་། འདྲུ་བ། གདུལ་བྱའི་སྒོ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བསྟན་
 བས་རིང་བྱང་སྒྲོམ་བྲ་མ་འཆོལ་བས་རིམ་པར་འཆོམས་པ། ༢༣ ་། གསུམ་པ།
 སྐྱུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་སྒྱུད་པ་དག་པས་སྐྱུ་བྱི་མ་མེད་པ་གཙང་བ་དང་། ༢༤ ་།
 བྱགས་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་སྐྱུ་འཇམ་པ་དང་། ༢༥ ་། བྱགས་བྱི་མ་
 མེད་པས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐྱུ་དང་། ༢༦ ་། སྐྱེབ་གཉིས་འཛོམས་པའི་ཆོས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་མཆན་ནི་ཡོངས་སུ་གསལ་ཞིང་མཐའ་དག་རྫོགས་
 པ་དང་། ༢༧ ་། ཡངས་ཤིང་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་ཤིང་སྐྱུ་ཡི་ཁྱོན་ཆེ་
 བས་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ་དང་། ༢༨ ་། འགྲོ་ལ་བྱགས་སྒྲོམས་པས་
 གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་སྒྲོམས་པ་དང་། ༢༩ ་། ཉེས་ཀྱན་དག་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པས་
 སྐྱུ་གཉིས་ནི་ར་རི་མེད་པས་དག་པ་དང་། ༣༠ ་། དཔེ་དང་བཅས་ཉེ་ཆོས་
 གོ་སྐྱུ་བར་སྟོན་པས་སྐྱུ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་གྱི་ཅན་ཉིད་དང་། ༣༡ ་། བྱ་དཀའི་གནས་
 ལ་མ་ཁྱུམས་པས་སྐྱུ་ཤིན་ཏུ་པ་༣༢ ་། མེད་པ་དང་། དག་ཅུ་འཛིག་རྟེན་

ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པས་སྐྱེ་བ་རྒྱས་པ་དང་། ༣༠༽ བཞི་པ། ཡང་སྤྱིད་
 མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མི་ལྟོད་པས་གིན་ཏུ་གིམས་པའི་ ༣༡༽ སྐྱེ་ཉིད་དང་།
 ཉེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་ཉེགས་པས་ཡན་ལག་སོར་མོ་སོགས་ཆ་ཕྱིད་
 ཅིང་གིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྲེས་པ་དང་། ༣༢༽ མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ལས་
 བརྩམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་སྟོན་པས་སྐྱབ་སོགས་ཡུལ་ལ་གཟིགས་པ་
 རབ་རིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་དག་པ་དང་། ༣༣༽ སློབ་མ་ཚུལ་བྲིམས་ཐུན་
 སུམ་ཆོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དཀྱུ་སྟེ་སྟེ་ཟུར་གྱིས་མཆོན་པའི་སྐྱེད་པ་རྒྱུ་པ་
 དང་། ༣༤༽ འཁོར་བའི་ཉེས་སྒྱུན་གྱིས་མ་སྒྲགས་པས་སྐྱེད་སྐབས་ ༣༥༽
 ཕྱིན་པ་སྟེ་འཆོམས་པ་དང་། ར་རྒྱལ་གྱི་འབྱིང་བག་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པ་
 ཏ་ཅང་མི་རིང་བས་མ་རྟོངས་པ་དང་། ༣༦༽ ཆོས་བད་མི་ཤེས་པར་སྟོན་
 པས་སྐྱེའི་ཕྱལ་ཉེ་ལྟོ་བ་ཕྱང་ ༣༧༽ རེ་བ་མཐོ་དམའ་མེད་པ་དང་། ཆོས་བབ་
 མོ་རྟོགས་པས་ལྟེ་བ་ནི་གཏིང་བབ་པ་དང་། ༣༨༽ སློབ་མ་རང་དང་མཐུན་
 པར་གདམས་དག་འཛིན་པས་ལྟེ་བའི་རི་མོ་གཡས་སྤྱོགས་སུ་འབྱེལ་ ༣༩༽
 བ་དང་། འཁོར་རྒྱམས་སྒྲོག་སུམ་གྱི་སྒྱུད་པ་མཛེས་པས་སྒྱུད་ལམ་ཀྱན་ནས་
 ལྟོ་ན་སྟུག་པ་དང་། ༤༠༽ ལྟ་པ། ཐུགས་དྲི་མ་མེད་པ་གཙང་བས་སྒྲོག་སུམ་
 ཀྱི་ཀྱན་སྒྱུད་གཙང་བ་དང་། ༤༡༽ ཏུས་མ་ཡིན་པར་ཆོས་མི་སྟོན་པས་སྐྱེ་ལ་
 བྱི་སྟེ་བ་དང་གནག་པའི་བག་མེད་པ་དང་། ༤༢༽ སྒྲོག་སུམ་བོ་མདོག་བདེ་
 བའི་རྒྱུའི་ཆོས་སྟོན་པས་ཐུག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇུག་པ་དང་། ༤༣༽ རང་

གཞན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ལ་སེམས་སྟོམས་པས་ཕྱག་རིས་ཏེ་ཕྱག་གི་རི་མོ་མདངས་
༤༤ །གསལ་བ་ཡོད་པ་དང་། ཟབ་མོའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་ཕྱག་གི་
རི་མོ་ཟབ་པ་དང་། ༤༥ ། ཆོས་ཡང་ཡང་སྟོན་པར་མཛད་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་
རིང་པ་དང་། ༤༦ ། རི་ལྟར་འཆོམས་པའི་བསྐྱབ་པ་མང་བོ་སྟོན་པས་ཞལ་
ནི་ཏུ་ཅད་མི་རིང་ཞིང་མི་ཆེ་བ་དང་། སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གཟུགས་
བརྟན་ལྟར་རྟོགས་པས་མཆུ་ནི་ཤིང་རྟོག་བིམ་པ་ལྟར་དམར་ལ་གཟུགས་
བརྟན་སྤང་བ་ཅམ་དུ་དྲངས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཆོག་འཇམ་པོས་འདུལ་
བས་ལྷགས་མཉེན་པ་དང་། རིགས་པས་འབྲད་པ་མང་བོའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་
པས་ལྷགས་སྤང་པ་དང་། ༥༠ ། དུག་པ། བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་གཏིང་དཔག་
དཀའ་བའི་ཆོས་སྟོན་པས་ལྷགས་དམར་བ་ཉིད་དང་། ༥༡ ། ཉེས་པ་བཅའ་
པར་དོགས་པ་དང་འཛིགས་པ་མི་མངའ་བས་གསུང་འབྲུག་གི་སྐྱ་ལྟར་
བཟིད་པ་ཉིད་དང་། ༥༢ ། རྣ་བར་འཛེབས་པ་གསུངས་པས་གསུང་མཉེན་
ཅིང་འཇམ་པ་དང་། ༥༣ ། ཆགས་ཁྲོང་རྒྱལ་མ་རིག་ལྟ་བུ་ཐེ་ཆོམ་མཆོག་
འཛིན་ཕྱག་དོག་སེར་སྐྱ་སྟེ་ཀུན་སྟོད་དགའི་འཆིང་བ་བཅད་པས་མཆེ་བ་
ལྷུ་པ་དང་། ༥༤ ། ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེའི་སྐྱེ་བོ་གདུལ་དཀའ་བ་རྣམས་
འདུལ་བས་མཆེ་བ་རྣོད་པ་དང་། ༥༥ ། ཉོན་མོངས་འཛོམས་པའི་ཆོས་དཀར་
པོས་འདུལ་བས་མཆེ་བ་དཀར་པ་དང་། ༥༦ ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཉེ་རིང་
དུ་འཛིན་པ་ཟད་པས་མཆེ་བ་རིང་བྱུང་མེད་པས་མཉམ་པ་དང་། ༥༧ ། ཐེག་

གསུམ་གྱི་མདོན་རྟོགས་མཐར་གྱིས་སྟོན་པས་མཆེ་བ་བྱིན་གྱིས་སྤྲ་བ་དང་།
 ཤེས་རབ་མཆོག་ལ་གནས་པས་ཤངས་ཀྱི་གཟེངས་མཐོ་བ་དང་། གདུལ་
 བྱ་སྐྱེ་བོ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྤུང་ཆོགས་དང་ལྟན་པས་ཤངས་སྤྲ་བ་སོགས་མེད་
 པས་མཆོག་རྩ་དག་པ་དག་དང་ནི། ༥༠ ༽ བདུན་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་སྟོན་པས་སྤྲོན་ལྟུང་ལ་འདབ་ལྟར་དཀྲུག་རིང་བའམ་ཡངས་པ་དང་།
 ༥༡ ༽ སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་མང་པོ་འཁོར་བ་ལས་དངས་པས་རྩི་མ་༥༢ ༽
 ཡིད་དུ་སྤྲུག་པ། མགུ་བར་དཀའ་བ་ལྷ་མི་ལྷ་མིན་གྱི་འགྲོ་བ་གཞོན་ནུ་མ་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྟོད་པར་འོས་པས་མདོན་པར་མགུ་བར་མཛད་པའི་སྤྲོན་
 དཀར་ནག་གི་ཆ་བརྒྱའི་འདབ་མ་དང་༥༣ ༽ འདྲ་བ་ཡིད་དུ་འོར་བ་དང་།
 འགྲོ་ལ་རྟག་རྩ་མ་འོངས་པ་ན་ཅི་འགྱུར་གཟིགས་པས་སྤྲིན་ཚུགས་རིང་བ་
 དང་༥༤ ༽ འཇམ་པོའི་ཆོས་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པས་སྤྲིན་མ་སྤྲུ་འཇམ་
 པ་དང་༥༥ ༽ ཐུགས་རྒྱུད་དགེ་བས་བརྒྱན་པས་སྤྲིན་མ་སྤྲུ་པ་དང་༥༦ ༽
 དུས་ཀྱན་ཉོན་མོངས་གྱི་རྒྱེན་གཟིགས་པས་སྤྲིན་མ་སྤྲུ་ནི་རིང་བུང་མཉམ་པ་
 དང་༥༧ ༽ མཆོག་རྩ་གཞོད་པ་ཉོན་མོངས་རྣམ་བཞེད་པར་མཛད་པས་ཐུག་
 རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་༥༨ ༽ རྒྱལ་བར་དཀའ་བ་ཆགས་སོགས་ལས་རྒྱལ་
 བས་སྟོན་རིང་བུང་མཉམ་པ་དང་༥༩ ༽ གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་མ་ཉམས་པར་
 བདེ་བ་ལ་བཀོད་པས་སྟོན་དབང་ལ་ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་།
 ༦༠ ༽ བརྒྱད་པ་ལ། ལྷ་བ་ངན་པས་ཐུགས་མི་འགྱུར་པས་དབྲལ་བ་སྤྲུ་

མཚམས་ལེགས་པར་འབྲེས་པ་སྟེ་དོད་པ་དང་། ༡༡ ༽ འོག་སྒྲ་ཐམས་ཅད་
འཛོམས་པར་མཛད་པས་དབུལ་བ་རྒྱས་པ་སྟེ་དབྲེས་ཆེ་བ་དང་། ༡༢ ༽
གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་སྒྲོན་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
པས་དབྱ་གདུགས་ལྟར་རྒྱས་པ་དང་། ༡༣ ༽ ཡུལ་ལ་དགའ་བའི་ཐེད་པ་
བསྐྱོག་པས་དབྱ་སྒྲ་བུང་བ་ལྟར་གནག་པ་དང་། ༡༤ ༽ མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་
བྱ་ཟད་པས་དབྱ་སྒྲ་སྒྱག་པ་དང་། ༡༥ ༽ སྒོ་འཇམ་པོ་རྟོག་མེད་གྱིས་བསྟན་
པའི་སྤྲིང་པོ་ཤེས་པས་དབྱ་སྒྲ་འཇམ་པ་དང་། ༡༦ ༽ ཐུགས་ཉོན་མོངས་གྱིས་
མ་འབྲུགས་པས་དབྱ་སྒྲ་མ་འཛིངས་མ་འཕྲིང་བ་དང་། ༡༧ ༽ རྟག་ཏུ་ཆོག་
རྒྱུ་བ་སྤངས་པས་དབྱ་སྒྲ་མི་གཤོར་སྟེ་མི་རྒྱབ་པ་དང་། ༡༨ ༽ དཀོན་མཆོག་
གི་མདུན་དུ་དྲི་ཞིམ་པོའི་མེ་རྟོག་བཀྲམ་པས་དབྱ་སྒྲ་དྲི་ཞིམ་པ་༡༩ ༽ སོགས་
དཔེ་བྱད་ཀྱན་གྱིས་སྒྲེས་བུ་ཡི་ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀྱན་ཏུ་མཛེས་
པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཐུག་ཞབས་གྱི་མཐིལ་སོགས་ལ་དབལ་གྱི་བེའུ་དང་
བཀྲ་ཤིས་གྱི་རི་མོ་ནི་གཡུང་དུང་འབྲིལ་པ་ལ་སོགས་པས་མཚོན་ཏེ། བྱ་
བཞི་དང་། རྩོ་རྩོ་དང་། བསྐྱར་དང་། དུང་ལ་སོགས་པའི་བཀྲ་ཤིས་པའི་རི་མོ་
བརྒྱད་ཅུས་མཚན་པ་གཅིག་ཏུ་བཙུགས་པ་སྟེ། ༢༠ ༽ དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཅུ་པོ་སངས་
རྒྱས་གྱི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྐུལ་སྒྲུ་ནི། ཡེ་
ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་ཤར་བའི་སྒྲ་
གང་གིས་སྤྲིད་པ་ནི་སྤྲིད་པར། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་དག་

དུས་མཉམ་དུ་ཚོལ་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་པའི་སྐྱེད་ནི་གདུལ་བྱ་
 སོ་སོའི་ངོ་སྤྲུལ་དུ་སྒྲུབ་བ་ཐུབ་པའི་སྐྱེལ་སྐྱེལ་སོགས་པར་རྟག་ཏུ་རྒྱན་མི་
 འཆད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བཞི་པོ་ནི་འབྲས་བུའོ། །ཡང་ན་ཆོས་སྐྱེད་ཆོས་
 ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་དག་པ་གཉིས་ལྷན་ནམ་གྲོལ་གྱི་ཆ་ནས་
 དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ལ།
 དེའི་མཁུན་ཆ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྟེ་ཆོས་ཉིད་གཅིག་གི་ལྷོག་ཆ་ནས་ཆོས་
 སྐྱེ་བཞག་པ་ལས་དོན་ལ་དག་པ་གཉིས་ལྷན་དབྱིངས་ཡེ་བྱང་འཇུག་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཙམ་ལ་བྱད་པར་མེད་པས་ཆོས་སྐྱེ་ལོངས་སྐྱེ་སྐྱེལ་སྐྱེ་གསུམ་ཐོན་
 ལས་དང་བཞི་ལ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་མཆོན་བྱེད་ཆོས་བཞིར་བཞེད་པ་དང་
 ཡོད་ལ། ཐོན་ལས་ནི་ཆོས་སྐྱེའི་ཐོན་ལས་ཡིན་པས་རྟོགས་པ་དང་ཐོན་
 ལས་གཉིས་ཀ་རང་གཞན་དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་ཡིན་པས་ཐོན་ལས་ལོགས་སུ་མི་ཅི་བར་སྐྱེ་བཞི་པོ་ཉིད་ཆོས་སྐྱེ་མཆོན་
 པའི་ཆོས་བཞིར་འཆད་དེ། དེ་གཉིས་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ཐོན་ལས་ལ་གསུམ། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། དབྱེ་བའི་སྒོ་
 བས་རྒྱས་པར་བཤད། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྟེན་བཞག་སུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེན་གྱིས་འཇིག་
 རྟེན་ལ་ནམ་པར་གཟིགས་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཤམ་
 གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ནས། བྱང་ཆེན་དག་ཆེད་དུ་བསམ་སྟེ་སེམས་ཅན་དཔུལ་

བ་ཆེན་པོ་དག་དུ་དོང་ཞིང་། སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐུལ་ཞི་
བར་བྱས་ནས་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཚེས་ཀྱི་སྐྱུ་བཞེས་
ནས་དེའི་བྱིན་རྒྱུ་ལས་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་
དེ་བཞིན་དུ་ལའོར་བ་ཇི་སྤྱིད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱུ་འདིའི་ཕྱིན་ལས་ནི་རྒྱུན་མི་
འཆད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། ལམ་དང་།
འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ། ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དུ་ཡོད་སྟམ་ན།
སྦྱར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བདེ་མཐའ་ཡས་པ་རྟག་བྱུང་མཛད་པའི་
ཕྱིན་ལས་ཆད་མེད་ཀྱང་མདོར་བསྟན་ན་ཕྱིན་ལས་ནི་བྱུ་ཅུ་བདུན་གསུངས་ཏེ།
ཐོག་མར་ཚོགས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྟེན་བདེ་
འགྲོར་འགོད་པའི་ལས་མཛད་པ་དང་། ༡ ་ཞི་ཞེས་ས། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱར་
བ་བདག་གཞན་སྒྲིན་པའི་རྒྱུ་བསྐྱུ་བ་རྣམས་པ་བཞི་ལ་འགོད་པ་ ༡ ་དང་། ལྟ་
བ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཡི་སྤྱག་ཀྱན་དོར་བྱར་ཤེས་པ་དང་
ལམ་དང་འགོག་པ་རྣམས་པར་བྱང་པ་སྟེ་སྒྲུང་བྱར་ཤེས་པ་བདེན་བཞི་རྟོགས་
པ་ ༣ ་ལ་འགོད་པ་དང་། བསམ་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་
ནས། དེ་དག་གི་དོན་ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ ༤ ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
འགོད་པ་དང་། སྦྱར་བ་པ་རོལ་ཕྱིན་དུག་ ༥ ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འགོད་པ་
དང་། སྒངས་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དག་བ་བཅུ་དང་དུ་ལེན་པ་སྟམ་པའི་
ཚུལ་བྲིམས་ལ་འགོད་པ་དང་། ༦ ་སྦྱར་ལམ་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་

264

གཉིས་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་མཐའ་ནི་རྒྱུ་མི་ ༡༠ ་ཁྱེ་བར་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་
དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་བདེན་བཞི་རྟོགས་པར་མཛོན་སྤྲུམ་མཐོང་བ་དང་། ༡༡ ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ནི་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། ༡༢ ་ ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཡི་གཞི་
མཆན་འཛིན་མེད་པའི་རྒྱལ་དང་ནི། ༡༣ ་ ཆོས་ཀྱན་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པས་དྲི་མ་རྒྱུ་པར་བྱང་བ་མཆོག་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ༡༤ ་ ཆོག་སྤྲུམ་ལུས་
པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ ༡༥ ་པ་དང་ནི་འདུས་བྱས་འཁོར་བ་དང་འདུས་མ་བྱས་
པ་མུང་འདས་ལ་ཐུ་དད་པར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའམ་ ༡༦ ་མི་དམིགས་པ་
མིན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་སྟོབ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ལ་འགོད་པ་དང་།
གསུམ་པ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ལ་འགོད་པ་སྟེ། ༡༧ ་ མདོ་ལས། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱུལ་པ།
མི་མཉམ་པ་སྐྱོངས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གངས་ཀྱི་སྟོན་སྤྲུམ་མཐུག་བསྟུ་
བ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་ཡི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱང་བའི་ཕྱིན་ལས་ནི། དེ་
ལྟར་རྒྱུ་པ་ནི་ཕྱ་རྩ་བ་དུན་དུ་རྒྱལ་བས་བཞེད་དེ། མདོར་བསྟུས་ན་ལམ་
གྱི་རྟེན་དང་ལམ་དང་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་སྟོན་སྤྲུམ་
ནམ་མཁའ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ཇི་མིན་དུ་ཕྱིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་
འཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་སྐབས་བརྒྱད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་

བསྟན། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བཅོམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེས་པ་རྟོགས་མཐར་ཐྱིན་པ་འབྲས་བུའི་མཆོག་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེན་སྐྱེ་བཞི་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། འདི་ལྟར་གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པས་ཞིང་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོག་མིན་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ཕོ་བྲང་རྒྱ་ཁྱོན་ཆོད་ལས་འདས་པར། ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་མཛོམས་པར་སྒྲས་པ་ཡོངས་སྟོན་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་བཞུགས་པའི་འཁོར་དུ་སེམས་ཅན་རྒྱད་ཡོངས་སུ་དག་པ་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བསྟན་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མཛད་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་རྒྱུད་དེ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེའི་རང་བཞིན་འཛིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཐུགས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་གི་རྒྱུད་དམ་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ལ། དེ་ཉིད་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སྒྲུབ་བ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་སྐྱ་ཆོགས་པར་བསྟན་ནས། རྟོགས་བཅུར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་དག་འདུན་

གྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་ལྷ་ལུང་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱུ་བརྟེན་པ་དེས་ནམ་
མཁའ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་རི་སྤྱོད་དུ་ཕྱིན་ལས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྟན་གྱི་ཚུལ་
གྱིས་སྤྱོད་པ་དང་ནི་བའི་པན་བདེའི་ཆོས་ཚུལ་མ་ལུས་པ་ཀྱན་ནམ་པར་རྟོག་
མེད་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལུང་ཚུལ་གྱིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཟད་པ་དང་རི་སྤྱོད་པའི་དོན་ཉེ་དེར་
གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐྱུར་པ་
མཐར་ཐུག་པ་བརྟེན་ནས། སྤྱོད་བརྟུད་དག་པ་གང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ཁྲོགས་བརྩའི་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པར་བསྟན་
པའི་རྒྱལ་མཆན་བསྐྱེདས་ཤིང་། དམ་པའི་ཆོས་གྱི་དུང་འཁུད་པ་དང་།
འཕགས་པའི་ཆོས་གྱི་རྩ་བོ་ཆེ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུགས་པའི་སྒོ་ནས་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་གྱི་རིགས་སམ་གདུང་རྒྱན་ནམ་རྒྱུད་མི་འཆད་ཅིང་པན་བདེའི་ཆོས་
ཀྱན་མི་ལུབ་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་བསྐྱུ་བ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་རག་གི་བསྟན་བཅོས་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཆོས་སྤྱི་སྐབས་ཏེ་བརྒྱུ་
པའོ། །ཅུ་བའི་གཉིས་པ་འབྲིང་པོར་དགའ་བ་ལ་དུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་
སྐབས་བརྒྱུད་དུ་བསྟན་པ་དེ་དག་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་མཆན་
ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་བྱའམ་བསྒོམ་བྱ་དང་། ༡ ་ རྟོ་ཡི་སྒྲོར་བ་རྣམ་རྫོགས་དང་།
༢ ་ རྣམ་རྫོགས་དེ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཅེ་མོ་དང་། ༣ ་ མཁྱེན་གསུམ་དེ་ཡི་གོ་

རིམ་མཐར་གྱིས་པ་དང་། ༡༤༽ དེ་ཡི་མཐའ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་དང་། ༡༥༽
 དེ་ཡི་རྣམ་སྒྲིན་ནི་ཆོས་སྒྱུའི་གནས་སྐབས་ཏེ། ༡༦༽ དོན་དྲག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ནི་
 བརྒྱད་པོ་ལས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་དྲག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བསྐྱས་པར་མོས་
 པ་ལ་མཛོན་རྟོགས་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པ་ནི། ཡུལ་ནི་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་མཁྱེན་
 པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་སྒྱུར་བའི་རྒྱུ་དང་། ༡༧༽ དེ་རྣམ་ཐོགས་ལ་སོགས་པ་སྒྱུར་
 བ་བཞི་ཡི་བདག་ནི་དཔེ་དངོས་དང་། ༡༨༽ ཆོས་སྒྱུ་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་ལ་
 འབྲས་བུ་ནི་སྟེ་དེ་ནི་ལྟར་དོན་བསྐྱས་ན་སྔ་མ་རྒྱས་འབྲིང་ལས་གཞན་ཏེ་
 རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
 མན་རག་གི་གནད་ཟབ་མོ་རྒྱལ་ཆབ་ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་གིས་སྒྲས་དོན་
 མཐར་ཐུག་ཏུ་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་གྲས་རྟག་གི་བཙོན་
 པས་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་
 བཀའ་སྩལ་པ། ངས་ཁྱོད་ལ་ཇི་སྟེད་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱན་བརྗེད་ཅིང་ཉམས་
 པར་གྱུར་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཆོག་ཟུར་ཙམ་ཉམས་པ་
 མི་རུང་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱས་པ་གཞེ་ཞིང་དྲིན་དུ་དྲན་པའི་
 ཡིད་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་མ་ཉམས་པར་བྱངས་ཞེས་གདམས་པར་མཛད་པ་
 ལྟར་དོན་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་མཇུག་དོན་ལ་གཉིས། མཛད་བྱང་དང་འགྱུར་བྱང་རོ། །དང་པོ།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་རག་གི་བསྟན་བཙོན་མཛོན་པར་རྟོགས་

པའི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ། སྤྱི་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ད་ལྟ་དགའ་ལྟན་ན་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་
ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི་བརྗོད་དོན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
ཆོག་ཉུང་དུར་བསྐྱས་ཏེ་མཛད་པ་རྗོགས་སོ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྤྱུལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་པཅད་པོ་བྲི་སྟོང་ལྟེ་པཅན་གྱི་
སྤྱི་རིང་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བྲི་ཀླ་རྩ་བུ་ལྟ་སྟེ་རིག་བྱེད་འོད་ཟེར་རྣམ་རིག་
པའི་འབྱུང་གནས་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྰ་བ་བན་དེ་སྐྱ་བ་དཔལ་བཅུགས་
གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་པབ་པ་ལས། སྤྱད་གྱིས་པ་རྩི་ཏ་གོ་མའི་
འཆི་མེད་དང་། ལོ་ཙྰ་བ་དགོ་སྟོང་སྟོ་ལྟན་གེས་རབ་གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ལྷས་
ཏེ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་འོ། །འབྲས་ཡུམ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་དེ་
བཞིན་ཉིད། །ཟབ་ཞི་སྟོོས་བྲལ་བྱང་འཇུག་མཉམ་པ་ཉིད། །རང་བྱུང་ཡེ་
ཤེས་ཟབ་མོ་བརྒྱད་ལྟན་ཚུལ། །མཐར་སྤྱོད་རྗོགས་པ་ཆེ་ལ་གཞིལ་ཞིང་
འབབ། །དེ་སྤྱད་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ཀུན་བརྗོད་ཀྱང་སྤྱི། །ཤེར་སྤྱོད་འདི་ཡི་ཆོག་
གི་བྱར་ཅོམ་ཡང་། །ཉམས་མི་རུང་ཞེས་བྱུབ་པ་མཆོག་དེ་ཡིས། །ཡང་ཡང་
རྗེས་སུ་བསྐྱགས་པའི་ཚུལ་འདིར་གཟིགས། །རྒྱལ་དགོངས་མཐར་བྱག་མ་
སྤྱས་ངེ་ལྟ་བར། །རྒྱལ་ཆབ་འཕགས་པས་ལེགས་བཀྲལ་མངོན་རྟོགས་རིམ། །
འཕགས་པོད་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་བྱེ་བའི་བཙུད། །ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་
མའི་རྣམ་དཔྱོད་མཐུ་ཡིས་བསྐྱས། །ཀུན་དང་མཐུན་ཞིང་ཀུན་ལས་བྱུང་

འཕགས་པའི། །ཟབ་གནད་མཐའ་དག་རྗེན་པར་བཀལ་དེའི་ཕྱིར། །སློ་
 གསལ་སློ་ཡི་པད་དཀར་བའད་པའི་གཉེན། །སློ་ཆེན་སློ་ཡི་འདོད་འཛོའི་
 གཏེར་གཅིག་ཡིན། །དེས་ན་བསྟན་ལ་དགོངས་ཤིང་དུས་ཀྱི་མཐར། །སློབ་
 པ་མཆོག་དེའི་བཀའ་དྲིན་འཆོབ་འདོད་རྣམས། །ཚུལ་འདི་བཤད་སྐབས་ཀྱི་
 མཆོན་ཅེ་མོ་སྟེ། །མཆོད་པར་མཛོད་ཅེས་ལྷག་བསམ་མཐུ་ཡིས་གསོལ། །
 ཟབ་མོ་བྱིས་པའི་སློ་ཡི་གཞལ་དཀའ་ཡང་། །ཀུན་མཁྱེན་སྤྱོད་ཅེ་མཆོན་
 མདོ་སྐྱར་གྱི། །དགོངས་པ་ཐིམ་ཞིན་ཉིད་ལས་འདོད་ཞེན་གྱིས། །གསུང་སློས་
 ཆོག་ཟུང་ཙམ་ཡང་བསྐྱད་པ་མེད། །དེ་སྤྱད་ཆོས་སྒྱུན་ལྷན་རྣམས་དཔེར་པོར་
 འོས། །འདིར་འབད་དགེ་དེས་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ། །ཡལ་སྐས་
 བརྒྱད་པའི་ཐུགས་དགོངས་རྗོགས་ཕྱིར་དང་། །ད་ལྟར་བཞུགས་དང་སྤྱད་
 བས་འཕྱོར་འགྱུར་བའི། །སྐྱེས་ཆེན་མཆོག་རྣམས་དགུས་པའི་ཚུལ་འདིར་
 བརྩོན། །དེ་ལྟའི་དགེ་བ་ལོར་བུའི་སྒྲོན་མེ་ཡི། །ས་གསུམ་ཉེས་པའི་ཐུན་པ་
 ཀུན་སེལ་ཞིང་། །དོན་གཉིས་མཐའ་ཕྱིར་རྣམ་གྲོལ་འདོད་རྒྱའི་ཆར། །
 མཁའ་བྱུང་ཞིང་ན་རྟག་པར་མཛོས་གྱུར་ཅིག །བདག་གཞན་སྤྱེ་ཀུན་འཇམ་
 མགོན་སྤྱོད་པའི། །ཞབས་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱེས་བསྟེན་པའི་དཔལ་ཐོབ་ནས། །བུམས་
 ཆེན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཆོ། །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་མཛོད་རྒྱ་མཚོ་འཛོམས་གྱུར་
 ཅིག །ཅེས་ཤེར་ཕྱིན་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཅེ་མཆོན་དཀྱུས་སུ་བཀོད་
 པའི་འགྲེལ་རྒྱུ་སྤྲོ་ཏི་ཀའི་དོ་ཤལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཇམ་མགོན་ཆོས་

ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གི་མཆན་འགྲེལ་ཕུང་རི་ཀའི་དོ་གཤམ།

གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་མཆན་ལྟར། རྒྱ་བས་ལྷ་པ་ཅེ་པོའི་མངོན་རྟོགས་གྱི་ཕྱེད་
ཡན་ཆོད་ཀམ་ཐོག་སི་རུ་བརྩི་ཏམ་ཞལ་བལྟས་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཕྱིན་གྱི་
མཐུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ལུས་དག་པར་བྱེད་པ་པོ་མཁུན་རབ་དང་
ཐུགས་རྩེ་ཆོད་མེད་པའི་མངའ་བདག་མཁན་ཆེན་སྐུ་མ་སྟོམ་བཙོན་སྟེ་སྟོད་
འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཐུབ་བསྟན་ཀླན་བཟང་ཆོས་གྱི་གྲགས་པས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་
རྒྱུ་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་འཇམ་དབྱངས་སྐུ་མའི་ཞབས་རུལ་ལ་སྦྱི་བོས་རེག་
པའི་རྒྱལ་བཟང་ཐོབ་པ་འབྱུང་མེད་བདུ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཞེ་ཆེན་ཡང་དབེན་
བདེ་མཆོག་བག་ཤིས་དག་འཕེལ་གྱིང་དུ་མེ་སྟག་ས་ག་ལྷ་བའི་ཤར་ཕྱོགས་
རྒྱ་གི་འདུ་བའི་དུས་ཆེས་ཉིང་ལྷ་ལ་གྲུབ་པར་བཅུས་པ་འདིས་ཀྱང་ཀླན་
མཁུན་སྐུ་མའི་ཟབ་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་
རུ་ཕྱིན་པའི་དགོངས་དོན་ཟབ་པོ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །སྐར་
དུ་མཛུ་ལོ། ། །

༥ ཞོ་སྟ་སྟེ། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་གནས་ལུགས་དོན། །ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་ལ། །བྱམས་ཆེན་མི་པམ་རྒྱལ་བ་དེས། །དཔལ་གྱི་མགུལ་ནས་
ལེགས་སྦྱང་བ། ༡༽ ས་གསུམ་ཐོགས་མེད་ཐུགས་མཆོར་རོལ། །མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་གཞུང་། །དུས་གསུམ་མཁས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི། །
སྒྲུང་ཡང་གསལ་མཛད་འཇམ་པའི་དབྱངས། ༢༽ །མི་པམ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་
རྒྱལ་སྟེས། །ལེགས་པར་བགལ་བའི་དོན་གསལ་གྱི། །སྟན་ལྷ་ཉིད་དུ་རེས་

བར་གྱུབ། །འདིར་ཞུགས་ཤིང་ཕྱིན་དོན་བཟང་ངེས། ༣༽ །ཀྱན་ལ་ཕན་
 ཕྱིར་སྤར་གྱི་འཕུལ། །འདྲ་བྱེད་བཙོན་པའི་དགེ་འདི་ཡིས། ། ཁམས་
 གསུམ་ཡིད་ཅན་མ་ལུས་པས། །ཡུམ་དོན་བདེ་སྤག་རྟོགས་པར་ཤོག། ༤༽
 ཅེས་པའི་པར་སྐྱེད་སྒྲོན་ཚིག་འདི་འདྲ་ཞེ་ཆེན་ནས་སྐྱབས་རྩེ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་
 པོ་ཆེའི་དགོངས་རྩོགས་སུ་པར་དུ་སྐྱབས་སྐྱབས་འཇམ་དབྱངས་སྤྲ་མའི་བྱིན་
 སྐྱབས་ཀྱི་ཞོ་གས་འཆོ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་པས་སྒྲོན་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་
 ཅིག །ཁུ་ཤྲོ། ། །།

༡༡། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱི་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
མཆན་འགྲེལ་མི་པམ་ཞལ་
ལུང་བཞུགས་སོ། །

དེ་ལ་འདིར་དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་སྒྲིང་
པོ་དགོངས་པའི་མཐིལ། མདོ་དང་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གནད་གཅིག་ཕུ་
ཅི་ཀྱན་བྱུང་བའི་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་
སྟོན་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་བླ་མ། །འདི་འཆད་པ་ལ་དོན་རྣམ་བཞི། །
དོན་དང་མཐུན་པ་མཆོན་གྱི་དོན། །དོན་ཆེན་སྐྱབ་པ་སྤྱི་ཡི་ཕུག་ །དོན་མཆོག་
ལྷན་པའི་བསྟན་བཅོས་དངོས། །དོན་དེ་ལེགས་པར་བསྐྱར་ཚུལ་ལོ། །དང་

བོ་གཉིས་པར་དབྱེ་བ་མེད། །དང་པོ། རྒྱ་གར་རྒྱ་ཁྱིམ་ མ་རྒྱ་ལྷ་ན་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་
 རྒྱ་ལྷ་རྒྱ་ བོ་རྒྱ་རྒྱ་ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་སྒྲ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས།
 མ་རྒྱ་ལྷ་ན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ནི་སྒྲ་མའོ། །རྒྱ་ནི་རྒྱ་དོ། །ལྷ་རྒྱ་
 ནི་བསྟན་བཅོས་སོ། །མཚན་བཤད་པ་ནི། ཐེག་པ་ནི་འདིས་འདེགས་པས་
 ན་ཐེག་པ་སྟེ་རྒྱའི་ཐེག་པའོ། །འདིར་འདེགས་པས་ན་ཐེག་པ་སྟེ་འབྲས་བུའི་
 ཐེག་པའོ། །ཆེན་པོ་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་རྒྱུ་བ་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་བརྩོན་
 འགྲུས་ཚུལ་པ་དང་། །ཐབས་མཁས་འགྲུ་བ་པ་ཕྱིན་ལས་ཆེ། །ཞེས་པ་སྟེ།
 ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྷན་པའོ། །རྒྱ་ནི་རྒྱ་ཆགས་པ་སྟེ། འདིའི་བརྗོད་བྱའི་
 གཙོ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ནི་གཞི་ལས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་
 རྒྱ་ཆགས་པའམ། ཡང་ན་རྒྱ་དང་འབྲ་བ་སྟེ། ཁམས་ནི་རྒྱ་རྒྱ་དང་འབྲ་
 ཞིང་ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བྱང་རྒྱ་བ་སྟགས་གསུམ་ནི་ཐབས་
 རྒྱ་དང་འབྲ་ལ། འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་འབྲས་བུའི་རྒྱ་དང་
 འབྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་མ་ནི་གོང་ན་མེད་པ་དང་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ།
 དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་རྟོགས་པར་དགའ་བ་རྗོ་རྗོའི་གནས་བདུན་སྟོན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་ནི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ལས་འཛོམས་གིང་འབྲས་བུ་རན་
 འགྲོ་དང་སྤྱད་པ་ལས་སྦྱོབ་པ་སྟེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པར། ཉོན་མོངས་དག་
 རྣམས་མ་ལུས་འཛོམས་པ་དང་། །རན་འགྲོ་སྤྱད་ལས་སྦྱོབ་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །
 འཛོམས་སྦྱོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་

གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅིས་པ་ལྟར་རོ། ། མཆན་འདི་ནི་བརྗོད་བྱ་དང་བྱེད་ལས་
ལས་བཏགས་པའོ། །གཉིས་པ། མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་པ་དང་གཉིས་བྱ་ལ་
སྒོ་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཆེད་དུ་སེམས་མི་ཞུམ་པས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་འཆུལ་ལོ་ཞེས་ལོ་ཙུ་བས་བཀོད་པའོ། །
གསུམ་པ་ཉིད་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། །ལུས་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་དང་གཅིག།
ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་དང་གཉིས། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་གསུམ།
ལུས་ཉིད་བཞག་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། །སྒྲིམ་དོན་ལུང་སྒྱུར་གོ་རིམ་ངེས། །གསུམ་
པོ་ཆོགས་བཅད་རེ་རེའོ། །རིམ་པར་སྒོ་བ་མས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་གིང་སྒོ་སྒྱུར་
སྒྲུང་བ་དང་འཆད་པ་པོས་བསྟན་བཅོས་མ་འཛིངས་པར་བཤད་སྒྲ་བའི་ཆེད་
དུ་སྒྲིམ་གྱིས་བསྟན་པ། དེ་ཡང་། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱས་དང་།
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བདེན་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་ཆོས་དང་། ཡེ་ཤེས་གཉིས་
ལྟན་ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་ཆོགས་དགེ་འདུན་དང་། རྟོགས་བྱ་ཁམས་དང་ཁམས་
དེ་དྲི་བལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། དེའི་བྲལ་སྒྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་རྟོགས་པར་བྱེད་
པའི་ཐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཕྱིན་ལས་ནི་གངས་བདུན་
ལས་ཐུ་མ་སྟེ། དེ་ལས་མང་བ་མེད་པའི་ཐ་ཆོག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་འཆད་འགྱུར་
གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡན་ལག་ཀུན་གྱི་ལུས་སམ་སྒྲིམ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། རྟོ་རྟེ་
ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ་ཞེས། དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནམ་
གནས་བདུན་པོ་དེ། བརྗོད་མེད་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་དོན་ཡིན་པ་སྟེ། ཐོས་

བསམ་ལས་བྱུང་པའི་ཤེས་པས་ཐིགས་པར་དགའ་བ་དང་། རྟོག་པས་མི་བྱེད་
 པས་ན་རྗེས་ཀྱི་དོ་རྗེ་རིན་ཆེན་དང་འདྲ་བ་སྟེ་པར་ལ་བྱུང་ཅིང་ཚུར་གང་གིས་
 གྲང་མི་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི། རྗོད་བྱེད་
 རྣམས་གྲང་དེ་དག་གི་དོན་གསལ་པོར་སྟོན་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་གནས་སམ།
 རྟོན་ནམ་གཞིར་གྱུར་པས་ན་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དེ་
 གང་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་དུ་བཞག་པ་དང་། དེའི་རྗོད་བྱེད་ལ་ཡང་སྒྲ་
 དེ་འཕྲོབ་བོ། །གནས་བདུན་དེ་ལུང་གང་ལས་བསྟན་ཞེན། མདོ་སོ་སོ་ནས་
 གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་སྒྱུར་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་ལྟག་པའི་བསམ་པ་
 བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཁམས་ནི་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་མདོ་
 ལས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་དཔལ་བྲེང་གི་མདོ་ལས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི་འཕེལ་འགྲིབ་
 མེད་པའི་མདོ་ལས་སོ། །ཕྱིན་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
 ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་
 གསུངས་སོ། །མདོ་གཅིག་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་སྒྱུར་ན། དོ་རྗེའི་
 གནས་བདུན་པོ་འདྲི་དག་རང་མཆོན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་འབྲེལ་བ་
 སྟེ་ལྟན་ཅིག་རྒྱུན་ཆགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲང་། འདིར་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ནི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོའི་མདོར་ཏེ། དེས་ལྷས་པ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གྲང་བསྟན་ཏེ།
 རི་ལྟར་ན། མདོ་དེའི་གྲུང་གཞི་ལུས་ནི་དོ་རྗེའི་གནས་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་

པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་
པར་བསྐྱར་བ། སྟོབ་མའི་ཆོགས་གིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་གྲས་པ་མངའ་བ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ལྷག་མའི་གནས་བཞི་ནི་སྟོ་ལྷན་བྱང་སེམས་
ཀྱི་ལམ་ཀྱི་ཆོས་ཡོན་ཏན་གྱི་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དུག་ཏུ་བསྟན་པས། དང་
པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་གསལ་བར་མཛད་དེ། ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་
བྱས་པས། །ས་ལེ་སྒྲུམ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཁམས་མེད་ན་ནི་ལས་
བྱས་ཀྱང་། །ཉོན་མོངས་ངལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། དྲི་མ་
སྦྱང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་བ་སྟིང་པོར་ཡོད་
པ་ལས། དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཆེད་ཡོངས་སྦྱོང་གི་ཚུལ་སྟོན་པར་འཐད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སྦྱོང་དུག་ཏུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱན་ནམ་པ་བཞི་
དང་། ལྷང་བ་ནམ་པ་བརྒྱད་དང་། ལྷིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དུག་དང་། ཕྱིན་ལས་
སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སོ། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་དབྱེ་བ་ལས་ནི་གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་
པོ་བསྟན་ཏེ་ཅི་ལྟར་ན་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ཏུ་བསྟན་པས་གསལ་
ཏེ། དབྱིངས་བསྟན་པའི་རྩེས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ལྷིང་རྩེ་ནམ་པ་བཅུ་དུག་
བསྟན་པས་བྱང་ཆུབ་གསལ་བར་མཛད་པ་དང་། དེའི་རྩེས་སུ་སྟོབས་བཅུ་
མི་འཛིགས་པ་བཞི་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བསྟན་པས་ཡོན་ཏན་གསལ་
བར་མཛད་པ་དང་། དེའི་རྩེས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱིན་ལས་སྟུན་

མེད་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་བརྟན་པས་ཐིན་ལས་གསལ་བར་མཛད་པས་དེ་
 ལྟར་སྐྱར་བར་བྱའོ། ། གོ་རིམ་ནི་ཚོས་ཀྱན་མཉམ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་སངས་
 རྒྱས་པ་ལས་ཚོས་ཀྱི་ལམ་ལོ་བསྐྱར་བ་འབྱུང་ཞིང་། ཚོས་བརྟན་པ་ལྟར་
 བརྒྱབས་པ་ལས་སློབ་མ་འཕགས་པའི་ཚོགས་འབྱུང་ལ། ཚོགས་དགེ་འདུན་
 ལས་རང་གི་སྙིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་པས་དག་པ་ཐོབ་
 ཞེས་ཁམས་ཐོབ་པའང་གསུང་དུ་ནི་མིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲིན་རེས་པ་
 ཐོབ་པའི་རིགས་བྱད་པར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་དོ། །དེ་ནས་རིམ་
 གྱིས་མཐར་ཡེ་ཤེས་དེ་སློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་བྲལ་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་
 དུ་རྒྱུར་པ་ཐོབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཅེས་བྲལ། བྱང་ཆུབ་དེའི་ཡན་ལག་
 སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དང་། དེའི་གདུལ་བྱར་རྒྱུར་པའི་སེམས་
 ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐིན་ལས་ཀྱི་ཚོས་ནུམས་དང་ལྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ལས་ཚོས། དེ་ལས་དགེ་འདུན། དེས་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་སྐྱངས་ནས་བྱང་ཆུབ་བརྟེས་པས། ཡོན་ཏན་དང་ཐིན་ལས་
 འབྱུང་བ་དང་། ཡང་མཆོག་གསུམ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བྱ་དང་། ཁམས་སོགས་
 བཞི་རྒྱུར་བྱས་པའི་གོ་རིམ་གཉིས་ལས། རྣམ་མི་མཆོག་གསུམ་གྱིས་ལྟན་
 ཅིག་བྱེད་སྐྱེན་བྱས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་རྒྱ་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སོགས་
 འཐོབ་པ་དང་། ཐིན་མ་ནི་རང་གི་ཁམས་ཉེར་ལོན་གྱི་རྒྱ་དང་། གཞན་རྒྱུད་
 ཀྱི་ བྱང་ཆུབ་སོགས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྐྱེན་བྱས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་

པ་གཉིས་གཞུང་འདིར་བསྟན་དོ། །

ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་ལ་གཉིས། བློ་བྱ་མཆོག་གསུམ་ཡན་ལག་དང་། །

བློ་བྱ་ལ་གནས་བཞི་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་མཆོག་གསུམ་བཤད་ལ་

གསུམ། །མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་གཅིག །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་

འཛིན་ཚུལ་གཉིས། །དེས་པའི་ཆོག་གིས་བཤད་དང་གསུམ། །དང་པོ་སོ་

སོའི་ངོ་བོར་གསུམ། །སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་དང་། །དེས་

བསྟན་དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག །དེར་འཛིན་དགོ་འདུན་ངོ་བོའོ། །དང་

པོ་སངས་རྒྱས་ངོ་བོར་གསུམ། །བསྟོད་པའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་པོ་བརྗོད། །

སངས་རྒྱས་དང་ཞིག་ཐོག་མ་སྐྱེ་བ་དང་དབུས་གནས་བ་དང་མཐར་འཛིན་

པ་སྐྱེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་མཉུ་པས་འདུས་མ་བྱས་བ་དང་།

སྒྲོས་བ་དང་རྟོག་བ་ཉི་བར་ཞི་བ་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་

གྱིས་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སོ་སོ་རུང་རིག་གི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རང་བྱུང་གི་རྣམ་

པར་སངས་རྒྱས་པས་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མིན་པའོ། །རང་

ཉིད་དེ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སངས་རྒྱས་

རྣམ་ནི། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་རང་ཉིད་

གྱིས་རི་ལྟར་གཟིགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་དུ་འཁོར་བར་འཛིན་ས་

པ་མཉུ་ཅིང་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པ་རྟག་པའི་ཆོས་སྐྱ་མངོན་གྱུར་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་

དང་། དཔེ་འཛིན་རྟོན་ན་རལ་གྱིས་གཅོད་པ་དང་རྟོ་རྗེས་འཛིན་པར་བྱེད་

བ་དེ་བཞིན་དུ། གོང་སློམ་མཁུན་བཅའི་རལ་གྱི་དང་རྫོ་རྫོ་མཚོག་ལྟ་བུ་
 བསྐྱམས་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མཁུན་བཅའི་རལ་གྱི་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལྟ་
 བསྐྱེད་ཀྱི་མ་གཞན་བསྐྱེད་པའི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གཙོད་པར་
 མཛད་ཅིང་། མཁུན་བཅའི་རྫོ་རྫོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་
 པ་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་པའི་ལྟ་བུ་བཀག་སྒོ་བས་པོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལྟ་བུ་
 བསྐྱེད་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅིག་པ་བརྟན་པོ་འཁོར་བའི་ར་བ་ལྟ་བུ་དེ་འཛིན་པར་
 མཛད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྒྱལ་བ་ཚོས་དུག་ལྟ་བུ་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་
 ལ་འདུད་དོ། །དོན་དེ་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་བསྟན། དེ་ལྟར་ན་བཤད་པའི་དོན་དུག་
 གམ་བརྟན་དེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པས་འདུས་མ་བྱས་གིང་འབད་ཅོལ་
 མེད་པས་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བ། རང་གིས་རིག་པས་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་
 རྟོགས་པ་མིན་པ། དེ་གསུམ་དང་ལྟན་པ་མཁུན་པ་དང་། གཞན་དེ་ལ་
 འགོད་པ་བཅུ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་འབྲས་སེལ་བའི་རྣམ་པར་
 ལྟན་པ་དུག་དང་། དེ་ལྟར་ན་དོན་གཉིས་ལྟན་པའི་སྟེ་དེ་བཅིས་ཡོན་ཏན་
 བརྟན་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །དེ་དག་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དེ་
 ཡོན་རྒྱལ་ནི་ཐོག་མ་སྟེ་བ། དབྱས་གནས་པ། མཐའ་འགག་པ་མེད་པ་ཡི།
 རང་བཞིན་ཡོན་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཡོན་ལ། ལུས་ངག་གི་སློམ་པ་དང་།
 སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་སོགས་འབད་ཅོལ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ནི་བ་ཚོས་གྱི་སྦྱ་ཡི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཡོན་པའི་ཕྱིར་ན། ལྟན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བར་བཛོད།

སོ་སོ་རང་གིས་སམ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མིན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མཐའ་ལྔའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་དག་པ་མཐའ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་འགོད་པའི་ལམ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྲུགས་བཅུ་བ། རྣམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤྲུགས་རྗེ་དེ་གཉིས་པོ་ཡིས། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉེར་ལེན་གྱི་ཐུང་པོ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྟོང་རྣམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་རང་དོན་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ནི་གཞན་དོན་བསྐྱུབ་པ་ཡིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དམ་ཆོས་བཤད་ལ་བཞི། །བསྟོད་པའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་པོ་བརྗོད། །དམ་ཆོས་གང་ཞིག་འགོག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་ཞིང་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མེད་པ་ཆད་པའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་མིན་ཞིང་། རང་བཞིན་བདེན་དངོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཐུང་ཟད་མེད་པས་རྟག་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་གཉིས་སོ་སོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཡིན་མ་གྲུབ་པས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་པ་གཉིས་མིན་དུ་འདྲ་བརྟག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་མུ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་དང་བུལ་བ་དང་། བར་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་དག་ཡུལ་ལས་འདས་པས་རེས་ཆོག་དྲང་བུལ་བ། དཔེ་

གཏན་ཚིགས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་གཞན་རིག་གི་ཡུལ་མིན་པས་
 ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། འཁོར་ཅུའི་ལས་ཉོན་གཉིས་
 མེད་པའམ་ཞི་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་རྩུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་གཉིས་
 ཞི་བ་ཞེས་པས་བསྟན། ལམ་གྱི་ཚོས་ཉོན་མོངས་ཉེ་ཉོན་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པའི་དྲི་མ་མེད་པས་དག་པ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
 རྣམ་ཀྱན་མངོན་སུམ་མཁྱེན་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་ལྷན་པའི་གསལ་
 བ་། དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཀྱན་ལ་སྟུག་པ་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་
 དང་། མི་སྟུག་པ་ལ་ཁྱོ་ཞིང་སྤང་བ་དང་། བར་མ་ལ་ཚོངས་ཤིང་གཏི་མུག་
 པའི་རབ་རིབ་མུན་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་མཛད་པའི་གཉེན་
 བོར་གྱུར་པ་དམ་ཚུགས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་འདུད་དོ། །དོན་དེ་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་
 བསྟན། དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྟོན་གྱི་སྟེ་ཤེས་པས་བསམ་མེད། ལས་ཉོན་གཉིས་མེད།
 རྩུལ་མིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པ། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྒྲུང་བ་གསལ་བ། དུག་གསུམ་གྱི་མུན་པ་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོའི་
 རྟོགས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྒྲ་མ་གསུམ་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བྱ་འགོག་བདེན་དང་། སྒྲི་མ་གསུམ་རྒྱ་གང་གིས་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལམ་བདེན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་དུ་ནི་དམ་པའི་ཚོས་སོ། །དེ་དག་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྟུ། ཆགས་བྲལ་
 ཉིད་ལ་ཚོས་ཞེས་བཟོད་པ་དེ་ནི་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་

བསྐྱུས་ལ། གོ་རིམ་འགོག་ལམ་ཞེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གྲང་ཡོན་
ཏན་མ་གསུམ་དང་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྒྲིལ་འགོག་པ་
དང་། དག་བྱེད་ལམ་བདེན་ཞེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་རྣམས་སྦྱར་ཏེ་རྒྱ་
མཆན་བཤད། ལུ་བཞིར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བརྟག་བྱ་མིན་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་
ཐ་སྙད་ངེས་ཚིག་སོགས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་མིན་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པས་མཉམ་
བཞག་གིས་མཁྱེན་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་སོ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བསམ་མེད་ཉིད་
དང་། ལས་ཉོན་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཉིས་མེད། རྒྱལ་མིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་དེ།
དག་གསལ་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་མ་བཞིན་ཡོན་ནོ། །གསུམ་པ་དག་འདུན་
བཤད་ལ་གསུམ། །བསྟོད་པའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་པོ་བརྗོད། །བྱང་སེམས་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་སེམས་དེ་ནི་གཉིན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་འདྲ་གསལ་བ་མངོན་
དུ་གྱུར་པས་ན་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་དོ་བོ་གདོད་ནས་སྦྱེ་བ་མེད་པར་
གཟིགས་པས། གང་དག་འགྲོ་ཀྱན་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་
མཐའ་འམ་དབྱིངས་སྒྲོས་པ་ཞི་བ་ཡང་དག་བརྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཇི་ལྟ་
མཁྱེན་པ་དང་། ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཉིད་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་བྱུང་པར་རྗེས་ཞུགས་གཟིགས་པ་ཇི་སྟེད་མཁྱེན་པ་
སྟེ། དེ་དག་གྲང་རིམ་པར་ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་འཛིག་རྟོན་
ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་མངའ་བུ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་

ཁྱབ་པར་མཁྱེན་པས་དེ་ལྟར་རི་ལྟ་རི་སྟེད་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 གཟིགས་པ་མངའ་བ་དེ་ལ་འདུད་དོ། །སྒྲུབས་འདིར་ཆོས་ཉིད་ཅེས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་གསལ་གས་
 སྟེང་པོ་ནི་ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། དེ་གཟིགས་པ་རི་ལྟ་བ་དང་།
 ཆོས་ཉིད་དེས་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་རི་སྟེད་པ་ཞེས་
 ཆོས་ཉིད་དེ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་པའོ། །
 ཡོན་ཏན་དེ་དག་གཉིས་སུ་བསྟུ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་དོན་བསྟུ་ན་རི་ལྟ་
 རི་སྟེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ནང་སོ་སོ་རང་གི་ནི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་རིམ་པར་ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་བ་དག་པའི་ཕྱིར།
 སྟོ་ལྟན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས་ནི་ཉན་རང་ལས་
 མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟེ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་རྣམས་སྦྱར་ཏེ་
 ཟུས་པར་བཤད། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་གདོད་ནས་སྟོས་པ་ཞི་བའི་ཆོས་
 ཉིད་ཏུ་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རི་ལྟ་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་
 ལ། དེ་ཡང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་དག་ཕྱིར་ལས་སྟོ་བྱར་གྱི་
 ཉོན་མོངས་སྦྱར་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་གདོད་ནས་བདུ་པར་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་མཐར་ཐུག་གམ་ཆོས་ཉིད་དེ་
 བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་
 གསལ་གསའི་སྟེང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་ཏུ་

ཡོད་པར་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ཕྱིར་ངི་སྟེང་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ལམ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་དེ་གཞན་དང་བྱམ་མིན་འཕགས་པ་རང་གི་ནང་
 གི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། རྟོ་མ་མེད་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དྲི་མ་གདོད་ནས་དག་པའི་བྱིར་ཆགས་པ་ཉོན་མོངས་
 པའི་སྐྱབ་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་རྟོགས་པས་
 ཐོགས་པ་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་མེད་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཉི་ཆོ་བའི་མཐོང་བ་
 ལ་ལྟོས་ནས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་གཉིས་པོ་
 ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ན་
 མེད་པ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་བའི་བྱིར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་འཕགས་
 པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ནི་ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྤྲུག་བསྐལ་ལས་སྒྲོབ་པའི་སྐྱབས་
 ཡིན་ནོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཆར་རིག་གྲོལ་ལ་བྱད་ཅི་ཞེན། ཐེག་ཆེན་
 མི་སྒྲོབ་པའི་རིག་གྲོལ་སངས་རྒྱས་དང་། སྒྲོབ་པའི་རིག་གྲོལ་དང་ལྷན་པས་
 དག་འདུན་དང་། ལྷན་ཆོས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གོ། །གཉིས་པ་སྐྱབས་གསུམ་
 འཛོག་ཚུལ་གསུམ། དགོས་པ་ལ་ལྟོས་གསུམ་དུ་འཛོག། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དེས་བསྟན་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་
 དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྒྲོབ་མ་དག་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་གསུམ་
 གྱིས། རིམ་པར་སངས་རྒྱས་ཆོས་དག་འདུན་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་

ཐེག་ཆེན་པ་དང་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། བྱེད་པ་གསུམ་
 ལ་སྟེ་མཆོག་གསུམ་སོ་སོ་ལ་མཆོག་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་རིམ་པར་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་ཏེ་སྐྱབས་གནས་
 གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་
 གང་ཟག་དུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི།
 སེམས་ཅན་རྣམས་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་ནོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་གཏན་
 སྐྱབས་མིན། མིང་ཆོག་ཡི་གེ་ཆོགས་པའི་ལུང་ཆོས་ནི། དོན་སྤྱི་ཙམ་རྟོགས་
 པའི་རྟོན་ཡིན་ཡང་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ཁུ་བརྒྱལ་བའི་གཟིངས་
 བཞིན་དུ་སྤང་བའམ་འདོར་འགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་
 གྲང་གཉིས་ཏེ། གང་གིས་རྟོགས་པ་ལམ་གྱི་ཆོས་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས།
 མི་རྟག་པ་མི་བདེན་པ་སྤྱིན་གྱི་མཚན་མ་ལྟར་བརྟུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་
 ཏེ་གཏན་དུ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་རྟོགས་པ་འགོག་པའི་ཆོས་མཐར་
 ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་གྲང་། ཉི་ཆེ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་
 འགོག་པའི་དབྱིངས་ནི་མར་མེ་རྒྱན་ཆད་པ་ལྟར་ཉན་མོངས་དང་། ལྷག་
 བསྐྱུ་མེད་པའི་མེད་རྒྱང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་འདུན་དག་བཙམ་
 པ་སྤྱིད་པ་ཟད་པ་ལྷག་བཙས་རྣམས་གྲང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་རལ་གྱི་གདེང་
 བའི་གཤེད་མ་ལྟར་འཛིགས་པས་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འཆོལ་བ་དང་།
 བྱང་སེམས་སྟོབ་པ་རྣམས་གྲང་སྟོབ་པའི་བྱ་བ་དང་བཙས་པས་སྤང་བྱ་མཐའ་

དག་གི་འཛིགས་པ་མེད་པ་བྱུ་མཆོག་གི་སར་མ་བྱིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོན་ས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱིར་
 བ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་པ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོགས་དགེ་འདུན་
 རྣམས་ནི། རེ་ཞིག་པའི་སྐྱབས་གནས་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་གཏན་གྱི་སྐྱབས་
 མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་གྱི་སྐྱབས་གནས་གཏན་ལ་དབབ། དམ་པའི་དོན་
 ཏུ་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་ཡི་འཛིགས་མེད་རྟག་པའི་སྐྱབས་མཆོག་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ་གོང་གི་སྒྲོན་མེད་པས་གཏན་ཏུ་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་
 ཀྱང་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་དེར་མཐར་ཐུག་བ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་ནི་ཆགས་བྲལ་
 མཐར་བྱིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན་བྱིར་ན་ཆོས་ཡིན་ལ། ཆོགས་དགེ་འདུན་
 ཡང་ཡིན་ཏེ་སྒྲོབ་པ་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་བྱིར་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། ཐེག་གསུམ་
 དགེ་འདུན་ནི་སྤང་རྟོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྤང་རྟོགས་དེ་འོ་མཐར་
 བྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་ཆོགས་དགེ་འདུན་ཡང་ཡར་ལུན་ཏུ་ཆར་བ་ཡིན་
 ནོ། །དེས་ཆོག་བཤད་ལ་དབྱེ་བ་མེད། རྣམ་པར་རྒྱས་ཅིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་
 པར་འཛིག་རྟོན་ན་འབྱུང་བ་དགོན་བྱིར་དང་ཉེས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་བྱིར་
 དང་། ཐུད་པ་སེལ་ཞིང་ཐུན་ཆོགས་སྟེར་བའི་མཐུ་ལྡན་བྱིར་དང་། དགོན་
 མཆོག་བསམ་པ་དགེ་བའི་འཛིག་རྟོན་གྱི་རྒྱན་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་
 ལས་མཆོག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱིར་དང་། བསྟོན་སྟོན་དང་དད་མ་དད་ཀྱིས་
 འབྱུང་བ་མེད་བྱིར་འདུས་མ་བྱས་གིང་རྟག་པས་སོ། །དགོན་མཆོག་ཉིད་

ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་ལྡན་ཆེན་གྱི་དཔེ་དོན་སྤྱད་པ་ལོ། །ཐོབ་ཚུལ་གནས་བཞི་
 བཤད་ལ་གསུམ། ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་སོ་སོ་ཡི། །དེ་བོ་དེ་དག་པན་ཡོན་ནོ། །
 དང་པོ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་བཞི། །གནས་གཞི་དམ་པའི་ཡུལ་གྱུར་ཚུལ། །དྲི་
 མ་དང་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཁམས་དྲི་མའི་སྒྲུབས་སུ་བཞུགས་པའི་སྒྲུབས་
 དང་དྲི་མ་མེད་པ་ཁམས་སྒྲོ་བར་གྱི་དྲི་བལ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྤྱེད། །དྲི་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བམ་སངས་རྒྱས་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་
 ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་རྒྱས་པས་གཞན་དོན་མཛད་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་
 གནས་བཞི་པོ་གང་ལས་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་དགེ་བ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་
 གསུམ་འབྱུང་བར་གྱུར་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 མཛོན་སུམ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ཉིད་ནོ། །དེ་དག་བསམ་མི་བྱུང་བར་བསྟན། འབྲས་
 བུར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདྲི་འབྱུང་ཞིང་འབྱུང་པ་ཡི་རིགས། རྒྱ་རྒྱེན་
 གྱི་གནས་བཞི་པོ་ཇི་ལྟ་བུའི་དོན་ནི་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་
 པ་བཞི་པོ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བཞི་ཡིས་ནི་སོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་མི་བྱུང་
 པ་ལོ། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད། དང་པོ་ཁམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
 དག་པ་དང་སྒྲོ་བར་གྱི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་

འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ནི་སྒྲུར་ནས་ཀྱང་ཀྱན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཀྱང་ལམ་གོམས་པས་གསར་དུ་དགྲ་པར་ཡང་སྒྲུང་བའི་
ཕྱིར་དང་། སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་ནི་སོ་སྟེའི་དུས་ནའང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
མེད་པའི་ཆོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཕྱིན་ལས་ནི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ལ་འཇུག་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་
འདི་བྱའོ་སྒྲུམ་པ་སོགས་གྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཕྱིར་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །
རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག རྟོགས་བྱ་ཁམས་དང་དེ་རྟོགས་པ་རང་གི་
ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་དང་དེ་ཡི་ནི་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་དག་ཀྱང་
རྟོགས་པར་བྱེད་ཕྱིར་ཕྱིན་ལས་ཏེ། གོ་རིམ་རྗེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་
གནས་གཅིག་དང་པོ་ཁམས་དེ་ནི་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་དག་
པའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཞི། རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཆོས་དབྱིངས་དོན། རྟོགས་
པའི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་དོན། རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་དོན། རྟོགས་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིན་ལས་དོན། རྟོགས་བྱ་ཆོས་དབྱིངས་དོན་ལ་བརྒྱད། །
ཆོས་དབྱིངས་ཀྱང་ལ་བྱུང་ཆུལ་གཅིག་དེ་ལ་སྟོན་པའི་གསུང་གི་སྐབས་ལ་
ལར་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་གསལ་གས་སྟོང་པོའི་ངོ་
བོ་གསལ་བར་མཛད། ལ་ལར་སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྟན་དུ་བསྟན་
པའི་ཆ་ནས་བདེ་གསལ་གས་སྟོང་པོའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་མཛད་དེ། དེ་

གཉིས་འགག་མེད་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་དགོས་ཀྱང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་
 པའི་གནད་ཟབ་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་རྟེན་པའི་དབང་གིས་
 བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ངོ་པོ་མི་སྟོང་པའི་བདེན་གྲུབ་རྟག་པ་དང་། སྐྱེད་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྲལ་མེད་ཡེ་ལྷན་དུ་མེད་པའི་སྟོང་པ་བྱུང་ཆད་དུ་འདོད་
 པ་གཉིས་ཀར་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ལ་གཞོད་བྱེད་མཐོང་ཞིང་། ངོ་པོ་སྟོང་པ་དང་
 རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྷན་གྱི་སྟོང་པོ་འགྲོ་བའི་ཁམས་ན་ཡོད་པ་ལ།
 གཞོད་བྱེད་མེད་ཅིང་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡོད་པར་མཐོང་ངོ་། །གང་ཞེ་ན།
 རྫོགས་སངས་སྐྱ་མོགས་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ་འདི་ལ་སྐྱ་རབས་པ་རྣམས་
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུས་ཡུལ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་ཙམ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་རྒྱང་
 ཙམ་དུ་རིགས་འདྲ་བ་དང་། རིགས་ཡོད་ཅིས་སངས་རྒྱ་རུང་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་
 བཤད་ནས་གཞུང་གི་སྟོང་པོ་འདིའི་ཐད་ནས་གནད་མ་བསྐྱད་པའི་ཆོང་ཉུང་
 རུར་སྒྲུའོ། །དེ་ལ་ཆོས་སྐྱུས་ཡུལ་ལ་བྱབ་པ་ཙམ་གྱིས་རིགས་མཚན་ཉིད་པ་
 མི་འགྲུབ་ཅིང་སྟོང་པ་རྣམ་གྲངས་པ་ཙམ་ལ་རིགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡང་མེད་པ་
 དང་། གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་རིགས་སུ་འདོད་ན་ཡང་
 རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བླ་སྤྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་འགྱུར་མེད་འདུས་མ་བྱས་ལ་
 འདོད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་གཞན་དུ་དགོས་ལུས་མེད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་།
 ཆོས་དབྱིངས་འགྱུར་མེད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདོད་པར་ཆད། ཐོག་
 མར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་པ་གང་ལ་གདགས་པའི་གཞི་རྣམས་གྲངས་མིན་

པའི་དོན་དམ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འདུག་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དབུ་མའི་
དོན་དེ་ཉིད་དོ་བོ་དོས་ཟིན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དོས་མ་ཟིན་པར་རྣམ་གྲངས་པའི་
དོན་དམ་ཅམ་ལ་འདོད་ན་ནགས་སུ་སྒྲེལུའི་ཆོགས་མཐོང་བ་ལ་སུམ་ཅུ་ཅ་
གསུམ་པའི་ལྟར་འབྱུལ་བ་ལྟར་ཆོས་དབྱིངས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་
བཟུང་ནས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདོད་པ་དང་། དེ་དོ་བོ་ཉིད་སྒྲུའི་
རྒྱུར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱན་ལྟར་སྤྱང་བར་གསུངས་སོ། །
དེས་ན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སྒྲོས་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་
ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་དབྱིངས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་མཆོན་ཉིད་པ་དང་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་
སྒྲུར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་མདོ་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པས་ན། རང་བཞིན་
གནས་རིགས་འདི་འདུས་མ་བྱས་སུ་འདོད་པ་ལས་འོས་མ་མཆིས་ལ།
འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པར་ཆོད་འདི་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གཞན་
བསྐྱེད་ནས་རང་ཉིད་འགགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པས་ཆོས་སྒྲུའི་
ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་བྲལ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་
ཡིན་པར་བྱམས་གྲུས་གསལ་པོར་གསུངས་ཤིང་རང་ལུགས་ཆོས་དབྱིངས་
འདུས་མ་བྱས་ལ་རིགས་སུ་འདོད་ཅིང་། དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གནས་ལུགས་ཡིན་ལ་དེའི་དོ་བོ་སྒྲེ་འགག་མེད་པ་དང་། སྤྱང་སྟོང་དབྱེར་
མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ཀྱི་ཤྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་

ལྟར་སྒྲུ་ཞིང་འགག་པར་སྒྲར་བའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་སྒྲར་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 བའི་ཕྱིར་དེའི་ཁྱེད་ཀྱི་གཤེས་ལ་དེ་ལོས་པ་ཡོད་མ་སྒྲུང་པས་འཁོར་བ་རྒྱ་
 འབྲས་ཡི་ནས་དག་ཅིང་རང་བཞིན་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འོད་གསལ་ཟག་མེད་
 གྱི་སྒྲར་བ་རྣམས་དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པའི་གནད་འདིས་བདེ་གསལ་གས་སྒྲིང་
 བའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངོས་ཟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་བས་ན་རིགས་
 པ་དང་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲོན་ཐ་མལ་པ་འཆིང་
 བ་ཀྱན་ལྟ་བུ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་དེ་ལས་ཕྱིས་གསལ་བའམ་འཕྲོ་
 བའམ། སངོན་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ད་ལྟ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ན་
 བདེ་གསལ་གས་སྒྲིང་པོ་ཡོད་ཅིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། འདིས་རི་ལྟར་
 འགྲུབ་པའི་འབྲན་པ་ནི། ཐུན་མོང་ཐུན་མིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡི་ཤེས་
 ཆོས་སྐྱེ་མངོན་ཏུ་མཛད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ན་སེམས་ལ་སངས་རྒྱ་རུང་གི་
 རིགས་ཡོད་པས་བྱུང་ཅིང་། རིགས་གཏན་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་འབྲན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས་སོགས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 བོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་འབྲན་པ་བསྟན་པ་དེས་ཞིང་ས་ལ་ལོ་ཉོག་སྒྲེ་རུང་
 ལྟར་སེམས་འདི་སངས་རྒྱ་རུང་གི་རྒྱ་ཚམ་ཏུ་གྲུབ་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ཡི་ལྟན་གྱི་རིགས་བྱུང་པར་བ་རི་ལྟར་འགྲུབ་སྒྲུབ་ན། འགྲུབ་སྒྲེ་སངས་
 རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ནི་འདུས་མ་བྱས་གྱིས་རབ་ཏུ་སྒྲེ་བའི་བདག་

ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་ཏེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མིན་པར་
མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་ལུང་དང་
རིགས་པས་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །རིགས་པ་ཡང་། གདོད་མའི་ཆོས་དབྱིངས་
དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་རོམ་ཉམ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་མཁུན་
གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་གསར་དུ་འདུས་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན།
རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་དང་། འཁྱར་བའི་བྱག་རྩུ་མ་སྤངས་པར་ཐལ་
བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དང་བཅས་ཤིང་རྩོམ་སྐྱེ་ལ་མི་རྟག་པར་བཟླ་བའི་ཉེས་
པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་རྒྱེན་འབྱུང་བས་ན། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་འདུས་
མ་བྱས་དང་རྟག་པ་དམ་པར་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྒྱུར་མཐོང་གི་ངོར་
ཡུལ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ཉི་ཆོ་བ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱབ་པས་འདུས་མ་བྱས་མི་
སྤྲིད་ཀྱང་། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་རོག་ཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཁའ་བྱབ་མཁའ་ཡི་
རྩོམ་ཅན་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་གདངས་འོད་གསལ་
མི་འཁྱར་བའི་རང་དེར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་རྒྱུབ་པས་ན་དེའི་ངོ་
བོ་ལ་སྐྱེ་འགག་ཡེ་ནས་མེད་པར་མཐར་ཐུག་དབྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་
པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྤྲིད་ཞི་ཀྱན་བྱབ་
དང་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། འཁྱར་མེད་དོན་དམ་པའི་
རང་བཞིན་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ན། དེ་ནམ་ཞིག་མདོར་དུ་འཁྱར་རུང་
གི་རྒྱུད་ན་ད་ལྟ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱི་གང་

དང་བུལ་བར་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ལ། གྲོ་བར་གྱི་དྲི་མ་བུལ་མ་བུལ་གྱིས་
 ལྷང་ཚུལ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་ཡོད་ཀྱང་། གནས་ཚུལ་ལ་སྤྱི་བྱེད་བཟང་
 བན་གྱི་བྱུང་པར་ཉིལ་ཙམ་མེད་དེ། འགྱུར་མེད་འདུས་མ་བྱས་གྱི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདུས་མ་བྱས་འོད་གསལ་བའི་དབྱིངས་ལ་
 འབྱུལ་བས་གོས་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིས། མ་འབྱུལ་
 པ་གཤིས་གྱི་རང་གདངས་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོབས་སོགས་འབྲས་ཆོས་
 གྱི་ཡོན་ཏན་འབྲལ་མེད་དུ་གནས་ཏེ་ཉི་མ་དང་འོད་ཟེར་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
 སེམས་དང་སྟོང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་
 དང་སེམས་ཅན་ཡང་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་
 པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་འབྲས་གནས་སོགས་གྱི་རིགས་པའི་གནོད་པ་སྟོན་པ་ནི་ཕྱོགས་
 མ་གོ་བར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་འདི་ནི་འབྲས་དུས་གྱི་ཆོས་སྐྱུ་མངོན་
 དུ་གསལ་བའི་ཏགས་གྱིས་རྒྱ་དུས་གྱི་རིགས་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྷན་ཅན་ཡོད་པ་
 བསྐྱབ་པ་སྟེ། གནས་ཚུལ་ལ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་སུ་མེད་ཀྱང་སྤང་ཚུལ་ལ་སྟོས་
 བས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་སུ་ལས་རྒྱུ་བསྐྱབ་པ་སྟོས་
 པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ། འཁོར་འདས་གྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད་གདོད་མའི་འོད་གསལ་ཆེན་
 པོར་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གྱང་
 དོན་དམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་དེ་སྤིང་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྱུལ་པ་

སྒྲོ་བྱར་བས་སྒྲུལ་པའི་སེམས་ཅན་ལྟར་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཀྱང་གནས་ལུགས་
དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཡོས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
རིགས་པས་གྲུབ་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་དུ་ངེས་སོ་ཞེས་དང་།
འོ་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རིགས་ཡོད་པར་འགྲུབ་ན་ས་
རྩོ་སོགས་ལའང་རིགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ན་འབྲུལ་
པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྒྲུངས་ནས་ཤེས་
བྱའི་རང་བཞིན་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་སྒྲོ་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲོན་མེད་
ལ་འཛིག་དགོས་ན། དེ་སེམས་མ་ཡིན་ན་ས་རྩོ་སོགས་བཅའ་པོ་ལ་ལམ་སྒྲུབ་
པ་མེད་པས་ཐ་སྟོད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་ནའང་དེ་ལ་རིགས་ཡོད་
པར་འཛིག་མི་དགོས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་ས་རྩོ་སོགས་སྒྲུང་གི། །ས་རྩོ་
སོགས་བྱི་རོལ་གྱི་དབང་གིས་སེམས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་
དེ་ངེས་ཀྱི་ཤེས་པའི་དབེས་མཆོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་
བྱེད་པ་པོ་སེམས་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དོན་དམ་པའི་དག་
བ་ཟག་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཉིད་རྒྱལ་རྒྱན་ལྟར་བཞུགས་པར་ཤེས་པས་
འཁོར་འདས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྣམས་ནི་། གྲི་རྒྱམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་རོལ་
བ་ཙམ་ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་མི་དགོས་ལ། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཡེ་
སངས་རྒྱས་པའི་རང་ལས་མ་གཡོས་པའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རང་རྒྱལ་ལས་མི་འདའ་བར་གིན་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་ནོ། །

རིགས་པ་གསུམ་པ། རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱ་ལུང་གི་རིགས་ཡོད་དེ། གྲི་མ་གློ་བུར་བ་སྤང་རུང་
 གྲུབ་ཅིང་། ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་བྱུང་མེད་པར་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་སོ།།
 དེ་ལྟར་སངས་རྒྱ་ལུང་གི་རིགས་ཡོད་ན་ལུས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་ཐོག་མེད་ནས།
 དུས་རྒྱུ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་དུ་ངེས་ཏེ། དེ་དག་སངས་རྒྱས་པའི་
 གནས་སྐབས་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་འདུས་མ་བྱས་སུ་
 གྲུབ་པས་སྤྱི་ཕྱི་ལ་བཟང་ངན་གྱི་བྱུང་པར་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རིགས་པ་འདིས་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་ཤེས་པ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་
 པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྒྱ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་དཔོག་པ་ཙམ་
 མིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། དེ་
 འབྲས་དུས་དང་ངོ་བོ་ལ་བཟང་ངན་མེད་པ་དང་། གློ་བུར་བའི་གྲི་མ་རྣམས་
 ཡུན་རི་ལྟར་རིང་ཡང་འབྲལ་རུང་ཡིན་པས་རིགས་དེ་སངས་རྒྱ་བ་ལ་ནམ་ཡང་
 རྒྱུད་ཟ་བ་མི་ཤིང་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་རིགས་ཡོད་པ་དེ་འབྲས་
 དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་དང་ངོ་བོ་བྱུང་མེད་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཡོད་ན་དེ་
 སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ནའང་འཕེལ་འབྱི་མེད་པར་ཡོད་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་
 འབྲས་དང་སྤྱི་ཕྱིར་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་ཆོས་དབྱིངས་འགྱུར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་
 རོ་གཅིག་པའི་རིགས་པ་དེ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་དུ་འགྲུབ་སྟེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་

རིགས་པ་ཡང་དག་གི་ལམ་ནས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེ་སྟོང་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་
པར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འདིས་མཐར་ཐུག་གི་ཐར་བ་དང་། ཐེག་གཅིག་
ཏུ་འགྲུབ་གྱི་གཞན་དུ་དེ་སྐྱབ་གྱི་རིགས་པ་མཐའ་བྲ་ཡས་པར་འགྱུར་རོ། །
དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་འདི་ལ་སློ་གྲོས་འབྱོར་
བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཀྱང་དེས་སྟོང་པོའི་ཡོན་ཏན་འགོག་པར་མ་
འགྱུར་ཏེ་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་བོ་སྟོང་པར་འདི་བས་ཀྱང་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་ལོ་བར་པའི་བསྟན་དོན་ཀུན་བྱང་
གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི་དེ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་སྟེ་བདེ་གཤེགས་
སྟོང་པོའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྟོང་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་འདྲུ་འབྲལ་མེད་
པའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་པོ་བསྟན་པ་འདི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ངེས་དོན་
གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ཅུམ་གྱི་ཆ་ནས་འཁོར་ལོ་
བར་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཕྱིར། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དོན་
ལ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱགས་པའང་དེར་གཏོགས་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པོ་བསྟན་པའི་
ངེས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས། དེས་ན་འཁོར་ལོ་བར་པར་
བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཐ་མར་བསྟན་པའི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་དག་སྣང་སྟོང་
བྱང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་དགོས་པས། བར་པ་དང་ཐ་མའི་ངེས་དོན་གྱི་སྟོང་རྣམས་

དབྱེ་བསལ་མེད་པར་གཉིས་ཀ་ངེས་དོན་དུ་ཀུན་མཁུན་སྒོར་ཆེན་པས་བཞེད་
 པ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ངེས་དོན་བྱས་ན་
 གཅིག་དྲང་དོན་བྱ་དགོས་པའི་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། ཟུང་དུ་ཆོག་ས་
 བར་བྱས་ན་བདེ་གསལ་གས་སྟིང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས་རྩོ་
 རྩེ་ཐེག་པའི་མན་རག་གི་གནད་འབྱུང་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་དག་
 གནད་གཅིག་དུ་འབབ་པར་གྲེས་དགོས་ཤིང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་འདི་ལ་
 རྒྱ་ཐོག་ས་གཉིས་སོགས་འཕགས་པ་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་སྟེ་ཆོས་དབྱེངས་
 བསྟོན་པ་དང་སེམས་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱུད་སྒྲུབ་འབྲེལ་པ་སོགས་
 གྱིས་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་རྒྱུབ་གྱིས།
 སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་མདོ། །རྒྱལ་བས་རི་སྟེང་གསུངས་པ་སྟེ། །དེ་དག་
 ཀུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལྟོག །ཁམས་དེ་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་དབྱེད་པས་དབྱེད་ནས་བྱུང་འབྲས་མཐར་ཐུག་
 བདེན་པ་དབྱེར་མེད་རྩོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་དོན། རྟོག་གཏི་གེས་པས་མི་བྱེད་པའི་
 དབྱེངས་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ལ་བསྟེན་པའི་སྤྲུག་ཀ་འདུག་པའི་གཞི་མེད་
 དོ། །དེ་ལ་སྦྱིར་གཞུང་གང་འཆད་ཀྱང་གནད་དོན་སྟིང་པོ་ཟེན་ན་ཆོག་རྒྱས་
 བསྟུས་རི་ལྟར་འབྲེལ་ཀྱང་རུང་ཕྱིར། འདིར་གཞུང་གི་སྟིང་པོ་གནད་ཟེན་
 ཕྱིར་རྩེ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བུན་ལས་ཅུང་ཟད་བཞོད་པ་ལས་རང་བཟོ་མེད་པར་
 སྒྲར་དབྱེད་ལྟན་དག་གིས་སྟོང་བུན་སེང་གཏི་ང་ཙོ་ལ་གཟིགས་ཤིང་རྒྱས་

པར་ཁོར་དུ་ཆུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་དོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་སྤྲེལ་ཞུགས་ཤིང་གནས་པ་ནམ་ཞིག་མངོན་དུ་
འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་དྲི་མེད་ཆོས་ཉིད་དྲི་ནི་འཁོར་
འདས་གཉིས་ལ་བྱད་མེད་པ་མཉམ་པའི་དོན་དེ། སངས་རྒྱས་རིགས་གདོད་
ནས་དག་པ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ལ་དྲི་འབྲས་སངས་རྒྱས་སུ་ཉིད་བཏགས་
ཕྱིར་འགྲོ་ཀྱན་སངས་རྒྱས་ཉིད་པོ་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །བྱབ་བྱེད་སྒོམ་གྱི་
མདོར་བསྟན་གཉིས། །ཁམས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་
དོ་བོ་ཡི་དོན་དང་། དག་བྱེད་མོས་པ་སོགས་རྒྱ་ཡི་དང་། དེ་མ་མཐའ་དག་
དང་བྲལ་བ་འབྲས་སུ་ཡི་དང་། སྤྱག་བདེའི་སྒྲིན་ཡོན་མཐོང་ན་བྲང་དོར་འདོད་
པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་དང་།
ཉིན་གར་ཟག་གི་སྒྲོ་ནས་བཏོན་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འཇུག་པ་
ཡི་དང་། ཐ་དད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དང་། དྲི་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་
དབྱིངས་གྱིས་བྱབ་པ་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་། སྒྲིན་ཡོན་གྱི་དུས་ཉག་ཏུ་
མི་འགྱུར་བའི་དོན་དང་། ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཀྱང་དབྱེར་མེད་པའི་
དོན་དང་བཅུ་ནི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་དགོངས་དོན་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱའོ། །

སྒོམ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ། །བཤད་པའི་དོན་བསྐྱས་མཚམས་སྦྱར་
བཞི། །མཚམས་སྦྱར་བ་ལྟར་དཔེས་བསྟན་ལ། །བསྟན་དོན་དད་པས་རྟོགས་

ཚུལ་དུག །རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་ངོས་བཟུང་བདུན། །དེ་རྣམས་བཤད་པའི་
དགོས་པ་བརྒྱད། །གསུམ་པ་སྟོམ་དོན་རྒྱས་བཤད་བརྒྱད། །རོ་བོ་རྒྱ་ལས་དག་
དོན་གཅིག །འབྲས་བུའི་བྱེད་ལས་གྲུབ་དོན་གཉིས། །ཡོན་ཏན་ཆོགས་དང་
ལྷན་དོན་གསུམ། །གང་ཟག་དབྱེ་བའི་འཇུག་དོན་བཞི། །གནས་སྐབས་མིང་
ཙམ་སྟེ་དོན་ལྔ། །མཁའ་ལྷ་རྒྱུན་ཏུ་འགོ་དོན་དུག །དུས་རྟག་འགྱུར་བ་
མེད་དོན་བདུན། །ཡོན་ཏན་རྣམ་དབྱེར་མེད་དོན་བརྒྱད། །

དང་པོ་དག་པའི་དོན་ལ་གཉིས། །དག་བྱ་དག་བྱེད་ཐུན་མོང་བསྟན། །རིན་
ཆེན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་
རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་བཞིན་རྟག་ཏུ་ཁམས་གྱི་རང་བཞིན་ནི་ཉོན་མོངས་
མེད་པའི་ངོ་བོ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་འཛིན་ཆད་མེད་
དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་བརྟེ་བ་དང་རྒྱ་བཞི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སོ་སའི་
ངོ་བོ་བྱད་པར་བཤད། །འདི་ལ་དག་བྱ་ངོ་བོའི་དོན། །རེ་བ་སྟོང་བའི་མཐུ་
དང་། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྟིང་རྗེས་བརྒྱན་པའི་ངོ་བོའི་
རང་བཞིན་སྟེར་འདི་དག་རིམ་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་དང་ནམ་མཁའ་དང་
རྒྱ་ཡི་ཡོན་ཏན་དང་ཆོས་མཐུན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དག་བྱེད་རྒྱ་ཡི་དོན་དང་
གཉིས། །སྟི་མ་དག་བྱེད་འདིར་ཡང་གཉིས། །སྟངས་བྱ་སྟླུབ་པ་བཞི་སྟོང་
ཚུལ། །རིགས་དྲི་མ་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྟོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཁོང་སྟོ་བ་

དང་། བདག་ལྟ་དང་། འཁོར་བའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིགས་ནས་རང་ཞི་
བདེ་གཉེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་དང་། བཞི་
ནི་རིམ་བར་གཏན་དུ་འཁོར་བ་མི་སྒྲོང་བའི་འདོད་ཆེན་དང་། ལྷ་སྟེགས་པ་
དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་བྱུང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྒྲིང་པོ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་གོགས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་བཞི་ཡིན་ལ་དེ་དག་
པར་བྱེད་རྒྱ་ཐེག་ཆེན་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ནི་རྣམ་བཞི་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱུ་འགྱུར་ཚུལ། དེ་ལ་ས་བོན་སོགས་བཞི་
ལྟར་པས་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་སྤྱུ་འགྱུར་བ་ལྟར། ཐེག་པ་མཆོག་ལ་མོས་པ་ནི་
ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པས་ས་བོན་ལྟ་བུ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་ལ་
ཁོང་ཁྱོད་བའི་གཉེན་པོ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་སྟེ་སྤྱི་དང་འབྲེལ། དེས་བདག་ཏུ་
ལྟ་བ་སོགས་ལྟ་བུ་ཀྱན་འཛེམས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་
བདེ་ཚད་མེད་པའི་གནས་པ་ནི་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བའི་བདེ་བའི་མངལ་
གནས་དང་འབྲས་སྟེ། དེས་འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་སྒྲོང་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲིལ་གྲུང་
གཅིག་ལ་གནས་བཞིན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དགའ་བདེ་ཚད་མེད་པའི་རང་ནས་
སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་འདུལ་བ་ལྟ་བུ། སྒྲིད་སྤྱིར་བའི་སྒྲིང་རྗེའི་སྤྱི་སྤྱུ་སྟེ།
ནི་མཐའི་གཡང་ས་སོགས་སུ་མི་གཏོང་བར་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བྱེད་པ་དེས་སེམས་ཅན་ལྟོས་མེད་དུ་བོར་བ་སེལ་བའི་གཉེན་པོའོ། །

ཚེས་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྤྱད་པའི་སྤྱགས་ལས་
 རྗེས་སུ་སྤྱེས་ཤིང་གཏུང་འཛོལ་པའི་སྤྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་འབྲས་ལས་གྲུབ་དོན་གཉིས། འཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་སྤྱན་མོང་བསྟན།
 གཉིན་པོས་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་འབྲས་ཚེས་སྤྱི་གཙང་པའི་ཕ་རོལ་དང་། བདག་
 གི་དང་། བདེ་བའི་དང་། ཏྲག་ཉིད་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འབྲས་
 སུའི་དོན་ཡིན་ལ། །རིགས་ལས་ནི་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་འབྱུང་
 ཞིང་ནི་བ་མུང་འདས་ཐོབ་པར་འདུན་པ་དང་སྒྲོན་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །སོ་
 སའི་རོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད། །ཕྱི་མ་འདི་ལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །འཐོབ་བྱ་འབྲས་
 སུ་ཐོབ་བྱེད་ལས། །འཐོབ་བྱ་འབྲས་སུའི་དོན་ལ་གསུམ། །སྤྱང་བྱ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་སྤོང་ཚུལ། །མོས་སོགས་རྒྱ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་འབྲས་སུ་ནི་མདོར་བསྡུ་
 ན་ཚེས་གྱི་སྤྱི་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་གཙང་བ་སོགས་ནམ་པ་བཞི་ལས་བསྒྲོག་
 པ་ཡི་གཉིན་པོས་ཏེ་གཙང་སོགས་གྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཉིད་གྱིས་ན་ཡོན་ཏན་བཞི་
 ཐོབ་པོ། །ཡང་ན་ཡུལ་ཅན་ལ་སྤྱད་ཏེ། ཚེས་གྱི་སྤྱི་ལ་དེའི་རང་བཞིན་དང་
 མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཚེས་སྤྱི་མི་གཙང་བ་སོགས་སུ་འཛིན་
 པ་ལས་བསྒྲོག་པའི་གཉིན་པོ་ནམ་བཙད་གྱི་སྒྲོན་ས་གཙང་སོགས་བཞི་ཞེས་
 དོན་འདྲའོ། །སྤྱངས་པས་འབྲས་སུ་བཞི་ཐོབ་ཚུལ། དེ་ལ་ཚེས་གྱི་སྤྱི་དེ་ནི་རང་
 བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་དག་ཕྱིར་དང་། གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་
 བཙས་པ་སྤྱད་ཕྱིར་དག་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ནི་གཙང་བ་ཡི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་

པ་ཡིན་ལ། ལྷ་སྟེགས་སྟེགས་ཀྱིས་བདག་པ་འི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་
ཉན་ཐོས་སྟེགས་ཀྱིས་བདག་མེད་པར་བརྟུང་བའི་སྟོན་པ་མཐའ་དག་ཉི་
བར་ཞི་བས་དམ་པའི་བདག་གི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའོ། །སྟེགས་བསྐྱེད་མ་ལུས་
པ་འགགས་ཏེ་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤང་པོ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་མ་ལུས་
པ་འགགས་ཏེ་སྤང་པོ་དེ་ཡི་རྒྱ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཡང་ལོག་བྱིར་བདེ་
བུ་ཡི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཉིད་དོ། །འཁོར་བ་དང་ནི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དག་
རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་བྱིར་དོན་གཉིས་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་རྟག་
པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའོ། །ཐོབ་པས་མཐའ་གཉིས་ལས་གོལ་ཚུལ། སྤང་པོ་
ལ་བདག་ཏུ་སྟེན་པའི་ཆགས་པ་བག་ཉལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་བཅད་པས་འཁོར་བར་མི་གནས་དེ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ལ་
སྟེན་བྱིར་མི་གཏོང་བས་ན་བརྟེ་ལྷན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཞི་ཐོབ་སྟེ་
ཞི་མཐར་སྤྱང་བ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོང་རང་བརྟེ་བ་
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་གཉིས་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ནི་འཁོར་བ་འམ་སྤྱང་ན་འདུལ་མི་འགྱུར་ཏེ་མཐའ་གཉིས་
སྤྱི་མི་སྤྱང་བའི་བྱིར་རོ། །ཐོབ་བྱེད་ལས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། །དབྱིངས་མེད་
སྟོང་ལན་མི་རྟོག་པ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཁམས་དེ་མེད་ན་ནི། །འཁོར་བའི་
སྟེགས་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་སྟོབ་པ་མི་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱང་ན་འདས་ལ་དེ་ཐོབ་པར་
འདོད་པ་དང་ཐོབ་པའི་ཐབས་འཆོལ་བའི་དོན་གཉིས་དང་དེའི་དོན་ལ་སེམས་

མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་པ་འདུ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
 བོ། །རིགས་ཡོད་སྒྲོན་ཡོན་རྟོགས་པའི་ལས། འདིར་སྤྱོད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་དག་ལ་རིམ་པར་དེ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་དེའི་སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་དག་
 མཐོང་བ་འདི་ནི་རིགས་ཡོད་པའི་བྱེད་ལས་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་སྒྲོན་ཡོན་མཐོང་
 བ་དེ་རིགས་མེད་པ་དག་ལ་མེད་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དེ་
 མེད་ན། ཉན་གྱི་ས་བོན་ལ་འབྲས་ཀྱི་མུ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་ལས་གང་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ན་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་
 མེད་པས་སོ། །རྒྱ་མེད་ན་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་བྱབ་པ་འདྲ་ཡོད་པ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱ་མེད་ས་བོན་མེད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་འབད་ཀྱང་བྱར་མི་བདུབ་པ་ཡིན་
 པས་སོ། །ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས་སོགས་ལྟར་རོ། །ཡོན་ཏན་ཆོགས་
 ལྡན་དོན་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་དང་། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་
 བ་སྒོད་ཡངས་པར་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྒྱ་དཔག་མེད་འདུ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་
 དབྱིངས་ཀྱང་མོས་པའི་སྒོད་ཡངས་པར་ཤེར་ཏིང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡོན་
 ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་དང་སྒྲིང་རྗེའི་རྒྱ་མི་ཟད་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱའི་
 ཡོན་ཏན་དང་། མདོན་ཤེས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་
 བ་རྣམས་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་རྩོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་མར་
 མེ་ཡི་སྤང་བ། རྩོ་བ། མདོག་རྣམས་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྷན་ནོ། །སོ་སོའི་རྩོ་བོ་བཤད་པའོ། །སོ་སོའི་རྩོ་བོ་བཤད་འདིར་

གཉིས། རྒྱལ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་དོན། ཆོས་སྐྱུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མོས་
པ་དང་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཤེར་ཉིང་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
འཇུག་པའི་རྒྱའམ་ཁམས་ནི་སྟོང་རྗེ་སྟེ། དེ་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་ཤིང་གནས་
པའི་ཕྱིར་ན་རིམ་པར་སྟོད་དང་། རིན་ཆེན་དང་། རྒྱལ་ཡོད་པ་ཡིས་ཆོས་མཐུན་
གསུམ་གྱིས་ནི་དབྱིངས་འདི་ནི་རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །
འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་དོན། རྩི་མ་མེད་པའི་གནས་ཁམས་ལ་ནི་
མངོན་ཤེས་ལྡན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྩི་མ་མེད་པའི་དྲེ་བཞིན་
ཉིད་དང་། གནས་མ་ལུས་པར་གྱུར་པའི་སྤང་བ་རྣམས་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་
གནས་པའི་ཕྱིར་མར་མེ་ཡི་སྤང་བ་དང་། རྩི་བ་དང་། མདོག་རྣམས་དབྱེར་
མེད་གནས་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་དབྱེ་བས་འཇུག་
དོན་གཉིས། །གསུམ་གྱིས་འཇུག་པས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་། ཁོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
དང་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲེ་བཞིན་ཉིད་
གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་འཇུག་པ་ལས་བརྩམས་ནས་དྲེ་ཉིད་གཟིགས་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྐྱལ་བ་ཅན་ལ་རྒྱལ་བའི་སྟོང་པོ་འདི་བསྟན་ཏོ། །
དེན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་ན་ཆོས་སྐྱེ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་མེད་པས་སོ། །
དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དག་རྒྱལ་ལོ། ཁོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སེམས་འདུ་ཤེས་ལྟ་
བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་
ཡིན་ཞིང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་སྟེ་

ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཚེས་ཐམས་ཅད་
 རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཟིགས་པ་དང་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་
 བཅོམ་ནས་སྒྲོས་མེད་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གནས་སྐབས་མིང་ཅམ་དོན་ལ་གཉིས། །
 གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་མིང་འདོགས་ཚུལ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་ཁམས་དེ་དྲི་མས་སྟ་དག་པའི་སྐབས་དང་། སྟ་དག་
 དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྐབས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་དུག་པའི་གནས་སྐབས་
 ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཞེས་པའི་མིང་གསུམ་གྱིས་བཟོད་ཅིང་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་གྱིས་
 དོན་དུག་བསྟན་ཚུལ་ལོ། །དེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ལུ་སོགས་པའི་སྐྱེས་སྐྱུ་
 འབྲས་ལས་ལྟན་འདུག་པའི་དོན་ཏེ། དོན་འདི་དུག་གིས་ནི་བསྟན་པ་ཡི་
 ཁམས་དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དག་ཏུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་མིང་
 གསུམ་གྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་རོ་བོ་ལ་བྱང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་
 ཞེས་སོ། །མཁའ་ལྟར་ཀུན་འགྲོའི་དོན་ལ་གཉིས། །རྟོག་མེད་ཀུན་ལ་བྱབ་
 པའི་ཚུལ། །དཔེ་རི་ལྟར་ན་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་ནས་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་
 རྟེན་སུ་སོང་ཞིང་བྱབ་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མེད་དབྱིངས་དེ་ཡང་
 ནམ་མཁའ་དེ་བཞིན་གང་ཟག་གི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་
 བ་ཉིད་དང་། སྒྲིམ་ཚན་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། དབྱིངས་རྣམ་དག་དེ་ནི་ཚེས་

ཀྱན་གྱི་སྤྱི་འཛམ་ཉིད་དམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱན་བྱེད་ཡིན་པས་ཉེས་པ་དང་བཅས་
 པ་སོ་སྤྱི་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། ཡོན་ཏན་
 མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་སྤྱི་གཟུགས་
 གྱི་ནུམ་པ་དམན་པ་སའི་སྣོད་དང་། བར་མ་ཟངས་སྣོད་དང་། མཆོག་གསེར་
 སྣོད་ལ་ནམ་མཁའ་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཏྲག་ཏུ་འགྱུར་བ་
 མེད་དོན་གཉིས། །འགྱུར་མེད་གནས་སྐབས་བསྟན་པ་དང་། །སྤྱི་བཅས་
 གྱི་སྐབས་ནང་ཉེས་པ་སྤྱི་བྱུང་བ་འབྲལ་རུང་ཉིད་དང་ལྡན་པས་རང་བཞིན་
 མིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེར་མེད་འབྲལ་མི་རུང་བ་
 དང་ལྡན་པས་སྤྱི་བྱུང་བ་མིན་ཕྱིར་རྗེ་ལྟར་སྤྱི་ལོར་བར་གནས་ཆེ་རྗེ་ལྟར་
 ཡིན་པ་བཞིན་ཕྱིས་སྤྱི་ལྟར་འདས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་ཏྲག་ཏུ་རང་བཞིན་འགྱུར་
 པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅན་ཏུ་འདོད་དོ། ། དེ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། ། དེ་
 ཚུལ་རྒྱས་བཤད་འདི་ལ་གསུམ། །མ་དག་གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་མེད། །
 མ་དག་དག་པའི་སྐབས་མི་འགྱུར། །ཤིན་ཏུ་ནམ་དག་སྐབས་མི་འགྱུར། །
 དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །མཁའ་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་ཚུལ་དང་། །དེ་
 རྣམས་བྱེད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་བསྟན་བཤད་བསྟུ། མདོར་
 བསྟན་དཔེ་རྗེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱན་ལ་རྗེས་སུ་སོང་
 པ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་བསྤྱི་གཟུགས་མིན་པར་ཟབ་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་མི་ཏྲག་
 སོགས་ཉེས་པས་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ལུ་གནས་པའི་ཁམས་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པས་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་
 འོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་དག་ལ་ལྟ། ཆོས་ཅན་སྐྱེ་འཛིག་སྒྲུང་བའི་ཚུལ།
 ཇི་ལྟར་སྒྲོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དང་པོར་གོ་བྱེ་བའི་
 རྣམ་མཁའ་ལ་ནི་སྐྱེ་ཞིང་མཐར་ལྷན་པའི་ངང་དུ་འཛིག་མོད་རྣམ་མཁའ་
 ལ་སྐྱེ་འཛིག་མེད་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བདེ་
 གཤེགས་སྟོང་པོ་ལ་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་དང་པོ་སྐྱེ་ཞིང་
 མཐར་འཛིག་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་དེ་གཉིས་མེད་དོ། །ཆོས་ཉིད་འཛིག་པ་མེད་
 པའི་ཚུལ། ཇི་ལྟར་རྣམ་མཁའ་དུས་མཐའ་དཔུལ་བ་རང་བཞིན་གྱི་མེ་གསུམ་
 པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོན་ཆད་རྣམ་ཡང་ཆོག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་ནི་
 འཆི་བ་དང་། ཉ་བ་དང་། རྒྱ་བའི་མེས་མི་འཆོག་པ་ཉིད་དོ། །གནས་ལུགས་
 རྒྱས་པར་བསྟན་ལ་གསུམ། །དཔེ་དང་དོན་དང་དེ་དག་སྒྱུར། །རིམ་པར་
 དཔེ་ཇི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོད་སྤྱི་ཡི་དགྱིལ་ལ་ཁོར་ནི་ཚུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་
 ཤིང་གནས་ལ་ཚུ་ནི་རྒྱང་ལ་བརྟེན་ཅིང་རྒྱང་ནི་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་
 ཡིན་མོད་གྱི་མཁའ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ཕྱིར་རྒྱང་དང་རྒྱ་དག་དང་། ས་
 ཡི་ཁམས་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་གནས་དགོས་པ་སྤྱི་ནོ། །དོན་དཔེ་དེ་
 བཞིན་དུ་སྤང་བོ་དང་། ཁམས་དང་། དབང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཟག་བཅས་སྐྱེ་བའི་
 ཀྱན་ཉོན་རྣམས། དེའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་གནས་ཤིང་ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་མིན་

པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་ཏུ་གནས་ཏེ་དེ་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བས་སོ། །ཚུལ་བཞིན་སྟེ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི་སེམས་གྱི་དག་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་དབྱིངས་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་ཞེས་མི་ལས་གྱི་སྣང་
བ་ལྟར་མེད་བཞིན་འབྱུལ་བའི་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་བརྟག་ན་
དབེན་པའི་དག་པ་འོད་གསལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཙམ་ལས་འདི་ལས་བྱུང་ཞེས་
རྟོག་གཞི་གཞན་གཏུག་ས་མེད་པས་ཡིན་གྱི་དག་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་མིན་ཡིད་
བྱེད་ཡོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལྟ་བུར་གོ་བར་མི་བྱའོ། །སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་བར་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལས་ཉོན་མོགས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་དོ། །དཔེ་དོན་སྐར་བ་སྟེ་དང་འདྲ་བ་ནི་
ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱད་པོ་ལྟ་དང་། སྒྲིམ་ཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཙུ་བརྒྱད་
རྣམས་ཤེས་པར་བྱ། ས་དགྱིལ་དེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཁམས་དང་འདྲ་བ་ནི་ལུས་
ཅན་གྱི་ཟག་པ་དང་བཙས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡིན་པར་
ཤེས་བྱ་སྟེ་དེ་བརྟེན་པའི་རྒྱུར་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་སྟེ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི་རྒྱུ་གྱི་
ཁམས་དང་འདྲ་བར་ལྟའོ། །སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཁམས་ནི་ནམ་མཁའི་
ཁམས་བཞིན་དུ་རང་གི་རོ་བོ་དེ་གཞི་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ཅན་མིན་པས་གང་
དུ་གནས་པ་འདྲ་མེད་དོ། །སྟོ་བུར་འཁོར་བ་འགྲུར་བའི་ཚུལ། དངོས་པོའི་
རང་བཞིན་དང་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པ་ཚུལ་བཞིན་སྟེ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི་
སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་སྟེ་ཡིན་

ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་དེས་རྒྱུད་གི་ཚུལ་རྟེན་བྱེད་པ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་རབ་རྒྱ་བྱེ་ཞིང་སྐྱོད་ལ་ཚུལ་ལྟར་པོ་བསྐྱབས་
 པ་ལས་ས་གཞི་འབྱུང་བ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུ་ལས་ནི་ལུང་པོ་སྐྱེ་
 མཆོད་ཁམས་ཟག་བཅས་སྒྲུག་བསྐྱེལ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་སྐྱེ་བ་རྣམས་འབྱུང་
 སྟེ། སྐྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དེ་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་སུ་འཛིག་པ་དང་ཆགས་པ་
 ལྟར་འདུས་པ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་དང་འཛིག་པར་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཚུལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་
 ཉིད་ནམ་མཁའ་ཡི་ཁམས་ལྟར་ཉར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མེད་ཅིང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་
 པའི་རྒྱུ་མེད་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་འདུས་པའི་ཚོགས་པ་མེད་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་
 དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། མཐར་འཛིག་པ་དང་། བར་དུ་གནས་པ་འདྲ་ཡོད་པ་
 ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལུ་པོའི་དོན་བསྐྱེས་ན། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
 བདེ་གསལ་སྟེང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དུ་སྤྲིན་སོགས་ཀྱིས་མི་
 འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་
 བྱེད་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་སོགས། ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་སྐྱོ་བུར་གྱི་དྲི་མས་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་
 རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམས་ཁྱད་པར་གཉིས།
 འགྱུར་མེད་སྐྱེ་འཛིག་གིས་དབེན་པ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུ་དང་འབྲེལ་བ་

སོགས་ཀྱིས་ཁམས་འདི་ནི་སྤར་མེད་གསར་དུ་མངོན་པར་བསྐྱེད་ཅིང་འགྲུབ་
 པ་མིན་ཏེ། འཆི་དང་ན་དང་རྒྱ་བའི་མེ་མི་བཟད་པས་ཀྱང་འཆིག་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། །འགྱུར་བ་མེ་གསུམ་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་ལ་མེ་གསུམ་ནི་དུས་
 མཐའ་དཔུལ་བ་ཐ་མལ་པའི་མེ་གསུམ་དང་། སྒོག་འགྱུར་བ་འཆི་བ་དང་།
 ཁམས་འགྱུར་བ་ན་བ་དང་། བ་ཆོད་འགྱུར་བ་རྒྱ་བའི་མེ་གསུམ་པོ་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་སྤར་ནས་དཔེ་དེ་དག་དང་ཆོས་མཐུན་ཁིང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 མ་དག་དག་སྐབས་མི་འགྱུར་གཉིས། སྐྱེ་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་དོན་དངོས། །
 རྒྱལ་ཕྱས་ཡོན་ཏན་ངོས་བཟུང་བ། དོན་དངོས་བསྟན་པ་གཉིས་ཡོན་ཏེ། །
 མི་འགྱུར་འགྱུར་བར་སྤར་བའི་རྩལ། །བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ལུང་
 པོ་གསར་དུ་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱན་འགགས་པའི་འཆི་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་པའི་ན་བ་དང་རྒྱན་འགྱུར་བའི་རྒྱ་བ་ལས་གྲོལ་བ་བདེ་གསེགས་སྙིང་
 པོ་འདི་ཡི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ་རྟོགས་པ་
 དེས་ན་བྱང་སེམས་འདི་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་སོགས་ཐོངས་ཤིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་
 དང་བལ་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་
 རྒྱས་སྒོ་ལྟར་བྱང་སེམས་ནི་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་འགྲོ་ལ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
 བསྐྱེད་མྱིང་སྐྱེ་སོགས་བསྟན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་སྒྲོན་ལམ་སོགས་ཀྱི་དབང་
 གིས་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། རྟག་འཛིན་ལས་བསྐྱོག་པའི་
 ཆེད་དུ་འཆི་བ་དང་། དགོས་དབང་གིས་ན་བ་དང་རྒྱ་བ་སོགས་སྟོན་ཁིང་འཁོར་

བར་གནས་པའི་ཕྱིར་གཞན་སྣང་ལ་མ་དག་ཅིང་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པར་
 ཡང་སྣང་ངོ། །དེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་ལ་གཉིས། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
 འགྱུར་བ་མེད། །ཅི་ལྟར་ན་འཕགས་པས་སྐྱེ་སོགས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་
 ཆོས་དབྱིངས་མངོན་དུ་རྟོགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་རྒྱ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 རྩད་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལས་དྲང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ་
 བ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་དེ་ལ་ལས་ཉོན་དེ་མེད་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྟིང་རྗེའི་དབང་ལས་འགྱུར་བར་སྣང་། དེ་ལྟ་ན་འང་འགྱུར་བར་སྣང་
 བའི་ཆོས་དབྱིངས་ནི་བཞིན་ཡང་དག། བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་སོགས་རྣམས་
 ལས་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་དང་རྒྱ་དང་ན་
 བར་སྟོན་ཅིང་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་མཛད་དོ། །རྒྱལ་སྐས་ཡོན་ཏན་ངོས་
 བཟུང་ལ། །དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་ཡོན་ཏན། །རྒྱལ་བའི་སྐས་པོ་རང་
 བཞིན་འགྱུར་མེད་ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་རྟོགས་ནས་མ་
 རིག་པའི་ཡིང་ཏོག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ལྟངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོད་ཡུལ་
 དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་ནི་མཐོང་བ་ཡིས་འགོ་རྣམས་སྒྲིན་པ་གང་ཡིན་
 དེ་ངོ་མཆར་མྱད་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་དགོ་བྱིས་པའི་ཆོས་ལས་
 འཕགས་པའི་སྟོད་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ཐོབ་པ་གང་བྱིས་པའི་
 སྟོད་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་ན་ན་འཆི་ལྟ་བུར་སྟོན་ཏེ་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འགོ་བ་ཡི་གཉེན་གྱི་རྩ་ལག་གི་ངང་ཚུལ་གྱིས་པན་བདེ་སྐྱབ་

པའི་བསྐྱེད་དོས་སོགས་ཐབས་མཁས་དང་དེའི་རྒྱ་སྤྱིང་རྩེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་མཆོག་ལ་ཞུགས་ཡོན་ཏན། །ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་
བར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ནི་ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་
ཅད་ལས་འདས་ཀྱང་སྤྱིང་རྩེའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་ལས་མ་གཡོས་པ་ཉིད་
དེ་ཅི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་སྟེ་སོགས་
ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་དྲི་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གོས་པར་སྤྱོད་དེ་
རི་ལྟར་བྲན་ཆུ་ནང་དུ་སྟེས་པ་ཆུ་ཡིས་གོས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
བྱང་སེམས་འདི་ནི་གཞན་དོན་དུ་འཛིག་རྟེན་དུ་སྟེས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ཆོས་
ཉོན་མོངས་དང་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་མི་གོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཐོབ་
ཡོན་ཏན། །ས་བརྒྱད་པའི་སེམས་དབའ་རྣམས་ནི་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱུ་བ་
པ་ལ་དུས་ཏྲག་ཏུ་རང་གི་སྒོ་འབད་ཚུལ་མེད་པར་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་ལ་རང་
ཤུགས་ཀྱིས་མེ་འབར་བ་བཞིན་དུ་ནི་ཆེར་འབར་བ་དང་། དེ་མ་ཟད་དེ་དང་
ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲོས་མཆན་ཉི་བར་ནི་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་འཛིན་སྟོམས་
འཇུག་ལ་དུས་ཏྲག་ཏུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའང་ཡིན་ནོ། །སྟེ་བ་ཐ་མར་གྱུར་
ཡོན་ཏན། །དེས་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་དུ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་སོགས་ཀྱི་འཕེན་
པའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་ལ་ཆེད་དུ་ཚུལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་ནི་
ཀྱན་སྟོང་གི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བལ་བའི་ཕྱིར་ས་བཅུ་པ་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་བ་
དེ་ནི་ལུས་ཅན་རྣམས་སྤྱོད་པ་ཡི་དོན་དུ་འབད་བ་དང་ཚུལ་བ་བྱེད་དགོས་

བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བསམ་པ་བཞིན་ཆོས་བསྟན་པ་དང་མོས་པ་དང་
 འཚམས་པར་གཟུགས་སྐྱ་སྐྱ་ཚོགས་པ་དག་དང་ནི་གཞན་དོན་བྱང་སེམས་
 གྱི་སྦྱོད་པ་སྐབས་པོ་ཆེ་དང་འཆག་དང་བཞེང་བ་སོགས་སྦྱོད་ལམ་གྱིས་ཀྱང་
 རུང་གཏུལ་བྱ་གང་ཞིག་ཚུལ་རྩི་ལྟར་བསམ་གང་གིས་འདུལ་བ་རྣམས་རྒྱལ་
 གས་དེས་ཐིན་ལས་རི་ལྟར་འོས་པ་དེ་དེ་ལྟར་ཉིད་དུ་གཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་
 འབད་མེད་གྱི་ཐིན་ལས་འཇུག་པ་ཡིས་ནམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་གྱི་འགྲོ་ལ་
 ཉག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསམ་ཅད་དུ་དོན་ཡོད་ཅིང་བོགས་པ་མེད་པའི་
 རྟོན་སྐྱོ་ལྟན་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ནི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་ཡོངས་
 སུ་སྦྱིན་པའི་དོན་གྱི་ནི་ཐིན་ལས་ཡང་དག་པར་ཐིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་
 ལོ། །དེ་ཡི་དོན་གཉིས་འབྲུབ་བྱུང་པར། ས་བཙུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཐིན་ལས་འཇུག་པའི་ཚུལ་འདྲི་ནི་རྩིས་ཐོབ་གྱི་སྐབས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་རྣམས་དང་། གཏུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་སྟག་བསལ་ལས་ཡང་དག་པར་
 རྟོལ་བུ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་གི་བྱུང་བྱེ་མི་རུས་ཏེ་
 མཐོན་པར་གཤེས་པ་དུག་དང་དབང་བཙུ་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་
 པས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་གྱི་རང་དོན་དུ་སྐྱ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱལ་ཐུན་གྱི་ཆེ་ཆུང་གི་
 བྱུང་དང་རྒྱ་མཚོ་དང་བ་གྲང་མིག་རྩིས་གྱི་ཆུའི་བྱུང་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་ཀྱང་དེ་ཙམ་གིན་
 ཏུ་ཆེ་བ་ཉིད་དོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐབས། །འབྱུར་བ་མེད་ཚུལ་

མདོར་བསྟན་ཅིང་། །ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་ཆོས་སྒྲ་དེ་ལུས་གཞན་དོར་
 བས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མེད་གྱི་
 དབྱིངས་སུ་ཡང་མི་བདུན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་
 བ་རྣམས་གྱི་མི་བསྐྱུ་བའི་སྐྱབས་བརྟན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་
 པའི་འཁོར་བ་རྩིས་པའི་མུར་བྱག་པར་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་མེད་
 དབྱིངས་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་བའི་དོན་ཏེ་དེ་དག་
 གི་ཉིས་དམིགས་དང་པན་ཡོན་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་དུ་
 འཛིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་གཡུང་བྱུང་གི་དོན་ཡང་ཡིན་ཏེ་ལས་ཉོན་གྱིས་
 མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དོན་རྒྱས་
 པར་བཤད་ལ་གསུམ། །སྟེ་ལ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་དོན། །སོ་སོར་བསྟན་
 དང་སྒྱུར་ཏེ་རྒྱས་བཤད་པ། །བསྟན་པ། རྣམ་དག་གི་དབྱིངས་འདི་ནི་དང་
 བོར་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་མཐར་འཁྱི་བ་མེད་ལ། བར་དུ་ན་བས་གནོད་པ་མེད་
 པ་དང་། འགྱུར་བ་དང་རྒྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྟག་
 ཕྱིར་དང་བརྟན་ཕྱིར་དང་ནི་བའི་ཕྱིར་དང་གཡུང་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 བཤད་པ། །ཁམས་དེ་ནི་ཐོག་མར་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གྱི་ཡང་སྟེ་བ་
 མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་འགྱུར་ཞིང་རྟག་པའི་ཕྱིར། མཐར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
 པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བ་ཡིས་ཀྱང་ཁམས་དེ་ནི་མི་འཆི་བ་ཡིན་
 ཏེ་མི་བསྐྱུ་ཞིང་བརྟན་པའི་ཕྱིར། བར་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་

ཕ་མེད་ནད་རྒྱུ་ཕྱིས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་དེ། གཉིས་འཛིན་སོགས་ཞི་བ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་རྒྱུ་ཕྱིས་ཀྱང་མི་
 འཛིག་ཅིང་གཡུང་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་བ་མེད་ན་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་སོགས་ལྟ་
 ཅི་སྟོན། དོན་བསྐྱེས་ཕྱི་མཚམས་སྒྱུར་བ། སྐྱེ་མེད་སོགས་སྒྱུར་པ་དེ་ལ་མི་
 ཟད་སོགས་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡི་སོགས་གཉིས་དང་།
 རྒྱུ་ཕྱིས་སོགས་གཉིས་དང་། མ་བཅོས་སོགས་རྒྱུ་ཕྱིས་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ། འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་ན། རྟག་པ་སོགས་སུ་འཛིག་པའི་རྒྱ། ཆོས་སྐྱེ་དེ་
 བེ་ལྟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན། གཞན་
 འཇུར་མིན་པའི་བདག་ཉིད་རྟག་པའི་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། འཁོར་བའི་
 མཐའ་ཡི་སྐྱེ་དང་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་ན། འགོ་བ་ཀྱན་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྱུར་པ་བརྟན་པའི་དོན་དང་། མཐའ་གཉིས་སུ་རྒྱུ་ཕྱིས་པར་མི་རྟོག་
 པའི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྤྲིད་ཞི་གཉིས་མེད་ཆོས་ཉིད་ནི་ཞི་བའི་དོན་དང་།
 རྒྱ་རྒྱུ་ཕྱིས་མ་བཅོས་པ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 ན་གཏན་དུ་འཛིག་པ་མེད་པའི་དོན་ནི་གཡུང་རྒྱུད་གི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་
 བོ། །ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ཕྱིས་མེད་དོན་ལ། མིང་གི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། །
 གང་ཕྱིར་ཁམས་རྒྱུ་ཕྱིས་པར་དག་པའི་སྐྱབས་དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱན་ཀྱི་ཆོས་
 སྐྱེ་ཡིན་ཞིང་དེ་བཞིན་ཁམས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གསལ་གསལ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དེ་

ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པའུང་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པའང་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་བྱིར་ཉི་མ་དང་
འོད་ཟེར་དག་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་དུ་མཐར་ཐུག་མཉམ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་
དེའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་
མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཆན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །རྒྱས་པར་བཤད་ལ་རྣམ་པ་
གསུམ། ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་པར་བཤད། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་
བཤད། །དེ་དག་དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ། །དང་པོ་མིང་གྲངས་རྒྱས་པཤད་
གཉིས། །དོན་བཞིའི་དབང་གིས་མིང་བཞིར་གསུངས། །མདོར་བསྡུ་ན་ཟག་
པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་
དབྱེར་སོགས་འཆད་འགྱུར་གྱི་དོན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་
སོགས་པ་ཡི་རྣམ་གྲངས་བཞིར་ནི་བཞག་པར་ངེག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་དོན་
དང་སྒྱུར་དེ་བཤད། །གང་ཞེ་ན་ཁམས་དེ་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་རྣམས་དང་དབྱེར་མེད་པ་ཡི་ཆ་ནས་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
དེ་ཡི་རིགས་ཐོག་མེད་ན་གནས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཐོབ་པའུམ་མངོན་གྱུར་
གྱི་ཆ་ནས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་དང་། རྣམ་ཡང་བརྟུན་པ་མེད་ལ་ཉག་ཏུ་
བསྐྱེད་པའུམ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་སམ་ཆོས་ཉིད་འཕགས་པའི་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
པར་དག་ཅིང་སྟོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཉི་བར་ནི་བས་མཉམ་ཆོས་ཉིད་

དོ། །

གཉིས་པ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་གཉིས། །གཉིས་སུ་མེད་དོན་རྒྱས་པར་བཤད། །རི་
ལྷ་རི་སྟེང་གི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་མཐུན་པའི་མངོན་
པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟོ་བར་བའི་དྲི་མ་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ལ་མུང་འདས་ཞེས་བྱ་བས། རྫོགས་པ་མཐར་
ཐིན་ལ་བཏགས་པ་སངས་རྒྱས་དང་། སྤང་བ་མཐར་ཐིན་ལ་བཏགས་པ་མུ་
ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་ཁམས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གཉིས་
སུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཐར་པ་མུང་འདས་རྒྱས་པར་བཤད། །རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རིགས་
མཐའ་དག་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གུངས་
གསལ་བ་མཐའ་ཡས་ཤིང་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཟབ་ཅིང་གཏིང་དབག་
དཀའ་བ་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་བཅས་པ་རྣམ་པར་
དག་པས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་། ཟག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ་རྣམ་
པར་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐར་པ་སྟེ་ཐར་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་རྫོགས་པའི་ཆ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དཔེ་ཡིས་ངེས་བྱ་གཉིས། །རི་མོ་དཔེ་དང་ཉི་མའི་
དཔེ། །རི་མོའི་དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ། །དེའི་དཔེ་རྩི་ལྟར་ན་རི་མོ་འབྲི་བར་
བྱེད་པ་པོ་མགོ་ཡན་ལག་སོགས་གཞན་དང་གཞན་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་མཁས་པ་
དག་གང་ཞིག་རང་རང་གིས་ཡན་ལག་གང་འབྲི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རང་ལས་

གཞན་ངེས་ཟིན་པའམ་གཤམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་དེ་
ནས་རས་གཞི་འདི་ལ་རི་མོ་མཁན་ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡི་གཟུགས་ནི་
རྫོགས་པར་འབྲི་བར་གྱིས་གིག་ཅེས་མཇུག་བསྟུན་པོས་རི་མོ་མཁན་
དེ་དག་ལ་བཀའ་ཡིས་བསྐྱོ་ཞིང་རས་གཞི་ཞིག་ནི་བྱིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དེ་
ལས་བཀའ་ལུང་དེ་ནི་ཐོས་པར་གྱུར་ཏེ་རང་རང་གི་གང་གཤམ་པའི་རི་མོའི་ལས་
ལ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་རོ། །རི་མོ་དེ་ལ་མདོན་པར་སྒྱུར་བ་པོ་ནམས་ལས་གང་རུང་
འབྲི་བ་པོ་གཅིག་ཅིག་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་གྱུར་ལ་མགོ་ལྟ་བུའབྲི་བ་དེ་ནི་ཡུལ་
གཞན་དུ་སོང་བས་ན་དེས་འབྲི་སྐལ་དེ་མ་ཆང་བའི་བྱིར་རི་མོ་དེ་ཡན་ལག་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གཤམ་
པར་བྱའོ་ཞེས་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་བྱས་པའི་དབར་
བྱས་སོ། །ཡན་ལག་དེ་ནམས་འབྲི་བར་བྱེད་པ་པོ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་ནི་སྒྱིན་
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་ལ་སོགས་སྐྱས་བཅོན་བསམ་གཤམ་རབ་སྟེ་ཐབས་
ཀྱི་ཆ་ཀྱན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐབས་ཀྱི་ནམ་པ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་དང་ལྟན་པ་སྟེ་
ཐབས་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གཟུགས་
ཡོངས་རྫོགས་སུ་བརྫོད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་རི་མོ་མཁན་སོ་སོ་བ་དེས་
གཅིག་མ་ཆང་ན་ཡང་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་གཟུགས་དེ་མི་ཆང་བས་གཟུགས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མི་བྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཆོས་
སྐྱེ་ཡིན་ལ། དེའི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རི་མོ་བཞིན་དུ། ཐབས་ཀྱི་

རྣམ་པ་གཅིག་མཚན་ན་ཡིང་མི་འགྲུབ་ལ། ཐམས་ཅད་ཚང་བ་ལས་འགྲུབ་པ་
 དེའི་ཕྱིར་ན། སྤང་རྟོགས་གཉིས་པོ་ལས། ཡོན་ཏན་དང་མུང་འདས་སམ། སྤང་
 སྤང་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་འབྲལ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། ། ཉི་མའི་དཔེ་ཡིས་
 དེས་བྱ་གཉིས། ། ཚོས་མཐུན་བཞི་ཡིས་ཉི་དང་མཚུངས། ། རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་རི་སྟེང་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤང་བྱ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བ་རྣམས། གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་ཕྱིར་དང་། ། དེ་གསུམ་ཡང་ཉི་མ་གཅིག་
 གི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རིམ་པ་ལྟར་འདྲ་དང་ཟེར་དང་ཉི་
 མའི་དགྲིལ་འཁོར་དག་པ་དང་དེ་གསུམ་ཐ་དད་མེད་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་
 སོ། ། ། སངས་རྒྱུ་ལས་གཞན་མུང་འདས་མེད། དེས་ན་སྤྱི་བ་ཀྱང་དག་པའི་
 སངས་རྒྱུ་མ་ཐོབ་པར། མུང་ན་འདས་པ་མཚན་ཉིད་པའང་མི་ཐོབ་སྟེ་སྤང་
 རྟོགས་གཉིས་མཉམ་དུ་རྫོགས་པ་ལས་སོ་སོར་རྫོགས་པ་མི་སྤྲིད་པས་སོ། །
 དཔེར་ན་འདྲ་དང་འདྲ་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། ཉི་མ་རང་ཉིད་ལོགས་སུ་ལྟ་
 བར་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། ། བཤད་དོན་བསྟུས་ཉི་མཚམས་སྦྱར་བ། ། དེ་ལྟར་
 རྒྱལ་བའི་སྟིང་པོ་ནི་ངོ་བོ་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་བར་རྣམ་བཞག་རྣམ་པ་བརྟུ་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་ཁམས་དེ་ད་ལྟ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་པའི་སྦྱབས་ནང་ན་གནས་པ་དེ་དཔེ་དག་གིས་སྟོན་ནས་ནི་ཤེས་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཤེས་མི་རྒྱས་པས་སོ། ། མཚམས་སྦྱར་བ་ལྟར་དཔེས་
 བསྟན་གཉིས། ། དྲི་མ་དང་ནི་སྟིང་པོ་གཉིས། ཐུན་མོང་ཚོས་མཐུན་སྦྱར་བ་

དང་། །སོ་སོའི་ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་བའོ། །བྱུང་མོང་ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་ལ་
གསུམ། །འགྲོ་བ་དབྱིངས་ཀྱིས་བྱུང་ཚུལ་དང་། །དེ་ཡི་དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་
བཤད། །བསྐྱེད་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་ཚུལ་ལོ། །འགྲོ་ལ་དབྱིངས་ཀྱིས་བྱུང་ཚུལ་
ལ། །མདོར་བསྟན་པ་དང་སྒྱུར་བཤད་པ། །མདོར་བསྟན། དེ་ལ་དཔེ་དགུ་
ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཕྱུ་པདྨ་མ་དན་པའི་ནང་ན་གནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲར་
ཅི་སྒྲར་མ་མང་པོ་ཡི་དབྱུངས་ལ་དང་། སྒྱུ་པ་ལ་འབྲས་བུའི་སྒྲིང་པོ་དང་མི་
གཙང་བའི་ནང་ན་གསེར་དང་། དབྱུང་པོའི་བྱིས་ཀྱི་སྒྲ་འོག་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་
གཏེར་དང་། ལྷ་གྲུ་སོགས་སྒྲེ་བའི་རྒྱས་པ་འབྲས་བུ་ཆུང་དུ་ལ་ཡོད་པ་དང་།
གོས་རྩལ་ནང་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་གཟུགས་ཡོད་པ་དང་
ནི། ལུང་མེད་དན་པའི་ལྷོ་ན་མི་བདག་འཁོར་བསྒྱུར་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་གོར་
གི་སྒྲ་ལ་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པ་ནི་ལྷ་བར་སྒྲོ་བར་ལྷོ་བར་ལྷོ་བར་
དྲི་མས་བསྐྱེད་པ་ཡི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། །ཁམས་རང་
བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདྲི་གནས་སོ། །དཔེ་དོན་སྒྱུར་བ། སྒྲིབ་བྱེད་དྲི་
མ་ནི་བུ་དང་སྒྲོག་ཆགས་བྱང་བ་དང་སྒྱུན་པ་དང་མི་གཙང་བ་དང་སྒྲ་ཡི་སྒྲར་
པོ་དང་འབྲས་བུན་དང་གོས་རྩལ་དང་། མགོན་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་སྒྲིག་
བསྐྱེད་འབྲས་བུས་མདོན་པར་གདུང་བའི་བྱེད་མེད་དང་སྒྲ་འདམ་ནག་པོ་
ཡི་ཁམས་དང་མཆུངས་སོ། །བསྐྱེད་བྱ་ཁམས་ནི་སངས་རྒྱུ་དང་སྒྲར་ཅི་དང་
འབྲས་བུའི་སྒྲིང་པོ་དང་གསེར་དང་གཏེར་དང་ཕྱ་གྲོ་ཏ་དང་རིན་ཆེན་སྒྲ་དང་

སྒྲིང་བཞིའི་བདག་པོ་འཁོར་བ་སྦྱར་མཚོག་དང་རིན་ཆེན་གཟུགས་དང་གདོད་
 བས་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མེད་ཁམས་མཚོག་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡི་དཔེ་
 དོན་རྒྱས་བཤད་དག །རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་གསུམ་སྟེ། བད་ངན་སངས་རྒྱས་
 དཔེ་དོན་སྦྱར། དཔེ་རྩི་ལྟར་ན་མདོག་ངན་ཁ་ཟུམ་པའི་བད་མའི་ཁོང་ན་
 གནས་པ་མཚན་དཔེའི་གཟི་བྱིན་སྟོང་གིས་འབར་བ་དེ་བཞིན་གསལ་གསུང་པ་
 ཡི་སྦྱེད་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པའི་ལྷ་ཡི་མིག་ལྟན་མིས་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་བསྟན་
 པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་སྟེན་དེའི་འདབ་མའི་སྦྱབས་ནས་སྦྱེད་འབྱེན་པར་བྱེད་པའོ། །
 དོན་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གསལ་གསུང་པས་ཐ་ན་མནར་མེད་དུ་གནས་པའི་
 འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་འདྲ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱན་སྦྱིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་
 གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཆོས་ཉིད་བདེ་གསལ་གསུང་པོ་ཡོད་པར་གཟིགས་ཏེ།
 གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དོན་ཡོད་པར་གཟིགས་པ་སྦྱིབ་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱི་
 མའི་ལྟར་སྦྱིད་པ་འདྲིར་གནས་ནས་སྦྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྦྱིབ་པ་ལས་ནི་རིམ་གྱིས་གྲོལ་བར་མཛད་དོ། །
 དཔེར་ན་སྦྱར་བ་རྩི་ལྟར་མདོག་མི་སྦྱག་པའི་བད་ཟུམ་པ་ལ་བདེ་བར་གསལ་གསུང་
 པ་ནི་དེ་ཡི་ཁོང་ན་གནས་པར་ལྷ་ཡི་མིག་གིས་མཐོང་ནས་དེ་སྦྱང་བའི་དོན་དུ་
 སྦྱིབ་བྱེད། འདབ་མ་དག་གི་སྦྱབས་རྣམས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཆགས་
 སྦྱང་སྟོགས་ཀྱི་དྲི་མའི་སྦྱབས་ཀྱིས་བསྦྱིབས་པའི་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པའི་
 སྦྱིང་པོ་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་གནས་པར་གཟིགས་ཏེ། སྦྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་

དང་ལྷན་པའི་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ཀྱང་འདབ་མ་སེལ་པའི་དཔེ་དྲུག་བཞིན་
 ཏུ་ཁམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་འཛོམས་པར་མཛད་པའི་སྤྱོད་ལས་འཇུག་པ་
 ཡིན་ནོ། །སྒྲུང་མ་སྒྲུང་ཙམ་ཅིའི་དཔེ་དོན་སྒྲུབ། །དཔེ་རི་ལྟར་ཤོག་ཆགས་སྒྲུང་
 མའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྒྲུང་ཞིང་བསྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཙམ་རྩ་བ་བཅུད་ཐུན་
 ཐུམ་ཚོགས་པ་ནི་སྒྲུང་བུ་སྒྲུང་ཙམ་བཅུད་ཆགས་པ་ལ་མཁས་པུས་སྒྲུང་ཙམ་དེ་དོན་
 ཏུ་གཉེར་བ་ཡིས་སྒྲུང་མའི་དབུས་ན་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་ཏུ་བ་གཏོང་བ་
 རོགས་ཐབས་སྒྲུང་ཚོགས་ཀྱིས་སྒྲུང་ཙམ་དེ་དང་ཤོག་ཆགས་སྒྲུང་མའི་ཚོགས་
 ཀྱན་ནས་བལ་བར་བྱས་ཏེ་སྒྲུང་ཙམ་ཐོབ་པར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞིན། དོན་
 ཏུང་སྒྲོང་ཆེན་པོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀྱན་མདོན་ཐུམ་
 མཁུན་པའི་སྒྱུ་ཀྱིས་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་སྒྲུང་ཙམ་
 དང་འདྲ་བ་དེ་གཟིགས་ནས་ཁམས་དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་སྒྲུང་མ་དང་འདྲ་བ་ས་བོན་
 དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་རབ་ཏུ་སྒྲོང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུང་བ་རི་
 ལྟར་སྒྲུང་ཙམ་རྩ་བ་བཅུད་དང་ལྷན་པ་ནི་ཤོག་ཆགས་ལྟེ་བ་ཁག་ཁྲིག་སྒྲོང་མར་
 པོས་བསྒྲིབས་པ་ཞིག་སྒྲུང་ཙམ་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་མིས་མཐོང་ནས་སྒྲུང་མ་དེ་
 དག་བསལ་ཏེ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་སྒྲུན་དང་བཟང་བ་རོགས་སྒྲུང་ཙམ་
 བུ་བ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་པ་མེད་
 པའི་རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་དེ་སྒྲུང་མའི་ཙམ་དང་འདྲ་བ་ཉོན་མོངས་སྒྲུང་མ་
 དང་འདྲ་བའི་སྒྲིབ་པ་དེ་འཛོམས་པ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱལ་བ་ནི་སྒྲུང་ཙམ་ལོན་

བ་ལ་མཁས་པའི་སྒྲུབ་ལྷ་བཞིན་ནོ། །སྒྲུབ་ལ་སྒྲིང་པོའི་དཔེ་དོན་སྒྱུར། །
 དཔེ་རི་ལྟར་ཕྱི་ཡི་སྒྲུབ་པ་དང་ལྟན་པ་སྐྱེ་ལུ་སོགས་འབྱུ་ཡི་སྒྲིང་པོ་ནི་སྒྲུབ་
 པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་བུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་
 ལ། ཟས་སྒྲོམ་འཆོ་བ་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་
 སྒྲུབ་ནས་འབྱུང་འབྱེན་པ་ལྟར། དོན་དཔེ་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་པ་རྒྱལ་བ་སྟེ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་
 སྒྲིང་པོའང་རི་མིན་དུ་ཉོན་མོངས་དྲི་མ་གྱི་བྱུང་བ་དང་འདྲེས་པ་དེ་ལས་མ་
 གོ་ལ་བ་དེ་མིན་དུ་རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པའི་མིན་ལས་
 བསམ་མི་བྱལ་བ་རྣམས་འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མིན་པ་གསུམ་དུ་
 སྟོན་པའམ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་དོ། །སྒྱུར་བ་རི་ལྟར་འབྲས་སྐྱེ་ལྷ་དང་
 བྱ་བོ་དང་ནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་སྒྲིང་པོ་རང་རང་གི་སྒྲུབ་ལས་
 མ་སྤྱོད་བ་གྲུ་མ་ཅན་དེ་དག་ནི་སྒྲུབ་ལས་འབྱེན་པ་སོགས་ལེགས་པར་མ་
 བསྐྱབས་པས་ན་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱོད་བྱ་བ་ཟུང་བ་ཞིམ་པོར་མི་འགྱུར་བ་
 ལྟར། དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་དབང་སྤྱུག་རྒྱལ་བའི་སྒྲིང་པོ་
 ཉོན་མོངས་སྤྱབས་ལས་མ་གོ་ལ་བའི་ལུས་སམ་སྒྱུ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་
 བཀའ་པས་ཉོན་པའི་འགྲོ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བའི་རོ་སྟེར་བའི་བདག་
 ཉིད་ཅན་དུ་འགྱུར་པ་མིན་ནོ། །མི་གཙང་ནང་གསེར་དཔེ་དོན་སྒྱུར། །དཔེ་
 རི་ལྟར་ལས་གྲང་ཐན་ཚུན་དུ་རབ་དུ་རྒྱ་བའམ་འགྲོ་བའི་ཆོ་མི་འགའ་ཡི་

གསེར་སྒྲམ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྷན་ལྷན་རུལ་བའི་གནས་སུ་ལྷུང་ཞིང་ལྷུང་བར་
གྱུར་པ་རུལ་བ་སོགས་གྱིས་མི་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་གསེར་བཟང་པོ་དེ་ནི་
གནས་དེར་སྒར་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་དུ་ལོ་བརྒྱ་ཤག་མང་པོ་དག་ཏུ་
གནས་པ་ན་གསེར་དེ། ལྷ་མིག་རྣམ་དག་དང་ལྷན་ལྷ་ཡིས་གནས་དེར་
ཡོད་པར་མཐོང་ནས་མི་ཞིག་ལ་འདྲི་ན་ཡོད་པའི་གསེར་རིན་ཆེན་པལ་པའི་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདྲི་ཡོངས་ལ་འདམ་སོགས་སྦྱངས་ཏེ་རིན་ཆེན་གྱིས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའམ་བསྐྱབ་པར་འོས་པ་སྐྱ་གཟུགས་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་
གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྒྲ་བ་ལྟར། དོན་དཔེ་དེ་བཞིན་སྤྱབ་པས་ཏེ་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་གྱིས་མི་གཙང་དང་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་སུ་བྱིང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་ཡོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། གཟིགས་ནས་ཉོན་མོངས་འདམ་དེ་
དག་བྱའི་ཕྱིར་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱུ་ཡི་ཆར་པ་ལྟ་བུ་འབབས་པར་
མཛད་དོ། །སྒྱུར་བ་རི་ལྟར་མི་གཙང་བའི་ལྷན་ལྷན་རུལ་བའི་གནས་སུ་
ལྷུང་བའི་གསེར་ནི་ལྷ་ཡིས་མཐོང་བར་གྱུར་ནས་གསེར་དེ་འདམ་ལས་ཀྱན་
ཏུ་དག་པར་བྱ་བྱིང་མཆོག་ཏུ་མཛོས་པ་ཡི་གསེར་བཟང་པོ་དེ་མི་ལ་ནན་
གྱིས་སྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བས་ཉོན་མོངས་མི་གཙང་ཆེན་པོར་ལྷུང་
བར་གྱུར་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་དང་འདྲ་
བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟིགས་ནས་ཁམས་དེ་དག་པར་བྱ་བྱིང་ལས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །ས་ལ་གཏེར་ཡོད་དཔེ་དོན་སྒྱུར། །དཔེ་རི་ལྟར་

བཀའ་ཤིང་མོངས་པས་ཉེན་པའི་མི་དབུལ་པོའི་རང་གི་བྱིས་ནང་གི་ས་འོག་
 ན་ཅི་འདོད་འབྱུང་བའི་མི་ཟད་པ་ཡི་གཏེར་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་ལ་མི་དེས་གཏེར་
 ཏེ་ཡོད་པ་མ་གཤིས་ཏེ་གཏེར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་དེ་ལ་ང་ས་འོག་འདིར་ཡོད་
 ཅེས་མི་སྒྲིབ་བ་ལྟར། རོན་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཁྱེད་ཀྱི་
 ཆེན་གྱི་གཏེར་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོན་ཏན་གསར་
 ཏུ་བཞག་པ་དང་སྦྱོན་སྒྲུབ་ཡོད་བསལ་བར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པས་ན་ཟག་མེད་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲེལ་
 བས་དབུལ་བའི་སྤྲུག་བསྤུལ་ནི་རྣམ་པ་མང་པོ་རྒྱུན་དུ་སྦྱེད་ཀྱི་འདིས་སྤྱོད་དོ།
 ལྟར་བ་ནི་ལྟར་དབུལ་པོའི་བྱིས་ནང་དུ་ནི་རིན་ཆེན་གཏེར་རྒྱུ་པར་གྱུར་པའི་
 སྐབས་ན་མི་དབུལ་དེ་ལ་ནི་རིན་ཆེན་གཏེར་བདག་ནི་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་
 བརྗོད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་གཏེར་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་ཡིས་ཤེས་པ་མིན་པ་ལྟར།
 དེ་བཞིན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་གཏེར་ཡིད་ཀྱི་བྱིས་ན་གནས་
 བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དབུལ་པོ་ལྟ་བུ་སྦྱེ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་
 ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བྱིར་འཛིན་ཏེན་དུ་ནི་དང་སྤོང་ཡང་དག་པར་
 བལྟམས་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ལྷག་སོགས་འབྲས་རྒྱུད་དཔེ་དོན་
 ལྟར། །དཔེ་ནི་ལྟར་ཨ་མ་དང་ཏ་ལ་ཅུ་གོ་ཏ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་གི་འབྲས་
 ལུ་ལ་ལྟོན་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ས་བོན་རྒྱུན་དང་ཡང་ན་ལྷ་གྱུ་
 འབྱུང་བ་ལ་གོགས་ཀྱིས་འཛིན་པ་མེད་པའམ་ལྷ་གྱུའི་ས་བོན་འཛིན་མེད་

ཡོད་པའི་ཆོས་སྤྱི་གཞི་མྱོས་ལེགས་པ་ནང་རྒྱ་བཏང་བ་དང་ལུད་བསྐྱེལ་བ་
སོགས་དང་ལྷན་པས་ལྷོན་གིང་གི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོ་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་
ལྟར། དོན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་པ་སོགས་འབྲས་ཀྱི་ཕགས་སྐྱབས་
ལྟ་བུའི་ནང་རྒྱ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ཁམས་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་ཞེས་སམ།
གཟུགས་སྐྱའི་རྒྱ་དགོ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཁམས་ཀྱི་སྟེང་གི་དགོ་བ་དེ་དང་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས། རིམ་གྱིས་བྱབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །
སྦྱར་བ། བརྒན་ལ་རྒྱ་དང་སྒྲིན་པ་ཉི་མའི་འོད་དང་མི་འདྲལ་བ་རྒྱང་དང་
འཛིན་པར་བྱེད་པས་དང་། སོས་ཀ་སོགས་དུས་དང་གོ་འབྱེད་པ་ནམ་མཁའི་
རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས། ཏུ་ལ་དང་ནི་ཨ་ལྷའི་འབྲས་བུའི་ལྷགས་སྐྱབས་ཀྱི་གསེབ་
ནས་གིང་སྐྱེ་བ་ནི་ལྟ་བུར། སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་འབྲས་བུན་གྱི་ལྷགས་
ནང་རྒྱ་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ལྷ་གྱུ་ཡང་། དེ་བཞིན་
ཐར་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དགོ་རྒྱུ་དེ་དང་དེ་ལས་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་མངོན་སུམ་པར་མཐོང་སྟོམ་ལམ་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་མཐར་
བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །གོས་རྩལ་རྒྱལ་སྐྱེད་པེ་དོན་སྦྱར། །དཔེ་ནི་ལྟར་རྒྱ་རིན་ཆེན་
སྤྱི་ཆོགས་ལས་བྱས་རྒྱལ་པའི་སྐྱ་གཟུགས་གོས་རྩལ་པོ་དྲི་མ་རྣམས་པ་ཅན་
གྱིས་ནི་བསྐྱམས་པར་གྱུར་པ་ལམ་གྱི་བཞི་མདོར་གནས་པ་ལྟ་ཡིས་མཐོང་
ནས་སྐྱེད་གོས་རྩལ་དེ་ལས་གོལ་བྱའི་བྱིར། ལམ་ན་གནས་པའི་དོན་དེ་ལྟ་
བུམི་དེ་ལ་སྐྱ་བ་ལྟར། དོན་ཆོས་ཀྱན་ལ་གཟུགས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྐྱན་

མངའ་བ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་སོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་སྒོ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུམས་པ་བདེ་གཤེགས་དངོས་པོ་ཁམས་
 དེ་ཉིད་ཐ་ན་གཤང་བའི་སྤྱོད་བྱ་སོགས་དྲུད་འགྲོ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་
 གཟིགས་ནས་སྐྱུ་གོས་རྩལ་ནས་འབྱེན་པ་དེ་བཞིན་ཁམས་དེ་སྒོ་བྱུང་གྱི་ཏི་མ་
 ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །
 སྦྱར་བ། ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ཏི་
 མ་ངན་པའི་གོས་རྩལ་གྱིས་བསྐྱུམས་པ་ལམ་གྱི་བཞི་མདོར་གནས་པ་དེ་ལྟ་
 ཡི་མིག་གིས་མཐོང་ནས་སྐྱུ་དེ་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་བྱེད་མི་ལ་འདི་ན་འདི་ཞེས་
 སྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་གོས་རྩལ་གྱིས་བསྐྱུམས་ཤིང་གིང་བ་
 འཁོར་བའི་ལམ་ན་གནས་པའི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དེ་དྲུད་འགྲོ་
 ལ་ཡང་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་དེ་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བྱེད་རྒྱལ་བ་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །མངལ་གནས་མི་བདག་དཔེ་དོན་སྦྱར། །
 དཔེ་ཇི་ལྟར་མི་མོ་གཟུགས་ངན་ཞིང་མགོན་མེད་པ་འགའ་ཞིག་མགོན་མེད་
 འདུག་གནས་སྐྱུ་ནི་སྟེ་མགོན་ཁང་བྲག་སྒྱིབས་བཞི་མདོ་ལ་སོགས་པར་འདུག་
 པར་སྦྱར་ལ། དེ་དག་གི་མངལ་གྱིས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་
 དང་ལྡན་པའི་ཁྱེའུ་ནི་འཛོན་པར་བྱེད་པས་ཏེ་འཛོན་པར་བྱེད་པ་བྱེད་མེད་དེས།
 རང་སྟོན་ཡོད་པ་དེ་མི་བདག་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པས་གཞན་གྱིས་བརྟན་སོགས་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་ལྟར། དོན་གྲིང་པར་སྐྱེ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྣ་ཚོགས་པས་མགོན་

མེད་པའི་བྱིས་བཞིན་དེ་མ་དག་སེམས་ཅན་ནི་མངལ་ལྡན་བྱད་མེད་བཞིན་
ཡིན་ལ། དེ་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོབ་པའི་མགོན་དང་
བཅས་པ་ཡིན་པས་དྲི་མེད་ཁམས་ནི་དེ་ཡི་མངལ་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་པོ་
བཞིན་ནོ། །སྤྱར་བ། ཇི་ལྟར་བྱད་མེད་ལུས་ལ་མི་གཙང་བའི་དྲི་དང་བཅས་
པའི་གོས་གྱོན་ཞིང་མི་སྤྲུག་པའི་གཟུགས་ལྡན་པ་ལ་ས་ཡི་བདག་པོ་རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོ་མངལ་ན་གནས་ཀྱང་། མགོན་མེད་ཁད་པར་དབྱང་གཉིས་དང་
བལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཆོག་སྦྱོར་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་བདག་རང་གི་ཡིད་གྱི་
ནང་གནས་མགོན་ཡོད་ཀྱང་ཀྱང་མགོན་མེད་པའི་སྒྲོ་དང་ལྡན་པ་འགྲོ་བ་
རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་ཡིད་མ་ཞི་བས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་གཞི་
ལམོར་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་ནང་གསེར་གཟུགས་དཔེ་དོན་སྤྱར་། །
དཔེ་ཇི་ལྟར་ས་འདམ་དེ་ཡི་ནང་གི་གསེར་ཁྱེན་མ་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་
བརྟན་ཆོད་དང་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དྲི་མ་ཞི་བ། བྱི་
རོལ་ས་འདམ་ས་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དག་ནང་གི་
གསེར་དྲི་མ་ལས་སྤྱར་བྱིར་བྱི་རོལ་གྱི་སྦྱིབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་
རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་བོ་ལ་སྦྱིབ་བྱེད་དྲི་མ་རྣམས་
ཀྱང་ནི་སྒྲོ་བྱང་བར་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས་པར་ཀྱང་ནས་རིན་ཆེན་གསེར་
དེའི་འབྱུང་གནས་ས་འདམ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་དེ་རྣམས་སྒྲོ་བྱང་གྱི་སྦྱིབ་པ་དག་
ལས་སྦྱོར་བར་མཛད་ནས་མཐར་བྱང་རྩལ་མཆོག་ཏུ་འཛང་རྒྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་། རི་ལྷ་རྒྱ་མེད་གསེར་བཟང་པོ་འོད་འབར་བ་ལས་བྱས་པ་སྤྲུགས་
 གྱི་ས་ཡི་ནང་དུ་ཚུད་པར་གྱུར་པའི་རྟ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་དྲི་མ་མེད་པས་ནི་
 བདེའི་རང་བཞིན་ལྷ་བཟོ་མཁས་པས་རིག་ནས་བྱི་ཡི་ས་དག་སེལ་བར་བྱེད་
 པ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་བཞིན་ཀྱན་མཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་དག་པའི་གསེར་
 འདྲ་བ་ཉོན་མོངས་ནི་བའི་ཡིད་ནི་མཆེན་པར་གྱུར་ནས་སྤྱི་བ་པ་སེལ་བཟས་
 ཆོས་འཆད་ཚུལ་གྱིས་སྤྱི་རོལ་གྱི་ས་འདམ་སེལ་བའི་བརྟེན་སྤྱད་དཔ་བྱས་
 བསྟན་པ་ལྷ་བྱ་སྤྱབ་པས་ཁམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་དག་ནི་སེལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་
 བོ། །བསྟན་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་ཚུལ་ལོ། །དུང་མདོག་ངན་པ་དང་ཐོག་ཆགས་
 ལུང་བ་དང་། །འབྲས་བུའི་སྤྱན་པ་དང་ནི་མི་གཙང་ས། །འབྲས་བུན་གོས་
 ལུལ་བུད་མེད་གྱི། །མངལ་དང་ས་ཡི་སྤྱབས་ལྷ་བྱན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་སྤྱང་
 ཅི་སྤྱི་པོ་བཞིན། །གསེར་བཞིན་གཏོར་བཞིན་ལྷོན་པ་བཞིན། །རིན་ཆེན་
 ལྷ་དང་འཁོར་ལོ་ཡིས། །བསྟར་བ་བཞིན་དང་གསེར་གཟུགས་བཞིན། །
 ཞེས་དཔེ་དེ་དག་གིས་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་
 སམ་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱབས་རྣམས་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་མ་
 འབྲེལ་བས་སྤྱོད་ལུང་བ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་གནས་སོ། །

། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པའི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་
 ལྷིང་པོ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པར་རང་བཞིན་རྣམ་

དག་ཆེན་པོར་གནས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །དྲི་མ་དང་ནི་སྤྱིར་པོ་གཉིས། །
སོ་སོའི་ཆོས་མཐུན་སྤྱར་བ་གཉིས། །དྲི་མ་བྱད་པར་མཆོན་ཚུལ་དང་། །རང་
བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་མཆོན་ཚུལ་ལོ། །དྲི་མ་མཆོན་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། །སྒྲིབ་
བྱེད་དྲི་མའི་རྣམ་དབྱེ་བ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུབ་བྱེད་རྒྱ། །འཕགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་བྱ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཉལ་དང་། །ཞེས་དགོ་བག་ཉལ་
དང་། །རྣོངས་པ་གཏི་ལུག་གི་བག་ཉལ་ཏེ་ས་བོན་གསུམ་པོ་སོ་སོར་དང་། །
དུག་གསུམ་དེའི་ཀྱན་ནས་ལྷང་བ་དག་པོ་སྟེ་འདོད་ཁམས་རྒྱུབ་བྱེད་མི་ལྷག་
པ་བསྐྱེམས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞོམ་བྱ་དུག་གསུམ་མངོན་གྱུར་པ་དང་། །དེ་ལྟ་
བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དང་ཡིད་ལུས་རྒྱུབ་བྱེད་མ་རིག་བག་
ཆགས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུབ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། །སོ་
སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བའི་སྒྲིབ་པ་མཐོང་སྤང་དང་། །འཕགས་པ་སྒྲོབ་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱིས་སྤང་བྱ་དང་། །མ་དག་ས་བདུན་པའི་སྤང་བྱ་དག་
སས་གཞོམ་བྱ་དང་། །དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་
རེ་འཛིན་ཀྱིས་གཞོམ་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་དྲི་མ་རྣམ་པ་དགུ་ནི་པ་རྣམ་ཡི་སྤྱབ་ས་ལ་
སོགས་པའི་དབེ་དགུ་པོ་ཡིས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
སྤྱབ་ས་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་ནི་བྱེ་བ་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། །ཆགས་
སོགས་དྲི་མ་དགུ་པོ་འདྲི་ནི་མདོར་བསྟུན་ནས་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་དེ་

ཡང་ཉེན་མོངས་པའི་གོ་རིམ་བཞིན། དཔྱའི་སྐབས་ལ་སོགས་པ་ཡི། དཔེ་
 དགུ་དག་གིས་ཏེ་སྒྲོན་ས་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་རོང་སྟོན་
 གྱིས་འགྲེལ་ཚིག་དགུས་ཤོར་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ཡིས་དབྱིངས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ།
 སྤྱི་མ་དགུ་པོ་འདི་དག་གིས་བྱིས་པ་སོ་སྒྲེན་མས་དང་། ཉན་རང་དགུ་བཙམ་
 པ་དང་། ཚོགས་སྒྱུར་དང་བཙས་སྒྲོབ་པ་མཐོང་སྒྲོམ་པ་དང་། སྒྲོ་ལྟན་བྱང་
 སེམས་ནམས་མ་དག་པ་དང་དག་པ་ནམས་ལ་རིམ་བཞིན་བཞི་དང་གཅིག་
 དང་ནི། གཉིས་དང་གཉིས་གྱིས་མ་དག་པ་གཙོ་ཆར་ལྟན་པའི་སྒྲོན་ས་གང་
 ཟག་དེ་དག་གི་ཚོས་དབྱིངས་མཐར་བྱག་མངོན་སུམ་གྱི་གོགས་བྱས་པ་ཉིད་
 དོ། །རོང་སྟོན་སྒྲོབ་པ་ཐེག་དམན་ལམ་ཞུགས་ལའང་བཞེད། དོལ་པོས་བྱན་
 མོར་དུ་གསུངས། སོ་སོའི་དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད། །རྗེ་ཉུང་པ་དྲུག་འདས་
 སྒྲེས་དེ་གསར་པའི་དུས་མདུན་དུ་གྱུར་ན་ཡིད་དགའ་བ་དང་། བྱིས་ནས་
 ཉིང་སྟེ་ཡང་དགའ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཉལ་
 ཡང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་ཆགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་དགའ་བ་དང་།
 འགགས་པ་ན་དགའ་བ་མེད་པས་དཔྱ་མཐོང་བའི་དགའ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །རྗེ་
 ཉུང་སྟོག་ཆགས་སྤང་མ་ནི་གིན་ཏུ་འབྱུགས་ཏེ་མདུང་བརྟེན་ཅིང་ཟུག་རུ་
 སྒྲེད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཞེ་སྤང་གི་བག་ཉལ་ལས་ཁོང་ཁྱོ་མངོན་གྱུར་དུ་སྒྲེ་བས་
 ན་རང་གཞན་གྱི་སྤྱིང་ལ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཟུག་རུ་སྒྲེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རྗེ་ཉུང་འབྲས་སོགས་སྤྱིང་པོ་ནི་ཕྱི་རོལ་སྟུན་པས་བསྒྲིབས་ཏེ་མི་མཐོང་བ་

ལྟར། དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་མཐོང་བ་ཡང་མ་
རིག་གཏི་མུག་གི་བག་ཉལ་སྒྲོ་ངའི་སྒྲུབས་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲིབས་སོ། །
རྩི་ལྟར་མི་གཙང་བ་ནི་ཡིད་དང་མི་མཐུན་བ་དེ་བཞིན་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་
ཆགས་པ་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། འདོད་པ་དག་གིས་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་
ཉེས་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མའི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་ལྟར་
བ་མི་གཙང་བའི་ཕྱང་པོ་དང་འདྲ་བར་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །
རྩི་ལྟར་ནོར་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ནི་ས་ཡིས་བསྒྲིབས་པས་ན། དབུལ་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་ནོར་ཡོད་པར་མི་ཤེས་ཤིང་གཏེར་དེ་ཡོངས་སྤྱད་བྱུང་མི་ཐོབ་པ་ལྟར།
དེ་བཞིན་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པས་དབུལ་བའི་སྤྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་མི་ཟད་
པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ནི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཡིས་བསྒྲིབས་ཏེ་
མི་མཐོང་བར་བྱས་སོ། །རྩི་ལྟར་ལྟོན་ཤིང་ངམ་སྒྲུ་གྱུ་དང་ཡལ་ག་སོགས་
རིམ་གྱིས་སྤྱེ་བས་ས་བོན་གྱི་ཕྱན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གཙོད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་དོན་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་རིམ་གྱིས་སྤྱེ་བ་ཡིས་མཐོང་སྤྱད་
གི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བསྐྱེད་པར་འབྱུང་རོ། །རིམ་སྤྱེ་ཞེས་དྲོང་ནས་ཀྱང་
ཡིན་སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་
དང་འབྲེལ་བ་ལས་འཛིག་ཆོགས་སུ་ལྟ་བ་སོགས་སྤྱད་བྱའི་སྒྲིང་པོ་འམ་གཙོ་
བོ་བཙོམ་རྣམས་ཀྱིས། བསྐྱེད་ལམ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་དེས་སྤྱད་བར་བྱ་བ་
རྣམས་ནི་སྤྱེ་མཁའ་གི་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་གོས་རྩལ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་

ཏོ། །མ་དག་སྟེ་བདུན་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་ནི་མཐོང་བྱ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་འབད་
 ཚུ་ལ་བཅས་པས་སམ། རང་ལ་ཡོད་པ་མི་མཐོང་བས་མངལ་སྒྲུབ་སྟེ་དྲི་
 མ་དག་དང་མཚུངས་ལ། མངལ་སྒྲུབ་སྟེ་དང་བྲལ་བ་དང་འདྲ་བར་དག་
 སར་འབད་མེད་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཉིད་འཁོར་སྒྲུབ་ནམ་པར་
 སྒྲིན་པ་དག་སྒྲུས་པ་བཞིན་ཏེ་འབད་ཚུ་ལ་མི་ལྟོས་པས་སོ། །དག་སྟེ་གསུམ་
 བོ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དྲི་མ་ནམ་སྟེ་དྲི་མ་ཚུང་དུ། འབད་ཚུ་ལ་མེད་
 པར་སྒྲུབ་རྣམས་པས་གསེར་གཟུགས་སྟེ་འདམ་གྱིས་གོས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ་དྲི་མ་དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱན་མཐའ་བའི་རྟོ་རྟེ་ལྟེ་ཞེས་
 རོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་བྱ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་ཡང་སྒྱུ་ཡི་དོན་
 བསྟེན། །དེ་ལྟར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དྲི་མ་དགུ་ནི། བཟླ་ལ་
 སོགས་དཔེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དབྱིངས་ཁྱད་པར་མཚོན་
 ཚུ་ལ་གསུམ། །ཆོས་གསུམ་དཔེ་དགུའི་མཚོན་མདོར་བསྟན། །བསྒྲིབ་བྱའི་
 དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་པ་འཆད་འགྱུར་གྱི་རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་
 བྱིར་ན་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་སོགས་དཔེ་དགུ་པོ་དང་
 ཆོས་མཚུངས་སོ། །དེ་ཡི་དོན་ཉིད་སོ་སོར་བྱེ། །རང་བཞིན་གསུམ་གང་ཞེ་
 ན་སྟོང་པོ་འདྲི་ཡི་རང་བཞིན་ནི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་དང་། གཞན་
 དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་འགྱུར་པའི་རིགས་ཀྱང་སྟེ་
 གསུམ་སོ། །དེ་ལས་ཆོས་སྒྲིན་དཔེ་དང་པོ་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་

གསེར་དཔེ་གཅིག་དང་ནི་རིགས་ནི་དཔེ་ལྷག་མ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཕྱེ་བའི་ངོ་བོ་རྒྱས་བཤད་དོ། །རྒྱས་བཤད་འདི་ལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །
ཆོས་སྐྱེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ནི། །རིགས་ཀྱི་དཔེ་དོན་རྒྱས་བཤད་དོ། །ཆོས་
སྐྱེ་དཔེ་དོན་བཤད་ལ་གཉིས། །ཆོས་སྐྱེ་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་དང་། །དེ་ལ་
ཆོས་སྐྱེ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་དྲི་
མ་མེད་པ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་དངོས་ཏྟིགས་པ་ཆོས་སྐྱེ་དང་།
དེ་ཏྟིགས་པ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་པ་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་ཟབ་པ་བྱང་མེམས་
ཀྱི་སྟེ་སྟོང་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ས་ལམ་སོགས་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་དང་
མཐུན་པར་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ཚུལ་ནི་སྟོན་པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ་གཉིས་ནི་
བཏགས་པ་བསྟན་པ་ཆོས་སྐྱེ་སྟེ་ལུང་གི་ཆོས་སོ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་དཔེ་
དང་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ཏྟིགས་པ་ཆོས་སྐྱེ་དེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་སྐྱེ་
འཛིག་རྟེན་ན་འདྲི་ལ་མཆོན་རྒྱས་པའི་དཔེ་ནི་མི་དམིགས་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བདག་རང་ཉིད་དང་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་དེ་
གཉིས་པོ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ན། །འཛིག་རྟེན་ཀྱི་སྒྲོ་རགས་པའི་
ཡུལ་མིན་པས་ཕྱ་མོ་གཏིང་དཔག་དགའ་བའི་ཟབ་མོའི་སྟེ་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་
བསྟན་པ་ནི་སྒྲུང་ཅི་རྣམས་མངར་ཞིང་ཞིམ་པར་རྟོག་ཅིག་པ་བཞིན་ཏེ་རང་
བཞིན་སྟོང་བར་འདྲ་བས་སོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
སོགས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་ཤུན་པ་སྒྲ་ཆོགས་

བའི་སྐྱབས་ན་གནས་པའི་འབྲུ་ཡི་སྒྲིང་པོ་མི་འདྲ་བ་བཞིན་དུ་གེས་པར་བྱའོ། །
 དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དཔེ་དོན་སྒྱུར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱོན་ཡང་
 རུང་། མ་བྱོན་ཡང་རུང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པའོ། །
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུས་རྟག་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་སྟེ་
 ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་
 གསེར་མི་གཙང་བའི་འདམ་དུ་ལྷུང་བས་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། གསེར་
 མཛེས་ཤིང་རིན་ཆེ་བ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་དགེ་ཞིང་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་དང་།
 ཡང་གསེར་རྒྱན་དུ་བརྟུང་རུང་བ་ལྟར་དེ་ལ་དམིགས་ན་དགེ་བ་སྦྱེ་བ་ལའང་
 རོ་། །གསེར་དྲི་མས་དག་པ་ལྟར་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་
 ན། དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ནི་གསེར་གྱི་ནི་གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་དཔེ་དོན་བསྟན་ལ་གསུམ། །རིགས་གཉིས་དཔེ་
 ཡིས་བསྟན་པ་དང་། །འབད་ཚུ་ལ་མེད་པར་ནི་ས་འོག་ན་གཏེར་རང་བཞིན་
 གྱི་གནས་པ་དང་འབད་ཚུ་ལ་དང་བཅས་པས་འབྲས་བླའི་ཤིང་རིམ་བཞིན་
 སྦྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་དེ་ལའང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་གེས་པར་བྱ་སྟེ།
 ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་དག་
 རང་བཞིན་གྱི་རིགས་དང་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཐོས་སོགས་འབད་ཚུ་ལ་གྱི་གསེར་
 དུ་ཡང་དག་པར་སྒྲུང་བའི་དགེ་བ་ཐར་ཆ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་
 རིགས་ཉིད་ནོ། །རོང་པས་འདི་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་འདི་མཆོག་ཅེས་གསུངས།

ཐུས་འགྱུར་དེའང་དོན་གྱི་དབང་དུ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་ནི་མིན་ཏེ། ཁམས་ཀྱི་
སྒྲེང་གི་དྲི་མ་ཅུང་ཟད་བསྐབ་པས་ཁམས་ཀྱི་བྱེད་པ་གསོ་རྒྱས་པའི་ལས་ཞིག་
མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་སྐྱུ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཚུལ། །རིགས་
འདྲི་གཉིས་ལས་འབྲས་བྱ་སངས་ཐུས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་
ཏེ། དང་པོའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་ཐུན་པའི་
སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་པས་སྐྱུ་ནི་དང་པོ་ཚོས་སྐྱུ་ཐོབ་སྟེ། གཉིས་པ་ཐུས་འགྱུར་
ཀྱི་རིགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་ཐུན་པ་ཡིས་ནི་སྐྱུ་ཐུ་མ་གདུལ་བྱ་
ཉི་ཤེར་ལ་སྒྲུང་བ་ལོངས་སྤྱུལ་གཉིས་འཐོབ་པོ། །དེ་རྣམས་དཔེ་དར་སྒྱུར་
བའོ། །ཚོས་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཛོས་
པ་ནི་རིན་ཆེན་གྱི་སྐྱུ་འདྲར་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཐུ་མཆན་གང་གིས་ན་གདོད་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་དེ་ནི་གསར་དུ་ཚོལ་བས་བྱས་པ་མིན་པ་དང་།
སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གཏེར་ཡིན་ཐུང་ཏེ་རིན་ཆེན་སྐྱུ་དེ་སོ་སོ་
རང་གིས་འདུ་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚོས་ཟབ་ཐུས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་རྒྱལ་མིན་གྱི་འབྱོར་བ་ཆེ་ལྟན་ཐུང་། དག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཚོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ནི་འཁོར་ལོས་
སྐྱུར་བ་རིན་ཆེན་བདུན་དང་གྲིང་བཞིའི་དཔལ་འབྱོར་ལ་དབང་བ་བཞིན་
ནོ། །དོན་དམ་པའི་སྐྱུ་མངོན་གྱུར་གྱི་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་ངོར་
གང་འདུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ནི་རྣམ་པ་ཙམ་ཤར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲུབ་བ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་ནི་གསེར་གྱི་གཟུགས་བཞུག་ལྟ་
 བུའོ། །དེ་ཡན་དཔེས་བསྟན་དོན་སོང་ནས། བསྟན་དོན་དང་པས་རྟོགས་
 རྩལ་དང་། ལྷན་གྲུབ་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དོན་
 དམ་བདེ་གསལ་གས་སྟོང་པོ་དེ་སོ་སྟེ་ཉན་རང་ཐེག་པ་ལ་གསར་ཞུགས་བྱང་
 སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡིད་ཆེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་གྱི་རང་གིས་ངེས་པའི་ནད་དུ་ནི་མིན་ནོ། །
 དཔེར་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ་དེ་མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་
 མེད་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་ངོས་བཟུང་ངོ་། །རང་བཞིན་རྣམ་
 དག་གི་ཁམས་འདྲི་ལ་ཉན་མོངས་པའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་ཡོད་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་
 ཅིང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གསར་དུ་གཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། དེ་
 ལྟར་སྒྲོ་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཉིད་ལ་དེ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ལྟ་
 ཞིང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གོམས་པ་རབ་དུ་གྱུར་བ་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་ན་སྒྲིབ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལ་བསལ་བཞག་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་དབྱིངས་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་
 བ་དང་དུ་རྣམ་དབྱེ་བཅས་པའི་སྟེ་འབྲལ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་མ་གྲོ་
 བུར་བ་དག་གིས་ཁམས་བདེ་གསལ་གས་སྟོང་པོ་འདི་སྟོང་གི་ཡོན་ས་དེའི་ངོ་
 བོ་ལ་དེ་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །རང་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་དབྱེ་མེད་

པའི་འགྲེལ་མི་རུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ན་མེད་
པའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་གདོད་ནས་ལྷན་པས་གསར་དུ་བཞག་མི་
དགོས་པས་ཉི་མ་དང་ཟེར་བཞིན་ནོ། །བཤད་པའི་དགོས་པ་བསྟན་ལ་
གཉིས། གྲི་དང་ལན་གྱིས་མདོར་བསྟན་དང་། གཤམ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། མདོར་བསྟན་དེ་ཡང་གྲི་བ་དང་། མི་བརྟན་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པ་
སྤྱིན་དང་། ཉམས་སུ་སྦྱང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་
སྒྲུང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མའི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་བཀའ་བར་བ་
ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་སོགས་དེ་དང་དེར་གཤམ་བྱ་བམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཀྱན་ཏུ་སྟོང་
པའོ་ཞེས་གསུངས་ནས་ཡང་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འདིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་སེམས་
ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་གདོད་ནས་ལྷན་གྲུབ་དུ་ཡོད་ཅིས་ཅི་
སྟོ་གསུངས་ཏེ་ཡོད་མེད་མི་འགལ་ལམ་ཞེས་དང་། ཡང་ཁམས་དེ་འཕགས་
པ་མཆོག་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ་ན་གྱིས་པ་རྣམས་ལ་དེ་བསྟན་པ་ལ་
དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡི་ལན་ཉིད་བསྟན་པའོ། ། དེ་གཉིས་མི་འགལ་
ཏེ། སྒར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པ་མེད་པར་
གསུངས་པ་དབྱིངས་ངོ་བོ་སྟོང་པའི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་བདེ་
གཤེགས་སྟོང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་ངོ་བོ་བདེན་པར་ཡོད་ཅིས་གསུངས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཡེ་གཤམ་རང་བཞིན་གསལ་བའི་ཆ་ནས་བསྟན་པས་
དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་མ་ཟད་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འཆར་བས་བྱུང་དུ་

འཇུག་པ་དང་། དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལྟེ་ཆེད་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་།
 ལྟ་གང་ཞེ་ན། རང་ལ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་གོགས་དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་
 རང་ལ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་ནས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་སྟམ་དུ་སེམས་
 རྒྱུ་པ་དང་ལམ་ལ་མི་སྒྲོ་བའི་ཉེས་པ་དང་། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་གོགས་
 གཞན་ལ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་ནས་སེམས་ཅན་འདི་དག་དཔལ་ལོ་སྟམ་དུ་དཔལ་ན་
 ལུ་བསྟན་པ་མི་གྲུས་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོགས་དང་གཞན་ཀྱན་ལ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་ནས་བཅོས་
 མ་སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དབྱིངས་ལ་གདོད་ནས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་
 ཏེ་ཡང་དག་པར་མིན་པར་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་དང་དབྱིངས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་
 མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་སྟམ་སྟེ་ཡང་དག་ཆོས་ལ་སྐྱར་
 བ་འདེབས་པའི་ཉེས་པ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་
 གོགས་བདག་གཞན་རང་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པར་མ་ཤེས་པས་བདག་
 ལ་ཆགས་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་ཉེས་པ་སྟེ་སྒྲོན་ནམ་ཉེས་པ་ལྷ་གང་ཟག་
 གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྤང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་
 བཤད་ལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །གཞན་དུ་སྟོང་ཉིད་གསུངས་དགོངས་པ་ཡང་དག་
 མཐའ་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་ཞིང་སྟོང་པ་སྟེ་གང་གིས་སྟོང་ན་ཆགས་སོགས་ཉོན་
 མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་མི་དག་བ་སོགས་ལས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་

ཉོན་མོངས་པ་དང་དེ་དག་གི་རྣམ་སྤྲིན་སྤང་པོ་སོགས་སྦྱི་བའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་དོན་གསུམ་པོ་སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྟེན་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
སྤྲིན་སོགས་དང་མཚུངས་ན་ཉོན་མོངས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དབྱིངས་ལ་བྱལ་
ཅིང་སྒོ་བྱར་སྦྱིབ་པས་སྤྲིན་དང་འདྲ་བུ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་
བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོས་བསྐྱེད་ཅིང་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་
ཡིན་པས་མྱི་ལམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་
ལས་ཟག་བཅས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སྤང་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱུན་
ལ་ཉོས་ནས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་ཡང་དབྱེད་ན་མི་བདེན་པས་སྒྲ་མ་དང་སྒྲུལ་
པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུད་འདིར་ཆོས་དབྱིངས་གསུང་པའི་ལོན། །
པན་ཡོན་འདི་ལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །ཉེས་སྤང་དོན་དུ་ཆོས་དབྱིངས་གསུངས། །
སྤང་ནི་བཀའ་བར་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལྟར་
རྣམ་པར་བཞག་ནས་སྤང་ཡང་གོང་མར་གྱུར་བ་སྒྲ་མ་སྤེལ་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱན་
མི་འཆད་པའི་རྒྱུད་སྤྲིན་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་ཉེས་པ་ལྟ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་
ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་དཔེ་དང་རྒྱ་མཚན་རྣམ་གྲངས་
དུ་མས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ། །ཉེས་པ་ལྟ་ནི་
འདི་ལྟར་ཁམས་ཡོད་པ་མ་བསྟན་ན་མི་བོས་ལ་དེ་ནི་མ་བོས་པར་བདག་
འདྲས་བྱང་ཆུབ་གལ་འབྱོབ་སྒྲུལ་དུ་བདག་ལ་བརྟན་པའི་ཉེས་པ་ཡིས་སེམས་
ནི་ཞུམ་ཞིང་ཡིད་ཆད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་

མདོན་སྒུལ་དུ་བྱའོ་སྒྲུལ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྒྲེ་བར་མི་འགྱུར་ལ། གང་
 ལ་ལ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲེས་པས་ཀྱང་བདག་
 ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ་མཚོག་ཅེས་སྒྲོམ་པ་སྒྲེ་བས་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་མ་སྒྲེས་པ་གཞན་ལ་བདག་ལས་དམན་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་འཇུག་
 པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་མེད་པར་སེམས་པ་དེ་ལ་ནི་ཡང་
 དག་པ་སྒྲོ་སྒྱུར་དང་བཤལ་བའི་གནས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་མི་སྒྲེ་བ། དེས་
 ན་ཡང་དག་མིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་འཛིན་ཅིང་ཡང་དག་པའི་དོན་ནི་
 རིག་པར་མི་འགྱུར་བར་སྒྱུར་བ་འདེབས་སོ། །གང་ཞེན་རྒྱེན་གྱིས་བཅོས་མ་
 གྲོ་བུར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་སོགས་སྒྲོན་དེ་ཡང་
 དག་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། ཡང་དག་པར་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་རང་
 བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པ་ཡིན་པས་ན་ཁམས་དེ་གདོད་ནས་ཡོན་ཏུན་གྱི་
 རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་དག་
 པར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཉེས་པ་འཛིན་ཅིང་སྒྲེ་ཉེས་པ་རྒྱ་མཚོན་དུ་བྱས་ནས་
 ཁམས་མེད་པར་ལྟ་ཞིང་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་མེད་
 ཅེས་པའི་རྩ་བ་གང་ལ་བྱུག་ན་ཡང་དག་མིན་པའི་ཉེས་པ་འདི་སྒྲུང་བ་ལྟར་
 ཡོད་པར་བཟུང་བ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ཡོད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་
 སྒྲིབ་པ་དག་པ་ཡིན་པས་དྲི་མ་དང་ནམ་ཡང་འགྲོགས་མི་ཤེས་སྒྲུལ་དུ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དྲི་མ་གྲོ་བུར་བའི་སྒྲུང་བ་འདི་ཉུགས་སུ་

བཀོད་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་གཏན་ཆོག་སེད་པས་སོ། །ཡང་དག་པའི་
ཡོན་ཏན་སྟོབས་སོགས་མེད་ཅེས་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་ཡི་སྟོང་དང་ལྷན་པའི་
སེམས་དབང་དེས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་
མཐོང་བའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཉེས་པ་ཡོད་པར་བཟུང་
ནས་སྒྱུན་དག་མ་དག་གི་དབྱེ་བས་དམན་མཆོག་ཏུ་ཞེན་པ་མི་ལྷོག་པས་སོ། །
ཉེས་སྤང་པན་ཡོན་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །འདྲི་ལྟར་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་
པ་ཀུན་ལ་བྱད་མེད་དུ་ཡོང་བ་དེ་ནི་ཐོས་པ་ལས། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་
འགྲུབ་རུང་བར་མཐོང་ནས་ལམ་ལ་སྟོབ་བ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྟོན་པ་
བཞིན་དུ་གྲུས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏི་མ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཤེས་པའི་
ཤེས་རབ་དང་། དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་གྱི་ཁམས་གྱི་བདག་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཞིང་། དེ་
ལྟར་རྒྱུད་གྱི་པན་ཡོན་གྱི་ཆོས་ལྷ་སྟེ་བྱིར་དེ་ལས་ནི་སེམས་ལུས་སོགས་བྲལ་
བས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་དང་དམན་ལྷག་མེད་པར་རང་གཞན་མཚུངས་
པར་ལྟ་སྟེ། སྟོན་སྟོབས་གྱི་ཏི་མ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་དང་ཡོན་
ཏན་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་པའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་དང་། བདག་དང་
སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ།
དོན་ལྷ་པོ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐུར་དུ་འཐོབ་པོ། །
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་སྤྱི་མཐོན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དག་གི་རིགས་

སམ་འབྱུང་ཁམས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་
སྐབས་ཏེ་དང་པོ་ལོ། །

ཁམས་དེ་སྒྲིབ་པ་ཀྱན་བྲལ་བའི། རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ལ། ཁམས་བྱ་
དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་། རྟག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་ངོ་བོའི་དོན་དང་།
ཐོབ་བྱེད་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྒྱ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་བྲལ་བ་ནི་འབྲས་བུ་དང་། སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་བྲལ་བས་ཟག་བཅས་
ཀྱི་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་ཏེ་ཟག་མེད་ཀྱི་འབྱོར་པ་ལུན་ཚོགས་ཐོབ་པ་རང་
དོན་དང་ཤེས་སྒྲིབ་བྲལ་བས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་གཞན་
དོན་ལུན་ཚོགས་སྐྱབ་པ་ནི་ལས་དང་། དོན་གཉིས་ལུན་ཚོགས་དེ་འབྲལ་པའི་
རྟོན་ཆོད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྡན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་
བྱང་ཆུབ་དེ་གཏིང་དཔག་དགའ་བས་ཟབ་པ་ཆོས་སྐྱ་དང་མཐུ་སོགས་ཡོན་
ཏན་མཐའ་ཡས་མངའ་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལོངས་སྐྱ་དང་། སྐལ་བ་དང་འཆོམས་
པར་གཞན་དོན་མཛོད་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་སྟེ་དབྱེ་བ་འཇུག་
པའི་དོན་དང་། སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ནི་འཁོར་བ་ནི་མི་སྟོང་པའི་དུས་དེ་མི་ད་
དུ་གནས་པ་ནི་རྟག་པ་དང་། དེ་དག་ནི་ལྷ་བ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱིས་
མི་རྟོགས་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་དོན་ནོ། །འཆད་ཆུལ་སྟོམ་དུ་བསྐྱས་
ཏེ་བསྟན། རེ་ལྷར་ངོ་བོ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་། ལས་དང་ལྡན་པ་དང་
དབྱེ་བས་འཇུག་པ་དང་། དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་བསམ་མི་བྲལ་པ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་ཉིད་

གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིམ་མ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཞད་
དང་གསུམ། །རྒྱས་པར་བཞད་ལ་དོན་རྒྱམས་བདུན། །དག་ཐོབ་ངོ་བོ་རྒྱ་
ཡི་དོན། །དྲི་མ་དང་བྲལ་འབྲས་བུའི་དོན། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་ལས་ཀྱི་
དོན། །དེའི་རྟེན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་དོན། །སྐྱུ་གསུམ་དབྱེ་བས་འཇུག་པའི་
དོན། །རི་སྒྲིབ་དེ་དག་ཏྲག་པའི་དོན། །རི་ལྟ་བུ་བཞེན་བསམ་མི་བྱལ། །
དང་པོ་དག་ཐོབ་མདོར་བསྟན་ཅིང་། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཟོད་མ་ནས་
འོད་གསལ་ལ་བཞེས་བརྗོད་པའི་དབྱིངས་གང་ཡིན་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་
དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་སྤང་སྟོང་བུ་གྱི་སྒྲིབ་པ་
ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིན་ཆོགས་སྐྱུག་པོའི་སྟེ་འབྲུག་པོ་ལྟ་
བུའི་སྒྲིབ་པ་ཡིས་ནི་བསྒྲིབས་པར་གྱུར་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
སྟོབས་སོགས་ཀྱན་དང་ལྡན་པ་ཏྲག་བཏན་གཡུང་རྒྱུད་གི་རང་བཞིན་སངས་
རྒྱས་ཉིད་དེ་ནི་མཉམ་བཞག་ཏུ་རི་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རི་སྟེད་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་རབ་
ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་གྱུར་དུ་
འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱས་པར་བཞད་ལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །དག་པ་གཉིས་ལྡན་ངོ་བོའི་དོན། །
འཐོབ་བྱེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཡི་དོན། །ངོ་བོའི་དོན་ལ་དངོས་བྱེད་པར། །དོན་དམ་
པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པ་རྟོགས་པ་

དང་། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བུལ་བས་དགྲ་བ་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 རབ་ཏུ་སྦྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉི་མ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་
 པ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པ་སྦྱེ་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་གྱིས་
 མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐྱིན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །
 བྱད་པར་འདི་ཡང་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་བྱད་པར་དང་། །
 ཟག་མེད་གྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་འོད་གསལ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་
 གསར་དུ་བྱས་པ་མེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་དབྱེར་མེད་པ་འདུག་པ་ཅན་
 གྱི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་གྲུ་རྒྱུ་གི་ནི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་རྒྱལ་ལས་
 འདས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱན་དང་གདོད་
 བས་ལྟན་གྱུ་བ་ཏུ་ལྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱན་ཚང་བར་
 ལྟན་ཞེས་འགྲེལ་པར་བསྟན་ནོ། །དོལ་པོས། གློ་བུར་དྲི་བུལ་བྱད་པར་འོ། །
 གློ་བུར་བུལ་དག་ནི་དྲི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་དང་། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་
 གློ་བུར་བ་སྤང་བུང་ཉིད་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སེམས་
 ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་དེར་སྒྲིན་དང་འདྲ་བར་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་
 དེ་དག་པ་དང་དག་པ་གཉིས་ཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས། འཐོབ་བྱེད་རྒྱུ་ཉོན་དབྱེ་
 པ་མེད། །ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོགས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
 གཉིས་དང་བུལ་བ་སྦྱེ་བུལ་བར་བྱེད་པ་ཡི་རྒྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་

ཡང་མཉམ་བཞག་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཤེས་བྱ་རི་སྟེང་
བ་ནམ་པར་འབྱེད་པ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དྲི་བུལ་
འབྲས་བུའི་དོན་ལ་གཉིས། དྲི་མེད་དཔེ་ཡི་མདོར་བསྟན་དང་། ཉོན་མོངས་
པ་འདོད་ཆགས་ལས་གྲོལ་བ་རྟོག་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆུ་དང་ལྷན་པ་ལ་རིམ་
གྲིས་རྒྱས་པའི་པདྨས་ཁེབས་པའི་མཚོ་མངོན་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དང་། ཞེ་
སྒང་ལས་གྲོལ་བ་གཟའ་སྒྲ་གཙན་གྱི་ཁ་ནས་ཐར་བའི་སྒྲ་བ་ཉུ་གང་བ་ལྷ་
བུདྲི་མེད་བུམས་བཙུའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྤྲིན་ཚོགས་
ལྷ་བུའི་ཉོན་མོངས་གཏི་མུག་དག་ལས་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉི་མ་ལྷ་བུར་ནི་
མཁུན་གཉིས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲ་བ་
བ་དང་ལྷན་པ་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་དོ། །པད་ངན་ལས་གྲོལ་བའི་བྱུང་པ་སྤྱེས་
བུན་མས་གྱི་ཁྲུ་མཚོག་སངས་རྒྱས་གྱི་སྒྲ་ལྷ་བུ་དང་། སྒྲ་མ་དང་བུལ་བའི་
སྒྲ་ཕྱི་ལྷ་བུ་དང་། སྒྲ་དང་བུལ་བའི་འབྲས་བུའི་སྤྲིན་པོ་དང་། འདམ་ལས་
གྲོལ་བའི་རིན་ཆེན་གསེར་དང་། ས་འོག་ནས་བུར་བའི་གཏོར་དང་། ས་བོན་
ལས་འབྱུངས་པའི་འབྲས་ལྷན་གྱི་ལྷོན་པ་བཞིན་དང་། གོས་རྒྱལ་ལས་བུལ་
བའི་དྲི་མ་མེད་པའི་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲ་དང་
ནི་། མངལ་ལས་གྲོལ་བའི་སྒྲ་བདག་དང་། སྒྲག་འདམ་ལས་གྲོལ་བའི་
གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བ་དབྱིངས་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་
བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་བཤད་ལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལས་

ལྷ་གཉིས་འབྱུང་། །པདྨས་བརྒྱན་པའི་ཆུ་མཚོ་རྟོག་པ་དག་པ་དང་། མོགས་
 རྒྱས་ལྷ་བ་རྒྱ་གཙན་ལས་གྲོལ་བ་དང་ཉི་མ་སྤྲིན་ལས་གྲོལ་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་
 ཡིད་འོང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མོགས་པས་ཡིད་དུ་མི་འོང་ལ་སྤང་བ་དང་།
 བར་མ་ལ་གཏི་མུག་སྟེ་སྟོ་བར་བའི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་ལས་གྲོལ་
 ཞིང་དག་པ་ནི། རྒྱ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་མདོར་བསྡུ་ན་མཉམ་བཞག་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་སྦྱིབ་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 པར་རབ་དུ་བརྟེན་དོ། །རྟོགས་པ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྟོན་སྟོང་པ་ཉིད་འོད་
 གསལ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱུ་ནི་ངེས་པར་
 ཐོབ་པ་དེ་ནི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡི་ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 ཤེས་སྦྱིབ་སྦྱིབ་པོ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རྟོན་དོ། །དུག་གསུམ་
 སྤངས་པས་དོན་གཉིས་འབྱུང་། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཅིང་
 ཆགས་པའི་རྟོག་པའམ་རྒྱལ་ལྷ་བ་ནི་མ་ལུས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་
 བུ་ཡི་སེམས་ཕན་ནི་དཔྲུག་ལྷ་བུ་ལ། ཚེས་བསྐྱན་པས་རབ་དུ་ཞི་བའི་བསམ་
 གཏུན་ཆུ་ལྷ་བུ་ནི་འབབ་ཅིང་ཞི་ལྷག་གི་བརྒྱན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་
 རྒྱས་དེ་ནི་རྒྱ་དག་པས་གང་བའི་པདྨའི་རྫིང་ལུང་དང་ཚེས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་
 བོ། །རང་རྒྱུད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་ཞེ་སྤང་གདུག་པ་ཕན་སྤྱོད་གཙན་ལྷ་བུ་
 ལས་གྲོལ་བས་གཞན་དག་ལ་སྟོང་རྗེ་དང་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་
 འགྲོ་བ་སེམས་ཕན་རྣམས་ལ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་དེ་ནི། དྲི་མ་མེད་

པའི་སྒྲ་བ་ཉི་གང་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་མི་ཤེས་པ་
གཏི་མུག་སྤྱིན་ཆོགས་ལྟ་བུ་ལས་ནམ་པར་གྲོལ་བ་ལས། གདུལ་བྱའི་འབྲེ་
བར་རང་རང་གི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་འདྲ་ཟེར་གྱིས་མི་ཤེས་
པའི་མུན་པ་མཐའ་དག་སེལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་ནི་དྲི་
མ་མེད་པའི་ཉི་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དྲི་མ་དག་པས་སྤྱིང་པོ་འབྲོབ། །
གཞན་གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་པར་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཆོས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རོ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་
ནི་གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་སྤྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིབ་གཉིས་བག་
ཆགས་ལྟན་པ་ལྟ་བུ་དང་ནི་བལ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་སྤྱིབ་བྱེད་དང་
བལ་བའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེད་རྒྱུད་ཅི་འབྱུང་སྤྱིང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དང་། རོ་བོ་དྲི་མས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས་སམ་
དངོས་པོ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་གདུལ་བྱའི་དབུལ་བ་སེལ་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ནམ་གྲོལ་གྱི་འབྲས་ལུ་འབྱིན་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་གསེར་དང་གཏིང་དང་ཕྱོན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་།
དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རྒྱུད་གཉིས་ནམས་
ཀྱི་གཙོ་བོའམ་བདག་པོའི་འདྲེན་པ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་བའི་རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་ནམ་པར་རོལ་པ་སྤྱི་ཆོགས་པའི་

གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་བྱིད། དེ་ནི་རིན་ཆེན་ལས་བྱུང་པའི་སྤྱད་
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རང་རང་གི་
 སྒྲིབ་བྱེད་དང་བུལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་གཞན་དོན་ལ་
 གཉིས། །དོན་གཉིས་འབྱུང་ཚུལ་མདོར་བསྟན་ནས། །རྣམ་པོལ་སྤྱི་ནི་ཟག་
 པ་མེད་པའི་སྤངས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་བྱུང་པ་སྟེ་ཡོ་ཤེས་སོ། །དེ་གཉིས་
 ནི་གཏན་དུ་འཛིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བ་མེད་པས་བརྟན་པ།
 བད་མེད་པས་ནི་བ། སྒྲིབ་པ་མེད་པས་རྟག་པ། འཛིབ་པ་མེད་པས་འཕྲོ་བ་མེད་
 པ་སྟེ་གཞན་དོན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དཀར་པོའི་ཆོས་བམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
 ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་ནི་དབང་ན་
 གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པོ་དམ་པ་ཡི་མཆོག་དུ་གྱུར་
 པའི་དབང་པོ་དུག་སོ་སོའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཐོང་
 པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། ལྷ་ཉིད་སྐྱེ་འབྱུང་མེད་དང་དབང་འབྱོར་བ་གཉིས་ཀ་
 ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་དབང་འབྱོར་བ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་མིག་དབང་པོ་མཆོག་
 དུ་གྱུར་པས་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་དུལ་བསགས་པ་མེད་པས། དབང་འབྱོར་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱི་དོན་ལ་བརྟུ་བ་དང་། རྣ་བས་མཚན་མ་
 མེད་པ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བཟང་པོ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་
 མ་འདྲེས་པ་གཙང་མ་མཉན་པ་དང་། ལྷས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་བཟང་ཡིད་འོང་ཉེས་པས་མ་གོས་པ་གཙང་མ་སྟོམ་པ་དང་།

ལྷོ་དབང་མཆོག་གི་དབང་པོས་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་
བྱ་དཔ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རོ་མཆོག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་དོན་སྤྱོད་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་
ཉིང་རེ་འཛིན་གིན་སྤྱང་གི་རེག་བྱའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་།
ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱང་གདོད་ནས་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་མེད་པས་ཟབ་
ཅིང་རྟོགས་དཀའ་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྩ་ལྷུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་
སྤྱང་པ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཞིབ་པོར་དཔྱད་ཅིང་བསམ་
པ་ན། གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་དོན་དཔ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་
སུ་སྤྱོད་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནའང་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ནི་འདུས་པ་བྱས་ནས་སྤྱང་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་སྤོངས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དམ་
འབྲས་ལུ་བསྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཆན་རྣམས་ཀྱང་དང་བུལ་བ་སྤེ་བསམ་ཀྱིས་མི་
འབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་བཤད་ལ་རྣམ་པ་གསུམ། །དོན་གཉིས་འབྲུབ་
ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། །བྱེད་ལས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་མཉམ་རྗེས་
ཀྱི་ངེ་ལྟ་ངེ་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཡི་བྱེད་ལས་སུ་འཆད་འབྲུབ་
གཉིས་པོ་འདྲི་ནི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེན། བྱོལ་བའི་སྤྱི་ནི་མཉམ་
བཞག་གིས་ཉོན་སྤྱིབ་སྤངས་པས་སྤང་བ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་
ཀྱི་སྤྱི་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཤེས་སྤྱིབ་སྤངས་ནས་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའོ། །
རྣམ་པར་བྱོལ་བའི་སྤྱི་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་གཉིས་པོ་དག་ནི་སོ་སོར་རང་དོན་ཀྱི་
ལས་རེ་རེ་སྤེ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་དུ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཞེན་ནམ་གྱི་ལ་སྐྱེས་པ་ཐོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཚོས་
 སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀྱི་ལ་
 རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མཛོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རང་དོན་སྤྲོད་ཆོག་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཉིད་གཞན་དོན་སྤྲོད་ཆོག་པ་གི་གནས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་
 གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའོ། ། རང་དོན་སྤྲོད་ཆོག་པ་བྱུང་པར་བཤད། །དེ་ལ་ཟག་
 མེད་གི་དོན་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འགགས་
 པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དེ། ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པས་ཆགས་པ་མེད་
 པ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །དེ་གཉིས་ཏུས་གཏན་ཏུ་འཛིག་
 པ་འམ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལ་འཛིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ།
 བརྟན་པ་དང་སོགས་སྒྲིས་ནི་བརྟན་པ་འཕོ་མེད་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་མེད་དེ་
 རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །ཇི་ལྟར་བཤད་ན། དེ་ལ་འཛིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འཛིག་
 རྒྱལ་རྣམས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བརྟན་པ་སོགས་བཞི་པོ་དག་ལས་བསྒྲིག་
 སྟེ་རིམ་པར་མི་བརྟན་པ་མ་ཞི་བ། མི་རྟག་པ། འཕོ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བསྒྲིག་པ་དེ་གང་ཡིན་ན། ཟག་མེད་གི་ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་སྒྲིན་ནས་
 རུལ་ཏེ་ཐུགས་པའི་ཀ་བ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྣམ་པར་འགྱུར་
 བའམ་ཁམས་རྣམས་པར་འགྱུར་བའི་ན་བ་དང་། སྤྱིད་པ་སྐྱེ་མ་རྒྱན་ཆད་པ་

ཡིད་ཀྱི་ལུས་འབྱུང་ནས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་
ཅིང་གོས་པ་འབྱུང་བས་འཆི་འཕོ་བ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རིམ་བཞིན་
དུ་བརྟན་པ་དང་ནི་བ་དང་རྟག་པ་དང་འཕོ་བ་མེད་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །
གཞན་དོན་ལུན་ཆོགས་བྱུང་བར་བཤད། །དྲི་མ་མེད་པའི་སྤངས་པ་ནམ་
གོལ་གྱི་སྐྱུ་དང་ཡེ་གཤམ་རྟོགས་པ་ཆོས་སྐྱུ་དེ་གཏུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་དཀར་པོ་
ཡི་དགོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟོན་ནས་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དོན་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གནས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ཅིང་
གཟུགས་སོགས་མཆན་མ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་དེ་
བཞིན་སྐྱུ་དང་དྲི། རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི། མཐོང་བ་དང་ཐོས་
པ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྟོགས་པའི་བར་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེས་གོ་མ་བྱེས་ན་མཐོང་
ཐོས་སོགས་མེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་གཉིས་པོ་མཐོང་བ་
ལ་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་གྱུར་པའི་སྐྱོར་བ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ན། བརྟན་པའི་
ཞེས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་དབང་པོ་དུག་གི་དོན་ནས་སྐྱོད་ཡུལ་ལ། ཀྱན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་སྤང་ནས་དེའི་ཡོན་ཏན་
བརྒྱབ་པའམ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་སང་པོ་དག་སྐྱེ་བའམ་སྤང་བ་ཡི་
ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །རོང་སྟོན་གྱིས། སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་སྐྱོར་བ་ཞེས་འབད་ཚུལ་
གྱི་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་སྐྱོར་བ་བརྟན་པ་ཞེས་གསུངས།
བཞི་བ་ཡོན་ཏན་ལྟར་དོན་གཉིས། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན་ནས། །

ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ཉག་པ་དང་
 བཏན་པ་དང་། ཉི་བ་དང་། གཡང་དུང་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་ཉི་བ་དང་། ལྷུ་བ་
 པ་དང་། ཉོག་པ་དང་བུ་ལ་བ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དང་། ཉོན་ཤེས་སྟོམས་
 འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་རིམ་པར། ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ཏུ་ཐོགས་
 པ་མེད་པ་དང་རྩལ་པའི་རིག་བྱ་སྤངས་པ་དང་། བཟླ་མེད་པ་དང་། གཟུང་
 དུ་མེད་པ་དང་། དགོ་བ་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་
 བཅས་ཡོན་ཏན་བཅོ་ལྔ་དང་ལྷན་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་ལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །
 གང་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཚུལ་དང་། །སྤར་བཤད་པའི་རྣམ་གྲོལ་དང་ཆོས་ཀྱི་
 སྒྲིག་ཉིས་པོ་དེ་དག་གིས་བསྟོམས་ཏེ་དེ་གཉིས་པོ་ཡིས་རང་དང་གཞན་གྱི་
 དོན་གཉིས་པོ་བྱེད་པར་བསྟན་ཏེ། སོ་སོར་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །རང་དང་གཞན་
 དོན་གྱི་ཉེན་གྱི་སྒྲ་དེ་ལ་ནི་བསམ་མི་བྱ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་བཅོ་ལྔ་པོ་འདི་
 ལྷན་པ་ཡིན་ལོ། །ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་ངེས་བྱའོ། །སྤྱི་མ་འདིར་ཡང་གཉིས་
 ཡིན་ཏེ། ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད། །སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
 བཤད། །ཟབ་པར་བཤད་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། །བསམ་མི་བྱ་བ་ཚུལ་སྤྱིར་
 བསྟན་པ། །ཟབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲ་དེ་ནི་ཐོས་སོགས་ཤེས་རབ་གསུམ་
 ཀྱི་ཡུལ་མིན་པའི་སྤྱིར་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ལུས་ཅན་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་བསམ་མི་བྱ་བ་པའི་པར་ཉོགས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་བཤད། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པའི་རྒྱ་
མཚན། ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བས་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཐོས་པའི་ཡུལ་
མིན་ཏེ། དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་བསམ་
བྱའི་ཡུལ་མིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ཟབ་པས་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་
ཕྱིར་འཛིག་རྟོག་པའི་བསྒྲུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་
དཔེ་དང་སྦྱར་བའོ། །གང་ཕྱིར་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྣ་ཆོགས་པའི་གཟུགས་
ལ་དམུས་ཡོང་གིས་ཅུང་ཟད་མཐོང་མ་ཐོང་བ་བཞིན་དུ། བྱིས་པས་དྲི་མ་མེད་
པའི་དབྱིངས་དེ་སྟོན་ཆད་མཐོང་མ་ཐོང་ལ། དེར་མ་ཟད་བཅས་མ་ཐག་པའི་
བྱ་རྒྱུ་ཞག་བདུན་ཡོན་པ་བྱིས་ནས་འགོ་མི་རྒྱས་པའི་བྱ་རྒྱུ་གིས་ཉི་མའི་
གཟུགས་བལྟ་བར་མི་བཟོད་པ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཀྱང་བལྟ་
བར་མི་རྒྱས་སོ། །འདྲིར་ཉན་རང་གིས་མི་མཐོང་བར་བཤད་པའི་འགོག་པ་
ནི་སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དོལ་བོས། ས་བཅུ་
པའི་བྱང་མེམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུ་གི་ཉི་མའི་འོད་ཅུང་ཟད་ཅམ་ལས་རྫོགས་
པར་བལྟ་མི་རྒྱས་པ་ལྟར་རྫོགས་པར་མཐོང་མི་རྒྱས་པར་གསུངས། དཔལ་
ཐེང་གི་མདོ་དང་བསྟན་ན་ཉན་རང་ལ་འགྲིག་གོ། །ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
གསུམ། །དང་བོ་མི་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན། ཆོས་སྤྱི་དེ་སྤྱི་བ་དང་བུལ་བའི་
ཕྱིར་རྟོག་པ་སྟེ། ཟད་པའམ་སྟོག་འགག་པའི་འཆི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བརྟན་
པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་འགག་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་བ་སྟེ། གཡུང་

རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ཤིང་འགྱུར་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། སྤྲུག་བསྐལ་ཐམས་
 ཅད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་ཀྱན་འགོག་
 པའི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཛོན་སྤུ་ཏོགས་པའི་ཕྱིར་བྱབ་པ་ཉིད་དང་། དམིགས་མཚན་སྒྲིས་པ་གང་
 ལའང་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏོག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡིན་ལ། ཐར་
 པའི་གོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་།
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གོགས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཀྱན་རྣམ་པར་དག་པའི་
 ཕྱིར་ཇི་སྟེད་པའི་དོན་ལ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཞི་བོགས་པ་མེད་པ་དང་། བྱིང་ཆོད་
 གཉིས་སོགས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྐྱིབ་པ་མེད་པས་ལུས་སེམས་འཇམ་ཞིང་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྤྱ་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་མ་ཞི་བའི་རྩབ་པའི་རེག་བྱ་ལྟ་བུ་
 དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན། །དོན་དམ་པའི་
 སངས་བྱུང་དེ་རྒྱལ་བྱན་བསགས་པའི་གཟུགས་མེད་ཅིང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་
 ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་བ་མལ་པའི་དབང་པོས་བཏྲུང་མེད་དེ། གཏན་ཆིགས་
 དང་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་མཚན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་བ་མལ་གྱི་
 སྒྲིས་གཟུར་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དགོ་བ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་
 གྱིས་དག་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲི་བྱར་གྱི་རྒྱ་མ་བག་ཆགས་
 བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་སྤྱུ་གསུམ་དབྱེ་བ་ཡི། །འཇུག་པའི་དོན་

ལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །མཆན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན་པ། །དེ་དོན་རྒྱས་
 པར་བཤད་པའོ། །རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན་ལ་ཡང་གསུམ། །དེ་བོ་ཉིད་སྒྲིའི་
 མཆན་ཉིད་དང་། །ཡོན་ཏན་ཡང་ནི་རྣམ་པ་ལྟ། །དེ་བོ་ཉིད་སྒྲིའི་མཆན་ཉིད་
 ལྟ་ནི་ཐོག་མ་སྒྲིའི་བ་དང་དབྱུང་གནས་པ་དང་། མཐའ་མ་འགག་པ་མེད་པ་
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
 ཐང་དང་དུ་རྣམ་དབྱེར་མེད་པ་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་
 སྒྲ་ལུང་བ་མེད་པ་དང་། ཉོན་ཤེས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དང་བྲལ་
 བ་དང་། གདོད་ནས་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་འོད་གསལ་
 པའི་མཆན་ཉིད་རྣམས་ཏེ། །དོན་དམ་པའི་ཆོས་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་པའི་རང་
 བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་པ་དེ་ནི། །དུས་དྲག་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིས་མཐོང་བ་ཡིན་ལོ། །དོར་པས་
 རྗེས་མཐུན་མཉམ་བཞག་སྒྱིར་བཞག་གོ། །ཡོན་ཏན་ལྟ་ནི་དེ་བོ་རྒྱ་ཆེ་བ་དྲགས་
 ཀྱིས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ༡ །གང་གའི་བྱེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འདས་པ་
 གྲངས་ཀྱིས་ཆད་བཟུང་མི་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ༢ །རྟོག་གའི་སྒྲོས་བསྐྱེད་
 དུ་མེད་པའི་དང་། ༣ །ཐུན་མིན་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་མཉམ་པ་མེད་པའི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྟན་པ་དང་། ༤ །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 དྲི་མེད་དབྱིངས་དེ་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་བཅས་པའི་ཉེས་པ་རྣམ་པར་
 སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ༥ །ལྟན་པའོ། །འོར་སྒྲིའི་ལ་ཡང་བྱད་པར་ལྟ།

ཟུག་རྒྱུ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་དམ་ཚེས་གསུང་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། ༡༽
 མཚན་དཔེའི་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་རྒྱུ་སྒྲ་སྤང་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། ༢༽
 ཐུགས་འགྲོ་བའི་ནུམ་གྲོལ་གྱི་དོན་རྒྱུ་བ་པ་ལ་བརྩོན་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་།
 ༣༽ སྒྲིན་ལས་མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ་གཡོ་
 རྩེ་མེད་པར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ༤༽ གདུལ་བྱའི་སྤང་ངོར་སྒྲ་ཚོགས་
 པའི་དངོས་པོར་སྟོན་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གནས་པ་མིན་པ་སྟེ་༥༽
 ལཱོ། རྒྱལ་པའི་རྒྱ་ནི་ཚོས་གསུམ་ལྟན། །དང་པོར་འཛིག་ཏེན་པ་རྣམས་
 ཞི་བའི་མུང་འདས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ༡༽ བར་དུ་ཐེག་ཆེན་ལ་རབ་
 ཏུ་སྒྲིན་དང་། ༢༽ མཐར་བུང་རྒྱུ་དུ་ལུང་༣༽ སྟོན་པས་གྲོལ་བར་མཛད་པའི་
 རྒྱུའམ་གཞིར་གྱུར་པ་ཡི་གཟུགས་རྒྱ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཚོས་སྒྲུའི་དབྱིངས་
 འདྲིར་ནི་ཏྲག་པར་གནས་པས་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་ནུམ་མཁའི་ཁམས་སྤྱ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་བཞིན་
 མོ། །དེ་དོན་རྒྱུས་པར་བཤད་ལ་གསུམ། །དབྱེ་བ་རྣམ་གཞག་མདོར་
 བསྟུང་། །དང་པོ་ཐུན་མོར་དབྱེ་བ་བསྟན། །གཞན་སྟེན་ལ་རག་མ་ལས་པས་
 བ་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤང་རྟོགས་
 མཐར་ཐུན་པའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཅེས་གྲང་བརྗོད་པ། སྟེན་ཞིའི་
 མཐའ་ལ་མི་གནས་པས་མཚོག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ། རྟོག་གའི་ཡུལ་
 ལས་འདས་པས་བསྐྱུ་དུ་མེད་པ། འཁོར་བའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བས་དགྲ་

བཅོམ་པ། སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་བདུག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཟབ་པའི་ཡོན་ཏན་དྲང་། མཐུ་དང་
ལྷན་པས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དྲང་། སྐལ་པ་དང་མཐུན་པར་བདུག་ཉིད་ཆེན་
པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་བྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་གསུམ་དུ་གགྱིས་དབྱེ་བས་འཇུག་གོ །
གཉིས་པ་མཆན་ཉིད་རྣམ་གཞག་གསུམ། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་
གཉིས། །མཆན་ཉིད་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་ནས། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མཆན་ཉིད་ལྟ་དང་། ཡོན་ཏན་མང་ཡང་མདོར་
བསྟན་ཡོན་ཏན་ལྟ་དང་ནི་ལྷན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །

དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤད་ལ་གཉིས། །མཆན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། །
སྐྱེ་གནས་འཛིག་གསུམ་མེད་པས་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་། ༡ ་། ཟག་མེད་ཀྱི་
དབྱིངས་དང་མཐར་བྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་དང་། ༢ ་། སྐྱེ་
སྐྱུར་གྱི་མཐུའ་གཉིས་དུ་གཞི་རྣམ་པར་ ༣ ་། སྒྲངས་པ་དང་། ཆགས་སོགས་
ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མིན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་གོགས་
ཤེས་སྐྱིབ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ངེ་འདོད་དུ་འཇུག་མི་ཤེས་
པ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྐྱིབ་པ་གསུམ་པོ་དག་ལས་ནི་ངེས་པར་གྲོལ་བ་སྐྱིབ་
པ་མེད་པའི་མཆན་ ༤ ་། ཉིད་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ལ་གདོད་ནས་སྐྱིབ་པའི་དྲི་མ་མེད་
པ་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དྲང་། ཐབས་ཤེས་བྱང་

འཇུག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དབྱིངས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་
 པ་ཡི་ཤི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །རྟགས་
 ཀྱིས་གཞལ་དུ་མེད་པ། གྲངས་གྲངས་མེད་པ། སྒྲོས་བསམ་དུ་མེད་པ།
 གཞན་གང་དང་ཡང་མཉམ་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལྡན་ཏེ། དེ་ཡང་རིམ་
 པར་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་། གྲངས་མེད་ཕྱིར་དང་། རྟག་གའི་ཡུལ་ནི་མིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྤྱི་བ་གཉིས་བཟུ་ཆགས་བཅས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་མིན་གཞལ་དུ་མེད་པ་
 ལ་སོགས་པ་གོ་རིམ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱི་རྣམ་གཞག་
 གསུམ། །དང་པོ་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྣ་ཆོགས་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་བ་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་གསུང་རྒྱུ་མི་འཆད་
 པ་དང་། གཟུགས་སྤྱི་འཇུག་བཞིན་མཚན་དཔེ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་སྐལ་ལྷན་
 ལ་རྟག་ཏུ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་སྤྱོད་པའི་ཐུགས་རྒྱ་ཆེ་
 པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཡི་འབྲས་བུ་འགྲོ་དོན་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟག་པ་མེད་བཞིན་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 འདོད་པ་ནི་ལྷ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་ཡིད་བཞིན་ལོར་བའི་
 ལྷ་ལོར་བུ་ལྷ་བའི་རྒྱ་འཕུལ་གྱིས་རྣམ་རོལ་ལས་སྣ་ཆོགས་སུ་སྤང་ཡང་དེའི་

ངོ་བོ་ཉིད་མིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ལྡན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་
ལོངས་སྟོན་པའི་སྐྱེལ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱད་ཡང་དེའི་དོན་བསྐྱེས་
ཏེ་བསྟན། །གསུང་བརྗོད་པ། སྐྱེ་སྟོན་པ། ཐུགས་རྗེའི་མཛད་པ་རྒྱན་མི་
འཆད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། ལོངས་སྐྱེ་
རང་སྤང་ལ་སྐྱ་ཆོགས་པ་དེ་ཡི་དོ་བོ་མིན་པར་སྟོན་ལ། གདུལ་བྱ་གཞན་སྤང་
འདིར་ནི་སྐྱ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྡན་སྟོན་ཏེ། །དོལ་པོས།
འདིར་ནི་དེ་ལྟའི་མཁུག་སྤྱད་ལ་སྤྱད་ཏེ་ལོངས་སྐྱེ་འཆད་པའི་སྐྱབས་འདིར་
སྐྱ་ཆོགས་སྤང་ཡང་སོགས་ལྟར་གསུངས། ཁུད་པར་རྒྱེན་ལས་སྤང་ཚུལ་ལོ། །
ཇི་ལྟར་འོག་གཞིའི་རས་གྱི་ཆོན་ནི་སྐྱ་ཆོགས་གྱིས་སྟེང་གི་ནོར་བུ་དེ་དངོས་
གྱི་ཁ་དོག་མིན་པ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་འགྲོ་བའི་
ཁམས་དབང་མོས་པའི་རྒྱན་སྐྱ་ཆོགས་པས། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ལས་
གསུམ་གྱིས་སྟེ་དགུ་ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་དེ་
དངོས་མིན་པར་སྐྱ་ཆོགས་སུ་སྤང་ངོ་། །སྤྱལ་པ་སྐྱེལ་རྣམ་གཞག་གཉིས། །
མཆོག་སྤྱལ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན། །རྒྱ་གང་ལས་སྟོན་ན་མཐའ་ཡས་
པའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛོན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཇི་སྟེང་པ་མཁུན་པས་མཁུན་བརྩེ་དེ་གཉིས་གྱིས་གདུལ་བྱར་འོས་པའི་འཛིག་
རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། ཇི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་འགྱུར་བ་མེད་
པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་མ་གཡོས་པར། དོན་གང་སྟོན་ན།

སྤྱུལ་པའི་རང་བཞིན་ནམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་མྱོད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་བཅུ་
 གཉིས་སྟོན་ཏེ་དེ་ཡང་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་དང་པོར་དགའ་ལྡན་དུ་དམ་
 པ་ཏོག་དགར་དུ་ལྟའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་ཡི་ཚུལ་མཛད་པ་དང་།
 དེ་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཛམ་གླིང་
 དུ་འཕོ་བ་ཡི་མཛད་པ་དང་། ༡༽ སྤྱུ་འཕུལ་ལྟ་མོ་ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་སྤྱུ་༢༽
 འཇུག་ཁྱེལ་སྤྱེ་པ་དང་། ལྷུ་མས་ནས་ལུ་པའི་ཚལ་དུ་སྤྱུ་བ་ལྷུ་མས་༣༽པ་དང་།
 ཡི་གེ་སོགས་བཞེ་ཡི་གནས་ལ་སྐབས་པ་དང་། ༤༽ བཅུན་མོའི་འཕོར་གྱི་ནང་
 དུ་དབྱེས་པར་རོལ་པ་དང་། ༥༽ ཁབ་ནས་རེས་པར་འབྱུང་བའི་དང་། ༦༽
 རྒྱ་བོ་ནི་རུ་ནའི་འགམ་དུ་ལོ་དུག་དུ་དགའ་བ་༧༽སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སྟོན་པོར་ཏེ་རྩོམ་པའི་གནས་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དུང་དུ་གསལ་གསུམ་པ་དང་། ༨༽ དེར་
 སྟོན་ལ་བདུན་སྟེ་དབྱུང་དང་བཅས་པ་བྱམས་པའི་སྟོབས་༩༽ཀྱིས་འཛམ་ས་
 པ་དང་། ཐོ་རངས་མངོན་པར་རྩོགས་པར་༡༠༽ནི་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པའི་དང་།
 ཚོས་གྱི་འཕོར་ལོ་རིམ་༡༡༽པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བའི་དང་། ཁྱོད་ཁྱེར་རྒྱ་
 རན་དུ་ཡོངས་སྤྱུ་སྤྱུ་རན་ལས་༡༢༽ འདས་པར་གསལ་གསུམ་པའི་མཛད་པ་
 རྣམས་སོ། །གང་དུ་སྟོན་ན། ཡོངས་སྤྱུ་མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་སྤྱུ་ དུས་
 རི་སྤྱི་དུ་སྟོན་ན། སྤྱི་པ་རི་སྤྱི་དུ་གནས་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ལྷན་གྲུབ་དུ་
 སྟོན་ཏོ། །བྱེད་ལས་གདུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་འདྲེན། རིམ་གྱིས་འདྲེན་ཚུལ་འདི་
 ལ་གསུམ། ལལ་པ་ཐེག་པ་དམན་ལ་འཇུག ཁྱེ་ལྟར་བསྟན་ནས་གདུལ་

བྱ་འདྲན་ཚུལ་ལ་དང་པོར་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་
བཅས་པ་སྟུག་བསྟུལ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་མཆོག་ཏུ་ཞི་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུལ་བཞི་ལས་བརྩམས་པའི་
སྒྲུ་ཡིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁྱེན་པས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་
བྱའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིད་པ་གསུམ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས། འཁོར་བའི་
ཉེས་པ་ཞི་བའི་ཉན་རང་གི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་
མཛད་དོ། །ཐེག་དམན་ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྒྲིན་ཚུལ། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྟུག་
བསྟུལ་ཙམ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཉན་རང་དག་བཙུམ་
པ་མཐར་ཐྱིན་པའི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་བོ་སྒྲུལ་པའི་འདྲ་ཤེས་ཅན་
རྣམས་ལ་དམ་ཆོས་བརྒྱ་དཀར་པོ་དང་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་
ལ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་བླ་འཇུག་གི་ཐེག་
པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིས་ཉན་རང་དེ་དག་སྤྱར་བྱང་འདས་མཐར་ཐུག་མ་
ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ལས་ཡིད་བསྐྱེད་སྟེ། ཐབས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྟུལ་ལས་བསྐྱུལ་བར་འདོད་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་བྱུང་འགྲེལ་དུ་ཡོངས་
སུ་བབྱུང་བས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་སྒྲིན་པར་མཛད་དོ། །ཐེག་ཆེན་རྣམ་
གྲོལ་ལ་སྒྲོར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་སོགས་ཐོབ་
ཆེ་ཞིང་འདི་ཞེས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དུས་

འདི་ཙམ་ཞིག་ན་བསྐལ་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཏེ། འཁོར་འདི་སྟེང་
 དང་ཚེས་ཀྱང་འདི་སྟེང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་
 བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་
 བོ། ། གསུམ་པ་དེ་དག་དོན་བསྟུན་གཉིས། ། རྒྱ་མཚན་དང་སྦྱར་གསུམ་དུ་
 བསྟུ། ། རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཟབ་པ་དང་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་མཐུན་
 སྟུ་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། སོ་སོའི་སྦྱེ་བོའི་བྱིས་པའི་བསམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་
 པར་འཁོར་བ་ལས་རབ་ཏུ་འདྲེན་པའི་བྱིར་ན་སྦྱེ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གྲངས་
 བཞིན་དུ་ཟབ་པ་དོ་བོ་ཉིད་སྦྱེ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོངས་སྦྱེ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེ་
 བའས་ཆེན་པོ་སྦྱལ་སྦྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། ། གནས་ཚུལ་དང་སྦྱར་གཉིས་སུ་
 བསྟུ། ། རྒྱ་འཆད་རྒྱ་བས་འདིར་ནི་དང་པོ་ཚེས་སྦྱེ་སྟེ། བྱི་མ་དང་ནི་གཟུགས་
 གྱི་སྦྱེ་སྦྱེ་གཉིས་སུ་འདུའོ། ། དེ་དག་གྱང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་གཟུགས་
 གནས་པ་བཞིན་དུ་དང་པོ་ཚེས་སྦྱེ་ལ་ནི་ཐ་མ་གཟུགས་སྦྱེ་གཉིས་པོ་གནས་
 ཤིང་སྦྱང་བ་ཡིན་ལོ། ། རྒྱག་པ་ཇི་སྟེང་རྟག་པའི་དོན། ། རྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 མདོར་བསྟན་ནས། ། དེ་ལ་གཟུགས་སྦྱེ་རྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་བདུན་དང་།
 ཚེས་སྦྱེ་རྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་དང་བཅས་བཅུ་ལས་དང་པོ་གཟུགས་སྦྱེ་
 ལ་གཞན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཞི་སྟེ། ལུས་སྟོག་སོགས་ལ་ཆགས་
 པ་མེད་པར་དམ་པའི་ཚེས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སོགས་གཞན་དོན་དུ་རྟག་ཏུ་
 གནས་པའི་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་ཆང་བ་དང་། ། སེམས་ཅན་འདུལ་བར་ཞལ་

གྲིས་བཞེས་པ་ལ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཟད་མེད་གྱི་དོན་བྱ་དགོས་པ་དང་། ཡུན་
འཁོར་བ་ཇི་སྤྱད་དུ་གཞན་དོན་བཞེད་པའི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱན་མི་
འཆད་པ་དང་། དེ་སྤྱད་དུ་གཞན་དོན་དུ་བཞུགས་པར་རུས་པའི་རྩ་འབྲུལ་
གྱི་རྒྱུ་པ་བཞེས་དབང་འབྱོར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་མི་འདོར་བའི་རྒྱ་གསུམ་
སྟེ། སྤྱད་ནི་མཉམ་ཉིད་དུ་མཁྱེན་པས་སྒྲུང་དོར་དུ་མི་གཟིགས་པས་ནམ་
ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བར་བཞུགས་ཀྱང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྲིས་མི་
གཞོད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དབང་ཐུག་སྟེ་མངའ་དབང་བསྐྱར་བ་
ཡིན་པས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྤྱད་པར་བཞུགས་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པས་མི་གོས་
པ་སྟེ་བདུན་གྲིས་གཟུགས་སྐྱེ་རྟག་པ་དང་། གཉིས་པས་ཆོས་སྐྱེལ་འཕོ་བ་
མེད་པའི་གོ་འཕང་བརྟེས་པས་འཆི་བའི་སྟེ་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པ་
དང་། ༡༡ གདོད་ནས་འདུས་བྱས་གྱི་རྩོ་བོ་མེད་༡༡ པས་སྐྱེ་འགག་གིས་སྟོང་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མའི་མཐར་ཐུག་པར་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་སྟེ།
༡༢ མགོན་པོར་གྱུར་པས་ན་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུམ་གྲིས་ཆོས་སྐྱེ་རྟག་
པར་བསྟན་ཏོ། །རྒྱས་པར་བཤད་ལ་དོན་རྣམ་གསུམ། །གཟུགས་སྐྱེ་རྟག་
པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། །གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ལུས་དང་སྟོག་དང་ལོངས་སྟོན་
རྣམས་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པར་བཏང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དོན་དུ་རྟག་དུ་གནས་

བ་དང་། རྒྱུ་ཚད་ཡང་དགོས་པ་མེད་པས་མི་གནས་སོ་ཞེན། གནས་དགོས་
 ཏེ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་དང་པོར་སེམས་ཅན་ཀུན་སྟུག་
 བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ལ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཟད་པ་མེད་
 བས་དམ་བཅའ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་ཡོད་
 གྲང་བཞིན་པ་མེད་དོ་ཟེར་ན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུས་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པས་
 གཙང་བ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་དག་པའི་སྟགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་པ་
 ཚད་མེད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེ་གསུམ་ཡོད་གྲང་བཞུགས་པའི་ཆེ་ཡི་འཕེན་པ་རྫོགས་ནས་བཞུགས་
 མི་རྒྱས་སོ་ཞེན། རྒྱས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་ཞིང་མང་པོར་སྐྱུལ་པ་སོགས་རྒྱ་
 འཇུལ་དང་དེའི་རྒྱུ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་འབྱོར་བས་གང་འདུལ་དེ་སྟོན་
 པར་ནི་སངས་རྒྱུས་དེ་ཡིས་སྤྱིད་པ་ཇི་སྤྱིད་དུ་གནས་ཤིང་རྒྱན་མི་འཆད་
 པར་སྟོད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལ་སྟོན་མི་བཞུགས་
 སོ་ཞེན། མི་སྟོ་སྟེ། མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་པས་འཁོར་བ་དང་ཐུང་ན་ལས་
 འདས་པ་རང་བཞིན་གཉིས་སྒྱུ་འཛིན་པ་ལས་གོལ་ཏེ་འཁོར་འདས་སྒྲང་
 དོར་དུ་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་འཁོར་བ་སྤང་བྱུང་མི་གཟིགས་པ་དང་། འཁོར་
 བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཞོད་པས་མི་བཞུགས་སོ་ཞེན། མི་གཞོད་དེ། དུས་
 ཏུག་ཏུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་མཐའ་ཡས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་
 སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡུན་རིམ་རིང་ཡང་སྟུག་བསྐྱེད་

གྱིས་མི་གཞོད་དོ། །གལ་ཏེ་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་གོས་པས་མི་བཞུགས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་གོས་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་བཞུགས་གིང་
དེ་དག་གི་སྐལ་པ་དང་འཆོམ་པར་སྒྱུད་པ་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱིས་གོས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བདག་ཉིད་འཁོར་བའི་སྒྱུད་ཡུལ་དུ་བསྟན་ཀྱང་དེས་
ཉེས་པས་མི་གོས་པས་སོ། །ཆོས་སྐྱུ་རྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སྤང་རྟོགས་
མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆོས་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་མཛོན་དུ་གྱུར་པས་རགས་པ་ལས་
ཉོན་གྱིས་འཆི་བ་དང་ཕྱ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་མེད་པ་ནི་
བའི་གནས་ཐོབ་པ་ལ། རྒྱེ་འགག་གི་རྣམ་པ་འཆི་བདག་གི་བདུན་རྒྱུ་བ་སྐབས་
ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་
སྤྱ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཐུབ་པ་ཆོས་སྐྱུ་ནི་གདོད་ནས་རྒྱེ་འཆི་སོགས་
རབ་ནི་སྟེ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་མི་བསྐྱུ་བས་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ།
དུས་ཉི་ཆེ་བ་མིན་པར་རྟག་པ་གཏན་དུ་སྐབས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་ནི་སྐབས་མགོན་དཔུང་གཉེན་ལ་སོགས་པར་འབད་ཕྱིར་རྟོག་སྟེ། དེའི་
ཕྱིར་ཕྱི་མའི་ཐུ་ཇི་སྤྱིད་བར་དུ་སྐབས་སུ་མི་རུང་བ་མི་སྤྱིད་པས་སོ། །དེ་དག་ཉིད་
ཀྱི་དོན་བསྟུའོ། །དང་པོ་ཡི་ནི་རྒྱ་མཚན་བདུན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡི་རྟག་
པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཉིད་དེ་ཕྱི་སྤྱི་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡི་རྟག་
པ་ཉིད་བསྟན་པའོ། །བདུན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། །བསམ་མི་བྱབ་ཚུལ་
མདོར་བསྟན་ནས། །བག་གི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །དོན་དམ་གྱིས་

བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོག་པ་འཇུག་པའི་གནས་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་ཞེས་མ་བསྐྱུས་
 པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱལ་བའི་ཡུལ་སྐྱུ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ས་བཅུ་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ན་གཞན་པ་རྣམས་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ། །
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཉིད་ལ་གསུམ། རྒྱ་མཚན་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་པ། །
 སྐྱུ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་བསམ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དག་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་ལ་འདྲི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་
 ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་རྟོག་ཡུལ་གྱིས་བྱུང་ཀྱང་འདི་རྟོག་པས་བརྟག་བྱ་མིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྟག་བྱ་མིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་
 སོགས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་
 མིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་གིང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་སོགས་མེད་
 དོ། །སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་ཞེས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཞེས་མ་
 བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཞེས་མཐའ་ལ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་བ་
 ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྤྱི་བ་ལ་སྦྱོན་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱུ་གཉིས་
 དང་སྐྱར་ཏེ་དོན་བསྐྱུ། །དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་བོ་དག་གིས་ཟབ་
 ཅིང་སྤྲ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་སྐྱུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སྟེ། དུག་པ་སྤྱི་ཞེས་མ་བསྐྱུས་
 པས་སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྒྲ་ཡང་དེ་ཡི་དངོས་པོ་འམ་རང་བཞིན་དུ་མིན་པའི་ཕྱིར་

གཟུགས་སྐྱབས་མེད་ཀྱིས་མི་བྱུང་བ་བསྟན་པ་ལོ། །ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱུང་
ཚུལ་ལོ། །བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བ་མདོར་བསྟུན་ན། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་མདོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་
སྟོལ་བའི་ཐུགས་རྩི་ཆེ་བ་སྟེ་ཆེན་པོ་དང་ཕྱིན་ལས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཏེ་
ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་ཡང་པ་རོལ་
ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱོན་པའི་རྒྱལ་བ་ནི་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། དེས་ན་
རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐུ་མའི་
ཚུལ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བ་འདྲི་ནི་དང་སྟོང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
དག་ས་ལ་གནས་ཤིང་དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མདོན་སུམ་དུ་ཇི་
ལྟ་བར་རིག་པ་མིན་ན་པལ་བས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་སོ། །རིང་བས། དབང་བསྐྱར་
ཐོབ་ཞེས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་ཐོབ་པ་ས་བཅུ་བ་ལ་འཆད་དོ། །ལེ་ཅུ་
གཉིས་པའི་ས་བཅུད་རྫོགས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་
བ་ལས། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པ་ལོ། །

རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་སྐབས། རྣམ་པར་བཤད་ལ་སྦྱོར་ན་གཉིས། །
སྐྱབས་ཀྱིས་དང་སྐྱར་གངས་ཀྱིས་དབྱེ། །ཕྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་གཏན་ལ་དབབ། །
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་གཉིས། །སྐྱེད་པ་ཡོན་ཏན་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན། །རང་དོན་
དང་གཞན་དོན་དུ་གྱུར་པ་དོན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པ་

གྲུ་རྫོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་དེ། ཚེས་སྐུ་ལ་ཡོད་པ་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་
 ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། གཟུགས་སྐུ་ལ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་
 ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ནི་བསྐྱེད་པ་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་ཅུ་
 བཞི་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་སོ་སོར་དབྱེ་བའོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་དོན་
 སུན་ཚེགས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བའི་གནས། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དོན་
 གྱི་ཚེས་སྐུ་ཡིན་ཏེ། དང་སྟོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བདུ་ཙམ་ཐ་སྟོད་
 ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་གཞན་པ་རོལ་གྱི་དོན་སུན་སུམ་ཚེགས་
 པའི་གནས་ཡིན་ལ། དང་པོའི་ཚེས་སྐུ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བྲལ་བའི་ཡོན་
 ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་ལ། གཉིས་པ་གཟུགས་སྐུ་ནི་སྟེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཆོན་
 བཟང་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་པོ་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་
 ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་ནོ། །དབྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཞི་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དོན་སྦྱར་
 ཏེ་སྟོམ་མདོར་བསྟན། སྟོབས་བཅུ་པོ་ཉིད་ནི་མ་རིག་པ་སོགས་སྤྱི་བ་པ་རྣམས་
 འཛོམས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་གཞན་གྱིས་མི་བྱེད་པ་རྫོ་རྫོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་པོ་ཉིད་ནི་འཁོར་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་ནང་དུ་
 འཇིགས་པས་བག་ཚ་བ་མེད་པ་སེད་གྱི་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ནི་གཞན་གང་དང་ཡང་སུན་མོང་མིན་པ་རྣམས་མཁའ་
 བཞིན་ཏེ། སྤྱབ་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྐུ་མཆོན་དཔེའི་རྣམ་པར་བསྟན་
 པ་རྣམས་གཉིས་ནི་གདུལ་བྱ་རིང་བ་དང་ཉི་བ་ལ་སྣང་ཡང་དེ་དག་གི་ངོ་བོར་

གྲུབ་པ་མེད་པས་རྒྱ་ལྷ་དང་གནས་ལྷ་བཞིན་ནོ། །སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་
པར་བཤད། །དེ་དག་སྟོན་པའི་ལུང་ལས་རྟོགས། །སྒྲར་ཡང་དབེ་དོན་བསྐྱས་
ཏེ་བསྟན། །དེ་ཡི་རྒྱས་བཤད་དེ་ཡང་གཉིས། །རང་དོན་དོན་དམ་ཆོས་སྒྲུ་ལ། །
ཡོད་པ་བྲལ་འབྲས་ཡོན་ཏན་དང་། །གཞན་དོན་ཀྱན་རྫོབ་གཟུགས་སྒྲུ་ལ། །
ཡོད་པ་སྒྲིན་འབྲས་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་བྲལ་འབྲས་ཡོན་ཏན་གསུམ། །
སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་མ་འདྲེས་སོ། །དང་པོ་སྟོབས་བརྩ་བཤད་ལ་གཉིས། །
མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན། །རྒྱ་སྟོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་དམ་བཅའ་བརྟན་
པོར་བྱས་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་སོགས་གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་དང་།
སྟོན་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་བྱས་པ་ལས། དགོ་སྤྲིག་སོགས་གྱི་
ལས་རྣམས་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་ནི། སྟོན་གདུལ་བྱའི་དབང་
པོ་བརྟགས་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་གྱི་དད་སོགས་དབང་
པོ་རྣེ་འབྲིང་བརྟུལ་པའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སྟོན་གདུལ་བྱའི་
ཁམས་རྣམས་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་
རིགས་སམ་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པ་རྣམས་མཁྱེན་པ་དང་ནི། སྟོན་མོས་པ་དང་
མཐུན་པར་ཆོས་བསྟན་པས། ཐེག་གསུམ་ལ་སོགས་པར་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་
པ་མཁྱེན་པ་དང་། སྟོན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཁམས་
གསུམ་དང་བྱང་རྒྱུ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་ཀྱན་འགྲོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་དང་། སྟོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆད་མེད་པ་ལ་གོམས་པ་དང་། བསམ་གཏན་

དང་སོགས་པས་གཞུགས་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཐར་དང་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། སྤྱི་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་དང་། སྟོན་དགོ་ཅ་ཆུད་མ་གསན་ཅིང་བག་ཡོད་བྱས་པས་རང་གཞན་གྱི་
 སྟོན་གྱི་ཆེ་རབས་སྟོད་པ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོན་
 གནས་ནི་རྗེས་སྤྲོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྲི་མི་བཞོང་ཞིང་དེ་དག་ལ་དོན་
 སྤང་བར་བྱེད་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་གང་ནས་
 འཆི་འཕོ་བ་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་བར་སྤྲིད་དང་བཅས་པའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ལྷ་ཡི་མིག་གི་མཛོན་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་ཟག་པ་ཟད་
 བྱེད་ཆོས་བསྟན་པས་རང་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ནི་བ་ཟག་པ་ཟད་ཚུལ་མཁྱེན་
 པ་དང་། དེ་ལྟར་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་ལྟེ། །མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡིས་
 དེས་པར་བྱ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གནས་དང་གནས་མིན་དང་། ལས་གྱི་རྣམ་
 སྟོན་དང་། གདུལ་བྱའི་རིགས་སམ་ཁམས་དང་། འགྲོ་བའི་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་
 དང་། ཀུན་འགྲོའི་ལས་སྣ་ཆོགས་དང་། སྟོམས་འཇུག་སོགས་ཉོན་མོངས་
 པ་ཅན་དང་རྣམ་བྱང་གི་བྱེད་པར་དང་། དང་སོགས་དབང་པོའི་ཆོགས་དང་།
 རང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་གྱི་སྟོན་གནས་རྗེས་སྤྲོད་པ་དང་། ལྷ་ཡི་མིག་
 གིས་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཟག་པ་ཟད་ཚུལ་མཁྱེན་པའི་
 སྟོབས་རྣམས་གྱིས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་བྱོགས་མི་ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་སྟོམས་
 འཇུག་བག་ཆགས་གྱི་སྤྲིབ་པ་གསུམ་རིམ་པར་གོ་ཆུ་བ་དང་ཅིག་པ་བརྟན་

པ་དང་གིང་ནགས་འཐིབ་པོ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་འབྲིགས་པར་དང་འཛིག་
པར་དང་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བརྩུ་བོ་གང་ཡིན་
པ་ནི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཛོམས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་ཚུར་
གང་གིས་ཀྱང་མི་བྱེད་པས་རྟོ་རྟོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་འཛིགས་
པ་ལའང་གཉིས། །དོན་གྱི་དོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། །དོ་བོ་དང་ནི་བྱེད་ལས་
གཉིས། །དོ་བོ་ནི་སྟོན་སེམས་སྟོམས་པས་སེར་སྣ་མེད་པར་ཆོས་བསྟན་པ་
ལས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་
ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་བོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་མི་
འཛིགས་པ་དང་། སྟོན་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་མ་བརྟེན་པ་ལས་བར་པའི་
གོགས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ནི་འགོག་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས། འགོག་
པར་བྱེད་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་དང་། སྟོན་དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པས་ཞུགས་
པ་ལས་ངོས་པར་འབྱེད་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་དང་།
སྟོན་ང་རྒྱལ་མེད་པར་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་སྤང་བྱ་བེད་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་བོ་
ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་རྫོགས་པར་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པ་དང་གཞན་དོན་དུ་ལམ་དང་ལམ་གྱི་བར་ཆད་སྟོན་པ་ལ། དཀའ་
ཐུབ་དང་། རིགས་དང་། ལོངས་སྟོད་དང་། རུས་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱིས་
ང་རྒྱལ་བའི་ དག་སྟོང་དང་། བམ་ཟེ་དང་། ལྷ་དང་། བདུད་དང་། ཆངས་
པ་ལ་སོགས་པ་སུས་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་གྱིས་གྲོལ་བའི་མཆན་མ་མ་མཐོང་ནས།

ལུས་མི་བདེ་བ་དང་། རག་བག་ཚ་བ་དང་། སེམས་འཛིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ལྷ་མཆོག་སྐྱབས་པོ་ཆེའི་གནས་སུ་དམ་བཅས། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སེང་གའི་
 སྒྲ་བསྒྲགས། ཚངས་པའི་གནས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་མི་འཛིགས་
 པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་ཡི་བྱེད་ལས་ནི། བདག་ཉིད་དང་གཞན་དོན་ལས་
 བརྩམས་ཏེ་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་བདག་
 ཉིད་གྱིས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། དེ་གཞན་ལ་ཤེས་པར་མཛད་
 པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། སྤང་བྱའི་དངོས་པོ་ཀུན་འབྱུང་ལས་ཉོན་སོགས་
 རང་གིས་སྤངས་སོ་ཞེས་དང་། གཞན་གྱིས་སྟོང་བར་མཛད་ཕྱིར་བར་ཆད་
 སྤང་བྱའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་བྱ་ལམ་ཀུན་ལ་རང་གིས་བསྟེན་ཟིན་
 ཞེས་དང་། གཞན་གྱིས་བསྟེན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ལམ་སྟོན་པ་དང་། ཐོབ་
 བྱ་བྱ་མེད་འགོག་པ་ཤིན་ཏུ་བྱི་མེད་དག་པ་གཉིས་ལྡན་རང་གིས་ཐོབ་བོ་ཞེས་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་མཛད་ཕྱིར་ཟག་ཟད་
 འགོག་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་གིས་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞན་
 དོན་དུ་བདེན་པ་བཞི་བདེན་པར་གསུང་ཕྱིར་དང་སྟོང་སངས་རྒྱས་ཉིད་
 འཁོར་གང་དུ་འདྲ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ། །
 རི་དྲགས་དབང་པོ་སེང་གའི་ལྷ་རྣམས་སྤྱག་པོའི་མཐར་ཏྱག་ཏུ་གནས་ཀྱང་
 འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་རི་དྲགས་གཞན་རྣམས་ལ་སྒྲགས་པ་མེད་པར་བག་
 བརྩམས་ཏེ་རྒྱ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་འཁོར་ཆེ་བ་མང་པོ་ཆོགས་པའི་ནང་དུ་འདྲ་

ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མའི་སེང་གེ་ཡང་རང་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་འཛིགས་
པ་མེད་པར་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པས་སྟོན་
པ་མེད་པ་དང་། ཐུགས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་། སྤང་བྱ་གིན་ཏུ་ཕྱ་བའང་སྤངས་པས་རྩ་ལ་དང་ལྟན་པར་གནས་སོ། །
མ་འདྲིས་བཙུང་བརྟན་ལ་གཉིས། །དོན་དངོས་བརྟན་དང་དཔེ་དང་
སྒྱུར། །དོན་དངོས་བརྟན་པ་ཉིད་ལ་གཉིས། །བཙུང་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་
དང་། །སྤང་བཤད་ལས་དང་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །བཙུང་དབྱེ་བ་དེར་ཡང་
གཉིས། །ཕྱི་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། །བསྐྱུས་ཏེ་གཞན་ཡང་བརྟན་པའོ། །
རྒྱས་པར་བཤད་ལ་སྟེ་ཆོན་བཞི། །དང་པོ་སྦྱོད་པས་བསྐྱུས་པ་དུག །སྟོན་
ལམ་སྟོར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པ་སོགས་གོམས་པས་
མཆོང་རྒྱག་སོགས་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་སྐྱེ་ལ་འབྱུལ་བ་
མི་མངའ་སྟེ་སྐྱེ་ཡི་གཅིག་དང་། སྟོན་ཅོད་པ་མེད་པ་དང་རྟུན་ཆོག་དང་ཕྱ་
ཅོར་སྐྱེ་བ་སོགས་སྤངས་པས་ཅོད་པ་དང་ཀྱལ་ཀ་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་
ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་གསུང་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་སྟེ་གསུང་གི་གཅིག་དང་། སྟོན་
རྗེས་དྲན་དུག་གོམས་པར་བྱས་པས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་འདས་དོན་བརྗོད་
པའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྟོན་གཞན་སེམས་བསྐྱང་བ་
སོགས་གོམས་པར་བྱས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་མ་
བཞག་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་བ་དང་། སྟོན་སེམས་དང་འདྲུ་གེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་

སྤང་བ་ལ་གོམས་པས་ལའོར་བ་དང་མུང་འདས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་འདུ་
 ཤེས་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་མངའ་བ་དང་། སྡོན་བདག་གཞན་དང་
 སྤིང་ཞི་སོགས་མཉམ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་པས་གདུལ་བྱ་དུས་ལ་བབས་
 ཀྱང་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པས་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་
 བ་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་བཞིའོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་པ་སྤྲུལ་བ་དུག །སྡོན་ཟབ་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཆོལ་བ་སོགས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་དགོན་མཆོག་གི་གདུང་
 རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་ཉམས་
 བ་མི་མངའ་བ་དང་། སྡོན་བླ་མ་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པ་སོགས་
 ལ་བརྩོན་འགྲུས་གོམས་པས་གཞན་དོན་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སྡོན་
 དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་གོམས་པས་ཆོས་ཀྱན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གཟིགས་
 པའི་དྲན་པ་དང་། སྡོན་ཆོས་འཆོལ་བས་མི་ངོམས་པར་ཤེས་རབ་གསུམ་
 བསྐྱེད་པས། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྡོན་འདུ་འཛི་སྤངས་
 ཉིད་བཅན་པར་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་གོམས་པས། སྤྱིབ་པ་དང་
 བུལ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། སྡོན་གཞན་གྱིས་རྟོགས་ཆེད་ཆོས་སྟོན་པ་
 དང་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རང་རྩལ་ཤེས་པ་ལ་གོམས་པས། ཆོས་ཀྱན་ལ་དབང་
 འབྱོར་བའི་ཤེས་རབ་སྤྱིབ་པ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་
 ལ་གཟིགས་པ་ཉམས་མི་མངའ་བའོ། །འདིར་ཉིང་འཛིན་མ་སྟོས་པ་མཉམ་
 པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བའི་ནང་དུ་འདུས་ལ། ཁ་ཅིག་ཏུ་དྲན་པ་མ་སྟོས་

པའང་བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བར་འདུས་ཤིང་། ལ་ལར་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ལྟར་
 ན་འདུན་བཙོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའམ། ཡང་ན་རྣམ་གྲོལ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་བསྐྱེས་པ་དུག་འདི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་དབང་པོ་གནས་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ལས་མ་ཐོབ་པའི་
 ཉམས་པ་མི་མངའ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་མཛད་པས་བསྐྱེས་པ་གསུམ། །
 རྩོན་གཡོ་སྦྱ་ཚུལ་འཆོས་སོགས་བྲལ་བའི་ཆངས་སྟོད་གོམས་པ་ལས། སྦྱ་
 ཡི་ལས་རྩུ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྩོན་རྩུན་དུ་སྦྱ་བ་སོགས་སྤངས་ཤིང་
 ཆོས་ཀྱི་གཏམ་སྦྱ་བ་ལ་གོམས་པས། ངག་གི་ལས་ཆོས་རྩོན་པ་སོགས་དང་།
 རྩོན་བརྒྱབ་སེམས་སོགས་སྤང་ཞིང་ཡང་དག་ལྟ་བུ་གོམས་པས་ཡིད་ཀྱི་ལས་
 ཉིང་འཛིན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྦྱ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་རྩོན་
 ཏུ་འགྲོ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་མཁའ་པམ་
 བསྐྱེས་པ་གསུམ། །རྩོན་འདས་དང་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་མི་ཟ་
 བར་བདག་གིས་དེ་ཐོབ་པར་མོས་པ་དང་། བདག་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འདུག་
 པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། དེམ་པ་ལྟར་འདས་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འདུག་པ་སོགས་དུས་གསུམ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 གཟིགས་པ་སྦྱིབ་པ་མེད་པའོ། །བསྐྱེས་ཏེ་གཞན་བསྐྱེས་དབྱེ་བ་མེད། །དེ་
 ལྟར་བཙོ་བརྒྱད་པོ་འདི་དང་གཞན་ཡང་ཆོས་གོས་སོར་བཞི་ཙམ་སྦྱེལ་བ།

རེག་པ་དང་། སྐྱེ་ཚད་མེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། ཁྱད་པར་
 ཏུ་འཕགས་པའི་སྐྱི་གཙུག་བལྟར་མི་མདོན་པ་དང་། ཅི་སྒྲན་དང་འབྲ་བར་
 མཐོང་མ་ཐག་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ནི་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 སྐྱོན་པའི་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཅོ། །ལས་དང་ཐོབ་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར།
 སྐྱེ་འབྱུལ་བ་དང་གསུང་ཅུ་ཅུ་དང་ཐུགས་བསྐྱེལ་བ་དང་། རྣམ་གཡེར་གིས་
 ཐུགས་གཡོ་བ་དང་འཁོར་འདས་བྱ་དགྱི་ནི་འདྲ་ཤེས་དང་། མ་བརྟག་
 པར་རང་གིས་བཏང་སྒྲོམས་དྲུ་ཐོང་སངས་རྒྱས་ལ་མེད་ཅིང་། གཞན་པན་
 རོན་གཉིས་གྱི་འདུན་པ་དང་ནི། གཞན་རོན་ལ་སྒྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་།
 རོན་ཀྱན་གཟིགས་པའི་དྲན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་
 རབ་དང་། ཏག་ཏུ་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་རོན་ཀྱན་
 གཟིགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལས་ནི་ཉམས་པ་མི་མངའ་
 བ་དང་། སངས་རྒྱས་གང་གི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ལས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཏུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་
 བྱ་རྣམས་ལ་ཏག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པ་མཁུན་པ་རྒྱ་ཆེན་བསམ་
 མི་ཁྱབ་པ་ཐིམ་ཏེ་པའི་རོན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་
 པོ་གང་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་ནས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བར་འཇིགས་པ་མེད་པར་དམ་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ། སེམས་ཅན་སྐྱེ་གསུལ་
 ལས་བསྐྱེལ་བར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་བདུད་བཞི་ལས་

ཀྱལ་བ་ཉིད་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེས་སོ། །དེ་དག་དཔེ་དང་
ལེགས་སྦྱར་རོ། །ས་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཚེས་སྤྱ་གཤེར་སོགས་གང་ཡིན་
པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་མིན་ལ། ནམ་
མཁའི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་མེད་དང་ཐོགས་མེད་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་
པའི་མཚན་ཉིད་གང་དེ་འབྱུང་བཞི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་མེད་པ་ལྟར།
གཞན་གང་དང་མ་འདྲིས་པས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་ནས། འོན་
ཀྱང་ས་ཁྱུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་ལྔ་ནི་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་དམིགས་པས་མཚུངས་
པ་འཇིག་རྟེན་དག་ན་བྱམ་མོང་སྟེ། མ་འདྲིས་པ་ཉིད་ནི་རྩལ་ཕྱན་ཙམ་ཡང་
འཇིག་རྟེན་དག་ན་བྱམ་མོང་མིན་པས་ནམ་མཁའ་ཀྱང་མི་མཚོན་ནོ་ཞེས་
སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིབ་འབྲས་བཤད་ལ་གཉིས། །མཚོན་བྱ་མཚོན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད། །
སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལམ་དུ་དམ་བཅའ་བརྟན་པར་མཇད་པས། ཞབས་མཐིལ་ལེགས་
བར་མཉམ་པར་གནས་པ་དང་། ༡ ་ སྒྲིབ་ཡོ་བྱད་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲིབ་པར་བཏང་
བས། དུག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ན་རྩིབས་སྟོང་གི་འཁོར་ལོའི་མཚན་པ་དང་།
༢ ་ སྒྲིབ་གཞན་ཁྱད་དུ་མ་བསད་པས་ཞབས་ཀྱི་རྩིང་པ་ཡངས་ཤིང་། ཞབས་
ཀྱི་ལོང་བུ་མི་མངོན་པར་ལྷུ་པ་དང་། ༣ ་ ཤེར་ཕྱིན་དུ་གཉིས་སུ་བཤད།
སྒྲིབ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚེས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ལས། དུག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་
རིང་བ་དང་། ༤ ་ སྒྲིབ་གཞན་གྱི་འཁོར་མ་བྱེ་བས། དུག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་

རྣམས་ནི་དྲ་བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། རྟོན་གོས་བཟང་པོ་སྣ་ཚོགས་བྱིན་
 བས། བགས་པ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་སྐྱ་གཞོན་གྱི་ཕྱོད་ཀྱིས་པས་ལེགས་
 བ་ཉིད་དང་། རྟོན་བཟང་བཏུང་མཚོག་ཏུ་བྱུ་ལོམ་པ་བྱིན་བས། སྐྱ་ཡི་
 གནས་ནི་བོལ་གང་གཉིས། དུག་རྒྱབ་གཉིས། དུག་སྟེང་གཉིས། ལྷག་པ་
 སྟེ་བཏུན་པོ་དག་མཐོ་བ་དང་། རྟོན་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་
 བ། བྱིན་པ་རི་དྲགས་ཨེ་ན་ཡ་འདྲ་བར་རྒྱུ་མ་ཞིང་གིས་པས་ལ་རིམ་བྱིས་པ་
 དང་། རྟོན་གསང་ཚོག་བསྐྱང་ཞིང་འབྲིག་པ་སྤངས་བས། གསང་གནས་གྲུང་
 པོ་ཆེའམ་རྟ་ཅང་གས་བཞུན་ཏུ་སྐྱབས་སུ་ལུབ་པ་དང་། རྟོན་དགེ་བའི་ལས་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐར་བྱིས་སྟུང་བས། རོ་སྟོང་འཕེལ་གཞི་བ་སེང་གོ་དང་འདྲ་བ་
 དང་། རྟོན་དགེ་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་བས། དུག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་གོང་
 བར་སྟེང་པ་མེད་ཅིང་ག་རྒྱས་པ་དང་། རྟོན་གཞན་ལ་མི་འཇིགས་པ་བྱིན་
 ཞིང་དབུགས་དབྱུང་བས། དབྱུང་མགོ་ལེགས་པར་རྒྱུ་མ་ཞིང་དུག་པའི་ལྷན་
 མཛེས་པ་དང་། རྟོན་གཞན་གྱི་གྲོགས་བྱ་བ་ལ་སྟོབས་ལྷགས་པ་ལས། དུག་
 གི་རིག་བྱ་འཇམ་ཞིང་དབྱིབས་རྒྱུ་མ་ཞིང་སྟོམ་པ་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་།
 མ་བཏུད་ཀྱང་དུག་རིང་བ་ལུས་མའི་ལྷ་ངར་སྟེབས་པ་དང་། རྟོན་དགེ་བཏུ་
 མི་རོམས་པར་སྟུང་བས། གྲི་མས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐྱ། འདྲ་བྱི་དབྱིལ་
 ལམོར་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་། རྟོན་ནད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་ཚོགས་བྱིན་པ་
 ལས། མགྲིན་པ་གྲི་མ་མེད་པའི་དྲང་རིམ་པ་གསུམ་དང་འདྲ་བ་དང་། རྟོན་

དགེ་བའི་སྒྲོར་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱབས་པ་ལས། འགམ་པ་དེ་དྲགས་
རྒྱལ་པོ་སང་གི་འདྲ་བར་རྒྱས་པ་དང་། རྩོན་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་མཉམ་
པར་བྱས་པ་ལས་ཆེས་མཉམ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ཆར་ཞིང་སྟེང་འོག་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་གྲངས་
མཉམ་པ་དང་། རྩོན་སེམས་ཅན་མི་མཛོལ་བ་རྣམས་བསྐྱེམས་པ་ལས། རབ་
ཏུ་དག་ཅིང་ཆེས་ཐག་བཟང་བ་དང་། རྩོན་ཡིད་དུ་འོར་བའི་ནོར་བུ་བྱིན་
པ་ལས། གྲི་མ་མེད་པས་རྣམ་པར་དྲག་པའི་ཆེས་རིང་ཐུང་སྟོམ་སྟོམ་མེད་
པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ནི། རྩོན་སྟོགས་ལྷན་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཉེས་པའི་གྲི་
མས་མ་གོས་པར་སྒྱུད་པས། མཆེ་བ་རབ་མཆོག་ཏུ་དྲུང་ལྟར་དཀར་བ་ཉིད་
དང་། རྩོན་ཐམས་ཅད་དུ་བདེན་པའི་ཆོག་བསྐྱར་བ་ལས་ལྷགས་རིང་ཞིང་
སྟབ་པས་ཞལ་དཀྱིལ་ཁེབ་པ་དང་། རྩོན་ཡིད་དུ་འོར་བའི་རོ་བློ་བ་བྱིན་པ་
ལས། ལམ་ལུ་འཕེལ་ཆད་མེད་ཅིང་ཀུན་གྱིས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཡི་རོ་བློ་བ་ཡི་
མཆོག་ཉིད་དུ་རོ་མི་ཞེས་པ་ཡིན་ཀྱང་མཁུན་པའམ་ཕྱོར་བ་དང་། རྩོན་ཆོག་
རན་སྤངས་ཞིང་སྟན་པར་སྒྲས་པ་ལས། ཀུན་སྒྲོང་གི་རྟོག་པ་ལ་མི་སྟོས་པར།
རང་བྱུང་གི་གསུང་ཀ་ལ་མིང་ཀ་ཡི་སྒྲ་ལྟར་སྟན་པ་དང་ཆོངས་པའི་དབྱངས་
ལྟར་རྒྱང་རིང་དུ་ཐོས་པ་ཉིད་དང་། རྩོན་བཅས་པའི་སྟོན་སྟོན་གཞན་རྗེས་སུ་
བསྐྱངས་པ་ལས། རྩོན་བཟང་པོ་ལྷུང་ལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟར་དཀར་ནག་འབྲེས་
ཤིང་དཀྱུས་རིང་བ་དང་། རྩོན་བསམ་པ་སྒྲུ་མེད་པར་མཛོད་པ་ལས་རྩི་མ་
ཁྱུ་མཆོག་གི་རྩི་མ་དང་འདྲ་བར་མཐུག་ཅིང་གནག་ལ་མ་འཛིངས་པ་ཉིད་

དང་། རྩོན་བསྐྱུགས་འོས་བསྐྱུགས་པ་ལས། ཞལ་དཀྱིལ་མཛོས་ཤིང་དྲི་མ་
 མེད་པའི་རྩོན་མཚམས་སུ་མཛོད་སྐྱུ་དཀར་པོ་འཕེན་ན་གྲུ་གང་ལས་རིང་ཞིང་
 བཞག་ན་གཡས་སུ་འབྱེལ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་། རྩོན་བྲམ་ལ་གྲུས་ཤིང་
 འདྲད་བ་བྱས་པ་ལས། གཙུག་ཏྲེར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བལྟར་མི་
 མཛོན་པ་དབྱ་ཡི་ཅེ་མོར་ལྷན་པ་དང་། རྩོན་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་
 ཤིང་ཡིད་འོང་གི་སལ་སྟན་བྱིན་པ་ལས། དྲི་མ་དགྲ་ཅིང་མ་འཁུམ་བར་སྒབ་
 པ་དང་ལྷན་པའི་བགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་འདྲུ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་མཚོག་
 སངས་རྒྱས་ལ་མངའ་ཞིང་། འདི་ཤུག་ཐུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་རྩོན་བྲམ་ལ་
 ལ་དེའི་དོད་དུ་རྩོན་པོ་བགྱང་ངོ་ཞེས་རོང་རྩོན་གསུངས། རང་གིས་མདངས་
 བཟང་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་པ་འདྲ་སྟུང་མོ། རྩོན་འདྲུ་འཛི་སྤངས་པས་དགེ་བ་
 སྤེལ་ཏེ་མཁན་སློབ་སོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་མཐུན་པར་བཟུང་བ་ལས། བ་
 སྐྱུ་རྣམས་ལེགས་པར་སྤྲུལ་འཇམ་ཞིང་རེ་རེ་ནས་སྤྱེས་ཏེ་སྐྱུ་ཡི་བྱེན་དུ་གཡས་
 བྱོགས་སུ་འབྱེལ་བ་ཉིད་དང་། རྩོན་བརྟེན་པ་དང་མཚོན་ཆ་སོགས་སྤངས་
 པ་ལས། དབྱ་སྐྱུ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིན་ཆེན་མཐོན་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་།
 རྩོན་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཏྲིང་རེ་འཛིན་ལ་སྐྱུར་བ་ལས། ཅུ་གྲོ་རྩ་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པའི་རྩོན་ཤིང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲུ་བར། སྐྱུ་ཆུ་ཞིང་གའ་བ་
 ཉིད་དང་། རྩོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་དང་མཚོན་རྟེན་གསོས་
 པ་དང་། སེམས་ཅན་འཛིགས་པ་རྣམས་དཔུགས་དབྱུང་བ་ལས། ཀྱན་རྒྱ་

བཟང་པོ་དཔེ་མེད་པའི་དྲང་སྟོང་ཆེ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ནི་སྟེ་མེད་བྱ་ཡི་སྟོབས་
ལྟ་བུ་སངས་ཞིང་དོ་རྗེ་ལྟར་མཁུགས་པའི་སྐྱེ་ཆེ་ཞིང་དྲང་ལ་ཀྱན་ནས་མཛེས་
པ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་ན་པལ་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་གཟི་
བརྗིད་གྱི་དཔལ་རབ་རྒྱ་འབར་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་གཉིས་པོ་འདྲི་དག་
སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་མི་དབང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་
པོར་མཆོན་པའི་མཆན་དུ་མདོ་སྟེ་ལས་གསུངས་སོ། །མཆོན་བྱེད་དཔེ་དང་
སྒྱུར་ཏེ་བསྟུ། །དཔེ་རྗེ་ལྟར་ན་སྤྱི་མེད་པའི་སྟོན་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་ཡི་
དགྱིལ་དུ་སྒྲ་བའི་གཟུགས་ཉ་གང་བ་མཐོང་བ་དང་། དེ་སྟོན་ཀའི་དུས་གྱི་
ཆུ་སྟོན་པོ་དྲངས་ཤིང་དྲི་མེད་གྱིས་གང་བའི་མཆོར་ནི་མཐོང་བ་ལྟར། དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྐས་ས་བཅུ་བ་རྣམས་དང་པལ་པའི་ཆོགས་རྣམས་གྱི་བྱབ་
བདག་སངས་རྒྱས་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དང་འཛིག་ཏེན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ནད་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་
རོ། །དེ་དག་སྟོན་པའི་ལུང་ལས་རྫོགས། །སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་
ཅུ་བཞི་པོ་འདྲི་དག་སོ་སོར་ཆོས་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པ་བྲལ་རྒྱ་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་
ལ་ཡོད་པ་སྤྱིན་རྒྱུའི་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ། འདིར་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་རྗེ་བཞིན་
བུ་མོ་རིན་ཆེན་གྱི་ཁྱེས་པའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཅེས་པའི་མདོ་ཡི་རྗེས་
སྐྱེ་འབྲངས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲར་ཡང་བསྟན་ལ་རྣམ་པ་གཉིས། །
དཔེ་དོན་མཚུངས་ཆོས་སྐྱེར་བསྟན་པ། །དེ་དག་སྒྱུར་ཏེ་སོ་སོར་བཤད། །དེ་

ཡང་དང་པོ་སྒྱིར་བསྟན་པ། །སྟོབས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱིས་མི་བྱེད་པ་དང་།
 མི་འཇིགས་པ་ནི་སྟོབས་པ་མི་ཞན་པ་དང་། ས་འདྲེས་པ་ནི་ཉན་རང་སོགས་
 དང་མཚུངས་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཆོས་སྐྱུ་ལས་གཡོ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན་དུ་རྫོ་རྗེ་དང་སེང་གེ་དང་ནམ་མཁའ་དང་དག་པའི་ཁུ་
 ཡི་ནང་དུ་འཆར་བ་དང་བཅས་པའི་སྒྲ་བའི་དཔེས་བསྟན་ཏེ། །སོ་སོར་བསྟན་
 པ་ལ་ཡང་གཉིས། །བྲལ་འབྲས་ཆོས་སྐྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་། །སྒྲིན་འབྲས་
 གཟུགས་སྐྱུའི་ཡོན་ཏན་བཤད། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཕྱེ་སྟེ་དཔེ་
 ཡིས་མཆོན་ཚུལ་དང་། །བསྐྱས་ཏེ་དབྱེ་བ་མེད་ཚུལ་ལོ། །མཆོན་ཚུལ་ལ་ཡང་
 རྣམ་གསུམ་ལས། །སྟོབས་རྣམས་རྫོ་རྗེས་མཆོན་ཚུལ་གཉིས། །དང་པོ་སོ་
 སོར་མཆོན་ཚུལ་དང་། །སྟོབས་བཅུ་རྫོ་རྗེ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ལས་ནི་གནས་
 དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་སོགས་སྟོབས་དང་པོ་དུག་དང་། །ཉན་མོངས་དྲི་མ་
 མེད་པ་སོགས་སྟོབས་བར་མ་གསུམ་དྲང་། །ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཕྱི་
 མ་གཅིག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་བསལ་བས་གོ་ཆ་སྔ་བ་དང་ཕྱིག་པ་
 བརྟན་པ་དང་ཤིང་མཐུག་པོ་བཞིན་དུ་ཐུག་དང་བཤིག་དང་བཅད་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མཆོན་ཚུལ་ལོ། །བརྗིད་བ་ཉིད་དང་། །སྟོར་པོ་ཉིད་དང་
 བརྟན་པ་ཉིད་དང་མི་བྱེད་པས་ཏེ་ཆོས་དེ་བཞིས། །དང་སྟོང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 །སྟོབས་ནི་རྫོ་རྗེ་དང་འདྲ་ལོ། །དེ་བཤད་པ། གང་གི་ཕྱིར་བརྗིད་བ་ཡིན་ཞེས།

འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་པོས་ཏེ་སྒྲིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་
ཕྱིར་སྒྲིང་པོ་ཡིན་ན། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པས་བརྟན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གང་ཕྱིར་བརྟན་པ་ཡིན་ན། རྣམ་རྟོག་དང་མཚན་མ་སོགས་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤང་བྱ་
ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཤིང་རྒྱུ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པས་མི་ཕྱེད་པའི་
ཕྱིར་ན། སྟོབས་བཅུ་བོ་རྟོ་རྟོ་བཞིན་ལོ། །མི་འཛིགས་སེང་གས་མཚོན་ཚུལ་
གཉིས། །མདོར་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །བསྟན་པ། སུ་ལ་ཡང་འཛིགས་
པ་མེད་ཕྱིར་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཕྱིར་དང་། སྟོ་གྲོས་བརྟན་ཕྱིར་དང་ཡོན་
ཏན་གྱི་རྩ་ལ་ནི་སྟན་སུམ་ཚོགས་པས། ཐུབ་པ་མི་ཡི་སེང་གེ་ནི་སེང་གེ་བཞིན་
དུ་འཁོར་གྱི་ཆོགས་སུ་འཛིགས་པ་མི་མངའ། རྒྱས་བཤད། དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ཀྱན་
མདོན་སུམ་དུ་མཐུན་པས་དྲི་བ་ཀྱན་ལུང་སྟོན་ལུས་པས་པས་ཆོལ་སོགས་
སྟེ་བོ་གང་ལས་ཀྱང་འཛིགས་པ་མེད་པར་ནི་རྣམ་པར་གནས་པ་དང་། སྒྲིབ་
པ་པལ་ཆེར་དག་པའི་སེམས་ཅན་ས་བཅུ་པ་དང་ཡང་བདག་ཉིད་མི་མཉམ་
པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་སུ་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་། ཐུགས་ནི་
རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་རྩེ་གཅིག་
ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ན། ཏིང་འཛིན་བརྟན་པ་ཉིད་དང་། མཚོག་ཏུ་སྤང་དགའ་
བ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཡི་སྒྲིབ་པ་ཤིན་ཏུ་བྱ་བ་ལས་ཀྱང་ལགས་པར་
བཞུལ་བའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་པ་ལ་རྩལ་སྟན་སུམ་ཚོགས་ནི་

གེགས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ། །མ་འདྲིས་ན་མ་མཁས་
 དཔེས་མཚོན་ནས། འཛིག་རྟེན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཉན་
 ཐོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཞི་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོད་པ་
 རང་རྒྱལ་བདག་མེད་སྤྱེད་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲོ་ལྷན་བྱང་སེམས་བདག་
 མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་མངོན་སུམ་
 དུ་མཁའ་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲོ་དག་ནི་ཤ་ཞིང་ཟབ་པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར་དཔེ་ནི་ས་ཁུ་སོགས་རྣམ་པ་ལྷ་སྟེ་སྟེ་མ་སྟེ་མ་རགས་ཤིང་ཕྱི་ས་ཕྱི་
 ས་ཤ་ཞིང་ཟབ་པ་དང་འདྲའོ་ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། འཛིག་རྟེན་
 ཀྱན་གྱི་ཉིར་འཚོའི་གཞི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟེ་ཡིས་རྟེན་བྱེད་
 པ་དང་། ལྷ་ཡིས་སྟེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་ཡིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་
 གིས་མི་འདྲལ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཉིར་འཚོ་བྱེད་པ་དང་
 མཚུངས་ཤིང་། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་སོ་སྐྱེ་བ་རྣམས་དང་།
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་
 པས་ཐུན་མོང་མེན་ཕྱིར་ས་སོགས་ལས་འདས་པའི་ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་ནོ། །བསྟུས་ཏེ་དབྱེ་བ་མེ་ཁྱུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ནི་ཅ་
 གཉིས་པོ་འདྲི་རྣམས་རང་དོན་དོན་དམ་ཚུས་སྒྲིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་ཞིང་དེའི་རང་དུ་
 དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་སྟེ། རྣམ་པ་རིན་ཆེན་གྱི་འོད་དང་མདོག་དང་དབྱིབས་
 རྣམས་དབྱེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འདྲི་རྣམས་ཀྱང་ཚུས་སྒྲི་གཅིག་གི་རང་དུ་དབྱེ་

བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིན་འབྲས་གཟུགས་སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། །མཆོན་རྣམས་
 སྒྲིག་ཉིས་ལ་གནས་ཚུལ། །མཆོན་བཟང་པོས་བརྒྱན་པའི་སྒྲིམ་ཐོང་བ་ཙམ་
 ན་སྒྲིས་བུ་ཆེན་པོའི་ཞེས་ཡིད་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྲང་
 ཡིན་པ་སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་ཞེས་བུ་བ་འདི་ཉིད་སྒྲུལ་པའི་སྒྲིད་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཆོས་ལ་ཆོག་གས་པར་ནི་ལོངས་སྟོན་པ། ལོངས་སྟོན་ཆོག་གས་སྒྲིལ་གཟུགས་
 སྒྲིག་ཉིས་ལ་བརྟེན་ནོ། །གཟུགས་སྒྲིལ་བའི་དཔེས་མཆོན་ཚུལ། །གཟུགས་
 སྒྲིམ་ཐོང་བའི་གོགས་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་རིང་བ་སོ་སྒྲིད་དང་ཉན་
 ཐོས་སོགས་དང་། ཉེ་བ་ས་བཅུའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འཛིག་ཏེ་
 དང་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་རྩ་དངས་པར་སྒྲིབ་པའི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་
 བ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་སྒྲིབ་པའི་གཟུགས་དངོས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། སྒྲི་
 གཉིས་པོ་དེ་མཐོང་བ་དག་གི་གདུལ་བྱའི་རིགས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲིད་དོས་དང་། དེའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་
 པས་དགྱིལ་ལའོར་གཉིས་ཞེས་སོ། །ལེའུགས་ལྷུ་པའི་ས་བཅད་ཆོག་གས་སོ། །
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུད་སྒྲ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་
 དབྱེ་བ་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའོ། །

ཏོགས་བྱའི་ཕྱིན་ལས་དོན་ལ་གཉིས། །ལྷན་གྲུབ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བསྟན། །
 དེ་ཉིད་དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ། །དང་པོ་ལ་ཡང་བསྟན་བཤད་གཉིས། །
 མདོར་བསྟན་ལ་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་མཛད་པ་ན། མཐའ་ཡས་པའི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་
 ཉལ་བསམ་ཅད་མཐུན་ཡང་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་
 རྩེལ་མེད་པར་ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་
 པ་དང་མཐུན་པར་ཞི་དག་སོགས་འདུལ་བའི་བསམ་སྒྲ་ཚོགས་པར་སྟོན་པ་ལ་
 འབད་རྩེལ་མེད་པར་ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་འཇུག་པ་དང་ནི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་
 དབང་གི་གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པ་ལ་འབད་
 རྩེལ་མི་མངའ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་ཡི་ཡུལ་འཛིག་རྟེན་ཁམས་
 མཐའ་ཡས་རྣམས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་རྣམས་སུ་
 གཤེགས་པ་ལ། བྱ་བ་བདག་སངས་རྒྱལ་ནི་དུས་དྲག་ཏུ་འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་
 བྱ་བ་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་མི་འཆད་པ་མདོར་བསྟན་ཏེ། རེས་འབྲིན་
 གྱི་རྒྱ་གཟུགས་དང་ཏིང་འཛིན་སོགས་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཆོག་གི་ཚོགས་རྣམས་
 དང་ལྷན་ཞིང་། དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་གང་བའི་མཆོ་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་དང་།
 ཉེར་སྟོན་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སེམས་ཅན་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་
 ཉི་འོད་ཅན་འདིས་འགོ་བ་ལས་ཀྱི་ཐེག་པ་ས་ལུས་པ་ངེས་པར་བསྐྱབས་པའི་
 རྒྱ་སྟོན་ཚོགས་དང་ལྷན་ཏེ་དེ་དག་གི་འབྲས་སུ་སྟོན་ཚོགས་མཐའ་དང་དབུས་
 མེད་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ནམ་མཁའ་ལྷན་བྱ་བ་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་
 པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་བྱང་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་སྟོབས་
 སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲི་མ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་གཏོར་ལྷ་སྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་

ལ་ཁྱད་མེད་ཏུ་གནས་པར་རྣམ་གཟིགས་ནས། དེ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པར་མཛད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་རང་བཞིན་རྣམ་
དག་ཁམས་ནས་མཁའ་འདྲ་བ་དེ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གྲོ་བར་བ་ཉོན་མོངས་དང་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིན་གྱི་དྲ་བ་བསལ་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། སེལ་བྱེད་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱུགས་རྗེའི་རྒྱུད་བྱུགས་དྲག་པོ་དག་གིས་རྣམ་པར་གཏོར་བར་
ལུས་པའི་མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་དོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས་ལྟན་གྱུ་བ་
བཤད། །གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་ཐབས་གང་གིས་གདུལ་བ་ཡི་བྱ་བ་གང་།
གནས་གང་དུ། དུས་གང་གི་ཆོ་འདུལ་བ་ལ་དེ་དང་དེ་ཡི་བྲིན་ལས་འཇུག་
པ་ལ་རྣམ་ཏོག་སྒྲིབ་མེད་ཅིང་འབད་ཚེ་ལ་གྱི་གཡོ་བ་མེད་བྱིར་བྱུབ་པ་སངས་
རྒྱས་ནི་ཏོག་ཏུ་ལྟན་གྱིས་གྱུ་བ་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལ་བསམ་པ་སྣ་ཆོགས་
པའི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་ནི་གང་ཞིག་གི་ཆེད་དུ། རང་རང་གི་མོས་པ་
དང་མཐུན་པར་ཐེག་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བའི་ཐབས་མང་པོ་གང་
དང་གང་གིས་འདུལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་མདོན་མཐོ་དང་མཐར་ཐུག་
ངེས་ལེགས་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་གང་དུ་ནི་འདུལ་བ་
དང་གང་གི་ཆོ་འདུལ་བའི་ཡུལ་དང་དུས་དེ་དག་ཏུ་འདུལ་བ་ལ་ལྟན་གྱུ་བ་
ཏུ་འཇུག་གོ །རྒྱན་མི་འཆད་པ་བཤད་ལ་ལྟ། །མིང་གི་དབྱེ་བ་བརྟན་པ་
གཅིག་ཤིན་ལས་འབྱུང་བའི་ངེས་འབྱིན་གྱི་རྒྱ་དང་། དེ་ཡི་ཉེ་བར་སྟོན་པ་
ཡི་རྒྱུན་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ལས་འབྲས་བུ་གྱུ་བ་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་དེ་

ཡི་ཕྱིན་ལས་འདུག་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་
 པ་སྒྲང་བར་བྱ་བ་དང་སྒྲིབ་པ་དེ་གཙོ་དྲ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་སྐྱེན་
 རྣམས་ལ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་རང་གིས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དོན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་གཉིས། །དོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་དུག་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན།
 མཐར་ཐུག་ཏུ་ངེས་པར་འབྱིན་པ་སྟེ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ས་བཅུ་སྟེ།
 རྩེ་གསུམ་གཉིས་པོ་དག་ནི་ས་བཅུ་པོ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་སྟོན་
 པའི་རྒྱུ་ལོ། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། བྱང་
 རྒྱུ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་སྟོང་པོ་དེ་སྒྲིབ་བྱེད་མཐའ་ཡས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་
 མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །དུས་ཀྱན་ཏུ་ནི་སྒྲིབ་པ་དེ་
 འཛེམས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེན་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སྟོང་པོ་ཅན་དུ་གཟིགས་ནས། དེ་དག་དཔེ་ཡིས་མཚོན་ཚུལ་གསུམ། །དེ་
 ལྟར་ན་གནས་དུས། པོ་ནི་འདྲི་དག་རྣམས་གོ་རིམ་རྗེ་བཞིན་ས་བཅུ་རྒྱ་མཚོ་
 ལྟ་བུ་དང་། རྩེ་གསུམ་གཉིས་ཉི་མ་དང་ནི་བྱང་རྒྱུ་ན་མ་མཐའ་དང་གཟུང་བྱ་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གཏེར་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྒྲིན་
 དང་དེ་འཛེམས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔེ་དོན་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཞི། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འདྲ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མཛོན་ཤེས་
 ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ས་རྣམས་རྒྱ་

མཚོ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་ཉིད་འཛིན་སྟེ་ཉིད་
འཛིན་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིང་། ཚྲིགས་གཉིས་དག་ནི་ཉི་མ་བཞིན་དང་། ཐམས་
ཅད་དུ་བྱུང་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་བྱིང་། བྱང་རྒྱ་བ་ནི་ནམ་
མཁའི་ཁམས་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་
ཉིད་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་བ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་བྱིང་། སེམས་
ཕན་གྱི་ཁམས་ནི་གཏོར་དང་འདྲ་བའོ། །སྤང་བྱ་སྟོ་བུར་བ་ཡིན་པ་དང་།
རང་བཞིན་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་
བྱིང་། ཁམས་རྣམ་དག་དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་ཉོན་མོངས་ནི་སྒྲིན་ཚྲིགས་བཞིན་དང་།
སྒྲིབ་པ་དེ་འཐོར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་པ་ནི་ཉིད་གནས་ཉི་བར་གནས་
པའི་བྱིང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་མི་བཟད་དེ་ཐུགས་དུག་པོའི་རྒྱུ་དང་
འདྲའོ། །བསྐྱས་ཏེ་རྒྱུ་མི་འཆད་ཚུལ་ལོ། །སྟོན་ས་བཅུར་ཚྲིགས་གཉིས་
རྒྱབ་སྐབས་སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བར་དམ་བཅས་ཏེ་གཞན་གྱི་
དོན་དེ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱིང་དང་། ད་ལྟ་བྱང་རྒྱ་བ་
ཐོབ་པ་ན་བདག་ཉིད་དང་སེམས་ཕན་གཉིས་དབྱེངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་
པར་མཚུངས་པར་གཟིགས་ནས་ཕྱིན་ལས་དོན་ཡོད་པར་མཁྱེན་པ་དང་།
འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཕན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཙོད་པའི་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོའི་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་བྱིང་ན། འཐོར་བ་རྗེ་སྤྱད་དུ་
མཛད་པ་རྒྱུ་མི་འཆད་དོ། །དེ་ཉིད་དཔེ་ཡིས་ངེས་བྱ་བཞི། །སྟོན་དུ་བསྐྱས་

ཏེ་དཔེས་དབྱེ་བ། ཁྲིན་ལས་དེ་ཉིད་དཔེས་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱལ་
 འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཀྱང་སྒྱེ་འགག་ཏུ་སྒྲུང་བ་དང་། རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ལྟན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་པ་མི་འགལ་བར་སྟོན་ཏེ། རྒྱ་སྒྲུང་བ་
 བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དཔེ་དང་། གསུང་ལེགས་འདོམས་རྩ་སྒྲུང་། ཐུགས་མཁུན་
 བརྟེན་བྱུང་བ་སྟོན་དང་། སྤྱུལ་བ་སྒྲ་ཆོགས་སྟོན་བ་ཆངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་
 སྟོ་བ་ཉི་མ་དང་། ཐུགས་གྱི་གསང་བ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན་དང་། ཉེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི་གསུང་གི་གསང་བ་སྒྲ་བརྟན་བཞིན་དང་། སྤྱི་གསང་
 བ་ནམ་མཁའ་དང་ནི་གཞན་དོན་མཛད་པར་ས་གཞི་བཞིན་ནོ། །དོན་དང་
 སྒྱུར་ཏེ་སོ་སོར་བཤད། །དགོས་པ་བརྗོད་དེ་སྐབས་དོན་བསྟུ། །སྒྲུར་ཡང་
 བསྟུས་ཏེ་བྱད་པར་བཤད། །སོ་སོའི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་དགུ། །རྣམ་འབྱུལ་སྟོན་
 རྒྱུ་དབང་པོའི་དཔེས། །དང་པོ་བསྟན་པ་འདི་ལ་གསུམ། །རྣམ་རྟོག་མེད་
 ཀྱང་གཞན་དོན་འགྲུབ། །དེ་ཉིད་ལེགས་པར་སྒྱུར་ཏེ་བཤད། །བསྟུས་ཏེ་སྒྱེ་
 འགག་མེད་རྒྱུ་ལོ། །རྟོག་མེད་གཞན་དོན་འགྲུབ་ལ་གཉིས། །མཆོན་བྱེད་
 དཔེ་དང་མཆོན་བྱ་དོན། །དཔེ་ལ་ཡང་ནི་བཞི་ཡིན་ཏེ། །དག་པའི་ས་གཞིར་
 གཟུགས་བརྟན་འཆར། །རྟི་ལྟར་རིན་ཆེན་བེཾར་ཡ་དག་པ་ཡི་རང་བཞིན་
 ཅན་ཞིག་ཏུ་འཛམ་གླིང་གི་ས་སྟངས་འདྲི་མ་ལུས་པར་གྱུར་ཏེ་མེ་ལོང་དྲངས་
 པར་གཟུགས་ཤར་བ་ལྟར་ས་དེ་གིན་ཏུ་དག་པའི་བྱིར་ན་རི་རབ་གྱི་ཕེ་ཡི་ལྟ་
 ཡི་དབང་པོ་དེ་འཁོར་ལྟ་ཡི་བུ་མོའི་ཆོགས་སོགས་འཁོར་དཔག་མེད་དང་

བཅས་པ་དང་། གཙོ་བོའི་གནས་རྒྱུ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་མཆོག་ཏུ་
མཛེས་པ་དང་། ལྷ་གནས་དེ་ལས་གཞན་པ་གྲོང་ཁྱིམ་ལྷ་ན་སྤྲུག་པ་དག་དང་།
ལྷ་དབང་དེ་ཡི་གཞལ་ཡས་ཁང་འཁོར་ལོས་འདྲན་པ་སོགས་བཀོད་པ་སྤྲ་
ཆོགས་པ་དང་། ས་གཞི་དང་གིང་དང་ལམ་སྤངས་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ལྷ་
རྣམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་རྒྱུ་པ་མང་པོ་དེ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་མཐོང་ངོ་། །དེ་
ཡིས་དགོ་བའི་ལས་ལ་སྒྱུར། །དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ནས་འཛམ་གླིང་གི་སྤྱིས་
བ་བྱད་མེད་ཆོགས། ས་ཡི་སྤྲོད་ན་གནས་པ་ཡི་མི་དེ་དག་རྒྱམས་ཀྱིས་འབྱོར་
བ་ཆད་མེད་པ་དེ་ལྷ་བྱའི་སྤྲོད་བ་དེ་ནི་མཐོང་གྱུར་ཏེ། དེད་ཅག་ཀྱང་རིང་
པོར་མི་ཐོགས་པར་འོངས་སྒྱོད་ལུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པའི་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་འདྲི་
འདྲར་སྒྱུར་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅས། དེ་འདྲའི་སྒྲོན་ལམ་མང་པོ་འདེབས་པར་བྱེད་
ཅིང་། བརྒྱ་ཕྱིན་དེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཚུལ་བྲིམས་སྤྲ་རེ་བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་
པའི་དགོ་བ་ནི་སྒྱོར་བས་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། །
ལས་དེས་འདོད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ། །མི་དེ་དག་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུང་བ་
སོགས་དཀར་པོ་དགོ་བའི་ལས་དེས་ནི། བརྒྱ་ཕྱིན་སོགས་མཐོང་བ་འདྲི་
གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྤྲོད་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ལྷ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདིར་འོང་བ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྷ་བྱར། ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་ལ་ངོ་བོར་
བསྐྱུང་ནས་དགོ་བ་སྒྱུད་པའི་དབང་གིས་ས་སྤྲོད་ནས་འཕོས་ཏེ་ལྷ་རྒྱ་སྤྱོད་བར་
འགྱུར་ངོ་། །འབད་པ་མེད་པར་དོན་དུ་འགྱུར། །བེད་ཀྱི་ས་གཞིར་བརྒྱ་ཕྱིན་

གྱི་སྒྲིབ་པ་ཤར་བ་དེ་ནི་གིན་ཏུ་ཡང་། འཛམ་གླུ་མིང་པ་རྒྱམས་དགེ་བ་ལ་
 གཞུག་པར་བྱའོ་སྒྱམ་པའི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འབད་ཚུལ་གྱིས་གཡོ་བ་མེད་ལ།
 དེ་ལྟ་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་ས་སྟེང་ན་གནས་པའི་མི་རྒྱམས་དངོས་སུ་དགེ་བ་དང་
 བརྒྱད་ནས་མངོན་འདོད་གྱི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱར་བས་ན་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱིས་
 བྱི་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚོན་བྱའི་དོན་ཉིད་ལ་ཡང་བཞི། །དག་པའི་
 སེམས་ལ་གཟུགས་སྐྱེ་སྒྲིབ་། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དད་བརྩོན་བྱན་པ་སོགས་
 མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་མ་དད་ལ་སོགས་པའི་དེ་མ་མེད་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་
 དད་བརྩོན་སོགས་ཡོན་ཏན་རང་རྒྱུད་ལ་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡི། རང་སེམས་
 དྲངས་པ་ལ་སྒྲིབ་བརྟེན་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་
 དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལྟན་པ་དང་། རེས་འགའ་པན་ཚུན་འཇག་པ་དང་
 བྱི་བཞེངས་པ་དང་། གདན་ལ་བཞུགས་པ་དང་ནི་མལ་དུ་མནལ་ཏེ་གཟིམས་
 པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དུ་གཤེགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཏུ་སྦྱོད་ལམ་སྒྲ་ཚོགས་མཛད་
 པ་ཅན་དང་། ལྷུང་འདས་ནི་བའི་ཆོས་ནི་གསུང་པ་དང་། རེས་ཆོས་མི་
 གསུང་བར་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་མཉམ་པར་བཞག་པར་གྱུར་པ་དང་། རྩ་
 འབྲུལ་སོགས་ཆོ་འབྲུལ་རྒྱམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་དག་མཛད་པ་འོད་གྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དང་ལྟན་པ་མར་མེ་སྐྱུམ་གྱིས་བྲན་པ་མི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་གནས་
 པ་ལྟ་བུའི་གཟི་མདངས་ཆེན་པོ་ཅན་དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ཀྱིས་མཐོང་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་འདོད་པའི་གོ་འཕང་སྦྱབ། །སངས་རྒྱས་དེ་མཐོང་

ནས་ཀྱང་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་
འབྲས་བུ་མཆོག་དེ་ལ་ཡིད་རབ་ཏུ་དང་བའི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་ཏེ། དེ་ཐོབ་
པའི་རྒྱ་སྦྱོན་སོགས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ནས་ནི། རང་གིས་འདོད་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །འབད་པ་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་འགྱུར། །
སེམས་དག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཡི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་གིན་ཏུ་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་གི་རྟོག་
པ་མེད་ཅིང་འབད་ཚུལ་གྱིས་གཡོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཛིག་
རྟེན་ན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དེ་ནི་དངོས་སུ་དག་པ་རྒྱ་ཆེན་དང་བརྒྱད་ནས་
རྣམ་མཁུན་ལ་སྦྱོར་བའི་དོན་ཆེན་པོས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །རིམ་
གྱིས་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྒྲུ་ཐོབ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བ་འདི་ནི་
རང་སེམས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའོ་ཞེས་སོ་སོའི་སྒྲུ་བོས་མི་ཤེས་མོད། དེ་ལྟ་ན་
ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་སྟེ། མཐོང་བ་པོ་དེ་དག་ལ་ནི་དོན་ཆེན་
པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རིམ་གྱིས་གཟུགས་སྒྲུ་དེ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས།
དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐེག་པ་སློན་མེད་པ་འདི་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ནང་
སོ་སོ་རང་གི་རིག་བྱ་དོན་དམ་པ་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་སངས་
རྒྱས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་བར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ལེགས་པར་སྦྱར་བཤད་པ། །དཔེ་རི་ལྟར་ས་འདི་ཀུན་
རོ་གསེགས་སོགས་ཉམ་ངའི་གནས་གཞན་དང་བལ་ནས་དེ་མེད་བེཾ་ཅུ་
ཡི་རང་བཞིན་ཅན་འོད་གསལ་བ་དང་མཛེས་པ་དཔེར་ན་ནོར་བུའི་སྟེ་རིན་

བོ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་དབལ་དང་ལྡན་ཞིང་སྟེང་ནི་ལག་མཐིལ་
 ལྟར་མཉམ་པར་གྱུར་རྟེ། ས་དེ་ལྟར་དག་པའི་ཕྱིར་ན་གནས་དེར་ནི་ལྟ་ཡི་
 བདག་པོའི་གནས་སྒྲ་ཚོགས་དང་ལྟ་དབང་བསྐྱེད་དང་ལྟ་གཞན་དང་
 བཅས་པ་ཡི་གཟུགས་གར་རྟེ། མཐར་ཐིམ་གྱིས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་གསལ་དག་
 སོགས་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་དེ་ནི་སྤྲུང་ཡང་མི་སྤྲུང་བར་འགྱུར་ཞིང་།
 ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བསྐྱེད་མཐོང་བས་དེ་ཡི་དངོས་པོ་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟན་
 གནས་ཡན་ལག་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་ངེས་པར་སྤྱིན་པ་
 དང་མཚན་པ་སོགས་ལ་ཕྱོགས་པ་ཡི་བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་
 ལྟ་དབང་ཐོབ་པར་སྒྲོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་མེ་རྟོག་དང་བདུག་པ་ལ་སོགས་
 འཐོར་བ་དང་བདུག་ཅིང་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་དེ་ལྟར། དྲི་མ་དག་པ་ཡི་
 བྱིར་བྱ་དང་འདྲ་སྟེ་འདྲ་བའི་རང་གི་སེམས་ལ་སྤྲུང་བའི་ཐུབ་དབང་དེ་ལྟ་བུ་
 ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལ་རབ་རྟུ་དག་འཕྲེད་གཤམ་བའི་སེམས་ལྡན་རྒྱལ་
 བའི་ཤས་རྣམས་ཀྱང་མི་རྣམས་ལྟ་དབང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་རབ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །བསུས་ཏེ་སྐྱེ་འགགས་
 མེད་ཚུལ་ལོ། །རྗེ་ལྟར་བྱིར་བ་ས་གཞི་དུ་ལ་སོགས་བྲལ་བའི་གཙང་མ་ལ་
 ལྟ་ཡི་དབང་པོའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་འགྲོ་བའི་
 སེམས་ཀྱི་ས་གཞི་མ་དད་པ་སོགས་བྲལ་བའི་གཙང་མ་ལ། ཐུབ་པའི་དབང་
 པོའི་སྐྱ་མཚན་དཔེ་ལྡན་པ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བར་

སངས་རྒྱུ་གི་སྒྲིའི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་དང་རུབ་པར་སྒྲུང་བ་ནི་རིམ་
པར་མ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པའི་རང་སེམས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་
དབང་གིས་དང་། མ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་རང་སེམས་རབ་ཏུ་འཇུག་
པ་ཡི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ནི་ལྟར་འཛིག་རྟོན་དག་ན་ས་གཞི་
དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དབང་གིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་རུབ་
དུ་མ་སྒྲེ་འགག་ཏུ་སྒྲུང་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་རང་གནས་ལས་མི་གཡོ་བ་ལྟར། དེ་
བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་སེམས་དབང་གིས་གཟུགས་སྒྲུ་སྒྲུང་བ་དང་མི་སྒྲུང་བར་
ཟུར་ཁྱད་། སྒྲུང་ཆེ་སངས་རྒྱུ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དང་མེད་ཆེ་ཞིག་པ་ཡིན་ཞེས་
སུ་སངས་རྒྱུ་དེ་མི་ལྟ་སྟེ་རང་སྒྲུང་ཙམ་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱུ་ལ་སྒྲེ་
འགག་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་གདམས་ངག་གསུང་བའི་ཚུལ། །རྩ་སྒྲིའི་དཔེ་ཡིས་ངེས་བྱ་གསུམ། །
ལྟ་ཡི་རྩ་ལྟར་དམ་ཆོས་གསུང་། །དཔེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་བྱད་པར་འཕགས། །
དེ་དག་རྒྱུན་ལས་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །གསུང་ཚུལ་རྒྱུ་བཤད་དོན་བསྟུ་གཉིས། །
དང་པོ་རྒྱུ་པར་བཤད་ལ་གསུམ། །ཚུལ་བ་མེད་དང་ལས་ལས་བྱུང་། །ཞི་
བ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་། །དེ་གསུམ་རིམ་པར། །ཚུལ་མེད་རྩི་ལྟར་ལྟ་
རྣམས་ཀྱི་ནད་ན་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། །སྟོན་གྱི་དཀར་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །བརྗོད་
འདོད་ཀྱི་འབད་ཚུལ་དང་ཕྱེ་རྒྱ་སོགས་སྒྲིའི་གནས་དང་ཡིད་དང་བཅས་
པའི་གཟུགས་དང་། །ཀུན་སྒྲོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། །འདུས་བྱས་

མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་བཅས་སྟུག་བསྟུལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
 པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་བའི་སྒྲ་ཡིས་འདོད་པ་ལ་གཡེང་བས་བག་
 མེད་པའི་ལྟ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ནི་སྒྲ་ལ་བར་བྱེད་
 པ་ལྟར། དེ་བཞིན་བྱུང་བདག་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འབད་ཚེ་ལ་དང་གནས་
 རྣམ་རྟེན་སོགས་དྲང་བྲལ་ཡང་གཏུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཀུན་ལ་རང་
 རང་གི་སྒྲ་དང་མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་བྱུང་པར་མཛད། དེས་
 རིགས་ཅན་གསུམ་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ལྟན་རྣམས་ལ་ཐེག་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་རྟོ། །
 ལས་ལས་བྱུང་བ་ནི་ལྟར་ལྟ་ནང་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། རྟེན་པོ་ཆེའི་སྒྲ་དེ་ལྟ་རང་གི་
 དག་བའི་ལས་ལས་བྱུང་བ། དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་རྟེན་ན་བྱུང་བའི་ཆོས་སྟོ་
 མཐའ་ཡས་པ་གསུང་བའང་སྟོན་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དང་གཏུལ་བྱ་རང་རང་གི་དག་
 བའི་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ནི་བསྒྲུབ་ཚུལ་བཟོད་འདོད་ཀྱི་འབད་
 པ་དང་སྒྲའི་གནས་དང་ཡིད་བཅས་ཀྱི་ལུས་དང་། ཀུན་སྟོང་གི་སེམས་དང་
 བྲལ་བའི་རྟེན་པོ་ཆེའི་སྒྲ་དེ་དག་གིས་ལྟ་རྣམས་ལ་ནི་ལྟར་བག་མེད་པ་ནི་བསྒྲུབ་
 པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་འབད་པ་སོགས་བཞི་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་ཡིན་ཀྱང་མུང་འདས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །སྒྲ་
 ཡང་དཔེ་དག་དོན་བསྟུའོ། །ནི་ལྟར་ལྟ་ཡི་གོང་ན་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་སྒྲའི་རྒྱས་ཏེ་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་ལ་མི་འཛིན་པ་སྟོན་པ་ཡི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་
 ཞེས་དགིས་ལྟ་རྣམས་ལྟ་མེན་དང་གཡུལ་དུ་འཇུག་ཆེ་ལྟ་རྣམས་ལ་མ་འཛིན་པ་

ཤིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དེས་ལྷ་མིན་གྱི་དཔུང་ལས་རྒྱལ་བས་འཛིགས་པ་སེལ་
བར་བྱེད་པ་དང་། ཉེན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འདོད་ཡོན་ལ་ཅིད་མོ་
ཅི་བས་གཡང་བ་ན་སྒྲོམ་བཞིའི་སྒྲས་བག་མེད་སེལ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་
གདུལ་བྱའི་འཛིག་རྟེན་དག་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
གནས་སྐབས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོམས་པའི་
རྒྱས་བྱུང་བ་ཡིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉེན་མོངས་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འཛིགས་
པ་རབ་འཛོམས་ཤིང་མུང་འདས་ཞི་བ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ལམ་བདག་མེད་པའི་
ཚུལ་བརྟེན་པས་དེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །དཔེ་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་
མདོར་བསྟན། །གང་ཕྱིར་སྒྲེ་པོ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་ཉིད་དྲང་། མཐར་ཐུག་ངེས་
ལེགས་ཀྱི་ཕན་པ་དང་། གནས་སྐབས་མདོན་མཐོའི་བདེ་བ་དང་། སྐྱེ་རྒྱུ་
འབྱུལ་གྱི་དང་ཐུགས་ཀྱན་དུ་བརྟེན་པའི་དང་གསུང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་
འབྱུལ་གསུམ་སྟེ་རིམ་བར་དང་པོས་དད་པར་བྱས་ཏེ། གཉིས་པ་སྟོད་ཤེས་
པར་བྱས་ནས། གསུམ་པས་སྟོད་དང་འཚམ་པར་ཆོས་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་ཆོ་
འབྱུལ་གསུམ་ལྟན་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་
བཞིས་རྒྱ་ལས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
དབྱངས་ནི་ལྷ་རྩེས་ཀྱི་སེལ་སྟོན་ཉི་ཆོ་བ་པན་བདེ་ངེས་འབྱིན་མིན་པ་རྣམས་
ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་སྟོས་ཅི་དགོས་སོ། །བྱུང་བར་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་གཉིས། །ལྟར་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་ཡི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ལྟ་གནས་ན་གནས་པས་ཐོས་

གྲངས་ཀྱི་གནས་མི་རྣམས་ཀྱི་རྩ་མི་འགོ་བས་ན་ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་གསུང་གི་རྩ་ཏུས་ལ་བབས་ན་འཁོར་བ་ན་གནས་པ་ཡི་སྤོངས་ཀྱི་
 འཛིག་ཏེན་དག་ཏུ་འང་བྱུང་བར་འགོ་བས་ཉི་ཆེ་བ་མིན་པས་ཆོས་རྩ་ལས་
 གྲངས་ལྷག་ན་སིལ་སྟན་གཞན་ལས་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟར་ནི་ལྟ་
 ཡི་སིལ་སྟན་རྣམས་པ་མི་འདྲ་བ་བྱེ་བ་ཐུག་མང་པོ་རྣམས་ནི་དེ་དང་མཐུན་པར་
 འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་མི་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྟོགས་པས་
 ཕན་པ་མིན་ལ། ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་གསུང་མང་པོ་ལྟ་ཅི་
 དབྱངས་གཅིག་གྲང་། སྤིང་བའི་སྟུག་བསལ་གྱི་མི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་རབ་ཏུ་
 ཞི་བའི་དོན་དུ་འཇུག་པས་ཕན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟར་ནི་བཀོད་པ་མཛེས་ཤིང་
 ཐོས་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་སིལ་སྟན་གྱི་སྒྲ་སྒྲ་ཆོགས་པ་དག་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁྱོད་
 པ་དང་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་རྣམས་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བདེ་
 བའི་རྒྱ་མིན་ལ། ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ནི་
 ཁྱོད་པ་དང་གཡེང་བ་ཞི་བས་ཉིད་རེ་འཛིན་ལ་སེམས་གཏོད་པ་སོགས་དག་
 བའི་ཕྱོགས་སུ་བསམ་པ་སྐྱེལ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་པས་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་
 ན་མ་ལུས་པའི་འཛིག་ཏེན་ཁམས་སུ་ཡང་། ལྟ་དང་སྟུགས་མི་ལ་སོགས་
 པ་མ་ལུས་པའི་བདེ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོ་འཕུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་
 མ་ལུས་པའི་འཛིག་ཏེན་རི་སྟེང་པ་ཀུན་ཏུ་འགོག་མེད་དུ་བྱུང་བར་སྤྲད་བ་
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་ཉིད་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བཏེན་པར་བརྟེན་དོ། །

དེས་ན་སྤྱག་བསྐལ་ལས་ངེས་འབྱེན་གྱིས་བྱད་པར་འཕགས་སོ། །དེ་དག་
ཀྱེན་ལས་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །རྩི་ལྟར་རྣ་བ་ཡི་དབང་པོ་དང་བྲལ་བས་སྤྱོམ་མེད་
སྒྲ་ཉི་སྒྲ་ཆུང་དུ་ནི་མི་ལྟར་ཁོང་སྒྲ་ལ་མེད་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་དབྱངས་རྩ་བ་
ནས་མི་ཐོས་ལ། གལ་ཏེ་ཐོས་པའི་སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ཡང་དཔེར་ན་སྒྲའི་བྱད་
པར་ཡོད་དོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཡི་རྣ་དབང་ཐོབ་པའི་རྣ་བར་ཡང་། རྣ་ལམ་
དུ་ནི་མི་འགྲོ་ཁོང་འགའ་ཞིག་འགྲོ་བ་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཆོས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་ཁོང་ཟབ་པ་མཆོག་ཏུ་ཞི་བཞིན་ཁོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོད་ལུལ་
དུ་གྱུར་པ་ཡང་། ཉན་མོངས་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་སྐལ་ལྷན་འགའ་ཞིག་གི་རྣ་
བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཐེན་
བཅེས་བྱབ་པའི་ཚུལ། སྤྱིན་གྱི་དཔེ་ཡི་ངེས་བྱ་བཞི། །ལོ་རྟག་འཕེལ་དང་
སྦོད་ལས་གྱུར། །ལྟོས་མེད་མི་རྣམས་ཞི་ཆོས་མཐུན། །ལོ་རྟག་འཕེལ་བའི་
ཆོས་མཐུན་གཉིས། །འབད་བ་མེད་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ། །རྩི་ལྟར་དབྱར་
གྱི་དུས་ན་སྤྱིན་གྱི་ཆོགས་འཕྲིགས་པ་ཁོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྟག་སྤྱན་སུམ་
ཆོགས་པའི་རྒྱ་ཆར་རྒྱ་ཡི་སྤང་པོ་ཡི་རྒྱན་འབྱུང་བ་འབད་ཚུལ་མེད་པར་ས་ལ་
རྒྱན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱིན་ལས་ནི།
རྒྱལ་བའི་གསུང་དམ་ཆོས་རྒྱ་ཡི་ཆར། འགྲོ་བའི་དགྲ་བའི་ལོ་རྟག་འཕེལ་
བའི་རྒྱ་དེ་ཡང་ཀུན་སྦྱོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་ཚུལ་མེད་པར་ལྷན་
གྱུབ་ཏུ་འབེབས་སོ། །ཀྱེན་ལས་འཇུག་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པ། །རྩི་ལྟར་འཇིག་

རྟོན་པ་རྣམས་དག་གི་ལམ་ལ་འདྲུག་ཅིང་བག་ཡོད་པར་སྒྱུད་པ་ན། ལྷ་
 རྣམས་ཀྱི་མཐུས་རྒྱུད་དལ་བུས་བསྐྱབས་པ་ལས་སྒྲེས་པའི་རྩ་ཆར་ཀྱི་ཟེགས་
 མ་དག་སྒྲིན་གྱིས་འབེབས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་བརྟེ་བའི་རྒྱུད་
 གཡོས་ནས་འགྲོ་བའི་དགོ་བའི་ལོ་ཏྲོག་མངོན་པར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིན་ལས་དམ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་འབེབས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱིད་
 པ་འཁོར་བ་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་མཁུན་པ་དང་། བརྟེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་
 བས་འགྱུར་བ་འཁོར་བ་དང་། མི་འགྱུར་བ་མུང་འདས་སྤྱོད་གས་གཅིག་པའི་
 མཐའི་སྒྲོན་གྱིས་མི་གོས་པ་མཐའ་བལ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་
 པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་མཐའ་ཡས་པའི་རྩ་རྒྱུ་མ་
 མེད་པའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་ཐུབ་དབང་གི་སྒྲིན་ནི་དགོ་བའི་ལོ་ཏྲོག་ཟད་མི་ཤེས་
 པ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོད་ལས་འགྱུར་རྩལ་ཆོས་མཐུན་གཉིས། །
 དཔེ་བརྟན་པ་དང་དེ་ཡི་དོན། །དཔེ་རྟོ་ལྟར་རྟེན་བྱ་བ་སེལ་བ་དང་རོ་ཞེས་
 པ་དང་། ལུས་ལ་མི་གཞོད་པས་འཇམ་པ་དང་། འདྲུསྤྱབས་ཡང་བ་དང་།
 དེས་མཆོན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་བྱིང་བ་མེད་པ། སང་དུ་བརྟུང་ཡང་ལྟོ་བ་
 ལ་མི་གཞོད་པ། མགྱིན་པར་མི་གཞོད་པ་སྟེ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྗན་པའི་
 རོ་གཅིག་པའི་རྩ་ཡི་ཆར་ནི་སྒྲིན་དེ་ལས་ཐོན་པ། དེ་དག་སྤུ་ལ་བ་རྩ་ཅན་
 དང་བ་རྩ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གནས་ཐ་དད་པ་དང་འབྲེལ་བས། ཁ་བ་མངར་
 བ་ལན་རྩ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་རོར་ནི་འགྱུར་བ་བཞིན། དོན་དེ་བཞིན་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཀྱང་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྟན་པ་དེ་
བཞིན་ཉིད་དུ་རྩོམ་གཅིག་པའི་ཚུལ་ཆར་རབ་དུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བཙུ་སྤྱོད་
སྟོང་པོ་ལས་ཐོན་པ། འགྲོ་བའི་རྒྱུད་གྱི་ཁམས་དབང་བསམ་པའི་གནས་
གྱི་དབྱེ་བ་ལས། ཐེག་གསུམ་ལ་སོགས་ནས་པ་མང་པོའི་རྩོད་དང་ལྟན་པར་
འགྱུར་རོ། །ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཆོས་མཐུན་གསུམ། །དཔེ་གསུམ་གྱིས་ནི་མདོར་
བསྟན་ཅིང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རྩོམ་གཅིག་པའི་ཚུལ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་དང་
བ་ཡང་དག་པར་ངེས་པའི་ལུང་པོ་དང་། དེ་ལ་མོས་མི་མོས་པར་མ་ངེས་པའི་
ལུང་པོ་དང་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞེ་སྟང་བ་ལོག་པར་ངེས་པ་ཡི་ལུང་པོ་གསུམ་ནི་
དཔེར་ན་ཆར་བབ་ཆེ་མི་དག་དང་། མ་བྱུང་དང་ནི་ཡི་དྲགས་དང་རིམ་པར་
བཞིན་དུ་འབྱུང་། །དེ་ཡི་དོན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད། །དབྱིད་མཐར་སོས་ཀའི་
དུས་སུ་སྤྱོད་མེད་པ་ན་མི་རྣམས་མི་དགའ་བ་དང་། མཁའ་ལ་མི་རྒྱ་བའི་བྱ་
ཙྏ་ཏ་ཀ་དག་ཚུལ་ཚུལ་མི་ལྟོས་པས་བར་མའམ་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པ་
དང་། ཡི་དྲགས་རྣམས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དབྱར་ཆོས་ལ་ཆར་བབས་
པ་ན་མི་རྣམས་དགའ་ཞིང་ཙྏ་ཏ་ཀ་བཏང་སྟོམས་དང་། བྱེ་ཆེན་དུ་སྒྲིང་བས་
ཡི་དྲགས་དང་ནི་སྤྱག་བསྐལ་བས་མི་དགའ་བ་ལྟར། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟོང་
རྩོད་སྤྱོད་ཆོགས་དག་གིས་དམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་
ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བར་མ་
རྣམས་བཏང་སྟོམས་དང་། ཆོས་ལ་སྟང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་མི་དགའ་

བ་དང་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། འཇིག་རྟེན་དག་ན་དབེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟོས་པ་མེད་པར་འདུག་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་མང་
 ཆར་འབབ་པའི་ཆེ་ཐིག་ས་པ་རགས་པ་ཆར་ཆེན་པོ་དང་། སེར་བ་འབབ་པ་
 དང་གནས་འགའ་ཞིག་དུ་རྫོ་ཆེན་དང་ནི་རྫོ་རྗེའི་མེ་སྟེ་ཐོག་ནི་འབེབ་པ་ན།
 མོག་ཆགས་ཕྱ་མོ་དང་རི་སུལ་སོང་བ་སྐྱབས་མེད་པ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་དང་
 ཡི་དྲགས་དག་ལ་རྫོ་ཆེན་སོགས་བབས་པས་གནོད་ན་ཡང་རྗེ་ལྟར་སྤྲིན་གྱི་
 ཆར་ནི་དེ་དག་ལ་གནོད་དེ་ཞེས་མི་འབབ་པ་མི་བྱེད་པར་ལྟོས་མེད་དུ་སྤྲིན་
 གཡོ་ཞིང་ཆར་འབབ་ཅིང་མི་རྣམས་སྤྱི་ལ་ཕན་ཞིང་ཡི་དྲགས་སོགས་ལ་གནོད་
 གྲང་རང་གི་ཉེས་པས་ཡིན་གྱི་ཆར་གྱི་ཉེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཟབ་ཅིང་ཕྱ་བ་སྟོང་ཉིད་དང་སྤྲིན་སོགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 ཀྱི་ཆར་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁུན་པ་དང་ནི་བརྟེ་བའི་སྤྲིན་ལས་བྱུང་བ་
 ན་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐལ་མེད་སྤང་
 ལྡན་བདག་ལྟའི་བག་ཉལ་བརྟན་པོ་རྣམས་ལ་རེ་ཞིག་མི་ཕན་པར་གནོད་ན་
 ཡང་དེ་དག་ལ་རྣམ་ཀུན་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་སོ། །མེ་
 རྣམས་འཛོམས་པའི་ཆོས་མཐུན་གསུམ། །སྤྲུག་བསྐལ་མེ་ཆོགས་ཞི་བར་
 བྱེད། །འཁོར་བའི་སྤྱེ་འཆི་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་དེར་བརྒྱད་ཅིང་འགྲོ་
 བའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ་ངན་སོང་གསུམ་དང་མི་དང་ལྟའོ། །དེ་ལ་མི་གཙང་
 བ་ལ་དྲི་ཞིས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་པོ་དེ་དག་ན་ནམ་ཡང་བདེ་བ་

མེད་དེ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གསུམ་དང་བརྒྱད་ཀྱིས་བཅིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་དྲེ་
ཡི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་རྟག་ཏུ་མེ་ཡིས་བསྐྱེགས་པ་དང་། མཚོན་རྩོན་པོས་བཏབ་པ་
དང་། རྩ་གསར་པ་ལ་རྒྱ་ཚུ་གཏུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རེག་པ་ལས་སྦྱེས་པ་
བཞིན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བར་གནས་པ་ལ་བྱགས་རྩེའི་སྤྲིན་ལས་དམ་ཚེས་ཆར་
ཆེན་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་མེ་དྲེ་ནམས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་སྐྱེལ་བ་དང་
འཆམ་པར་རབ་ཏུ་འབབས་སོ། །ཞི་བྱེད་ཤེས་རབ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་། །ལྷ་
ལ་འཆི་འཕོ་ལྷུང་འགྱུར་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་མི་ལ་མེད་པ་ཡོངས་འཆོལ་དང་།
ཡོད་པ་བསྐྱུང་བ་དང་བཀྱས་སྒྲོམ་ངལ་དུ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཞེས་
བྱར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་གནས་
ལྷགས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་དག་ནི་ལྷ་མིའི་དབང་སྤྲུག་བརྒྱ་
བྱེན་དང་འཁོར་བསྐྱུར་ལྷ་སུ་མཚོག་ལའང་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་དེ།
སྦྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ནི་དྲེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ལ་དད་
པའི་རྩེས་འབྲང་ལ་སྟེ་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ཞིག་གིས་
སམ། ཡང་ན་ཤེས་རབ་སྟེ་ཚོས་ཀྱི་རྩེས་འབྲང་དང་དད་པའི་རྩེས་སུ་འབྲང་
བ་གཉིས་སམ། ཡང་ན་ནང་གི་རྒྱུན་དང་ཕྱི་ཡི་རྒྱུན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས།
ཟག་བཅས་འབྲས་སུའི་ཆ་འདྲི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་། ལས་ཉོན་དེའི་རྒྱ་ཀྱན་
འབྱུང་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་འབྲས་འགགས་པའི་མྱང་འདས་འདྲི་ནི་འགོག་
པ་དང་། ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ནི་ལམ་ཉིད་ཅེས་ཐོས་སོགས་ཤེས་པས་

མཐོང་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཤེས་ལྟར་སྒྲོང་ལེན་ཉམས་སུ་བྱང་། །དཔེར་ན་བྲལ་
 བྱ་ནད་ནི་སྤང་བྱར་གེས་བྱ་དང་། དེ་སྤང་ཕྱིར་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། ནད་
 མེད་པའི་བདེ་བར་གནས་པ་ནི་ཐོབ་བྱ་དང་། དེའི་ཐབས་སྤྲོན་ནི་བསྟན་
 པར་བྱ་བ་ལྟར། ལམོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་དེའི་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་
 བཞིན་ལམ་ལྷ་རྣམས་རིམ་བརྒྱུ་བྱ་དང་སྤང་བྱ་དང་རིག་པ་འཕམ་ཐོབ་པར་
 བྱ་ཞིང་རྒྱད་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བར་གེས་ནས་བྱང་དོར་བྱའོ། །བཞི་པ་སྤྱལ་
 པ་མཛད་པའི་ཚུལ། །ཚངས་པའི་དཔེ་ཡིས་ངེས་བྱ་གཉིས། །སྐལ་ལྷན་སྤང་
 བ་སྟོན་ཚུལ་དང་། །སྐལ་མེད་སྤང་བ་མེད་ཚུལ་ལོ། །སྤང་བ་སྟོན་པའི་ཚུལ་
 ལ་གསུམ། །འབད་པ་ཟད་དང་ཉེས་པ་སེལ། །སྐལ་པ་སྟོན་པས་མཚུངས་པར་
 བསྟན། །འབད་པ་མེད་པ། ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ཚངས་པ་ཆེན་
 གོ་ཚངས་པ་ཡི་གནས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནས་གཞན་
 ཏུ་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་ཏུ། འདོད་པའི་ལྷ་ཡི་གནས་ནི་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཏུ་
 རང་དང་འདྲ་བའི་སྤྱལ་པའི་སྤང་བ་འབད་མེད་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་
 ཏུ་བྱབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་དོན་དེ་ཆོས་སྤྱུ་ལས་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་པ་
 མེད་པར་འཛིན་ཏེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱན་ཏུ་སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་འབད་པ་མེད་
 པར་སྤྱལ་བ་གཟུགས་སྤྱུས་གང་འདུལ་གྱི་རྣམ་འབྱུལ་སྤྱ་ཆོགས་དག་ནི་སྟོན་
 པར་མཛད་དོ། །ཉེས་པ་མེད་པར། ཇི་ལྟར་ན་ཚངས་པ་ཆེན་གོ་རྟག་ཏུ་རང་
 གི་གཞལ་ཡས་ཁང་ན་མི་གཡོ་བཞིན་ཏུ་སྤྱལ་པའི་ལུས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་

གནས་ཀྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་དེ། འདོད་ལྷ་རྣམས་གྱིས་མཐོང་ནས་ཚངས་པ་དེ་
མཐོང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་གཟུགས་ཁམས་གྱི་དཔལ་ལུན་སྲུང་ཆོགས་པས་ན་
མཐོང་མཁན་དེ་ཡང་ཚངས་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་ཕྱིར་རང་གི་འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་དགའ་བ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ལྟར།
དེ་བཞིན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཆོས་གྱི་སྒྲུ་ལས་མི་བསྟོན་བཞིན་དུ་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་དུ་གང་འདུལ་གྱི་སྒྲུལ་པའི་གཟུགས་སྒྲུ་སྟོན་པ་སྐལ་ལྷན་
གྱིས་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱས་དེ་མཐོང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་མཐོང་མཁན་དེ་ཡང་
དེ་ཐོབ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྒྲིབ་གཉིས་གྱི་དྲི་མ་ཀྱན་སེལ་བར་བཙོན་པར་བྱེད་དོ། །
སྐལ་བར་སྟོན་པས་མཆུངས་པ། སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ལྷ་རྣམས་གྱི་དོན་བྱེད་པར་
ཚངས་པ་རང་ཉིད་གྱིས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། འདོད་ལྷ་རྣམས་གྱི་ནི་
ཚངས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་དགོ་བའི་མཐུས། ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་ཉིད་
འབྱུང་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་སྟོན་པ་ལྟར་རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་
སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་ཡང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་གདུལ་བྱའི་དགོ་བའི་མཐུ་ལས་གང་
འདུལ་གྱི་གཟུགས་སྒྲུའི་སྒྲུང་བ་སྟོན་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྐལ་བ་མེད་ལ་
མི་སྒྲུང་ངོ། །གདུལ་བྱ་དུས་ལ་བབས་པ་ན་དགའ་ལྷན་ནས་འཕྲོ་བ་དང་།
ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་འཕྲུག་པ་དང་། སྒྲུ་བལྟམས་པ་དང་། ཡབ་གྱི་ཁབ་སེར་
སྒྲུའི་གྲོང་དུ་གཤེགས་པ་དང་། བཙུན་མེད་འཁོར་དང་ལྷན་ཅིག་དགོས་པར་
རོལ་བ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དབེན་པར་དགའ་བ་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་

སྒྲིང་པོར་གཤེགས་ནས་བདུན་སྟེ་བཙུག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེ་བརྟེན་དང་།
 ཞི་བའི་གོང་དུ་ལམ་སྟོན་པའི་ཆོས་ལམ་བསྐྱར་བ་དག་བསྟན་ནས་ཕྱ་རན་
 ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། སྤུལ་པ་སངས་རྒྱས་དེ་མཐོང་བའི་སྐལ་མེད་
 རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་ལམ་དུ་སྤྱང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྷ་པ་ཡེ་ཤེས་སྟོབའི་
 ཚུལ། ཉི་མའི་དཔེ་ཡིས་ངས་བྱར་བཞི། །པན་གཞོད་མི་རྟོག་གཞན་དོན་
 མཛད། །སྐལ་ལས་རིམ་འཆར་དཔེ་ལས་འཕགས། །པན་དང་གཞོད་པའི་
 རྟོག་མེད་པ། །རྗེ་ལྷ་རྟོག་ཟེར་ཆ་བའི་ཉི་མས་གདུང་བའི་དུས་གཅིག་གི་
 ཆེ་ཉིད་ལ། བད་སོགས་རྒྱས་དང་ཀུན་སྟེ་ནི་རབ་ཏུ་ཟུམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་
 བ་པར། ཆུ་སྟེན་བྱེད་དང་ཀུ་མུ་ཏ་ཟུམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་སྟོན་དག་ལ། ཉི་
 མ་རྟོག་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ནི་འཕགས་པའི་
 ཉི་མ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། གསུང་བྱང་བའི་དུས་གདུལ་བྱའི་སྟོ་ཡི་བརྟོ་རྒྱས་པ་
 དང་། གདུལ་བྱ་མིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཀུ་མུ་ཏ་ཁ་ཟུམ་པ་ལ་མི་རྟོག་གོ། །མི་རྟོག་
 གཞན་དོན་མཛད་ལ་གསུམ། །རྟོག་པ་མེད་དང་འོད་ཟེར་འཕྲོ། །རྟོག་པ་
 མེད་པ། །རྗེ་ལྷ་རྟོག་མ་འདི་ལྷ་རྟོག་བྱའོ་ཞེས་རྟོག་པ་མེད་པར། རང་གི་འོད་
 ཅིག་ཆར་སྟོན་པ་ཡིས། བརྟོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལོ་རྟོག་སོགས་གཞན་
 དག་སྟོན་པ་དང་། ཀུ་མུ་ཏ་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཡི། ཉི་མ་ལས་དམ་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དག་གདུལ་བྱའི་སྟེ་བོའི་
 སྟོ་བརྟོ་འབྱེད་པ་དང་། པན་བདེའི་ལོ་རྟོག་སོགས་རྒྱས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་

མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཏ་ཟུམ་པ་བྱེད་པ་ལ། འདི་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་ནམ་པར་རྟོག་
པ་མེད་པར་འཇུག་གོ། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ། ཇི་ལྟར་ཉི་མ་ནམ་མཁའ་ཤར་པའི་
འོད་ཟེར་གྱིས་ཟུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རང་དོན་ཆོས་སྐྱོད་དང་
གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོད་གཉིས་པོ་དག་གིས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་སྟོང་པོ་
ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་ནམ་དག་གི་ནམ་མཁའ་ཤར་པའི་ཀྱན་མཁེན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོའི་ཉི་མ་འདི་ཡང་འགྲོ་བར་ནི་ཟུན་པ་སེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་
སྐྱོ་བར་མཛད་དོ། ཅིག་ཆར་ཤར་ནས་དོན་མཛད་དོ། གང་ལྟར་གདུལ་
བྱ་སྒོའམ་རྒྱད་དག་པ་ཡི། རྩ་ཡི་སྟོང་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། བདེ་གཤེགས་ཉི་
མའི་གཟུགས་བརྟན་སྤུལ་པ་ནི། དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅིག་ཆར་དུ་འཆར་ཞིང་
དོན་བྱེད་དོ། གདུལ་བྱ་མ་དག་པ་རྩ་ཆོག་མ་ལྟ་བུར་མི་འཆར་པོ། སྐལ་ལས་
རིམ་པར་འཆར་ཚུལ་གཉིས། བརྟན་པ་དང་ནི་བཤད་པ་ནིད། བརྟན་པ།
དུས་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་དབྱེར་མེད་པར་བྱབ་པའི་ཆོས་
དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་ནམ་དག་ནམ་མཁའི་སྟེ་ནམ་མཁའ་དང་འབྲེལ་བའི་དགྱིལ་
དུ་ནི། རྩམ་ཀྱན་མཁེན་པ་སངས་རྒྱས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཤར་ནས་གདུལ་བྱ་ཡི་སྐྱོ་
བོ་རི་དང་འབྲེལ་བ་ནམས་ལ་རྩི་ལྟར་འོས་པར་རིམ་གྱིས་འབར་ཅིང་འཆར་ཏེ།
དང་པོར་བྱང་སེམས། དེ་ནས་རང་རྒྱལ། དེ་ནས་ཉན་ཐོས། དེ་ནས་མ་ངེས་པ།
མཐར་ལོག་པར་ངེས་པ་ལའང་འབབ་བོ་ཞེས་སོ། བཤད་པ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་འོད་ཟེར་སྟོང་ཕྱག་དང་ལྟན་པའི་ཉི་མ་ཤར་པ་འདི། སྤྱིར་བཞིན་

འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུབ་བར་བྱས་ནས་ཏེ་ནམ་ལངས་པའི་དུས་དང་
 སྐར་ཏེ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ནི། དང་པོ་མཆོག་ཏུ་མཐོན་པོའི་རི་དང་། དེ་ནས་
 བར་མ་དང་། དེ་ནས་དམན་པ་ལམ་དམའ་བའི་རི་དང་། དེ་ནས་ས་ཕྱོགས་
 མཐོ་བ་ནས་དམའ་བའི་བར་ལ་ཡང་འབབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་
 ཡང་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་རིམ་གྱིས་འབབ་སྟེ། གདུལ་བྱ་
 སྐལ་པ་མཆོག་དང་། བར་མ་དང་། དམན་པ་དང་། མཐར་ཡོག་སྟེང་ཅན་
 ལའང་འཆར་ཞིང་སྒྲིབ་པར་མཛད་དོ། །དཔེ་ལས་ཁྱད་པར་འབགས་ཚུལ་
 གཉིས། །འོད་ཟེར་ཁྱད་འབགས་བྱེད་ལས་འབགས། །འོད་ཟེར་ཕྱོགས་
 བཅུའི་ཞིང་ཀུན་གྱི་ནུ་སྐྱེས་མཐོ་ལ་ཁྱད་པར་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བ་ཉི་མ་ལ་མེད་
 ལ་དེར་མ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཚུན་པས་བཀའ་བ་བསལ་ནས་ཤེས་བྱའི་དོན་
 གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། སྤྱུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་སངས་
 རྒྱས་གྱིས་ཐེག་གསུམ་སོགས་སྒྲ་ཚོགས་པའི་མདོག་དང་ལྷན་པར་བཀྱའི་སྟེ་
 བཀྱའི་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུང་བས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་
 ཀུན་གསལ་བ་དག་མཛད་པ་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མི་ཤེས་པའི་ཚུན་པ་བསལ་
 ཏེ་ཤེས་བྱའི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །བྱེད་ལས། འཛིག་རྟེན་
 འདིར་ཉི་མ་ཤར་ཡང་། འོང་བ་སོགས་གྱིས་གཟུགས་སོགས་མཐོང་བ་སོགས་
 དང་། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་སེལ་བ་དང་། ཟབ་མོའི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་བ་
 སོགས་གྱི་རྒྱས་པ་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཉི་མ་གདུལ་བྱའི་གྲོང་དུ་གཤེགས་

ཆོ་མིག་དང་མི་ལྟན་པ་ཡི་སྒྲེ་བོ་ལོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་།
འོན་པས་སྒྲེ་བོས། སྒྲོན་པས་བྲན་པ་རྟེན། དབུལ་བོའི་བྱིས་དུ་གཏོར་བོན་པ་
སོགས་མཐོང་ངེས་ཀྱི་ཉིར་འཆོ་སེལ་ཞིང་མངོན་མཐོང་ངེས་ལེགས་སོགས་འདོད་
པའི་དོན་མེད་པས་གདུང་བའི་ཆོགས་དང་བྲལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དེ་
མཐོང་བ་ལས་ནི་བདེ་བ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་བྱོང་བ་དང་། ཡང་ན་སངས་
རྒྱས་གྲོང་དུ་གཤེགས་ཆེ་དོན་མེད་པའི་ཆོགས་བྲལ་ཞེས་སྒྲུ་མཐོང་གསུང་བོས་
པ་ལ་སོགས་དང་ངན་སོང་ཞི་བ་ལའོ། །རྒྱ་གཏི་ལུག་གིས་སྒྲོ་བྲོས་ཀྱི་མིག་
ལྡངས་པས་འབྲས་བུ་སྤྲོད་པའི་རྒྱ་མཆོར་ལྟར་ཞིང་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བུའི་
ལུན་པས་བསྐྱིབས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སྒྲོ་བྲོས་ཀྱི་སྒྲུང་
བ་རིམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་ནས་སྤར་མ་མཐོང་བ་ཡི་གནས་ཤེས་བྱའི་དེ་
ཁོན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་ངོ། །དུག་པ་བྲུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཉིད། ཁོར་
བྱའི་དཔེ་ཡིས་ངེས་བྱ་གཉིས། །རེ་འདོད་སྒྲུབ་པས་མཚུངས་པར་བསྟན། །
རྟེན་པར་དཀའ་བས་མཚུངས་པར་བསྟན། །རེ་འདོད་བསྒྲུབ་པས་མཚུངས་
བསྟན་གཉིས། རྟོག་མེད་འདོད་རྒྱ་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། །དཔེ་རྟེན་ལྟར་ལྟ་
བཞིན་གྱི་མོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་འདིའི་དོན་འདི་བྱའོ་སྟམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་མེད་ཀྱང་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་ཉི་ལམ་ན་གནས་ཤིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་
སྒྲོད་ཡུལ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། འབྲུ་སྒྲན་ཟས་གོས་སོགས་རེ་བའི་
བསམ་པ་པ་ཀུན་སོ་སོར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་སངས་

4 1 2

པ་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱ་མོགས་འཕྲད་ནས་བརྗོད་པར་བཟོ་བའམ་འབད་
ཚུལ་མེད་ལ། སྒྲ་དེ་བྲག་མོགས་ཀྱི་ཕྱི་དང་ནང་ན་མི་གནས་པ་ལྟར། རྟོན་
དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཉན་པ་
པོ་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་འདི་ལ་འདི་སྟོན་ཏེ་སྒྲ་པ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ལ་
བཟོ་འམ་འབད་ཚུལ་མེད་ཅིང་། གསུང་དེ་སྒྲ་ཡི་ཕྱི་དང་ནང་ན་གནས་པ་ལྟ་
ཡིན་ནོ། །བརྒྱུད་པ་སྒྲ་ཡི་གསང་བ་མཆོག་ །ནམ་མཁའི་དབེ་ཡིས་ངེས་བྱ་
ཡང་། །དཔེ་དང་དོན་གཉིས་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དཔེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
བྱུང་པ་མེད་ཅིང་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མཆོན་མར་དཔེགས་
པ་མེད་ཅིང་རྟོན་གཞི་ཡང་མེད་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འང་མིག་གི་ལམ་ལས་རབ་ཏུ་
འདས་པ་ཡིན་པས་ན་གཟུགས་མེད་ཅིང་འདི་འོ་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡི་
ནམ་མཁའ་ལ་རྩི་ལྟར་དབུས་ཀྱི་ཆ་མཐོ་བ་དང་མཐོའི་ཆ་དམའ་བ་དང་།
བྱུ་བཞི་རྒྱུ་པོ་མོགས་སུ་དང་། རྟོན་པོ་མོགས་སུ་མཐོང་ཡང་ནམ་མཁའ་
དེ་ནི་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །རྟོན་དེ་བཞིན་དུ་ལྟམས་འཇུག་དང་
བལྟམས་པ་མོགས་ནས་རྣམ་རེལ་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་
ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དགུ་པ་
ཐུགས་རྗེ་འཇུག་པའི་ཚུལ། །ས་གཞིའི་དབེ་བྱས་དཔེ་དང་དོན། །དཔེ་རྩི་
ལྟར་ན་ས་ལས་སྒྲིལ་བ་ཅི་གིང་ནགས་ཆ་ལ་མེ་རྟོག་ལ་མོགས་པ་འདི་ཀུན་

བསྐྱེད་འདོད་ཀྱི་ནུས་ཏྲོག་དང་འབད་ཚུལ་མེད་པའི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།
 ལྷུང་མེད་འཕེལ་བ་དང་ལྷུང་ཡོད་བརྟེན་པ་དང་དེ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་
 ཡངས་པར་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉིང་འཚོ་བྱེད་པ་ལྟར། རོན་དེ་
 བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནུས་ཏྲོག་དང་འབད་ཚུལ་མེད་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་དང་། ལྷ་སྟྭགས་ཅན་དང་། ཐ་ན་ལོག་པར་
 རེས་པའི་འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནུས་ས་ལུས་པར་ནི་འཕེལ་བརྟེན་ཡངས་
 པར་འགྱུར་བས་འགྲོ་ཁྱད་གྱི་ཉིང་འཚོ་མཛད་དོ། །དགོས་བརྗོད་སྐབས་དོན་
 བསྐྱེས་ལ་གཉིས། །དགོས་དང་དཔེ་དོན་གྱིས་དབྱེ་བ། །དཔེ་ཡིས་མཚོན་
 ཚུལ་བྱེད་པར་བཤད། །དགོས་སོགས་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་བཞི། །དགོས་དང་
 ཉིང་དགོས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ། །འཛིག་རྟེན་པ་དག་འབད་ཚུལ་མེད་པར་བྱ་
 བ་འགའ་ལྟན་གྱུ་བ་དུ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ལའང་
 འབད་ཚུལ་མེད་ན་གཞན་དོན་སོགས་ཇི་ལྟར་མཛད་སྟེ་པའི་གདུལ་བྱའི་
 ཐེ་ཚོམ་གཙོད་པའི་བྱིར་དུ་འབད་ཚུལ་མེད་པའི་ཚུལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་
 སོགས་དཔེ་ནུས་དགྲུ་ཡིས་ནི་མདོ་ལས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འགག་མེད་ན་སྐྱེ་འགག་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གཙོད་བྱིར་ཡང་
 ཡིན་ལ། གསུང་རབ་གང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་ལས་མཚོན་པའི་དཔེ་དགྲུ་པོ་
 འདི་དག་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་རབ་དུ་བསྟན་པར་གྱུར་པ་ཡི་མདོ་
 སྟེ་དེ་ཡི་ནི་མིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འདུག་པ་ཡི་ཤེས་སྒྲུང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་

ཞེས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་དཔེ་དགུས་བཤད་པ་དྲེ་ཡི་དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་
གཉིས་ཀ་ཡང་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསུང་རབ་དེ་དང་དགོངས་འགྲེལ་
འདི་ལྟ་བུ་དག་ཐོས་པ་ལས་སྤྱད་པར་གཤམ་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡི་སྣང་བ་
རྒྱ་ཆེན་པོ་འདིས་བརྒྱན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུར་སེམས་དེ་ནི་ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱས་
སྟོད་ཡུལ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་གྱི་ཐིན་ལས་ཀྱན་ལ་དང་པོར་རྟོགས་པའི་
སྒོ་ནས་འཇུག་ཅིང་མཐར་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ཡང་དངོས་སུ་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པ་དགོས་པ་དང་། བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་
སྟོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པའོ། །དཔེ་དང་དོན་དག་
བསྟན་ཏེ་བསྟན། །འབད་མེད་དུ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དྲེ་མཆོན་པའི་དོན་དུ་
བཞུར་ཡའི་ས་གནི་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དག་
ནི་རྣམ་པ་དགུ་གོང་དུ་ལེགས་པར་བཛོད་པ་དྲེ་ལ་ནི། དྲེ་ཡི་བསྟན་དོན་ངེས་
པར་བཟུང་བར་བྱ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དཔེས་སྒྲིའི་རྣམ་འབྲུལ་
སྟོན་པ་དང་། ར་སྒྲས་གསུང་གདམས་ངག་བཛོད་པ་དང་། སྒྲིན་གྱིས་ཐུགས་
མཁྱེན་བཅེས་བྱ་བ་དང་། ཆོངས་པས་སྒྱུ་དང་གསུང་གི་མཛད་པ་མཐའ་
ཡས་པར་སྒྲུལ་པ་དང་། ཉི་མས་ཡེ་ཤེས་སྒྲོ་བ་དང་། རོར་བུས་ཐུགས་གྱི་
གསང་བ་དང་། སྒྲ་བརྒྱན་གྱིས་གསུང་གི་གསང་བ་དང་། རྣམ་མཁས་སྒྲ་ཡི་
གསང་བ་དང་། ས་ཡི་དཔེས་ཐུགས་རྗེའི་སྟེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་
ཐོབ་པ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། །དམ་བཅའ་ལ་སོགས་དོན་གསུམ་སྒྱུར། །སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་གཞན་དོན་དུ་འབད་ཚེ་ལ་གྱི་རྒྱན་ཀྱན་རབ་ཏུ་
 ཞི་བ་ཡིས་འཇུག་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་བའི་ཐུགས་
 མཐར་ཐུག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེ་མེད་བེད་རྒྱུ་བྱིན་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་གར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུའི་སྒྲར་བ་སྟོན་
 པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དགུ་ནི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ངོ། །དེ་ལ་འབད་ཚེ་ལ་ཞི་བ་
 ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་ཏེ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཐུགས་ནི་དེ་སྐྱབ་གྱིས་གཏན་
 ཆེགས་སོ། །དེ་ལྟར་འབད་ཚེ་ལ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་གདུལ་བུའི་དོན་སྐྱབ་པའི་
 རང་བཞིན་གྱི་དོན་ནི་གདུལ་བུ་རྣམས་ལ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་མཐུན་དཔེ་ནི་
 བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་དགུ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་
 དོན་འབད་ཚེ་ལ་མེད་ཚུལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་མཛད་པའི་སྐབས་
 འདིར་ནི་དཔེ་དགུ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་རྣམས་ནི་འདི་ཡིན་
 ཏེ། སྒྲུའི་རྣམ་འཕྲུལ་སྟོན་པ་དང་གསུང་གདམས་ངག་འདོམས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་དོན་རྣམ་པ་དགུས་གསལ་བར་བྱས་པས་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་བ་དང་། རྣམ་
 རྟོག་དང་འབད་པ་དང་ཚེ་ལ་བ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་སྟོན་པའོ། །
 དཔེ་ཡིས་མཛོན་ཚུལ་གཤད་ལ་གཉིས། །དཔེ་ཡི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་། །
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་གང་ཞིག་མཛོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ལྷའི་
 རྩ་བོ་ཆེ་དང་། སྤྱིན་བཞིན་དང་། ཆངས་པ་དང་ཉི་མ་དང་། རིན་ཆེན་མཆོག་

ཏུ་གྱུར་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དང་། སྒྲ་བརྟན་
དང་ནམ་མཁའ་དང་སྒྲ་གཞི་བཞིན་དུ་འཛིག་ཏེན་རི་སྤྲོད་པའི་བར་དུ་འབད་
ཙེལ་མེད་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་ལྟན་གྱུ་བ་ཏུ་མཛད་པ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་གི་པལ་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རྟོན་དང་སྒྱུར་
ཏེ་བཤད་པའོ། ། རིན་ཆེན་གྱི་སྒྲ་གཞིར་ལྷ་དབང་གི་གཟུགས་སྣང་བ་བཞིན་
དུ་སྒྲ་ཡི་སྣང་བ་སྟོན་པ་སྟེ། འབད་མེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལེགས་པར་
འདོམས་མཛད་ལྷ་ཡི་རྩ་བོ་ཆེ་དང་འདྲ་ལ། རྩབ་བདག་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོན་
པ་དང་བཙུ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྲོད་ཆོགས་ནི། མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་སྤྲོད་པའི་
ཙེའི་ཞེས་ཙེ་མོའི་བར་དུ་རྩབ་པ་ནི་ནམ་མཁའི་སྤྲོད་ཆོགས་དང་འདྲ་ཞིང་།
ཆངས་པ་རང་གནས་ལས་མ་གཡོས་པར་སྒྲུལ་པ་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་
པའི་ཆོས་སྒྲིའི་གནས་ལས་མི་བསྐྱོད་པར་སྒྲུལ་པ་རྣམས་པ་དུ་མར་རབ་ཏུ་སྟོན་
པ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྟོབ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་རབ་ཏུ་སྟོབ་གང་
ཡིན་པ་དང་། དྲི་མས་རྣམས་པར་དག་པའི་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ཞོར་འདྲའི་
གཞན་དོན་རྟོག་མེད་ལྟན་གྱུ་བ་ཏུ་མཛད་པའི་བྲགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་
མི་རྩབ་པ་མངའ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་གསང་བ་དེ་སྣ་
ཆོགས་སུ་ཐོས་ཀྱང་བྲག་ཙུ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་ཡི་རོ་བོར་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་།
སྒྲ་ཡི་གསང་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྷ་སྤར་འཛིག་ཏེན་ཀུན་ལ་རྩབ་པ་དང་།
དབྱིབས་སོགས་སུ་སྣང་བས་གཟུགས་སུ་གྱུ་བ་པ་མེད་པ་དང་། དུས་རྟག་

པ་ཉིད་དོ། །སྤྱི་གཞི་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ཅི་སྒྲན་
 ལོ་ཏོག་རྣམས་མ་ལུས་པ་འཕེལ་བརྟན་ཡངས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
 རྟེན་ནས་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་
 རྟོ། །ཡང་ན། དེ་ལ་དག་པའི་སྤྱི་བྱ་བའི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །
 སྒྲུང་ཡང་བརྟན་ཏེ་བཤད་ལ་གཉིས། །གཟུགས་སྒྲུ་སྒྲེ་འཛིག་སྒྲུང་ན་ཡང་། །
 ཚོས་སྒྲུ་སྒྲེ་འཛིག་མེད་ཚུལ་དང་། ཚོས་མཐུན་མཚུངས་པར་སྒྲུང་ན་ཡང་། །
 མི་མཐུན་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་ལོ། །སྒྲུང་ཡང་སྒྲེ་འཛིག་མེད་ཚུལ་གཉིས། །
 ད་པར་པོའི་དཔེ་ཡིས་སྒྲེ་འཛིག་མེད། །དག་པ་བྱེད་ཏུ་དང་འདྲ་བ་ཡ། སེམས་
 པ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་རྒྱ་དུ་གྱུར་པ་སེམས་དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པས་
 སེམས་ནི་མི་མཐུན་སྒྲུགས་སྤྱི་དད་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་བསྒྲུག་པའི་དད་
 པའི་དབང་པོ་སོགས་བརྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་དག་
 པ་སྒྲེ་བ་དང་འཛིག་པས་ན་རིམ་པར་ཀུན་རྫོབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲུ་
 རི་སྒྲེ་དང་འཛིག་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནའང་དཔེར་ན་སྤྱི་གཞི་དག་སྤྱི་དག་པའི་
 ད་པར་གིས་བརྒྱ་བྱིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་རྒྱུ་འབྲལ་དུ་སྒྲུང་ཡང་དེ་
 འབྲལ་དུ་སྒྲེ་འཛིག་མེད་པར་རང་གནས་ལས་མ་གཡོས་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་
 པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་སྒྲེ་འཛིག་མེད་དོ། །
 དེ་ཀུན་གྱིས་མཚོན་རྒྱན་པེ་འཆད། །དཔེ་དགུ་པོ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ལའང་འབད་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པར། སྒྲེ་མེད་འགག་མེད་ཀྱི་

ཆོས་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེའི་སྒར་
བ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་ལྟན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །མཚུངས་
ཀྱང་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་གཉིས། །མདོར་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །
བསྟན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤོན་ལས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དབུ་འདྲི་རྒྱམས་ཀྱིས་
མདོར་བསྟན་པ་ཡི། དོན་ནི་འཆད་འགྱུར་འདྲི་ཡིན་ཞིང་། དཔེ་སྤྱི་ཕྱི་འཛིན་
པ་སྟེ་གོ་རིམ་ཡང་དེས་སྟོན་ཏེ། རི་ལྟར་ན། དཔེ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་
མཆོན་མི་རྒྱས་པ་བརྗོད་ནས་དཔེ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་དཔེ་སྤྱི་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་མཆོན་
མ་རྒྱས་པ་གསལ་བོར་བྱས་ཏེ་དཔེ་དོན་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཆ་སྤངས་པའི་
སྟོན་རིམ་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །བཤད་པ། དེ་གང་ཞེ་ན། སངས་
རྒྱས་ནི་སྐྱེའི་སྒར་བ་སྟོན་པ་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། འོན་ཀྱང་
བརྒྱ་བྱེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཆོས་སྟོན་པའི་དབྱངས་དང་མི་ལྟན་པས་དེ་དང་
འདྲ་བ་མིན་པས་དེས་མཆོན་མི་རྒྱས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་ལྟར་
ཆོས་སྟོན་པའི་དབྱངས་དང་ལྟན་པའི་ཆ་ནས་ལྟ་ཡི་རྟ་བོ་ཆོས་ཆོས་ཀྱི་སྟོམ་
བཞི་སྟོན་པ་བཞིན་ཏེ། ར་བོ་ཆེ་ཉི་ཆེ་བར་གྱུར་ནས་ས་འོག་སོགས་ཐམས་
ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་དོན་བྱེད་པ་མིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བ་མིན་ལ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཁྱབ་པར་དོན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྤྱིན་ཆེན་དང་མཚུངས་ཏེ། སྤྱིན་དེས་ལོ་
ཏོག་སྤྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་དོན་མེད་པའི་ཆགས་སོགས་
ཀྱིས་བོན་སྤང་བ་མིན་པས་དེ་འདྲ་མིན་ལ། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་སོགས་

ཉེན་མོངས་སྒོང་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་བཞིན་ཏེ། ཚངས་པ་
 དེས་ལན་ཅིག་པན་འདོགས་པས་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཀྱི་དེས་མུང་འདས་ནི་བའི་
 གནས་སུ་གཏན་དུ་ནི་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་མིན་པས་དེ་འདྲ་མིན་ལ། གཏན་དུ་
 གདུལ་བྱའི་ལོ་ཏྲོག་སྒྲིན་པར་མཛད་པའི་ཆ་ནས་ཉི་མའི་གཟུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་
 གྱིས་ལོ་ཏྲོག་གཏན་དུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ཏེ་ཉི་མ་དེས་ལོ་ཏྲོག་སྒྲིན་
 ཅིང་རེས་མུན་པ་བཙོམ་ནས་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་གཏན་དུ་ནི་མི་
 ཤེས་པའི་མུན་པ་འཛོམས་པ་མིན་པས་དེ་འདྲ་མིན་ལ། གཏན་དུ་མུན་པ་
 འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་བུས་ཉིན་མཚན་གཉིས་
 རྒྱུ་གཏན་དུ་མུན་པ་འཛོམས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ནོར་བུ་ནི་སྤྱོད་གས་དུད་འགྲོ་
 ལའང་ཡོད་པས་ཐོབ་པའམ་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་པར་མི་དགའ་བས་དེ་འདྲ་
 མིན་ལ། རྟེན་དགའི་ཆ་ནས་སྒྲ་བརྟན་ཕྱི་ནང་གང་དུ་མི་རྟེན་པ་བཞིན་ཏེ།
 སྒྲ་བརྟན་ནི་རྟེན་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཏེ་རང་བྱུང་
 འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རྟེན་ལས་བྱུང་
 བ་མིན་པའི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ནི་དགེ་བ་ཡི་གཞིའམ་
 རྟེན་མིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ལ། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པ་ཡི་འགྲོ་བའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ལུས་པ་དེ་དག་གནས་པ་ཡི་རྟེན་
 རས་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། སྤྱི་ཡི་དཀྱིལ་ལའོར་ཆེན་པོས་བམས་ཅད་ཀྱི་
 རྟེན་བྱེད་པ་དག་དང་འདྲ་བའོ། །དེ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་

རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལུན་
ཆོག་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་
ལུན་ལུམ་ཆོག་གསུམ་པའི་རྒྱ་འདོད་ཁམས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཟུང་དང་།
གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་
མེད་པའི་ལུན་ཆོག་གསུམ་ཀྱི་རྒྱ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་དོ། །ཡེ་འུ་བཞི་པའི་ས་བཅད་རྫོགས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་
བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དག་གི་རིགས་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། དེ་བཞིན་གསལ་བའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་པའི་སྐབས་
ཏེ་བཞི་པའོ། །

གནས་བཞིར་མོས་པའི་པན་ཡོན་གཉིས། །མཆོག་ཏུ་བསྐྱགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་
བསྟན། །དེ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་བཤད། །བསྐྱགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྟན་
ལ་གཉིས། །གནས་བཞི་རྫོགས་པར་དགའ་རྒྱལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཏི་
བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་སྟོ་བུར་ཏི་མས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ལྟབ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཏེ། རྫོང་ཆེའི་གནས་བཞི་པོ་འདི་ནི་སྟོ་བུར་གྱི་ཏི་མ་པ་པ་ཆེ་བ་དག་
པའི་སེམས་ཅན་བྱང་ལྟབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རི་བཞིན་ཏུ་བསམ་
བྱ་མིན་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཞོག དེས་ན་གནས་བཞི་པོ་འདི་ནི་འདྲན་པ་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་རྫོགས་པན་ཡོན་ཐོབ་

ཚུལ་ལོ། །ཕན་ཡོན་ཐོབ་ཚུལ་འདི་ལ་གཉིས། །ཐབས་ཀྱི་དགོ་བ་གཞན་ལས་
 འཕགས། །ཤེས་རབ་མཆོག་ཐོབ་རྒྱ་མཚན་ནོ། །གཞན་ལས་འཕགས་ཚུལ་
 མདོར་བསྟན་ནས། །འོན་ཀྱང་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་ལྷན་གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་
 ཡུལ་བཞི་པོ་དེ་ལ་མོས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྟེ་
 ཆོགས་བསམ་མི་བྱལ་བ་གནས་པའི་སྟོད་དུ་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕལ་བས་
 བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཅན་གྱི་གནས་འདི་བཞི་ལ་མདོན་
 བར་དགའ་བའི་དགོ་བས། དེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྦྱོར་
 སོགས་བསོད་ནམས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ་འདི་ལས་གོང་
 དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་མེད་པའི་བྱུང་རོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ནི་
 གསུམ། །སྦྱོར་བ་མཆོད་ལས་བྱུང་འཕགས་ཤིང་། །གང་ཟག་གང་ཞིག་གིས་
 བསམ་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱུང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པས་
 གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནོར་བུས་ཏེ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་
 དཔག་ཏུ་མེད་པས་སྤྲུལ་པ་ནི། གངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་
 དག་གི་རྒྱལ་དང་མཉམ་པ་དུས་ཉིན་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཡུལ་
 མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ནམས་ལ་དུས་
 ཏྲག་པར་འབུལ་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་མོད། དེ་བས་ཀྱང་གང་
 ཟག་གཞན་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དོན་གནས་བཞི་པོ་འདི་ལས་བརྩམས་ཏེ་
 དོན་ཏྲོགས་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཐ་ན་ཆོག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་ཡིད་ཆེས་

པས་མོས་ན་མོས་པའི་དགེ་བ་འདི་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་
དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ཀྱང་བྱད་འཕགས་པ། །སྒྲོ་ལྷན་གང་ཞིག་བསམ་པ་སྒྲ་
མེད་བྱང་རྒྱུ་འདོད་པས་དུས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཡང་། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་སྒྲོ་
ནས་གོམས་པའི་དབང་གིས་དཀའ་ཚེགས་ཀྱིས་འབད་པ་མེད་པར་འདུག་
པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེས་པ་ཕྱ་མོས་ཀྱང་དྲི་མ་མེད་པ་སྤྱང་བར་བྱེད་
པ་ལ་བསོད་ནམས་ཆེས་འཕེལ་མོད། དེ་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་གཞན་གང་ལ་
ལ་ཞིག་གིས་གནས་བཞི་པོ་འདི་ལས་དོན་རྟོགས་ན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཆོག་ཅམ་ཐོས་
གིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་པར་གྱུར་ན་མོས་པའི་དགེ་བ་འདིས་གང་བཤད་
གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ། །བསྒྲུལ་པ་ལས་ཀྱང་བྱད་འཕགས་ཏེ། །གང་ཟག་གང་ཞིག་
འཛིག་རྟེན་འདི་ན་བྱེད་ལས་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་མེ་འཛིལ་བར་
རྒྱས་པའི་བསམ་གཏན་ནི། ལྟ་ཡི་གནས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་ཚངས་
པའི་གནས་པ་ཚད་མེད་བཞི་རྣམས་ཕུལ་བྱང་མཐར་མོན་པ་ཞིག་རྫོགས་པའི་
བྱང་རྒྱུ་འཕོ་བ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བསྒྲུལ་པ་ལ་བསོད་ནམས་
ཆེས་མང་པོ་འཕེལ་མོད། དེ་བས་ཀྱང་གང་ཟག་གཞན་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་
གནས་བཞི་པོ་འདི་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་དོན་རྟོགས་ན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། ཐ་ན་འང་ཆོག་
ཅམ་ཐོས་གིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་ཡིད་ཆེས་པས་མོས་ན་དེ་ལྟར་མོས་པའི་

དགེ་བ་འདི་གོང་བསྟན་གྱི་བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་ལས་བསྐྱེད་
 རམས་ཆེས་མང་འཕེལ་ཞིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་
 རྒྱལ་གྱི་མདོ་ཚིགས་བཅད་དུ་བྱས་པའོ། །ཤེས་རབ་མཆོག་ཐོབ་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །
 དེ་ལྟས་སྦྱོན་ཚུལ་བསྒྲམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་
 གནས་བཞི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་
 གི་ཕྱིར་སྟུང་ན། འདི་ལྟར་སྦྱོན་པས་སུན་སུམ་ཚིགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དག་
 ཅི་རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ་
 བསམ་གཏན་བསྒྲམས་པས་ཉོན་མོངས་ཅམ་སྤྱོད་བར་བྱེད་ལ། འདི་ལྟ་བུ་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་
 བུ་ཡི་རྒྱུ་བ་པ་ཀུན་སྤྱོད་བའི་ཐབས་དངོས་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། གནས་བཞི་
 ཐོས་པ་འདི་མཆོག་ཉིད་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་གནས་བཞི་འདི་
 ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་བཤད་ལ་གཉིས།
 མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་ཡན་ཡོན་དང་། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཁམས་དང་།
 ཁམས་དེ་ནི་གནས་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དང་།
 ཡོན་ཏན་དེས་གཞན་དོན་རྒྱུ་བ་པ་ཕྱིན་ལས་ཏེ། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡི་
 ཅི་མཁུན་པའི་ཡུལ། རྣམ་པ་བཞི་པོ་བསྟན་བཅོས་འདིར་རྩི་སྤྱོད་བརྟེན་པ་
 འདི་ལ་སྒྲོ་ལྟར་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁུབ་པར་ཡོད་པ་
 ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པར་རྟུན་པ་ཉིད་ལ་

འདོད་པའི་དད་པ་དང་། དེ་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་མི་རུང་དུ་ལྡན་པ་ལ་དང་བའི་
དད་པ་སྟེ། དད་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོན་ས་ལྷག་པར་མོས་པས་ནི། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ལ་ཞུགས་ནས་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། གོ་
འཕང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ལམ་ལ་འཇུག་
པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། །བསམ་པ་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་སེམས་བསྐྱེད། སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
གང་གིས་ན། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡུལ་བཞི་པོ་འདི་ནི་རིམ་བཞིན་ཡོད་
པ་དང་བདག་འདྲས་ཀྱང་ཐོབ་པར་རྒྱས་པ་དང་། ཐོབ་པ་ལ་དོན་གཉིས་
མཐར་ཕྱིན་པ་འདི་འདྲའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་དད་པ་གསུམ་དང་ལྡན་
པས་མོས་པའི་ཕྱིར། དམ་པའི་ཆོས་ལ་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་། དག་
བ་ལ་སྒྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དམིགས་པ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་།
ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་
ལ་སོགས་པ་བསམ་མི་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྒྲོད་
ལྷ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་བྱང་སེམས་དེ་དག་ལ། དུས་ཏྲག་ཏུ་ཉི་
བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གཞན་ཀུན་ལ་ཁམས་ཡོད་ཅིང་ཐོབ་རུང་དུ་
ཤེས་པ་སོགས་ཀྱིས་སོ། །སྒྲོར་བ་ཕར་ཕྱིན་དུག་ལ་འཇུག་ ཕྱིན་དུག་ལ་འཇུག་
འདི་ལ་བཞི། །པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་དུས་
ཏྲག་ཏུ་ཉིས་གནས་པས་ལམ་ལ་བསྐྱབས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐས་པོ་དེ་ནི་རྫོགས་

བའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཚྲིག་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པས་
 བསོད་ནམས་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་ཆེས་མང་པོ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་པོ་ལྟ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུར་བྱིན་པོ་བྱིན་ཕྱིན་སོགས་བྱ་ཕྱིན་ལས་རྣམས་པ་གསུམ་
 རྟེན་ལོར་གསུམ་ཏུ་རྟོག་པ་མེད་པས་བསོད་ནམས་དེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་
 ཡིན་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་བྱིན་སོགས་དེ་ཡི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 མེད་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །བསོད་ནམས་བྱ་བའི་
 དངོས་གསུམ་ཕྱིན། །དེ་ཡང་བསོད་ནམས་པར་བྱིན་ལྟ་བུ་ལས་བྱིན་པའི་པར་
 བྱིན་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ནི་བྱིན་པ་ཡི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་
 པོ་སྟེ། ཚུལ་བྱིམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་
 པོ་ཡིན་ལ། བཟོད་པ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པོ་དག་ལས་བྱུང་བ་ནི།
 བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། བརྩོན་འགྲུས་
 བྱི་དེ་གསུམ་ཀྱི་གོགས་སུ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་སྤར་གསུམ་ཏུ་གསུངས་
 པ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །སྤར་བྱ་སྤྱི་བ་པ་རྣམས་གཉིས་ཀྱི། །དེའི་སྤར་བྱ་ནི་བྱ་
 ཕྱིན་ལས་ཏེ་འཁོར་གསུམ་ཏུ་རྣམས་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་པར་བྱིན་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་གོགས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་མེད་སྟེ་དང་འཆལ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་རྟོག་གང་ཡིན་པ་དེ་

ནི་པར་སྤྱན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་
འདོད་དོ། །གཉེན་པོ་ཤེས་རབ་མཆོག་ཐོབ་བོ། །དོན་གྱི་གནས་ཟབ་མོ་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་སྒྲིབ་གཉིས་དེ་དག་ནི། ཅ་བ་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་
པའི་རྒྱ་གཞན་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་པར་སྤྱན་སྒྲ་མ་ལུ་ལས་ཤེས་རབ་མཆོག་
ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་དེ་ཡི་གཞི་ནི། དོན་གནས་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དགོངས་
འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཐོས་པ་ནི་
གཞན་སྒྲིབ་སོགས་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་
པ་ཉིད་དོ། །

མདུག་ཡོངས་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་གཉིས། །བཤད་བྱའི་དོན་ཉིད་རྒྱས་པར་
བཤད། །འཆད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེས་ཏེ་བསྟན། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཡང་
གསུམ། །བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་རྒྱལ། །ཆོས་ལ་གནོད་པ་སྤོང་
བའི་རྒྱལ། །བརྩམས་པའི་བསོད་ནམས་བསྟོ་བའོ། །བརྩམས་པའི་རྒྱལ་ལྟ་
སྟོམ་དུ་བཞི། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བྱིར་བཤད། །དེ་ལྟར་རྟོ་རྟེན་གནས་
བདུན་བཤད་པ་དེ་ཡང་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ཏེ། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུངས་
དབང་གིས་ཁུས་པའི་མདོ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ།
དཔལ་ཕྱེད་གིས་ཁུས་མདོ། །འཕེལ་འགྱིབ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ། །ཡེ་ཤེས་
སྤང་བ་རྒྱལ་གྱི་མདོ་སོགས་ངས་དོན་སྟོན་པ་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་རྣམ་དག་
དང་། །གནས་སྐབས་སུ་བྱེད། །སྟོས་ལ། །འཐད་པ་སྟེ་རིགས་པ་གསུམ་དང་།

མཐར་ཐུག་ཚེས་ཉིད་ཟབ་མོའི་རིགས་པ་སྟེ་རིགས་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས།
 གང་ཕྱིར་བཤད་ན། ཚུམ་པ་པོ་བདག་ཉིད་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་འབྲེལ་ཞིག་སྐྱེ་བ་
 པ་སྤྱོད་མེས་ཀྱང་དག་ནས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བག་ཆགས་འབྲེལ་ཞིག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་སྐྱེ་བ་པ་ཐམས་ཅད་དག་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །གཞན་གང་དག་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་
 མེས་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་འཕགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྤྲོ་སྤྲུལ་ཚེགས་པ་ལྟན་པ་
 ལ་སྒྲོ་བའི་སྒྲོ་ཅན་ནས། ཡང་ན་གནས་ཟབ་མོ་ལ་མེས་པར་དཀའ་ཡང་། ཚེས་
 པའི་དགེ་བ་སྤྲོ་སྤྲུལ་ཚེགས་པ་དང་ལྟན་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཅན། དེ་དག་རྗེས་སུ་
 གཟུང་བར་བྱ་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འདི་བཤད་དོ། །འཆད་པའི་རྩལ་གྱིས་
 བསྟན་པ་དང་། །དཔེ་རྩི་ལྟར་ན་ཕྱི་ཡི་རྒྱུན་སྒྲོན་མེད་སྒྲོག་དང་ལྟོ་ར་བུ་
 དང་། ཉི་མ་དང་ལྷ་འོད་ལ་བརྟེན་ནས། བར་གྱི་རྒྱུན་མིག་དང་ལྟན་པས་
 ཡུལ་གཟུགས་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། དོན་དེ་བཞིན་ཕྱི་ཡི་རྒྱུན། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་
 རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མཁྱེན་པ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། རྒྱད་
 རིགས་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན་པ་ངེས་པའི་ཚིག་དང་། དོན་མཚོན་
 བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མཁྱེན་པ་ཚེས་དང་། ཚེས་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་ཐོགས་
 མེད་དུ་མཁྱེན་པ་སྒྲོ་བས་པ་སྟེ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་འོད་ཟེར་
 འགྲེད་པར་མཛད་པ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བར་གྱི་
 རྒྱུན་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་གིས་ཟབ་མོའི་དོན་མཐོང་ནས་བྱམས་པ་བདག་གིས་

གཞུང་འདི་ཉིད་རབ་རྒྱ་གསལ་བར་བཤད་དོ། །གང་ཞིག་བཤད་བྱའི་བཀའི་
ངོ་བོ། །གསུང་རབ་གང་ཞིག་བརྗོད་བྱ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ།
རྗོད་བྱེད་ངག་ཆོག་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། བྱེད་ལས་
སྤང་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་
བར་བྱེད་པའི་གསུང་དུ་གྱུར་པ། གཉེན་པོ་འཕེལ་བྱས་བྱ་བྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་ཞི་བའི་པན་ཡོན་སྟོན་ཅིང་ཐོབ་པར་ལམ་ཐོང་དུ་ཡི་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྷན་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དྲུང་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བསྐྱོག་
པ་གཞན་ནི་གསུང་རབ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཐུན་གྲས་པས་སྤང་ཚུལ་ལོ། །
གཞུང་གང་ཞིག་བཤད་བྱའི་བྱེད་པར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི་དོན་
བརྗོད་བྱར་ལྟར་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རང་བཟོ་མིན་པ་དང་། ཅུམ་པ་
པོའི་བྱེད་པར་རྟེན་བཀྱར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཡང་མེད་པ་ཡིད་ཆེས་དང་དོན་
ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཅན་གྱིས་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་ཐར་བ་
ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་དེ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་
སྟེ་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྷན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་དྲུང་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
བཞིན་དུ་གྲས་པས་སྤྱོད་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཆོས་ལ་གཞོན་པ་སྤངས་
ལ་གསུམ། །དག་ཐབས་ངེས་བཟུང་བསྟེན་པར་གདམས། །ཉམས་པའི་རྒྱ་
ངོས་བཟུང་སྟེ་སྤངས། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉམས་འབྲས་བུ་སྤོངས། །དག་ཐབས་
ངོས་བཟུང་བསྟན་ལ་གཉིས། །རང་བཟོ་སྤོང་དང་སྟོགས་ཞེན་སྤོང་། །རང་

བཟོ་སྒྲིང་ཚུལ། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་ཆེས་མཁས་པའི་གང་
 ཟག་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་རྣམ་
 པ་མ་ལུས་པའི་ཇི་སྟེང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོག་ཇི་ལྟ་བའི་དོན་ནི་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་མིན་
 པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དང་སྟོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོ་
 ཆོག་ས་པར་བཞག་པ་ལ་མདོ་སྟེ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དང་དོན་ལ་ངེས་དོན་
 དང་ངེས་དོན་ལ་དང་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་བཟོས་འཆོལ་བར་བྱས་ཏེ་མི་
 དཀྱུགས་ཏེ། གལ་ཏེ་དཀྱུགས་པར་བྱས་ན་བྱུང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
 ཚུལ་ལས་གཞུང་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་
 པའི་ཆོས་ལ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་
 བོ། །དེས་ན་ཟབ་མོ་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་འདི་
 ཡང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་སྟོ་ཅན་ལ་ཡིན་ཏེ་སྟགས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དང་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་གི་སྟོ་རུ་སྟོ་བར་མ་ཆུད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་
 བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་འོངས་པ་ན་མི་དཀྱུགས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་ཆབ་ཆེན་
 པོའི་བཀས་བསྐྱིངས་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དང་དོན་དུ་
 འགྲེལ་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བཅུ་སྟེ་འག་ནས་སྟོན་ཏེ། རྟོགས་ཞེན་སྟོང་
 ཚུལ། ཉོན་མོངས་པ་མ་དུག་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཀུན་ཏུ་མོངས་པར་
 བྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སོགས་འཕགས་པའི་

གང་ཟག་རྣམས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། དེས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་
དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀླན་
ཀྱང་རང་གི་ཀྱབ་མཐའ་རན་པ་ལ་ཞེན་ལྟས་ཏེ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བུས་
བྱས་པ་དེས་ན་ཀྱབ་མཐའ་རན་པ་ལ་ཞེན་ལྟའི་སྟེ་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་རན་པའི་
དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་མཁས་པའི་སློབ་གྲོས་ནམ་ཡང་མི་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ།
སྐྱར་ན་ཡང་དག་པའི་གནས་ལས་ཡིད་ཕྱིར་སྟོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་ཅིང་ཡང་
དག་པའི་གནས་ལ་སློབ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་འང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་
གོས་གཙང་མ་དྲི་མ་མེད་པས་དག་པ་ཆོན་གྱིས་ཁ་དོག་རྣམ་པར་འགྱུར་བའམ་
བསྐྱར་དུ་རུང་གིས་སྦྱུམ་གྱིས་གོས་པ་ཡི་དྲི་མ་ཅན་དེ་ལྟ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །
ཉམས་པའི་རྒྱ་སྤང་དབྱེ་བ་མེད། །ཟབ་དོན་མི་ཤེས་པར་སློབ་དམན་པའི་ཕྱིར་
དང་། །རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་མ་སང་པས་དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་མིན་པ་ལ་ཡིན་པར་སློམ་པའི་ལོག་པའི་དུ་
རྒྱལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་མར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོངས་པས་ལས་
བསགས་པའི་བསྐྱེབས་པའི་བདུག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲུང་དོན་
ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་ཅིང་ངེས་དོན་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟས་
གོས་སོགས་རྟེན་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མིན་དུ་སྐྱབ་བ་དང་།
འཛིག་ཆོགས་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟབ་མའི་ཆོས་
སུན་འབྱིན་པ་ཡི་སྟོག་གོགས་ལ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་འཛིན་པའི་

བཤེས་གཉེན་མ་བརྟེན་པར་དེ་ལ་ཞེ་འགྲམ་ནས་རིང་དུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། མཚོག་ཏུ་ཟབ་པའི་དོན་ལ་མོས་པ་དམན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་བཙུང་པོ་དེས་
 དགྲ་བཙུང་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེས་ཟབ་མོ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །
 ཚེས་ཉམས་འབྲས་སུ་སྤོང་ཚུལ་གཉིས། །རན་སོང་སྤོང་དང་འཁོར་བ་སྤོང་། །
 རན་སོང་སྤོང་ཚུལ། ཇི་ལྟར་ན་ཟབ་མོའི་ཚེས་ལ་ཡིད་སྤང་བ་ལས་དེའི་ཚུལ་
 ལས་ཉམས་ཤིང་སྤོང་བ་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་དོར་ལ་
 མཁས་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ན་འཛིགས་པར་གྲགས་པའི་མེ་
 ཡིས་བསྐྱེད་པ་དང་ནི། མི་བཟད་པའི་སྐུ་ལ་གདུག་པས་ཟ་བ་དང་། གཤེད་
 སུ་ཡིས་གསོད་པ་དང་ནི་ཐོག་གིས་འབྲགས་པ་ལ་འདྲ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་ཤིང་
 སྒྲག་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གིས་ན་མེ་དང་སྐུ་ལ་དང་དགྲ་དང་རྩོ་རྩེའི་མེ་སྟེ་
 ཐོག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆེ་འདྲིའི་སྟོག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་བྱེད་དེ། རྒྱ་དེ་རྣམས་
 ལས་མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པར་འགྲོ་
 བར་མི་འགྱུར་ལ། ཚེས་སྤངས་པས་མནར་མེད་དུ་འགྲོ་ཞིང་འཚོག་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་སྤོང་ཚུལ་གང་ཟག་རན་པ་གང་ཞིག་དུས་ཡང་
 ཡང་སྟོག་གོགས་བསྟེན་པས་སྐྱབས་དམ་པ་སངས་རྒྱུ་ལ་ཡང་བཀྲོངས་བར་
 འདོད་པས་ངན་སེམས་དང་ལྡན་པས་ཁྲག་འབྱེན་པར་གྱུར་པ་དང་། རང་
 གི་ཕ་དང་མ་དང་དགྲ་བཙུང་པ་སྟེ་གསོད་པར་བྱ་བ་མིན་པ་གསོད་པར་
 བྱེད་པ་དང་། མཚོག་ཚོགས་དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱིས་འབྱེད་པའི་མི་དེ་དག་

གི་ཡང་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་ངེས་པར་
བསམས་ཤིང་བསྐྱོམས་ན་མུར་དུ་མཚམས་མེད་གྱི་ལས་དྲེ་ལས་ཐར་བར་
འགྱུར་གྱི། གང་ཟག་གང་ཞིག་ཡིད་ནི་ཆོས་ལ་སྤང་ཞིང་སྟོང་པ་དྲེ་ལ་ཐར་
བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་དེའི་རྒྱ་ལམ་མེད་པས་སོ་ཞེས་ཏེ། མཚམས་མེད་བྱས་ཀྱང་།
དམ་པའི་ཆོས་མ་སྤངས་ན། ཆོས་ལས་བཤད་པའི་ཆོས་ཉིད་སོགས་བསམས་
ན་ཐར་གྱི། ཐར་བའི་རྒྱ་ཆོས་རང་སྤངས་ན་ཐར་བའི་རྒྱ་གཞན་མེད་པས་ག་
ལ་ཐར་ཞེས་སོ། །བསོད་ནམས་བསྟོ་ཞིང་འཆད་ཚུལ་བསྟུ། །བསྟོ་བ། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་པར་བྱེད་པའི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་
སྟོང་པོ་དང་། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་དང་། བལ་སྒྲིན་གྱི་ཡོན་
ཏན་དང་། གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་ཐིན་ལས་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་རྗོ་རྗོ་ལྟ་བུའི་
གནས་ནམ་པ་བདུན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལས། བཤད་པ་
པོ་བདག་གིས་དགེ་བ་གང་ཐོབ་པ་དེས་ནི་འགྲོ་བ་འདྲི་དག་ཐམས་ཅད་གནས་
སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྦྱེས་ནས་མཐའ་ཡས་པའི་འོད་
ཟེར་གྱི་ཆོགས་མངའ་བ་དྲུག་སྟོང་ཆེན་པོ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
ཞལ་མཐོང་ཞིང་སངས་རྒྱས་དྲེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་ནི་དེ་ལས་ཆོས་ཐོས་པ་ཉམས་
སུ་སྤངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་མིག་དྲི་མ་མེད་པ་མཐོང་ལམ་སོགས་སྦྱེས་ཏེ། མཐར་
ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས་མུར་དུ་ཐོབ་
པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སོ། །འཆད་ཚུལ་བསྟུ་བ། རྒྱ་གང་ལས་བཤད་ན། དེ་

ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པས་བསྟན་ཞིང་། རྒྱ་
 མཚན་ནམ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་བཤད་ན། བདག་ཉིད་འབང་ཞིག་དག་
 སོགས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆོགས་བཅད་གཅིག་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུར་བཤད་པ་ནི།
 ཇི་ལྟར་སྟོན་སྟོག་ཅོར་བུ་ཉི་ལྔ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དོན་གང་བཤད་པ་ནི།
 གང་ཞིག་དོན་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ནི་གང་
 ཡིན་པ་དེ། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།
 ཁྱོན་བསྟོམས་ན་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་རྗེས་གང་ཕྱིར་
 རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཐས་སོགས་དང་། ཉོན་མོངས་མོངས་བདག་སོགས་ཏེ་
 ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཆོས་སྒྲུབ་གི་སྦྱིབ་པས་དག་པ་ཡི་ཐབས་
 དང་། དེ་རྗེས་ སྟོ་དམན་ཕྱིར་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཆོས་
 ཟབ་མོ་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱ་དང་། དེ་ནས་ཇི་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉམས་སོགས་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནི། གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་མི་བཟད་པ་
 འབྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་བྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྦྱེས་ནས་བཞེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་བརྟེན་པའི་སྟོན་མཁོད་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་
 ཉུགས་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི།
 དཀོན་མཆོག་རྣམ་པར་བྱང་ཁམས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ཐ་མ་ཡིས་ནི་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་འདི་ལྔ་རྒྱས་བཞིན། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་སྒྲ་

མའི་བསྟན་བཅས་དགོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། བན་ཡོན་
གྱི་སྐབས་ཏེ་ལྟ་བུ་ཡོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུད་སྒྲ་མའི་བསྟན་བཅས་མགོན་པོ་
བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །

དོན་དེ་ལེགས་པར་བསྒྱུར་ཚུལ་ན། །དཔལ་གྱི་ཁྱེད་དཔེ་མེད་གྱི་མཁས་པ་
ཆེན་པོ་བྱམ་བུ་རིན་ཆེན་རྟོ་རྟེན་དཔོན་པོ་པ་རྟེན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སངས་ཁྱེད་
དང་། ལོ་རྒྱུ་བུ་ཀྱའི་དགོས་སྤོངས་ལྟ་བུ་གསུང་གིས་གྱེད་ཁྱེད་དཔེ་མེད་ཏུ་བསྒྱུར་
བུ་ཡོད། །དེ་ལ་སྤྱིར་བཏགས་མཆན་ཡོད་རིགས་རྣམས་གང་ལ་གཟིགས་པའི་ཐུ་བོད་
གྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་རང་རང་གི་མཁུག་ཏུ་གསལ་བ་ལས་འདིར་ཡང་། འཇགས་
པ་ཐོགས་མེད་དང་། དོལ་བོ། རྒྱལ་སྐྱེས་ཐོགས་མེད། རེ་མདའ་བ། རོང་སྟོན་རྣམས་
གྱི་འགྲེལ་པ་བྱམ་བུ་མཆན་ཏུ་གསལ་བ་ཡང་། དེས་དོན་ཏུ་རང་གར་ཐད་ཀའི་འགྲེལ་
བར་གང་ཡོད་མཆན་ཏུ་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱི་
དགོངས་པར་གང་འབྱོར་གྱིས། གནད་དོན་སྟིང་པོ་སྒྲུང་སྟིང་བྱོགས་སུ་མ་
ལྟར་བའི་རང་ལུགས་གསལ་བོར་བཀོད་འདུག་པར་གཟུར་གནས་དཔྱིད་ལྟ་
རྣམས་གྱིས་འགྲེལ་པ་དེ་དག་ལ་ཞིབ་པར་གཟིགས་རྟོག་མཛོད་དང་གསལ་
པར་རྟོགས་ཅེས་ཡོད་པ་ལགས་སོ། །ཐུད་སྒྲ་འདིར་རྗེ་ཉིད་གྱིས་ས་བཅད་
གསུང་ཏུ་མ་མཛད་པར་དཔལ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་བསྐྱེས་དོན།
ཐེག་མཆོག་ཅེས་དོན་ཟབ་མོའི་གཏམ། །ཆོག་ཙམ་ཐོས་ཀྱང་སྐལ་ཆེན། །
མཁས་པའི་གསུང་གི་རྗེས་འབྲངས་སྟེ། །ལེགས་པར་འཆད་ཅུས་སྐལ་པ་

བཟང་། །དེ་སྤྲད་དེ་ཡི་བསྐྱས་པའི་དོན། །ཇི་ཐང་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་མཆོག །
 མི་ལམ་བསྐྱན་པའི་འབབ་སྟེགས་སུ། །འཆད་པའི་ཐུན་བར་དག་ཏུ་བྱིས། །
 དེ་དགེ་བྱི་མེད་འོད་སྟོང་གིས། །ཁྲིའམ་པའི་རབ་རིབ་ཀྱན་བསལ་ནས། །
 འགོ་ཀྱན་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་གཏམ། །ཉན་པའི་ན་བའི་བདུད་ཅིར་གྱུར། །
 རྟོག་གི་འཆའ་བའི་དགྲ་ག་མ་དུངས། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྩལ་དེངས་པའི། །
 དྲི་མེད་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའི་དགྱིལ། །བསྐྱན་པའི་ཉིན་བྱེད་འབར་གྱུར་
 ཅིག །ཅེས་པའི་མཛད་བྱང་ཅན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་པར་མཛད་པ་རྒྱད་སྟེ་
 བྱུག་མཆན་ཅན་གྱི་བྱུག་དཔེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདི་བཞུགས་པར་མཛད་ནས་
 དེའི་མཐུག་ཏུ། མི་འཇིགས་ཤེས་རབ་སང་གའི་ང་རོ་ཡིས། །ཐེག་མཆོག་
 བསྐྱན་པའི་དོ་རྗེའི་རྒྱལ་མཆན་བསྐྱེངས། །བུམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇིག་
 རྟོན་གསུམ་གྱི་ཁྱོན། །ལུང་རྟོགས་སྣང་བ་ཆེན་པོས་བྱབ་བྱེད་ཤོག །ཅེས་རྗེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གསུང་བྱུག་བྲིས་དངོས་གསལ་འདིས་ཤིང་རྟོགས་པར་ངེས་
 མོ། །འདི་ལྟར་བྱུག་མཆན་དགྲུས་སུ་འགོད་པའི་བྱེད་པ་པོ་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆའི་
 བཀའ་དྲིན་ལས་ཀྱན་བཟང་དཔལ་ལྡན་ནོ། །རྒྱལ་དགོངས་མཐར་བུག་རྒྱལ་
 ཆབ་ས་བཅུ་པས། །ལེགས་བཀྲལ་འོད་གསལ་ཐེག་མཆོག་དབུ་མ་ཆའི། །
 རིང་ལུགས་སྤྱིད་མཐའི་བར་དུ་ཆར་རྒྱས་ཤིང་། །ཆོས་རྩ་སྟོགས་པས་འཇིག་
 རྟོན་མཛེས་བྱེད་ཤོག །

ལྟེན་པར་འབྱམས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་གཟིགས་སི་ཏུ་པཏ་ཆེན་གྱིས། །བཀའ་ཕེབས་

བཞིན་གྱིང་སྤྱང་སྒྲ་ལོ་ཆོས་ལ་ཟེ་ཁྱི་ཆོན་ཡང་དབེན་བདེ་མཆོག་བཀྲ་གིས་དགོ་
འཕེལ་དུ་ཡོ་རྒྱུ་སྤྱི་མཐོན་ཕྱག་མཆོན་དང་གཏུགས་ཏེ་ཁྱེད་གལ་ལན་ཅིག་བཅས་ཟེ་
ཁྱི་ཆོན་པའི་ཡེ་འགྱུར་མེད་པ་དུ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བགྱིས་པའོ། །ཨ་ཇི་ཏས་བརྩམས་
པ་། ཆོག་གཅིག་གིས་ཀྱང་དོན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་བརྒྱ། གསལ་བར་མཐོང་བ་
དུངས་ཤེལ་མེ་ལོང་འདྲ། །ཟབ་མོའི་གནད་བརྒྱ་འགག་གཅིག་གིས་བགྲོལ་
བ་། །འབྲུལ་འཁོར་མཁས་པས་གསང་ཐག་བགྲོལ་བ་བཞིན། ཆོག་གསལ་
དོན་ཟབ་འབྲུལ་བྲལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི། ། མདུད་པ་ཀུན་འགྲོལ་ཡིད་འོང་སྟོན་
ངག་ལྟན། །སྒྲོ་ལྟན་སུ་ཡིས་མཐོང་ཡང་ཡིད་འཕྲོག་པ། །ཁྱོད་གྱི་གསུང་དང་
མཆུངས་པ་ཀུན་མ་མཆིས། །བརྟམས་ན་སྒྲོ་གྲོས་གསལ་བྱེད་ཉི་མ་འདྲ། །
བསམས་ན་ཀུན་དགའི་དཔལ་སྦྱོར་སྒྲ་བའི་ཚུལ། །རྟོགས་ན་མི་ལྟོག་ཡིད་
ཆོས་རྒྱལ་གསུངས་བཞིན། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་གསུངས་ཟོལ་མེད་དད་པས་བསྟོད། །
ཅེས་མེ་རྟ་སྒྲ་༡༡ཆོས་༡༡ལའོ། །

༥ ཞོ་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི། སྤྱིགས་དུས་ལྟར་བཅས་འགྲོ་བའི་སྟོན་པ་མཆོག་ བྱགས་
བསྐྱེད་ཆོགས་རྒྱུ་གསལ་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ། །བསྐྱལ་བཟང་རྣམ་འདྲན་བཞི་
པ་ཤུ་གཉི་རྒྱལ། ། བརྟན་པ་དེ་འཛིན་བཅས་པ་མཆོད་ཅིང་བསྟེན། །༡༽
ཐུབ་པའི་མཛད་པ་གཙོར་གྱུར་ཆོས་འཁོར་གསུམ། །འཕགས་ཆོགས་རིགས་
ཅན་རྣམ་གསུམ་འདུག་པའི་གཞི། །འཁོར་ལོ་བར་མཐོང་དགོངས་དོན་འབྲུལ་
མེད་པ། །རྒྱལ་ཚབ་སེམས་དཔས་ལེགས་བཀྲལ་ཟབ་རྒྱས་གཞུང་། །༢༽

རྡོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་གནས་བདུན་བསྐྱེས་ནས་ནི། །འབྲས་བུའི་དགོན་མཆོག་རྣམ་
 གསུམ་ཐེག་ཆེན་གྱི། །གཞུང་ལུགས་བྱུན་མིན་རྣམས་ལས་གསུངས་བཞིན་
 བསྟན། །བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་མདོར་བསྟན་རྣམ་གསུམ་དང་། །༣༽ རྣམ་
 གཞག་བཅུ་ཡིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ། །ཐབས་ཤེས་ལམ་གྱིས་ལས་
 ཉོན་སྦྱིབ་པ་སྤངས། །སྦྱེ་འཆི་ལས་གྲོ་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་འབྲས་གཅིག །
 བསྟན་པ་སྤྱོ་མཆོག་ལྷན་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར། །༤༽ སྤྱིང་པོས་འགྲོ་ལ་
 རྩབ་ཚུལ་དཔེ་དོན་དགུས། །བཤད་ཅིང་དེ་ཉིད་བྱང་པེས་དབྱེ་གསལ་མཛད། །
 དག་ཐོབ་བྲལ་པ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ནི། །སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་རྫོགས་སྦྱུང་ར་
 ཡེ་ཤེས་ལྷན། །༥༽ བསམ་གྱིས་མི་རྩབ་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས། །
 བྲལ་པ་ལྷོ་སྤྱིན་ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་མངལ། །ནམ་མཁའ་རྒྱ་གཟུགས་ཚུ་
 འཆར་རི་བཞིན་དུ། །གདུལ་བྱ་དག་དང་མ་དག་ཉེ་རིང་མཐོང་། །༦༽ རྩལ་བའི་
 མཛད་པ་རྟག་རྩབ་ལྷན་གྱུབ་ཚུལ། །བརྒྱ་བྱེན་ར་སོགས་རྣམ་དགུའི་དཔེ་
 ཡིས་བསྟན། །འབད་རྩོལ་བྲལ་ཡང་སྤོན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད། །མཐོང་བ་
 སྦྱོན་ལམ་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཉིད་མཐུ། །༧༽ གནས་བཞི་སྦྱོན་པའི་མདོ་ཐོས་
 བན་ཡོན་ནི། །བསོད་ནམས་ཆད་མེད་ཐོབ་དང་བཀའ་བསྟན་གྱི། །མཆོན་
 ཉིད་གནས་ངན་སྦྱིང་དང་ཐེག་ཆེན་མོས། །གསུང་རབ་བཤད་པའི་དགོ་
 བསྟོ་ལེགས་པར་བསྟན། །༨༽ རྣམ་འདྲེན་ལྷ་པའི་བཀའ་ལུང་བྱི་མ་མེད། །
 འཕགས་བོད་མཁས་གྲུབ་རྣམས་གྱིས་བཤད་པའི་རྒྱུན། །མི་པམ་ཡོན་ཏན་

ཐུ་མཆོའི་གཞུང་བཟང་འདི། སྤྱིད་མཐའི་བར་དུ་མི་ཉམས་འཕེལ་བའི་
སྤང། ༡༤ ། ཆོ་དབང་རྩོ་རྩེའི་དད་གུས་སྤྱོ་བའི་སྤོས། རྣམ་དཀར་ཡོན་སྦྱར་
ལུན་གྲུབ་སྤྱིད་ཉིད་དུ། གཅིག་ལས་མང་འབྱུང་སྤར་གྱི་སྦྱུ་འབྲུལ་ཆེ། །
འཕགས་མཆོག་རིག་གྲོལ་སྒོ་གསུམ་དྲངས་པས་བསྐྱུན། ༡༥ ། འདྲིར་འབད་
དགེ་བས་མཆོན་ཏེ་དུས་གསུམ་དུ། འཕགས་བཞི་སོ་སྦྱེས་རྣམ་དཀར་ཅི་
མཆིས་ཀྱང། བྱོགས་བསྐྱེམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བའི་ཐབས་མཐས་ནི། ཀྱུན་
བཟང་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོའི་རྩེས་སྤྱོབ་མཐུས། ༡༦ ། རྒྱལ་བསྟན་དར་
ཞིང་འཁོར་ལོ་རྣམ་གསུམ་གྱི། བསྟན་འཛིན་མང་འཕེལ་བཤད་སྦྱབ་
བྱོགས་བརྒྱར་བྱུང། སྤྱོད་བཅུད་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་གིང་ཡིད་ཅན་ཀྱང། །
གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་པན་བདེའི་འབྱོར་གྱུར་ཅིག ། ༡༧ ། རྒྱད་པར་ཆོས་
འདི་སྤྱི་ཞུ་བགྱིས་པ་ཡི། འདྲི་སྒོག་ཆོས་བྱེད་སྦྱོན་བདག་སྦྱོས་བཅས་གྱི། །
འགལ་རྒྱུན་ཞི་ཞིང་ལེགས་ཆོགས་རབ་དུ་འཕེལ། ཆོས་མཐུན་བསམ་དོན་
ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག ། ༡༨ ། ཐེག་མཆོག་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་ཆོག་
དོན་མཁྱེན། སྤྱིང་བཅེ་བྱང་ཆེན་པར་བྱིན་སྦྱོད་ལ་དབང་། བདུད་གྲིས་མི་
ཐུབ་རུས་སྤོབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས། ལ་ལས་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་སྦྱེ་གྱུར་ཅིག །
༡༩ ། ཅེས་གཞུང་བཟང་རྒྱད་འཕགས་འདི་ཉིད་སྤར་གྱི་ལས་འདུ་བགྱི་བའི་
དོ་དམ་པ་འཕགས་མཆོག་རིག་གྲོལ་གྱིས་བསྐྱུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇམ་
དབྱངས་མཁྱེན་རབ་མཐའ་ཡས་གྲིས་གྲིས་པ་དོན་དང་ལུན་པར་གྱུར་ཅིག །

མཐ་མདྲ་ཡོ། འུའྲི། ། ། །

༡༡། །བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་སྒྲིང་བྱུང་ཆེན་
མོ་སེང་གའི་ང་ལོ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་བཤེ། གདོད་ནས་དྲི་མེད་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི། །ངེས་དོན་འཇམ་
དཔལ་དཔའ་བོའི་བདག་ཉིད་དུ། །ངེས་པའི་རིགས་ལམ་རལ་གྱི་འོ་ཚྭ་
གྱིས། །ཀུན་མོངས་སྤྱིད་པའི་བྱ་བ་རྣམས་པར་གཅོད། །དེ་ལ་འདྲིར་དུས་གསུམ་
གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་སྒྲིང་པོ་དགོངས་པའི་མཐིལ།
མདོ་དང་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་ཀྱི་གནད་གཅིག་པུ་ནི་ཀུན་ཁྱབ་བདེ་གཤེགས་
སྒྲིང་པོ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། ཚུལ་འདི་གིན་ཏུ་ཟབ་པས་ས་བཅུ་འི་དབང་ཐུག་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོན་མོའི་གཟུགས་ལྟར་ངེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རྟོགས་
དཀའ་བར་གསུངས་ན་ལལ་བས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེ་ཡང་སྟོན་པ་བདེ་བར་
གཤེགས་པས་གསུང་གི་སྒྲུབས་ལ་ལར་སྒྲིང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་བདེ་
གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་ངོ་བོ་གསལ་བར་མཛད། ལ་ལར་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ཡེ་ལྟན་དུ་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་རང་བཞིན་གསལ་
བར་མཛད་དེ། དེ་གཉིས་འགལ་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དགོས་ཀྱང་། བདེན་
གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་གནད་ཟབ་པ་ལས་གིན་ཏུ་ཟབ་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་
རྟོག་པའི་དབང་གིས་ལ་ལས་ནི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ངོ་བོས་མི་སྒྲིང་པའི་
རྟག་པར་བལྟ། ལ་ལས་ནི་སྒྲིང་རྒྱུ་ཅམ་ལ་བཟུང་ནས་སྒྲིང་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་

ཏན་འབྲལ་མེད་ཡེ་ལྷན་དུ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཆད་ལྟ་སྒྱུར་འདེབས་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ལ་གནས་པར་གྱུར་ནས། སོ་སོའི་ཞེ་འདོད་གྲུབ་ཏུ་རེ་བའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཅ་
 ཅོ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྱུ་མཆོ་འབྲུགས་པ་ལྟར་སྒྲོགས་ན་ཡང་། གྲུ་མའི་མན་རག་གིས་
 ཟིན་པའི་སྒྲལ་བཟང་དག་ནི་བདུད་ཅིའི་བཅུད་བཟང་སྟོང་ལ་སེམ་པ་ལྟར་
 སྟོང་པའི་དབྱིངས་དང་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་འགལ་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་
 རོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་རང་ནས་སྒྲུང་སྟོང་གང་ཅུང་གི་མཐའ་ལ་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་
 པ་རྣམ་པར་ཞི་གནས་གནས་པ་རྣམས་འདི་སྐད་དུ་སྒྲུའོ། །དེ་ལ་སྒྱིར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ཚད་མ་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི་ལུང་ཡང་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི།
 དེ་མི་བསྐྱུ་བ་རེས་པ་ལ་དབྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པས་ལུང་རྣམ་དག་ཏུ་
 རེས་པ་སྒྱིར་བཏང་། བྱད་པར་གཞུང་དེའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བསྟན་དོན་ལ།
 རིག་པས་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡོད་པའི་སྒྲོ་ནས་རེས་
 པའི་དོན་དུ་བཟུང་དགོས་ཀྱི། ལུང་གི་དག་བྱེད་རིགས་པ་བོར་ནས། གང་
 གཤམ་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་ཙམ་ཁོ་ནས་སི་ཆོག་སྟེ། སྒྱིར་ལུང་ལ་
 ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་། ལུང་ཡང་དག་ལའང་བྱང་རེས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་
 པ་བསྟོན་དུ་མེད་པའི་སྒྱིར་རོ། །དེས་ན་སོ་སྒྲེས་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་
 བཅད་ནས་འཇུག་བྱའི་གནས་རྣམས་ཆད་མ་གསུམ་གྱིས་རེས་རྒྱས་པ་
 རྣམས་ལ་ལྟོག་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་འབྱུང་གི་གཞན་དུ་རང་གི་ཆད་མས་མ་རེས་
 ཤིང་གཞན་གྲོལ་བའི་ངོར་སྒྲུབ་པར་མ་རུས་ན། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་

བའི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ག་ཟ་ཡོད་ཅིས་དམ་བཅའ་བ་
དང་འདྲ་བས་ཆོག་དེ་འདྲས་རང་གཞན་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྱེད་མི་རུས་སོ། །དེ་བས་
ན་ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་བ་སྒྱེ་བོ་མཁས་པའི་ཚུལ་
ཡིན་ལ། རིགས་པས་གྲུབ་ན་རྒྱལ་བའི་སྤྱེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་དུར་འགྱུར་
ཞིང་རང་གི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པ་དང་སྒྲོ་བ་ལྟོག་མེད་དུ་སྒྱེས། རིགས་པས་མི་
འགྱུབ་པའི་ལམ་དེ་སྒྲུབ་མང་པོའི་ཇི་ལྟར་བརྒྱན་ཀྱང་ཀླན་གཏོ་ཆོགས་ལུ་
མའི་ཚུ་ལྟར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདིར་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་བས་ཆེན་
པོ་བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་ལམ་སྒོལ་རྟོག་གས་མ་དགྲུགས་པ་ལ་ཞུགས་ནས།
སྤྱོད་པ་སྤྱེ་ཞེན་པ་བོར་ཏེ་གཟུ་བོའི་སྒྲོས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་བོའི་རྣམ་གཞག་
བརྟན་པའི་ཚུལ་དེ་དག་གི་སྒྱུབ་བྱེད་རིགས་པ་རྣམ་དག་ལ་གཞལ་བ་ན་བདེ་
གཤེགས་སྒྲིང་བོ་ངོ་བོ་མི་སྒྲིང་པའི་བདེན་གྲུབ་ཏུག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་
པའི་སྒྲིང་བ་ཕྱང་ཆད་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྱུབ་བྱེད་མེད་ལ་གཞོད་བྱེད་
མཐོང་ཞིང་། ངོ་བོ་སྒྲིང་བ་དང་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྟན་གྱི་སྒྲིང་བོ་འགོ་
བའི་ཁམས་ན་ཡོད་པ་ལ། གཞོད་བྱེད་མེད་ཅིང་སྒྱུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡོད་པར་
མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་དང་པོ་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་བོ་འགོ་བའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་
པའི་སྒྱུབ་བྱེད་གང་ཞེན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་བླ་མ་ལས། རྟོགས་སངས་སྒྱུ་
ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱི་
རན་ལུས་ཅན་ཀྱན། །ཏུག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྒྲིང་བོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་

དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ཡང་
 དག་པའི་རང་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་བོད་སྐད་རབས་པ་
 རྣམས་རྗོགས་སངས་སྐུ་འཕྲོ་བ་ཞེས་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐུས་ཡུལ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་
 ཅུམ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་རྒྱུ་ཅུམ་དུ་རིགས་འབྲེལ་བ་དང་། རིགས་ཡོད་
 ཅེས་སངས་རྒྱུ་རུང་ཡིན་པ་ཅུམ་ལ་བཤད་ནས་རྒྱུ་བྱ་མའི་གཞུང་གི་སྟོང་པོ་
 འདིའི་ཐད་ནས་གནད་མ་བསྐྱངས་པའི་ཚིག་ཏུ་རུང་སྟེ། །དེ་ལ་ཚོས་སྐུས་
 ཡུལ་བྱབ་པ་ཅུམ་གྱིས་རིགས་མཚན་ཉིད་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། གཞན་རྒྱུ་གྱིས་
 བསྐྱས་པར་སྒྲུང་བའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་མཁུན་པས་ཡུལ་ལ་བྱབ་པ་ཅུམ་དངོས་
 པོ་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཡོད་པ་ཅུམ་གྱིས་དེ་ཀུན་སངས་རྒྱུ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 མེད་ལ། རང་རྒྱུ་གྱི་ཚོས་སྐུ་ནི་ད་ལྟ་མའོན་དུ་མ་གྱུར་པས་དྲགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་
 ཟ་བ་དང་། སྟོང་པ་རྣམ་གྲངས་པ་ཅུམ་ལ་རིགས་གྱི་དོན་གང་ཡང་མེད་དེ།
 ཁྱོད་གྱི་བསམ་འོར་རིགས་འདི་ས་བོན་ལྷ་གྲུ་གོ་འཕོ་བ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་སངས་
 རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། ལམ་རྒྱུན་གྱིས་ཐེན་ན་གཞོད་འགྱུར་
 རུང་ཡིན་པར་འདོད་ན། བདེན་སྟོང་མེད་དགག་གི་སྟོག་ཆ་དེ་འདུས་མ་བྱས་
 དོན་བྱེད་རྣམས་པས་སྟོང་པ་ལ་དེ་འདྲའི་བྱེད་པར་གང་ཡང་འཐད་པ་མེད་དེ།
 འདུས་བྱས་ས་བོན་གྱི་ཆ་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ལྷ་གྲུར་གནས་འགྱུར་རུང་གི་ས་བོན་
 གྱི་སྟོང་གི་བདེན་མེད་གྱི་ཆ་ནི་ལྷ་གྲུར་གནས་འགྱུར་བ་ནམ་ཡང་མི་སྟོང་པ་
 བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བདེན་སྟོང་ཡིན་པའི་གནད་གྱིས་སངས་རྒྱུ་རུང་ཡིན་

པར་སྐྱབ་པའང་བབ་བཅོལ་ཏེ། སེམས་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱ་མི་རུང་
བ་ཅམ་ཡིན་པ་བདེན་ཡང་། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱ་བའི་ངེས་
པ་མེད་དེ། ས་རྩོལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་མེད་ཡིན་ཀྱང་།
བདེན་མེད་ཡིན་ཆད་སངས་རྒྱ་རུང་བར་སྐྱབ་སྐྱབ་པར་རུས། བདེན་མེད་ལ་
དམིགས་པས་སྐྱབ་པ་སྟོང་རུས་པ་ཁོ་ནས་དེགས་སུ་འཛོག་པའང་གྱིན་སྟེ། སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ནས་ཤེས་སྐྱབ་སྟོང་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་སྐྱར་
ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་དགོས་པར་ཁྱོད་རང་འདོད་བཞིན་དུ། མེད་
དགག་དེ་འདྲ་ལ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ཞེས་འདོད་པ་དོན་མེད་དེ། འདི་ཉན་
རང་དང་ཐུན་མོངས་པའི་དེགས་སུ་འགྱུར་གྱི། འདིས་སངས་རྒྱ་རུང་མི་
འགྲུབ་སྟེ་འདི་ཅམ་ལ་ཤེས་སྐྱབ་སྐྱངས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་འགྱུར་བའི་འཐད་པ་གང་ཡང་སྐྱབ་མི་རུས་པ་དང་། མེད་དགག་རང་
གི་ངོ་བོ་ལ་མཁྱེན་ཆ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱང་དེས་ཅི་ཡང་མཁྱེན་མི་
སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་གནས་གྱུར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དེགས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་
ཡིད་ལ་མཛའ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ན་ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་ཡོད་པའི་མཁྱེན་བརྩེ་རུས་གསུམ་གྱི་ས་བོན། གཙན་གཟན་དང་སྤོན་
པོ་སོགས་ཀྱང་རང་གི་བྱ་ལ་བརྩེ་བ་དང་། དན་གནོད་ངོ་ཤེས་པ་སོགས་
ཡོད་པ་དེ། ལམ་གྱིས་ཟིན་ནས་གཤམ་བྱལ་ཏེ་རྩེ་འཕེལ་དུ་སྤང་བ་ན་ཆད་མེད་
པའི་མཁྱེན་བརྩེ་རུས་གསུམ་མངའ་བ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རུང་བ་ཅམ་ལ་

འདོད་ན་མེད་དགག་ལ་རིགས་སུ་འདོད་པ་ལས་དེ་ལེགས་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་གྱི་
 རྒྱ་འབྲས་ཡིན་དགོས་པ་མཛད། སྐྱེད་ཅིག་ཅན་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་རྒྱ་སྐྱེད་
 བྱེད་ཡིན་པ་བོར་ནས། དངོས་མེད་འདུས་མ་བྱས་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་ལ་རྒྱར་
 འདོད་པ་ནི་ཡ་མཚན་པའི་གནས་སོ། །ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་བདེན་མེད་ཡིན་
 ཚད་རིགས་མ་ཡིན་ཀྱང་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་བདེན་མེད་ཁོ་ན་རིགས་སུ་
 འཐད་དོ་སྙམ་ནས། སེམས་གྱི་བདེན་མེད་ཡིན་ཀྱང་རུང་དེས་ནི་སྐྱེད་པའི་
 བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་རུས་ལ། ཚོས་ཅན་སེམས་གྱི་སྐྱེད་ཅིག་མ་རྣམས་ཤི་མའི་སྐྱེད་
 བྱེད་དུ་འོས་པས་འདུས་མ་བྱས་པའི་རིགས་འདི་བྱེད་ལ་མི་མཁོ་འདྲ་བས་
 བོར་ཅིག་གཤམ་ཏེ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་བྱེན་སེམས་འཛོགས། ཚོས་ཅན་སེམས་
 གྱི་གསལ་བ་དང་ཚོས་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་རིགས་
 སུ་འདོད་དོ་སྙམ་ན། འདི་ཡང་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལྷས་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 འགྱུར་མེད་འདུས་མ་བྱས་ལ་འདོད་ན་ནི་དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་
 པའི་ཤིར་ཤིན་ཏུ་ཡིན་མོད་གྱི། སྟོང་བ་དང་བྱུང་དུ་འབྱུག་སྐྱེད་ཚོས་ཅན་དེ་
 རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་ཅིག་མའི་ཆ་འདི་ཞེ་ལ་བཞག་ནས་འདི་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་
 སུ་གོ་འཕོའི་སྙམ་པ་ནི་གྱིན་སྟེ། རིགས་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་
 ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་དགོས་རུས་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་
 ནི་རིགས་བཅུགས་པ་བ་དང་། འདུས་བྱས་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་རུས་གྱི་རིགས་
 མཚན་ཉིད་པར་འགྲོ་བས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདུས་མ་བྱས་ཚོས་གྱི་

དབྱིངས་ལ་བཞེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་སྟོང་པར་
ཟད་དོ། །དེས་ན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་
པའི་རིགས་ཞིག་སེམས་གིས་འདོར་མི་རུས་པར་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་དག་ལ་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་སྒྲས་ཀྱང་ཞེ་འདོད་དང་རང་ཆོག་འགལ་བའི་
དྲགས་ངོམས་པ་ཙམ་ལས་མ་མཆིས་པས་ཆོས་དབྱིངས་འབྱུར་མེད་ལ་སངས་
རྒྱས་གྱི་རིགས་སུ་འདོད་པན་ཆད། ཐོག་མར་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ཞེས་པ་གང་
ལ་གདགས་པའི་གཞི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་
ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དབུ་མའི་དོན་དེ་ཉིད་ངོས་ཟིན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ངོས་
མ་ཟིན་པར་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཙམ་ལ་འདོད་ན་ནགས་སུ་སྒྲེའུའི་ཆོགས་
མཐོང་བ་ལ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྟར་འབྲུལ་པ་ལྟར་ཆོས་དབྱིངས་མ་
ཡིན་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བབྱང་ནས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་སུ་འདོད་
པ་དང་། དེ་ཉིད་དམིགས་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྒྲོམ་པ་དང་།
དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུའི་རྒྱར་འདོད་པ་སོགས་རྣམ་གཞག་ཀུན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་
བཅོས་པའི་ལམ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་ཤེར་མདོ་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་གི་དབྱིངས་སྟོས་པའི་བྱ་
བ་ཀུན་གྱིས་དབེན་པའི་དོན་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ལ་རང་བཞིན་
རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་སངས་
རྒྱས་གྱི་རིགས་མཆོན་ཉིད་པ་དང་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུར་འབྱུར་

བ་ཡིན་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་དགོངས་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ལས་གསུངས་
 པས་ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདི་འདུས་མ་བྱས་སུ་འདོད་པ་ལས་
 འོས་མ་མཆིས་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཆོད་འདི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གིས་
 འབྲས་བུ་གཞན་བསྐྱེད་ནས་རང་ཉིད་འགག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འབྲད་པའི་
 ཆོས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་བྲལ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་
 ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་རྒྱལ་ཚབ་ས་བཅུའི་སེམས་དབའ་ཆེན་པོས་རྒྱད་བླ་མ་
 ལས་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་གིས་ཆོས་དབྱིངས་
 བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་པོར་གསུངས་པའི་བྱིར་གཞུང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་
 འབྲངས་ནས་རང་ལུགས་ཆོས་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་པ་རིགས་སུ་འདོད་ཅིང་།
 དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་ལ་དེའི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་
 མེད་པ་དང་། སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ཀྱི་བློགས་སུ་
 ལྷུང་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པར་སྣང་བའི་འདུས་བྱས་
 རྣམས་ནི་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་དབྱིངས་ཀྱི་གཤིས་ལ་དེས་གོས་པ་ཡོད་
 མ་ཆོང་བས། འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་ཡེ་ནས་དག་ཅིང་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་འོད་གསལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམས་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་
 གནད་འདིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་ཚུལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རོས་
 ཟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་བས་ན་གཉིས་པ་རང་ལུགས་བརྗོད་པ་ལ། གོང་
 གི་རྟེན་པ་དང་པོའི་དོན་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་

མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དེ་ལྟ་བུ། རྩོན་
 བ་མལ་བ་འཛིང་བ་ཀྱན་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་དེ་ལས་བྱིས་གསལ་
 བའམ། འཕྲོ་བའམ། མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པས་ན་ད་ལྟ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་
 རྒྱུད་ན་བདེ་གཤེགས་སྒོར་བོ་ཡོད་ཅེས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ངེ་ལྟར་
 འགྲུབ་པའི་འཐད་པ་ནི། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 དེ། དང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ན་སེམས་
 ལ་སངས་རྒྱ་རུང་གི་རིགས་ཡོད་པས་བྱབ་ཅིང་། རིགས་གཏན་མེད་པ་ལ་དེ་
 ལྟར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཁམས་ཡོད་ན་ནི་
 ལས་བྱས་པས། །ས་ལེ་སྒྲུལ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཁམས་མེད་པ་ན་ལས་
 བྱས་ཀྱང་། །ཉོན་མོངས་འབའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་འཐད་པ་བསྟན་པ་དཔེ་ཞིང་ས་ལ་ལོ་ཏྲོག་སྐྱེ་རུང་ལྟར་སེམས་
 འདི་སངས་རྒྱ་རུང་གི་རྒྱ་ཅམ་དུ་གྱུབ་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་
 གྱི་རིགས་བྱད་པར་བ་ངེ་ལྟར་འགྲུབ་སྒྲུལ་ན། དེ་ཡང་འགྲུབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་ཏེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མིན་པར་ལུང་
 དང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
 མདོ་ལས། དག་སྒོར་ཚུལ་བྱིམས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

འདུས་མ་བྱས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 བས་ནི་མུ་སྟེགས་པར་གྱུར་ཏེ་གི་ཡང་སྤྲོད། ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ། ད་
 བེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པའི་སྐྱུ་དང་། མི་གིགས་པའི་སྐྱུ་དང་། རྩོ་རྩེའི་
 སྐྱུ་དང་། ཤའི་སྐྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་སྟོས་གིག་ཅེས་དང་། ཡང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་སྤྱོད་བས་ནི་གིང་གི་ཡུང་པོ་
 འབར་པ་འདི་ལ་ལྟེས་ཀྱན་ནས་རིག་པར་བྱས་ཏེ་གི་ཡང་སྤྲོད། ཆོག་དེ་ནི་
 མཉན་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་དང་། མེད་དགག་གི་ཆ་ཙམ་མུང་འདས་སུ་མི་རུང་
 བ་ཡང་ཡུང་དེ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཆེ་བཙལ་
 གྱུང་ཅི་ཡང་མ་རྟོད་པ་སྟེ། ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅེར་བུ་བ་རྣམས་
 ལའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཐར་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཐར་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི། ཞེས་དང་། རྩོ་རྩེ་གཙོད་པ་ལས་གྱུང་། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་
 མཐོང་། གང་དག་ང་ལ་སྐྱར་གེས་པ། འཇོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། །
 སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ། །འདྲེན་པ་
 རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། །ཆོས་ཉིད་གེས་པར་བྱ་མིན་པས། །དེ་ནི་རྣམ་པར་གེས་
 མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པས་མཚོན་ཏེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ཀྱན་
 ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་ཡང་། གདོད་མའི་ཆོས་དབྱིངས་དང་
 གཉིས་སུ་མེད་པར་རོ་མཉམ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་

ཤེས་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་འདུས་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་དང་། འགྱུར་བའི་བྱག་རྩུ་མ་སྤངས་པ་དང་། ཡང་འགག་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཆ་དང་བཅས་པ་དང་། རང་གི་རོ་བོས་འཛིག་པས་བསྐྱེ་བ་ཅན་དང་། གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་མ་གྱུར་པ་རང་ཉིད་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འགག་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཆང་བ་གང་དུ་ཉི་ཆེ་བར་གནས་པའི་བྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱན་ལ་རོ་མཉམ་དུ་མ་སོང་བ་དང་། མཐའ་ཀྱན་ལས་མ་འདས་པ་དང་། ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་མ་འགག་པ་དང་། རང་དབང་མེད་པར་འདུ་བྱེད་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སོགས་གྱི་སྒྲོན་དང་བཅས་པས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ངོ་ཅེའི་སྐྱེ་ལ་མི་རྟག་པར་བལྟ་བའི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུ་འབྱུང་བས་ན། ལམ་ངན་པ་འདི་དོར་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་བའི་འདུས་མ་བྱས་དང་རྟག་པ་དམ་པ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཐུན་མོང་རྩྱུ་ལ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞལ་ནས་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་པ་མི་སྤིང་དེ། ཤེས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྤིང་པས་སོ་སྙམ་པ་ནི་གྱི་ན་སྟ། ཡུལ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ཉི་ཆེ་བ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་ཀྱང་། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་རོ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཁའ་བྱབ་མཁའ་ཡི་ངོ་ཅེ་ཅན་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་གདངས་འོད་གསལ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་རང་དེར་འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་ཀྱན་འུབ་རྩལ་པས་ན་དེའི་རོ་བོ་ལ་སྐྱེ་འགག་ཡེ་ནས་མེད་པར་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིག་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཐའ་གང་
 ལའང་མི་གནས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་སྟེ། དངོས་མེད་རྒྱུད་པ་དང་གཏན་
 མི་འབྲ་ལ། དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་བརྟེན་
 ནས་སྐྱེས་པའམ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྤྱིར་ན་ཡང་དག་པར་དབྱེད་ན་
 འདུས་བྱས་དང་གསོག་གསོབ་རྒྱུ་ན་པ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ལ། བདེ་གཤེགས་སྟོང་
 པོ་ནི་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་ཡང་
 དག་པར་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཙོས་
 མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། ། ཞེས་དང་། དངོས་དང་དངོས་
 མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། ལྷ་རན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྤྱིར་ནི་ཀུན་ཁྱབ་དང་
 མཉམ་པ་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། འགྱུར་མེད་དོན་དམ་པའི་རང་
 བཞིན་དུ་ངེས་པ་དོན་གྱི་མདོ་སྟེའི་ལུང་དང་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་
 པས་གྲུབ་པ་ན། དེ་ནམ་ཞིག་མདོན་དུ་འགྱུར་རུང་གི་རྒྱུད་ན་ད་ལྟ་ནས་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་བྱི་གང་དང་བྲལ་བར་བཞུགས་
 པ་དེ་ཉིད་ལ། སྟོ་བུར་གྱི་བྱི་མ་བྲལ་མ་བྲལ་གྱི་སྒྲུང་རྒྱུ་ལ་མདོན་དུ་གྱུར་མ་
 གྱུར་ཡོད་ཀྱང་། གནས་རྒྱུ་ལ་ལ་སྟེ་སྤྱིར་བཟང་ངན་གྱི་བྱེད་པར་ཏིལ་ཙམ་
 མེད་དེ། འགྱུར་མེད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྟོ་
 མ་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྲུར་བཞིན་སྤྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་

དོ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་
མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས་བྱུང་འདོད་ཆགས་
སོགས། །སློབ་ཅི་མས་དེ་ཉིན་མོངས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་འཁོར་བའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཀྱན་ཆོས་ཉིད་དེའི་རང་དུ་
འཕོ་འགྱུར་བྱེད་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་། སེམས་ཀྱི་དག་པ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་
ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་འཕོ་འགྱུར་མེད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་འོད་གསལ་བའི་དབྱིངས་ལ་འབྱུལ་
བས་གོས་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། མ་འབྱུལ་བ་
གཤིས་ཀྱི་རང་གདངས་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོབས་སོགས་འབྲས་ཆོས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་འབྲལ་མེད་དུ་གནས་ཏེ་ཉི་མ་དང་འོད་ཟེར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་རྒྱད་སྟེ་མ་ལས། རྣམ་དབྱེར་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སློབ་དག་
གིས་ཁམས་སྟོང་གི་ རྣམ་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སྟེ་མེད་ཆོས་
གྱིས་སྟོང་མ་ཡིན། །ཞེས་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ང་དང་ཆོས་ཀྱི་
བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འབྱུལ་བའི་སེམས་ལས་བྱུང་ལ། འབྱུལ་སེམས་དེ་ཡང་
གདོད་མའི་གཤིས་འོད་གསལ་ལ་ཡེ་ནས་མ་གོས་མ་འདྲེས་པར་མཁའ་ལ་
སྒྲིན་ལྟར་སློབ་ཅི་བཞིན་པས་སྒྲིན་དེ་དག་ནི་ཁམས་དང་སོ་སོར་འབྱེད་ཅིང་
འབྲལ་རུང་བ་ཡིན་པས་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་སྒྲིན་དེས་སྟོང་པ་སྟེ་མ་གོས་པ་ཡིན་
ལ། འབྱུལ་བས་བསྐྱད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་རང་གིས་འོད་གསལ་ཞིང་

ཆོས་ཀྱན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་རྣམ་དབྱེར་
བྱུང་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དེ་མི་སྟོང་སྟེ། རང་
གི་ངོ་བོ་ལ་འབྲལ་མེད་ཀྱི་གཤིས་ཡིན་པས་ཉི་མ་དང་ཟེར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྟན་ཆོས་སྐུའི་ངོ་
བོར་གྲུབ་པ་ན་སངས་རྒྱ་ཡུང་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ན་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་སྐུ་བྱི་གང་དང་བྲལ་བར་བཞུགས་དགོས་ཏེ། ལམ་བསྟོམས་ན་སངས་
རྒྱ་ཡུང་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་དེ་འདུས་
མ་བྱས་ཡིན་པས་གསར་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ད་
ལྟ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞུགས་ཞེས་གྲུབ་བོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟུམ་
དུ་ད་ལྟ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་བཞུགས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆིན་
པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པ་ཅི་ལ་མི་སེལ་སྟུམ་པ་དང་།
ཡང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པའི་གོ་ཡུལ་ལ་ཞེན་ནས་སངས་རྒྱས་ནི་འབྲས་བུ་དང་
སེམས་ཅན་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ཟན་ཟམ་གཙང་ཟ་བའི་རིགས་
པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་དོ་སྟུམ་ན། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེའི་
དོན་ལ་སྟོམ་སྦྱངས་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུན་མོང་པའི་གཞུང་གི་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་སྲིད་
ནས་དོགས་པ་དེ་ལྟར་སྟེ་བ་ལ་ཁགས་མེད་ཀྱང་། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་འོད་
གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱན་ལ་ཁྱད་མེད་པར་ཡོད་ཀྱང་། རང་སེམས་འབྲུལ་པ་
སྟོ་བྱུར་བ་འདི་སྟེས་པའི་ཆོ་འབྲུལ་སེམས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་འདི་ཙམ་འཁོར་

བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ལ་འབྲུལ་བ་དེས་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཉིད་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་ཏེ། དཔེར་ན་གཉིད་ཀྱི་དུས་ན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་
ཡུལ་དབང་གིས་ལུས་དང་ཡུལ་དང་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་མཉམ་
པ་བྱུང་བ་ལ། དེ་དུས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་འཛིན་ཅིང་དམིགས་ཀྱི། ཡིད་
ཤེས་ཁོ་རང་གིས་རང་གི་ཡིན་ལུགས་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཤེས་
མི་རུས་ལ། མ་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་མེད་པ་དང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱན་གྱིས་
རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ། གནས་སྣང་མི་མཐུན་པའི་འབྲུལ་བ་
སྟོང་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་སེམས་དང་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོས་ཅན་
དང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཡང་གནས་ཚུལ་དང་སྣང་
ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་འབྲས་གནས་ཀྱི་རིགས་པའི་
གཞོད་པ་སྟོན་པ་ནི་ཕྱོགས་མ་གོ་བར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་འདི་ནི་འབྲས་
དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་གསལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རིགས་ཡོན་ཏན་
ཡེ་ལྟན་ཅན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་སྟེ། གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲ་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མེད་
ཀྱང་སྣང་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་
ལས་རྒྱུ་བསྒྲུབ་པ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཀྱང་བ་གཉིས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་པའི་དོན་ནི།
འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་སྟོང་བ་ཉིད་གདོད་མའི་འོད་གསལ་

ཆེན་པོར་དབྱེར་མེད་རོག་ཅིག་པས་ན། སངས་རྒྱུ་དང་སེམས་ཅན་ཡང་དོན་དམ་
 པར་དབྱེ་བ་མེད་དེ་སྤྲིན་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་གྲོ་བུར་བས་
 གྲུལ་པའི་སེམས་ཅན་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱང་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་
 ཆོས་ཉིད་ལས་ཕྱུང་བའདུག་ཀྱང་མ་གཡོས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པས་
 བ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྣིང་པོ་ཅན་དུ་ངེས་ཏེ། མདོ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 གདོད་མ་ནས་འོད་གསལ་བ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་མདོན་པར་
 སངས་རྒྱུ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤར་
 གཞན་ལ་བརྗོད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རིགས་ཡོད་
 པར་འགྲུབ་ན། སང་མོ་སྤྲོས་ལའང་རིགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་སྟམ་ན། རིགས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་
 པར་སྤངས་ནས་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་མ་ལུས་པའི་གྲོ་བུར་པའི་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲིབ་མེད་ལ་འཛོག་དགོས་ན། དེ་སེམས་མ་ཡིན་པ་སང་མོ་སྤྲོས་
 བེམ་པོ་ལ་ལམ་སྒྲུབ་པ་མེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་ནའང་
 དེ་ལ་རིགས་ཡོད་པར་འཛོག་མི་དགོས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་སང་མོ་སྤྲོས་
 སྤར་གི་སང་མོ་སྤྲོས་ཀྱི་རོལ་གྱི་དབང་གིས་སེམས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། མི་
 ལམ་གྱི་སྤར་བ་དང་དེ་དུས་ཀྱི་ཤེས་པའི་དཔེས་མཆོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་ལ།
 ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་སེམས་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྣིང་པོ་
 དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཉིད། རྩལ་རྒྱན་ལྟར་ལྷགས་

པར་གཤེས་པས་ལམ་ལུ་འདས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་རོལ་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་མི་དགོས་ལ། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་རང་ལས་མ་གཡོས་པའི་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་རྒྱལ་ལས་མི་འདའ་བར་གིན་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་ཏེ། སྒྲིབ་བ་ལས། གཞུགས་ཀྱི་དག་པ་འབྲས་བུ་དག་པར་རིག་པར་བྱ། ། འབྲས་བུ་གཞུགས་དག་ཐམས་ཅད་མཆེན་ཉིད་དག་པར་འགྱུར། ། ཐམས་ཅད་མཆེན་ཉིད་འབྲས་བུ་དག་དང་གཞུགས་དག་པ། ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཚུངས་ཏེ་དབྱེར་མེད་བཅད་དུ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་ཅན་སྒྲིབ་བ་ལས་གྲོལ་བའི་དག་པ་གང་ཡིན་པ། ཡུལ་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དག་པ་འམ་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རང་སྒྲིབ་གི་སྒྲིབ་བ་རིམ་བུལ་གྱི་མཐོང་རྒྱལ་ཙམ་ལས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་སྒྲིབ་བུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ཡུལ་ཅན་རིག་པའི་ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཟད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ན། ཡུལ་གྱི་དངོས་པོས་དག་པར་ལྷག་མར་མི་ལུས་ཏེ། མིག་སྒྱུན་དག་ན་རབ་རིབ་རང་སངས་པ་བཞིན་ནོ། ། འོ་ན་གཅིག་སངས་རྒྱས་དུས་སྒྲིབ་བ་མ་དག་པ་ཀྱན་འགག་གོ་སྒྲིབ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་སྒྲིབ་གི་སྒྲིབ་པས་རང་བསྒྲིབས་ནས་གནས་སྒྲིབ་འགལ་བར་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན་གནས་སྒྲིབ་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་མཐུན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མ་དག་པའི་སྒྲིབ་བ་འདི་ཀྱན་མངའ་འམ་མི་མངའ། མངའ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་

ལ། མི་མངའ་ན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་མཆེན་པར་མི་སྲིད་དོ་
 ལྷམ་ན། ལྷམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་
 སྲིད་དོ་ཅོག་ཀུན་རང་དང་རོ་མཉམ་པའི་རང་ནས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་
 མཆེན་ཅིང་། དེ་ལ་རང་རོར་ཐམས་ཅད་དག་པ་ཆེན་པོར་གཟིགས་པ་ལས་
 མ་འདས་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོའི་སྣང་ཚུལ་
 ལྷན་གཟིགས་པ་འདི་ནི། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་གི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་
 དག་ཟད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་མ་འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཚུལ་
 དུ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་དུ་ཆུད་པའི་གནད་ཀྱིས་རོ་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་འགག་
 དང་བྲལ་བས་ཅིག་ཆར་གཟིགས་པ་སྟེ། ཚུལ་མཐོང་གིས་ལྟ་ཅི། ས་ལ་གནས་
 པས་ཀྱང་བསམ་པར་དགའ་བའོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་ཇི་སྟེད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྟེ་སྟོང་ལས། ཚོས་ཀུན་མཉམ་པ་ཉིད་མཉམ་པར། །རང་བྱུང་བས་
 བྱི་རྗེས་སུ་རྟོགས། །དེ་བྱིར་ཡང་དག་མཛོན་སངས་རྒྱས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་གཟིགས་པ་མཉམ། །ཞེས་དང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་
 དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པས་དེ་དེའི་བྱིར་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷན་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་
 བ་གྲགས་པའི་ཞལ་ནས། ཇི་ལྷན་སྟོང་གྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་
 དེ་ལྟར། །དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་བྱིར། །རོ་མཉམ་

ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་གྱུར་ན། །མཁུན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་
སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་ཆུད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་དབྱིངས་དང་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་ཅིང་འབད་མེད་
གཟིགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་ལྷ་སྐར་ཤར་བའི་ཚུལ་དུ་ཁྱབ་ཅིང་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་
བའི་ངང་ནས་གཟིགས་པ་འདི་རང་བྱུང་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཞི་ལ་
བཞུགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཟད་ནས་ཇི་བཞིན་མཛོན་དུ་
གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པས་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་
པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ན་མི་ལྷོག་པའི་ཡིད་ཆེས་རྟོད་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་
དུ་ཉེ་ཆེ་བའི་སྒོས་གཞལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡེ་ཤེས་མེད་པའམ། ཡོད་
ཀྱང་འགྱུར་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ཐ་མལ་པ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་
ཅན་གྱི་ཁམས་མི་གཟིགས་པའམ་ཡང་ན་མ་དག་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡོད་པར་འདོད་
པ་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ངོ་བོ་རོ་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་མ་རུས་པ་སོགས་འགལ་འདུ་
དང་ཀུན་རྟོག་གི་རྟོག་མ་མང་དུ་སྒྲོང་བ་མཐོང་ངོ་། །

རྟུང་པ་གསུམ་པ་རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
སངས་རྒྱ་རུང་གི་རིགས་ཡོད་དེ། དྲི་མ་སྒོ་བུར་བ་སྤང་རུང་དུ་གྲུབ་ཅིང་། ཡོན་
ཏན་ཡེ་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྒྲུ་ཀུན་ལ་ཁྱད་མེད་པར་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་
སངས་རྒྱ་རུང་གི་རིགས་ཡོད་ན་ལུས་ཅན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟིང་པོ་ཅན་དུ་ངེས་ཏེ།
དེ་དག་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་སྒྲུ་དེ་ཡང་

རོ་བོ་འདུས་མ་བྱས་སུ་གྱུབ་པས་སྤྱི་ལ་བཟང་ངན་གྱི་བྱད་པར་རོ་བོ་འི་ཆ་
 ཉན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་འདིས་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྟེད་
 བར་ཤེས་པ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྒྱ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་འབྲས་
 བུ་འབྱིན་པར་དཔོག་པ་ཙམ་མིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རིགས་ལ་
 འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། དེ་འབྲས་དུས་དང་རོ་བོ་ལ་བཟང་ངན་མེད་པ་དང་།
 གྲོ་བུར་བའི་དྲི་མ་རྣམས་ཡུན་རི་ལྟར་རིང་ཡང་འབྲལ་རུང་ཡིན་པས་རིགས་
 དེ་སངས་རྒྱ་བ་ལ་ནམ་ཡང་ཆུད་ཟ་བ་མི་སྲིད་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་
 རྒྱ་རིགས་ཡོད་པ་དེ་འབྲས་དུས་གྱི་ཆོས་སྐྱེད་དང་རོ་བོ་བྱད་མེད་དང་། འབྲས་
 དུས་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཡོད་ན་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ནའང་འཕེལ་འབྱི་མེད་པར་ཡོད་
 དགོས་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་དང་སྤྱིར་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་ཆོས་དབྱིངས་
 འགྱུར་མེད་གྱི་རོ་བོར་རོ་གཅིག་པའི་རིགས་པ་དེ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་བོ་ཅན་དུ་འགྱུབ་སྟེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་
 གྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་ལམ་ནས་སོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྣང་བོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་
 པ་འདིས་མཐར་ཐུག་གི་ཐར་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་ལ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྣང་བོ་ཉིད་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་
 གཅིག་ཏུ་འགྱུབ་གྱི། གཞན་དུ་བདེ་གཤེགས་སྣང་བོ་ཞེས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་

ཁམས་ན་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་དུས་ན་མེད་པ་དང་། རྒྱ་དུས་ཡོན་ཏན་
མེད་པ་ལ་འབྲས་དུས་གསར་དུ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་དོན་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྤྲོགས་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་
སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བྲ་ཡས་པར་འགྱུར་འོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་མཆོག་གི་གནས་
ལ་མོས་པ་རྣམས་གྱིས་གནས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་སློ་གྲོས་འབྱོར་བར་བྱ་དགོས་
སོ། ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྟན་གྱི་ཁམས་ཡོད་པར་
བཞག་པ་དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་གནས་ཟབ་མོ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱལ་
གྱིས་ཀྱང་འཁོར་རྣམས་ལ་དེའི་གསུང་གིས་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་དང་མི་བསྐྱེ་
བར་འགྱུར་གྱི་རང་སྒྲོབས་གྱིས་ཤེས་པར་དགའ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཀའ་སྩལ་
པས་ཟབ་མོའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་སློ་རྒྱུད་རྟོག་གི་
རྣམས་ཀློལ་བ་བརྒྱུད་མར་བྱེད་དེ། སངས་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་
གྱི་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུན་ཀ་ཇི་སྟེད་པ་
ནི་གྱི་ནར་སྐྱེ་བ་སྟེ། ཇི་སྟེད་དུ་དགོངས་པ་ངས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས།
འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཆོན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དང་བུལ་བའི་
མཆོན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ཡང་གང་རྟོགས་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་
མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་
པོའི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་སེམས་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུའང་ཁས་
སྒྲིང་མི་དགོས་ལ། གནས་ཚུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། སྤང་

ཚུལ་ལབུལ་པ་སྤྱིད་པ་ལ་འགལ་པ་མེད་པར་མ་ཟད། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཐར་
 པ་མེད་པའམ། ཟུལ་པ་ལབུལ་མི་སྤྱིད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་ལ། གནས་
 ལྷན་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ལབུལ་བའི་སེམས་ཅན་སྤྱིད་ཅིང་། དེ་ལས་
 ལ་ཞུགས་པས་ལབུལ་བ་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་པའང་ཡོད་པར་འགྱུར་པ་
 ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 གྲུབ་ཀྱང་དེས་སྟོང་པོའི་ཡོན་ཏན་འགོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡོན་ཏན་སྤྲུལ་མེད་
 པ་ཡོད་ཀྱང་རོ་བོ་སྟོང་བར་འདི་བས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 དེས་ན་འཁོར་ལོ་བར་བས་བསྟན་དོན་ཀྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་
 བསྟན་པ་ནི་དེ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་སྟེ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐྱེད་དང་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་པོ་
 བསྟན་པ་འདི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་
 པས། ཚུལ་དེ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་འཁོར་ལོ་བར་བ་ལས་ལྷག་པའི་སྤྱིར། མདོ་
 སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དོན་ལ་མཆོག་དུ་བསྟགས་པའང་
 འཁོར་ལོ་ཐ་མར་གཏོགས་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པོ་བསྟན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་
 རྒྱུགས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སྟེ། རིག་ཁམས་ནོར་བུ་སྟོང་པའི་དབེ་བསྟན་
 པ་སོགས་མདོ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསལ་བར་ངེས་ལུས་སོ། །དེས་ན་འཁོར་
 ལོ་བར་བར་བསྟན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐ་མར་བསྟན་པའི་སྐྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་

དག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཟུང་དུ་ཟུང་བར་བྱ་དགོས་པ་ས། འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་ཐ་མའི་
ངེས་དོན་གྱི་སྒྲིབ་རྣམས་དབྱེ་གསལ་མེད་པར་གཉིས་ཀ་ངེས་དོན་དུ་ཀྱན་
མཁུན་སྒྲིབ་ཆེན་རབ་འབྱམས་གྱིས་བཞེད་པ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གཟུང་བར་བྱ་
སྟེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ངེས་དོན་བྱས་ན་གཅིག་དང་དོན་བྱ་དགོས་པའི་འགལ་
བ་མེད་པར་མ་ཟད། ཟུང་དུ་ཆོགས་པར་བྱས་ནས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིབ་པོ་དེ་
ལྟ་བུ་ལ་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་མན་ངག་གི་གནད་འབྱུང་
བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་དག་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་པར་ཤེས་དགོས་
ཤིང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་འདི་ལ་སྤྱོད་གས་རྣམ་གཉིས་སོགས་འབགས་པ་
རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་སྟེ་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་སེམས་འགྲེལ་ལ་
སོགས་པ་དང་། རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་བ་སོགས་གྱིས་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོབ་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱིས། སྒྲིབ་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་
མདོ། །རྒྱལ་བས་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་སྟེ། །དེ་དག་ཀྱན་གྱིས་ཉོན་མོངས་
ལྷོག །ཁམས་དེ་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་
དབྱེད་པས་དབྱད་ནས་གྲུབ་འབྲས་མཐར་ཐུག་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དོ་རྗེ་
ལྟ་བུའི་དོན། རྟོག་གའི་ཤེས་པས་མི་བྱེད་པའི་དབྱིངས་ཡིན་པས་དོན་དམ་
པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱན་ཀ་འཕྱག་པའི་གཞི་མེད་དོ། །

ད་ནི་ཁམས་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ན་ཇི་ལྟར་བཞུགས་པའི་ཚུལ་བཤད་ན།
གནས་ལུགས་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡི་སྒྲིབ་

དུ་ཆུད་ཅིང་ཚོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་
 ལ་ལའོར་འདས་ལ་སོགས་པའི་བཟང་ངན་དང་། ས་ལོ་ལ་ཚུ་རོ་ལ་བདག་དང་གཞན་
 ཆེ་དང་ཆུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆ་དང་། རྒྱ་ཕྱིའི་དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་སོགས་མེད་དེ་ཚོས་
 དབྱིངས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའོ། །གནས་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་
 ཡིན་ཀྱང་འབྲུལ་བ་གློ་བུར་བའི་སྒྲིང་ངོ་དང་བརྩམ་ན་འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་
 འཁོར་བའི་ལུས་སེམས་ཡུལ་གྱི་སྒྲིང་བར་ཤར་ནས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 མི་མཐོང་བའི་ཆོན་འཕང་། ཚོས་ཉིད་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་རང་བཞིན་
 ལས་གཡོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཡོད་པས་ན། སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་ལྟ་
 བུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་སྐྱབས་སུ་བྱས་ནས་མི་མངོན་ཡང་བཅུད་དམ་དབུས་ན་
 སྒྲིང་པོའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ལ་རིགས་སམ་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དཔེར་
 བ་ས་འོག་གི་གཏེར་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དགུས་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བར་
 གསུངས་སོ། །དེ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དག་པ་དང་། དག་མ་དག་
 ཅི་རིགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་བཞག་ཀྱང་
 ཁམས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བྱུང་པར་མེད་དེ། ཆུད་བྲམ་ལས། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་ཅན་ཚོ་གསུམ་ཞུགས་ཕྱིར། །རང་བཞིན་དྲི་མེད་དེ་ནི་གཉིས་མེད་དེ། །
 སངས་རྒྱས་རིགས་ལ་དེ་འབྲས་ཉེར་བཏགས་པས། །འགྲོ་ཀྱན་སངས་རྒྱས་
 སྒྲིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས། །ཞེས་དང་། འདི་ཡང་རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱུ་དང་། །
 དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱང་སྟེ། ཞེས་དང་། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་།

གིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་ཞེས་མཚན་གསོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཞེས་པ་མཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་བྱག་
བརྟེན་པ་ལྟར་སྤང་ལཱའི་གཟེབ་གཤེད་ན་འབྲུལ་དང་མ་འབྲུལ་བའི་སྒོ་གཉིས་
སྤང་སྤུན་བཞིན་དུ་འགྲོགས་པ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བབུང་ནས་དགག་སྐྱབ་
ཀྱང་དེ་དང་འཆོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ལ་རང་ཉིད་ཕྱོགས་
སུ་མ་ཕྱིན་པའི་འོད་དོན་ཅུ་བདེ་དེ། །དེ་བས་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒོ་མ་སྤངས་
པའི་རྟོག་གེ་ངན་པའི་ཁྱོད་སྒྲིང་པོའི་གཏམ་འདི་བསྒྲགས་ཀྱང་དོན་མེད་ལ།
ཟབ་མོའི་གཏམ་འདི་ལྟ་བུ་བྱིས་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་ལ་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་དག་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་མཉན་པའི་སྒྲོན་དུ་མི་རུང་བས་ན་དེ་ལ་བདག་
མེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་ཅིང་དེ་རིགས་
པས་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི། སྒྲིང་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་དེ་དེ་རྒྱུར་མཐོང་ཁོ་ནས་སྐྱབ་
མི་ལུས་པས་སྒོ་སྤྱང་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་
འོག་མ་ནས་སྒོ་སྤྱངས་ཏེ་སྒྲིང་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་
ཁྱད་པར་ཅན་སྒྱེས་པ་དག་ལ་རིམ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་གཏམ་བསྟན་
ན་གཤོད་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལམ་རྣམ་དག་ཡིན་ཀྱང་རིགས་
པས་སྐྱབ་མི་ལུས་ཏེ་སྒྲིང་བས་རྟོགས་དགོས་སོ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུར་མཐོང་གི་
ལམ་དུ་མ་གྱུར་ན་ལམ་ཡང་དག་མིན་ནོ་སྟུམ་པའི་སྒྲིངས་མཚང་བརྟོལ་ནས་

ལམ་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། དེ་ནི་ཁམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་བསྒྲོག་པ་ལ། མི་སྣོང་པར་
 བདེན་བྱུང་ཏུ་ལྟ་བ་བསྒྲོག་པ། སྣོང་པ་བྱང་ཆད་ཏུ་ལྟ་བ་བསྒྲོག་པ། མི་རྟག་
 པར་འདུས་བྱས་སུ་འཛིན་པ་བསྒྲོག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་
 པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། བྱང་སེམས་སློབ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ལ་གསོལ་བ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་མདོ་སྡེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྣོང་པོ་དྲི་མའི་སྐྱབས་སུ་གནས་པ་རྟག་བརྟན་ཐེང་ཟུག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་སུ་
 སྟེགས་བྱེད་གྱི་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འདྲ་ལགས། སྟེགས་བྱེད་
 རྣམས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མེད་པ་སོགས་གྱིས་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའི་
 ལན་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། སངས་
 རྒྱལ་རྣམས་གྱིས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་མུ་རན་ལས་འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་
 པའི་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོར་བསྟན་པར་བྱས་
 ར་ས། བྱིས་པ་རྣམས་བདག་མེད་པས་འཛིགས་པར་གྱུར་པའི་གནས་རྣམ་
 པར་སྤང་བའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོའི་སྒོ་བསྟན་པའི་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་སྤང་བ་མེད་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་སྟོན་ཏེ་འདི་ལ་སློབ་གྲོས་
 ཆེན་པོ། །མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དངོས་པོའི་འདུ་གཤིས་ཅན་ལ་ཐར་བ་མེད་པར་

གསུངས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་ན་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡོད་ཀྱང་
སྟོང་གོ་མི་ཆོད་དེ། སྟོང་པ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཐ་གལ་བ་གཅིག་གཅིག་གིས་
སྟོང་པ་སྟེ། དེ་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྟོ་
གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ་གཉིས་ཀར་ཡང་ཉེས་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་དང་། སྟོས་པ་བདུད་གྱིས་བཟུང་བ་ཡིན། ཡོད་དང་མེད་ལས་འདའ་
བར་བྱ། ཞེས་དང་། ཆོས་མཆོག་ཟུང་ན་འདས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཞིག་
ཡོད་ན་དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་གི་དོན་
དེ་བཞིན་དུ། རིགས་པས་དབྱུད་ན་ཡང་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ངོ་བོ་སྟོང་པ་
ཡིན་པའི་གནད་གྱིས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་རུང་བ། ཡུལ་ཐམས་ཅད་བྱབ་
པ། དུས་རི་སྤིད་དུ་རྟག་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་པར་རིས་མེད་དུ་འཆར་བ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པར་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་ལ་ཆོས་གཞན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་རུང་བ་སོགས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྤིད་
ཅིང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཆོད་མས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་གྲུབ་འབྲས་སུ་ཡང་
མི་བརྟབ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་དཔྱོད་པའི་ལག་རྗེས་ལ་བདེན་
གྲུབ་གཅིག་འགྲུབ་པའི་སྤྲང་བ་ལས་མུན་པ་ལྟར་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཐ་སྟོད་དཔྱོད་པའི་ཆོད་མས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེའི་ངོར་བདེན་
པར་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་དེ་མི་སྟོང་པར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲུབ་མི་རུས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབ་མ་རྣམས་པར་གྱུར་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་
ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་རྗེས་སུ་འགོ་བས་དེ་སྐྱབ་པ་དོན་མེད་ཀྱི་ངལ་བར་
ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤང་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་དབྱིངས་སྟོགས་མ་གོ་བ་དག་ནམ་གངས་
པའི་དོན་དམ་མེད་དགག་ཙམ་ལ་རིགས་དང་ཆོས་དབྱིངས་དང་སྟོང་ཉིད་དུ་
བབྱང་ནས་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་དུ་སྐྱབ་པའི་གཞུང་ལ་འགལ་བ་སྐྱབ་པ་ནི་གིན་ཏུ་
མི་རུང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། ཆོས་འདོད་མ་
ཡིན་ཉིད་པ་དོན་གཉེར་བ། །བསམས་པ་མིན་དག་བྱང་ཆུབ་སྟོབ་པོ་ཞེས། །
སྐྱེ་འགྱུར་ཁ་ཅིག་ཕྱི་མའི་དུས་འབྱུང་སྟེ། །སྐྱེ་ལ་དགའ་ཞིང་ཐམས་ཅད་སྟོང་
ཞེས་སྟེ། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་མ་སྐྱེས་སུས་གྱང་བྱས་མ་ཡིན། །མ་མཐོང་
འོང་བ་མ་ཡིན་འཕོ་མིན་ན། །དམིགས་གནས་བདག་ཅག་སྟོང་ཉིད་ལེགས་
བསྐྱབས་ཞེས། །འཛེར་བ་དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་པོ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མེད་པའི་
ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་ཏོག་པ་ན། །བྱིས་པ་གང་ཡིན་གཡོ་བ་དེ་ཡིས་བཅིངས། །
ཞེས་དང་། སྤྱད་པ་ལས། སྤང་འདི་སྟོང་ཞེས་ཏོགས་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི། །མཚན་མ་ལ་སྟོད་སྟེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་མཐའ། །
གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་
རབ་སྐྱངས་ནས། །མཁས་པ་དབུས་ལ་འང་གནས་པ་ཡོང་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་།

སོར་སྤང་ལ་པན་པའི་མདོ་ལས། གྱི་མ་འཛིག་རྟེན་ན་དམ་པའི་ཆོས་འཛིག་
པའི་སྒྲིམ་བྱ་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་གིན་རྟེན་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་། གང་འཛིག་
རྟེན་ན་བདག་རྟེན་པ་འདི་གཉིས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིག་པ་དང་། དམ་པའི་
ཆོས་ཁས་འབུབས་པའོ་ཞེས་དང་། ལྟ་བ་ཀྱན་འབྱིན་བྱེད་གྱི་གཉིན་པོ་སྟོང་
ཉིད་ལ་དངོས་དངོས་མེད་དུ་ཞེན་ན་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བར་གསུངས་པ་
དང་། སྟོང་མི་སྟོང་གང་ཡང་དམིགས་པ་ལས་མ་འདས་ལ་དེ་ཀྱན་སྤང་དགོས་
པར་མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ། །རིགས་པས་
བརྟགས་ན་ཡང་བདེན་གྲུབ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་གི་ལྷོག་ཆ་དེ་དགག་
བྱ་བཅད་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་བཅས་གྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་གནས་ལུགས་
སྟོ་འདོགས་བྲལ་བའི་བྱོགས་སུ་མ་བྱིན་པར་གཏིང་རྟོད་སྤྱི་བའི་བྱིར་འདིར་མང་
དུ་བརྗོད་མི་དགོས་སོ། །བདེན་སྟོང་མེད་དགག་གི་ཆ་ཙམ་ཆོས་དབྱིངས་
དང་གནས་ལུགས་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་ཡང་། ལས་དང་པོ་པས་དེ་ལ་འདུག་
པའི་སྟོ་ཙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཅིང་། མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་ལ་ལས་ལྟའི་ལོ་སྟོང་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
ཅི་དགོས་པ་བྱིན་པ་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གཞན་ཞིག་ཐ་ན་སེ་གོ་ལ་
གཏོགས་པ་སྤྱིད་དུ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་
ཅད་ནི་སྤྱི་བ་བསྒྲུབ་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་
ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་སྟུམ་དུ་དབྱེད་ན་དེ་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་གྲངས་

མེད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་ནི། གཞི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཉི་མ་སྒྲིན་དང་བྲལ་བ་ལྟར་
 རི་བཞིན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྟག་
 མི་རྟག་གང་ཡིན་སྟུང་ན་མདོ་རྣམས་ལས་རྣམ་མཆེན་ཉིད་རེས་རྟག་པར་ཡང་
 གསུངས། རེས་མི་རྟག་པར་ཡང་གསུངས་མོད་ཀྱི་དེའི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
 གནས་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་བསམ་ངོ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་རྣམ་
 མཆེན་མི་རྟག་ཅེས་ལུང་ལས་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 ཚད་མ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་མིན། །དངོས་ཡོད་རྟོགས་པ་ཚད་ཕྱིར་དང་། །ཤེས་
 བྱ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི། །དེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དང་སྟོང་ཉིད་གོམས་པ་ལ་སོགས་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་རྣམ་མཆེན་འབྱུང་
 གི་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མི་རིགས་པ་དང་། དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་
 པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་སྟེ་མི་བསྐྱུ་བའི་སྒྲོ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཞིག་མེད་
 དེ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་དེ་དེ་བཞིན་འཇལ་བ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་ཤེས་
 བྱ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་དེ་ཡང་མི་རྟག་སྟེ་རིམ་ཅན་དུ་
 འབྱུང་གི། །རྟག་པ་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་སྟོང་པར་ཚད་མས་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཡུལ་འཇལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་རེས་
 པས་ན་རྣམ་མཆེན་ནི་རྟག་པར་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་མི་རྟག་པར་འགྲུབ་ལ།
 དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། དངོས་མེད་ལ་རྟག་པར་

བདག་ཀྱང་རྟག་རྒྱུ་གཞི་མེད་པས་རྟག་པ་མཆོན་ཉིད་པའི་ཆོས་གང་ཡང་
 མི་རྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་ལུ་སྟེགས་ཅན་དང་། བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོར་གནས་གྱུར་པའི་ཚུལ་ལ་སྒོ་མ་སྦྱངས་
 པའི་ཐེག་པ་ཐུན་མོངས་པའི་ངོར་དེ་ལྟར་སྦྱབ་དགོས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་
 སྦྱང་ཚུལ་ལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆར་བའི་ཐབས་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་
 གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྣམ་
 མ་བྱེད་རྟག་པར་འགྱུར་སྟེ། དེ་མི་རྟག་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཤེས་བྱ་
 སྐད་ཅིག་མར་སྒྱེ་འགག་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་རིམ་
 ཅན་དུ་འབྱུང་བ་སོགས་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་དོར་དེ་
 ལྟར་སྦྱང་བར་ཟད་ཀྱི། གནས་ཚུལ་དོན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོས་གང་ཡང་སྐད་ཅིག་གཅིག་དུ་སྒྱེ་བའང་མེད་ན། དེས་བརྩམས་པའི་དུས་
 ཀྱི་གོ་རིམ་སོགས་མ་གྱུར་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་རང་ངོའི་སྦྱང་བ་
 ལ་སྒྲ་ཕྱིའི་དུས་ཀྱི་མཐའ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་སྟེ་མེད་པར་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྦྱང་ཡང་
 དེ་ལྟར་མ་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་སྒྱེ་འགག་མེད་པའི་དོན་དེ་
 བཞིན་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ན། ཤེས་དང་ཤེས་
 བྱ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱ་ཡིན་ཞིང་། གནས་མ་གྱུར་པའི་སྐབས་ན་
 ཡང་སེམས་ཀྱི་གཤེས་སམ་ཆོས་ཉིད་ཟུང་འཇུག་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་
 བ་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཕྱིའི་བྱེད་མེད་པར་རང་བཞིན་དུ་གནས་

པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་ལ། འགྱུར་བཅས་གྲོ་བུར་འབྲལ་བུང་གི་དྲི་མ་གང་དག་
 སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱེ་འགག་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། འཁོར་འདས་དང་བཟང་
 རན་ལ་སོགས་པའི་མི་མཉམ་པ་འདི་ནི་གནས་མ་གྱུར་པའི་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་
 ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱེ་མེད་བསྐྱོན་མེད་དུ་སྒྲུང་ཡང་། གཤེས་ལ་སྐྱེ་འགག་དང་
 གཉིས་ཆོས་མ་གྱུབ་པར་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་གནས་པ། དེའི་ངང་དུ་ཕྱོགས་
 གྱི་ཆ་དང་དུས་གྱི་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལུབ་ལུབ་ཅིང་། དེ་ནི་འཕགས་པ་
 རྣམས་གྱི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དུས་གསུམ་
 གྱི་འགྱུར་བས་སྐད་དུ་མེད་པས་ན་དེ་ལ་རྟག་པ་ཆེན་པོའི་ཐ་སྐད་ཅིས་མི་
 གདགས་ཏེ། ཡོད་པ་གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་གི་སྐྱེ་འགག་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འདི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཅན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་དངོས་མེད་ནམ་མཁའ་ལ་
 སོགས་པ་ཕྱོགས་དུས་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པར་ཆོས་ཉིད་དེའི་
 ཁོངས་སུ་ཁྱུང་གྱུར་། ཆོས་ཉིད་དེ་འགྱུར་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་གང་
 གིས་ཀྱང་བསྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ཁོངས་སུ་སྒྲིན་འདུས་
 ཀྱང་། སྒྲིན་གྱི་ཁོངས་སུ་ནམ་མཁའ་མི་འདུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་
 མཉམ་པ་ཆེན་པོ་དབྱིངས་འོད་གསལ་པའི་གཤེས་དེ་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་
 ཉག་གཅིག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་ལྷན་སྐྱེས་སུ་
 གནས་ཀྱང་། གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཅན་ལ་རང་གི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་མ་གྱུར་
 པ་ན། དྲི་མ་དེ་སེལ་བྱེད་ལམ་ལྷན་བསྐྱེས་པའི་སྤང་རྟོགས་གྱི་མཐུ་ལས་ཤེས་

དང་ཤེས་བྱ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དེ་ཐོབ་པ་ན། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཤིས་སུ་རོམ་ཉམ་པར་
མི་རྟོག་བཞིན་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་མཁུན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པོ། །འོན་ཀྱང་རྩལ་དེས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ལས་
སྐྱེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པར་སྒོ་བྱར་དྲི་བྲལ་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་དེ་བྲལ་བའི་
འབྲས་བུར་སོང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ལས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡང་གནས་
མ་གྱུར་པའི་སྒྲུང་རྩལ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བར་བྱེད་ཀྱི། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུའི་ངོ་བོ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་གདོད་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའམ། གདོད་མ་
ནས་ཞི་བ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སོགས་ཟེ་
མོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་འདི་དག་སའི་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་ན་པལ་པས་ལྟ་ཅི་སྒྲུལ།
འོན་ཀྱང་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་ན་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་
དང་མཚུངས་པར་བསྟགས་པའི་སྤྱིར་རྩལ་འདི་ལ་མོས་པར་བྱའོ། །རྩལ་དེ་
ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་རྟག་པར་བལྟས་ན་བསོད་ནམས་
འབྱུང་སྟེ། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་
པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་བུ་མོ་གང་ལ་ལས་
སྤྱིར་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་སྟོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་རེར་འཁོར་བཞི་

ལ་ཇི་འདོད་པའི་སྒྲིན་པ་བྱིན་པ་བས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་རྩེ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་
 གཞན་གྱིས་མཐུན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གཡོས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག་
 པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་གཡུང་དུང་དོ། །ཞེས་ཆོག་ཏུ་སྒྲུ་ན་ཡང་དེ་
 དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་གངས་མེད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་
 རན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འོད་སྒྲུང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་རྩེ་རིགས་
 ཀྱི་བྱུ་མོ་དག་ནི་རྟག་ཏུ་རྩེ་གཅིག་པའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་རྟག་པ་དང་
 གནས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་གཉིས་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གང་
 གིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དེ་ལ་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ནན་ཏན་བྱེད་ན་
 དེ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ལ་མི་རྟག་པར་བལྟ་བ་ལ་སྐྱབས་འགོ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་
 དང་། དོ་རྒྱུའི་སྐྱུ་ལ་མི་རྟག་པར་བལྟས་ན་ཉེས་དམིགས་ཆད་མེད་པ་འབྱུང་
 བར་མདོ་ལས་གསུངས་པར་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་
 གྲུས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་རང་གི་དོ་
 བོ་ནི་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་བདེན་པ་
 དབྱེར་མེད་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། གནས་ལུགས་དེའི་རང་
 དུ་སྒྲུང་བྱིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དེ་
 བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་པ་བསལ་བཞག་མེད་པའི་དོན་མཐོང་བས་
 འཛིན་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བཟང་བོ་སྟེ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་སྤུས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མི་མཉམ་པ་མེད་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་
བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། ཉམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱིས་ཞུས་
པའི་མདོ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་ཤེས་ཤིང་། །ཡང་དག་མཐའ་
ལ་གང་གནས་པ། །དངོས་པོ་དང་ནི་དངོས་མེད་པ། །ལྟ་བ་མཁས་པས་མི་
འཛིན་ཏོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོང་ལས། དོན་དམ་པར་
འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདུན་ན་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པའམ། སྤང་པའམ་བསྒྲོམ་པའམ་མདོན་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཆོས་གང་
ཡང་མི་འདུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གསྟན་དཔྱད་
པའི་ཚད་མས་ཤན་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་
ཤེས་པ་འཕགས་པའི་ལམ་མི་བསྐྱུ་བར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་བདེན་པ་ལ་
མི་བདེན་པར་ཤེས་པ་བདག་བསྒྲོམས་པས་གྲོལ་བར་སྐྱུ་བ་ལ་འོག་པར་ཤེས་
པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་ཤེས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མར་ཤེས་པ་དང་། རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཤེས་པ་བདེ་
གཤེགས་སྟོང་པོ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་མི་འགྱུར་བར་
ཤེས་པ་དང་། མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས་པ་བདག་དང་གཟུང་འཛིན་དུ་སྤང་
བ་རང་བཞིན་མ་གྱུབ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་
པ་རྒྱུ་འབྲས་བསྐྱུ་མེད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤྱང་ཚུལ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ལ་ཚེས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱི་གནས་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་ལ་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་བཞུགས་པ་ལས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ་གཏི་མུག་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྒྱིར་བཏང་དང་དམིགས་གྱིས་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་ཚེས་དུ་མ་བསྟན་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་། བདག་དང་བདག་མེད་ཀྱི་སྒྲིས་པ་གཉིས་ལས་འདས་པའི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ནི་བདག་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་སོགས་གཙང་བདེ་ཏྲག་བདག་གི་པ་རོལ་ཏུ་ཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་བསེལ་བ་བྱ་ནས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་སྤྲད་དུ་སྟེ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་གང་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་ཏྲག་པ། བདག་པོར་གྱུར་པ་མི་འགྱུར་མི་འཕོ་བ་དེ་ནི་བདག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཟབ་མོ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་ཚུལ་འདི་བཤད་པ་ཐོས་ནས་མོས་པ་ཙམ་ལའང་པན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་འབྱུང་སྟེ་རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས། སྒོ་ལྷན་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་མོས་པ། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོད་འགྱུར་ཏེ། །བསམ་མེད་ཡོན་ཏན་ཆོགས་ལ་མདོན་དགའ་བས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཟིལ་གྱིས་གཙོན། །

གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་གསེར་ཞིང་ནོར་བུས་སྤྲས་པ་ནི། །
སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་ལ་མཉམ་པ་ཉིན་རེ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་དྲག་འབུལ་ན། །
གཞན་གང་འདི་ལས་ཆོག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །
སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་དག་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
སྟོ་ལྟན་གང་ཞིག་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་ཡང་། །
ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་འབད་པ་མེད་པར་ཆུལ་བྲིམས་དྲི་མེད་སྤྱང་བྱེད་པ། །
གཞན་གང་འདི་ལས་ཆོག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །
ཆུལ་བྲིམས་ལས་བྱུང་དག་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་འཐོབ་པར་
འགྱུར། །གང་ཞིག་འདི་ན་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་འཛིལ་བསམ་
གཏན་ནི། །ལྷ་དང་ཚངས་གནས་མཐར་སོན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕོ་མེད་
ཐབས་བསྐྱམས་ལ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཆོག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་
ནི་མོས་ན་འདི། །བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དག་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་
མང་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་གཏིང་
དཔག་དཀའ་ལ། ཤེས་ཤིང་མོས་ན་དོན་ཆེ་ཞིང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་སྟིང་པོ་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སང་གའི་སྤྱོད་བར་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོའི་གཏམ་བསྟན་
པ་འདི་ནི་ཆེས་ཟབ་མོ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་བྱིར། སྤྱོད་སྤྱངས་ཆུང་ཞིང་སྟོ་དམན་
པ་དག་མོས་པར་དཀའ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས། ང་
ཡི་ཡེ་ཤེས་འདི་ལ་ནི། །བྱིས་པའི་སྟོ་ཅན་ཐེ་ཆོས་ཟ། །གནས་མི་འགྱུར་ཏེ་

རྣམ་མཁའ་ལ། །རི་ལྷར་མདའ་འཕངས་ལྷང་བ་བཞིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་
 བ་འཐག་བ་བསྐྱས་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལྷར་མི་སྤྱན་པོ་དེ་དག་ངན་སོང་དུ་
 འགོ་བར་བདུད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བྱིར། དེ་ལའང་སྦྱོན་འདོགས་
 བར་སེམས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གནང་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བདེ་དག་ལ་ཡང་
 སྦྱོན་འདོགས་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་དང་། ཆངས་པས་བྱིན་གྱིས་ལྷུས་པ་ལས།
 ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་བ་ན། །སྤྲིག་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་ཏེ་མི་
 འཐད་འཛིན། །དད་མེད་ཆོས་ལ་སོམ་ཏི་བསྐྱེད་ན་ནི། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་མང་
 པོར་སྦྱོན་པར་འགྱུར། །མ་དད་པ་ཡི་བསམ་པས་སྤྲིག་ཅན་འགྱུར། །སྒོ་སྤང་
 གང་གི་ཡིད་ཀྱང་སྤང་མི་བྱེད། །སྤྲིང་པོ་ཅན་ཀུན་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་ནི། །
 དད་པ་མེད་པས་སྤྲིགས་མ་འཛིན་པར་བྱེད། །འགྱིང་བར་བྱེད་ཅིང་རྟག་ཏུ་
 །ཁེངས་པ་སྟེ། །མ་དད་དེ་ནི་གཞན་ལ་འདུད་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། དེ་དག་ཆོས་
 མིན་ཆོག་གིས་འགལ་བར་བྱེད། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་ལ་དྲི་མ་དེས། །
 ལྷ་སྟེགས་ཅན་ལྷར་གེ་ཆོམ་སོམ་ཏི་བཅས། །དེས་ནི་ཆོས་ལ་གྲགས་གཏོང་
 འགལ་བྱས་ནས། །དད་མེད་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱང་སྤྲོང་བ་བྱེད། །ཅེས་དང་། ཚུལ་
 འཆལ་ཆར་གཅོད་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་བྲ། འཆོ་བའི་ལམ་དུ་བྱིང་བ། ཚོད་
 བ་ལ་ཞེན་པ། བདག་དང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་མ་ཡིན་
 བ་དེ་ལྷ་བྱ་དག་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་རབ་ཏུ་གང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ་དུས་ཀྱི་སྤྲིགས་མ་བདོ་ཞིང་བསྟན་

ཞབས་སུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་རྟོན་པ་བཞི་གོ་ལྷག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་མིང་ལྷགས་གྱི་གནད་པར་ཆེར་ཉམས་གིང་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་བྱུང་བ་ན།
ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྟོག་ལྟ་བུ་འདི་ལ་པངས་པའི་སེམས་སུ་བྱེད་པའང་དགོན་མོད་གྱི། སྤྱི་འགྱུར་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་ཞབས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་གྱིས། བརྒྱུད་པའི་ཞལ་ལུང་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་བསྐྱེད་རྒྱལ་ཚབ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ་མི་ཡི་རྣམ་པར་རོལ་བ་ཀྱན་མཁུན་རྟོ་རྗེ་གཟི་བརྟེན་སོགས་ཡང་དག་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་ཞབས་པད་སྤྱི་བོས་ལེན་པའི་སྐལ་བ་བཟང་བོར་གྱུར་པའི་མཐུ་ལས་ན་ཆོད་དང་སློ་གོས་མ་སྤྱོན་པ་བདག་གུང་བཟའ་མའི་གནས་འདི་ལ་ཅུང་བད་སྟོབས་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་མཐའ་ཀྱན་བྲལ་བའི་བྱང་འཇུག་རབ་རྟུ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་རིགས་གྱི་དོན་ལེགས་པར་སྐྱབ་པ་འདི་ནི་སང་གའི་སྐྱ་ཡིན་ཏེ། ཆངས་པ་བྱུང་པར་སེམས་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལྷའི་བུ་ཆོས་གང་ལ་ཡང་མདོན་པར་མ་ཆགས་པར་བརྟེན་པ་དེ་དག་སང་གའི་སྐྱ་ཡིན་ནོ། །གང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མདོན་པར་ཆགས་པར་བརྟེན་པ་དེ་དག་ནི་སང་གའི་སྐྱ་མ་ཡིན་ཏེ་མའི་སྐྱའོ། །གང་ལྟ་བུ་ཀྱན་རྟུ་སྟོང་བ་སྟོན་པ་དེ་དག་ལ་སང་གའི་སྐྱ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། མདོ་བྱང་འདས་ཆེན་པོ་ལས། སང་གའི་སྐྱ་སྟོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་རྟུ་གནས་གིང་མི་འཕོ་

བར་ངེས་པར་བཤད་པའོ། །ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་གནས་སྟོང་པར་མང་
 ཏུ་བཤད་ཀྱང་སང་གའི་སྐྱ་བསྐྱགས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། མཁས་པ་ཤེས་རབ་
 ཅན་གྱི་འཁོར་མང་པོའི་ནང་ཏུ་བསྐྱགས་པ་ནི་སང་གའི་སྐྱ་ཆེན་པོ་སྟོགས་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སང་གའི་སྐྱ་སྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་སྟུག་
 བསྐལ་བ་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཞེས་མི་འཆད་དེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྟག་པ་བདེ་བ་བདག་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་འབའ་ཞིག་འཆད་དོ། །
 ཞེས་སོགས་སང་གའི་སྐྱ་བསྐྱགས་པའི་དཔེ་དོན་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས་མཆོན་
 ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རང་ལམ་དྲང་
 བོར་སྐྱས་པ་ཁ་ཅིག་དང་མ་མཐུན་ཡང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་ཡིན་པས་གཞན་ཁོང་འབྲུགས་བར་མི་བྱ་སྟེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས།
 བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱད་ཚོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། །མ་མཛད་རྣམ་གྱོལ་
 ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན། །གཞན་གཞུང་
 འཛིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་འདི་
 ཆོས་སྤྱང་བའང་ཡིན་ཏེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་བོ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་སྤྱང་བ་གང་
 ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྟོན་པ་རྣམས་ཆོས་དང་མཐུན་པར་
 ཆར་གཅོད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་འཛིན་པ་ཡང་ཡིན་པར་ནམ་མཁའ་མཛོད་
 གྱིས་ཞུས་པ་ལས། རྒྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་མཆོན་ཉིད་གང་བརྟེས་པ། །ཆོས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་དེ་ནི་ཡོངས་འཛིན་ཅིང་། །གང་གིས་རྟུལ་མེད་མཐའ་འདི་རབ་

ཤེས་པ། དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་ཆོས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཆོས་
བཟུང་བ་དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་ལ་བྱས་པ་གཞོ་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཚད་མེད་
པའང་འཕྱོང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ངེས་པར་བསྟན་
པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ཉེར་གནས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱིས་
ངེས་པར་འབྱུང་གི་ཟང་ཟེང་མིན། །དེ་བས་གང་ཞིག་བདེ་གཤེགས་ཆོས་
འཛིན་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀུན་ལ་བྱས་པ་གཞོ། །ཞེས་དང་། ནམ་མཁའ་
མཛོད་ཀྱིས་ཁྲུས་པའི་མདོ་ལས། རི་ལྟར་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྒྲོང་བཛོད་ཀྱང་། །
སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་དམ་
ཆོས་འཛིན་པ་ཡི། །བསོད་ནམས་དེ་ཡང་ཚད་ཡོད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་གཞུང་ལུགས་ལ། །རྟུང་ཟད་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོབས་པ་
རྒྱས་བྱུང་ཀྱང་། །ན་ཆོད་གཞོན་ཞིང་སྒྱུང་བ་མ་སྒྲིན་པ། །བན་སྒྲོན་བདག་གི་
ངག་ལ་སྒུས་ཡིད་ཉོན། །དེང་དུས་སྒྲེ་བོ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས། །
རྒྱལ་དང་རྒྱལ་མིན་དཔྱོད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་བྲལ། །པལ་ཆར་སྤྲུག་དོག་གདོན་གྱིས་
ནམ་པར་དགྲུགས། །ལེགས་བཤད་སྒྲིབ་པའི་དུས་མིན་བདག་གིས་འཆོལ། །
འོན་ཀྱང་སྒྲིབ་མ་མཆོག་དང་ལྷག་པའི་ལྟ། །སྒྲིང་གི་བརྒྱུར་རྟག་ཏུ་གྲུས་
མཆོད་པས། །གཞུང་བཟང་ནམས་ཀྱི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་ཆ། །གསལ་བ་
གསལ་བར་རིག་པའི་དབྱིངས་སུ་ཤར། །དེ་ཆོ་ལེགས་བཤད་གོམས་པ་ལྟར་

ལེན་ལ། །དགའ་བ་ཡུན་རིང་སྐྱེས་ནས་བྱི་མའི་ཕུར། །ཞིང་གཞན་དུ་ཡང་
 རྒྱལ་བའི་ཚོས་ཚུལ་ལ། །སློབ་དཔ་བ་ཡར་ངོའི་ལྷ་བ་བཞིན། །ཟབ་མོའི་མཐར་
 ཐུག་བ་ཡི་གཏམ་འདི་ལས། །སློབ་ལྷན་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ལྟ་བུ། །ཁིད་ཞིའི་
 མཐར་ལུང་བདེ་བ་གང་གིས་མིན། །དེ་ཕྱིར་སྐལ་བ་ཟང་ཚོགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་
 ལགས། །མངོན་བར་ཞེན་བ་མཐའ་དག་སྤངས་བ་ཡི། །སྤང་སྟོང་བྱུང་འདུག་
 ཐེག་མཚོག་སང་གའི་སྐྱས། །ལྟ་ངན་རི་དྲགས་ཚོགས་རྣམས་ཟིལ་གཙོན་
 ཞིང་། །རྒྱལ་བསྟན་སྟོང་པོར་བློགས་བཅུར་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཅིས་པ་འདི་ཡང་
 བསྐྱབ་གསུམ་ནོར་བུའི་མཛོད་འཆར་ཚོས་ཀྱི་མཆོད་པོ་གྲུ་ཁོའི་མིང་ཅན་གྱིས།
 རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འབྲེ་བྱིར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཡིད་ངོར་གང་ཐོན་ཞིག་
 བྲིས་ཞེས་ཆེད་བསྐྱལ་ངོར་བརྩེ་སློབ་གོས་དྲི་མེད་གྱིས་གར་མར་བྲིས་པ་དག་
 ལགས་འཕེལ། །འདྲིའི་ཚུམ་དཔེ་རྩེ་སྤྲེལ་འི་ཐུག་དཔེའི་བྲོད་དུ་འཛོལས་ནས་
 ལོ་སྒྲོར་ཆར་གཉིས་སོན་པའི་རྩེས་སུ་སྤྲུལ་ཡང་དཔེ་རྟེན་པ་དང་དུས་མཚུངས་
 བར་སྤྲེལ་དཔ་བ་ལུང་རྟོགས་ནས་སྤྲུལ་བཞོ་རྒྱ་མཛད་ཐོག །སྤྲུལ་གྱི་སྐུལ་བ་
 པོ་ཡང་དེར་འཛོལས་པ་དང་མཁུན་ལྷན་ལེགས་པའི་སློབ་གོས་བཅས་གྱིས་ད་
 དུང་བསྐྱར་བསྟན་སོགས་དགོས་ན་ཅིས་ཀྱང་གྱིས་ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་
 བསྟན་གྱི་ཚུམ་དཔེའི་ཚོགས་སྤྲེལ་འགའ་ཞིག་བསྐྱུས། །གནད་རེ་བྱུང་གསར་
 བསྟན་བཅས་རབ་ཚོས་ལུགས་ཡོས་ས་ག་ལྷ་བའི་དམར་བློགས་ཀྱི་གྲལ་ཚོས་
 དག་བར་སྐྱབ་ཁང་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་སྤྱིར་དུ་སློབ་གོས་དྲི་མེད་འཇམ་དཔལ་

དབྱེས་པའི་དོ་རྗེས་ཞག་གཉིས་ལ་ངོས་བཤུས་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་མདྲ་ལོ། །
ཨོ་སྤྲེལ། རྒྱལ་བ་མི་ཡི་སང་གོ་ཐུབ་དབང་གིས། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་
རྗེས་མཐུན་བསམ་ཡས་གྱི། །འདུལ་བྱེད་གང་གསུང་ཐེག་པའི་སྒྲིང་པོ་
མཆོག། །འཁོར་ལོ་བར་ཐ་གཉིས་པོ་འདི་ཡིན་ཞེས། ༡༽ །ཡང་ཡང་བཀའ་
སྤུལ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས། །གནད་དུ་དྲིལ་ནས་སྤྲ་འགྱུར་རིག་
འཛིན་གྱི། །རྗེས་འབྲང་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་སྤྲ་བྱེད་པོ། །མི་པམ་ཕྱོགས་
ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་མེ། ༢༽ །ཆོས་དང་སྟོན་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བྱེད་པོའི། །
བཀའ་དྲིན་གཞོ་ཕྱིར་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་དང་། །རང་གི་བག་ཆགས་
བཟང་པོ་འཛིན་ཕྱིར་དུ། །ཡི་གའི་ཕྱི་མོ་པར་དུ་བསྐྱུན་པ་ལགས། ༣༽ །
འདིས་མཆོན་དུས་གསུམ་ལེགས་བྱས་དགོ་ཆོགས་ཀྱང་། །རིས་མེད་བསྟན་
དང་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་གིང་། །བཤད་སྐྱབས་ཕྱིན་ལས་ཉི་ལྟར་རབ་གསལ་
ཏེ། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོ། ༤༽ །མཁའ་མཉམ་
ཡིད་ཅན་མ་རིག་དུམ་ལས། །རྣམ་གྲོལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་སྟོད་གྱུར་
ནས། །ལམ་ལུ་ས་བརྩའི་བགྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །རྣམ་མཁའ་རྩོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་གྱུར་ཅིག། ༥༽ །བདག་ནི་དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་
དུ། །ཕྱོགས་ལྗུང་བསམ་ངན་རྒྱད་ལ་མི་སྒྲེཁིང་། །ཐེག་ཆེན་བདུད་རྩིའི་ཆོས་
ལ་ཡོངས་སྟོད་ནས། །རིས་མེད་བསྟན་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཤོག། ༦༽ །རྒྱལ་
དང་རྒྱལ་སྤྲས་རིག་འཛིན་བྱང་སེམས་གྱིས། །རི་ལྟར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཕྱིན་ལས་

མ་ལུས་པ། །དེ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གཅིག་གིས་བསྐྱབས་ནས། །ཁམས་
གསུམ་ལ་ཁོར་བ་དོང་ནས་སྒྲུགས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའང་ཁྱེད་ག་པ་བྱུ་
ཡུ་ཁྱེ་ཁྱེ་ནས། བར་ཡོན་སྒྲོར་སྒྲུབས་དོ་རྗེའི་བདེན་སྒྲོན་རང་སོར་བཞག་པའོ། །
དགེའོ། ། །།

༧། ཁྱི་ཀྱ་རྩྭ་ན་རྩྭས་བི་རྩ་ཉི་རྩ་རྩྭ་རྩྭ་དུ་བི་རྩྭ་ག
ཀྱ་རི་ཀྱ་ཡུ་ཐི་རྩྭ་ཉི་རྩྭ། །

༡༡། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་
བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་ཡི་ཤེས་སྣང་བ་རྣམ་
འབྱེད་བཞུགས་སོ། །

རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་དོ་རྩེ་ཡིས། །གཟུང་འཛིན་རི་བོ་རབ་ཏུ་བཅོམ་མཛད་
བས། །བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཡི་ཤེས་སྣང་བརྟེན་པ། །སྟོན་མཆོག་ཐུབ་པ་དེ་
ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །གང་གི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། །འཛིན་མཛད་
རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རྒྱལ་ཚབ་ས་བཙུའི་དབང་ཐུག་མ་
པམ་པའི། །ཞབས་སེན་ཞོར་བུ་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་བརྟེན། །གང་འདིར་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། །ཀྱན་གྱི་ནང་ན་སྟོང་པོར་གྱུར་པ་ཡི། །རྣམ་པར་
མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ཟབ་མོའི་དོན། །གསལ་མཛད་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་རྣམ་
བཤད་བྱ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མི་ལོ་བཙུ་
གཉིས་སུ་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་བསྐྱབས་པའི་མཐར་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་
ནས་དགའ་ལྷན་ལྷའི་གནས་སུ་བྲིད་དེ། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱན་གཉིས་འབྱེད་གཉིས་རྒྱན་གྱི་སྤྲ་མ་

སྟེ་ཆོས་ལུ་བསྟན་པ་འདི་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ལུ་ཀ་བསྟན་བཅོས་
 དུས་གཅིག་གི་ཚུལ་དུ་བཞེད་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ཐེག་གསུམ་དང་ཐེག་
 གཅིག་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་སོགས་མཐར་ཐུག་གི་བསྟན་བྱ་མི་མཐུན་པས་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་བཀག་ནས། རང་ལུགས་བཀའ་
 སོ་སོའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཞེད་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དབུ་མ་
 དང་། བར་མ་གསུམ་སེམས་ཙམ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཞེད་པ་དང་། མདོ་
 རྒྱུ་ཁོ་ན་སེམས་ཙམ་གྱི་གཞུང་དང་། གཞན་བཞི་དབུ་མར་བཞེད་པ་དང་།
 མདོ་རྟོགས་རྒྱུ་དབུ་མ་དང་། གཞན་བཞི་སེམས་ཙམ་དུ་བཞེད་པ་དང་།
 ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ལུ་ཀ་སེམས་ཙམ་གྱི་དགོངས་པར་གནས་པ་དང་། ཡང་
 ལུ་ཀ་དབུ་མའི་དགོངས་པར་གནས་པར་བཞེད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། དོན་
 ལ་མདོ་རྟོགས་རྒྱུ་ནི་བཀའ་བར་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་
 དགོངས་འགྲེལ་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ངེས་དོན་བདེ་གསལ་གས་
 རྟིང་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཚོད་པ་མེད་པར་གྱུ་བ་
 ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀས་མཐར་ཐུག་གི་རིགས་གཅིག་དང་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་
 འདོད་ལ་དབུ་མའི་དོན་དུ་དགོངས་པ་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱུ་ནི་སྟེ་
 མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་བྱའི་མདོ་ལས་གཞན་པའི་མདོ་སྟེ་པལ་མོ་ཆེའི་དོན་
 རྟོགས་གཅིག་བསྟེན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་ལ། དེར་རིགས་དང་ཐེག་
 པ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་སོགས་པལ་ཆེར་སེམས་ཙམ་གྱི་མདོ་སྟེའི་

ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འགྲེལ་བ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ།

དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བར་གསལ་ཡོ། །འབྱེད་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཐེག་
པ་སྒྱི་ཡི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་དག་ཏུ་རང་
བཞིན་གསུམ་དང་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་སྟེ། གྲུང་དེ་ཙམ་
ཞིག་གིས་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ཁོ་ནར་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དབུ་མའི་
དགོངས་པ་ཡང་ཚོས་སྐད་དེ་དག་གི་ཚུལ་གྱིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་འགལ་བ་
མེད་པ་ནི། ལང་ག་ཤེགས་ལས། ཚོས་ལུ་རང་བཞིན་གསུམ་དང་ནི། རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། །བདག་མེད་དོན་གྱི་རྣམ་གཉིས་པོར། །
ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་བསྟུས་པ་ཡིན། ཞེས་ཚོས་སྐད་འདི་དག་ཐེག་ཆེན་མཐའ་
དག་གི་སྒྱི་སྟོམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་
པའི་མདོ་བྱམས་ཁུས་ན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཚོས་སྐད་འདི་དག་བསྟན་
པ་སོགས་གྱིས་དངོས་སུ་གསལ་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་གཞུང་བཞིན་
གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འདོད་འོས་མེད་ཀྱི་ཚིག་ཟེན་དང་
རིགས་པ་གང་ཡང་མི་སྣང་བས་ན། ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟར་བར་ཐེག་པ་སྒྱི་ཡི་
དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད་གཞུང་གི་
བབ་དེ་ལྟར་གནས་པས་ན། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་འདི་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་ལམ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་། ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་
འདི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དབུ་མ་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་ཚུལ་དང་མཐུན་
པར། ཟབ་མོའི་མདོ་སྟེ་ཀུན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་སྟོང་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་

ཤེས་གཏན་ལ་འབེབ་པའི་གཞུང་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པས་ན་
 འདི་དང་རྒྱད་སྟེ་གཉིས་བཀའ་རྒྱ་དམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་གར་དུ་འད་ཕྱིས་སུ་
 དཔེ་རྒྱན་མ་བྱུང་བའི་ཆོ། མངའ་བདག་མེ་ཏི་པས་མཆོད་རྟེན་ཞིག་གི་སེར་
 ཀ་ནས་འོད་བྱུང་བ་གཟིགས་པ་དེ་ནས་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དང་རྒྱད་སྟེ་མ་
 གཉིས་ཀྱི་དཔེ་བྱུང་སྟེ་སྤྱིར་འཕེལ་བ་ཡིན་པས། ཞུམ་ལོ་ཙཱ་བ་སེངྒེ་རྒྱལ་མཆོན་
 གྱིས་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དཔེ་འདི་འབྱུང་ཞུས་མཛད་པའི་ཆོ། དཔྱེ་ཏུས་
 ཤོག་ལྷེ་བ་རེ་རེ་བཞིན་གནང་ནས་འདི་རྒྱད་མ་བཟོས་པར་གྱིས། དཔེ་བཀའ་
 དམ་པས་རྒྱན་དཀོན་ཕྱིར་འདི་མེད་སོང་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་
 དུ་སྐྱུ་ཕྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་གཙུག་གསུམ་མཛད་པར་གསུངས་
 པ་ལྟར། ལྟ་བའི་ངེས་གསང་སྟོན་པའི་ཟབ་དོན་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་
 ཀྱན་གྱིས་ལྟ་བ་འདི་ལྟར་རྟོགས་དགོས་པས་དབུ་སེམས་སུ་ཡི་ལུགས་སུ་
 བཀའ་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་མོད། དཔེར་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལ་དབུ་སེམས་
 ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རང་གི་བཞེད་གཞུང་དུ་བཀའ་ཡང་
 གཞུང་དེའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དབུ་མར་གནས་པ་ལྟར། གཞུང་འདི་
 ཡང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་བཞེད་མཐན་ཡང་། །
 རང་སྟོའི་ཚུལ་དང་སྦྱར་ཏེ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་
 དོན་དུ་གཞུང་འདིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཟབ་དོན་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་གསལ་བར་སྟོན་པས་ན། ཟབ་མོའི་

མདོ་སྡེ་མཐའ་དག་གི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཀླན་རྫོབ་ཆོས་ཅན་གྱི་འདོད་
ཚུལ་སེམས་ཅམ་དང་མཐུན་ལ། རོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དབུ་མ་
དང་མཐུན་པས་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་དབུ་མར་གནས་ཤིང་དབུ་སེམས་
བྱང་འཇུག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བའི་གནད་སྟོན་པའི་ཚུལ་དུ་གོ་
ཞིང་བཤད་ན་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་གཏིང་ཁྱིན་པར་བཤད་པར་
འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་འཆད་པ་ལ། མཚན་དོན། འགྱུར་ཕྱག་
གཞུང་དོན། མཇུག་དོན་བཞི། དང་པོ། རྒྱ་གར་རྣང་དུ་རྒྱུ། བོད་རྣང་དུ་ཆོས།
དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྱུར་ཏེ་རྒྱུ་ཏེ་ཆོས་ཉིད། བི་རྩྭ་ག་ རྣམ་པར་འབྱེད་པ། ཀླ་རི་ཀླ་
ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ལམོར་བ་དང་ཆོས་ཉིད་ལྷ་ངན་ལས་
འདས་པའི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མཐོར་བར་སྟོན་ཅིང་རྣམ་པར་འབྱེད་
པའི་མཚན་དེ་རྣང་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་
པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་བྱམས་པ་ཞེས་
པའི་མཚན་གྱི་གྲགས་པ་མི་འདོར་བ་སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ད་ལྟ་དགའ་ལྷན་ན་བཞུགས་པ་གཞུང་འདི་ཉིད་མཛད་
པ་པོ་དེ་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་གིས་འགྱུར་མཛད་པའི་ཐོག་མར་སྟོན་གསུམ་གྱས་པ་
ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་རྩུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དང་། བརྩམ་བྱ་བསྟན་
 བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་སྟེ། ཤེས་
 རས་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ལའོར་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་
 གཞན་དུ་གྱུར་བ་འགའ་ཞིག་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་གང་ཞེན་མུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་འོ། །དེས་ན་སྦྱེས་སུ་རྒྱུམས་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་སྤང་སྤང་དུ་
 བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ན་ལའོར་འདས་དེ་དག་གི་མཚན་
 ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུམ་པའི་དབྱེ་བ་བྱེད་པར་
 འདོད་ནས་འཕགས་པ་བྱམས་པ་བདག་གིས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་ཤེས་
 རབ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་བརྩམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མཚོན་པའི་དཔེས་
 མཇུག་བསྟུ་བགས་ལ། དང་པོ་ལ། རོ་བོ་ངོས་བཟུང་། དེའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་།
 དེ་དག་གྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་བརྟག་པ་བཞི། དང་པོ།
 གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྟུ་ན་རྒྱུམ་པ་གཉིས་སུ་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གང་ཞེན། ཆོས་དང་དེ་བཞིན་ཏུ། ཆོས་ཉིད་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཐྱིར་འདི་གཉིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་
 བྱ་མཐའ་དག་ལ་མ་སྒོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཀྱིས་
 རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཅན་གྱི་ལའོར་བ་ཡིན་ཏེ།

ཐར་བ་དང་རྣམ་མཁུན་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུལ་བའི་སྣང་ཚུལ་གང་གི་
རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཞི་གྱུར་བའི་ཚུལ་རྣམས་
འདི་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་བྱིར་རོ། །ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་སྣང་བའི་འཁོར་བ་འདི་ལ་གང་ཟག་
གི་བདག་དང་། ཚུལ་སྤྱུ་བ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
གནས་ཡོངས་སྤྱུ་གྱུར་བའི་ཐུང་འདས་ཐོབ་པ་ནི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་དག་
པར་ཞུགས་པས་གནས་སྣང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཡང་དག་པར་ཤེས་
པར་བྱ་བ་དང་མངོན་དུ་བྱ་བའི་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས།
དང་པོ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་ཚུལ་ཞེས་བརྗོད་པ་འཁོར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱུང་བ་དང་། རི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་འདི་དང་དེ་
ལྟར་ཞེན་ཅིང་མིང་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་བརྗོད་པར་སྣང་བ་ཅན་འདི་
ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་བྱིས་པའི་རིམ་ལ་མཐོང་མན་མེད་ཀྱང་ཡོད་
པར་སྣང་བ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱུང་བ་དེ་ནི། སྣང་བ་ལྟར་དོན་ལ་
མ་གྲུབ་པས་ན་དཔེར་ན་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་
པ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་སྟེ། ཡུལ་མེད་བཞིན་ཏུ་སེམས་
ལ་སྣང་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་གཉིས་སྤྱུང་བ་དེ་ནི་སྣང་ངོར་ཡོད་ཀྱང་དོན་
ལ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའོ། །དེའི་བྱིར་གཉིས་སྤྱུང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

ནང་གི་ཡིད་ཀྱིས་འདི་དང་འདི་ཞེས་མངོན་པར་བཟོད་ཅིང་གདགས་པ་དེ་
 ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་བཟོད་བྱའི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་།
 རང་གི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཆོས་སུ་བཟོད་པ་ཇི་སྟེད་པ་ནི་ཀུན་
 ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ལོ། །མདོར་བསྡུས་ན། གཉིས་སྒྲུང་དང་གཉིས་ཞེན་
 གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བཏགས་ཙམ་ལས་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་བཞིན་
 སྒྲུང་བར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ། གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་
 གོང་ལས་བསྐྱོག་སྟེ། གཟུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་། དེ་
 ལ་ཞེན་ནས་བཟོད་པར་བྱ་བ་དང་། ཟོད་པར་བྱེད་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་བྱུང་
 བར་དུ་བྱར་མེད་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་
 བོ། །གསུམ་པ་དོན་ལ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་འཐད་པ་ཉི་
 བར་བསྐྱབ་པ་ནི། དངོས་པོའི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་
 ཕྱིར་འབྲུག་པའི་སྒྲུང་བ་རབ་རིབ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་སུ་ཞེན་
 པ་སྟེ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ཆགས་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ཡང་དཔེ་རི་ལྟར་ན་རྣམས་སྟགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུ་མའི་གྲང་ཆེན་
 གྱི་གཟུགས་དང་མི་ལམ་དུ་བྱད་མེད་བཟང་མོ་སོགས་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ།
 ཆོས་འདི་དག་གྲང་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་གནས་ལུགས་
 སུ་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་འང་སོ་སོའི་སྟེ་

བོ་ལ་སྣང་བ་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་
འཁོར་འདས་དང་འབྲུལ་གྲོལ་འཐད་གྱི་གཞན་དུ་དེ་དག་འཐད་པར་མི་འགྱུར་
ཏེ། རྟོན་དུ་མེད་པ་དང་མེད་བཞིན་སྣང་བ་གཉིས་པོ་ཟུང་དུ་ཆོག་པས་པ་དེ་ལྟ་བུ་
མིན་པར་དེ་གཉིས་ལས་གང་རུང་ཞིག་མེད་ན་འབྲུལ་བ་དང་མ་འབྲུལ་བ་
དང་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
གཉིས་ཡོད་པར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོན་ལ་མེད་པ་མ་
ཡིན་པར་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལྟར་ཡོད་ཅིང་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་འབྲུལ་
བའམ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འཐད་ལ། འབྲུལ་བ་དེ་ལས་བསྒྲིག་པའི་ཐབས་
མེད་པས་ཟུང་འདས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོན་ལ་མེད་
པ་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་མེད་ན་སུ་ཡང་གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་
མི་སྤྱིད་པས་ཀུན་ཉོན་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་པས་དེ་ལས་ལྷོག་
པ་རྣམ་བྱང་ཞེས་བྱ་བ་འང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རི་བོང་གི་རྩ་མེད་པ་ལ་བཅད་
དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མེད་སྣང་ཟུང་དུ་ཆོག་པས་པ་དེའི་སྤྱིར་མེད་པ་ལ་
ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འབྲུལ་བ་ལ་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་སྤྱིད་ཅིང་། མེད་པ་ལ་མེད་
པར་ཤེས་པའི་སྒྲོན་པས་མ་འབྲུལ་བའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཟུང་འདས་ཀྱང་སྤྱིད་
པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་འཁོར་འདས་སམ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་གཉིས་
པོ་དག་ནི་རོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། རོ་བོ་སོ་སོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
ན་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཟུང་འདས་ནི་གནས་ལུགས་

སུ་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་དང་ནི། ཚེས་ཅན་ལའོར་བའི་ཚེས་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་རྣམས་
ནི་སྒྲུང་བ་ལྟར་གནས་ལུགས་སུ་མེད་པ་དག་གི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་བཏགས་
དུ་དེ་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་མེད་ན་ཅིག་གོས་ཀྱང་མེད་པའམ་
ཡང་དག་པར་ན་ཚེས་ཉིད་ནི་ཚེས་ཅན་དེ་དག་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་
བ་ལས་གཞན་ཐ་དད་དུ་མེད་པས། ཡོད་པ་ཚེས་ཉིད་དང་མེད་པ་ཚེས་ཅན་གྱི་
བྱང་པར་ནི་ལྟོས་ཏེ་སྒྲུང་དོར་སྤྱེ་བ་ཙམ་ལས། དོན་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱིར་བཏགས་ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་བ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཚེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཚེས་ཉིད་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྟོམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་གཤམ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྣམ་པ་དུག་གིས་གྲོས་བསམ་
གྱི་སྒྲོ་ནས་ཚེས་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཚེས་དེ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སྒྲ་
ན་མེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གང་གིས་ན་སྤང་བྱ་ལའོར་བའི་ཚེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་
དག་འཇུག་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་མ་ལུས་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱིས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །འཇུག་པའི་ཚུལ་དུག་པོ་དེ་གང་ཞེན། ལའོར་བའི་ཚེས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་གཤམ་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་ནི། དེའི་མཚན་
ཉིད་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པ་དང་། ཚེས་དང་ཚེས་ཉིད་
དེ་དག་གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གཤམ་པར་བྱ་ཞིང་འཇུག་པ་དང་།

འཁོར་བ་དེ་ཡི་གནས་ནི་ཐུན་མོང་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཚུལ་ཤེས་སམ་འཇུག་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྣང་བ་དེ་ནི་མེད་པའི་དོན་ལ་རབ་རྩ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཤེས་པ་དང་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པས་དེའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་རྒྱས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོམ་གྱི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་གསུམ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་། བྱི་མ་གསུམ་སྐབས་འདིར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་འཇུག་པ་དུག་བསྟན་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་གྲུབ་པ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ས་ཡིན་པ་གསུམ་ནི་གོང་དུ་ཇི་ལྟར་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། གནས་གཉིས་པོ་བཤད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མདོར་བསྟན། སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གང་ཞིག་སྟོང་གྱི་ཁམས་གང་དུ་སྟེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ན། སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་གྲགས་པའི་འཛིག་རྟེན་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཀུན་རྩ་འཁོར་བར་བྱ་བའི་གནས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་རྟེན་སྟོང་གྱི་ཁམས་གཉིས་པོ་འདི་ལས་གཞན་པའི་འཁོར་བའི་གནས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མིན་དེ་དག་གང་ཞེན། སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་དག་ནི་བག་ཆགས་མཐུན་པར་སད་པའི་འགྲོ་བ་ལ་ཐུན་མོང་ལྟར་སྣང་

ཞིང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རིག་པའམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་གནས་ཐུན་
 མོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ་
 བྱི་འགའ་ཞིག་ཐུན་མོང་བར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་ན་འགའ་ཞིག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 བར་གྱུར་པའང་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་གནས་ཐུན་མོང་བ་བཤད་པ་དང་། ཐུན་
 མིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ་
 ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ནི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། མངལ་ནས་སྦྱེ་བ་དང་། ལུས་
 དང་ངག་གི་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞན་རྗེས་
 སུ་བཟུང་བ་དང་། ཆར་གཅོད་པ་དང་། ཡན་འདོགས་པ་དང་ནི་གཞོད་པ་
 བྱེད་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྦྱེ་བ་དང་།
 ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་དེར་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་སྦྱེ་བ་ལ་
 སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཡན་ཚུན་དུ་བདག་པོ་ཡི་རྒྱེན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཡན་ཚུན་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་དག་ནི་སྤང་གྱུར་ཐུན་མོང་བ་
 ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱེ་བ་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་ཚུལ་ནི། རང་གི་ལས་ཀྱིས་རྒྱ་བྱས་
 ཡམ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་བྱས་པའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་དེས་
 འབྲས་བུ་མངལ་ནས་སྦྱེས་པའི་ལུས་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐ་སྙད་ཐུན་མོང་
 བ་ནི་གཞན་གྱི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ནས། གཞན་ལྟ་
 བ་དང་སྦྱ་བ་སོགས་ལ་འདུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་གིས་གཅིག་
 ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་ཤག་འབྱེད་པ་དང་གཡུལ་

སྤྱད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆར་གཅོད་པ་དང་། འཛིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པ་སོགས་
ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པ་དང་། བརྟུང་བརྟེན་སོགས་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་ཐོས་
པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་སྦྱེད་པ་དང་། ལྷ་ངན་བསྟན་པ་དང་ཆགས་པ་
སོགས་བསྐྱེད་པས་སྦྱོན་ཅན་དུ་བྱས་པ་རྣམས་ནི་ཕ་རོལ་པོས་བདག་རྒྱུན་བྱས་
ཤིང་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་
ཟུབ་པའི་ཆ་ནས་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ཆོགས་
པས་འབྲས་བུ་དེ་དག་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དོན་ལ་བདག་པོའི་རྒྱ་ཞེས་སྟོས་
པས་རྣམ་པར་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་ཕྱི་དོན་མ་
ཟུབ་པ་དང་། ཕྱི་སྒོད་སོགས་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱང་ནང་གི་རྣམ་
པར་རིག་པའི་གཟུང་ཆ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་ཐུན་མོང་བའི་ཕྱི་དོན་
མ་ཟུབ་པར་བསྟན་པའང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། གནས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཆོགས་བདུན་དང་། སོ་སོའི་བདེ་སྤྱད་མྱོང་
བ་དང་། སེམས་པས་ལས་བསགས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། སོ་སོའི་
སྤྱིད་པར་སྦྱོབ་པ་ལེན་པ་དང་ནི། འཁོར་བར་བཅིང་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བ་རྣམས་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱོང་གྱུར་ཐུན་མིན་དེ་དག་སེམས་ཅན་གཞན་དང་ཐུན་མོང་
དུ་བྱར་མི་བརྟུབ་པས། དེ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་ཞེས་བྱའོ། །དྲུག་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་རིག་པ་

ཅམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་དོན་ལ་
 འཇུག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཛིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་མེད་པར་
 བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ། བྱི་དོན་ལ་མ་ངོན་པར་
 ཞེན་པ་རྣམས་འདི་ལྟར་དུ་བཟུ་བྱ་བྱམ་མོང་བའི་རིལ་སོགས་པ་དུ་ལ་དུ་གྲུབ་
 པ་རྣམས་འདི་ལྟར་བསྟོན་མེད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་བྱི་དོན་གྲུབ་པོ་རྣམས་དེ་མ་
 ཡིན་ཏེ། བྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་གང་ཞིག་བྱམ་མོང་བར་སྤང་བ་རིལ་སོགས་པ་
 ཚོས་ཅན། ཉང་གི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱི་དོན་བཅའ་པོའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་
 མེད་དེ། བག་ཆགས་མཐུན་པར་སད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉང་གི་འཛིན་པའི་རྣམ་
 པར་རིག་པ་ཉིད་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །དེའི་བྱིར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་
 གཞན་པ་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བཟུ་བྱ་བྱམ་
 མོང་བའི་བྱི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་། རྒྱུད་མི་གཅིག་པའི་འགྲོ་བ་དུ་མ་ལ་བྱམ་
 མོང་དུ་སྤང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན་བྱི་དོན་གྲུབ་
 པའི་རྒྱུ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་བཟུ་བྱ་བྱམ་མོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། རྒྱུད་སོ་
 སོའི་ངོ་སྒྲུལ་ལ་སྤང་ལུགས་འདྲ་བ་ཅམ་ཞིག་གིས་བྱམ་མོང་བའི་བྱི་དོན་ཞེས་
 འཛིག་པར་རྒྱུད་ན་སྤང་བ་དེ་དག་ནི་རང་རང་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་བ་ཡིན་
 གྱི་བྱམ་མོང་བ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་ལ། སྤང་བ་ཅམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱི་དོན་

ཞེས་པ་ཐུན་མོང་པ་ཞིག་ནི་འདི་འོ་ཞེས་རིགས་པས་ནས་ཡང་བསྟན་མི་རུས་
ཏེ་སེམས་ལ་སྣང་བ་ལས་ཡུལ་དེ་ཡོད་པར་འཛིག་དགོས་ཀྱི། མ་སྣང་བར་ནི་
འང་ལ་བྱེད་ཚད་མ་མེད་པས་ན་འཛིག་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་བཏུ་བྱ་ཐུན་
མོང་པ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་ཐུན་མོང་པ་ཞེས་སུ་འཛིག་པའི་
རྒྱ་མཚན་རྒྱད་སོ་སོའི་སྣང་བ་འདྲ་བས་འཛིག་ན། སྣང་བ་དེ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་
ནའང་། དེའི་རྒྱ་བྱི་དོན་ཐུན་མོང་པ་གཅིག་ངེས་པར་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲ་
མའི་སྒྲགས་ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་སྒྲུ་བོ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་མཐུན་པར་འཆར་
བ་བཞིན། བག་ཆགས་མཐུན་པར་སད་པའི་སྒྲུ་བོ་རྣམས་ལ་བག་ཆགས་དེའི་
རུས་པ་མ་ཟད་ཀྱི་རིང་ལ་གནས་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བར་སྣང་ན་ཡང་། འདྲ་
བར་སྣང་བའི་རྒྱ་གཅིག་སྒྲི་རོལ་ན་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ་རྒྱ་གཅིག་ལའང་
ལས་སྣང་ཐ་དད་པའི་འགྲོ་བ་དུག་གི་མཐོང་སྣང་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་
རང་གི་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་རང་སྣང་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་པ་ཙམ་ནི་སྒྲས་ཀྱང་
བསྒྲེག་མི་རུས་མོད་ཀྱི། དེས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་དང་རྩལ་གཅིག་ཏུ་
སྒྲུབ་པ་དང་། སྣང་བ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་བྱི་དོན་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། རི་ལྷར་
ན་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མཛོན་སུམ་ཤེས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེས་བྱི་དོན་
བཞིན་དུ་རྒྱད་གཞན་གྱི་སེམས་མེད་པ་ན་སྒྲུབ་པ་དང་། བ་རོལ་གྱི་སེམས་
སྣང་བ་དེ་རང་གི་སེམས་དང་རྩལ་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ་སྟམ་ན།

ལྟོད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་སོགས་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ལས་ཅིག་གོས་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་གཟུང་བ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་རིག་པའམ་གཤམ་ཤེས་པའི་དོན་ནམ་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། སེམས་ཅན་རྒྱུད་གཞན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལ་སོགས་
 པ་གཤམ་པ་དེས་ནི། རིགས་སྒྲགས་དང་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་
 གིས་ཕ་ལོལ་གྱི་སེམས་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་གཤམ་སུ་ཟིན་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་མཉམ་
 པར་མ་བཞག་པ་དང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་ཀྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
 རིག་པ་ལ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སེམས་གཅིག་ལ་གཅིག་པན་ཚུན་དངོས་སུ་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དག་ལ་ནི། རང་
 གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཕ་ལོལ་གྱི་སེམས་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་
 དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་དག་ལ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཡི་སྟོད་ཡུལ་དུ་འདས་
 མ་འོངས་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བར་ཕ་ལོལ་གྱི་སེམས་དེའི་གཟུགས་
 བརྟན་ཏེ་དེ་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅམ་རབ་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །
 དེས་ན་སེམས་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་། སེམས་རང་
 ཉིད་དང་རྣམ་གཅིག་དུ་ཁྱོང་བའི་རོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་གཤམ་ཚུལ་གཉིས་མི་
 འདྲ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་བས། ཕལ་པའི་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྐྱེག་སོགས་དམིགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་གཤམ་ཀྱང་། དེ་དང་ཁྱོང་བ་འདྲ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །
 འོ་ན་ཕ་ལོལ་གྱི་སེམས་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་ཀྱང་དངོས་སུ་ཁྱོང་བར་རྣམ་པ་
 ཤར་བས་ཁྱོང་ན་ཅི་འགལ་སྟམ་ན། ནང་གི་བག་ཆགས་སད་པའི་དབང་གིས་

ཤེས་པ་ཉིད་དོན་ལྟར་སྣང་བ་དེ་མེད་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་མི་སྣང་སྟེ།
ཡི་དྲགས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པས་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །
ནང་གི་བག་ཆགས་གསལ་བར་སང་ན་ཕྱི་དོན་ཡན་གར་བ་ཡོད་མི་དགོས་
ཏེ་ཡི་དྲགས་ལ་རྣག་དང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ནམ་མཁའི་སྣང་བ་ཀྱན་
ཏུ་བྱལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྣང་བ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བར་
ཟད་དེ། སྣང་བའི་དབང་གིས་སེམས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་
གཞན་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཟུང་ན་
ལས་འདས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་མི་རུས་པའི་
བྱིར་རོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར་
དེ་ལ་ཅི་སྣང་བ་དེའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་གཅིག་ན་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་
གྱི་ཤེས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་བདག་དང་སེམས་
ཅན་ཐ་དད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་བཞིན་དུ་གནས་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ན་དེ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་དང་
ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་དུ་དབག་པར་མི་རུས་པར་གསུངས་ཏེ། མ་
སྟེས་པ་དང་མི་འགག་པ། ཆོས་ཉིད་ཟུང་ན་འདས་དང་མཚུངས། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་བར་སྣང་བ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་འཛིན་པ་ལས་
གཞན་དུ་མེད་པར་གྲུབ་ན། འཛིན་པར་སྣང་བ་དེ་ཡང་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །

དེ་ཅིའི་བྱིར་ན་འཛིན་པ་ནི་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གྲུབ་ཀྱི་ཡན་གར་དུ་ནམ་ཡང་
 མི་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་རིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
 གསལ་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཙམ་ནི་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཐ་མི་དད་པ་དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་རྟོགས་དགོས་ན་
 དབུ་མ་པས་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ། །སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་དེའི་རང་བཞིན་ལ་སྟོང་
 ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཏེ་བྱི་དང་ནང་ལ་སོགས་པ་གཟུང་འཛིན་
 ཀྱི་ཆོས་གར་དུ་ཡང་བསམ་པ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་སྟོས་བྲལ་
 དུ་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་བརྗོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 འཛིན་ཚུལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་མོ་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་ལུས་པ་དེ་ཉིད་རིགས་
 པས་སུན་ཐུངས་ཏེ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པ་མེད་
 པའི་སྟོང་པ་དང་བྱུང་དུ་ཞུགས་པའི་རང་སེམས་གདོད་ནས་དག་པའི་འོད་
 གསལ་ཉིད་དུ་འདོད་ན་དབུ་མ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་དབུ་
 སེམས་འདི་གཉིས་ཞེན་པའི་གནད་སྤྱོད་ཞིག་ཆོད་མ་ཆོད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས།
 མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཕྱོགས་འདྲ་བ་ལྟ་བུར་འོང་བས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་
 པཎ་གྲུབ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འདི་གཉིས་
 བྱུང་མེད་ལྟ་བུར་མཛད་པའང་དོན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞོང་དུ་བཤད་
 པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ནི་དེ་ཡི་དོན་ལ་

ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྣང་བ་མེད་
པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་པ་གྲུབ་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བར་
འགྱུར་རོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཡེ་ནས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལས།
ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་མི་སྣང་བར་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་འབྲུལ་བ་དེ་འབྱུང་བར་མི་
འཐད་སྟམ་ན། དེ་ལ་མི་འཐད་པ་མེད་དེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བརྒྱད་
དེ་འོངས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཅན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་
ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱན་ནས་སྣང་བ་ལས་མངོན་དུ་སང་པ་ལས་རྣམ་
པར་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས་ན། རྒྱ་དེ་ལས་འབྲུལ་ཞིང་འཁོར་བ་འབྱུང་བ་
ཡིན་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལྷན་སྒྲེས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ད་ཡང་
སྣང་མི་རྣམས་སམ་སྟམ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་
པར་རབ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཉོགས་ནས་བསྒྲོམ་པ་ན་དེ་མངོན་
དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཉིས་མེད་ལ་འཇུག་པ་གྲུབ་པའི་འཐད་པ་བརྗོད་
པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལྷོ་མ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
ལྷོ་མ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དོན་རྣམ་པ་དུག་གིས་ཆོས་
ཉིད་ལ་འཇུག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྟེ། གང་ཞིག་དོན་དུག་པོ་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་ན་
རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་མ་ལུས་པ་བདེ་སྟག་ཏུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་གང་ཞེན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་སྐྱེ་བའི་གནས་
 སམ་གཞི་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་འོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཉིད་དེ་དམིགས་པ་གང་ལ་ཀྱན་
 ཏུ་གནས་པ་དེའི་གཞི་དང་། དེ་ངེས་པར་འབྱེད་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 ལ་མངོན་སུམ་རེག་པ་དང་། སྒྲར་ཡང་དེ་ཉིད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྗེས་སུ་
 དྲན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སོན་པའམ་ཡོངས་སུ་གྱུ་བ་
 པ་མཐར་ཐྱིན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་དུག་གིས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲུལ་གྱི་དོན་
 བཞིན་དུག་པོ་དེ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་བུར་གི་མཚན་
 ཉིད་གང་ཞེན་གོང་དུ་མདོ་རུ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་ཉིད་
 གཟུང་བ་སོགས་བཞི་དང་བྲལ་བར་ནི་བསྟན་པ་རི་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་གནས་ནི་བརྗོད་བྱ་ཀྱན་བྱང་གིས་བསྟུས་པའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དང་། རྗོད་བྱེད་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་
 པའི་མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བྲུང་དོར་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་དང་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་
 པར་གཏོན་ལ་ཕབ་པ་ལས་མུང་འདས་ཐོབ་པ་དང་། གསུང་རབ་ལ་ཐོས་
 བསམ་གྱིས་ཞུགས་པ་ལས་ལམ་སྐྱབ་རྩལ་ལ་མ་ལྟོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གསུམ་པ་དོན་དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་མདོ་སྟེ་ཡི་དགོངས་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྟུས་
 པའི་སྒྱུར་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ངེས་འབྱེད་ཅེས་བྱ་སྟུམ་

ན། ཆོགས་སྒྱུར་དུ་མདོ་སྡེའི་དོན་བཞིན་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡིད་
ལ་བྱས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་འབྱེད་པའམ་ངེས་ཟིན་པ་ལ་དེ་སྐད་
དུ་བྱས་སོ། །བཞི་བ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྱུན་ནས་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་
དོན་སྒྱི་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མཉམ་བཞག་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡུལ་དེ་བཞིན་
ཉིད་མཐོང་སྤང་གི་དྲི་མས་དག་པ་མངོན་དུ་ཐོབ་ཅིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བས་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྟ་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྤར་སོ་སོ་རང་རིག་པས་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་དོན་རྟོགས་
ཟིན་ལ། སྤར་ཡང་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྐབས་ན་ཡང་ཡང་དྲན་ཞིང་རྟོགས་
པར་བྱེད་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པ་སྟེ། བསྒྲོམ་ལམ་དེ་ནི་བསྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དྲི་མ་རྣམས་སེལ་བའི་
ཕྱིར་བསྒྲོམ་པའོ། །དུག་པ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ངོ་
བོ་ངེས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་དེ་ཡི་
བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སོན་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་
པ་ན། གནས་སྤང་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མཚུངས་པར་གྱུར་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཙམ་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་ཆོ་གནས་གྱུར་པ་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གནས་གྱུར་ཙམ་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་

ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་ས་འདིར་གནས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་དོན་རྣམ་པ་བཅུས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་གཤམ་གྱིང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་བཅུ་པོ་དེས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་ཅིང་དེ་རྒྱབ་པ་ལས་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་རྣམ་ངོ་བོ་དང་། དངོས་པོའམ་རྗེས་དང་། གང་ཟག་དང་། ཁྱད་པར་དང་། དགོས་པ་དང་། དེའི་གནས་སམ་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དང་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། དེ་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཡོད་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་འཇུག་པས་སོ། །གཉིས་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་རྒྱས་བཤད་བཅུ་ལས། དང་པོ། དེ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་ངོ་བོར་འཇུག་པ་ནི། སྒོ་བྱུང་བ་ཡི་བྱི་མ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་མི་སྒྲུང་བ་དང་སྒྲུང་བའི་དོན་དུ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་སྒོ་བྱུང་གྱི་བྱི་མ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་བྱི་བྲལ་རང་གི་ངོ་བོ་རི་བཞིན་པར་སྒྲུང་བའོ། །གཉིས་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེའི་དངོས་པོའམ་རྗེས་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྐབས་འདིར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པའམ་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། མིང་ཚིག་

ཡི་གའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་རྫོད་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། བྱམ་མོང་མིན་པ་རྒྱུད་སོ་སོས་
བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་
ཡི་ཆོག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་གྱུར་པ་དང་གསུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཅམ་ཡང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པས་ན་གནས་གྱུར་པའི་ཆེ་བླ་ག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་ཆོས་ཅན་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་གནས་གྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་
གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྣོད་དང་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལུས་སུ་སྣང་
བ་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པའི་མཐའ་དབུས་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བརྟུན་
བ་ཆོས་སྐྱུ་ཐོབ་པ་དང་། གཉིས་པ་མདོ་སྡེས་མཆོན་པའི་རག་གི་འདུ་བྱེད་དུ་
གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་རྒྱུ་ཆད་པ་མེད་
ཅིང་བད་མི་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཡོངས་སྐྱུ་ཐོབ་པ་དང་།
སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཀྱུན་གཞི་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོག་པ་བདུན་གནས་
གྱུར་པ་ཡེ་ཤེས་ལཱའི་མཁུན་པ་དང་ལྷན་པ་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ཐོབ་པའོ། །ཡང་ན་
རིམ་པ་བཞིན་ཞིང་དང་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྣང་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་
འདོམས་པ་དང་། རི་ལྷ་རི་སྟེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
ལུང་སྟོན་པའི་བྱེད་པར་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་དང་རག་གི་
སྒྲར་བསྐྱུས་པ་ནི་གནས་མ་གྱུར་པའི་སྐྱབས་ན་བྱམ་མོང་དུ་སྣང་རུང་བ། སེམས་

བེ་བྱམ་མོང་མེན་པ་ཡིན་ལ། གནས་གྱུར་པའི་ཆོ་དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་ལས་ཐ་དད་པ་དང་། མ་དག་པ་མེད་པས་རང་སྒྲུང་དག་
 པ་འབའ་ཞིག་གི་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནའང་། གནས་མ་གྱུར་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སྒྲུང་ངོ་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་
 དུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། གང་ཟག་གི་གནས་གྱུར་བ་དག་ལ་འཇུག་
 པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་གནས་གྱུར་དང་པོ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་ཡོངས་
 སུ་གྱུར་བ་སྟེ། སྐྱེ་གསུམ་ལྟར་ན་ཆོས་སྐྱེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་།
 ཡོངས་སྐྱེ་ནི་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའོ། །ཞིང་ཁམས་དང་ལུས་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཆད་མེད་པའི་སྒྲུང་བ་ལ་དབང་འབྱོར་
 པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ལ་
 མེད་པའི་བྱིར་རོ། །བྱི་མ་སེམས་ཀྱི་གནས་གྱུར་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་
 བེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་
 བའི་སྐྱུལ་སྐྱེ་མཐོང་ལྟས་པའམ། ཡང་ན་དེ་དག་གི་ཀྱན་གཞིའི་སྟེང་གི་ཉན་
 མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བྱི་མ་དེའི་ཆ་ཙམ་ཡོད་པ་ཡིན་པས།
 བྱི་མ་འདི་འཕགས་པ་བཞི་བོའི་ཡང་བྱམ་མོང་ལྟ་བུར་གསུངས་མོད་ཀྱི་འོན་
 ཀྱང་ཉན་རང་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་གྱུར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མེད་དོ། །བཞི་

བ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གནས་གྱུར་ཏེ། གང་གིས་ན་བདག་མེད་
གཉིས་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་གནས་
གྱུར་མཐར་བུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་རིམ་ལྡར་ཞེན་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཐམས་
ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་གྱུར་པའམ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའམ། ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་མཐས་གདུག་
པར་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་ཚེས་ཀྱི་སྒྱུ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་
ཚོགས་པ་དང་། སྤུལ་སྤྱུ་གསུམ་པོ་ཐོབ་པས་རིམ་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚེས་མྱང་
དུ་བྱུང་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདོམས་པར་མཛད་པ་དང་ནི། མངོན་ཤེས་སོགས་
ཀྱི་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པས་གཞན་ཀྱི་དོན་ལ་རིམ་ལྡར་བཞེད་པ་བཞིན་
མངའ་དབང་འབྱོར་བ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་ནི་ཉན་རང་ལས་འཕགས་
བ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་བ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལ་དགོས་པའམ་
མཁོ་བའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་རྟོགས་པའམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་
པ་ནི། སྤྱན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དེ་ཡི་དོན་དུ་སྒྲིམ་
ལམ་བཟབ་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྩུ་ལ་སོགས་
པ་སྒྲེན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་
བུ་སྟོན་པ་ཡི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་

བས་ཤེས་བྱ་བ་དེན་པ་གཉིས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་པའི་བྱད་པར་དང་། སྒང་
 རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ས་བརྩུ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་རབ་དུ་
 སྒྱུར་བའི་བྱད་པར་དང་གསུམ་གྱིས་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་འཕགས་པའི་གནས་
 བྱུར་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་རྒྱ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་དགོས་པའི་བྱད་
 པར་རོ། །དུག་པ་རྟེན་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་གནས་སམ་གཞིའམ་རྟེན་ཉིད་
 དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་ལ་འཕྲུག་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཕྲུག་
 པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ཞེན་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་ལུགས་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དེ་ཉིད་
 རི་བཞིན་པར་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོབ་དགོས་ཀྱི།
 གཞན་དུ་ནམ་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་སྤྱིར། དེ་ནི་དེ་འཐོབ་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན་དེའི་རྒྱལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་
 ལ་འབབ་པ་ལ་འཕྲུག་པ་རྣམ་པ་དུག་གིས་ཏེ། གང་ཞེན་གང་ལ་དམིགས་
 བས་དེ་སྦྱེད་པའི་དམིགས་པ་ལ་འཕྲུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་
 མཚན་མ་སྤངས་པ་ལ་འཕྲུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱད་ལ་བསྦྱེད་རྒྱལ་
 ཡང་དག་པ་ཡི་སྒྱུར་བ་ལ་འཕྲུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་བྱེད་ལས་སམ་སྦྱོད་
 ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་འཕྲུག་པ་དང་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཕན་ཡོན་ལ་འཕྲུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་

ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་གྱི་རིམ་པ་
དང་མཐུན་པར་དེ་དྲུག་པོ་བཤད་པ་ལས། དེ་ལ་དང་པོ་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་
པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ཡི་གཞུང་ཟབ་
ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་དམིགས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཤེས་གཉེན་
བསྟོན་ནས་གདམས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཉན་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་མོས་
པ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། དེའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ངེས་
པ་སྐྱེད་པ་དང་། ངེས་པའི་དོན་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་ཆོགས་ནི་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱས་པ་དང་བཞིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་
པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་དེ་བཞིའི་གང་རུང་ཞིག་མ་ཆང་ན་ཡང་དེ་ཚུལ་བཞིན་
མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པས་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱ་བར་གདམས་སོ། །གཉིས་(བ)བརྒྱུ་
སེམས་ཀྱི་མཆོན་མ་སྤངས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདོད་
ཆགས་སོགས་མི་མཐུན་པ་ཡི་སྤྱོད་ལ་ཞེན་པའི་མཆོན་མ་དང་། སྤྱོད་བྱེད་
ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་སྤྲུག་པ་སོགས་ལ་ཞེན་པའི་མཆོན་མ་དང་། དམིགས་པ་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་ཞེན་པའི་མཆོན་མ་དང་། ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པ་འཕམ་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཡི་
ཆོས་ལ་ཞེན་པའི་མཆོན་མ་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སུ་གྱུར་པའི་
རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྣམ་པར་སྤངས་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡོངས་སུ་དག་
པ་ཐོབ་ཞེས་སོ། །མཆོན་མ་བཞི་སྤངས་པ་འདིས་ནི་གོང་གི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་དུ། རགས་པ་དང་འབྲིང་དང་ཕྱ་མོ་དང་ཡུན་རིང་དུ་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡི་མཚན་མ་སྤང་དགའ་བའི་བར་དུ་རིམ་བཞིན་ཡོངས་སུ་
 སྤངས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུངས་བསྟན་པའི་
 མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་ངན་ལེན་པའི་རྒྱ་ཆགས་སོགས་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་རྟོགས་སྤྲིང་ཡིད་འབྱུང་
 སྤྲིང་བའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་མ་ནི་རགས་པ་སྟེ་དང་པོར་
 སྤྲོང་ངོ་། །དེའི་གཉེན་པོ་མི་སྤྲུག་པ་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བས་མཚན་མ་
 འབྲིང་པོ་སྟེ་སྤྲིང་མའི་རྗེས་སུ་སྤྲོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྤང་བུ་ཀུན་གྱི་གཉེན་
 པོ་སྤྲོན་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་རྟོགས་བྱའི་དམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཞེན་ཞིང་མཚན་
 མར་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཕྱ་མོ་སྤང་དགའ་བ་སྟེ་སྤྲིང་མའི་རྗེས་སུ་སྤྲོང་ངོ་། །
 རྟོག་པ་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་མ་ནི་ཐམས་ཅད་གྱི་རྗེས་སུ་སྤྲོང་སྟེ། དེ་ནི་ས་དང་
 ལམ་གྱི་སྐབས་ན་གོང་མའི་རྟོག་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་གྱི་འདུན་པ་ཕྱ་མོ་མི་འདོར་
 བས་ཡུན་རིང་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་དག་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་
 སྤོན་པའི་བར་དུ་རྟོག་པ་ཕྱ་མོའི་ཚུལ་དུ་རྒྱུད་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
 པ་ཤིང་ཡང་དག་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་དུ་དམིགས་པ་ཡི་ནི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་པ་འཕམ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་

པའི་སྒྲོར་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་གཟུང་འཛིན་གང་དུ་འང་
མི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོར་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུད་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕྱི་འོ་དོན་
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སྒྲུ་ལ། དེ་ལས་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པ་རྟོགས་
དགའ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ལ་སྒྱུད་ཚུལ་ཏེ། གྲོད་སྣང་བ་
ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་འདྲའོ། །བཞི་པ། དེ་
ལ་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་
རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་སྣང་མེད་དུ་བཞག་པའི་
མཚན་ཉིད་དང་། སྣང་བཅས་སུ་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཉིད་ལས་ནི། གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སམ་ཡང་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲེས་དབྱེར་མེད་ཅིང་ངག་གིས་མཐའ་
འམ་རྣམ་པ་གང་དུ་འང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་
ཕྱིར་ལོ། །དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་པ་ནི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་ཐུགས་
སུ་རྒྱུད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གཟིགས་ལ་སྒྲོབ་
ལམ་ན་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
སྣང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ལས་འདི་ལྟར་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སུ་སྣང་བ་༽ །དང་ནི་གཉིས་སྣང་དེ་ལ་དེར་ཞེན་ནས་རྟོག་པ་དང་བཅས་
པའི་ཡིད་ཀྱིས་རི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལ་དེ་དང་དེར་མཛོན་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། རང་

5 1 4

མེད་འཁོར་བ་མུང་འདས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སོགས་ལ་སྦྱར་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱུང་དུ་མེད་པ་སོགས་གོང་ལྟར་གསུངས་སོ། །
དེའི་ཕྱིར་སྣང་བ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ལས་འདས་པའི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་རང་འོད་གསལ་བ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་
འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སོགས་ཀྱི་ཁམས་གང་
དུའང་མ་གཏོགས་པའོ། ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ངོ་བོ་ལ་སྣང་བ་དེ་དག་གིས་རིས་
སུ་བཅད་པ་མེད་དེ་ཆོས་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་རང་གསལ་བའོ། ། ཇི་
ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷོག་ཆ་ནས་བསྟན་ན། ཏྲག་རྒྱ་འདིའི་ངང་ཚུལ་
ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཇི་སྟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མཉམ་
ལ་མ་འདྲེས་པར་གཟིགས་པ་འབྱུང་སྟེ་འགལ་མེད་བྱང་གཅིག་རྒྱ་རུང་ངོ་། །
དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་
པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱ་བ་ཀྱི་དེ་གཉིས་
མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྣང་ལ་སྣང་
བ་མི་འགག་པར་ཤར་ཡང་དེ་དང་དེར་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆ་ནས་གོང་གི་
སྣང་མེད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཐ་མལ་བའི་གཉིས་
སྣང་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གིན་རྒྱ་གལ་
ཆེ་བའི་ཟབ་དོན་དེ་འཕྲོས་སུ་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ། ལྷ་བ་པ་ལས་ནི་ཇི་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་ཏུ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 རོ་མཉམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་དམིགས་པར་བྱར་མེད་པ། དཔེར་
 ན་ནམ་མཁའ་དེ་ཀྱི་ལ་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལྷ་བ་པའི་བྱིར་རོ། །མཉམ་བཞག་
 དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་འདྲ་བྱེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ཅི་དང་གང་ལྷ་བ་པ་མ་ལུས་པ་ལྷ་བ་ཡང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་མ་དང་
 སྐྱིག་རྒྱ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་ལྷ་བ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མཉམ་
 རྗེས་མེད་པར་བྱང་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
 འབྱུང་ཞིང་། རྗེས་མཐུན་པ་འཕགས་པའི་ས་དང་ཆ་འདྲ་བ་སྐྱགས་ལམ་ཀྱི་
 དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་འབྱུང་སྟེ་ཐབས་ཟབ་པའི་བྱིར་རོ། །
 རྩལ་འདིས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་
 པོས་གཟིགས་རྩལ་དང་སྟོབ་ལམ་དུ་མཉམ་བཞག་ལྷ་བ་པཅས་ལྷ་བ་མེད་མི་
 འགལ་བའི་གནད་ཤེས་དགོས་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་བྱིར་འཕྲོས་དོན་ཅུང་
 ཟད་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལུ་བ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་
 ལ་འདུག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས།
 སྐྱིབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཚོས་ཀྱི་
 སྐྱེ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་དང་། འགྱུར་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་འདས་ནས་གོང་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 ཟག་པ་མེད་ཅིང་གཏན་དུ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་

སྟེད་པས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གཟིགས་པ་
རྣམ་པར་དག་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཐོབ་པ་དང་། མཐའ་
ཡས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་འཆོམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲ་ཆོགས་
པ་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་འབད་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་བཞི་
ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤང་རྟོགས་མཐར་ཐུག་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་དེའི་པན་ཡོན་རྣམ་པ་བཞི་
བསྟན་པའོ། །དུག་པ་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ།
མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་
པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་
རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་དང་། གོ་ལ་ས་མི་རྟོག་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་
རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དམན་ལམ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་
པའི་ཆོས་ལྟ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་བྱེད་ལས་ལྟ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་དང་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གོང་གི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་བཞི་ལས། དང་
པོ་དེ་ལ་གཉེན་པོ་ཤེས་པ་ནི་གང་ཞེན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་བདེན་
གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྒྲོ་སྒྲར་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་ཞུགས་པའི་བྱིར་ན་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ༡༽ གང་

ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ༡༽ དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲ་མའི་གནས་སྐབས་
 ལས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་འཛིན་པ་དང་། ༢༽ ཆོས་ཅན་
 དང་ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་དང་། ༣༽ སྤྱང་ཙམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐ་
 སྤྱད་དུ་མེད་ཅེས་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཉིད་དང་། ༤༽ ལྷ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་པོ་
 བློ་དོན་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པ་འཕམ་མ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་པ་ལ་སྒོངས་པའི་སྒྲོས་བདག་
 གཉིས་དང་སྐྱེ་འགག་དང་ཐ་དད་དང་སྐྱུར་འདེབས་གྱི་རྣམ་པར་འཛིན་པས་
 བ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་བདེན་པ་ལ་ཞུགས་པས་ན་མེད་པ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་མེད་པ་འཛིན་པ་འཕམ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ལྟའི་གཉེན་པོ་
 ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་སྒྲོ་འདོགས་
 བ་ཞི་དང་སྐྱུར་འདེབས་གཅིག་པོ་དེས་མཆོན་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་མཐའ་དག་
 འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པ་ནི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་གོ་ལ་ས་རྣམ་ལྟ་སྤང་བའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ཏེ། དེ་
 ཅིའི་བྱིར་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཅི་
 ཡང་མ་མཐོང་ལ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཚུལ་འདི་དམུས་ལོང་ལ་གཟུགས་ལྟར་རོ། །
 ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ངོར་སྐྱུ་བ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅིག་ཆར་བསྟན་དུ་མེད་པས་དེའི་
 རོ་བོ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མཐའ་གང་དུ་འང་དམིགས་སུ་མེད་

པའི་དོན་མ་ཞོར་བར་རྟོགས་ནས་ཚེས་ཉིད་དང་མཐུན་པར་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་
པ་ཡིན་གྱི། ཅི་ཡང་མ་ཤེས་པ་འམ་ཤེས་པ་བཀག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་རྟོག་
པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན། འཛིན་རྟོག་གསལ་གྱི་སྒྲོས་པ་
རྣམས་མིང་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་རྟོག་པས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། ལུ་རྒྱུད་སྦྱེས་མ་ཐག་པ་དང་བཅུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་དེ་
འདྲའི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་མི་བྱ་པ་བཞིན་ནོ། ལུ་
རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲུ་དོན་འདྲེས་རུང་ཡོད་དུ་རྒྱུག་ཀྱང་འདྲེས་འཛིན་མེད་ལ་སྦྱེས་
མ་ཐག་པ་རྟོག་དཔྱེད་གཞུག་མི་ཤེས་པ་ལ་དཔེར་བྱས་པས་སྐབས་ཀྱི་དོན་
འགྲུབ་པོ། ། ཅིར་ཞིབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙན་གྱི་རྟོག་དཔྱེད་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ་བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། རྟོག་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཙམ་
ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ་གཉིད་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་དང་ཕྱོས་པ་དང་
འགོག་སྦྱོམས་ལ་གནས་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་ནོ། ། མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོའི་
དོན་ཙན་དུ་གྱུར་པས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དང་མིག་སོགས་
ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་རྟོག་པ་མེད་པའི་བཅའ་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་ཀྱང་དེ་དག་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། ། ཅི་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱའོ་སྟུ་
དུ་མངོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པར་མི་
བྱ་སྟུ་དུ་ངེས་ངེས་གསལ་གསལ་གྱི་རྒྱལ་དུ་དེ་དང་དེར་མངོན་རྟགས་སུ་

འཛིན་པ་ལམ། བཀྲ་བར་འཛིན་པ་དེ་ག་ཁོ་རང་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་མི་རྟོག་ཅེས་
 པའི་སྒྲ་འདུག་པའི་ཡུལ་རྣམ་པ་ལྟ་ཡི་རང་ཚུལ་དེ་དང་མ་འདྲེས་པར་སྤང་བའི་
 ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །
 དེས་ན་མཐའ་དང་སྟོས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་ཀྱང་། གནས་ལུགས་
 དམིགས་སུ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རབ་རིབ་མེད་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུང་བ་ཁོང་ནས་ཤར་བ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་
 ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བྱུང་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། འཁོར་འདས་
 ལ་སྤང་དོར་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། སྤངས་རྟོགས་ཉི་ཆེ་བ་ནི་ཨ་ཡིན་
 པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། སྟིང་པ་དང་ནི་བའི་མཐའ་གང་ལའང་གནས་
 པ་མེད་པ་དང་། ཚོས་གྱི་སྒྲུ་རྟོག་པའི་ངོ་བོས་གཞན་དོན་ཏུ་འཁོར་བ་སྟིང་ཏུ་
 བཞུགས་པས་གཏན་ཏུ་བ་ཡིན་པ་དང་། འདིའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོན་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་ཉན་རང་ལས་
 བྱུང་པར་འཕགས་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་ལྟ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་དག་ནི་འཁོར་འདས་
 སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སོགས་གྱིས་བྱུང་པར་འདི་དག་དང་མི་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 བཞི་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཐ་མ་དེའི་བྱེད་ལས་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་ཏུ་རྒྱ་རིང་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེའི་
 ཀྱན་ནས་ལྷང་བ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་སྒྲིས་བྱ་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། སྒྲ་ན་

མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱན་སྤྱན་
ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ཤིང་གཏན་དུ་རྟག་པའི་བདེ་བ་སྦྱབ་པའི་སྤྱིར་བདག་
པོའི་འབྲས་བུ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཡི་སྦྱིབ་པ་གཉིས་པོ་བྲལ་
བར་བྱེད་པ་ནི། བླ་ཁྲུས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཅོམ་པའི་སྤྱིར་བྲལ་བའི་
འབྲས་བུ་དང་། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་
གྱི་རང་མཚན་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཤེས་པའི་རྣམ་
པ་ནི་ཐམས་ཅད་པ་ནི་གཟིགས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་རྒྱ་མཐུན་པའི་
འབྲས་བུ་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་
ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གྱི་ཆོས་
རང་གི་རྒྱུད་ལ་གཏོད་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་གཞན་ལ་སྟེར་
བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པ་རྣམ་སྦྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ།
དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ལྟ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱེད་ལས་གྱི་བྱུང་པར་
རོ། །བདུན་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་རི་ལྟར་
འཇུག་པ་ནི། རྟོན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་འཇུག་
པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་པ་དེས་འདི་
ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་
མི་ཤེས་པས་མི་བདེན་པར་ནི་གྱུར་དུ་བྱིན་ཡང་འབྲུལ་བའི་སྤྱོད་རོང་ཡོངས་
སུ་བརྟག་པའི་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཆོས་རྣམས་གྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་

བ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་གང་དེ་མེད་བཞིན་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 ལྟ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲིས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
 བགོས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཉིད་ལས་ཆོས་སྣ་ཆོགས་ལྟ་སྒྲུང་བ་ནི་མི་ལམ་
 བཞིན་ནོ། །ཀུན་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འཇུག་ཤེས་གང་ཞིག་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅན་དེ། རང་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཅན་དུ་སྒྲུང་བར་འབྱུང་
 རོ་། །འདི་ལ་རྒྱུད་ཅེས་བྱས་པ་འདར་སྒྲུང་རོ། །ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་
 གི་དབང་ལས་མེད་བཞིན་སྒྲུང་བ་དེས་ན་རྒྱ་ཀུན་གཞི་དང་འབྲས་བུར་བཅས་
 པ་སྟེ་ཆོགས་བདུན་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གིས་བསྐྱེས་
 པའི་ཆོས་འདི་དག་འདི་ལྟ་བུར་འབྱུལ་ངོར་སྒྲུང་དུ་བྱིན་ཡང་། དོན་ལ་མེད་
 པ་སྟེ་ག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་
 པ་ཅུམ་དུ་གྱུར་པའོ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་སྒྲུང་བས་ཆོས་ཉིད་མི་སྒྲུང་
 ཞིང་། གཟུང་འཛིན་དེ་མི་སྒྲུང་བས་ཆོས་ཉིད་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཡང་དག་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་པ་དེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་
 འཁོར་ཞིང་ཆོས་ཉིད་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་རྩལ་བཞིན་ཡིད་
 ལ་བྱེད་ན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་
 ཐོག་མར་འཇུག་པ་ཡི་རྩལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབང་གིས་
 འཁོར་བར་སྒྲུང་བ་ལས་རྒྱ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་གཏན་
 ལ་དབབ་རྩལ་ལ་གནད་འདི་བས་ཟབ་པ་མེད་ཅིང་། གཉིས་སྒྲུང་དེ་ནི་དེ་ལྟར་

མ་གྲུབ་པས་ན་ཡང་དག་མིན་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་ནས་དེ་ལ་དེར་ཞེན་
སྒྲུངས་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པས་ནི་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་སྐྱབ་
པའི་ལམ་གྱི་གནད་ལའང་འདི་ཆེས་ཟབ་པའི་སྤྱིར་ནའོ། །རི་སྐད་བཤད་པ་
དེ་ལྟར་དམིགས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་
རིག་པ་ཙམ་མམ་སེམས་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་སྤྱི་རོལ་གྱི་
དོན་རྣམས་ཞེན་བྱར་མི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལྟར་དོན་རྣམས་
མི་དམིགས་པ་ལས་ནི། དེ་དང་དེར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་འང་
མི་དམིགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དེ་མི་དམིགས་པ་ལས་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་པོ་ནི་བྱད་པར་བྱར་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བསམ་
བརྗོད་ལས་འདས་པའི་དོན་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་འབྱུང་ལ། གཟུང་འཛིན་
དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་བྱའི་ཡུལ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱིས་གང་དུ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། དེའི་སྤྱིར་
ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་
ཅད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་དམིགས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ནི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་
རྟོག་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤུ་མོ་ཡང་བཞག་རྒྱ་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །བརྒྱད་པ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའམ་དེ་ལ་བརྩོན་ཅིང་
སྤྱིར་བས་ས་དང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སའམ་གཞི་སོ་སོ་ལ་འཇུག་པ་ནི་

རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚེས་ཉིད་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་
 ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མོས་པའི་སྒྲོ་ནས་དོན་དེ་ལ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བས་
 བློ་མོས་པས་སྒྱུད་པའི་ས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
 མཐུན་པ་སྒྱུར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། །ཚེས་ཉིད་གྱི་དོན་དོན་སྒྱི་ཙམ་དུ་
 མ་ཡིན་པར་སོ་སོར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡི་སྒྱུར་བས་ས་ནི་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་
 སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རེག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །རྟོགས་ཟིན་
 དེ་ཉིད་ཡང་ཡང་བསྒྲོམས་པས་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བས་ནི་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་
 པའི་བར་གྱི་མ་དག་པ་ཡི་ས་དུག་ཏུ་གྲགས་པ་སྟེ་མཚན་མ་ཀུན་ཏུ་སྒྱུད་པ་དང་
 བཅས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། མཚན་མ་ཀུན་ཏུ་སྒྱུད་པ་དེ་དག་པའི་ས་ནི་
 བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་ལ་འཇུག་སྟེ། ས་ལྷག་མ་དགུ་པོ་དེ་ནི་རྟོགས་
 ཟིན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །མཐར་ཕྱིན་པའི་ས་ལ་སྒྱུར་
 བས་ནི་འབད་ཚུལ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་
 རྣམ་མཁའ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ཇི་སྟིན་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྱུར་བ་དེ་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཚེས་ཉིད་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་
 དུ་ཉེ་བར་སོན་པའམ་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་ཏེ་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་
 པ་འགྱུར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དགུ་བ་ཉེས་དམིགས་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི་གང་
 ཞེན། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མེད་པ་ཡི་ཉེས་དམིགས་བཞི་སྟེ་ཉོན་མོངས་
 པ་སྤངས་ཟིན་པ་རྣམས་སྤྲུང་ཡང་རྒྱད་དེར་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཉེས་

པ་དང་། གཉེན་པོ་ལམ་ཉིད་རྒྱད་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་།
ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སུ་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཉེས་
པ་དང་། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐར་འབྲས་བྱང་རྒྱབ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་
དག་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་བཞིར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
དེ་ཡང་དེའི་གོ་བའི་གནད་རྒྱས་པར་བཤད་ན། ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤང་ཞིང་
རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་གནས་གྱུར་དེ་གལ་ཉེ་མེད་ན། ཉན་མོངས་པ་སྤངས་ཟིན་
པ་རྣམས་སྤང་རྒྱུད་དེ་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་
ན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤང་སྤང་བྱ་དེ་མི་འབྱུང་བ་ནི་བྱང་སེམས་
དེའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་གནས་གྱུར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྟེན་དེ་ལ་དེ་འཇུག་
པའི་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་སྦྱིབ་པ་ལན་གཅིག་སྤངས་སུ་ཟིན་ཡང་
སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གནས་མ་གྱུར་ན་སྤང་ཡང་སྤང་བཞིན་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །
དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་གང་ཞིག་གནས་
མ་གྱུར་པའི་ཆེ་སྤང་བྱ་དེ་དང་དེ་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་ལ། གནས་གྱུར་པའི་
ཆེ་སྤང་བྱ་དེ་དག་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ནི་གནས་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་
དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །ས་བོན་མེས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྤང་བྱའི་ས་བོན་
བཙུམ་པ་ན་སྤང་མི་སྦྱོར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གནས་གྱུར་ཞེས་པ་མེད་ཀྱང་ཅི་འགལ་
སྟུང་ན། སྤང་བྱའི་ས་བོན་བཙུམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ཡང་རྒྱུད་གང་གི་བྱུང་
པར་དུ་བྱས་ནས་འཇོག་དགོས་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་པ་ལ་མི་རུང་སྟེ་གཉེན་པོའི་

ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་ལར་ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་
 དམིགས་སྟེ་སྟེ་མ་བརྟན་པར་ས་བོན་བཅོམ་ཚུལ་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟ་ན་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཟད་པའི་རྒྱད་དེ་ལ་སྤར་ལས་གནས་གྱུར་པའི་བྱད་
 པར་དེས་སྤར་མི་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱད་རྒྱན་ཆད་ནས་རྟེན་མེད་པར་སོང་བ་ལྟ་བུ་
 བྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱད་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་ལར་ཟག་པ་རྣམས་སྟེ་བ་དང་ལ་ལར་
 མི་སྟེ་བ་འདི་གནས་གྱུར་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་དབང་གིས་ཏེ་རབ་རིབ་མེད་
 པའི་མིག་ལ་སྒྲ་ཤད་ཀྱི་སྤང་བ་སྒྲ་བས་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། ། ཡང་གནས་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མེད་ན་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོ་ལམ་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་
 ཉེས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་འདི་ནི་མ་ཐོབ་ལམ་བའོ་འདི་ནི་ས་གཉིས་
 པའོ་ཞེས་སོགས་རྒྱད་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་ལམ་གོང་མ་གོང་མ་དག་འཇུག་པའི་
 རྟེན་ནི་གནས་གྱུར་སྤར་མ་སྤར་མ་ཡིན་ཏེ་སྤར་མ་སྤར་མ་མེད་པར་བྱི་མ་བྱི་མ་འབྱུང་
 མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་སྤྱུ་གྱུར་གནས་གྱུར་པ་མེད་ན་སྤོང་བུ་སོགས་
 འབྱུང་བ་སྒྲ་བས་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །གནས་གྱུར་དེ་དང་དེ་ལ་འང་ལམ་དེ་
 དང་དེའི་ཐ་སྟོང་དང་དོན་གཉིས་ཀ་འཇུག་སྟེ། སངས་རྒྱས་པའི་ས་ལ་མི་སྟོབ་
 ལམ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མེད་ན་མྱང་འདས་སུ་
 གདགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་
 པའི་མུང་པོའི་རྒྱན་ལ་གདགས་གཞི་བྱས་ཏེ་འདི་ནི་གང་ཟག་ལའོར་བ་པའོ་
 ཞེས་གདགས་པ་བཞིན་དུ། ཟག་པ་མེད་པར་གནས་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལ་གདགས་

གཞིར་བྱས་ཏེ་འདི་ནི་མྱ་ངན་འདས་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གདགས་ཀྱི་གནས་
གྱུར་མེད་པར་སེམས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བོའི་རྒྱལ་ཙམ་ལ་ནི་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤར་གནས་
མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཉན་རང་རང་ལམ་ན་འདོད་
བ་ལྟར་གྱི་སྤང་བོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གང་
ཟག་རྒྱལ་ལ་འང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ་གནས་གྱུར་མེད་ན་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་རི་བོང་གི་རྩའི་མིང་བཞིན་
གཞི་མེད་པའི་མིང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གཞི་མེད་ཀྱང་མི་རུང་བ་ཅི་ཡོད་དེ་
སྤར་གྱི་སྤང་བོ་འགག་པ་ཙམ་ལ་སྤང་འདས་སུ་འདོགས་ཏེ་ནད་ཞི་བ་ལ་ནད་
མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། སྤར་གྱི་སྤང་བོ་རྒྱལ་ཆད་ཅིང་སྤར་
མི་སྤྱེ་བའི་ངེས་པ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ཉིད་དེའི་གནས་གྱུར་ཡིན་པས་གནས་གྱུར་ཀྱང་
ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་འདི་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །སྤར་འཁོར་
བར་མི་ལུང་ངོ་ཞེས་པའི་རྟེན་དང་གདགས་གཞི་གཉིས་ཀ་གནས་གྱུར་དེ་ཡིན་
པས་དེ་མེད་པར་ཁས་སྲུང་དུ་མི་བརྟུབ་ལ། གལ་ཏེ་གནས་གྱུར་མེད་པར་
ཁས་སྲུངས་ན་སྤང་བོ་རྒྱལ་ཆད་པ་དང་སྤར་མི་སྤྱེ་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་
དེའི་རྟེན་དང་གདགས་གཞི་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་
བོའི་ལམ་གྱིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་བོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་
འདས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ང་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མི་འཆད་པའི་སྤང་འདས་ལྟར་

ན་དེ་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་སྒྲིམ་མ་དགོས་སོ། །
 ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་
 འཛོག་པ་དེ་ནི་གནས་གྱུར་གྱི་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བ་ལས་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་སྤྲུགས་
 རེ་བ་དང་མཐའ་དག་དག་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་དེ་ལྟར་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་
 གྱུར། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་འདི་
 དང་འདི་ཞེས་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་
 དབྱིངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་གང་ལ་
 འདོགས་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་བས་ནི། དེ་དག་གི་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ཆེ་ཆུང་སོགས་བཤད་པ་རྣམས་མོ་གཤམ་གྱི་བུའི་མཛོས་མི་མཛོས་བཤད་
 པ་བཞིན་དུ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྡུ་མ་
 རྣམས་སུ་ཞིབ་པར་མ་གསུངས་པས་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་སྒོ་ལྟན་
 རྣམས་དབྱེས་པར་མཛོད་ཅིག །

བཅུ་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་བཞི་
 ལས་བསྒྲོག་ནས་དེ་ཡོད་པ་ལ་པན་ཡོན་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་
 པ་བཞི་རུ་སྡུ་མའི་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་པར་གང་ཞིག་རྒྱུ་
 ཆད་པ་མེད་པར་ཡོད་ཀྱང་སྡུ་མ་ལས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་
 དུ་གནས་པ་ཡོད་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གཏན་དུ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་
 པའི་རྟེན་ཡོད་པ་དང་། ལམ་འཇུག་པའི་རྟེན་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་

འདས་པར་གདགས་པའི་གཞི་ཡོད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་
བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་བྱེས་ཏེ་གདགས་པའི་གཞི་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་
དེ་ལྟར་ན་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བྱང་ཆུབ་
དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གདགས་གཞི་ཡོན་ཏན་མི་ཟད་པའི་འབྱུང་གནས་
ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་
གི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་
ནས་གང་ཟག་སྐལ་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དེའི་དོན་དཔེས་བསྟན་པའི་
སྒོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་
དབང་གིས་སྣང་བ་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་མེད་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་སྟེ་རང་གི་
ངོ་བོ་མེད་བཞིན་ཏུ་སྣང་བའོ། །དེ་རྣམས་མེད་བཞིན་ཏུ་ཡང་འབྱུལ་ངོར་
སྣང་བའི་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་དང་ཆུ་ལྷན་ལ་སོགས་པ་སྣང་
ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་བཞིན་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་དཔེར་བྱ་ན་རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་ནམ་མཁའ་དང་། གསེར་བབང་པོ་
དང་། ཆུ་ཁམས་དྲངས་པ་དང་། ཉི་མ་སྒྲིན་མེད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏེ། གནས་
ཚུལ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པར་
གནས་སུ་ཟིན་ཡང་། འབྱུལ་བའི་དབང་གིས་གནས་ཚུལ་བསྐྱེབས་ཏེ་སྣང་
ཚུལ་ལ་མ་དག་པ་ལྟར་སྣང་བའི་ཆོག་གནས་མ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དྲི་མ་དེ་ལམ་གྱིས་

བསལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་སྤང་ནམ་པ་ཀྱན་དུ་མཐུན་པའི་ཚེ་གནས་གྱུར་
 མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཁོང་། གནས་མ་གྱུར་པ་དང་གྱུར་པའི་སྐབས་ཐ་དང་
 པའི་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པས་ན་ཚོས་ཉིད་ཡེ་ནས་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་
 རུང་བ་དང་། འགྱུར་བ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན་མི་འགྱུར་ཏེ། ཇི་
 ལྟར་ནམ་མཁའ་ཡེ་ནས་དག་པ་ལ་གྲོ་བུར་གྱི་ལྷག་ན་སོགས་དང་བཅས་པ་དང་།
 གསེར་ལ་འདམ་དང་། རྩུ་ལ་ས་རྩུལ་དང་། ཉི་མ་སྤྱིན་སོགས་ཀྱིས་སྦྱིབ་པ་དང་
 བཅས་ཀྱང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ལ་དེ་དང་དེས་བསྐྱད་པ་མེད་ལ། དེ་དང་བྲལ་བའི་
 རང་བཞིན་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ནའང་གསར་དུ་སྦྱེས་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་གྲོ་བུར་གྱི་
 དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་གྱུར་ཐོབ་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
 གསལ་བའི་དོན་གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མས་བསྐྱེད་པས་ནས་སྤང་མི་སྤང་བ་བྱིས་ལམ་གྱི་
 སྟོབས་ལས་སྤང་བ་ཙམ་དུ་གཤམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ། མཐུག་གི་དོན་མཛད་བྱང་ནི་ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
 ཚེག་ལེའུར་བྱས་པ་མགོན་པོ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་དང་།
 འགྱུར་བྱང་ནི། ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་མ་རྟུ་ཇ་ན་དང་། ཞམ་ལོ་རྩ་བ་དག་སྟོང་
 སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྐྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །ཞེས་སོ།
 །གཞུང་གི་དཀར་ཆག་ལྟར་དཀར་མ་སོགས་སུ་སྤྲེའགྱུར་དུས་བསྐྱུར་བར་མ་
 གསུངས་ཀྱང་། ལོ་རྒྱས་ཁ་ཅིག་ལས་བྱམས་ཚོས་སྤེལ་ཀ་སྤྲེའགྱུར་དུས་
 བསྐྱུར་ཞུས་གསུངས་ཏེ་དེ་དུས་མཁན་སྟོབ་སོགས་པཎ་ཆེན་དུ་མ་བཞུགས་

ཤིང་རྒྱ་གར་དུ་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་མ་ཉམས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་
བསྐྱར་བར་གོར་མ་ཆག་གོ།

རྒྱལ་ཚབ་སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས། རྒྱལ་བའི་དགོངས་དོན་ཚུལ་
བཞིན་བཤད་པའི་གཞུང་། རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་འདི་བཤད་
དགོས། རྒྱལ་བསྟན་དྲི་མེད་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་གྱུར་ཅིག རྣམ་པར་མི་རྟོག་
ཡེ་ཤེས་གངས་ཆེན་མཆོ། འབགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལ། །
བདག་དང་འགྲོ་ཀུན་དགའ་བས་ལེགས་ཞུགས་ནས། རྫོགས་སྒྲིན་སྦྱང་བ་
མཐའ་དུ་ཕྱིན་པར་ཤོག ཅེས་པ་འདི་ནི་སྤར་མེ་གྲང་གི་ལོར་གདན་ས་འདིར་
ཅམ་ལ་སྦྱལ་བའི་སྒྱུ་རིན་པོ་ཆེས་བསྐྱལ་མ་མཛད་པ་དང་། ཕྱིས་སུ་འདེད་
གཉིར་ཅན་འགའ་ཡིས་བསྐྱལ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་གཞུང་ཆེན་པོ་འདི་ལ་
མོས་པའི་ཡིད་ཀྱིས། ཕྱིས་སུ་ཤིང་རྒྱ་ལོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཀམ་ཐོག་ཏུ་མི་པམ་
འཇམ་དབྱངས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་བཤད་པའི་ཞོར་ལ་
ཐིས་ཏེ་ཞག་གསུམ་ལ་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་མངྒ་ལོ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་
ཟབ་མོ་རྣམ་འབྱེད་པའི། གཞུང་འགྲེལ་མི་པམ་འཇམ་དབྱངས་གསུང་བྱེད་
འབགས། ལྷན་གྲུབ་སྟེང་དུ་བར་དུ་འདུ་བྱེད་པོ། ལྷག་བསམ་མཚུངས་མེད་
ཆོད་བར་སྒྲོལ་མ་སྟེ། ལེགས་བྱས་འདིས་མཆོན་དུས་གསུམ་དགོ་ཆོགས་
ཀྱིས། གང་དེ་པ་མ་འབྲེལ་བཅས་ཐམས་ཅད་པ། བྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་
གདམས་པའི་སྟོད་གྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀུན་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དོན་རྟོགས་ཤོག །

ཅེས་མདུན་ལམ་སྒྲོན་པ་དགེ།

༥༥

༡༡། །ར་སྒྲི་ལྷ་ལ་རྣམ་མཁུན་ཅི་སྟེ་ག་ལྟ་ག་སྒྲི
ལྟ་ལྟ་ག་ཅི་ཏ་ར་ཏི་སྒྲི། །

༡༢། །དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་
གྱི་འགྲེལ་བ་འོད་ཟེར་སྒྲེང་བ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཁའ་དབྱིངས་ཀྱན་བྱུང་བུ་མས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །འགྲོ་ལ་སློབ་གྲས་སྣང་
བ་རྣམ་འབྱེད་པ། །རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་གཉིན་དང་རྒྱལ་བའི་ཕྱི། །མ་པམ་འཇམ་
པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ནས། །ཡོད་མེད་ཏྲག་ཆད་མཐའ་ལ་མི་གནས་
ཤིང་། །ཡང་དག་འཕགས་པའི་ལམ་བཟང་མཆོན་པའི་སྒྲི། །དབུས་མཐའ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གྱི། །ཆོག་དོན་ལེགས་པར་བྱེ་སྟེ་བཤད་
པར་བྱ། །དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་ཆབ་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་བསྟན་
བཅོས་ཆེན་པོ་སྟེ་ལྟའི་ཡ་གྲལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་མཐའ་དག་གི་ལམ་གྱི་གནད་
ཟབ་མོ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དབུས་དང་
མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་འཆད་པ་ལ། །མཆོན་དོན།
འགྱུར་ཕྱག་གཞུང་དོན། འཇུག་དོན་བཞི། དང་པོ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ།
མཆོན་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ། དབུས་མཐའ། དེ་བཞིན་དུ། ཅི་སྟེ་ག་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ། ཀླ་རི་ཀླ། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་རིམ་པ་ལྟར་མཐའ་དང་བྲལ་

བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབུས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་
 མ་ནོར་བར་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་གཞུང་
 མཐའ་དག་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་ཚིག་ལེན་པར་བྱས་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུར་གྱུར་པ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ།
 ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་ལ། སྒྲོམ་གྱི་སྒྲོན་ས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་
 རོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། མཆོན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཚིགས་
 བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་དབུ་ཞབས་གྱི་རོན་ཐམས་
 ཅད་བསྟུན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདུས་ཏེ། ཐོག་མར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཀྱན་བྱང་གི་
 མཆོན་ཉིད་བསྟན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དེའང་སྒྲིབ་པ་སྒྲང་བ་
 ལས་ཐོབ་པས་སྒྲིབ་པ་བསྟན། སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་
 སྒྲོང་བར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 དམིགས་ནས་གཉེན་པོ་དག་ནི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་དང་། གཉེན་པོ་དེ་རང་རྒྱད་
 ལ་སྒྱེ་བའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དང་། གཉེན་པོ་བསྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་
 གང་ཐོབ་པ་དང་དུག་ནི་སྒྱིར་བསྟན་ནས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཐེག་པ་སློན་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དམིགས་བསལ་ནས་
 བསྟན་པ་སྟེ། རོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཡོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་སྒྱིའི་ཚུལ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ། ལམ་དེའི་འབྲས་བུ་

དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ། རྟོགས་བྱ་དེ་ལོན་
ཉིད་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་
པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཀུན་ཉོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་
ཉོན་མོངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྤང་
ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། ཅེས་པ་ནས། དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། མ་དག་འཁོར་བ་ལྟར་སྤང་བའི་སྐབས་འདི་ན།
འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་གཞིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་
རྗེས་སུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་སྤང་བ་བསྟོན་མེད་དུ་གར་བ་
འདི་ཙམ་མི་སྤང་བར་སུས་ཀྱང་དགག་མི་རུས་ལ། སྤང་བ་དེ་ཡང་རང་གི་ཀུན་
ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་
གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཐ་སྟད་ལ་སྐྱར་བ་མི་གདབ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་
རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་འཛོག་ཅིང་དེ་ལ་མ་དག་པ་གཞན་
དབང་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་སམ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་
རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ནི་དེ་ལྟར་གྱུབ་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ་རི་མོ་ལ་མཐོང་མན་དུ་སྤང་བ་དང་། ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་སྤང་བ་ལ་སོགས་
པ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པའོ། །
དེའི་ཕྱིར་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་གཞན་དབང་

གི་རྣམ་ཤེས་སམ། གུན་ཏུ་རྟོག་པ་འདི་ལ་ཚུལ་ཉིད་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་འམ་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ལྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་གུན་རྟོག་དེ་ཚུལ་ཅན་གྱི་
 ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ། ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཚུལ་སུ་ངེས་པས་
 ན་མ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ཡང་མེ་དང་མེའི་ཚ་བ་བཞིན་འབྲལ་མི་ཤེས་ལ།
 རྟོགས་པའི་ཚེ་ཚུལ་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ནར་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་
 འབྱུང་བའོ། ། དེ་བས་ན་གུན་རྟོག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་འམ་ཐ་སྟོད་དུ་མི་བསྐྱུ་བར་
 ཡོད་པས་ལྟོང་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ལ། ཡོད་ཀྱང་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་མེད་པས་ན་མི་ལྟོང་པ་འང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་
 བས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སོགས་མདོ་སྟེ་དག་ལས་ལྟོང་པ་འང་མ་
 ཡིན། མི་ལྟོང་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་མཐའ་དག་བཀག་པ་ཡི་སོར་བཞག་
 ཚིག་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་
 རི་སྐད་དུ་དེ་ལྟར་གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་ལྟོང་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་རྫེས་སུ་མཐོང་ངོ་། ། འདི་ལ་ལྟག་མ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་
 ཡོད་པར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལྟོང་པ་ཉིད་གྱི་
 མཚན་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དབྱིག་གཉིན་གྱི་
 འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤན་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡོད་པ་དང་
 མེད་པ་ལོགས་པར་འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་དུ་འབྲལ་བཞིན་པའི་
 ཚེ་ནའང་། སྒྲུལ་དངོས་གྱིས་ཐག་པ་དེ་ལྟོང་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་དོན་

དུ་མེད་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་
ཏུ་རྟོག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་འདིའི་ཆོན་ཡང་། གང་མེད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་མ་སྟེང་པས་ན་ཀུན་རྟོག་དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་པོ་དེས་སྟོང་པར་ཤེས་སོ། །སྐྱུལ་མེད་ཀྱང་ཐག་པ་རང་ཉིད་ཐ་སྟོད་
དུ་ཡོད་པ་དང་སྐྱུལ་མེད་པ་ཉིད་ཐག་པ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་འདི་ལ་ལྷག་མ་
ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་ཀུན་རྟོག་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་འཕམ་ཡོད་པ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་འཕམ་
ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཀུན་རྟོག་མེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ན་འཁོར་བ་
གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ཐ་སྟོད་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་
ནི་ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་མ་བཟུང་བར་དགག་ན་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དོན་དམ་པར་སྟོབ་བཏགས་པའི་
སྟོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྟོད་དུ་དགག་པ་དང་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་མཐའ་གཅིག་
ཏུ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཀྱི་སྟེ། དེ་ལས་འདས་ན་བརྗེད་ཕྱོགས་ཀྱིས་དོན་
གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་བའི་དུས་ན་ཡང་དག་མིན་
པའི་ཀུན་རྟོག་གམ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག་ཙམ་འབྱུང་ཞིང་མདོན་
སུམ་སྒྲུང་བ་འདི་ནི་སྒྲུང་དོར་མི་བསྐྱུ་བར་ཡོད་པས་དང་། གཟུང་འཛིན་
གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་དང་། གཟུང་
འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྟོག་འདི་ལ་ཆོས་

ཉིད་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་ན། ལྷ་ཡང་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའམ་ལྷ་སྟོང་བྱུང་
 དུ་འབྲུག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པས་ན། ཚུལ་དེ་ལྷ་བྱུང་རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་
 མེད་སྟོ་སྟུར་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཆོས་
 ཉིད་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་དང་སེམས་ཅན་
 སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་དེ་ཅི་ལྷ་བྱུ་ཞིག་ཡིན་སྟུམ་ན། འདི་ལྷ་ར་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 གཅིག་ཤུ་ཉིད་སྣ་ཆོགས་པའི་ཆོས་སུ་སྣང་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཤི་རོལ་གྱི་
 དོན་དུ་སྣང་བ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་
 བ་དང་། བདག་ཏུ་སྣང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་
 ཆོགས་ཀྱུག་ཏུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གོམས་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་སྟེ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་
 སྣ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའོ། །དེ་ལྷ་ར་སྣང་ཡང་ལེགས་པར་དབྱེད་ན་
 ཆོགས་ཀྱུག་གི་འཛིན་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ནི་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ཚུ་
 གཅིག་ལ་ཡི་དྲགས་དང་མི་ལ་སོགས་པས་རྣག་དང་ཚུ་སོགས་སུ་མཐོང་བ་
 བཞིན་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཡུལ་དུ་སྣང་གི་འཛིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་ཤི་དོན་མ་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྷ་ར་གཟུང་བ་དེ་མེད་པས་
 ན་དེ་ལ་ལྷོས་ནས་འཛིན་པར་བཞག་པ་དེ་འདྲ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལྷོས་འཛིན་
 གིས་གྲུབ་ཀྱི་ཡན་གར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷ་ར་གཟུང་འཛིན་

གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ནི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་འཕམ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་དེ་
ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འདི་ཡེ་ནས་ཡོད་མ་ཆུང་བ་རི་
བོང་གི་རྩ་དང་འབྲུག་དེ་གཏན་མེད་དུ་གྱུར་པས་སུས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་འདོད་
མི་རུས་ལ། སྒྲུབ་པ་ལྟར་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཏུ་ཡང་
བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་རི་ལྟར་
སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཅེས་བྱ་ལ། གཉིས་
སུ་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ནས་མེད་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་
ལྟ་བུ་སུ་ལ་སྒྲུབ་མ་ཆུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་
ནི་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་གདགས་པའི་གཞིའམ་རྫས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་
སྒྲིན་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ཏེ་སུས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཞེས་བཤམ་དུ་མེད་དོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གམ་འབྲུལ་བ་དེ་བཟད་པར་གྱུར་ནས་
གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་རབ་ཏུ་སྒྱེ་བས་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་
འདོད་དེ་འབྲུལ་བའི་རྣམ་རྟོག་དེ་མ་ཡིན་པར་གཞན་པའི་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་
རྩལ་ཙམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་དེ་ཉིད་
ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་བྱང་དང་འཆིང་གྲོལ་ཐམས་ཅད་འཐད་
གྱི། དེ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་འཕྲུག་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ། བརྟག་པ་དང་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། གུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་མཚན་
 ཉིད་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གང་ཞེན་གུན་ཏུ་བརྟག་པ་
 དང་ནི། གཞན་གྱི་དབང་དག་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །རྗེ་ལྷ་ར་
 ན་ཕྱི་དོན་དུ་སྤྲང་ཞིང་གཉིས་སྤྲང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་སྤྲང་
 བ་དེ་ཡི་ཆ་ནས་འབྱུལ་བའམ་གུན་བདགས་སུ་བཞག་པ་དང་། དེ་ལྷ་ར་སྤྲང་
 བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མེན་པའི་གུན་རྟོག་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་
 དེའི་སྤྲང་གཞི་དེའི་ཆ་ནས་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་སུ་
 བཞག་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཡི་ནས་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་།
 དེའི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་བཤད་
 ཏོ། ། །གཉིས་པ་དམིགས་པ་ལ་ནི་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་
 གྱིས་བསྟུས་པའི་གུན་རྟོག་དེའི་རང་བཞིན་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། དོན་དུ་
 སྤྲང་བ་ཉིད་ནང་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་འམ་ཤེས་
 ཤིང་གོམས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། ཕྱི་དོན་རྣམས་སུ་མི་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་
 ནི་རབ་དུ་སྒྲེ་ལ། དེ་ལྷ་ར་ཕྱི་དོན་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། འཛིན་པ་
 ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་དུ་སྒྲེ་ཞིང་། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་དོན་ཉིད་མ་གྲུབ་
 པར་མྱི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ལྷ་ར་ནང་སློ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཕྱི་དོན་མི་
 དམིགས་པ་འམ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་
 བས་ན་སྤྲང་བ་ཐམས་ཅད་གུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་དམིགས་

པའམ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དང་། བྱི་དོན་
 དུ་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ནི་མཉམ་པའམ་དོན་འདྲ་བར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ་སྐྱབ་
 བྱོགས་དང་དགག་བྱོགས་ནས་བསྟན་པ་དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཀྱང་དོན་དུ་གནད་
 གཅིག་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་བཤད་པ་ལ། གང་
 གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེས་ཇི་ལྟ་བུར་ཉོན་མོངས་པར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ། ཡང་དག་མ་ཡིན་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གྱིས་བསྟན་
 ཏེ། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་
 བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རང་གི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པས་སོ། །དེ་ལ་
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ན། དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡི་སེམས་དང་སེམས་
 ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེས་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་ནི་འདིར་མི་གཏོགས་
 པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོའི་སེམས་དང་འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་བྱེད་པར་
 ཅི་ཞེན། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་མཐོང་བའི་ཆ་ནས་གཙོ་སེམས་སམ་རྣམ་པར་གཤམ་
 པ་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་དེའི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་མཐོང་བའི་འཛིན་སྟངས་བྱེ་བྲག་
 པའི་ཆ་ནས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གཙོ་སེམས་རྣམ་པར་གཤམ་
 པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཆོགས་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་གཤམ་གཅིག་
 སུ་ནི་རྒྱུན་ལྔ་རྒྱུའི་རྣམ་པར་གཤམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོགས་བདུན་པོའི་གཞིར་
 གྱུར་པས་སོ། །བྱོགས་གཉིས་པ་ཀྱན་གཞི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོགས་བདུན་

བྱི་རང་གི་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོན་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །སེམས་བྱུང་གི་
 དབྱེ་བ་ལང་། ཚེར་བ་ནི་ཡུལ་བདེ་སྤྲུག་བཏང་སྟོམས་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོན་
 པ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་ཡོངས་སྤྲུག་ཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་
 པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་བའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་མོས་པ་སོགས་ལྟན་
 པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཤེས་དེའི་ངོ་བོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་
 ལས་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་སེམས་
 བྱུང་སེམས་པ་དང་། གནས་པའི་ཆ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སྤྲུག་པ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་ཚེར་འདུ་འདུ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། བསྐྱེབ་པའི་ཕྱིར་དང་སོགས་གྱིས་བསྐྱུན་ཏེ། ཀྱན་
 ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་སྤིད་པ་བརྒྱད་མར་འཇུག་ཅིང་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་
 པའི་ཚུལ་ནི་རི་ལྟར་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་བར་མ་ཆད་དུ་
 འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ལུ་གུ་རྒྱད་དུ་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མ་རིག་
 པས་འགོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་
 བསྐྱེབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྐྱེབ་པའི་མ་རིག་
 པ་དང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ལས་འདུ་བྱེད་པ་སོགས་ཡན་ལག་
 ཕྱི་མ་ཀྱན་འབྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་གྱིས་འགོ་བ་རྣམས་
 ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་སྤིད་གྱི་ས་བོན་འདེབས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅེས་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་ལ་སྐྱར་ཏེ།

བག་ཆགས་ཀྱིས་བགོས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྐྱེ་གནས་སུ་བྱིད་
པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་ག་བྱགས་ཀྱིས་སྤེད་པའི་ལུས་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གིས་མིང་ག་བྱགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རེག་པས་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡུལ་གྱི་འགྲུབ་བ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོར་བས་རྣམ་སྒྲིན་
བདེ་སྤྲུག་གི་ཆ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤེད་པས་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་
མ་ཉེ་བར་སྤྲད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེན་པས་ཡང་སྤྲིད་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྤྲིད་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མངོན་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་
བས་ནི་ཀ་བ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་ལ། ཀ་བའི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་
རོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ། སྤྲུག་
བསྐྱེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་སྤྲ་
མ་སྤྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ། ཟག་བཅས་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་
བའི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་གནས་སྐབས་འགྲུབ་པའི་ཀ་བ་དང་། རྒྱན་འགག་
པའི་གི་བ་དེས་མཚོན་པའི་ཕྱང་ན་དང་སྤྱེ་སྤྲུགས་འདོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་
བསྐྱེལ་གྱི་ཕྱང་བོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྲུབ་ཏེ། ཟག་
བཅས་ཀྱི་ཕྱང་བོའི་ཆ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བའོ།
བདེ་བ་ལྟར་སྤྲད་ཡང་འགྲུབ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། བདེ་འམ་སྤྲུག་ཀྱང་སྤྲུག་

ལྷུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ལྷུག་བསྐལ་གྱི་ལྷུག་བསྐལ་དང་།
 འབྱུར་བའི་ལྷུག་བསྐལ་དང་། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་ལྷུག་བསྐལ་གསུམ་པོ་ཅི་
 རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཟག་བཅས་གྱི་སྤང་པོ་ནི་ལྷུག་བསྐལ་གྱི་རྟེན་
 ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གྱང་
 རྩེ་ཚན་གསུམ་དུ་བསྡུ་ན། མ་རིག་པ་དང་སྤྱེད་པ་དང་ལེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་
 ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་འདུ་
 བྱེད་དང་སྤྱེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་གྱང་ལས་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 དེ་ལྟའི་ལྷུག་མ་རྣམ་པར་གཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷུག་བསྐལ་གྱི་གཞི་རྣམ་པ་
 བདུན་ལ་ནི་སྤྱོད་བཀའ་ཆེད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་
 གྱང་རྩ་བ་ཡང་དག་པ་མེན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། འདི་
 དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོར་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྦྱོར་ཞིང་ཉོན་མོངས་
 པར་བྱེད་པས་མིང་དེ་སྒྲུབ་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་
 ལ་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་གྱིས་
 བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལྷུག་བསྐལ་
 གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ལ་ཁོར་བ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་བྱང་གི་གནས་སུ་གྱུར་པ་
 སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་ནི་མདོར་བསྟན། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་
 བྲེ་གཞན་ཡང་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། རྣམ་གྲངས་དེའི་དོན་དང་།
 སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་དུ་འཛོག་པའི་འཐད་པ་

བསྐྱབ་པ་དག་སྟེ་དེ་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་ལྟེ་སྟོན་ས་དེ་ཡི་ཚུལ་
གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད། གོང་གི་མདོར་བསྟན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་ས་
བཅད་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། གཉིས་དངོས་མེད་དང་སོགས་
ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་
ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། གཟུང་
འཛིན་གཉིས་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་དེ་གཉིས་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་
གཙོད་དུ་གྱུབ་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་
ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་སྟོང་གི་ངོ་བོར་མེད་པའང་མིན་ཞིང་།
ཆོས་ཅན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་དེ་
གཉིས་ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་གཉིས་
པོ་ཁེགས་པས་གཉིས་སྟོང་གྱུབ་ལ། གལ་ཏེ་གཉིས་སྟོང་མེད་ན་གཟུང་
འཛིན་གཉིས་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དགག་པ་བཀག་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། གཉིས་སྟོང་དང་ཀུན་རྟོག་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་མིན་ཏེ། ཚུ་རོལ་མཐོང་
བས་ཀུན་རྟོག་སྟོང་བས་གྱུབ་ཀྱང་ཁྱོད་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ཀྱང་མིན་
ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སོགས་
ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ནི་མདོར་བསྟན་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།
ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་

དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །
 གསུམ་པ། གཞན་མིན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན་རི་
 ལྟར་སྟར་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་ཡང་དག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་སྟོས་པའི་མཚན་མ་མཐའ་
 དག་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། གནས་
 ལུགས་དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་
 སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའམ་དབྱིངས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་གོང་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ་
 སའི་དོན་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །

བཞི་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་བོ།
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་
 སུ་ཡོད་དེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དྲི་བཅས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་། སྒྲིབ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་
 བྱའོ། །དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་དག་པ་མི་འཐད་སྟུམ་ན། མི་
 འཐད་པ་མེད་དེ། རི་ལྟར་རྒྱ་ཡི་ཁམས་དང་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས་ཀྱི་

རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་
ཡི་ནས་རྣམ་པར་དག་པར་འདོད་དེ་མ་དག་པ་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ཟ་བ་བཟའ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གང་སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་
བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་སྟོང་
ཉིད་བཅུ་དྲུག་དུ་གསུངས་ཏེ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་ངོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་
པོ་ལམ། ཟ་བ་པོ་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་
ཆ་ནས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟའ་བའམ་ལོངས་
སྟོན་བྱ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ཕྱི་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་དེ་ཡི་རྟེན་ནམ་ལུས་ཏེ་གཞི་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལོ། །གནས་ཀྱི་གཞི་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་
སྟོགས་བཅུས་བསྟུས་པ་ཡི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆེན་པོ་
སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་དེ་དང་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
བརྗོད་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་དང་ནང་གིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་སྟོ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡུལ་
གྱི་མིང་བཏགས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལོ། །སྟོ་དེས་སྟོང་པ་
ཉིད་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལ་
མི་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་དམ་པ་དེ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་

དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་གང་
 གི་ཕྱིར་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་འབྲས་བུ་མུང་འདས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་
 དུ་གྲུབ་པ་ལོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ལ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་
 གང་གི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་ཞེ་ན། དགེ་གཉིས་ཐོབ་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 ཀྱི་བར་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་
 ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ནི། འདུས་བྱས་ལམ་དང་། འདུས་
 མ་བྱས་མུང་འདས་སམ། སྟོང་པ་དང་ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་
 གཉིས་འོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་སྟེ། དགེ་བ་དེ་
 དག་ལ་མཚན་མར་འཛིན་ཅིང་ཞེན་ན་ཡོངས་སུ་དག་པར་སི་འགྱུར་ལ། དེ་
 དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་རྩོལ་གྱིས་བསྐྱབས་ན་དགེ་བའི་
 རྩ་བ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྟོང་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་
 ལས་འདས་པ་གང་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་དུས་ཏྲག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་མདོན་དུ་མཛོད་ན་
 རྣམ་མཁའ་ཇི་སྟོང་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་མཛོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་
 དེར་སྒྲུབ་པས་ཞེན་པ་དང་བཅས་ན་ཡོངས་སུ་དག་པ་མདོན་དུ་སི་འགྱུར་ལ།
 མ་ཞེན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །

ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་
པ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་
སྟོང་པར་གྲེས་པ་དེ་ནི་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲུམ་
པ་སྟེ། འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་གྲེས་ན་དེ་ལ་སྒྱུན་དུ་མཐོང་ནས་འདོར་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུང་པོ་ལྷག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་
ཟད་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་དོར་བ་
མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཡུང་པོ་ལྷག་མེད་གྱི་དུས་སུ་ཡང་དགེ་བའི་
རྩ་བ་མི་ཟད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་
བསྒྲུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཐུས་མི་ཟད་པའི་དགེ་རྩ་ལ་ཡང་གཟུང་འཛིན་གྱི་
དྲི་མ་དག་ཅིང་ཆོས་སྐུ་འཐོབ་ནས་དེའི་དགེ་རྩ་ན་མ་མཁའ་ཇི་སྟོན་དུ་རྒྱུན་མི་
འཆད་པར་བྱེད་དེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་ཞིང་།
དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་
པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲུམ་སྟེ། རིགས་ལ་དེར་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་དག་ནས་
རིགས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་སྐབས་འདིར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་
ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་
གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་དག་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲུམས་ཏེ།
མཆོན་དཔེ་ལ་བདེན་ཞེན་དག་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འགྲུབ་པོ། །སྟོབས་

དང་མི་འཛིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་
 འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་དེས་སྟོང་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་དྲི་
 མ་དག་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་བསྐྱེམ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
 ལམ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་
 དག་ཀྱང་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱབས་འདིར་དངོས་
 པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དགག་བྱ་བདག་གཉིས་རྣམ་བཅད་ཏུ་
 བཞགས་པའོ། །བདག་གཉིས་པོ་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོ་འམ་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཡོངས་གཙོད་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། གོང་ཏུ་བཤད་
 པ་དེ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་
 གསུངས་ཏེ། རྩ་མ་བདག་གཉིས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་
 མ་སྟོང་ཉིད་ལ་མེད་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྐད་
 གསུངས་སོ། །ལྟ་བུ་སྐྱབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།
 སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོས་ནས་སམ་གནས་ཚུལ་ལ་དག་མ་དག་གི་བྱུང་པར་
 མེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ་ལ་དྲི་བཅས་དང་དྲི་མེད་ཀྱི་གནས་
 སྐྱབས་སུ་བཞག་པ་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་གྲོ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་

པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་དེ་མ་གྱུར་པ་ཞིག་ན། དང་པོ་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་གམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །
གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་བསྐྱོམས་པས་ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོང་
ཉིད་དེ་མ་གྱུར་པའམ། དག་པར་སྒྲུབ་བ་མེད་ན་ལམ་ལ་འབད་པ་འབྲས་བུ་
མེད་པར་འགྱུར་བས་སུ་ཡང་ལམ་ལ་འབད་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བས་ན་གནས་ཚུལ་ལ་ཉོན་མོངས་
པ་མ་ཡིན་ལ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ངོས་
ནས་ཉོན་མི་མོངས་པའང་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་དབྱེངས་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་
ཏུ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོ། །
ལེ་ལུ་འཇམ་ཅན་ནི། བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་
ཀྱན་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ལེ་ལུ་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོའི་འགྲེལ་
བའོ། ། །།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱ་སྒྲིབ་པ་ལ། སྒྲིབ་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། རོན་བསྟུ་
བ་གསུམ། དང་པོ། བྱུང་དང་ཉི་མེ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་
དག་པའི་ཚེས་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གློ་བུར་པའི་དྲི་མ་རྣམས་རིགས་བསྟུས་ན་འདྲི་
ལྟར། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་
གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་བྱུང་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བཤད་དེ། སྒྲིབ་པ་དེས་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་དེ་དག་གི་རང་གཞན་རོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་

བསྐྱེད་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པ་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱོར་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་
 ཆ་ནས་ཆེན་པོ་ལམ་བྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། བེག་པ་དམན་པ་ཉན་རང་གི་
 རིགས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་ལ་ཉི་ཆེ་བའི་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་མ་སྤངས་བར་
 ཏུ་རང་དོན་ཉི་ཆེ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་དོ། ། ཡང་ཉན་
 མོངས་པ་རང་ཉིད་སྦྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། གང་ཟག་སྤྱུ་ཡང་རུང་སྟེ།
 ཡུལ་རུང་ཟད་ཅམ་ལའང་ཆགས་སོགས་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བ་ལ་ལྷག་པའི་སྐྱེད་པ་
 ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཡུལ་དང་འཆོམ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཉམ་པའི་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ།
 ཡང་ན་ལྷག་དང་ཞེས་ཆགས་སོགས་གང་རུང་ལྷག་པར་ཆེ་བ་དང་། ཏུག་
 གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལའང་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ། ། དེ་གང་ལྟར་ཀྱང་ཉན་མོངས་པ་
 སྦྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། ། ཡང་སྦྱོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་
 བའི་སྦྱེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། བསམ་པས་འཁོར་བ་སྤངས་པ་གཉིས་ནི། ལམ་
 གྱི་སྒྲིང་པོ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་
 པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་སྐྱེད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཏུག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་དག་གི་དང་
 པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་
 རྟོགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་རྟོགས་དང་། དེ་
 དག་གི་ལྷག་མ་གཉིས་ནི་བེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་སྐྱེད་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལ། ཐར་བ་ལ་སྐྱེད་པ། དག་སོགས་བཅུ་ལ་སྐྱེད་པ། གཉན་པོ་
 གསུམ་ལ་སྐྱེད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྐྱེད་པ་དངོས་དང་། དེས་ཇི་ལྟར་

སྒྲིབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་
ཀྱིས་བརྟན་ཏེ། ཐར་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་སུ་སྒྱུར་བ་ནི་མ་རིག་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་འདི་ལོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་ཀྱུན་
ཏུ་སྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱིད་པར་ཀྱུན་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་ནུལ། དེ་ལྟ་
བུའི་ཀྱུན་ཏུ་སྒྱུར་བ་དེ་རྣམས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་
ཀྱུན་སྒྱུར་དགུ་ནི། མ་རིག་པ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོ། ར་རྒྱལ། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་
ལྟ་མིན་ལྟ་དང་། འཛིག་ལྟ་ལོག་ལྟ་མཐར་ལྟ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བཅུས་ནས་ལྟ་
བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཚོག་འཛིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་
མཚོག་འཛིན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཅུས་ཏེ་མཚོག་འཛིན་ཅས་བྱ་བ་དང་། དྲག་
དོག་དང་། སེར་སྒྲ་སྟེ་དེ་ལྟར་དགུ་ལོ། །

གཉིས་པ། དེས་ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་ཅིན། སྒྲིབ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་ཏེ། འདོད་
ཆགས་ཀྱི་ཀྱུན་སྒྱུར་དེས་འཁོར་བར་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ། ཟག་
བཅས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བརྟུས་ནས་ཆགས་པའི་སྒྲོ་དེས་འཁོར་བའི་སྒྲོན་མི་
མཐོང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་ནུལ། དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྱོས་ནི་སེམས་བྟར་སྟོམས་
སུ་རྣལ་དུ་གནས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་དག་གི་ལྟག་མ་བདུན་གྱིས་བྱུན་
མོང་དུ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ར་རྒྱལ་གྱིས་ནི་
འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་ངའོ་སྟུམ་དུ་

ལྟ་བའི་དོན་དེ་དམ་དུ་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །མ་རིག་པས་ནི་འཛིག་ལྟ་དེའི་གཞི་
 ཉིད་ལེན་གྱིས་སྤང་བོ་ལྟའི་གནས་ཚུལ་གཤམ་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་དེའི་རང་བཞིན་
 རི་ལྟ་བུ་མི་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ལྟ་བས་ནི་འགོག་བདེན་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་
 སྒྲིབ་སྟེ། རི་ལྟ་བུ་ན་བདག་རྟུ་ལྟ་བུ་འཛིག་ལྟའི་དབང་གིས་འགོག་པའི་སྐབས་
 ན་བདག་ཆད་དུ་དོགས་པ་སོགས་གྱིས་སྒྲག་ནས་ཐར་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་།
 རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བས་འགོག་པ་ཐོབ་རྟུ་མེད་པ་དང་། ལོག་ལྟས་འགོག་པ་ཉིད་
 མེད་པར་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་སོགས་གྱིས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །མཆོག་འཛིན་གྱིས་ལམ་བདེན་རྒྱུད་ལ་སྒྲེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ།
 ལྟ་བ་ངན་པ་དང་ཐར་བའི་རྒྱ་མིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཐིན་
 ཅི་ལོག་ལ་མཆོག་རྟུ་འཛིན་པ་དེས་བསྐྱུས་ནས་ལམ་རྣམ་དག་ལ་མི་འཇུག་
 པའི་བྱིར་རོ། །ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཤམ་པ་ལ་
 རྫོ་ཅེ་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ་དེས་པ་མི་སྒྲེབ་པའི་བྱིར་
 རོ། །སྤྲལ་དོག་གིས་ནི་རྟེན་པ་དང་བཀྲུང་སྟེའི་ཉེས་དམིགས་ཡོངས་སུ་གཤམ་
 པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། རང་རྟེན་བཀྲུང་ལ་ཆགས་ཤིང་གཞན་གྱི་སྤུན་ཆོགས་ལ་མི་
 བཟོད་པའི་སྤྲལ་དོག་ཡོད་པ་དེ་སྤྲིད་རྟེན་བཀྲུང་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཚུལ་བཞིན་
 བསམ་པར་མི་རྣམས་སོ། །སེར་སྣས་ནི་ཡོ་བྱད་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་གཤམ་པ་
 ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ། དེས་ཡོ་བྱད་ཅི་ཙམ་ཆོགས་ཀྱང་ཆོག་མི་གཤམ་པར་དམ་
 དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་སྒྲིབ་དགུ་མ་སྤང་བར་དུ་བྱེད་

པར་འཆིང་ཞིང་ཐར་བ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་
གཞན། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བསྐྱིབ་བྱ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་སྐྱིབ་
པར་བྱེད་པའི་སྐྱིབ་པ་གང་ཞིག་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལས་གཞན་པ་ཡང་
ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱིབ་བྱེད་སུམ་ཅུ། བསྐྱིབ་བྱ་བཅུ། དེ་དག་
སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ། སྦྱོར་བ་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་
ཏེ། དགེ་སོགས་བཅུ་ལ་སྐྱིབ་པའི་སྐྱིབ་པ་དེ་གང་ཞེན། བག་མེད་པ་དང་།
ལེ་ལོས་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་མེད་པ་དང་། དལ་ཏེ་དགེ་བ་ལ་འཇུག་
པར་བརྩམས་ཀྱང་དགེ་རྩ་དེ་སྦྱེ་ཞིང་གོང་ནས་གོང་དུ་མཆིད་པར་བྱེད་པའི་
སྦྱོ་ཡང་དག་པའི་གསུང་རབ་སོགས་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལྟ་བུ་ནི་
དགེ་རྩ་སྦྱེ་ཞིང་མཆིད་པ་མིན་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མིན་པའི་
བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ལ་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱལ་དེས་དགེ་རྩ་རྣམས་གོང་
ནས་གོང་དུ་སྦྱེ་ཞིང་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་གསུང་རབ་
སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་སུ་ཟེན་ཡང་དེའི་དོན་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་ལྟ་བུ་པའམ། རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་
སྤོང་བའི་ཐབས་མིན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་
དག་པ་མིན་པའི་སྦྱོམ་པ་རྣལ་འབྱོར་མིན་པས་གང་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་
ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་ལ་སྐྱིབ་སྟེ། དགེ་རྩ་ལ་གཏན་ནས་

མི་འབྲུག་པ་འཇམ། ལྷགས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་གྱི་རྒྱ་ཐོས་བསམ་ཡང་དག་པ་དང་
 མི་ལྷན་པ་དང་། ཐོས་བསམ་བྱས་ཀྱང་སྒྲོམ་པའི་གནད་མ་ལོག་པ་དང་མི་
 ལྷན་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དགོ་བ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འགྱུ་བ་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དང་བཅོམ་དང་མི་ལྷན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་
 དགོ་ཅ་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོའི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་དང་དེའི་ལམ་ཡང་
 ཅས་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་དགོ་ཅ་བྱུང་པར་དུ་མི་འཕེལ་པ་དང་། བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་ནི་རབ་རྒྱུ་མ་ཚད་བའམ་མ་རྩོགས་པ་སྟེ་བྱང་དུ་མ་
 འབྲེལ་པ་དང་གསུམ་ནི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་འཇམ་བསམ་
 པའི་སྒྲོ་ནས་མི་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དགོ་
 ཅ་མ་བསགས་ཤིང་། ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་དང་ཆོགས་མ་རྩོགས་བདག་གིས་
 བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྟེད་པ་འཛིན་པར་མི་རྟུས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་མི་ལྷན་པ་དང་། རིགས་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་
 བཤེས་གཉེན་དང་མི་ལྷན་པ་དང་། བཤེས་གཉེན་དང་ལྷན་དུ་ཟིན་ཡང་
 རང་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྟོབ་དང་གསུམ་
 ནི་སྟོར་བའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་ཆུལ་
 དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡར་བྱིན་དུག་
 པོ་རྣམས་སྐྱབ་པ་དང་ཡང་མི་ལྷན་པ་དང་། གང་དང་འགྲོགས་ན་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་འགྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་སྟེ་བོ་ངན་པ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། ཐེག་

ཆེན་གྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་ཡིད་སྤང་ཞིང་སྦྱོན་གདགས་པའི་སྦྱོལ་རྣམས་
དང་འགྲོགས་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱིས་སྒོ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་བ་
ལ་བསྐྱབས་ཏེ་འདི་ནི་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དཔའོ། །རང་གི་
སྒོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་གས་ཆེར་སྦྱོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལས་དང་
རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྐྱབ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་མ་སྟེ་གང་རུང་ཡོད་པ་དང་། ཐོས་
བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་དང་གསུམ་གྱིས་བདེན་དོན་མངོན་
སུམ་མཐོང་བས་འབྲུལ་བ་མེད་པས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་དོ། །
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་པ་ལྷན་སྦྱས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
དང་། དགེ་བ་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་ལེ་ལོ་དང་ཡང་དེར་མ་ཟད་ཟག་བཅས་ལས་
སེམས་མི་བསྐྱར་བའི་བག་མེད་པ་དང་དེ་གསུམ་གྱིས་ནི་སྐྱབ་པ་མེད་པར་
བྱེད་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་ཉེས་པ་འདི་དག་གི་སྒྲོམ་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་
འཕེལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །སྤྱིད་པ་སྤང་བོ་ལྷ་ལ་ཞེན་པ་དང་།
གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྦྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། དགེ་བའི་སྦྱོད་པ་
རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་མི་རྣམས་པར་སེམས་ནི་ཞུས་པར་གྱུར་པ་དང་གསུམ་
གྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲོལ་ལ་བསྐྱིབ་སྟེ་འདུན་པ་རྒྱ་ཆུང་
ཞིང་སྤྱིད་པར་ཆགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་
གཤམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་མ་དད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་གི་
ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་མི་ཤེས་པར་སྒྲུ་ཅི་

བཞིན་དུ་བཟུང་བས་ཞོར་བ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱིས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟབ་ཅིང་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་ལ་མི་སྐྱེག་པའམ་མོས་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་
 ལ་གཅེས་སྤྱོད་མེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་གཙོ་བོར་རམ་ཆེད་ཆོས་ཆེར་ཏེ་ནན་
 ཏན་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་། ཟང་ཟེང་གི་རྟེན་པ་ལ་གདུབ་སྟོན་ན་ཆགས་བྱེད་པ་དང་།
 གཞན་ལ་པན་འདོད་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པའམ་སྟིང་རྩེ་མེད་
 པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་རྟེན་བཀྱར་ལ་མི་ལྟ་བར་སེར་སྒྲ་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་
 པ་ལ་སྒྲིབ་པོ། །ཆོས་སྒྲང་གི་ལས་བསགས་པས་དམ་ཆོས་ཏན་པ་དང་བྲལ་
 ཏེ་ཐོས་པས་ཐོངས་པས་རྣལ་འབྱོར་རི་ལྟར་བྱེད་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་ཤེས་
 པ་དང་། ཅུང་ཟད་ཐོས་ཀྱང་གཞུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་རྣམས་པ་མེད་པས་སྒྲང་
 ཏོར་གྱི་མཐའ་རྒྱ་མ་ཆོད་པས་ཐོས་པ་ཉུང་བ་དང་། ཐོས་སུ་ཟིན་ཡང་ཉམས་
 སུམ་སྒྲང་བར་འདུན་བཅོམ་སོགས་གྱི་རྒྱུ་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུང་བ་མ་བྱས་
 པ་དང་གསུམ་ནི་དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པའོ། །

གཉིས་པ། དགེ་དང་བྱང་ཆུབ་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཉེས་པ་སུམ་ཅུ་པོ་དེས་
 གང་ལ་བསྒྲིབ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་དང་པོར་སྒྲིབ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲོར་བས་བྱང་ཆུབ་ལ་
 འཇུག་པའམ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱལ་དེས་སྒྲོ་ལྟན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་འབྲུལ་བ་མེད་པ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། དེས་
 སྒྲིབ་པ་མེད་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཐབས་

ལ་མཁས་པའི་བསྟོན་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་ལ་མི་སྐྱག་པར་
མོས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་སེར་སྣ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་གསུམ་དང་། དབང་
བཅུ་པོ་ཐོབ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྲུབ་པ་དང་བཅུ་
ནི་དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་འོ། །འདི་དག་ན་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་ཐ་མའི་བར་
གྱི་གནས་སྐབས་བཅུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་པ་དེ་རྣམས་དོ་ཤེས་ནས་གཉེན་
པོས་ཚུལ་བཞིན་སྤངས་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ། དེ་དག་གི་ནི་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་
པོ་དེ་དག་གི་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྐྱེ་བ་པ་སུམ་ཅུ་པོ་རྣམས་ནི་བསྐྱེ་བ་བྱ་བཅུ་
པོ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དག་ཏུ་སྦྱར་བ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་རྒྱ་བཅུ་ནི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་
པོ་འདི་གཞུང་རྩ་བའི་ཚིག་དངོས་མིན་ཡང་སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་
གྱིས་གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་བར་བཀོད་པ་འདིས་དགེ་སོགས་བཅུའི་དོན་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན། འདིའི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱེད་རྒྱ་བཅུ་
ནི་སྐྱེ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་དང་པོའི་རྒྱ་བཅུ་དང་འོག་མས་དེའི་
དཔེ་བསྟན་པ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན། བྱེད་པའི་རྒྱ་བཅུ་ཡོད་པ་ནི་གང་ཞེན། སྐྱེ་
བའི་བྱེད་རྒྱ་ཞེས་པ་མིག་དབང་ལས་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གནས་པའི་
བྱེད་རྒྱ་ཟས་བཞིས་ལུས་གནས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཉེན་པའི་བྱེད་རྒྱ་

བཅུད་རྣམས་སྒོད་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། བརྟེན་པར་བྱ་བ་ལམ་
 གསལ་བའི་བྱེད་སྒྲུ་མར་མེས་ལུན་ཁུང་གི་གཟུགས་གསལ་བ་ལྟ་བུ་དང་།
 འཇུར་བའི་བྱེད་སྒྲུ་བཙོ་སྟེག་བྱེད་པའི་མེ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲལ་བའི་བྱེད་སྒྲུ་རྩ་
 བར་བ་ལ་ཟོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཏུ་བསྐྱར་བའི་བྱེད་སྒྲུ་བཙོ་ཤེས་པ་ལམ་
 མགར་བ་མཁས་པས་གསེར་གྱི་སྒྲུལ་བུ་གདུ་བུ་སོགས་སུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་དང་།
 ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་སྒྲུ་ཏུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་ངེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གོ་བར་བྱེད་
 པའི་སྒྲུ་ནི་སྒྲུ་དར་ཞེས་གཏན་ཆོགས་ལས་དོན་ལ་ངེས་པ་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་དང་།
 འཕྲོབ་པའི་བྱེད་སྒྲུ་ལམ་ལས་ཐུང་འདས་ཕྱོབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟེ་བའི་
 བྱེད་སྒྲུ་སོགས་བཅུ་པོ་རྣམས་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ནི་དེ་ཡི་དབུ་སྐྱར་
 ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་དག་སོགས་བཅུ་དང་
 སྐྱར་ན་དག་བཞི་བསྟེན་པའི་བྱེད་སྒྲུ་སྟེ་འདིས་བྱང་རྒྱུ་བ་བསྟེན་པས་སོ། །དེ་
 བཞིན་ཏུ་བྱང་རྒྱུ་བ་གནས་པའི་བྱེད་སྒྲུ་སྟེ་དག་བའི་སྒྲུན་གནས་པར་བྱེད་པ་
 དང་། ཡང་དག་འཛིན་བརྟེན་པར་བྱེད་སྒྲུ་སྟེ་གནས་པ་ཉིད་མི་ཉམས་པར་
 བརྟེན་པ་དང་། རྒྱུ་ལྡན་ནི་གསལ་བའི་བྱེད་སྒྲུ་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སྒྲུ་དར་འབྲས་
 བུའི་མཚན་ཉིད་ཁོར་ཏུ་རྒྱད་པའོ། །མཐོང་ལམ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་
 བྱེད་པ་སྟེ་འཇུར་བའི་བྱེད་སྒྲུ། རྒྱུ་ལམ་ནི་སྟོབ་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱེད་སྒྲུ།
 བསྟོ་བའི་གཞན་ཏུ་བསྐྱར་བའི་བྱེད་སྒྲུ་མི་སྐྱུག་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་
 བྱེད་སྒྲུ། ཆོས་སྟོན་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་སྒྲུ། དབང་བཅུ་ནི་ཡོན་ཏན་

ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆུ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྐྱིབ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་དེ་དག་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། གནས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་སྐྱིབ་པ་ཡིན་
པར་ཤེས་ནས་དེ་དག་གི་སྒོར་གཉེན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱིབ་པ་དེ་དང་དེ་
ལས་བསྐྱོག་ནས་དགེ་ཅུ་ལ་སྐྱོར་བ་དང་། སྐྱེ་མཆོད་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་
པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ནི་དགེ་ཅུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་ཅུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་གནས་པའི་
བྱེད་ཆུ་ཡིན་པ་སོགས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་འགྲེལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་
གཉིས། དང་པོ། རྟོགས་དང་པ་རོལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བྱང་རྟོགས་སོ་
བདུན་དང་། པ་རོལ་བྱིན་པ་བཅུ་དང་། ས་བཅུ་ལ་སྐྱིབ་པ་དག་ནི་གོང་དུ་
བཤད་པ་ལས་སྡེ་ཚན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱིབ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
ལ། བྱང་རྟོགས་དང་། པར་བྱིན་དང་། སའི་སྐྱིབ་པ་གསུམ།

དང་པོ། གཞི་ལ་མི་མཁས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བརྟགས་ཤིང་གཏན་ལ་
དབབ་པའི་གཞི་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་གཙང་བ་དང་། བདེ་
བ་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་ཅིང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མི་གཙང་བ་སོགས་
ལ་མི་མཁས་པས་ནི་བྱན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ལ་སྐྱིབ་པོ། ། ལེ་ལོ་དག་གིས་
ཡང་དག་སྒོར་བ་བཞི་ལ་སྐྱིབ་པ་དང་། འགལ་སྟེན་བྱིང་རྟོན་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་
སྟེན་འདུན་བཅུ་མོན་སོགས་མ་ཆོང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ལེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་

བ་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དད་སོགས་རང་རྒྱུ་ལ་མི་
 བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིས་དབང་པོ་ལྟ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། བསྐྱེད་ཀྱང་དད་སོགས་ཀྱི་རྣམས་པ་
 ཉམ་རྒྱུང་བས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྩི་རྣམས་པ་སྟོབས་ལཱ་འི་སྒྲིབ་པ་
 དང་། འཛིག་ལྟ་སོགས་མཐོང་སྤངས་རྣམས་དང་ལྟན་པ་བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་
 བདུན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། སློ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟན་སྒྲིབ་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་
 སྒྲོན་ཆགས་པ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ། ལྷག་པོ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སེང་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་
 དེ་ཡི་དབང་གིས་སྒྲིབ་པར་འབྲས་བུ་ཡོངས་སྟོད་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་ལྷག་པོ་ལ་
 སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ་རྒྱུ་འཆལ་གྱིས་རྒྱ་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་དེའི་འབྲས་
 བུ་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཁོང་ཁོས་བཟོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
 མི་གཏོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ལེ་ལོས་བཟོན་འབྲུས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཉེས་པ་འབྲི་བ་དང་
 ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་གིས་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དང་
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་འབྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བས་གདུལ་བྱ་མ་དད་པ་རྣམས་
 བསྟན་པ་འདི་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་འཆལ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་ས་
 ཆོས་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཐབས་དང་བྲལ་
 བས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོན་ས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལ་
 སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པས་ནི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲོན་ས་དགེ་བ་
 ཐམས་ཅད་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། བར་ཕྱིན་གྱི་མི་མཐུན་

སྟོགས་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་རྒྱས་པ་རྒྱུ་བས་ནི་སྟོབས་དང་དེའི་བྱེད་ལས་
དག་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུ་མི་ཟ་བར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་
སྒྲིབ་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་མི་ཤེས་པར་སྒྲི་རི་བཞིན་
དུ་འཛིན་པ་སོགས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
རྣམས་ལ་རང་ཉིད་ལོངས་པར་སྟོན་པ་སྟེ་རྟོགས་པར་ལོངས་སྟོན་པ་དང་།
གཞན་ལ་མ་ཞོར་བར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་
པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། ཀུན་ཏུ་འགོ་དོན་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། རྟོགས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
ངོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ས་བཅའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་རྣམས་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་
བྱེད་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲིས་པ་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་སུ་གཉིས་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱེད་མེད་པས། རི་ལྟར་བར་སྒྲིབ་གི་བྱ་ཡི་རྗེས་སོ་སོར་དབྱེ་
མ་རྒྱས་པ་ལྟར་མཉམ་བཞག་གི་ངོས་ནས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་རྒྱས་པས། མཉམ་བཞག་
གི་ཡེ་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་ས་ནས་སར་འཕར་བའི་ཆོ་དེ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་སྤྲོང་
ལ་། དེའི་རྒྱས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ངེས་པ་བྱེད་པར་ཅན་སྒྲིས་
པའི་རྣམ་པ་དེའི་ཆ་ནས་སྤང་བྱ་སྤྲོང་ཚུལ་བཤད་དེ། རི་ལྟར་ན་ས་དང་པོར་
ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆོ་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་ཅིང་ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འབྱུང་སྟེ།

དེ་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་དེ་ནི་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་འབྱེན་པའི་དོན་དུ་སོང་
 བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 དེ་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བའི་དོན་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་དོ། །
 དེས་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་མི་རྟོགས་པའི་གོགས་དེ་
 ནི་ས་དེའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིམ་པས་དེ་སྤང་བའི་སྤྱིར་རྗེས་
 ཐོབ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་པ་རང་བྱུགས་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་ཉིད་དོ། །དེའང་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་དུས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པས་སོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་ཀྱན་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ས་གཉིས་པའི་མཉམ་བཞག་
 ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་
 པའམ་མཆོག་ཏུ་འཕེལ་བ་དག་གི་དོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་ས་གཉིས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེས་སྤང་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་
 སྦྱང་བ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའོ། །ས་གསུམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གསུང་
 རབ་ཐོས་པ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མཆོག་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པ་གཅིག་གི་སྤྱིར་དུ་སྦྱང་གསུམ་མེས་གང་བའི་འོབས་ལས་བརྒྱལ་བར་
 བྱེད་དོ། །དེའང་རྟོགས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་དོན་ཆེ་ཁིང་མི་བསྐྱུ་བ་མཆོག་
 ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་གསུང་རབ་ཐོས་
 པ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱ་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དོ། །ས་བཞི་བར་ཆོས་གང་

ལའང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་
དུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ལའང་སྤྱེད་པ་ལྟོག་ན་ཆོས་མིན་པ་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་པའི་བྱིར་རོ། །
ས་ལྟ་བུར་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐ་དད་མེད་
པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་
བདག་ཐ་མི་དད་ཅིང་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཡང་སེམས་དང་བསམ་
པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་
གྱིས་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་
འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དང་། ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་དག་དང་། སེམས་ཅན་རྣམ་
དག་དང་། རྟ་བ་ཐེ་ཆོམ་འགྲོད་པ་སེལ་བ་རྣམ་དག་དང་། ལམ་དང་ལམ་མིན་
ཤེས་པ་རྣམ་དག་དང་། ལམ་ཤེས་པ་རྣམ་དག་དང་། བྱང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་འཛིན་པ་རྣམ་དག་དང་། སེམས་ཅན་སྒྲིན་
བྱེད་རྣམ་དག་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བཅུར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །
དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་རྒྱུད་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་
སོ། །ས་དུག་པར་རྟེན་འབྲེལ་བྱ་བ་མཐོང་དོན་མཐོང་བས་སྐར་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། བྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་
མིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དང་། ས་བདུན་པར་མཆོན་མ་མེད་པར་རྟོགས་
པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་རོག་ཅིག་པའི་དོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པ་དང་། ས་བརྒྱུད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་

མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་ལས་བྱི་བ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་
 རྟོགས་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་
 དབང་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས་སུ་རྟོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། དབང་བཞི་ནི་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབང་བ། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ།
 ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ། ལས་ལ་དབང་བའོ། །དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པར་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལ་རོ་གཅིག་དུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོས་མཚན་མེད་
 པས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དང་འཁོར་
 ཀྱི་དབྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤང་བ་ལུ་མེད་པར་སྤང་ཞིང་རབ་དུ་སྟོན་པའི་བྱིར་ན་ཞིང་
 དག་པ་ལ་དབང་བ་གཉིས་ཐོབ་ཐོ། །ས་དགུ་བར་མཉམ་བཞག་དུ་ཆོས་
 དབྱིངས་བསྟོམས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིས་ཆོས་སྟོན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་ཐོ། །ས་བཅུ་བར་མཉམ་བཞག་དུ་ཆོས་
 དབྱིངས་བསྟོམས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ན་རི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་ཕྱིན་
 ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིན་ལས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ས་དེ་དག་གི་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དབང་དེ་དག་གི་རྒྱུའམ་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེས་ཆོས་
 དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཡོན་
 ཏན་དེ་དག་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེ་དག་
 གིས་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་གཏན་ལ་འབེབས་ལུས་ཤིང་། གཞན་
 པ་ལ་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་

དབྱིངས་ཀྱི་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་བྲི་གང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ངེས་
པ་འདྲོད་པ་ཙམ་མོས་སྒྲིད་ན་འད་ཡོད་མོད་ཀྱི། ས་དང་ས་ཡི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་
གིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་མཇུག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ན་མྱོང་
བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པའི་ངེས་པ་འབད་མེད་དུ་ཐོབ་ནས་
དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེ་དག་ཏུ་མཐོང་བའི་མཐོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ས་ནས་
སར་འཕར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ལ་དེ་ལྟར་གོ་བར་བྱུང་། །དེ་ལྟར་
ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མ་དག་པ་
སྟེ། ཤིན་ཏུ་མྱོངས་པའམ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མིང་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་གཉིས་
ཀྱིས་ལྷས་ལྷེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་བརྟུ་བོ་གང་ཞིག་ ས་འཕྱུར་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་བྲོགས་སུ་གྱུར་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་དེ་
དང་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། ས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པས་འདི་དག་གཏན་དུ་སྦྲོང་བར་བྱེད་
པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གོང་དུ་རི་རྒྱན་
བཤད་པ་དེས་མཆོན་ནས་སྒྲིབ་པ་ཆད་མེད་པ་ཉིད་བཤད་ཀྱང་དོན་མདོར་
བསྟུན། ཐར་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅིང་འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་
ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མངོན་དུ་གཟིགས་པའི་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅིང་སྒྲོས་པའི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་

བོ་ཙོག་ཐམས་ཅད་འདྲ་བར་ཟད་དེ། འཐད་པ་ནི་དོན་དུ་གཉིས་བྱ་ཐར་པ་རྣམ་
 མཁེན་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་ཡུང་སུམ་པ་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ལ་གཙོ་
 བོར་སྐྱབ་པའི་ཆ་ནས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་དང་། དེ་གཉིས་
 འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་
 གཉིས་པོ་སྟོང་བྱེད་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་
 རྟོགས་བྱ་ལས་ལྷག་པའི་དོན་དམ་པ་གཞན་རྟོགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་སྐྱབ་
 པ་གཉིས་སུ་དྲང་ངེས་ཀྱི་མང་ཏུ་གི་མཐའ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་
 གཉིས་པོ་དེ་ཟད་ནས་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབ་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་
 པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་དེ། གཞན་དུ་དེ་ལྟར་མིན་ན་སྐྱབ་པ་མཐའ་
 དག་སྤར་བའི་རྣམ་གྲོལ་མཐར་ཐུག་པ་དང་སྐྱབ་པ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་སོགས་
 རྩལ་པ་ནིན་ཁོང་དུ་ཟུང་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ལམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏིང་རྩལ་ས་
 པ་འཆད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །པརྟན་བཙུགས་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས་
 སྐྱབ་པའི་ལེ་ཡར་བཟང་པའི་འབྲེལ་བའོ། ། །

གསུམ་པ་རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྩལ་བཤད་
 གཉིས། དང་པོ། ཅུ་བ་མཆོན་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་
 ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཀྱན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་
 ཤིང་དེ་དག་གི་རྩལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་མཐ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོན་
 པ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་དུ་འདྲ་བ་ཅུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དང་དེ་གསུམ་མཚན་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དང་། དེ་གསུམ་ལ་མི་རྟག་སོགས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པའི་དོན་
ནམ་མཚན་ཉིད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་ཀུན་བྱང་གི་
འབྲས་བུ་དང་རྒྱལ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་རགས་
པ་དང་སྤྱོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་གྲགས་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་
ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་
ཆོས་ལུ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལས་
འཇུག་སོགས་བདུན་དཔེ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་
ལ་མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་འཁྱེད་ཀྱིས་
ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་བརྒྱུ་མས་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། ། མཁས་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལ་ནང་གི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་སྤང་བྱ་
བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་བཅུ་འཁྱེད་གཉིས་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚན་བྱ་རྩ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་དང་། །དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་
རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་གསུམ། །
དང་པོ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་འདི་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅས་བྱ་ལ། དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་
 ཞེན། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་སུ་
 བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གསུམ་སྟེ། བྱིས་པ་ལུས་པའི་སྒོས་བདག་གཉིས་
 སུ་བབྱང་ཡང་རང་གི་རོ་བོས་རྟག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་ཡོད་མ་སྟོང་བ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་
 བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་རོ་བོ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་
 ཡོད་ཀྱང་། རི་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དེ་ལོན་ལྟར་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་
 རིག་པ་ལ་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཀུན་བཏགས་ལུས་པ་སྟེ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་
 བྱིར་རོ། །གཉིས་སྟོང་གི་རོ་བོར་ཡོད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་དེ་ལོ་
 མ་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ལམ་གནས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཏུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་འདི་ལ་ཆོས་དང་སོགས་
 ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་ལ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པ་ནི་ཡུལ་ཅན་སྒྲིའི་འཛིན་སྟངས་དོན་མཐུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྒྲུབ་འདེབས་མེད་པར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་
 ལུགས་པའི་སྒྲོ་དེས་རི་ལྟར་བབྱང་བ་དེ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 གནས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ན། ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་
 མཚན་ཉིད་མཚན་པར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ཞེན། ཀུན་
 བཏགས་གང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་མཚོས་དང་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་
 འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཏུ་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་དག་མི་

འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་
བརྗོད་དོ། །འདི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་མཚན་ཉིད་དངོས་
ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་འདི་ལ་བཞེན་ནས་མཚོན་བྱ་འདི་ཡི་མཚན་
ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་ཤེས་པར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་
མཚན་ཉིད་ཡན་གར་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་ཡང་གྲུབ་མི་སྲིད་པ་དང་། བྱི་རོལ་
དངོས་པོའི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱི། རང་
གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་པར་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་མཚོན་པའི་
སྤང་དུ་དེ་སྤང་བཤད་དེ། བདག་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་བཏགས་
པ་ཙམ་གྱི་ངོར་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་མཚན་ཉིད་
དེ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འདུག་པའི་སློ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབར་
གང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྩིས་སུ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་
སློ་འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྤྲད་དུ་མེད་ཅེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དག་མི་
འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཁོ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཤེས་པར་
བྱུངོ། །ཡོངས་གྲུབ་གང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པར་
སློ་འདོགས་པ་དང་། ལྟོང་ཉིད་མེད་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ལྟ་
བ་དག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་
འདི་ལ་གང་ཤེས་ན་ཞེས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་དབབ་
ན་དེའི་རང་བཞིན་ལ་སློ་སྐྱར་གྱི་སློ་རན་མི་འབྱུང་ལ། སློ་སྐྱར་བལ་བའི་སློས་

ཇི་ལྟར་བཅད་པའི་དོན་དེ་ཡུལ་དེ་དག་གི་རང་མཚན་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ།།
 གསུམ་པ་ལ། བདེན་དོན་དུ་བཞག་པ། རྒྱ་འབྲས་སུ་བཞག་པ། སྤང་མགས་སུ་
 བཞག་པ། གྲགས་པའི་དོན་བཞག་པ། རག་ཡུལ་ཡིན་མིན་དུ་བཞག་པ།
 བསྐྱ་བ་བཤད་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ། མཁས་བྱའི་གནས་བཅུར་བཞག་པ་དང་
 བརྒྱད་ལས། དང་པོ། མི་རྟག་དོན་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཟག་བཅས་
 ལམོར་བའི་ཚོས་རྒྱམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་རྟག་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་
 ལ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 གི་སྒོ་དང་། དེའི་བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱ་ལ་སྟོང་བ་བདག་མེད་པའི་
 ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་
 མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་འཛིག་ཚུལ་གང་ཞེན། མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་
 འཛིག་སྟེ། ཀུན་བཏགས་རྣམས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་
 ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་མེད་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ལས་
 ལྡོག་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་ཀུན་བཏགས་ལ་ཡང་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་དོན་ཐོབ་
 སྟེ་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་གྱི་བར་ན་ཡུང་གསུམ་མེད་ལ། ཀུན་བཏགས་
 དེ་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཏགས་པའོ། །གཞན་དབང་རྣམ་
 པར་རིག་པ་ནི་སྤྲད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་འཛིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་
 རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྤྲད་དེ་བཅས་དང་། ཕྱིས་དྲི་མ་

མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཅན་ཏེ། སྤང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་
དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་མི་རྟག་པའི་གནས་སྐབས་དང་ལྷན་པ་ཙམ་ལས་
མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བར་རུང་སྟེ། དེས་ན་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བའི་
རྒྱ་མཚན་གསུམ་འདི་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུམ་པོར་གོ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་ཏེ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟག་བསྐལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། ཀྱན་བཏགས་
ལ་དངོས་པོར་བཟུང་ནས་སྟག་བསྐལ་སྒྲ་ཆོགས་ལེན་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་
དབང་ནི་སྟག་བསྐལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ཅི་རིགས་པར་ལྷན་པ་དང་།
ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྟག་བསྐལ་དང་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བའི་
ཆ་ནས་དེ་ལྟར་འཛོག་ལ། འདི་ན་སྒྲ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡོངས་གྲུབ་ལ་
སྟག་བསྐལ་གྱི་དོན་འཛོག་ཚུལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་
བཏགས་ནི་རང་གི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་བྱིར་སྟོང་པ་དང་། གཞན་
དབང་ནི་ཡོད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའམ། ཇི་ལྟར་ཀྱན་
ཏུ་བཏགས་པ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ན་སྟོང་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པར་འདོད་དེ། སྟོང་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལ་ཡོངས་
གྲུབ་ཅེས་བཏགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་བཏགས་ནི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་མེད་པས་བདག་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའམ།
ཀྱན་ཏུ་བཏགས་པ་ཇི་འབྲེལ་བ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བདག་
གི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བདག་མེད་

བར་བསྟན་ཏེ། མྱོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ། དེ་ཕྱིར་སྟུག་བསྐལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཀྱན་ཞེན་དང་རྣམ་བྱང་གི་
 རྒྱ་འབྲས་སྟུག་གཉིས་བཞིས་བསྐལ་པ་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་གཤམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་
 གསུམ་ལ་ཆོང་སྟེ། གོང་དུ་རི་རྒྱན་བཤད་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་
 ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པར་རང་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཡིན་
 བར་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་བཏགས་ལ་ཞེན་པས་ལམོར་བའི་བག་
 ཆགས་གསོག་པར་བྱེད་པས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་
 དབང་གིས་ལམོར་བ་ཀྱན་ནས་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཀྱན་ནས་འབྱུང་བའི་ཀྱན་
 འབྱུང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཀྱན་འབྱུང་བ་དེ་དང་མ་བྲལ་བ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་
 བས་ན་མ་བྲལ་བའི་ཀྱན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཀྱན་
 འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་བཏགས་རོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མ་གྲུབ་
 བའམ་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་གདོད་ནས་དྲི་མ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ན་
 དེ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་འགོག་བདེན་གྱི་དོན་འཛོག་ཅིང་། ཕྱི་མ་ཡོངས་གྲུབ་འདི་
 ལ་དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་བྲལ་བ་སོ་སོར་བཏགས་
 འགོག་གི་ཆ་ནས་གཉིས་སུ་འདོད་ལ། དེའི་ནང་གི་ཕྱི་མ་བྲལ་ཆ་འདི་ནི་འགོག་
 པ་དངོས་ཡིན་ནོ། །རོ་བོ་ཉིད་འདི་གསུམ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡང་
 དག་པར་བཤད་དེ། རི་ལྟར་ན་ཀྱན་བཏགས་ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཤམ་པར་

བྱ་བ་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པར་གྲེས་བྱ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་ལམ་གྱི་མིང་ཡུལ་དེ་
 ལའང་བཏགས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་
 སྟེ་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་ཏོག་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཅན་ཟད་པའི་སྟོབས་གྱིས་
 བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པས་ན་གོང་དུ་ཀུན་ཏོག་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ།
 དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལ་ལམ་
 གྱི་མིང་བཏགས་པ་ནི་གཉིན་པོའི་མིང་སྤང་བྱ་ལ་བཏགས་པའོ། །ཡོངས་
 གྲུབ་ནི་ཐོབ་པར་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ནི་ལམ་དུ་བཤད་དེ་
 འབྲས་བུའི་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་། བྱ་བ་དོན་དམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་
 པོ། བཏགས་པ་དང་ནི་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་
 ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་ན། ཀུན་རྫོབ་ལ་གསུམ་
 ཡོད་པ་ལས། བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་བཏགས་དང་ནི། གྲེས་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་གཞན་དབང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་
 ཚོས་ཉིད་དེ་དོན་སྤྱིའི་རྒྱལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཅུང་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་གྱིས་
 བསྟུས་པ་དེ་དག་རགས་པ་ཡིན་ཏེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་གཉིས་སྤང་གི་
 གྲེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་པོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་
 གཉིས། དང་པོ། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དོན་
 དམ་པའམ་དམ་པའི་དོན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་

ཕུ་ཡིན་གྱི་གཞན་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྣང་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
 མལ་བའི་ཤེས་བརྗོད་ལས་འདས་པའམ། གནས་སྣང་མཐུན་པ་ནི་འདྲི་ཁོ་
 བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ། རོན་དང་ཐོབ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།
 རོན་དམ་པ་དེའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པའི་དབྱེ་བ་ནི། རོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དེ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐོབ་པ་དོན་
 དམ་པ་ནི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྐྱབ་པ་དོན་དམ་པ་ནི་ལམ་སྟེ་འབྲས་བུའི་མཆོག་ཕྱང་
 འདས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
 འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་གཞི་འབྲས་ལམ་གསུམ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཞག་པའི་དབྱེ་
 བ་གསུམ་མཐུ། ཡང་ན་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་
 པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཏེ། ཡོངས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དོན་དམ་ཐམས་ཅད་འདུས་སོ། །དེ་
 ཡང་དང་པོ་ལ་གཞི་འབྲས་ཀྱི་ལྷོག་ཆས་གཉིས་སུ་སྟེ་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལམ་བདེན་
 འདུས་བྱས་སྐྱབ་པ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པས་སྔ་མ་གསུམ་དང་གནད་གཅིག་
 བར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་ན་གནས་སྣང་མཐུན་པའི་ཡུལ་དང་
 ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པའི་བད་སྐྱར་བའི་སྤྱིར་ལམ་བདེན་གྱང་
 ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བསྟུ་བའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
 དག་པ་གཞན་དབང་གི་བད་སྐྱར་ན་ཡང་དགོངས་བཞེད་ཀྱི་དབང་གིས་མི་

འགེལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ། གཅིག་གིས་འཛིག་རྟེན་སྐྱེས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གང་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་
ཇི་སྟེང་པ་འདི་དག་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལམ། རིགས་པས་གྲགས་པ་གཉིས་པོ་
གང་རུང་གི་སྒྲོན་ས་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གྲགས་པ་གཉིས་པོའི་བྱེད་
པར་བསྟན་པ་ནི་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདུའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཐ་སྟངས་
གདགས་པ་གཅིག་ཤུའི་སྒྲོན་ས་གྲགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་གྲགས་པ་ཞེས་
བྱ་ལ། གང་ཟག་རིགས་པའི་དོན་ལ་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོན་སུམ་རྗེས་དཔག་
ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་མམ། ཡང་ན་བྱ་བ་བྱེད་པ་བསྟོས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་
གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་དོན་གང་ཞིག་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ནི་རིགས་
པའི་གྲགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཀ་བ་
ཞེས་སུ་མིང་ཐོགས་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་གྲགས་པ་དང་། ཀ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཡིན་པར་རིགས་པས་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོ་བོ་ཉིད་
གསུམ་པོ་འདི་གྲགས་པ་དེ་གཉིས་གང་གི་སྒྲོན་ས་གྲགས་ཤིང་བྱུབ་པ་ཡིན་ཞེས།
ཀུན་བཏགས་གཅིག་ཤུའི་ཆ་ལས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ།
ཇི་ལྟར་སྟངས་པ་ལ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པའི་མིང་སྟོ་ཆོགས་སུ་འཛིག་རྟེན་ན་འདོགས་
པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱུབ་ནི་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་རིགས་
པས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཀུན་བཏགས་པོ་ན་
ལས་འཛིག་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀ་ལ་འང་ཅི་

རིགས་པར་བཞག་ཏུ་རུང་སྟེ། མདོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་དག་གི་རྣམ་
གཞག་སྒྲ་ཚོགས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་གྲགས་པ་རྣམས་སོ། །

ལྟ་བུ། རྣམ་དག་སྟོན་ཡུལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་བཤད་པ་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉམ་སྒྲིབ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་
དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་ན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་མ་ཡིན་
ལ། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ཤུ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། དེ་སྟོན་ཡུལ་དུ་བྱས་ཆེ་
གནས་སྒྲུང་མཐུན་པའི་བྱིར་རོ། །དུག་པ། རྒྱ་དང་རྣམ་པར་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་ཡི་དོན་བསྟུས་པའི་སྒྲོམ་ནི་དངོས་པོ་
ལྷའམ་ཆོས་ལྷར་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེན། མིང་དང་། རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ལྟེན། །
དེ་ལ་མིང་ནི་ཀ་པ་དང་བུམ་པ་སོགས་བདུན་སྒྲོ་ནས་བཏགས་པ་ཅུ་མ་སོ། །
རྒྱ་མཚན་ནི་མིང་གི་གདགས་གཞི་གདུང་འདེགས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་།
སྟོ་ལྷིང་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་
ཚོགས་བརྒྱད་དོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལས་
དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ལས་ཀྱིས་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་ཆོས་ལྟ་བོ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་སྟེ། གང་ཞེན།
རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མིང་དང་གསུམ་པོ་དེ་ནི་གཞན་དབང་

དང་། ཀུན་བདག་སྐྱེས་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་བར་བྱ་སྟེ། ཚེགས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། གཉིས་སྒྲིབ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་བ་ལ་ཚེས་མི་
འབྲེ་བ་སྐྱོ་ཚེགས་སུ་སྒྲིབ་བ་མིང་གདགས་པའི་གཞིའམ་རྒྱ་མཚན་དུ་གྱུར་བ་
དེ་གཉིས་ནི་གཞན་དབང་གི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །མིང་ནི་ཀུན་བདག་སྐྱེས་ཀྱིས་
བསྐྱེས་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་རབ་
ཏུ་གྱུར་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་ནི། ཡོངས་གྲུབ་
གཅིག་པུ་ཁོ་ནས་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་
གཉིས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

བདུན་པ། འཇུག་དེ་ཁོ་ན་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། དེ་
བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་བདུན་ལ། །བརྟེན་ནས་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག། ཅིས་
གསུངས་པ་ལྟར། འཇུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟེན་༡༽ འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་
སྟེགས་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གཞན་དབང་གིས་བསྐྱེས་པ་དང་། རྣམ་པ་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་༢༽ རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བདག་སྐྱེས་མཚན་ཉིད་
རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་
རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །མཚན་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་༣༽ རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཚེགས་བརྒྱད་དང་། གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་༤༽ ལྷག་བསྐྱེལ་བདེན་
པ་གང་ཞིག། བྱད་ཚེས་མི་རྟག་སོགས་བཞི་དང་ལྷན་པའི་གནས་སྐབས་དང་།
ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་༥༽ རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་

མོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 འོ་འགོག་ཞི་སོགས་ཚུལ་བཞི་དང་བདེན་པའི་འགོག་བདེན་དང་། ཡང་དག་
 པར་སྐྱབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོ་ལམ་རིགས་པ་སྐྱབ་པ་ངེས་འབྱེན་བཞི་དང་
 ལྷན་པའི་ལམ་བདེན་དང་བདུན་པོ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ཞེས་
 བྱའོ། །ཡང་མདོ་དང་དབུས་མཐའ་ལྟར་ན། འཇུག་པ་འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་
 མེད་པར་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པ། མཚན་ཉིད་བདག་མེད་གཉིས། རྣམ་རིག་འདྲ་
 བྱེད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅུ་ཁྲི་དྲུ་ཆུད་པ། ལྷག་མ་བཞི་བདེན་
 བཞི་དང་སྒྱར་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ལོ། །དེ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་དེ་ཉིད་
 བདུན་པོ་དབྱེ་བའི་རྩལ་ནི། འཇུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་
 གཞན་དབང་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་དབྱེ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་
 ཞིང་མ་དག་གཞན་དབང་གི་རོ་བོས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལོ། །
 གནས་པ་དང་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་འཕྲུལ་བར་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
 ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ལས་དབྱེ་སྟེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་
 འདི་དག་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་ནས་གཞན་དབང་གིས་འཇུག་
 པ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ལོ། །མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པ་བཞི་ནི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུར་འདྲ་བས་ན་དེ་
 ལས་བཞིར་དབྱེ་བ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་
 དང་། རྣམ་དག་འགོག་པ་གཉིས་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཚུལ་ཐམས་

ཅད་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་དག་སྒྲུབ་པ་ལམ་གཉིས་ནི། དངོས་
པོའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་
གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ། མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་བདག་ལྟ་བུ་བཤད་
པ་དང་། སྤྱོད་བྱེད་མཁས་བྱའི་གནས་བུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། གཅིག་དང་
རྒྱ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བུ་པོ་འདི་གཏན་ལ་
ཕབ་ན་དེར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་ཡིན་ལ། གནས་བུ་པོ་དེའི་རང་
བཞིན་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་
བ་བུ་སྟོང་པ་འདྲ་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཁས་
པར་བྱ་བའི་གནས་བུ་གང་ཞེ་ན། སྤང་བོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་ལ་
མཁས་པ་དང་། སྦྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ་དང་།
གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་།
དུས་ལ་མཁས་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་
དང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་འོ། །དེ་ལ་བདག་ལྟ་བུ་ནི་
བདག་གཅིག་ཕུར་ལྟ་བ་དང་། བདག་རྒྱུར་ལྟ་བ་སོགས་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤང་
བོ་ལ་མཁས་པས་བདག་གཅིག་ཕུར་ལྟ་བ་སྟོང་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་བདག་གི་
གདགས་གཞི་ནི་སྤང་བོ་ལྟ་བོ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། འདི་ལ་གཅིག་ཕུ་ཆ་མེད་
དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ་སྤང་བོ་ལྟར་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་ནང་

གི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་པས་ཚོས་དུ་མ་བསྐྱས་ནས་སྤངས་པ་ལ་ཕྱང་པོའི་རྣམ་
 གཞག་ཏུ་བྱས་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་གཅིག་པུ་བ་
 ཞིག་མེད་པར་ཤེས་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་རྒྱ་བདག་ཡིན་ནོ་
 ལྷམ་པ་ནི་ཁམས་ལ་མཁས་པས་སྟོང་སྟེ། བྱི་དང་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འདུ་ལ། དེ་དག་ནི་སོ་སོར་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རུས་
 པའམ་ས་བོན་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པས་ན། དེ་དག་སོ་སོའི་རྒྱ་
 ལས་སྟོད་བཅུད་འདི་འབྱུང་གི་བདག་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱ་མིན་པར་ཤེས་སོ། །
 བདག་ཡུལ་ལ་འོངས་སྟུང་པ་པོའམ་ཟ་བ་པོར་འཛིན་པ་ནི་སྟེ་མཆེད་ལ་མཁས་
 པས་སྟོང་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་འདིར་འདུས་ཀྱི་དེ་ལས་
 གཞན་པ་མེད་ལ། འོངས་སྟུང་བྱ་བྱིའི་སྟེ་མཆེད་དུག་ལ་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་དུག་
 གིས་འོངས་སྟུང་པར་བྱེད་པ་འདི་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཟ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་
 པར་རྟོགས་པས་སོ། །བདག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པ་རྟེན་འབྲེལ་
 ལ་མཁས་པས་སྟོང་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་
 ཅན་མི་སྟེ་བའི་དབང་མེད་ཅིང་མ་ཚོགས་ན་ནམ་ཡང་མི་སྟེ་བར་མཐོང་ནས་བདག་
 གིས་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཤེས་སོ། །བདག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱུར་
 བ་རང་དབང་ཅན་ཀྱི་རྣམ་པར་འཛིན་པ་གནས་དང་གནས་མིན་ལ་མཁས་པས་
 སྟོང་སྟེ། ཚོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་
 དབང་གིས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སྟེ་ཚོགས་སུ་སྤང་གི་བདག་གིས་ནི་རང་དབང་

བསྐྱར་ཏེ་ཅི་ཡང་བྱ་མི་རྒྱས་པར་རྟོགས་སོ། །བདག་ནི་བདག་པོ་ལམ་གཙོ་བོ་
སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དབང་པོར་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་དབང་
པོ་ལ་མཁས་པས་སྤངསྟེ། ཀྱན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་ལ་དབང་
བྱེད་པ་ན་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་
དབང་པོར་གྱུར་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ལ་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །
བདག་སྟེ་བྱིར་མི་འགྱུར་མི་འཕོ་བའི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ནི་དུས་ལ་མཁས་
པས་སྤངསྟེ། དངོས་པོའི་སྐྱེ་འཛིག་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་དུ་བཞག་ཅིང་
དེ་གསུམ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ལ། དངོས་པོར་ཡོད་
པ་ལ་སྐྱེ་འཕགས་དང་དུས་གསུམ་གྱི་འགྱུར་པ་མེད་པར་མི་བྲིད་པར་གྱུ་བ་པས་
སོ། །བདག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སམ་
གཞི་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་བཞི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པས་སྤངསྟེ། ཀྱན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་
གི་བདེན་གཞི་རྒྱ་འབྲས་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པས་དེ་ལས་གཞན་
པའི་ཀྱན་བྱང་གི་གཞི་ལམ་དེ་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་པོ་གང་ཡང་མ་གྱུ་བ་པར་རྟོགས་
པས་སོ། །བདག་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པས་སྤངསྟེ།
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བྲུངས་པ་ལས་དེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་
སྤངསྟེ་གི་གཞན་དུ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམ་སྟོན་པ་དང་ལྟན་པའི་དངོས་པོ་གང་
ཡང་མི་དམིགས་པས་སོ། །བདག་དེ་ཉིད་སྟར་མ་གྲོལ་ལ་བྱིས་གྲོལ་བའི་
བྱེད་པར་ཅན་དུ་ལྟ་བུ་བཞི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པས་སྤངསྟེ།

སྟེ། འདུས་བྱས་ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པ་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་འདུས་མ་བྱས་
 ལ་མུང་འདས་ཞེས་བརྗོད་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་མ་དག་པ་དང་དག་པར་
 གྱུར་པའི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཐར་བ་མེད་པར་
 འགྱུར་བའི་རིགས་པས་གནོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤང་བོ་ལ་
 སོགས་པ་བཅུ་བོ་འདི་དག་ལ་ནི་དམིགས་ནས་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 རྟག་གཅིག་རང་དབང་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཀྱན་ཏུ་བཏགས་ནས་བདག་
 ཏུ་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། ལྟ་བའི་གནས་ཤེས་བྱ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་རིམ་བཞིན་
 ཏུ་ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་ན་ལྟ་བ་
 རན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རང་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། གནས་བཅུ་བོ་རང་བཞིན་གསུམ་ཏུ་འདུ་ཚུལ་དང་། གནས་སོ་
 སོར་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ། ཀྱན་ཏུ་རྟོག་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།
 མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་རྣམ་པ་བཅུ་བོ་འདི་དག་གྱུང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཏུ་
 འདུ་ཚུལ་བཤད་ན། འདི་དག་ལ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཞིང་ཞེན་པས་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་
 པས་དེ་དང་དེར་བརྟགས་པའི་ཆ་རྣམས་ནི་ཀྱན་བཏགས་དང་། དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཞན་དབང་
 དང་། དེ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྟངས་གི་ཆོས་ཉིད་ཅན་ཏུ་གྱུབ་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་
 ཡོངས་གྲུབ་གྱུང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་
 གསུམ་པོ་དེར་འདུ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཏུ་ཞེན་ཅིང་

བརྗོད་པ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་སོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་
བཏག་པའི་གཞུགས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་འོ། །གཞུགས་
དེའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ་གཞུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་
ཀུན་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཞུགས་སུ་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་བྱར་རུང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་འདུ་སོགས་དང་། ལམས་སྐྱེ་མཆེད་
སོགས་ལྷག་མ་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བརྟུ་ལས། དང་པོ། སྤང་བོ་
ལ་མཁས་པ་ནི། ཐོག་མར་དུ་མ་སོགས་ཀྱིས་བརྟུན་ཏེ། མཁས་པར་བྱ་བའི་
གནས་བརྩམས་ཐོག་མ་སྤང་བོ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་ན། འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་
ཀྱི་བྱེ་བྲག་རང་མཆོན་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཉིད་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་ནི། དུ་མ་འི་ཆོས་དེ་
དག་རིགས་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས་ལྷན་ཅིག་བསྐྱུས་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དུ་མ་
ལྷན་ཅིག་སྦྱངས་པ་ལ་སྤང་བོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་འང་ནང་གི་དབྱེ་བ་ལྟར་ཡོངས་
སུ་བྱེ་བའི་དོན་ནམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བོ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །གང་ཞེན། གཞུགས་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་
བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་བོ་འོ། །དེ་ལ་དབང་བོ་ལྟ་དང་། དོན་ལྟ་
སྟེ་བརྟུ་བོ་འདི་དག་རྟུལ་དུ་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་གཞུགས་སུ་རུང་
བར་རིགས་འདྲ་བའི་བྱིར་ཆོས་ཐ་དད་པ་བྱོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དེ་
ཀུན་བྱོགས་གཅིག་དུ་བསྒྲེམས་ནས་གཞུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་ཞེས་པའི་གྲངས་སུ་

བཞག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་ངམ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་བདེ་སྤྱད་
 བཏང་སྒྲུམས་སྒྲུང་བའི་སེམས་སྒྲུང་ཡིན་ནོ་ཅེག་ལ་ཚོར་བའི་སྤང་བོ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས། ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འདུག་པར་
 འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་སྒྲུང་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་སྤང་བོ་བཞི་ལས་གཞན་
 པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཚོགས་བརྒྱད་དམ་བུག་
 གི་རང་བཞིན་ཅན་ལོ། །

གཉིས་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པ། འཛིན་དང་གཟུང་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།
 ཁམས་ཞེས་པ་རྒྱུའམ་གཞིའམ་ས་བོན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནང་གི་དབྱེ་
 བ་བཅུ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་མིག་དབང་ནས་ཡིད་དབང་གི་བར་གྱི་
 མིག་གི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་བྱུག་པོ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་
 ཅན་ཏེ། དབང་བོ་བྱུག་པོ་དེ་ལ་རང་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པའམ་
 ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་མཐོང་སོགས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ནི་
 མེད་ཚ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་ཁམས་ཞེས་བཏགས་ཏེ། ལྷ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་
 བྱེད་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་ལ་ས་བོན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ལོ། །དེས་
 ན་དབང་བོ་རྟེན་བཅས་སུ་མ་ཟད་དེ་མཚུངས་ཀྱི་སྐབས་ན་ཡང་ཡུལ་འཛིན་
 པའི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུམ་ནང་གི་ས་བོན་བཞིན་དུ་དེ་ལ་དེའི་
 ཚོས་དེ་དག་འབྲལ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་

ནས་ཚུལ་ཁམས་ཀྱི་བར་དུག་པོ་འདི་ནི་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་དང་སྤྱོད་གཟུང་
བའི་གཞིའམ་ས་བོན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཡུལ་དབང་གཤམ་གསུམ་ཚོགས་པར་
བསྐྱེད་པ། མིག་གི་རྣམ་པར་གཤམ་པའི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གཤམ་གྱི་ཁམས་
ཀྱི་བར་དུག་ནི། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེ་གཤམ་གྱིང་འཛིན་པའི་ས་བོན་གྱི་
དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ངོ་བོས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་
ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་གཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་དུ་འདོད་ཅེས་པ་ནི། བཤད་
མ་ཐག་པ་མཁས་བྱའི་གནས་དང་པོ་ལས་གཞན་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པའི་
གནས་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་པ་ཙམ་སྟེ། འོག་གི་སྐབས་རྣམས་སུ་འད་དེ་ལྟར་
གཤམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ། ཚེར་དང་དོན་རྣམས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་ཏེ། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་
ལས། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ནང་གི་དེ་དུག་པོ་ནི། ཚེར་བ་
ཉི་བར་སྟོད་པའི་འབྲུང་སྒོ་འམ་སྐྱེ་སྒོ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོ་
འདིས་ཡུལ་དུག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཉི་བར་ཡོངས་སྟོད་ནས་བདེ་སྐྱེ་སོགས་ཐོང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཚུལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་གྱི་ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་
མཆེད་དུག་པོ་དེ་ནི་དོན་རྣམས་སོ་སོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཉི་
བར་སྟོད་པའི་འབྲུང་སྒོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་དེ་དང་དེར་གཤམ་པས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཉི་བར་སྟོད་པ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པ་གཤམ་པ་ཉི་བར་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ཡིན་པ་ལ་བཤད་

དེ། གློ་འདི་དག་གིས་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་མཆོད་པར་བྱེད་པ་ལ་མིང་དེ་
 གློད་དུ་བཏགས་པ་འོ། །དེས་ན་གཞུགས་སོགས་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱ་
 བ་དང་། མིག་སོགས་ནི་ཡུལ་སོགས་དེ་ལས་ཐུང་བའི་ཆོར་བ་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་
 གྱུད་པ་པོ་ཡིན་པས་ན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཆོགས་ནས་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་དང་
 དེ་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་གྱུད་པས་ན་ཉེར་གྱུར་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་འབྱུང་བའི་གློ་ནི་
 བྱི་དང་ནང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ཡིན་པའི་བྱིར་པོ། །དེ་
 ལ་འང་ཆོས་སུ་གདགས་པ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་ཞིང་དེས་དེ་
 ལྟར་ཐ་སྟོད་བྱེད་ལ། དེ་ལས་ཐུང་བའི་བདེ་སྐྱེག་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་
 པས་སྒྲོང་བ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་ན་ཤེས་པ་ཉིད་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ཞིང་།
 ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཀུན་གྱི་རང་རང་འདི་གཅོ་ཆེ་བའི་བྱིར་ཚུལ་དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་
 སྐྱེ་ཞིང་མཆོད་པའི་གློ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ། རྒྱ་དང་འབྲས་ཁུ་སོགས་གྱིས་བསྐྱུར་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞེན། བྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སྐྱེ་བ་
 སྟེ། དེ་ཡང་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཐོག་པ་ནས་ཀྱ་གཤིའི་བར་
 གྱི་ཡིན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། བྱིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ས་བོན་
 ལས་ཐུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱེ་ཡི། རྒྱ་མེད་པ་
 དང་རྒྱ་མིན་པ་དུས་དང་དབང་ཐུག་སོགས་ལས་མི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་འོ། །དེ་ལྟར་
 ཤེས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་།

རྒྱས་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་རྩོལ་བའམ་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྩོལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་
མེད་ཅིང་སྐྱར་འདེབས་མེད་པར་ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་ཡབས་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་
ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མིན་རྒྱར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་དུས་དང་
དབང་ཕྱག་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་ཡིན་པ་
ལ་རྒྱ་མིན་དུ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ནི། ད་ལྟའི་སྤང་པོ་འདི་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མའི་སྤང་པོ་
ལས་མ་སྤང་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སེམས་
ཅན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་
ནི། འཛིག་རྟེན་འདི་དག་དབང་ཕྱག་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་
འདོད་པའམ། རང་གི་ངོ་བོས་སྤང་བ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་
སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་མེད་ཅེས་སམ། ཆོ་བྱིས་མེད་
པའམ། འགོག་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་
པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྒྱའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་རྩོལ་གྱི་རྩོལ་བའམ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་
འདོགས་པ་ནི། ས་བོན་ལས་སྤྱ་གྲ་དང་མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་ལྟ་
བུ་ལས་དེས་འབྲས་བུ་དེ་བུའོ་ཞེས་བསམ་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་ལྟ་
བུའི་རྩོལ་གྱིས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པའམ། ཡང་ན་དབང་ཕྱག་སོགས་ཀྱིས་དེ་
ལ་དེ་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་རང་དབང་བ་ཞིག་འཛིན་པའོ། །བྱེད་
པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ནི་རྒྱ་དེས་དེ་བྱེད་མི་རུས་ཏེ་འབྲས་དུས་ན་རྒྱ་འགག་
པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲིར་རྒྱ་ལ་བྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་

བ་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཕྱི་མའི་
 ཏུས་ན་མེད། རང་ཏུས་སྐད་ཅིག་ག་ཅིག་པོ་དེར་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཤམ་
 བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། རྒྱུ་ཚོགས་ན་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བའི་
 དབང་མེད་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་གི། རྒྱུའི་སྐད་ཅིག་ལ་འབྲས་
 བུ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་ཚུལ་བ་མེད་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཚེས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པོས་དབེན་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་
 བ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་དང་མ་རིག་པ་ལྟ་བུས་བདག་གིས་ལྷ་གྲུ་འདུ་བྱེད་ལྟ་བུ་
 འདི་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་རྟོག་ ལྷ་གྲུ་དང་འདུ་བྱེད་དེ་དག་གིས་བདག་འདིས་
 བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་
 དེ་བཞིན་དུ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་འགག་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཟས་གོས་གནས་
 མལ་སོགས་བྱས་ནས་རང་ཉིད་དེ་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ལའང་། རྒྱུན་གྱི་
 དབང་གིས་བྱེད་པོ་སོགས་སུ་བཏགས་ཀྱི། དོན་ལ་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ།
 སྟོན་དུས་བབའ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱེས་སའི་དབྱིད་དུས་ས་བོན་
 འདེབས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་ལོ་རྟོག་གི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་སྤྱད་པ་ལ་ཉེ་བར་
 དན་པའི་བརྒྱད་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་དེ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་སོང་གི་རྒྱ་གཞན་གྱིས་
 བསྐྱེད་ལ། སེམས་པ་དེ་ཁོ་ནས་ལོ་རྟོག་རང་དབང་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི།

དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཚོགས་པའི་ཐ་མར་ལོ་ཉོག་བསྐྱེད་
ལ། འབྲས་བུ་ལོ་ཉོག་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་ཕྱིར་ལོ་
ཉོག་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པོ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཚོས་སྒྲ་ཚོགས་པའི་
རྒྱས་བསྐྱབ་ཅིང་རྒྱ་དེ་དག་གྲུང་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་མི་
དམིགས་སོ། །འོན་ཀྱང་གིང་འདི་ནི་མི་འདིས་བཅུགས་སོ་ཞེས་བྱེད་པོར་
འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་མར་རྒྱའི་ཚོགས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེའི་བྱུང་པོའི་རྒྱན་
ལ་བྱེད་པ་པོ་བཏགས་པ་ཅུ་མ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་
གནས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟ་བུ།

མི་འདོད་འདོད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྤྱིར་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་
ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གིན་ཏུ་བྱུང་ཆེ་སྟེ། རྒྱ་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་བ་དང་
མི་འབྱུང་བ། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་རྒྱ་གང་ལ་བཟོས་པ་དང་མི་བཟོས་པ་ལྟ་བུའི་
རྒྱལ་གྱི་སྤྱིད་པ་དང་མི་སྤྱིད་པ་འཕྲ། གནས་ཡོད་པ་དང་གནས་མེད་པའི་རྒྱལ་ཤེས་
པའི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་འདས་སྤང་དོར་གྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་གས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ལྟོག་
བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབས་འདིར་གཞན་དབང་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བསྟན་པ་
འདིས་མཚོན་ནས་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་
བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། གང་ཞེན། མི་འདོད་པ་གཞན་དབང་ཉེས་པར་སྦྱོད་པའི་ལས་
ཀྱིས་མི་འདོད་བཞིན་བར་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པ་གཞན་དབང་ལེགས་
པར་སྦྱོད་པའི་ལས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡུལ་བདེ་འགྲོ་བྱོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་

བར་དག་པ་གཞན་གྱི་དབང་ལས་སྒྲིམ་ཞིང་སྒྲིབ་པ་མ་སྤང་བར་རྣམ་པར་དག་
 པ་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་དབང་ནི་འགྲན་ཟླ་མེད་
 བའི་ལས་བསགས་པས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་
 དང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་གཉིས་ལྟར་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དབང་
 བྱེད་པ་གཞན་དབང་བུད་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བདུན་
 ལ་དབང་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཁོར་པ་གཞན་དབང་བུད་མེད་གྱི་རྟེན་
 ལ་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་
 གཞན་དབང་ནི་འཕགས་པས་སྒྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱན་ཏུ་མི་སྦྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །
 དེ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་ཆེད་གཞན་དབང་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་
 བདུན་པོ་འདི་གཞན་དབང་ཉིད་གྱི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་དགའི་ལས་ཀྱིས་རན་
 འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་མེད་
 ཅིང་སྐབས་མེད་པ་ལོ། །དེ་ལ་མི་འདོད་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། རན་འགྲོར་
 འགྲོ་བ་སྐྱས་ཀྱང་མི་འདོད་མོད་གྱི་རྒྱ་མི་དགའི་ལས་སྒྲོན་སོང་གི་གཞན་
 དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ་རང་གི་འདོད་པས་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགའི་
 བའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་ཡོད་ལ། རན་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་
 མེད་པས་འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་དགའི་བའི་ལས་སྒྲོན་སོང་ལ་
 རགས་ལས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འདོད་པས་འཇུག་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ལས་རྣམ་དག་ཐོབ་པ་དང་། མ་

སྒྲུངས་ན་མི་ཐོབ་པ་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འར་སོ་སོའི་གནས་ཡོད་སྐབས་
ཡོད་དང་། གནས་མེད་སྐབས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེས་མཚོན་
ཉེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་
སྐྱེས་བུའི་རང་འདོད་ཀྱིས་བཅོས་སུ་མེད་པར་ཤེས་ནས་ཆོས་གང་ལ་གང་ཞིག་
གནས་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དང་། གང་ལ་གང་གནས་མིན་ཞིང་སྐབས་མིན་པའི་
དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །

དུག་པ། འཛིན་དང་གནས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་བུམ་ཟེ་རང་
བཞིན་ཉན་གྱིས་ཁྱེས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་སུ་གསུངས་
ཏེ། མིག་དབང་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྟ་དང་། ཡིད་དབང་དང་།
སྒྲིག་གི་དབང་པོ་དང་། བོ་དབང་དང་། མོ་དབང་དང་། ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་
བདེ་བ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་
ལྟ་དང་། དད་པའི་དབང་པོ་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་
བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་
སྟེ་དེ་ལྟར་ཉེར་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི། སེམས་ལམ་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་དང་དད་སོགས་ལྟ་དང་། ཆོར་བདེ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་
དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བཟོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་དེ་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་
དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་

གང་ལ་དབང་བྱེད་ཟེར་ན། མིག་དབང་ནས་ཡིད་དབང་གི་བར་གྱི་དྲུག་པོ་
 དེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་ཡུལ་དེ་དག་འཛིན་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །
 མོག་གི་དབང་པོས་རིས་མཐུན་པར་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད། མོ་མོའི་དབང་
 པོས་མངལ་ནས་སྒྲེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཚོར་བ་བདེ་སོགས་
 ལུ་པོས་དགེ་སྤྲིག་གི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། དད་
 སོགས་ལུ་དང་ཀུན་གཤེས་བྱེད་སོགས་གསུམ་གྱིས་དག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་
 དབང་བྱེད་པ་ཉིད་དེ། ཇི་ལྟར་ན་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷས་འཛིག་རྟེན་པའི་
 རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་གཤེས་བྱེད་པ་སོགས་དབང་པོ་
 གསུམ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །
 དེ་ལྟར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་ལ་དབང་པོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །བདུན་པ། འབྲས་བུ་རྒྱ་རྣམས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དུས་ཞེས་པ་ནི་
 དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྒྲེ་འགག་བྱེད་པའི་ཆ་ལས་བཏགས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་དངོས་
 པོ་རྣམས་རྒྱ་དང་ལྗན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཚོས་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་སྤྱད་ཟིན་པ་
 དེ་ནི་འདས་པ་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་པ་འཇམ་རང་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་ནས་ད་ལྟ་འགག་པ་
 ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྤྱད་ཟིན་ན་དེའི་རྒྱ་སྟོན་དུ་འགགས་པ་དོན་གྱིས་གཤེས་སོ། །
 དེས་ན་རང་གི་རྒྱ་ལས་དངོས་པོ་དེ་སྤར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་ད་ལྟ་མེད་པ་ལ་
 འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱ་རྣམས་སྤྱད་ཟིན་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱད་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་
 བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གིས་ན་རྒྱའི་ཚོགས་པ་ཚང་ནས་འགགས་པར་གྱུར་པའི་

དབང་གིས་འབྲས་བུ་དེ་ད་ལྟ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་འབྲས་བུ་འི་དུས་ན་རྒྱ་ཡོད་པར་
མི་རིགས་ལ། འབྲས་བུ་ཉིད་འགག་པར་མ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ད་ལྟ་བ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་སྤྱད་པ་སྟེ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་མ་
འོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུ་འི་ཆོས་དེ་མངོན་དུ་གྲུབ་པའི་
རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་ཆོགས་པ་མ་ཆང་ཞིང་དངོས་རྒྱ་ལུས་པ་སོགས་མེད་དུ་མ་
གྱུར་པས་ན་རྒྱ་སྤྱད་མ་ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱ་སྤྱད་ཟིན་ན་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་
དུ་ཡོད་དགོས་ལ། རྒྱ་ཡང་མ་སྤྱད་ན་འབྲས་བུ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་ཚུལ་འདིས་སྤྲ་བ་སྐྱད་ཅིག་གི་དུས་གསུམ་དང་རགས་པ་རྒྱུན་གྱི་སྟེང་གི་དུས་
གསུམ་པོའི་ཐ་སྐྱད་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་དུས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་
ནས་བརྩམས་ཏེ་བསྐལ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་བཏགས་པས་ན།
དུས་ཀྱི་ཆ་ནི་སྐྱད་ཅིག་གི་མེད་པ་ཡིན་ནའང་། དུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ལ་ད་ལྟའི་
བསྐལ་བ་ཞེས་གཅིག་དུ་འཛོག་པ་སོགས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་གཞག་
སྟེ་ཆོགས་སུ་བྱེད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བརྒྱད་པ། ཆོར་བ་རྒྱ་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། དངོས་
པོའི་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ངོར་བདེན་ཞིང་མི་
བསྐྱུ་བའི་དོན་ལ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ལ་དབྱེན་ཀྱན་བྱང་གི་རྒྱ་འབྲས་ལས་
ཕྱེ་བའི་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་གང་

ཞིག་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གསུམ་དང་ཅི་རིགས་པར་ལྟན་པ་དང་དེའི་རྒྱལ་མ་གཞི་ཉིད་དུ་
གྱུར་པ་ལུང་པོ་ལྟས་བསྐྱེལ་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་
པའོ། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་ཡང་སྤྱིད་ཀྱན་ནས་འབྱུང་བའམ་སྤྱི་བ་
པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཀྱན་
འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་དེ་གཉིས་གཏན་དུ་
ཞི་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཟད་
པར་བྱེད་པའི་གཉིན་པོའི་དོན་དང་ལྟན་པའི་བྱིར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །

དགུ་བ། ཡོན་ཏན་སྒྲོན་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་
ནིའི་སྤྱེལ་ས་བྱངས་ན་བཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
གང་ཟག་གང་ཞིག་ཞུགས་པའམ་ཞོན་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་གང་འདོད་པ་འབྲས་བུའི་
སྤྱོད་ས་སུ་འདེགས་ཤིང་བྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལམ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདིས་འདེགས་པ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་། དེས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་
བུ་ལ་འདིར་འདེགས་པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ཐེག་པའི་དབྱེ་སྒྲིམ་རྣམས་བྱངས་དུ་མར་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་རྣམས་པར་
གྲོལ་བ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། དེ་ཡང་བསྐྱེལ་ན་ཐེག་
པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འདུལ། དེ་དག་གི་བྱེད་པར་བཤད་ན། བྱུང་ན་ལས་

འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཁོར་བའི་སྒྲིན་དང་འདི་གཉིས་སྒྲོ་བ་དཔོན་གཞན་
ལས་ཐོས་ཤིང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་འབྲས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་
བསྐྱལ་ཞི་བའི་ས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་
བྱའོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོན་དེ་དག་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལ་མ་བརྟེས་པར་བདག་
གིས་ནི་མཛོན་དུ་ཤེས་པས་ཞི་བའི་ས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་འདས་ལ་སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་པ་རྣམས་པར་མི་
རྟོག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས། སྤྱིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་
ཆེན་པོར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱིའི་ཡོངས་
འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཞན་དང་། བར་གི་ཡོངས་འཛིན་བདག་གི་
རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཟབ་མོ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་གཉིས་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་ལས་དེ་
ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

བཅུ་བ། བདག་ས་པ་རྒྱུར་བཅས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མིང་ཚིག་ཡི་གའི་སྒྲོ་ནས་
བདག་ས་པ་དང་བཅས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱུར་བཅས་ཞེས། རྒྱ་ནི་
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེ་དེ་ལ་བག་ཚགས་སྣ་ཚོགས་པས་གས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་
ལས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བའོ། །རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་ཞེས་མིང་གདགས་པའི་
གཞིའམ་རྒྱ་མཚན་ཕྱི་ནང་གི་སྣང་བ་རྣམས་ཏེ། གང་ཞེན། ཕྱི་ཡུལ་གྱི་ཆར་
བསྐྱས་པ་གནས་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་རི་གླིང་སོགས་སུ་སྣང་བ་དང་། ལུས་སུ་
སྣང་བ་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོད་དུ་སྣང་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་

པ་དང་། ནང་འཛིན་པའི་ཆར་བསྐྱུས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དང་། རྣམ་ཤེས་
 ཚོགས་ལྔ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་
 བདུན་པོ་དག་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱི་ནང་གི་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གཞི་རྣམ་
 སྤྱོན་གྱི་ཆའོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱ་ལས་འདུས་བྱས་ཤིང་མི་རྟག་
 པའི་སྤྱིར་ན་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱའོ། །རབ་རྩ་ནི་བ་འགོག་པ་དང་། རོན་ནི་ལམ་
 གྱིས་དམིགས་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཅས་པ་འདི་དག་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལམ་དེ་ཡང་ནི་བར་བྱེད་པས་ན་ནི་བར་གཏོགས་
 ཤིང་ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་
 བཏགས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱི་འགག་དང་བཅས་
 པས་ན་འདུས་མ་བྱས་མཚན་ཉིད་པར་མི་བཞག་གོ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་
 ལ་མཁས་པ་འདི་ནི་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུའི་ནང་གི་ཐ་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ། །བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། རོན་བཅས་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།
 རབ་ནི་འགོག་པ་འབྲས་བུ་མི་སློབ་ལམ་གྱི་ཆར་བསྐྱུ་ན། ཚོས་ལྔ་ལ་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་དེའི་སྤྱིར་ནས་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་བྱུང་པར་
 བྱེ་སྟེ་འཛོག་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་རྩ་འགོ་བ་ནི་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་སེམས་ཙམ་གྱི་
 ལྷགས་ལ་མཛོས་ཤིང་བྱུན་མོང་སྤྱིར་ནི། བཏགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་རྒྱར་
 བཅས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་སྟེ། ཀྱན་རྩ་བཏགས་པའི་གཞིར་གྱུར་
 པ་དང་བཅས་ཤིང་། གཞན་དབང་གི་རྒྱ་ལས་སྤྱི་བ་དང་བཅས་པའམ། རྒྱ་ལས་

སྒྲིམ་པ་སྒྲིལ་གཤམ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་དང་། བཏགས་བཅས་
དང་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྒྲིལ་དང་འགཤམ་པ་དེ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བ་གང་ཞིག་དོན་དང་
བཅས་པ་སྒྲིལ་གཏན་མེད་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲུབ་
དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་ལོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་དོན་གྱི་འགཤམ་
བ་མ་མཐོང་ངོ་། །དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུའི་འགྲེལ་
པའི་སྐབས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ལམ་གྱི་ཆོས་དང་། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་།
ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ལམ་ལྔ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་རྣམ་
པར་བཞག་པ་དང་། དེ་དག་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཆོགས་ལམ་ཁྱུང་ཁྱུང་དུན་
པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་བཤད་པ། འབྲིང་བོར་ཡང་དག་སྟོང་པ་བཞི། ཆེན་
པོར་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་རྒྱུད་པ་བཞི། སྟོང་ལམ་དོད་ཅེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལ། བཟོད་
པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལ། མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན།
སྒྲིམ་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ། གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ལུས་ནི་གནས་ངན་ལེན་
གྱི་གཞི་སྟེ། རི་ལྟར་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་
བྱ་ལ། རྣམ་སྒྲིན་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་དེའི་དོན་ལ་དུན་པ་ཉི་
བར་བཞག་པས་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཆོར་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་

གི་གཙོ་བོ་སྟེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བདག་ས་པས་ཀྱན་འབྱུང་གི་
བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །སེམས་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་
དེ་ལ་བདག་ས་པས་འགོག་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ་བདག་མེད་པ་རྣམ་ཅིག་ཙམ་གྱི་དོན་
ཁོར་དུ་ཆུད་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་ཆད་ཀྱིས་དོགས་པའི་སྒྲུག་པ་མེད་པར་འགོག་པ་
ལ་འཇུག་གོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་བདག་པའི་ཀྱན་ཉོན་དང་རྣམ་བུར་གི་
ཆོས་ལ་སྟོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་བཞི་
ལ་འཇུག་པར་བུ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་
པར་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་
བཞག་པ་བསྒྲོམས་པས་སྤང་བུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སྟོང་བྱེད་གཉིན་པོ་རྣམས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་དག་སྟོང་བའི་
ཕྱིར་དུ་གཉིན་པོ་བསྟེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་སྟེ།
མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྒྲུས་པ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་། མ་སྒྲུས་པ་མི་སྒྲུ་བའི་
བརྩོན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྒྲུས་པ་སྒྲུ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་། སྒྲུས་པ་མི་
ཉམས་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་བཞི་པོ། །

གསུམ་པ་ལ། དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་རྩ་འཁྲུལ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་མདོར་
བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ། དེར་གནས་ལས་
སུ་རུང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་སྒྲོ་ནས་

ཡུལ་དེར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ནས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ནི།
མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུར་
སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ཡང་ཉེས་པ་ལྷ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་
འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤང་བྱ་ཉེས་པ་ལྷ། གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ།
ལེ་ལོ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཉིང་འཛིན་གྲུབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་
ལྷ་པོ་དེ་གང་ཞེས། ལེ་ལོའི་དབང་གིས་བརྟོན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས་བརྟེན་པ་དང་གཉིས་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོར་བ་ལ་སྦྱིབ་
བོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་སྦྱིབ་པ་ནི་ནང་དུ་ཐུགས་ཏེ་བྱིང་བ་
དང་། བྱི་རོལ་ཏུ་རྟོག་པ་སྣ་ཚོ་གས་འབྲོ་བའི་ཚོད་པ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
བརྟེན་པའོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་བྱིང་ཚོད་སོགས་བྱུང་བ་ན་སོ་
སོའི་གཉེན་པོ་ཚུལ་བཞིན་འདུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འདུ་མི་བྱེད་
པ་ནི་སྦྱིབ་པའོ། །གཉེན་པོ་དེས་བྱིང་ཚོད་ཞི་བ་ན་ད་དུང་ཡང་འདུ་བྱེད་ཆེས་
ན་དེ་ཉིད་ཆོས་གཡོ་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་བྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་
གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྦྱིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལེ་ལོ་ལ་
སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཉེས་པ་ལྷར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ། གནས་དང་དེ་ལ་
སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ལེ་ལོ་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་བཞི་ནི། དད་པ་འདུན་པ་
རྩོལ་བ་ཤིན་སྤང་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཤིན་སྤང་གྲུབ་ན་ལེ་ལོ་མི་འཇུག་ལ། ཤིན་

སྤྱང་དེ་ནི་རྩོལ་བས་འབྲུག་ཅིང་། རྩོལ་བ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདུན་པའི་སྒོ་
 ནས་འབྲུག་ལ། འདུན་པ་སྒྲེ་བ་ནི་ཐོག་མར་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པས་སོ། །
 དེས་ན་རྩོལ་བའི་གནས་ནི་ཉིང་འཛིན་དེ་མངོན་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་།
 འདུན་པ་དེ་ལ་གནས་པ་རྩོལ་བ་དང་། འདུན་པའི་རྒྱ་དད་པ་དང་། རྩོལ་བའི་
 འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་སྤྱང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །དེས་ན་དེ་བཞིས་ལེ་ལོ་སྤྱོད་ངོ་། །
 དེ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་གཞན་བཞིའི་གཉེན་པོ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དྲན་པ་ཤེས་
 བཞིན་སེམས་པ་བཏང་སྟོམས་བཞི་སྟེ། དྲན་པས་གདམས་ངག་གི་དམིགས་
 པ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྲིས་བྱིང་པ་དང་ཁྱོད་པ་བྱུང་བ་
 ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་པས་བྱིང་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་སྤྱོད་བའི་
 གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་གྲིས་བྱིང་ཁྱོད་ཞི་ཆེ་
 རང་བབ་གྲིས་རྣལ་དུ་འཇུག་པའོ། །བཞི་བ། ཐར་བའི་ཆ་དང་སོགས་གྲིས་
 བསྟན་ཏེ། རྩུ་འཇུག་གི་རྒྱུ་པ་རྣམས་གྲིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། ཐར་
 བའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་དད་པས་བདེན་
 བཞི་སྤང་དོར་ལ་འདུན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། བརྩོན་པས་སྦྱོར་བ་ཉམས་
 ལེན་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། འདིར་དབང་བྱེད་ཅེས་པ་འདི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་
 དབྱས་སུ་བྱུང་བ་ནི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མཐའ་ཀུན་ལ་འང་
 དབང་བྱེད་ཅེས་སྒྱུར་བར་བྱ་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དྲན་པས་དམིགས་
 པ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྲིས་སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་

བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་རབ་རྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྟེ།
དེ་ལྟར་དབང་པོ་ལྷན་རྒྱུ་བྱུང་གི་ཆོས་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །

ལྷ་བ་ལ། དངོས་དང་སྒྱུར་ལམ་དང་དབང་སྟོབས་སྤྱར་ཚུལ་གྱིས་མཐུག་བསྟུ་བ་
གཉིས། དང་པོ། མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་སྤྱོད་པ་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དད་པ་སྟོབས་
ལྷ་བོ་དེའི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་བརྟེན་དེས་དང་
རྣམ་གཤེད་དང་སྒྲོང་སྤྱོད་པ་ལམ་ཤེས་འཆལ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཉམས་པར་གྱུར་
པའི་ཕྱིར་ན། དད་སྟོབས་ལྷ་བོ་སྟོབས་དང་ལྷན་ཏེ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་བརྟེན་
མི་རྣམས་པས་ན་དད་པའི་སྟོབས་སྟོབས་སུ་བརྟེན་དེ། དེ་ལྟར་དབང་སྟོབས་དེ་
དག་གྱང་སྤྱོད་པ་སྟེ་མའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དད་པའི་དབང་གིས་
བརྟེན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱན་པ་དང་། དེ་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་སེམས་
མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི་ཡང་དག་པ་རིམ་བུ་བཞེས་ཏེ་རྒྱ་བོ་སྟོབས་དུ་རབ་རྒྱ་ཤེས་པའི་བར་
དུའོ། །

གཉིས་པ། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དབང་པོ་ལྷ་བོ་
རྣམས་དང་། སྟོབས་ལྷ་བོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་པས་ལ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
ཏེ་སྤྱོད་པ་ལམ་བཞི་བོ་གཉིས་གཉིས་སུ་འཛིན་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་དྲོད་དང་
ཅེ་མོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ན་དབང་པོ་ལྷ་དང་། བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་
ཆོན་སྟོབས་ལྷ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དུག་པ། རང་བཞིན་ཡན་ལག་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་

བདུན་ནི། དྲན་པ་དང་ཚེས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་།
 དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྒྲུམས་དང་།
 བདུན་ནོ། །དེ་ལ་ཚེས་རབ་རྣམས་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་
 བྱ་སྟེ། ཚེས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ།
 དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་གྱི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །དྲན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་གནས་
 གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ངེས་འབྱུང་གི་ཡན་ལག་དང་། བཞི་བ།
 དགའ་བ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ་ལམ་དེ་དག་ལས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་
 ནོ། །ཤིན་སྦྱངས། ཉིང་འཛིན། བཏང་སྒྲུམས་རྣམས་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་
 མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་གསུམ་ལ་ཤིན་སྦྱངས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་
 གཞི་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གནས་དང་། བཏང་སྒྲུམས་ཉོན་
 མོངས་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ། ཡོངས་སུ་གཙོད་
 དང་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་།
 དག་དང་། ལས་གྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་དང་། རྩིས་བ་དང་། དྲན་པ་དང་།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་དེ་དག་
 ལས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་དོན་རིམ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་
 པའི་བདག་ཉིད་དེ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་
 རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་ཤེས་པའི་

ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཛིན་པའམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའོ། །
ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་དག་གཉིས་ནི་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་
ཉིད་གྱིས་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དོན་རྣམས་སྟོན་པའི་ཀུན་སྨོང་ལ་རྟོག་པ་
དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་དག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དྲི་
མ་མེད་པའི་ཡང་དག་པ་ཅན་ལོ། །དག་ལས་མཐའ་འཛོལ་རྣམས་པ་གསུམ་
ནི། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ན་ཡང་དག་པའི་དག་གིས་ལྟ་
བ་རྣམས་པར་དག་པ་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་
དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི། སྤྱི་ཏེ་མི་དགོ་པའི་ཆོས་ཀུན་ཏུ་མི་
སྨྱོད་པ་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་དབྱེས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་པས་
དེས་ཚུལ་བྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་
བྱེད། ཡང་དག་པའི་འཛོལ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ལོག་པའི་འཛོལ་ཁ་
གསགས་སོགས་དང་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྲལ་བ་ཡིན་པས། དེས་ཡོ་བྱད་
བསྐྱང་བ་དང་ལྡན་པ་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
དུ་འདོད་དོ། །རྩོལ་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དྲན་པ་གསུམ་ནི་ལམ་གྱི་མི་
མཐུན་བྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་རྩོལ་བས་སྒྲིམ་སྤང་གི་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྨོང་བ་དང་། དྲན་པས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བྱིང་ཆོད་
སྨོང་སྟེ། ཞིགནས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་གིན་ཏུ་ཉེ་བར་འཛིག་པའི་
བྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་མི་

མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉིན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་
 མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་
 ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ནི་ལྟ་བུ་སོགས་དེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་གནས་
 སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ལམ་
 ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཚོགས་སྦྱར་བས་དྲན་
 ཉེ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ལམ་བསྒྲོམ་པ་ནི། ཐོས་བསམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པར་གཞུག་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ལ། བདག་མེད་པའི་དོན་སྦྱི་ལ་
 བདག་མེད་ཀྱི་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྟན་པའི་གནས་སྐབས་
 སོ། །མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲིབ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ནའང་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ལས་བརྒྱུག་པའང་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ནི་ཚོས་ཉིད་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཟིགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་
 པ་སྤངས་པས་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བསྒྲོམ་པའོ། །
 གསུམ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་དྲན་ཉེ་སོགས་སྒྲོམ་པ་ནི། བྱང་པར་གསུམ་གྱིས་
 འཕགས་ཏེ་གང་ཞེན། དམིགས་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་
 པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་དམིགས་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དུ་ལྟ་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་གཙོ་བོར་

བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་རྒྱ་རྒྱུ་བའོ། །
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་གིས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སྒྲོ་སྒྲུར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཉེ་མི་
 དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་རྒྱལ་ཡང་ཉན་རང་
 རྣམས་ལུས་མི་གཙང་སོགས་དང་འབྲལ་ཞིང་དམན་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་ལ།
 བྱང་སེམས་རྣམས་ལུས་སོགས་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་
 པར་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པོའི་ཕྱིར་བསྐྱེམས་པས་ན་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ། གནས་སྐབས་དགྲུང་བཞག་པ་དང་། གསུམ་
 དུ་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་གཉིས།
 དང་པོ། རྒྱལ་གནས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་རྣམ་
 པ་དགུས་བཤད་དེ། རྒྱའི་གནས་ནི་རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དང་། ལྷགས་
 པ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་། སྒྲུར་བཞེས་པ་སེམས་
 བསྐྱེད་ནས་ས་དང་པོ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དང་། འབྲས་བུ་ཉིད་བརྗོད་པ་ས་དང་པོ་
 ཐོབ་པ་དང་། ལམ་ལ་འབད་རྩོལ་གྱི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་
 ས་བདུན་པའི་བར་དང་། འབད་རྩོལ་གྱི་བྱ་བ་མེད་པའམ་མི་སྒྲོབ་པ་ས་བརྒྱད་
 པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་དང་མངོན་གྱེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་
 པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ས་དགུ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྒྲོབ་པའི་ས་ཀྱན་ལས་

སྒྲམ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ས་བཅུ་པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པ་མི་སྒྲོ་བ་ལམ་སངས་རྒྱས་
ཉིད་ཀྱི་ས་ཏེ་དེ་ལྟར་རྒྱས་པ་དགའོ། །

གཉིས་པ། མོས་པ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་
གཞན་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་རིགས་དང་ལྷགས་པ་དང་སྒྲོར་བས་བསྐྱས་པ་ཚོགས་
སྒྲོད་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི། མོས་པས་སྒྲོད་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
འདས་པའི་ལམ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་ས་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་
བར་དུ་འབད་པའི་སྒྲོན་སྒྲོང་བྱ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་ལུང་
བསྟན་ཐོབ་པ་དང་། དགུ་བར་ཡང་དག་རིག་པ་བཞིས་གདུལ་བྱ་ལ་ཚོས་བརྗོད་པ་
དང་། ས་བཅུ་བར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་
ཕྱིན་པ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་དང་། བན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ལོངས་སྒྲུ་དང་། གདུལ་
བྱའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་སྒྲུལ་བའི་སྒྲུ་དང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་དེ་
ལྟར་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དགུར་ཡང་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ།
ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་
གང་ཟག་གི་གནས་སྐབས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དྲི་མས་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་
ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་མ་དག་ལ་ཅི་རིགས་དག་པ་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གནས་སྐབས་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་བསྟན་ཅི་
ལྟར་རིགས་པར་སྒྱུར་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་གནས་སྐབས་དགུ་

ཚན་གཉིས་པོ་འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་སུ་གང་ཟག་གསུམ་པོ་འཕྲུལ་
གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པར་འདོད་དེ། རྒྱ་དང་ཞུགས་པ་སྦྱར་
བ་མོས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་གནས་པ་ནི་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་
སྐབས་སོ། །འབྲས་བུ་ནས་སྒྲ་མའི་བར་ལྡ་དང་། འཇུག་པ་ནས་དབང་བསྐྱར་
བའི་བར་གྱི་ལྡ་སྟེ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི་དག་མ་དག་གཉིས་ལྡན་གྱི་གནས་
སྐབས་སུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སས་བསྐྱས་པའོ། །དེའི་ལྡག་མ་སྒྲ་
མེད་དང་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ་བཞི་ནི་མི་སྒྲོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སས་བསྐྱས་པ་གིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་པ་
འདི་ལ་མི་སྒྲོབ་པ་ཞེས་དང་། སྒྲ་མ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
སར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ་ཞེས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པའི་
དོན། སྒྲོ་བརྟན་གྱིས་མི་སྒྲོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ལས་
བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སར་
ཞུགས་པ་ཞེས་འགྲེལ་བར་མཛད་པ་ལྟར་ན། སྒྲ་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡར་
སྐྱར་བ་དང་། སྒྲ་མ་ས་བཅུ་བ་ལ་མི་སྐྱར་བར་སྐྱིར་སྐྱར་བར་མཛད་དོ། །དེ་
ལྟར་ན་ས་བཅུ་བ་དང་བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་དམིགས་བསལ་ཏེ་མ་བརྟན་
པ་དང་། མི་སྒྲོབ་པ་དང་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྒྲོས་པ་དང་། དགུ་ཚན་སྒྲ་ཕྱིའི་བྱང་
པར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མི་འབྱོར་བ་དང་། སར་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་
གོང་མ་རྣམས་དང་དོན་གྱིས་སྒྲོས་པ་སོགས་བཤད་ཆུལ་ཅུང་མི་བདེ་འདྲ་བས།

དབྱིག་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་མི་སྟོབ་པ་ནི་ལམ་ལ་སྟོབ་པའི་འབད་ཅུ་ལ་
 མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་ལས་འཇགས་
 པའི་སར་ཞུགས་པ་ཞེས་པ་ཉན་རང་སོགས་དང་། སྟོབ་པའི་བྱང་སེམས་ས་
 དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྒྲ་མར་གྱུར་པའི་ས་བཅུ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་ནའང་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། དགུ་ཆན་སྒྲ་མིའི་གོ་རིམ་འབྱུང་བ་
 དང་། གོང་འོག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་མ་འབྲུགས་པར་གོ་བའི་གནད་ལེགས་
 བོ་ཡོད་པའི་སྦྱིར་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་རང་ཁོ་ནས་སྒྲས་པ་ལས་གཞན་ལས་
 དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བས་སྒྲར་ཡང་སྟོ་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་འཆལ་ལོ། །
 གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ། འབྲས་བུ་ལྟ་སྦྱིར་བསྟན། ལམ་གྱི་རོམ་ནས་
 གྲེ་བཀ་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་བོ། སྟོད་གྱུར་རྣམ་པར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་
 ཏེ། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྦྱིར་བསྟོམས་ན་རྣམ་པ་ལྟར་འདུ་སྟེ།
 དགེ་བ་སྦྱུང་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་ཞིང་སྟེ་བ་རྣམས་སུ་དགེ་བའི་སྟོད་དུ་གྱུར་པའི་
 ཉན་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དགེ་བའི་
 སྟོད་དུ་གྱུར་པ་མི་ཁོས་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་ལུས་ཉེན་བཟང་བོ་རྟེན་པ་དང་།
 ཡིད་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྟེ་བའི་སྟོ་ལམ་སྟོད་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ལ། དེ་དགེ་བ་སྒྲ་མའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །སྟོད་དུ་
 གྱུར་པ་དེའི་དབང་གིས་དག་པ་སྦྱབ་པ་ལ་སྟོབས་དང་ལྟན་པ་བདག་པོའི་
 འབྲས་བུ་དང་ནི། དགེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་

འབྲས་བུ་དང་། ཆོ་འདིར་དག་བ་སྒྲ་མ་གོམས་པའི་མཐུ་ལས་སྒར་མེད་པ་
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། མི་མཐུན་
ཕྱོགས་རྣམ་པར་དག་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་
དག་ནི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་འགྱུར་
བའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱི་མ་བྱི་མ་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
བསྐྱེད་པ་སོགས་འབྱུང་བས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྒྱ་དང་བྱི་མ་བྱི་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་།
ཐོག་མ་ནི་མཐོང་ལམ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་པོར་གྱུར་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་དང་། མཐོང་བྱིན་དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། གོམས་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ལམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མོས་སྦྱོད་གྱི་ལམ་དང་། འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསུམ་སྟེ་དེ་བཞིར་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་འདུའོ།
དེ་ཡང་བྱི་མ་བྱི་མ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་དང་ཆོས་
མཐུན་པ་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །མཐོང་ལམ་ལ་ནི་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་
བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གོམས་པར་
བྱས་པ་དང་རྫོགས་པ་གཉིས་ལ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རང་སའི་སྒྲིབ་
པ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་
ཐོབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་སྒྲ་

མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉན་རང་ལས་སྤྱ་མར་གྱུར་པའི་
 མྱིར་པོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྤྱ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་
 འབྲས་བུའི་རྣམ་གྲངས་བརྟན་པ་འདི་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་གཞན་ཏེ། གོང་ལོག་ཏུ་བཤད་པའི་འབྲས་བུའི་
 རྣམ་གྲངས་འདི་དག་གིས་ལས་མཐའ་དག་གི་འབྲས་བུ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་སྟེ་
 རིགས་ནས་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་འབྲས་བུའི་
 དབྱེ་བ་བྱས་ན་ཚད་མེད་པ་ཡོད་དོ། །དབུས་མཐའ་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་
 བསྒྲམ་པའི་ལེའུའི་འགྲེལ་བའོ། ། ༥༥

གཉིས་པ་ཐུན་མིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལས་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟུན། རྒྱས་
 བཤད་གཉིས། དང་པོ། སྤྱ་མེད་ཉིད་ནི་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་ཏེ། ཐེག་པ་སྤྱ་
 ན་མེད་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་སྤྱ་ན་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་སྤྱ་ན་མེད་
 པ་དང་ནི། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་སྤྱ་ན་མེད་པ་དང་གསུམ་གྱི་སྟོན་སུ་དོན་
 མདོར་བསྟུན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་པ་སྤྱ་མེད། དམིགས་པ་སྤྱ་མེད། ཡང་དག་འགྲུབ་པ་སྤྱ་མེད་
 གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟུན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སྒྲུབ་པ་དག་ནི་
 སོགས་ཀྱིས་བརྟན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་སྤྱ་ན་མེད་པ་དག་ནི་རྣམ་པ་དུག་སྟེ། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་
 བྱ་ནི་པ་ལོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གས་བརྩུ་པོ་དེ་དག་ལའོ། །སྒྲུབ་པ་དུག་གང་ཞེན། དམ་
 པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་།

མཐའ་གཉིས་སྤང་བའི་སྐྱབ་པ་དང་། བྱད་པར་ཅན་དང་བྱད་པར་མེད་པའི་
སྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གོང་གི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷ་ལས། དང་
པོ་། དམ་པའི་སྐྱབ་པ་ལ། སྐྱབ་ཚུལ་དམ་པ་བཅུ་གཉིས། བསྐྱབ་བྱ་པར་བྱིན་
བཅུའོ། །དང་པོ། དམ་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ལམ་པར་བྱིན་ལ་འཇུག་ཅིང་སྐྱབ་པ་ནི་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་
བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ་དམ་པའི་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སོ། །དེ་ལ་དམ་པ་
ཞེས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །གང་ཞེན་རྒྱ་ཆེ་
བ་དམ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་མི་འདོད་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡུན་རིང་བ་དམ་པ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་
གསུམ་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། མི་ཟད་པ་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་
ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པས་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཡང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་
དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པ་དམ་པ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མོས་པས་དག་
བ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོགས་མེད་པ་དམ་པ་ནི་རྗེས་
སུ་ཡི་རང་སོགས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་
པ་དང་། དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་སོགས་
པའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱིན་སོགས་པར་བྱིན་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་དམ་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་

གྲིས་སྦྱིན་སོགས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། དེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟབ་
 པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྩལ་གྲིས་པར་བྱིན་སྦྱབ་རྩལ་བྱུང་བར་འཕགས་པ་ཡིན་ལ།
 རྩལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་སྦྱབ་པ་དེ་དག་ས་མཆོམས་གྲིས་དབྱེ་ན་རྩོམ་པ་
 དམ་པ་ཚོགས་སྦྱོར་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་བཟོད་པ་ཆེར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 འཕྱོག་པ་དམ་པ་ས་དང་པོར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་
 པ་དང་། རྒྱ་མཐུན་པ་དམ་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་དགུ་བའི་བར་དུ་བྱིན་དུག་གི་
 རྒྱ་མཐུན་རིམ་གྲིས་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་པ་དམ་པ་ནི་ས་བཅུ་བ་ལ་བྱང་
 སེམས་མཐར་ཐུག་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་
 སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་པར་བྱིན་བཤད་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས།
 དང་པོ། དེ་བྱིར་དམ་པའི་སོགས་གྲིས་བསྟན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་དམ་པ་རྩ་
 གཉིས་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྟན་པ་དེ་བྱིར་དམ་པ་འཕམ་མཚོགས་གོ་དོན་གྲིས་ནི། བ་རོལ་རྩ་
 བྱིན་པ་བཅུར་འདོད་དེ། རྩ་རོལ་ཏེ་དམ་པ་མིན་པ་དམན་པའི་ས་ལས་འདས་པས་
 ན་བ་རོལ་རྩ་བྱིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་གཉིས། དང་པོ། སྦྱིན་དང་རྩལ་ཁྲིམས་
 སོགས་གྲིས་བསྟན་ཏེ། བ་རོལ་རྩ་བྱིན་པ་བཅུ་བོ་དེ་གང་ཞེན། མ་ཆགས་པར་
 གཏོང་བའི་སྦྱིན་པ་དང་། སྤང་དོར་ལ་རྩལ་བཞིན་འཇུག་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་རྩལ་
 ཁྲིམས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྲིས་མི་རྩལ་གས་ཤིང་རྒྱད་ཡོངས་སུ་

འབྲུག་ས་པ་མེད་པའི་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བའི་གནས་ལ་སྤྱོད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
འབྲུག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཅི་གཅིག་ཏུ་
གནས་ཤིང་མི་གཡོ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་
འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་བདེ་སྤྲུག་ཏུ་འབྲུག་པར་བྱེད་
པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚོགས་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྤྱད་
པའི་སྒྲིམ་ལམ་དང་། དགེ་ཅུ་ཅུ་མི་ཟ་ཞིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་
སྟོབས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་མཐར་ཐུག་
གི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། འདི་དག་ནི་པོ་ལོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལོ། །

གཉིས་པ། ལས་ནི་རྗེས་སུ་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། པར་ཕྱིན་བཅུ་པོ་དེའི་ལས་
ནི་སྤྱིན་པས་སེམས་ཅན་ཆོས་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་གྱིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་གཞན་གཞོད་གཞིར་བཅས་
སྟོང་བ་དང་། བཟོད་པས་གཞོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་
གྱིས་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་རྩ་
འབྲུལ་བསྟན་པ་སོགས་གྱིས་གཞན་བསྟན་པ་ལ་འབྲུད་འབྲུག་ཀྱིས་པ་དང་།
ཤེས་རབ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པས་གཞན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྟོ་
བ་སོགས་ཐབས་མཁས་གྱིས་དགེ་ཅུ་མི་ཟད་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་ལམ་
གྱིས་སྟེ་བ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་རྟེན་དེས་སྤྱིན་སོགས་ལ་རྟག་ཏུ་འབྲུག་
པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོབས་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་དགེ་

ཅ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིན་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ལམ་ལ་རང་ཉིད་མ་ཞོར་བར་ལོངས་སྟོན་ཅིང་སེམས་ཅན་གཞན་ཚུལ་
དེས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་མདོར་བསྟུན་པ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་དང་།
རྒྱས་པར་ཆོས་སྟོན་བཅུ་ཉི་ལྔ་ལྟེན་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་
དང་དེའི་བྱེད་ལས་གཉིས། དང་པོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔས་གང་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུར་
བཏགས་པར་མཛད་པ་དེ་དག་གོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་
སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ན། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལམ་བཏགས་པ་
ནི། རྣམ་ཐར་སྒྲོག་གསུམ་དང་། ཡར་བྱིན་བཅུ་དང་། ས་བཅུ་ལམ་ལྔ་གཟུངས་དང་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་བསྟན་
པ་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་ཞོར་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཚུལ་ཇི་
ལྟར་ན་དམིགས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་དག་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ནི་དུས་ཏྲག་པར་ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་
རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། །ཁམས་བཏྲས་བྱེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
དོན་དེ་ཉིད་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་རིགས་སམ་ཁམས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་བཏྲས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་

དེའི་དོན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་འདུག་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱོམ་པས་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་ལམ་གྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་
པར་འགྱུར་ཏེ། ས་ལ་ཞུགས་ནས་རིམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་
པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། དེ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་
གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱས་པར་བྱེན་ཆོས་སྤྱོད་
རྣམ་པ་བརྟུན་དང་ཡང་དག་པ་ལྟན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ།
ཆོས་སྤྱོད་བརྟུན་པོ་བོ་པན་ཡོན་བཅས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་
གྱི་པན་ཡོན་བྱེད་པར་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སོགས་གྱིས་
བསྟན་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའམ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་བསྟུས་
ནས་རྣམ་པ་བརྟུར་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་གང་ཞེན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་བསྟུས་པའི་
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡི་གེ་འབྲི་བ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུབ་ལ་མཆོད་པ་དང་།
ཆོས་སྒྲུབ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ལ་རྩ་བའི་དབང་
པོས་ཉན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་སྒྲོག་པ་དང་། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲོ་ལ་
ལེན་པ་དང་། ཆོག་གི་དོན་གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་། སྒྲོ་ལ་བྲངས་ཟེན་པ་ཁ་
ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་
རྩ་གཅིག་པའི་ཡིད་གྱིས་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་དང་བརྟུན་པོ་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་དང་
འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་འདུ་བས་ན་ཆོས་སྤྱོད་བརྟུ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

སྒྱུད་པ་དེ་བཙུའི་བདག་ཉིད་ནི་རེ་རེ་ལ་འང་བསོད་ནམས་ལུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་ཡོད་དེ། དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཕན་བདེ་མཐའ་དག་གི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཞིང་
འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འདས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་
བ་ཐམས་ཅད་གིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་འབྲི་བ་
དང་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་དགོ་ཅུ་ཀྱན་ལས་འཕགས་པར་
རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་པ་ནི་མདོ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་བར་ཕྱིར་དང་སོགས་གྱིས་བསྒྲུབ་ཏེ། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་མདོ་
རྣམས་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྱུད་ཁོ་ན་བྱུང་བར་དུ་བསྒྲགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡི་གེར་འབྲི་བ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྒྱུད་བཙུ་ནི་
ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ལམ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེད་དང་
ཡེ་ཤེས་སོགས་ལུང་པོ་ལྷག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་
བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུ་
དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་ཆོས་ནི་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲི་བ་སོགས་
གྱི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཕགས་སོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ཡང་ཡིན་ཏེ།
ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ནི་རང་དོན་ཅི་མ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལམ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་གཙོ་བོར་སྐྱབ་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཕྱིན་
ལས་གྱི་འཇུག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རི་སྤྱིད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་མ་ཞི་བར་རྒྱུན་

མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས།
དང་པོ་ནི། མི་གཡང་ཕྱིན་ཅི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་མཐུན་པར་བརྒྱབ་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན། ཞིག་ནས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་དོན་
ལས་མི་གཡང་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱབ་པ་ཞེས་བྲ་སྟེ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྒྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སེམས་གཞན་དུ་
མི་འཕྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་བྱི་མ་མེད་པས་ནི་དངོས་
པོའི་རང་བཞིན་མ་ནོར་བར་རྟོགས་རྒྱས་པས་ན་ནི་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་
དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མི་གཡང་བ་ཞིག་ནས་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷག་མཐོང་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷང་དང་ཡུལ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མི་གཡང་
བའི་ཞིག་ནས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། གཡང་བ་རྣམ་པ་དུག་དང་བྲལ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་
ཡིན་པའོ། །གཡང་བ་རྣམ་པ་དུག་པོ་གང་ཞེན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཡང་བ་མིག་ཤེས་
སོགས་སོགས་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་
ལས་ལྷང་བ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་གཡང་བ་ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བའམ་
འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་གཡང་བ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རོ་ཕྱང་བ་དང་།

བྱིང་ཤོད་དང་། མཚན་མའི་གཡེང་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་བསམ་
 པས་མཚན་མར་བཟུང་ཞིང་ཞེན་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ་ངར་འཛིན་
 དང་བཅས་པའི་སྒྲོན་ས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ང་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་ལས་བྱུང་པར་
 ཏུ་འཕགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འཕམ། ངར་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བ་ཐེག་
 དམན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ནི་དེ་ལྟར་གཡེང་བ་དུག་སྟེ། དེ་དུག་པོ་རྣམ་བཅད་
 ལ་ཁེགས་པའི་ཡོངས་གཙོད་མི་གཡེངས་པའི་ཞི་གནས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཞི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཏེ། བྱང་དུ་ཅེ་གཅིག་པར་གནས་པའི་ཞི་གནས་སྒྲོན་
 མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཙམ་ལ་འདག་གྱོལ་
 ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། ངར་འཛིན་དང་བཅས་པ་བྱི་
 རོལ་བའི་བསམ་གཏན་ལྟ་བུ་དང་། དེར་མ་ཟད་དམན་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་བསྒྲུམ་
 པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་བྱེད་དང་ཡང་བྲལ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་གནས་བྱུང་པར་
 ཅན་ཡིན་པར་སྒྲོ་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡི་གེ་དོན་དང་སོགས་
 ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷག་མཐོང་ནི་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པའི་དོན་མ་
 རོར་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུས་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་ན། ཡི་གེ་དང་
 དོན་དང་ཡིད་བྱེད་དང་མི་འཕྲོ་བ་དང་རང་མཚན་དང་སྒྲིམ་ཚན་ཏེ་དེ་གཉིས་དང་།
 དག་མ་དག་དག་དང་། སྒྲོ་བུར་བ་དང་། མི་སྤངས་པ་དང་། ཁེངས་པ་མེད་

པ་དང་བཅུ་པོ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་མདོར་
བསྟན་དང་མཚུངས་པར་བཅུ་ལྟ། རྫོང་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། བརྫོང་
བྱེད་དོན་ཀུན་བཏགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། གཉིས་སྣང་གི་
རྒྱ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
གཉིས་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྦྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་སྣ་མི་
འབྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡོངས་གྲུབ་གཟུང་འཛིན་དང་བུལ་བའི་རང་མཚན་
ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་སྣང་གི་དེ་ཉིད་ལས་ཚོས་ཀུན་མི་འདེལ་བར་ཤེས་
པ་ཚོས་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་
ལས་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། རང་བཞིན་དག་པར་
གནས་པའི་ཕྱིར་དག་མ་དག་ཏུ་སྣང་བ་ཡང་གྲོ་བར་བར་ཤེས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པ། གདོད་ནས་དག་པས་ཀུན་ཉོན་འགྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་སྣང་བ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། རྣམ་བྱང་འཕེལ་བ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པས་ར་རྒྱལ་
བ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །

དང་པོ། འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་རྫོང་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་
འདི་དག་ནི་གོ་རིམ་མཐོར་བར་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སྤྱི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་
གེ་ལས་བཞག་པའི་བརྟེན་པ་དོན་གང་གི་བརྟེན་པར་གྲོ་ལ་འབྲིས་པའི་ཕྱིར་དོན་
ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཀ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཀ་སྟོན་དང་བ་རྗེས་སྤྱི་འབྲེལ་
བར་བརྫོང་ཆོག་དུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་གོ་བར་བྱེད་ཀྱི། བ་

མོན་དང་ཀ་རྩེས་སུ་བྱས་པ་ལམ། འབྲེལ་བ་མེད་པར་སོསོར་ཕྱལ་ཏེ་བརྗོད་ན་དོན་
 དེ་གོ་མི་རྒྱས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཡི་གེ་དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་བརྗོད་གཏུང་
 འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་བརྗོད་ཡིན་པར་སྤར་ནས་འདྲིས་པའི་བོད་
 ཀྱི་མི་རྒྱུས་ལ་བརྗོད་སྟེ། རྟོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཡུལ་གཞན་པའི་མིས་
 དེ་ལྟར་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདྲིས་འབྲེལ་གཉིས་ལས་བརྗོད་དོན་ཡོད་
 པ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱིར་དང་། མ་འདྲིས་པའི་བྱིར་ཡི་
 གོ་དོན་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཡི་གེ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པ་སྟེ་ཡི་གེ་རྒྱུས་ཀྱིས་བརྗོད་ལས་དོན་གོ་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་བུའི་རྟོགས་པས་
 འབྲེལ་བ་གསར་དུ་བྱས་ཤིང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཡིན་གྱི། མིང་དོན་རང་
 གི་ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡི་གེ་ལས་དོན་རྟོགས་ཚུལ་བྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུས་
 ལ་དམ་པའི་དོན་དུ་སྒྲིམ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་བྲལ་བའི་རྟོག་པ་སྒྲེལ། །
 གཉིས་པ། གཉིས་སུ་སྒྲིམ་བར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་དོན། འདི་ལྟར་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲིམ་བར་གྱུར་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྒྲིམ་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ་སྒྲིམ་ཡང་མི་བདེན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་དོན་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། གཉིས་སུ་མ་གྱུབ་པས་ཡོད་པའི་མཐའ་སྒྲངས་ལ་སྒྲིམ་ཙམ་དུ་ཡོད་པས་
 མེད་པའི་མཐའ་རྒྱུས་པར་སྒྲངས་པའི་དོན་ནམ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །
 འདི་ལས་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རྟོགས་པ་སྒྲེལ། །

གསུམ་པ། རྟོག་པ་དེ་ཡིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྒྲུ་མ་
སྒྲུ་མ་དེ་ཡིས་བསྟོམ་པ་ཡི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གནས་དོན་ལུས་སུ་སྒྲུང་
བའི་རྟོགས་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་གང་ཡིན་པ་ཚུ་ལ་བཞིན་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡིད་བྱེད་དམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་
རང་བཞིན་དེ་རི་ལྟར་རྟོགས་པ་འོ། །དེ་ལ་དེའི་གནས་སམ་གཞི་གང་ཞེ་ན།
གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྒྱུར་ཤེས་པ་སྟེ་ཀུན་གཞི་ལ་
རྟོག་པ་སྒྲུ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟོམ་པའི་རྒྱ་ཡི་ཆ་ནས་བག་ཆགས་སྒྲུ་ཚོགས་པའི་
ཀུན་གཞི་དང་། དེའི་མཐུས་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་སྒྲུ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པའི་ཀུན་གཞི་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་ཤེས་པ་འོ། །
བཞི་པ། དོན་གྱིས་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་
བསྟུས་པའི་ཚོས་འདི་དག་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་དོན་རང་གི་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་། སྒྲུང་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་སྟེ་རི་ལྟར་ན་སྒྲུ་མ་དང་མི་ལམ་
ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལ་ནི་མི་འཕྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། གང་གིས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟུང་
བའམ་མི་འཕྲོ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་གྱིས་རང་
མཚན་ལ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་སྟེ། སོ་
སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་སྟོས་པ་ཉི་བར་ནི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ལྟ་བུའི་དོན་ལ་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་མེད་ཅིང་། རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་ཚོས་སུ་སྤྲང་བ་གང་
ཇི་སྟེང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལྟར་སྤྲང་བ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེའི་རང་མཚན་སོ་སོར་
གྲུབ་པ་མེད་དེ་ཡང་དག་པར་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་
ཁོ་ན་སྟེ། དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྲང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་
ཤེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་
སྟོད་དུ་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་ཞེས་སོ་སོའི་རྣམ་པར་སྤྲང་བ་ལ་
བརྗོད་ཀྱང་འདི་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ལ་རང་མཚན་དུ་བརྗོད་པའོ། །

དུག་པ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གཉིས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་
ཅན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ལས་ནི་མ་གཏོགས་པར་འདི་ལྟར་ཚོས་ཞེས་
བྱ་བ་གཞན་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཚོས་དབྱིངས་དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱབ་པའི་སྟེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེར་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྟེ་
མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བདུན་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་འཁོར་འདས་དང་
དག་མ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་དངོས་པོའི་སྟངས་ན་དོན་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་
ནི་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི། རང་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་
མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས་གང་ཟག་དེ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མ་དག་པ་དང་རྣམ་

པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེའང་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དོན་དེ་ལ་
ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འོ། །

བརྒྱད་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་
མེད་པ་ནི་གནས་ལུགས་གཞུག་མའི་དོན་ནོ། །སྤར་མ་དག་པ་དང་ཐྱིས་དག་
པ་གཉིས་ནི་སྤར་རྒྱལ་ཙམ་གྱི་ངོར་གྲོ་བུར་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཤམ་པ་དེ་ཡང་
གྲོ་བུར་བ་དེ་ལ་ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །

རྩ་བའི་ས་བཅད་དགུ་བ་དང་བཅུ་བ་ལྟན་ཅིག་ཏུ། ཆོས་རྣམས་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པ་ཡང་མེད་དེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཐྱིར་རོ། །གང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པས་
བཅིངས་པ་དང་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གནས་
ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་གང་ཡང་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བུར་དུ་གྱུར་པ་མེད་པ་དེ་བས་ན།
འདི་ལྟར་ཆགས་སོགས་ཀུན་ཉོན་སྟོགས་འཕེལ་བས་སྒྲག་པ་དང་། དད་
སོགས་རྣམ་བུར་སྟོགས་འཕེལ་བས་ང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་མེད་དེ། སྒྲག་པར་བྱ་
བ་དང་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པའི་གཞི་མ་དམིགས་པའི་ཐྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤར་ས་
པ་མེད་པ་ལ་ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
ཞེས་བྱ་འོ། །

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་བཅུ་ལྔ་མཐ་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་
 ལ་དོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུར་བཞག་པ་འགྲེལ་བས་ཁ་བསྐྱང་བ་ནི། གང་ལ་
 གང་ཞིག་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་ལྔ་མཐ་དོ་རྗེའི་ཚིག་
 བཅུ་པོ་འདི་ལ་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
 དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། བཟུལ་བ་དང་། ལན་ཏེ་
 རྣམ་གྲངས་བཞིས་བསྟན་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་པ་འཇམ་གཤམ་པར་བྱ་བ་ངོ་བོ་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གནས་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་ལ། གང་གི་
 དམིགས་པའི་གཤམ་པ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བསྟན་ཅིང་།
 དེ་ལ་གང་གིས་མི་རྟོག་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་རང་མཚན་ལ་མ་ལོག་པ་དང་།
 གང་ལ་མི་རྟོག་པ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་སྤྱི་མཚན་ལ་མ་ལོག་པ་གཉིས་
 བཤད་དོ། །དེ་ལྟའི་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བཟུལ་བ་དང་ལན་ཅི་རིགས་པ་སྟེ། དེ་
 ལ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་བསྟན་པའི་དོ་རྗེའི་ཚིག་གསལ། མ་དག་པ་དང་དག་
 པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། ཀུན་ཉོན་མེད་ན་ཅི་ལྟར་དམིགས། ཡོད་ན་རང་
 བཞིན་གྱིས་དག་པར་མི་རུང་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དུ་མས་སེམས་ཅན་
 དཔག་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་བསལ་ན་འཁོར་བ་རྒྱུ་ཆད་ཅིང་མྱང་འདས་འཕེལ་
 བར་ཅིས་མི་འགྱུར་སྟེ་པའི་དོགས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་
 གནས་ལས་བརྩམ་སྟེ་འབྱུང་བས་འདི་ནི་བཟུལ་བར་བྱ་བའི་གནས་ལྟ་བུའོ། །
 དེའི་ལན་ནི་བཞི་སྟེ། གཟུང་འཛིན་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་སྣང་བའི་ལན་སྟེ་མ་ལྟ་བུ་

དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་ན་སྤར་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པར་མི་འབྲད་པའི་
བཀྲལ་ལན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཀྱང་གྲོ་བུར་
གྱིས་སྤྲོན་ཡོད་མེད་ལས་སྤར་རྩལ་དེ་ལྟར་འབྲད་པར་བསྟན་པ་དང་། གལ་
ཏེ་སྤར་མ་དག་པ་ཕྱིས་དག་ཏུ་རྒྱག་ཀྱང་དག་པ་སྤར་མི་ལྟོག་ཅིང་འགྲིབ་པ་
ཡོད་པས་ན་འཁོར་བ་རྒྱུ་ཆད་ཅིང་ཐུང་འདས་འཕེལ་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཞེས་
པའི་བཀྲལ་ལན་འགྲིབ་མེད་དང་ཁེངས་མེད་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་མ་གྲུབ་
པའི་གནད་གྱིས་ཀྱན་བྱང་ལ་ཆོད་མ་མཆིས་པས་ན་༼འདི་ལ༽འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་
མི་མངོན་ཏེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་དམིགས་པ་ངོ་
བོ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱན་བཏགས་གཞན་དབང་ཞེས་ཆོག་དང་པོ་གསུམ་
དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་དང་པོ་ཡོད་མེད་དང་ཡོངས་གྲུབ་
སྤར་རྩལ་ནི། འདྲིས་འབྲེལ་དག་ལས་ཡི་གེ་དོན་ཡོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་
ཏུ་མེད་པར་གཤམ་པས། སྤར་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་
པའམ། རྒྱ་གར་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོ་སྟེ་རྩལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པས་གིན་ཏུ་
ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རྩལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཤམ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དེ་
ལྟར་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་དང་།
གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ན་ཡོད་པ་
དང་མེད་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཅིས་པའི་མིང་

གིས་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་ཡང་བཤད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་རུང་གནས་དང་པོ་
 གཉིས་ཀྱན་བཏགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འབྲུག་པས་ན། ཀྱན་བཏགས་
 གིས་སྟོང་པ་དེས་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གནད་མཐུན་པར་འཆར་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་དོན་ལ་མ་ལོག་པ་ནི་གནས་གཉིས་པ་སྟེ།
 དེ་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ཀྱན་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་
 བསྟན་པའོ། །གནས་སམ་ཡིད་བྱེད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་གཞན་དབང་
 སྟེ་སྒྲུང་བའི་གཞིའམ་རྒྱུ་ཡིན་པས་གནས་ཡིན་ལ། སྒྲུང་བེན་ནམ་འབྲས་བུའི་
 ཆ་ནས་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བཏགས་པའོ། །ཡང་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 གཅིག་ལྟར་ན། གང་ལ་གང་ཞིག་གང་ལས་འབྲུལ། །མ་འབྲུལ་གང་ཞིག་
 གང་ལ་དང་། །འབྲུལ་དང་མ་འབྲུལ་འབྲས་བུ་ཉིད། །དེ་ཉིད་གྱི་ནི་བ་མའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པས། གང་ལ་འབྲུལ་ན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་མིང་དོན་
 གྱི་འབྲེལ་བ་ཙན། མཚན་མའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་འབྲུལ། གང་ཞིག་
 འབྲུལ་བའི་ངོ་བོ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་
 ཉིད་དོ། །རྒྱུའམ་གནས་གང་ལས་འབྲུལ་ན་རྟོག་པས་བསྐྱེམ་པའི་ཀྱན་གཞིའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་སོ། །མ་འབྲུལ་བའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་ནི།
 དོན་གྱིས་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ངེས་པ་དང་།
 མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་མ་འབྲུལ་བའི་ངོ་
 བོའམ་ཡུལ་ཙན་ནོ། །གང་ལ་མ་འབྲུལ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་

བའམ། སྤྱི་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་ལོ། །
 འབྲུལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཀུན་ཉོན་དང་། མ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཐུན་པའམ་
 འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་དེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་བྱང་བསྟན་པ་དང་།
 བཅ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྤྱི་མ་ཐ་སྟན་དང་། ཕྱི་མ་དོན་དམ་གྱི་
 ཆ་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་མ་ཞེས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་
 འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པའམ་ཐ་མ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་འཕགས་
 ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀའི་མཐའ་མུང་འདས་ཏེ།
 དེ་ཡང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པས་ན། དོན་གྱིས་མཐར་སྐྱག་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་འབར་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་བེར་ཞིང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་འཁོར་བ་དཔག་
 ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ཉོན་གྱི་མཐའ་མ་དང་།
 མུང་འདས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ལྷག་པ་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་བྱང་གི་ཐ་མ་ཞེས་
 འདོད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་འཁོར་འདས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐ་སྟན་དུ་མཐའ་
 རྫོགས་པའི་ཚད་དང་། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བསལ་
 བཞག་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་སློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོ་
 རྗེའི་ཆོག་གི་གནས་འདི་དག་ལ་འཆད་ཚུལ་གིན་ཏུ་མང་པོ་བོལ་གྱང་རེ་ཞིག་
 སློབ་དཔོན་སློ་བཟོན་གྱི་གཞུང་བཞིན་གསལ་བར་སྟེ་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་དོན་བཅུ་པོ་དེས་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་
 རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པས་ཇི་ལྟ་ཇི་

སྟེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་པོ་
དེ་ལ་རྟོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ཞེན། གོང་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡོད་
མེད་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། གནས་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་།
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པར་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དང་།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་
མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པ་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་
རྟོག་གཏི་རིག་པས་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་སྤྱིར་རྟོ་རྗེའི་ཚིག་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

བཞི་བ། མཐའ་གཉིས་སྒྲངས་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ། བདུན་ཚན་དང་པོ་དང་།
བདུན་ཚན་གཉིས་པའོ། །དང་པོ། ཐ་དད་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།
གང་གི་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་
རྒྱལ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཐའ་ནི་རྩི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཟུགས་
སོགས་བདག་དང་ཐ་དད་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འཛིན་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ།
དེ་སྒྲིང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་གང་བདག་མེད་པ་ནས་ཤེད་བུ་མེད་པའི་བར་
དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་གདགས་པ་ལས་བདག་
རང་གི་ངོ་བོ་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གང་ཟག་ལ་སོགས་
པ་དེ་དག་གི་བྲགས་དོན་ཀྱང་མེད་ཅིང་། དེས་ན་དེ་སྤང་བོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་
དུ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལུ་སྟེགས་

གྱིས་འདྲོད་པའི་མཐའ་དང་། གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཉན་
 བོས་གྱིས་འདྲོད་པའི་མཐའ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་སྤངས་བ་དབུ་མའི་
 ལམ་ནི། གང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པར་ཡང་མི་རྟོག་མི་རྟག་པར་
 ཡང་མི་རྟོག་པ་སྟོས་བྲལ་དུ་བསྐྱེལ་བ་སྟེ། མདོ་ལས། གཟུགས་རྟག་པ་ཡང་
 མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་
 ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་སྟོང་འདོགས་པ་དང་། བ་སྒྲུང་སྒྲུང་ཙམ་དུ་མེད་པར་
 སྒྲུང་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་གང་ཟག་ཡོད་པ་དང་
 སེམས་སོགས་ཆོས་ཡོད་པར་སྟོང་འདོགས་པ་གཉིས་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་
 དང་ཆོས་མེད་པར་སྒྲུང་འདེབས་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ལ་སྟོང་སྒྲུང་དེ་
 སྟོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་གང་བདག་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ནི་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་སོགས་ཆོས་ལ་
 སྟོང་སྒྲུང་སྟོང་བ་དབུ་མའི་ལམ་ནི་གང་ལ་སེམས་མེད་པ་དང་སེམས་པ་མེད་
 པ་དང་། ཡིད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བུའོ། །མི་དགེ་བ་དང་ཀུན་ཉེན་ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་། དགེ་བ་དང་རྣམ་
 བྱང་ལ་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ལྟ་བའི་མཐའ་དེ་དག་སྟོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་
 ནི། གང་མཐའ་དེ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་མི་བརྟོད་མི་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །གང་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཡོད་ཅིང་དེ་ཐེངས་ཟུག་དུ་གནས་པར་འདྲ་
 ཤེས་པ་རྟག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་མེད་པའམ་རྒྱུན་ཆད་དེ་

མཚམས་མི་སྒྱུར་བར་འདྲ་ཤེས་པ་ཆད་པའི་མཐའ་སྟེ། དེ་གཉིས་སྒྲིང་བྱེད་དུ་
 མའི་ལམ་ནི། ཏྲག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པའི་དུས་སུ་བསྟེན་པ་གང་ཡིན་
 པའོ། །ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཀྱན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་
 གཉིས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ་མཐའ་གཉིས་སུ་སྒྱུར་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཅི་ལྟ་བུ་
 ཞེན། མ་རིག་པ་ནས་སྐྱེ་བའི་བར་ཀྱན་ཉོན་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པ་དང་།
 མ་རིག་པ་འགགས་པ་ནས་སྐྱེ་བའི་བར་འགགས་པའི་རྣམ་བྱང་ལ་གཟུང་
 འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་སྒྲིང་བྱེད་དུ་མའི་ལམ་ནི། རིག་དང་
 མ་རིག་པ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་སྐྱེ་ཆེར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པའོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ལྟ་བུ་དང་
 དུག་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་དང་། ཡང་སྤྱིད་ལ་སྒྲོ་བ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་
 པོར་སྒྲིང་ཉིད་མཚན་མེད་སྟོན་མེད་དུ་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ། ལས་ཀྱི་ཀྱན་
 ཉོན་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་མཛོན་པར་འདྲ་བྱེད་པའོ། །དེའི་གཉེན་
 པོར་མཛོན་པར་འདྲ་མི་བྱེད་པ་ཤེས་པའོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་ནི། ཡང་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་མ་གྱི་བར་སེམས་སེམས་
 བྱང་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་སྤྱིད་པའི་རྒྱན་ཏེ་རིམ་པ་ལྟར་
 འཛི་སྤྱད་དང་སྐྱེ་སྤྱིད་བར་སྤྱིད་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྐྱེ་

བ་མེད་པར་གྱེས་པ། འབྱུང་བ་མེད་པར་གྱེས་པ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གྱེས་
པའོ། ། དེ་ལྟར་ཀུན་ཉོན་རྣམ་པ་དེ་གསུམ་བུལ་བ་ནི་རྣམ་བྱང་སྟེ་དེ་ལའང་
དེའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་བ་མེད་པ་དང་། མདོར་བསྟན་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཉོན་མོངས་
པར་གྱུར་པའམ། རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པའོ་སྟམ་དུ་ཞེན་ཅིང་དེ་ཡང་སྟོང་
བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཉིན་པོ་དེ་དག་གིས་སྤང་བྱ་དེ་དག་བསལ་ལོ་སྟམ་དུ་
ཞེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་གཉིན་པོར་གང་སྟོང་བ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་
རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་སྤང་བྱ་དང་གཉིན་པོ་དང་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་
ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཡོད་གྱི་རིང་ལ་ཀུན་བཏགས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་ཐ་
སྟོང་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། སྟོང་བ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་རང་གི་རོ་བོ་
ཉིད་དུ་གདོད་ནས་མཐའ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེས་
སྟོང་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ནས་མཐའ་ཀུན་དང་བུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་
བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདུན་ཆོན་ཕྱི་མ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ།
རྣམ་པར་རྟོག་པ་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེར་མ་ཟད་གཞན་
ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་གྱི་མཐའ་འམ། མཐའ་གཉིས་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་
ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ། དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་སོགས་
གྱིས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་གི་མཐའ་གཉིས་ཟུང་དུ་སྦྱར་བ་བདུན་པོ་དེ་གང་

ཞེན། དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་
 པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་པས་མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་དབུ་
 མའི་ལམ་བརྟན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར་སྟོང་
 པ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། སྟོན་གྱི་མཐའ་སྟོང་པ་དང་། ཕྱི་
 མའི་མཐའ་སྟོང་པ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་བར་བྱ་བ་
 སྤང་བྱ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་གཉེན་པོ་ལ་དེ་དང་དེར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མཐའ་
 ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་དབུ་མའི་ལམ་ནི་སྤང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་བརྟན་པ་ནི། འོད་སྤང་
 འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ལ་ལ་ནམ་མཁས་ཀྱི་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་ནས་བྱས་ཏེ་ནམ་མཁའ་
 འདི་སོལ་ཞེས་ཟེར་ན། འོད་སྤང་འདི་ཅི་སྟམ་ཏུ་སེམས། ནམ་མཁའ་འདི་
 བསལ་བར་རྒྱས་སམ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱག་བསལ་གྱི་
 འབྱུང་གནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལ་སྤྱག་བྱ་ཉིད་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། དེ་ལ་
 འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པའི་རྟོག་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། མཐའ་དེ་དག་སྤང་བྱེད་
 དབུ་མའི་ལམ་ནི། འོད་སྤང་དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། རི་མོ་མཁའ་ཞིག་བདག་
 ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་སྦྱོན་གྱི་གཟུགས་འཛིགས་འཛིགས་ལྟ་ཞིག་བྲིས་ནས། དེས་
 འཛིགས་སྤྱག་སྟེ། ཁ་སྤྱབ་ཏུ་འབྲེལ་ནས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྱལ་བའི་འཁོར་བ་
 དང་དེ་ལ་སྤྱག་པའང་བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེ་དེ་ལྟར་གྲེས་ནས་མཐའ་དེ་

གཉིས་སྒྲིང་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་སྤྱི་མ་ནམ་མཁའི་དཔེ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་
བརྒྱམས་ཏེ་བསྟན་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
སྒྲིང་བར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ནས། ཆོས་རྣམས་སྒྲིང་བྱ་དང་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་བྱེད་ལྟ་
བུར་བསམ་ཞིང་། སྒྲིང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བཞིག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་
བཟུང་ནས་སྒྲིང་བ་ཉིད་ལ་སྒྲག་པ་རྣམས་ལ་སྒྲག་པ་དེ་སྒྲིང་བའི་དོན་དུ་ནམ་
མཁའ་བསམ་བར་མི་རྒྱས་པ་ལྟར་སྒྲིང་བ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡི་ནས་རྗེས་སུ་སོང་བར་བསྟན་པའོ། །དཔེ་ཕྱི་མ་རི་མོ་མཁན་གྱི་
དཔེས་བསྟན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཐོར་བར་ཡུན་རིང་དུ་
བཞུགས་པ་ལ་མི་སྒྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པའོ། །འདི་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་
གཞན་དང་གཞན་གྱིས་འཆད་ཚུལ་སྒྲོ་བརྟན་འགྲེལ་བ་ན་སྣང་ངོ་། །གཟུགས་
སོགས་ལ་གཟུང་བ་དང་། མིག་སོགས་ལ་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་
མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སྒྲིང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་འོད་སྒྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་སྒྲུ་མ་བྱེད་པའི་མི་ཞིག་གིས་སྒྲུ་མ་སྒྲུལ་བ་དེས་སྒྲུ་མ་བྱེད་པ་ཉིད་ཆོས་
པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་ཐ་
དད་དུ་མེད་དེ་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གྱུབ་ལ། དེ་གཉིས་གཅིག་མ་གྱུབ་ན་ཅིག་
ཤོས་ཀྱང་མི་གྱུབ་པས་དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་མ་གྱུབ་པ་དཔེ་དེས་བསྟན་ཏོ། །
ཟག་མེད་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ལ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་
རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སྒྲིང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི།

འོད་སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གཤིས་རྒྱུད་གིས་བྱུང་བ་ལས་མེ་འབྱུང་སྟེ།
 བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་གཤིས་ཚིག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 ཏེ་ཇི་ལྟར་མེའི་རང་བཞིན་མིན་པའི་གཤིས་ལས་མེ་བྱུང་ལ། དེས་གཤིས་དེ་ཉིད་
 བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་མིན་པའམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྦྱོར་ལས་
 གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་གཤིས་ལྟ་ལས། ཡང་དག་པ་
 ཟག་མེད་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་འབྱུང་ལ། མེ་དེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་
 འཚོགས་པ་ལྟར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སྦྱུ་མ་ལྟ་
 བུ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་དང་འོག་པ་ཞེས་རིས་སྦྱུ་མ་ཆད་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་
 གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །གཞན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
 ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་འཛིན་པའམ། ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་
 སྤྱོད་ངོ་སྦྱུ་ལྟ་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པར་སྦྱོ་འདོགས་པའི་
 རྟོག་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་རྣམས་པའམ། བྱེད་པ་མིན་པར་རྟོག་པ་
 བྱི་སྦྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་སེལ་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་འོད་སྤང་
 འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མར་མེ་བྱུང་ན་མུན་པ་མུན་ནག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་
 འགྱུར་ཡང་། འོད་སྤང་མར་མེ་དེ་འདི་ལྟར་བདག་གིས་མུན་པ་མུན་ནག་གང་
 དག་བསལ་ལོ་སྦྱུ་ལྟ་མི་སེམས་མོད་ཀྱང་། མར་མེ་ལ་བརྟེན་ནས་མུན་པ་
 མུན་ནག་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད་
 དེ། མར་མེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་མུན་པ་སེལ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཡོ་

ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་སེལ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདི་དག་སྒྲོང་དགའ་
ཞིང་ཚན་ཆེ་བས་ན་གཉིན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ་སྟེ་ལྷ་ཁྱེད་
པོ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བ་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྒྲེས་ཀྱང་སྤང་བྱ་དེ་མ་
ཐག་ཏུ་འགག་མི་རྣམས་པས་སྒྲོང་གཉིན་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་ཡུན་རིང་
འགྲོགས་པའམ། མཉམ་པའི་དུས་ཅན་དུ་འགྱུར་སྟེ་མཉམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་མཐའ་
ཡིན་ལ། དེ་དག་སྒྲོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། འོད་སྤྱང་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན། ཁྱིམ་མམ། ཁང་བའམ། ཁང་ཕྱན་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་འདས་པར་སྤྱས་
ཀྱང་མར་མེ་མ་བྱས་པ་དེར་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་མར་མེ་དེ་བྱས་ན། འོད་སྤྱང་
འདི་ཅི་སྟེ་ལྷ་ཁྱེད་སེམས། ལུན་པ་ལུན་ནག་དེ་འདི་ལྷ་ར་བདག་ནི་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་
དུ་བསགས་པ་བདག་ནི་འདི་ནས་མི་འགྲོའོ་སྟེ་ལྷ་ཁྱེད་སེམས་སམ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་ཏེ། ལྷ་ར་བ་སྒྲེས་ན་ལུན་པ་ངེས་པར་འགག་པ་དང་། དེ་གཉིས་དུས་
མཉམ་པར་མེ་འགྲོགས་པ་དང་། ལུན་པ་ཡུན་རིང་ལྷ་ར་འོད་ཟེར་མེ་
སྤྱང་བ་མི་སྤྱིད་པ་མིན་པའི་དཔེ་དེའི་སྐོ་ནས་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་དེ་
དག་བསལ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྷ་ར་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་རྟོག་ཟུང་མེ་སྤྱང་
བ་བདུན་ཚན་གཅིག་པོ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་དང་མི་མཐུན་པར་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་གང་ཞིག་སྒྲོ་སྤྱང་གང་རུང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱང་བས་ན་རྣམ་རྟོག་
གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཞེས་བྱ་ལ། མཐའ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་དོན་ལ་ངེ་

ལྷ་པ་བཞིན་འདུག་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྟོང་པའི་
སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གོང་གི་ས་བཅད་ལྷ་པ་དང་དུག་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ། བྱང་པར་ཅན་དང་སོགས་ཀྱིས་
བརྟན་ཏེ། བྱང་པར་ཅན་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། བྱང་པར་མེད་པའི་སྐྱབ་པ་ནི་ས་བཅད་པོ་
དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེན། ས་དང་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་ཤས་ཆེར་སྐྱབ་པ་དང་།
གཉིས་པར་རྩུབ་བྲིམས་ལྷག་པར་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོན་སྐྱབ་པར་ཅན་གྱི་སྐྱབ་
པ་ཞེས་བྱ་ལ། ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་པར་སྦྱིན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་
ཆོན་སྐྱབ་པར་མེད་པའི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱབ་པ་རྣམ་པ་དུག་གི་སྟོ་
ནས་ལམ་སྐྱབ་པ་སྤྲན་མེད་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

ད་ནི་གཉིས་པ་དམིགས་པ་སྤྲན་མེད་པ་ནི། རྣམ་པར་བཞག་དང་སོགས་ཀྱིས་
བརྟན་ཏེ། སྐྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡུལ་གང་ལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་ནས་འདུག་ཅེན།
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་ཉི་ཆོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་པའི་དོན་
མཐའ་དག་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རྩུབ་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་སྤྲན་
མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་ངོ་བོའི་སྟོན་སྣམ་པ་བཞི་དང་། ས་མཆོམས་ཀྱི་སྟོན་སྣམ་
བརྒྱད་དེ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་བཅུ་དང་ས་དང་ལམ་དང་
གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་ཆོས་གང་དག་རྣམ་
པར་བཞག་པའི་དོན་ཇི་སྟེད་པའི་གནས་ལ་མ་ནོར་བར་དམིགས་པ་དང་།
གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དབྱིངས་ཟབ་མེའི་

དོན་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་དང་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པ་སྐྱེ་བའི་དང་ཟབ་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་
 པའོ། །བསྐྱུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྐྱུབ་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་ནི་ལྷ་
 མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་
 སྤར་བྱིན་བཅུར་འདུ་བས་ན་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བསྐྱུབ་བྱ་སྤར་བྱིན་
 ལ་དམིགས་པ་དང་། ཟབ་མོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏོགས་པས་ན་སྤར་བྱིན་དེ་དག་
 གྱུར་འཁོར་གསུམ་དག་སྤར་ཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ནས་ཐབས་
 མཁས་ཀྱི་སྐྱུབ་པ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྐྱུབ་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་
 ལྟོ། །འཁོར་གསུམ་དག་ཏོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྤར་བྱིན་རྣམས་
 ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་དང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་སྤར་བྱིན་དུ་འགྱུར་
 བའི་བྱིར་དེ་ལྟར་བཟོད་དོ། །ཚུལ་བཞི་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་
 དམིགས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་སུ་
 གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོས་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་སྐྱིན་སོགས་ལ་དམིགས་
 པ་ནི་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རིགས་པ་བཞི་དང་ལྟན་པའི་
 བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ཤིང་དོན་
 ཏོགས་པ་ནི་རིས་པར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པས་དམིགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་འཛིན་

པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་དང་། ས་དང་པོར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་
 རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་
 ས་དྲུག་པོ་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་
 བདུན་པ་དེ་ཉིད་ལ་མདོ་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱན་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་སྤྱིད་ཞིའི་
 ཚོས་ལ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་
 པར་འབད་རྩོལ་དང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་རྣལ་དུ་འདུག་པའི་
 དམིགས་པ་དང་། ས་དགུ་བ་བཅུ་བ་བཅུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གསུམ་
 ལ་ཡེ་ཤེས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཕྱིན་ལས་སྤུལ་བྱུང་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་
 སྤུལ་བྱུང་གསུམ་འབྱུང་བའི་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་སྟེ། ས་དགུ་བར་སོ་སོར་
 ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པས་ཡེ་ཤེས་སྤུལ་དུ་
 བྱུང་བའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བཅུ་བར་ཕྱིན་ལས་ལ་དབང་བ་སྤུལ་དུ་བྱུང་
 བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ལས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་
 པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་རྣམ་
 པར་དག་པ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་
 དམིགས་པར་འདོད་དེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་རི་ལྷ་རི་སྟེང་
 ཀྱི་ཚོས་མ་ལུས་པ་གཟིགས་པའམ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་སྤྲོན་མེད་པ་ནི། མ་ཚད་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་
 བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་

འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཉན་རང་གི་ཐོབ་བྱ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འབྱུང་བ་ནི་
རྣམ་པ་བཅུས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་
རྣམ་པ་བཅུར་གསུངས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་
པ་དང་། །དེ་བཞིན་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྦྱོན་ལ་སོགས་པ་སྦྱབ་པ་
དང་། །སྦྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཉིད་དང་། །སེམས་ཕན་རྣམས་ཡོངས་སྦྱོན་བྱེད་
དང་། །ཞིང་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་དང་། །མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་པ་དང་། །
བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
སད་པ་དང་། སད་པའི་རྒྱུན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། བསམ་
པ་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་པར་བྱིན་དུག་པ་སྦྱབ་
པ་དང་། སྦྱོན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནས་
འཕགས་པའི་སར་ཚུད་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཕན་ཡོངས་སུ་
སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་དང་། སྤྱི་ནི་
མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྫོགས་
པར་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་གསུམ་ནི་གཙོ་བོར་དག་སས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །
མཐར་འབྲས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དང་།
ཐོབ་ནས་སྤྱིད་པ་ཇི་སྤྱིད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའམ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཚུལ་རྒྱན་མི་གཙོད་པ་སྟེ། གཟུགས་སྦྱ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཇི་སྤྱིད་པར་
སེམས་ཕན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་རྒྱན་མི་གཙོད་པའོ། །ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་

བར་འདིར་ཡང་ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་སོགས་འཁོར་
 ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པའི་རྟེན་མ་ཚང་བ་
 མེད་པ་ནི་རིགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་སྟེ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལས་ཡོངས་སུ་མི་སྟོང་བ་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་
 ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མི་གཡང་བ་ཐེག་
 ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་རབ་
 དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ས་དང་པོར་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་དག་པའི་ཚོས་འཕགས་ལས་བསྐྱེད་པ་སྟོན་མེད་པར་
 འཇུག་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་དག་
 བའི་རྩ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡུན་རིང་པོར་འཕེལ་བས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
 སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་ཁ་སྒྱིར་བལྟས་སྟོ་ལའི་རྣམ་ཤེས་གནས་
 གྱུར་པས་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་དང་། སྟོན་ཁི་མཉམ་པ་
 ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཁ་ནང་བལྟས་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་འཁོར་
 འདས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བས་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་ལུང་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་
 དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་བྟོན་པས་སྒྲིབ་པ་མེད་
 བས་བྱང་རྩལ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་

ན་མེད་པ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཡི་ཚུལ་ནམ་ཡང་
རྒྱུན་མི་གཙོད་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཏུ་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཉིད་དེ། དེ་
ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་འགྲུབ་ཚུལ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་

ནོ། །

བཞི་བ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཞུང་འདི་རྟོགས་དགའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་བསྟན་
པ་དང་། གཞུང་དེའི་མཛད་བྱང་དང་འགྱུར་བྱང་སྒྲིམ་པའོ། །དང་པོ། དབུས་
རྣམ་འབྱེད་པའི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མཐའ་དང་བུལ་བའི་དབུས་གང་ཡིན་
པ་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་པས་ན། དབུས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སམ།
དབུས་དང་མཐའ་མ་འདྲེས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་སྟེ།
འདི་ནི་གིན་ཏུ་ཟབ་པས་རྟོག་གའི་སྒྲིམ་རྟོགས་པར་དགའ་བ་དང་། བས་ཀྱི་
རྒྱལ་བས་མི་གིགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་དོན་ནམ། ཐེག་པ་མཐའ་དག་གི་སྤྱིང་པོའི་
དོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་
མཐའ་དག་པ་ཀྱན་གྱི་དོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་མེད་པ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་
ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་དང་། ཉེན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་
གྱི་བྱད་པར་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་མཆོག་གི་བསྟན་བཅོས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །
བསྟན་བཅོས་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཐེག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ལེའུའི་འགྲེལ་
བའི་སྐབས་སོ། །

གཉིས་པ་མཛད་བྱང་ནི། བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་
 པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་འབགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་
 མོ། །ཇེ "དང་། འབྱུར་བྱང་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྡོ་ན་མི་ཏུ་དང་། ཤྱི་
 ལེན་པོ་རྟི་དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྰ་བ་བརྟེ་ཡེ་ཤེས་སྟེས་བསྐྱར་ཅིང་ལུས་ཏེ་གཏན་
 ལ་ཕབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱར་ཡང་སྤྱས་པ། མཐར་འཛིན་ལྟ་བ་ངན་པའི་
 གཡང་ས་ལས། །བདེ་བར་སྒྲོལ་བྱེད་ཡང་དག་དབུ་མའི་ལམ། །རིགས་ཅན་
 གསུམ་གྱི་གང་ཟག་འཇུག་པའི་སྒོ། །རྒྱལ་ཚབ་སེམས་དབའ་མཆོག་དེས་
 ལེགས་པར་བསྟན། །སྤྱ་ཚོགས་ཚོས་གྱི་ཐུང་པོའི་རིན་ཆེན་གཏོང་། །གང་དུ་
 རུད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཚོས་གྱི་མཛོད། །གསལ་བར་སྟོན་པ་ལེགས་བཤད་འོད་སྟངས་
 འདིས། །འགྲོ་ཀུན་ཚོས་གྱི་འབྱོར་བས་ཚོས་བྱེད་ཤོག །ཚོས་སྟེ་འདིས་མཆོན་
 འཛམ་གླིང་ཐ་གྲུ་ཀུན། །ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སྤྱར་བས་བྱུང་བྱུང་། །བཤད་
 རྒྱུ་བསྐྱེད་དགའ་ཚལ་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །མི་ཉམས་སྤྱིད་མཐའི་བར་དུ་གནས་
 བྱུང་ཅིག །བདག་ཀྱང་རྫོགས་སྤྱིན་སྐྱེས་པ་མཐར་ཐིན་ཅིང་། །མཁའ་བྱུང་
 ཡིད་ཅན་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་འགོད། །བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དཔལ་ཡོན་གོང་
 དུ་འཕེལ། །འགྲོ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གནས་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་
 མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་མཆོངས་པ་མེད་པའི་སྒྲོལ་གནས་ཤིང་རྒྱ་
 ཚོ་རྣམ་པོར་རྒྱུ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཆེན་པོ་ལེགས་པར་བཙུགས་པའི་རྣམ་ཐར་
 བྱིས་ས་གསུམ་མཛོན་པར་དགའ་བའི་དཔལ་སྟེར་བ་ཀུན་གྱི་ལ་སྤྱུལ་

བའི་སྐྱེ་བླ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ལལ་སྐྱ་
ནས་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷ་རྟེན་དང་། རིན་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐྱེས་དང་བཅས་བཀའ་
ཡིས་བསྐྱལ་མ་གནང་བ་སྟོང་ལ་འཆང་ནའང་། རེ་ཞིག་དེ་གར་ལུས་པ། སྤང་
ནས་ཀམ་ཐོག་པ་སི་རྩ་སྐྱལ་བའི་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེར་བྱམས་ཆོས་སྟོར་ལུལ་བའི་
སྐབས་ཤོག་སྐྱ་ག་སོགས་མཐུན་པའི་རྒྱུན་སྦྱར་བ་ལས། མདོ་ཁམས་འདི་ན་
འགུན་ལྷ་དང་བྲལ་བའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་འཕགས་ཡུལ་མ་གཏོགས་གཉིས་པར་
གྲགས་པ་ཀམ་ཐོག་དེ་རྗེ་གདན་གྱི་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོར་མི་པམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་
རབ་ཆེས་རྒྱལ་བ་ཤིང་རྟ་ལོའི་བྱམས་སྟོང་ལྷ་བའི་ཆོས་ཉིར་གསུམ་ལ་དབུ་
བརྩམས་ཏེ་བཤད་པ་བྱེད་པའི་བྱན་གསེང་རྣམས་སུ་རྩེ་བཟང་རེ་བྲིས་ཤིང་།
ལྷ་བའི་ཕྱི་མའི་ཆོས་ལྷ་གཟའ་སྐར་དགེ་བའི་ལྷ་ཆར་གྲུབ་པར་བཀྲིས་པ་
འདིས། སྐྱལ་བ་པོ་སོགས་བདག་གི་སྤྱི་མ་ཞི་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཆོས་
ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་འབྱེད་པ་དང་། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སྐྱེ་དབྱུ་རྣམས་ལ་གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་དཔལ་དམ་
པ་སྦྱོར་པར་གྱུར་ཅིག །སྐྱེ་མཛུ་ལྷ། །

༥ ར་མ་ཞུ་མི་ཏི་ཡ། བསྐྱལ་བཟང་རྣམ་འབྱེད་ལྷ་བ་བྱམས་པའི་མཆོན། །
གསུང་རབ་སྤེལ་འི་ནང་ཆོན་ཐེག་ཆེན་པོ། །ཟབ་རྒྱས་དོན་སྟོན་དབུས་མཐའ་
རྣམ་པར་འབྱེད། །མཆོན་ཉིད་སྐྱབ་པ་དེ་མཉམ་སྤྱེད་ལ། །༥། ཉིན་འབྱུང་

གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བའི། ཡོངས་བྱུང་དབྱ་མའི་ལམ་མཆོག་
 སྟོན་བའི་གཞུང་། །མི་ལམ་མཁས་པའི་དབང་པོས་ལེགས་བཀྲལ་བའི། །
 འགྲེལ་ཆེན་ཉིན་བྱེད་སྒྲུང་བ་འཆར་འདི་མད། ༡༽ །གཞུང་འདི་སྤར་བསྐྱུན་
 རྣམ་དཀར་དག་བའི་མཐུས། །བྱུང་བསྐྱུན་མདོ་སྤགས་རིགས་ལམ་ཡན་ལག་
 བཅས། །བཤད་སྐྱབ་ཐོན་ལས་མི་རྒྱུ་བྱམས་བསྐྱུན་པར། །འཕེལ་བའི་རྒྱར་
 བསྐྱོད་དེ་བཞིན་འབྱུང་བྱུར་ཅིག ༢༽ ། ཅེས་པ་ཀྱན་མཁུན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོའི་
 གསུང་རབ་རྣམས་བྲམ་མ་ཞིང་སྟོང་གིས་པར་གྱི་འདུ་བྱེད་བའི་སྐབས་དག་གན་
 བྱམས་པ་འདས་པོའི་དངོས་རྒྱས་དག་ཕྱོགས་སུ་བཏང་དུས་སྤར་གྱི་ཡོན་རི་
 བབས་ཕུལ་ཏེ་དཔལ་ལྷན་ལྷན་བྱུང་སྟེང་དུ་རབ་རྒྱལ་ལྷགས་ཏ་ཟླ་དུས་ཆེས་
 དག་བའི་ཆར་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་བའི་ས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ། །སྤར་མཆོ་
 ལོ། ། ༥༥

༄༅། དོན་རྒྱལ་པར་ངེས་པ་གཤེས་རབ་རལ་གྱི་འཇམ་ན་
མཆན་བཅས་བཞུགས་སོ། །

གྲུབ་མཐའ་བརྟན་པ་ལུང་ཚད་མ་ལ་བྱུང་ལ་བ་ལྟན་པ་མིན། །ཞོར་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་
པར་སྟོན་པ་མཛོན་སྤུམ་ཚད་མ་སྤངས། །དོན་རྒྱལ་ཚུལ་རྟེན་དཔག་ཚད་མ་གསུམ་ཚུལ་གསུམ་
ཚད་བས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་སྟོ། །དེ་དག་གི་དོ་བོ་ཡིན་པས་འཇམ་དཔལ་མཁུན་པའི་
གཏེར་ལ་འདུད། །སྟོང་ཉིད་ཟབ་དོན་དམ་ཅིང་ས་དང་ཡར་ཕྱིན་སོགས་སྐུ་ཀྱན་ཆོ་བ་ཆེ་བས་
ཉོགས་དཀའ་བ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བརྟན་པའི་བདུད་ཅི་ནི། །
སྐལ་ལྷན་གང་གིས་བྱང་བར་འདོད་པ་ལ། །སྟོ་གྲོས་སྟེད་པའི་ལེགས་བཤད་གྱི་སྒྲུང་བ་
རྒྱལ་པར་སྒྲིབ། །པར་བྱེད། །སངས་རྒྱས་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་ཆོས་རི་སྟེང་བརྟན་པ། །ཐམས་
ཅད་བརྟན་ཅུ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟན། །དེ་གང་ཞེན་འཇིག་རྟེན་པ་ཀྱན་
ཆོ་བ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །
དེ་ཡང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་ཉོག་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཉོགས་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མི་སྟོང་
པས་ཐེག་པའི་རིམ་བ་བཞིན་བདེན་གཉིས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་རི་ཟབ་ཏུ་ཉོགས་པ་གཤེས་པར་བྱའོ། །
གཞལ་ཅུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་ལུགས་ལ། །འཇམ་ཅེད་མ་ཞོར་བར་ཚུལ་
བཞིན་ངེས་པའི་སྟོས་འདུག་ན། །སྟོན་གྱི་དྲི་མེད་ཐ་སྟོང་དང་དོན་དམ་དཔེད་ཅེད་གྱི་ཚད་
མ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི། །མིག་བཟང་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །རི་ལྷར་འཇིག་རྟེན་
ནསྒྲུང་བ་འདི་དག་ནི། །རྒྱ་ཕྱོད་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཚུལ་གྱིས་སྒྲེ། །རྒྱ་ཕྱོད་

ལ་ལྟོས་པ་མེད་གང་ནམ་མཁའ་ཡི། །པརྟོ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱུད་ལྟ་སྤང་མི་འགྲུང་། །
 ས་ཐོན་རྒྱ་ལྟ་རྟོད་གཤེར་ལྟ་སྤྱུ་ཡི་ཚོགས་པ་ཚང་བས་ནི། །ལྷ་སྤྱ་རྩ་འབྲས་སུ་སྦྱེད་
 པའི་བྱ་བ་བྱེད། །རི་སྦྱེད་འབྲས་སུ་འབྲུག་ཉིད་ཀྱི། །རང་རང་རྒྱ་ལ་ལྟོས་
 པ་ཉིད། །དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྒྱ་དང་རྩོས་པ་འབྲས་སུ་
 དག། །རྒྱ་དེས་འབྲས་སུ་དེ་བསྦྱེད་པ་དང་འབྲས་སུ་དེ་རྒྱ་དེ་ལ་ལྟོས་པ། གནས་དང་དེས་དེ་མི་བསྦྱེད་
 པ་དང་དེ་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པ་གནས་མིན་ཚུལ་ཤེས་པས། །འཛིག་རྟེན་ན་བྱ་བ་ལ་འཇུག་
 དང་རྟོག་པར་བྱེད་པས་ན། །འཛིག་རྟེན་གྱི་བཟོ་སྒྲུབ་དང་ནི་ཕྱིན་ལྷི་གྲུབ་པའི་
 མཐའ། །ཀྱན་གྱང་བྱ་བྱེད་དང་རྩོས་པ་དེ་ཡི་རྩ་བ་ཅན། །ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་རིགས་
 པ་གཉིས་སོ། །དེས་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་
 བསྐྱེད། །རྟེན་འབྱུང་ཚུལ་གྱིས་གང་སྦྱེས་པའི། །ཚོས་ཀྱན་རང་རང་ངོ་བོ་
 ཡིས། །གཞན་དང་རང་མཚན་སྤུན་མིན་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སྤྲ་གཤེར་
 རྟོ་སྒྲུབ་ཐ་སྙད་ཀྱི། །ཚོས་ཉིད་འདི་ལ་སྤྲུལ་གྱང་དེ་མ་ཡིན་ཞེས་ཐ་སྙད་རྒྱ་བསྟོན་རྒྱ་
 མེད། །ལུས་པ་རྩ་རྩི་ཚོས་གཅིག་ལ་ཡང་ཚོས་སྤྲུལ་ཚོགས། །ཡིན་དང་ཡོད་སྒྲུབ་སྤྱུབ་
 དང་མིན་དང་མེད་སྒྲུབ་སེལ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི། །རྣམ་གཞག་ཤིན་རྒྱ་མཐའ་ཡས་
 རོན། །རང་རང་ལ་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས། །ལུས་པ་རྩ་སྤྱ་
 མངོན་སྤྲུལ་གྱིས་ནི་ཡོངས་གཞུང་དོན། །གང་ལ་བྱ་བ་མི་རྟག་སྦྱེ་ལྟར་ལ་སྒྲུབ་པ་
 ལྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་ནི། །རྣམ་པར་བཏགས་ཉེ་ཐ་དད་ལྟ་སུའི་ཚོས། །སྤྲུལ་དོན་
 འདེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་བཅས་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱེ་ཞིང་སྦྱོར། །འགལ་འབྲེལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དངོས་

པོ་འི་རྒྱུ་ཡོད་དང་རྒྱུ་དེ་ལས་ལྷོག་པས་བཏགས། །ཡོད་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་
ལས་ནི། ཤེས་བྱ་རྒྱུ་པ་ཀྱང་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །དེ་ལས་སྟོས་པ་འི་རྒྱུ་གཞག་
དགག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པེལ་མཚན་མཚན་མོགས་མང་། །དེ་ལྟར་བྱ་བྱེད་རྒྱུ་ལྟོས་པ་འབྲས་ཚོས་ཉིད་
ངོ་བོ་འི་ཚོས། །དེ་རྒྱུ་པ་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱིས། ཡང་དག་ཉིད་དུ་རྒྱུ་བཏགས་
ན། །བྱ་བ་བྱེད་པ་སྒྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ཤིང་། །ལྟོས་ནས་སྒྱེ་
བ་འབྲས་བྱ་དག་ཀྱང་མེད། །ཚོས་ཉིད་རང་རང་གི་ངོ་བོར་སྒྲུབ་བ་ཡང་། །གཞན་
ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ནི། །བྱ་བ་བྱེད་པ་རྒྱ་མཚན་མ་ལྟོས་པ་འབྲས་བྱ་སྟོན་
པ་ཚོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྒྱུ་ཐར་གསུམ་ལྟན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། །དེ་ནི་དོན་
དམ་པ་ཡི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཉིད་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་བྱེད་དང་སྟོས་པ་ཡང་། །
དངོས་པོའི་རང་རང་གི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་ན། །རིགས་པའི་མཐའ་ནི་ཚོས་ཉིད་ལ།
ཐུག་ནས་དེ་ཕྱིར་ཆད་རྒྱུ་མཚན་འཆོལ་དུ་མེད། །དེ་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་མེད་ཆ་
བ་བཞིན་ནོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་ཚོས་ཉིད་ལ། །རྗེས་སུ་མཐུན་
པར་རིགས་པས་གང་གཞུག་བ། །དེ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཐུགས་ལས་གྲུབ་པས་
ན། །འབྲང་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན། །རི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཀྱན་རྩེ་དང་རི་
ལྟར་གནས། །པའི་གནས་རྒྱུ་དོན་དམ་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་མཐ། །
རྟགས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །མི་བསྐྱུ་པར་དོན་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་
དཔག་སྟེ་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །དབང་ཡིད་མངོན་སུམ་སྐབས་སྒྱིར་དབང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་
ངོས་བཟུང་པ་ཡིན་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཞོན་པ་བཤད་པ་མིན་ལ། །ཆད་མ་ནི་གོང་དུ་མ་འབྲུལ་ཞེས་པ་
དེ་སྒྱུར་བས་ཉུང་པར་དུ་བྱེ་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་རྒྱུ་པ་བཞི། །མ་འབྲུལ་

བ་གྲུང་ཞུགས་པ་ལྟ་བུས་མ་འབྲུལ་བ་དབང་པོ་དང་ཕྱོགས་པ་ལྟ་བུས་མ་འབྲུལ་བ་ཡིད་དང་རང་
 རིག་ཀླུ་ལ་འབྱོར་དང་བཅས་པ་དེ་ཡི་ཡུལ། ཁི་དོན་སྤྱི་ཙམ་མིན་པར་དོན་རང་མཚན་
 སྤང་བྱིར་རྟོག་པ་གསུམ་ལས་སྒྲོ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་ལོ། གཤམ་ཏེ་མངོན་
 སུམ་དེ་དག་མེད་པ་ན། འདྲ་བ་སོགས་མི་སྤང་བས་ན་རྟགས་མེད་པས་དེ་བྱིར་རྩེས་
 དཔག་མེད། ཕྱིར་དེ་མེད་ལ་གཞན་ཡང་རྒྱ་ས་པོན་ལས་ལྷ་གྲུ་སྤྱི་དང་མཐར་དེ་འགག་པ་
 སོགས། འཛིན་རྟོན་ན་སྤང་ཚོད་འདི་ཀུན་མཐོང་མེ་སྤྱིད་ལ། ཁི་སྤྱིད་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་
 དེ་དག་མེད་པའི་སྤང་ཚོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི། སྤྱོད་སོགས་རྟགས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གཤམ་།
 ཏེ་ཐབས། འཛིན་རྟོན་ན་སྤང་བའི་བྲ་སྤྱད་པ་དེས་པ་འདི་ལ་ལའི་མ་བརྟེན་པར། ཐབས་དེ་ལས་
 སྤང་བའི་དམ་པའི་དོན་སྤང་བ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར། བའི་བྱིར་པོ། མིང་སོགས་
 དབང་ལྷ་ལས་སྤྱིས་སྤྱོ་རྣམ་གཤམ་གང་གིས། གཞུགས་སོགས་རང་ཡུལ་གསལ་
 བར་ཉམས་སྤྱོད་བ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་དེ་མེད་ན། འོར་སོགས་
 བཞིན་ཏུ་ཕྱི་རྩེ་ལ་ཉི་དོན་མི་མཐོང་། ཡིད་དབང་ལས་སྤྱིས་བྱི་གཞུགས་སོགས་དང་།
 མི་ལམ་ནང་གཉིས་གཤི་ཡུལ། གསལ་བར་གཅོད་དེ་ཤེས་པ་ཡིད་མངོན་སུམ། དེ་
 མེད་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་ཀུན་སྤུང་མོང་དུ། ཤེས་པའི་རྣམ་རིག་མེད་པར་འགྱུར། ཤེས་
 དོན་དམ་པའི་རོ་པོ་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་གཤམ་ལྟ་བུ། དོན་དམ་པ་རྩེས་
 དཔག་གིས་འཇལ་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པས་བདག་མེད་རྒྱུ་པ་པ་ལྟ་བུ། ཐ་སྤྱད་པའི་རོ་པོ་མངོན་སུམ་
 འཇལ་བ་ལྟ་བུ་ཡི་སྤོང་པོ་མིག་གཤམ་གྱིས་བཅོད་པ་ལྟ་བུ། ཐ་སྤྱད་ཀྱི་དོན་ལ་རྩེས་སུ་དཔག་པ་མངོན་སུམ་
 སྤང་བས་དུ་བ་ལས་མེད་པོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ཀླུ་ལ་འབྱོར་གྱི་བྲ་མས་བསྟན་པའི། ལུང་བཞིན་
 ལེགས་པར་བསྒྲོམས་པ་ཡི། མཐར་བྱག་བདག་མེད་པའི་དོན་དང་རྟོན་གཉིས་གསུམ་

དང་གངས་མེད་མཐོང་བ་སོགས་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤྱོད་བ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
དེ་མེད་ན། །གང་ཟག་པལ་བའི་ཡུལ་འདས་པ་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཡུལ་གྱི་དོན་མི་མཐོང་། །
མིག་དབང་གིས་མངོན་སུམ་སྤྱོད་བས་གཟུགས་ལ་ནི། །དུང་སེར་པོ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལྟ་བུའི།
སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་བ་ཇི་ལྟ་བ། །རང་སེམས་ལ་ཡང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་
ལ་མི་ལྟས་པར་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་བ་དེ་ཡོད་ན། །དེ་རང་རིག་གིས་མ་ཤེས་པར། དེ་ལ་ཤེས་
མཁན་གཞན་ཡོད་ན་དེ་ལ་འད་ཤེས་མཁན་གཞན་ཡོད་དགོས་པ་སོགས་ཐུག་མེད་འགྱུར། །
ཉེ་དུས་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་འདར་གཞན་གང་ཡོད་ཀྱང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་པོ། །དེ་ཕྱིར་
ཤེས་པ་ནི་ཤིང་རྟ་དང་རྩིགས་པ་སོགས་ལས་བསྐྱོག་སྟེ། །གསལ་རིག་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་
ཡིས། །སྤྱི་ངོལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱང་། །རང་གཞན་ལ་ལྟོས་
པ་མེད་པར་རང་ལ་རང་གསལ་བ། །འདི་ལ་རང་རིག་ཅེས་སུ་བརྗོད། །མངོན་
སུམ་གཞན་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སྤྱོད་གང་། །ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
བྱེད་པ། །རང་རིག་ལས་ཡིན་པས་དེ་མེད་ན། །རྣལ་གཞན་གང་གིས་མངོན་
སུམ་དེ་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཉེ་སྔོན་པོ་མིག་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་ན་མིག་ཤེས་མངོན་རྗེས་གང་གིས་གྲུབ།
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་མངོན་སུམ་དབང་དོན་དུས་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་གཤི་འཐད་རྗེས་དཔག་གིས་
གྲུབ་ན་དེ་མེད་དེ་མངོན་སུམ་མེད་པས་སོ། །རྗེས་དཔག་ནི་མངོན་སུམ་སྤྱོད་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་
ནས་སྒྲེ་བས་མངོན་སུམ་གྱི་རྩ་བ་ཅན། །ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་དེ་ནི་རང་རིག་ཉིད་གྱིས་
ངེས། །ཉེ་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་དགོས་པས་འབྲུལ་རྒྱས་མ་འབྲུལ་བའི་སྒྲོ་ཡི་ཉམས་སྤྱོད་
རང་རིག་ལ། །མཐར་ཐུག་ནས་དེ་ནས་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་དུ་འཛོལ་དུ་མེད། །དེ་ཕྱིར་
སྒྲོ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བྲལ་ཞིང་དབང་ཡིད་མ་འབྲུལ་བའི། །དང་རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་

བཅས་པ། མདོན་སུམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་སུམ་པ་ལྟ་
 ཅུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ། །རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་རྣམ་པར་སེལ་བར་
 བྱེད། །ཡུལ་རྣམས་སུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གྱི་སྒྲི་ཙམ་སྒྲོས་བཟུང་ནས། །མིང་སུམ་
 པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་དང་འདྲེས་པ་ལྟར་བསྐྱེས་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་བྱེད་པ། །དེ་ནི་རྟོག་བཅས་
 གྱི་ཡིད་ཡིན་ལ་དེ་དག་གིས། །འཛིག་རྟེན་ན་དགག་སྒྱུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲ་ཆོགས་བྱས་པར་
 བྱེད། །བད་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་དང་དུང་འགོ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་བོས་ཀྱང་། །སྒྲོ་ལ་
 དོན་གྱི་སྒྲི་ཙམ་སྒྲུང་བ། །དེ་མིང་མ་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱེས་ན། མིང་དང་འདྲེས་ཅད་གི་རྟོག་པ་
 དེས། །དོན་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་དང་ལྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །སྟེ་དེ་དག་མེ་ལ་འགྲོས་པ་
 དང་རྒྱལ་སྟེགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི། རྟོག་བཅས་ཡིད་ནི་མེད་པ་ན། །
 སར་དགག་པ་དང་རྒྱུབ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱན་འཛིག་རྟེན་མེད་ཀྱིར། །དེས་དོན་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་དང་འཇུག་ལྟོག་གི་བསྐྱབ་པའི་གནས། །གང་ཡང་སུ་ལའང་བསྟན་པར་
 མི་རུས་སོ། །རྟོག་པས་མ་འོངས་དོན་གཉིད་དང་འདས་པའི་རྟོག་པ་སོགས། །གྱིས་
 ད་ལྟ་མདོན་གྱུར་མིན་པ་འང་སྒྲོས་འཇལ་ཞིང་སྒྲུབ། །པ་ཡིན་ལ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་རྗེས་
 དཔག་མེད་གྱུར་ན། །རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཟང་པོར་དང་སྒྲུབ་དོར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པས་
 ཐམས་ཅད་བཅས་མ་ཐག་པའི་བྱིས་པ་བཞིན་དོན་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 འགྱུར། །རྟགས་དུ་བལྟ་བུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་མེ་ལྟ་བུ་གང་གོ་རུས། །པ་དེ་ནི་
 རྟགས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ལྟ་བུ་པ་དང་། །བསྐྱབ་བྱ་དེ་རྟགས་དེའི་རྗེས་
 སུ་འགྲོ་བ་དང་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལྟོག་ན་རྟགས་དེ་ལྟོག་པའི་བྱུང་བ་སྟེ། །ཚུལ་གསུམ་ཆད་

ན་བསྐྱུང་བ་ལྟུང་པ་ལ་འབྲུག་པ་མེད། །མདོན་རྩིས་ཚད་མཉམ་པའི་ཐོག་དུང་པ་
གཏན་ལ་ཐབ་པའི། །རྟགས་དེ་ལས་དབང་པོ་ལ་མོགས་པའི། །ཕྱོག་ཏུ་ཐུང་པ་
འགའ། །ཞིག་རྩིས་ལྟ་དཔོག་སྡེ་ཤིས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནེ་ཡང་། །པདག་གཅིག་དང་དེ་
ཐུང་གང་དུ་གི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་བསྐྱུང་བ་བྱ་གང་། །ཞིག་འབྲུག་པ་དེ་ཐུང་གི་
འབྲེལ་བས་འབྲས་ཐུས་རྒྱ་བསྐྱུང་པ་འབྲས་ཐུང་རྟགས་དང་པདག་གཅིག་འབྲེལ་བྱི་ཕྱོགས་རང་
བཞིན་གྱི་རྟགས། །གཉིས་རང་སྤང་དུ། མི་དམིགས་པའམ་འགའ་རྒྱ་དམིགས་
པས། །དགག་བྱ་གང་ཞིག་འགོག་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས། །དེ་ལྟར་རྟགས་
ཤིགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཏུ་གནས། །དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་མཐར་ཐུག་དུ་
མ་དང་སྤགས་པས་བྱང་གསུངས་པའི་ཤིགས་པས་བྱང་དབྱེད་ན། ཡང་དག་ཏུ་ན་ལའོར་འདས་ལ་
མོགས་པ་འདི་ལྟར་སྤྲང་བ་ཀུན། །ཡི་ནས་རྣམ་དབྱེད་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཁྱིལ་དང་། །ཐ་སྡང་དཔྱད་བྱེད་གྱི་མཐར་ཐུག་པོ་རྗེ་ཐེག་པ་ནས་གསུངས་པའི་ཤིགས་པས་དབྱེད་
ན། རྒྱུད་དག་པ་ན་སྟོད་བརྟན་དག་པ་འཕམ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བས། །དེ་ཐམས་ཅད་གནས་
ཚུལ་ལ་དག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་གནས། །སྟེ། །དངོས་པོ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱེ་བ་སྟེ། །དངོས་མེད་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཅམ་ལ་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན། །པས་དེ་ཁྱིལ་ཐུས་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་དང་ཐུས་པ་
བཀག་པའི་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་དངོས་མེད་པ། །གཉིས་ཀ་གནས་ལུགས་ལ་མ་བྱུང་བས་རང་གི་དོ་
པོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་། །མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལ་སྟོང་གཞི་
ཐུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། །དེ་བཅད་པའི་སྟོང་བ་གཉིས་རང་མཚན་ཐ་དང་ཏུ་མེད་པས། །སྤྲང་

བ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་དང་དེ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་གཉིས་པོ་དབྱེར་མེད་པར་སྒྲུབ་དུས་ནས་སྟོང་ལ་སྟོང་
 དུས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་སྒྲུ་རྟོག་གི་ཡུལ་མིན་པས་མིང་ཚིག་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་གྲུབ་
 བརྗེད་པ་དང་བྲལ། ། འོ་ན་སྤྱི་ཤོག་སྟོགས་ན་རྣལ་འབྱོར་བའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། ། བ་འཛིག་རྟེན་ན་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་རི་སྟེད་པ། ། ཡོད་སྒྲུབ་
 དང་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ལ་འདུ། ། དགག་པའི་རྣམ་པ་རི་སྟེད་པ། ། མེད་དགག་གྲུལ་
 དུ་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་དང་མ་ཡིན་དགག་གྲུལ་དུ་ཚོས་གཞན་འཕེན་པས་བསྐྱུས། །
 མཛོམ་སྤྱི་སོགས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འཐད་པ་དགག་པ་དང་འཐད་པ་
 སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཀྱི། ། རྣམ་གཞག་ཚུལ་བཞིན་ངེས་པར་བྱས་པར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་
 མོན་དུ་སོང་ནས། ། གཞན་ལ་འང་རིགས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར། ། རང་ལུགས་འཐད་
 པ་སྒྲུབ་དང་གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་སྤྱན་འབྱེན་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །
 གཞན་ལུགས་སྤྱན་འབྱེན་ལ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི། ། གཏན་ཚིགས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་
 ལྟར་རང་རྒྱུད་དུ་འགོད་པ་དང་། ། ཚུལ་གསུམ་མ་ཚད་ཡང་ལ་རོལ་གྱི་ཁས་བླངས་དེ་
 རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ། ཐལ་བའི་ངག་གིས་པ་རོལ་དེ་སྤྱན་འབྱེན་པའི་
 སྤྱན་འབྱེན་ཡང་དག་པའོ། ། ཚུར་རོལ་མཐོང་བའི་བ་སྟོད་ལ་ཡང་གནས་ཚུལ་དང་སྒྲུབ་ཚུལ་
 དག ། མི་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ། མ་དག་ཚུར་རོལ་མཐོང་བ་འཛིག་
 རྟེན་དང་། ། དག་པ་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི། ། ཀུན་ཏུ་བ་སྟོད་
 ཚད་མ་གཉིས། ། ཡོད་དེ་དེ་གཉིས་དཔེར་ན་རང་ཡུལ་ཙམ་མཐོང་བའི་མི་དང་རང་ཡུལ་དང་ལྷ་
 ས་གཉིས་ཀ་མཐོང་བའི་ལྟ་ཡི་མིག་བཞིན་ནོ། ། ཚད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནི་སོ་སོར་མི་འབྲུལ་

པལ་བྱུང་པར་ཡང་། འོ་པོ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་པ་དང་ལས་ཀྱིས་ཐད་ཅུང་བྱེ། འདྲ་
པོ་འོ་པོ་ཡུལ་གེས་བྱ་ཉི་ཆེན་པ་དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་སྟེ། འོ། རྒྱ་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་པར་
ཡུལ་དེ་མཛོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་ཚུལ་བཞིན་ཉེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
བཟུང་བ་ལས་ཉོག་མེད་མིག་གེས་ཀྱིས་པར་ཡུལ་སྟོན་པོ་ཚུལ་བཞིན་བཟུང་བ་དང་ཉོག་པཅས་ཡིད་
གེས་ཀྱིས་དུ་བའི་ཉོགས་ལས་མེ་ཡོད་དུ་འཛོན་པ་ལྟ་བུའོ། སྟེ། འོ། བྱེད་ལས་ཚུར་མཐོང་གི་
ཡུལ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་དོགས་སེལ། བའོ། འབྲས་པ་སྐྱབས་སུ་བཅས་པའི་དོན་དེ་མ་
ལོར་པར་ཡོངས་སུ་འཛོན་པའོ། གཉིས་པའི་འོ་པོ་གེས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་གེས་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱ་ནི་རི་ལྟའི་ཆོས་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་རྗེས་ལས་སྟེ། བའོ། བྱེད་ལས་ཚུར་མཐོང་གི་སྟོན་བསམ་མི་བྱུང་བའི་
ཡུལ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་དོགས་སེལ། བའོ། འབྲས་པ་གེས་བྱ་རི་སྟེད་པ་མཁུན་པའི་
འབྲས་པ་ཅན་ལོ། དོན་དམ་ལ་ཡང་སྟེ་མེད་ལག་མེད་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་གྲངས་པ་དང་། རྒྱུས་པ་
ཐམས་པ་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ རྒྱུ་གྲངས་མིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས། གེས་བྱ་དེ་
འཇལ་བ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི། ཆོད་མ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། རོ། རོ། ཆོད་མ་བཞི་པོ་དེ་སྐྱ་མ་ལ་བཞེན་བྱི་མར་འབྱུག། མིག་སྟོན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་
པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཐམས་པ་ཅད་ལ་ལྟ་བུའི་ཆོད་མའི་མིག་ནི་རྒྱུ་
སྐྱངས་ཏེ། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དག་དང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
མཉམ་པའི་དོན་མཐོང་བྱ། རྒྱ་དོན་འདྲེས་འཛོན་ཀྱི་ཉོག་པ་མེད་པའི་དབང་ཡིད་དང་
ཉོག་པཅས་ཀྱི་སེམས། ཁི་དཔེར་ན་དབང་གེས་ཉོག་མེད་ལྷན་གཉིས་མཐོང་བ་དང་ཡིད་གེས་

ཉོག་མེད་མྱི་ལམ་དང་ཉོག་བཅས་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་འབྱུལ་བ་བཞིན། །དེ་རྒྱུ་ལ་ལ་འབྱུལ་
 བའི་ཆ་དང་ཟླ་གཅིག་ཉིན་སྐར་ཐག་པར་འཛིན་པ་ལྟར་ལ་འབྱུལ་བའི་ཆ་ཡང་ཡོད་ཕྱིར། །མི་
 བསྐྱུ་བ་དང་བསྐྱུ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་གཞག་གྲུབ། །གལ་ཏེ་ཆད་
 མ་ཆད་མིན་གཏན་ནས་མེད་གྱུར་ན། །འབྱུལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་དང་མ་འབྱུལ་
 བའི་ཕྱིར་བདེན། །བ་སོ་སོར་རྒྱུ་ལ་པར་དབྱེ་བ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པས། །ཕྱི་རོལ་པ་
 རྒྱུ་ལ་དང་ནང་པ་བདེན་པ་འདར་མི་སྲིད་པས། །གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱུ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད་མི་སྲིད། །
 འོན་དམའ་པ་དབྱེད་ན་མ་གྲུབ་པས་སོ་སྒྲུལ་ན་དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་གྱིས་ཡང་དག་པ་དེ་ཁོན་ཉིད་དུ་
 དབྱེད་བྱས་ན། །མའོན་སྐྱུ་དང་རྗེས་དཔག་གི་ཆད་དང་ཆད་མིན་དགག་བྱ་སྐྱུ་བ་བྱ་ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་སོགས། །གྱིས་རྒྱུ་ལ་གཞག་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟ་བར། །སྒྲོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དེ་
 ལྟ་དེ་ལྟར་ཡང་། །རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྒྲོང་པར་གྲུབ་པ། །དེ་ཕྱིར་ཡང་མེད་
 གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཀུན་བྲལ་ཉིད། །ཁི་དཔེར་ན་མེ་ཡི་ཆ་བ་ཇི་བཞིན་
 ཏུ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ཀུན་ལ་ཁབ་བྱེད་ཏུ་གནས། །དེས་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་ལ་
 དང་དེ་མེད་པའི་སྒྲོང་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་པར་ཆོས་ཀུན་ལ་གནས་པས། །
 སྐྱུ་ལ་དེ་ཐབས་དང་སྒྲོང་པ་དེ་ཐབས་བྱུང་ཉིད་ཡིན་སྟེ། །ཐ་སྙད་ལྟ་བུ་གཅིག་
 བཀག་ནས་ཅིག་ཤོས་དོན་དམ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་བ་པ་དང་དོན་དམ་བཀག་ནས་ཐ་སྙད་ཁོན་སྐྱུ་བ་མི་
 རུས། །པས་སྐྱུ་ལ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་ཡིན་ནོ། །མི་དགོས་སོ་སྐྱུ་ན་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་ཡིན་
 མིན་མ་དབྱེད་པར། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ན་མཐོང་བ་ཙམ་ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་ལས་སྒྲུངས་པ་ཞིག་གིས། །དོན་དམ་ཉིད་ལ་འཇུག་ཅེན། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་ལ་འཇུག་

པ་ནི་བཀག་པ་མེད་མོད་གྱི། །ས་ཐོན་འདི་ལས་ལྷ་གུ་འདི་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། །དེ་ལ་བརྟེན་དོན་སྦྱེ་མེད་
སོགས་དཔོག་པ་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་འང་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་མིང་
མ་བཅུགས་ཀྱང་དོན་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་མི་སྟོང་། །སྦྱེ་སྤང་མི་རུས་སོ། །གངས་ལ་ཅོད་
སྟོང་ཐ་སྟོད་ཆད་མ་ལ་དག་མ་དག་གི་ཆད་མ་གཉིས་མེད་ན། །དག་པའི་ཆད་མ་ལོགས་སུ་
མེད་པས་མ་དག་པའི་ཆད་མ་ལྟར་དག་པའི་གཟིགས་པ་རྫུན་པར་འབྱུང་ཞིང་། །མ་
དག་པ་མཐོང་བའི་དུང་ལ་ཡང་། །དཀར་པོ་དང་སེར་པོ་བདེན་པ་དང་རྫུན་པའི་རྒྱུ་
གཞག་མི་འཐད་དོ། །དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ལ་གཉིས་མེད་པར་རྒྱུ་གངས་པའི་དོན་
ཅུམ་ཡིན་ན། །མེད་པར་དགག་པའི་སྟོང་པ་ལམ་གྱིས་བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག་དུ་གཞན་པ་
མི་ཤེས་ཤིང་། །དོན་དམ་མེད་པ་ཅུམ་སོགས་ཀྱང་སྟོས་པ་ཡིན་པས་སྟོས་པའི་མཐར་ལྷུང་
ལ། །དེ་སྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་དངོས་པོ་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་རང་གིས་རང་ཉིད་
ཀྱང་འཛིག་ །སྟེ་རྒྱུས་མི་ཐུབ་པོ། །དེ་ཁོན་ཉིད་དུ་ནི་གཞལ་བྱ་ཀུན་རྫོབ་མ་གྲུབ་ཅིང་། །
འཇལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་རྒྱུ་ཤེས་ཚོགས་པ་དུན་དང་རང་རིག་ཀྱང་། །དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་
པས་སྤང་སྟོང་དཔྱད་མེད་ཚུ་བློ་འདྲ། །བདེན་གཉིས་མཐར་ཐུག་ན་བདེན་པ་དཔྱད་མེད་
པའི། །བདེན་གཅིག་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་དེ་ཉིད་མྱང་འདས་དང་ཡང་དག་
པའི་མཐའ། །ཡིན་པས་ཚོས་ཀུན་དེ་ལ་དེ་ལས་སོགས་དཔྱད་དུ་མེད་པར་མཐར་ཐུག་པའི་
ཕྱིར། །ཤེས་ཅིང་ཀྱི་སྟོང་དང་ཤེས་བྱ་ལུ་དཔྱད་མེད་པའི་སྟུ། །དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེ་ཡིན་
པས་དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟངས་པ་ལ་མཐའ་དཔུས་བུལ། །དེ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རིགས་

པའི་ལམ་ན་ལྟ་བུའི། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་བཟང་བཟང་ནས་སུ། །བདེ་བར་
 གཤེགས་དང་དེ་ཡི་སྒྲུལ། །བྱང་མེས་སློ་གྲོས་ཆེ་རྣམས་ལམ་གང་ནས་ནི། །
 གཤེགས་པའི་ལམ་བཟང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་མཐོང་བུ་སྟེ། །འདི་ན་མདོ་སྒྲགས་
 ཐེག་པའི་ཚུལ། །རྟེན་དཀར་པ་རང་གི་བཞོན་ནམས་ཀྱིས་དུས་སུ་རྟེན་པ་ལ། །རང་
 རྒྱུད་ལ་དེའི་རོ་མྱོང་བ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག། །འདི་ལྟར་རིགས་པ་
 རྣམ་བཞི་དང་། །ལྟན་པ་སློ་གྲོས་སྣང་བ་ཅན། །གཞན་ཀྱི་རྟེན་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 གཞན་བྱིང་ལ་མི་འཛོག་པ་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མཐུ་དེས། །རིགས་པ་རྣམ་བཞི་དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་རྟོན་པ་བཞི་ནི་ངེས་པར་སྟེ། །པར་བྱེད་དོ། །དེ་འབྲའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དཔྱོད་པའི་
 སློ་དང་མི་ལྟན་ན། །མིག་མེད་དམིགས་སུ་བརྟེན་པ་བཞིན། །འཛིག་རྟེན་ན་
 གྲགས་པ་ཙམ་ཀྱི་སྤྱིར་དང་ཚིག་ཙམ་འཛིན་པའི་སྤྱིར་དང་སྤྱི་པ་གཉིས་རྟོགས་སྤྱིའི་རྒྱ་
 མཚན་ཙམ་ཀྱི་སྤྱིར། །གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཚེས་ལ་རྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོན་པ་བཞི་ལས་གོ་བསྟོག་
 རྟེན་ཚེས་ལ་མི་རྟོན་གང་ཟག་ལ་འབྱུང་། །དོན་ལ་མི་རྟོན་ཚིག་ལ་ངེས་དོན་ལ་མི་རྟེན་བྱང་དོན་ལ་དོན་
 རང་མཚན་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་དོན་སྤྱི་མཐོང་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྟོན་པར་དེས་ན་གང་ཟག་
 དག་ལ་ནི། །མི་རྟོན་ཚེས་ལ་བརྟོན་བུ་སྟེ། །ཡང་དག་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་
 ལམ། །སྤྱིས་པ་དེས་གྲོལ་ཀྱི་སྤྱོད་པོས་མིན། །ཏེ་གང་གིས་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ལམ་
 ཡང་དག་པ་ལེགས་པར་སྤྱིས་པ་ན། །སྤྱོད་པོ་ཚུལ་བཟང་རབ་སོགས་ཇི་ཞིག་ལྟར་གྱང་
 རུང་། །རྟེན་པའི་གཤེགས་ཉིད་གྱང་གཏུལ་བུ་འདུལ་བའི་དབང་གིས། །བཤམ་པ་
 སོགས་སུ་སྤྱུལ་བ་བཞིན། །གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་དོན་སོགས་ལས། །འགལ་བར་

བསྟན་ན་སྤྲ་བ་པོ། །ལྟར་སྤྲ་སྤྱོད་ཚུལ་སོགས་བཟང་ཡང་རང་ལ་མི་པན་ཏེ། །
བདུད་གྱིས་སྤྲུལ་བའི་སངས་རྒྱས་མཆོད་དཔེ་དང་སྤྱོད་ལམ་ལུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པས་ཐེག་ཆེན་
ལས་བསྒྲིག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་བཞིན། །ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ནའང་། །
རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ ཆོག་ལ་མི་རྟོན་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་རྟོན། །དོན་རྟོགས་ན་ནི་ཆོག་གི་
ལམ། །སྤེབ་སྤྱོད་བཟང་རན་སོགས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། །དེ་དོན་
རྟོགས་པའི་སྤྲད་དུ་སྤྲུལ་བྱའི་བརྗོད་འདོད་གྱིས། །བདུ་སྤྲུ་བ་སྐབས་ཀྱི་དོན་གྱིས་
གོ་བྱེད་པ་གོ་ན། །སྤྱིར་ཞིང་ཆོག་གི་སྤྲོས་པ་རྣམས། །ལྟར་ལེན་སྤྲད་ནི་ད་ནས་ད་
དུང་སྤྲད་འཆོལ་བའི་སྤྱིར་རྗེས་འཆོལ་བ་དང་མཚུངས། །ཆོག་ལ་འཆེལ་ནས་ཆོག་
སྤྲོས་ན། །རྣམ་རྟོག་མ་ཟད་བར་དུ་ཆོག་ཟད་མེད་འཕེལ། །ལ་དེས་གོ་བྱའི་དོན་ལས་
སྤྱི་སྤྱིར་གཤེལ་ཞིང་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། །བྱིས་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཆོག་གིས་
རལ་བའི་རྒྱ། །ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །ཤིང་ངོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གཅིག་ལའང་། །ཡུལ་
སོགས་དུས་རྒྱུས་པ་སྤྱོད་ཟད་པ་མེད། །མོད་དེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་གོ་བྱའི་ཤིང་དེ་སྐབས་
དོན་གྱིས་གོ་ན། །སྤྲུ་བརྗོད་པ་ཡི་དགོས་པ་དེར་ཟད་དོ། །མཚུབ་མོས་སྤྲུ་བ་བསྟན་
པ་ན། །བྱིས་པས་སྤྲུ་བ་ལ་མི་ལྟ་བར་མཚུབ་མོ་ཉིད་ལ་ལྟ། །བ་ལྟར་ཆོག་ཅམ་ལ་
ཞེན་སྤྲོན་པོ་དག །དོན་ལ་མི་དཔྱོད་པར་ཆོག་གི་དོན་ཤེས་སྤྲུལ་ནས་ཆོག་ཞོན་ལ་དཔྱོད་ན་
ཡང་ཤེས་དུས་དགལ། །དོན་ལ་རྣམ་པར་འཇུག་པ་ན། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་
དྲང་དོན་ངེས་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་བྱས་ནས། །དྲང་བའི་དོན་ལ་ཡིད་མི་རྟོན་
པར། །ངེས་པའི་དོན་ལ་རྟོན་བྱ་སྟེ། །ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གྱིས་གདུལ་བྱའི་ཡུལ་དང་

འདུལ་ཐབས་སོགས་ཀྱི་མཁུན་ནས། །གདུལ་བྱའི་རིགས་ཁམས་དང་ནི་རྩལ་སོགས་
 དབང་པོ་དང་མོས་པ་བསམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འདིས་རྣམ་མཁུན་རྩེ་རིམ་གྱིས་བཤོད་
 པའི་ཐུང་ཐེག་པའི་རིམ་པ་ནི། །ཕྱེས་ནས་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བར་སྐྱས་ཀྱི་གདང་བུ་
 བཞིན་ཏུ་བསྟན། །ལུང་པོ་སོགས་དགོངས་གཞི་གང་ལ་དགོངས་ནས་སུ། །ལྷེམ་
 དགོངས་པའི་བཞིད་དགོངས་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ལྟ་བུ། །སྐྱ་རི་བཞིན་བརྒྱད་པ་ལ་ཁྱད་
 མ་ཡིས། །གཞོད་བྱར་གང་དེ་གསུང་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་གསུངས་པ་ཡང་། །
 ཡོད་བྱིར་ཕྱེས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་མཐའ་བཞི་དང་ནི། །མཐར་ཕྱིན་དོ་རྗེ་ཐེག་
 པའི་བར། །འོག་མ་འོག་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཆ་གང་ཡིན། །པ་ཐོང་མ་གོང་མས་
 གསལ་བར་བྱས་པ་ཡི། །ཉེས་པ་ཟད་པའི་རྒྱལ་པའི་ལུང་བཞིན་གོང་ནས་གོང་རྩེ་རིམ་
 བྱམས་བྱང་བྱམས་བར་རིགས་པས་ཆེས་བྱུང་བར། །མཐོང་ནས་ཀྱང་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་
 དེས་པའི་དོན་འཛིན་པ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པའི་ལ་འབྱེད་དང་པ་བཞིན། །ཅུ་ལྷོ་
 གྲོས་མཆོག་ཅན་དེ་རྒྱལ་གསུང་གི་རྒྱ་མཆོར་རོལ། །པར་རྟེན་སོ། །ཟབ་པོ་དོ་རྗེའི་
 ཐེག་པ་ཡང་། །སྐྱ་རི་བཞིན་ཡིན་མིན་སོགས་མཐའ་དུག་ཆོག་དོན་སོགས་རྩལ་བཞིས་མི་
 ལྷང་བར་རྒྱས་བཏབ་པ། །དོ་རྗེ་ཐེག་པ་མན་དག་གི་ལམ་ཡིན་པས་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་མན་དག་
 དང་འགྲོགས་པའི། །སྟོན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་དཔྱད་རིགས་པ་བཞི་སོགས་ཀྱི་རིགས་
 པས་གཏན་ལ་པབ། །པ་དང་སྤང་སྤྱིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་ལྟ་དང་ལུ་ཅན་ཡེ་ཤེས་སུ་སྒྱུབ་
 པའི་སྟོན་པ་ཡེ་ནས་དག་པ་དང་། །འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔུ་པའི་གཏན་
 ཆོག་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་སྒྱུབ་པ་གཉིས་བྱུང་རྩེ་འཇུག་པ། །སྟེ་ཡང་དག་ཁྱད་པ་གཉིས་

གྱིས་ནི། །གཏན་ལ་དབབ་ནས་སྟེང་པའི་དབྱུང་དོན་གང་ཡིན། །པད་ཡང་ཁྱེན་རྩེ་
ལྷ་ལྷས་ལ་མཆོན་ན་དེ་ལས་ཀྱང་ལྷ་མ་ལྷ་བྱུང་གསངས་པ་པ་རོལ་ཕྱིན་དང་ལྷ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱུ་
སོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། །རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱུ་སོགས་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པ་
ལྷུན་གྱུང་གི་རིག་གངས་ལྷ་བྱུ་ཆེན་པོ་ཡི། །རྩུ་ལ་དུ་རིམ་པར་ཆོག་དོན་སྤྱི་དོན་སྤྱིས་དོན་
མཐར་ཐུག་གི་དོན་གྱི། །དོན་དམ་འོད་གསལ་ལ་ལ་མཆོན་ན་འོད་གསལ་ཙམ་པར་ཕྱིན་ལས་ཀྱང་
བསྟན་པས་ཆོག་དོན་བསྐྱེད་རིམ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ལྷ་བྱུ་སྤྱི་དོན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོང་བཞིས་དངས་
པའི་འོད་གསལ་སྤྱིས་དོན་ནོ། །རིམ་པ་གཉིས་པའི་གཉིས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་སྟོང་པའི་གདོད་
མའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དབང་བཞི་པའི་ཡོ་ཤེས་ག་དག་གི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ནོ། །
གནད་ལ་རྒྱུ་སྟེ་རིམ་པོ་ཆེ་རྒྱུ་མས་ལས་བསྟན་པ་དང་འགལ་མེད་འཇུག་པ་ཡིས། །མདོ་
སྤྱིས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པར་ངེས་པའི་གདོད་ལུས་ཀྱང་འཕྲོག་ཏུ་མེད་པ་བྲོལ་
པ། །སྟོ་ལྷན་མཆོག་དེ་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛོལ་པའི་སྤྱིས། །ཐོག་གསུམ་གང་ནས་བསྟན་
ཀྱང་འཛད་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཏེར་ཆེན་པོ་འཆང་བ་ཡི། །ལུང་རྟོགས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་ཉིད་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན། །ནོ། །ངེས་དོན་རང་
གི་རི་ལྷ་རྟོགས་པ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན། །སྤྱི་དང་རྟོག་པའི་རྫོགས་སུ་འབྲངས་པ་
གཟུང་བ་ལྷུ་པར་འཛིན་པ་སེམས། །ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྒྱུ་པར་གཤམ་ལ་མི་རྟོན་
པར། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཡོ་ཤེས་ཉིད་ལ་རྟོན། །པར་བྱུ་ཤི། །སྟོང་མི་སྟོང་གཉིས་
ཡིན་གཉིས་མིན་སོགས་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི། །ཕྱི་རོལ་དུ་གཟུང་བ་དང་
ནང་དུ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སེམས། །འབྲུལ་བ་ཡིན་པས་དེ་དེས་གང་
དམིགས་པ་དེ་ནི་རི་ལྷ་རྟོགས་པ་དེ་ལྷུང་རྒྱུན། །ཉིད་སྟོང་མི་བཟོད་པས་སོ། །དཔེ་ཆོས་

ཉིད་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་ལ་དངོས་སུ་སྒྲོར་མི་རུས་པས་མི་རེག། །དེའི་རྒྱ་
 མཚན་དངོས་པོར་དམིགས་དང་དེ་བཞག་པའི་དངོས་མེད་དམིགས། །དང་དངོས་
 དངོས་མེད་གཉིས་སུ་དམིགས་དང་གཉིས་མིན་དམིགས། །པ་སོགས་རི་ལྟར་
 དམིགས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་གཡོ་བ་ཡོད་པས་དམིགས་པ་སྟེ། །དམིགས་པས་དངོས་མེད་དང་
 དངོས་པོ་སོགས་གང་བཟུང་ཡང་བདུད་ཀྱིས་ནི། །སྟོད་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་མོད་འཇམ་
 དཔལ་རྣམ་པར་འོས་པ་སོགས་ལས་གསུངས། །དངོས་པོ་དགག་དང་དངོས་མེད་སྐྱབ་པ་ལྟ་
 བུ་སོགས་དགག་ཉོག་སྐྱབ་ཉོག་གང་གིས་ཀྱང་། །དམིགས་པ་ཡིད་འཛིན་སྟངས་འཛིག་
 པར་བྱེད། མི་རུས་ལ། །ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་བསལ་བ་དང་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱབ་པ་འཇམ་
 བཞག་ཏུ་མེད་པར་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མཐོང་ན་དམིགས་
 པའམ་སྒྲོས་པ་ལས་གྲོལ། བ་ཡིན་ནོ། །གནས་སྐབས་དེར་དམིགས་བྱ་གཟུང་བ་དང་དམིགས་
 བྱེད་འཛིན་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། །སེམས་སྟོང་མ་ཡིན་པར་
 རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་ལ་གར་པས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འོད་གསལ། །བ་
 ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་ཁེགས་པ། །འདི་ནི་ཡེ་
 ཤེས་མཆོག་ཏུ་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཉི་མའི་གཟུགས་ལ་དམུས་ལོང་བཞིན། །
 རྩུང་མཐོང་གི་བྱིས་པས་དེ་སྟོན་ཆོས་ཉིད་མཐོང་མཆོང་། །བས་དོན་རི་ཙམ་གྱིས་
 རྟོང་པ་སོགས་རི་ལྟར་བསམས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲོས་མི་ཤེས་པས། །དེའི་
 རྟོབས་གྱིས་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲོས་པ་ཀུན་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་མི་རུས་པར་སྒྲག་པ་
 སྟེ། །འོན་ཀྱང་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་རིས་དོན་ཡང་དག་པའི་ལུང་དང་ནི། །བདག་ཉིད་

དོན་རྒྱུ་པར་ངེས་པ་ཤེས་པར་རལ་གྱི་མཆོད།

ཆེན་པོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཁས་ལེན་ཀྱན་དང་བལ་བ་མཐའ་ཀྱན་འགོག་པའི་རིགས་པ་
དང་། །མན་ངག་བརྒྱད་པ་ཅན་གྱི་བླ་མའི་མན་ངག་དང་དེ་ལ་མོས་གུས་བཙོས་མིན་སྟེས་པའི་
སྟོབས་ལས་ནི། །དམུས་ཡོང་གི་མིག་ཐོབ་པ་བཞིན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་དེ་སོ་སྟེ་འོ་སྐབས་སུ་རྗེས་
སུ་མཐུན་པའི་པམོད་པའི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་དང་བདེན་པ་མཐོང་བའི་སྐབས་མདོན་སུམ་དུ་
རང་ལ་སྟངས། །བས་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ་ལ། དེ་ཆོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །
ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་འོ་མཉེན་བའི། །ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་སྟིང་ལ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བའི་
དགའ་བ་རྒྱས་པའི་མིག །རྒྱ་བུར་གྱི་མིག་མ་ཡིན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟུན་དེས་བདེ་གཤེགས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱར་ཉེ་ཆོས་སྐྱུ་ལ་གཏོད་ཅིང་ལྟ་བར་བྱེད། །དྲོ། །སྐབས་འདིར་ནི་ལམ་འདས་
བདེ་སྟག་བཟང་རན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ས་ལུས་པ། །འཕྲིན་ཏུ་འཕྱེད་མེད་པ་མ་ཉམས་
པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུན་པས། །མིང་ཚིག་ལ་སོགས་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
ངེས་པར་ཤེས་པའི་གཏིང་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་བརྗོད་པ་ཐོབ་ཀྱང་། །གང་ལས་
བརྒྱལ་ཉེ་བསྟན་ཀྱང་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་མཛོད་མ་ལུས་པ་བརྗོད་
ལ་མ་ཁས། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་མ་ཁས་པར་བྱས་
པས། །མཐར་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲུག་པའི་དོན་རང་གིས་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་དུ་
མཐོང་བའི་ཆོ། །འབྲས་ལ་སོགས་པའི་སྟིང་པོའི་ཐོབ་པ་ཐུར་དུ་ཕྱིའི་སྟུན་པ་པ་སོ་ནས་རིམ་
གྱིས་སེལ་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱན་མཐར་ཐུག་བདེན་
གཉིས་ཟུང་འབྲུག་དེ་ལ་གཞོལ་བར་ཤེས། །ཉེ་དེ་དག་གིས་རྟོགས་པུ་ཆོས་དཔྱིངས་གཅིག་ཡིན་
ལ་དེ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གཅིག་ལས་མེད་པས་སོ། །དེ་ཐུར་བདེ་གཤེགས་གདུལ་བྱ་རྒྱལ་ས་
ཁས་སྐྱོད་པར་ལ་སོགས་པ་དང་མཐུན་པར་རིམ་གྱིས་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁུན་ཞིང་། །དེས་

བསྟན་པའི་ཐབས་ཀྱན་ནམ་མཁུན་ལ་མཐར་གཞི་ལ་ཞིང་འབབ་པས་ཡང་དག་པའི་ལམ་མོ་
 ཞེས། །སྟོན་དང་དེ་ཡི་བསྟན་པ་ལ། །བདུད་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཡིད་
 ཆེས་ཕྱིར་ལྟོག་པ་མེད་པར་སྒྲི། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པས་ན་སྟོང་
 ཞིང་མི་གནས་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སམ་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་དེ་
 ཐོབ་པས། །སྟོན་དང་ཞི་མཐའ་ཆེད་དུ་དགག་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་གྲོལ། །
 ལ་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱན། །
 སྟོགས་དང་དུས་ཀྱི་ལུ་མཐར་བྱུང། །པར་སྒྲུལ། །དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་
 རྩོལ། །མ་ཞོར་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་བཞིས་ལེགས་པར་བསམས་
 པའི། །བྱེད་ལས་རྟོན་པ་རྣམ་བཞི་དང་། །ལྟན་པའི་རྒྱ་མཆོག་དྲི་མེད་ལས། །
 འབྲས་བུ་ཐབ་མོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །སྟོང་བ་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་ན། །གདོད་མའི་རིག་
 པའི་དབྱིངས་སུ་ལལ་བས་མ་རྟོགས་པར་རྒྱས་བཏབ་པའི། །པ་ལྟ་བུར་བྱུང་སྟོབས་
 པའི་གཏེར་ཆེན་བརྒྱད་གྲོལ་ཏེ། །སྟོན་ཆད་ཐོས་དང་བསམས་པའི་གཞུང་། །
 བམ་ཡང་བརྗེད་པ་མེད་པ་དྲན་པའི་གཏེར། ༡ །བན་པས་བཟུང་བ་དེ་དང་དེའི་རྟོགས་
 དགའ་བ་ཐབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ས་ལམ་སོགས་རྒྱ་ཆེའི་དོན། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་
 འབྱེད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་གཏེར། ༢ །མདོ་དང་རྒྱད་སྟེའི་རྟོགས་ཕྱི་དོན་མཐའ་
 དག །ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་རྟོགས་པའི་གཏེར། ༣ །ཐོས་པའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ། །
 གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་བཞི་ཐོབ་པས་ནམ་ཡང་མི་བརྗེད་པ་གཟུངས་ཀྱི་གཏེར། ༤ །དོན་དང་
 མཐུན་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པས་འགྲོ་བ་ཀྱན། །ཡིད་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་སྟོབས་

པའི་གཏེར། ༥ ། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རིན་ཆེན་མཛོད། ། སྐལ་ལྷན་ལ་རྗེས་སུ་འདོམས་པ་
དང་། བས་སྒོལ་རིགས་པས་ཚར་གཅོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་ཚོས་ཀྱི་གཏེར། ༦ །
རང་ཉིད་འཚང་རྒྱ་བ་དང་དེས་ཚོས་སྟོན་པ་དང་དེ་ལས་དགེ་འདུན་འཕྱུང་བའི་ངེས་པས་དགོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་གཏེར་འཚོབ་པས་རིགས་རྒྱན་ནི། ། མི་གཅོད་པ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་གཏེར། ༧ ། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་བབ་པའི་ཚོས་དེ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས། སྐྱེ་
མེད་མཉམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ། ། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་སྐྱབ་པའི་གཏེར། ༨ ། འདིར་
དན་པ་སྒོ་གོས་རྟོགས་པ་གཟུངས་བཞིན་ཐོབས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་ཚོས་ཀྱི་གཏེར་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒོ་བས་
པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་དེ་བརྒྱད་ཀའི་སྤྱི་མིང་དུ་སྒོ་བས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ལས་
གང་ལའང་མི་འཛིགས་པའི་སྒོ་བས་པ་སྐྱེ་ལ་སྒོ་བས་པས་ཚོས་སྤྱང་བ་ལ་སོགས་པ་འཕྱུང་བས་དེ་དག་གི་
གཅོ་བོ་སྒོ་བས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྒོ་བས་པའི་གཏེར་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ཐོབ་ནས་མི་
འབྲལ་ཞིང་རེ་རེར་ཡང་པ་མཐའ་ཚད་མེད་པའི་མི་བྱད་པའི། ། གཏེར་ཆེན་བརྒྱད་ལ་
དབང་འབྱོར་གང་། ། སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བས་དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་མཆོག་
གོ་ཞེས་བསྒྲགས་བཞིན་ཏུ། ། དང་རིག་པ་འཛིན་པ་ལྷུང་དུ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་
པོར་འགྱུར། ། རྟོ། ། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་པན་པར་བཞེད་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་། །
རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་པ་ནི་རིགས་པའི་ལམ་དང་མི་འགལ་བ་ཐ་སྟོན་དང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱིད་ཀྱི་ཚད་མ་
དག་གིས་བྱི་རོལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སོགས་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གྲུབ་པས་ན། །
དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གསུམ་པ་དང་གྲུ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་གཉིས་དཔྱོད་པའི་གཞུང་ལ་སོགས་པ་ཚད་
མའི་ལམ་ནས་སྟོན་པ་དང་དེས་བསྟན་པའི་ལམ་དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་དད་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པས།
ཚད་མའི་གསུང་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཁས་པར་གྲགས་པ་དང་ཉན་རང་བྱང་སེམས་

ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རི་བཞིན་མ་མཆེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་དག་གི་བདེན་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲན་
 མེད་པ་དེ་མཐོང་། །དོ། །རང་ཉིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མཆེན་པས་
 གཟིགས་པ་གིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་དག་ཅིང་། །གཞན་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ལས་སྒྲོབ་པའི་བྱུགས་རྩེ་
 ཆེན་པོའི་མཐར་སོན་པ། །ཤུག་ཉི་མེད་མཆོག་བདེ་བར་གསལ་གསུང་པས་གདུལ་བྱ་
 རྣམས་ལ་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་བསྟན་ནས། །བདག་གིས་གང་བརྟེས་བདུད་ཅིའི་
 རོ། །འདི་དག་རིགས་པ་བཞི་དང་ནི། །རྟོན་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་མྱོངས་གིག་
 ཅེས། །པདྨ་རྒྱུད་རྣམས་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ནས་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེས་པའི་བདུད་ཅིའི་བགོ་
 བཤའ་འཛིག་རྟོན་འདིར་མཛད་ནས་སྐལ་བཟང་གི་སྒྲེ་པོ་དུ་མཞིག་གིས་ཀྱང་རོ་དེ་མྱོངས་བར་གྱུར་
 ཀྱང་། །སྟིགས་མ་ལྷ་དང་ཁྱད་པར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷ་བའི་སྟིགས་པའི་དབང་གིས་རྟོན་
 པའི་རུས་དེར་སངས་། །དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་རིགས་པ་བཞིའི་ལམ་ནས་དེས་སྒྲེས་མི་སྒྲེད་པ་དང་
 རྟོན་བཞི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་རོ་མཆོག་ཀྱལ་མ་པ་
 མྱོང་དགའ་བར། །གཟུ་པོའི་སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་པན་འདོད་ཀྱི་ལྷག་པའི་
 བསམ་པ་དང་། །གིན་ཏུ་འབྱུང་བར་དགོན་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཤེས་ནས་དད་པས་
 མཆོག་ཏུ་གྱས་པའི་སྒྲོས། །གོང་དུ་བཤད་པའི་ཉིད་དགོས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་རྣམས་དང་ལྷན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ལས་འདི་ལྟར་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མའི་སྒྲོན་མེད་པ་
 སྐལ་བཟང་སྒྲེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲེད་པའི་ཚུལ། །ལམ་ཐངས་རྩུང་ཟད་དེ་གཞུང་རྩུང་ཡང་
 བརྟོད་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་འདི་བརྟོད་ཅིང་བརྟེན་པའི་དགེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ཡིས། །ནམ་མཁའི་
 མཐས་གདུགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་འདི་ཀྱན་དཔེངས་དང་ཡེ་གཤེས་དཔེང་མེད་པའི་འཇམ་དཔལ་ཡེ་གཤེས་

དོན་རྒྱལ་པར་ངེས་པ་གཤམ་པར་པལ་གྱི་འཁྲུག་

སེམས་དཔའི་གོ་འཕར་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལྷུང་དུ་འབྱུང་པར་ཉིད་གྱུར་ཅིག །འཇམ་
དཔལ་སྒྲུ་བའི་ཉི་མར་ཅེ་གཅིག་ཡིད་ལ་བཞུགས་ཉེ་མཛོན་པར་ཁ་སྤྲོགས་པའི། །ཉིང་གི་
ཆུ་མེས་དང་པག་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་བྱིན་རྒྱུམས་ཀྱི་ཟེར་རྒྱུན་པོས་སྤྲེས་པས་ཅི་ཡང་བཞད་པ་ན། གློ་
གྲོས་ཀྱི་འདབ་མ་བརྒྱ་སྤྲག་ལས་འཐོན་པའི་ལེགས་བཤད་སྒྲུང་ཅི་འི་རྒྱལ་དམར་ཉིལ་གྱིས་
ལྷུང་བ་འདིས། །ཐུབ་པའི་གསུང་གི་རོམ་ཆོག་མྱོང་བར་འདོད་པའི་སྐལ་བཟང་བྱུང་བའི་
ཆོགས་གྱིས་གསུང་པར་དགོངས་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་དགའ་སྟོན་མིང་
པའི་མཐར་ཐུག་མི་འཛད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག ཅེས་པ་འདི་ནི་སྒྲ་
ནས་འབྲི་འདུན་ཡོད་པ་བཞིན། ཉེ་ཆར་མ་ཐས་པ་ལྷག་བསམ་རྒྱལ་མཆོན་
གྱིས་བསྐུལ་ནས་ས་སྒྲོང་གི་ལོ་རྟོར་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཉེར་དགའི་ཉིན་གཅིག་
ལ་འཇམ་དཔལ་དགེས་པས་བྲིས་པ་མཆོད་ལོ། །ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་དང་བཞི་ཡོད་
དོ། །དགེའོ། །

༥ ། ཁོ་བོས་ལེགས་བཤད་འདི་དག་མཐོང་གྱུར་ན། བེ་ཆོམ་ཆེ་ཕྱ་སྒྲ་ཆོགས་རང་
བཀོལ་ནས། །དོན་ལ་རྒྱལ་ངེས་སྒྲོ་གྲོས་རབ་གསལ་སྒྲེ། །མི་ཟད་སྟོབས་
པའི་གཏེར་ཆེན་རྟེན་པར་འབྱུང། །མེ་ཏུ་རྒྱ་ལེམས་ལེའོ། ། ། །མཆོ་
ལོ། །ཟུར་པར་དུང་རིན་པོ་ཆེ་ཀུ་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་ཁྱེད་ནས་ཡོན་སྒྲུང་ཉེ་བར་དུ་སྒྲུབ་པ་དགའ་ལེགས་
འཕེལ། །བཀྲ་གིས། དགེའོ། །

༥ རོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་འདི་འཆད་པ་ལ།

ཐོད་བྱེད་གྱི་མཚན། བཟོད་བྱ་སྟོན་པའི་གཞུང་། ཡོངས་སུ་ཐོགས་པ་མཐུག་
རོན་གསུམ། གཞུང་ལ། དང་པོར་དགེ་བ་རྩུམ་པའི་ཡན་ལག་བར་དུ་དགེ་བ་
བརྩུམ་བྱའི་དོན། ཐ་མར་དགེ་བ་མཐུག་གི་རོན་གསུམ། དང་པོར་མཆོད་
བཟོད། དམ་བཅའ་གཉིས་ཆིགས་བཅད་རེ་རེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ།
གཞལ་བྱ་བདེན་གཉིས། འཇལ་བྱེད་རིགས་པ་གཉིས་བཤད། དེ་ལྟར་
གཞལ་བའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
གཉིས་པ་ལ། རིགས་པ་གཉིས་སུ་མདོར་བསྟན། རིགས་པ་བཞིས་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་པ་ལ། འཇལ་བྱེད་
རིགས་པ་བཞི། དེའི་བྱེད་ལས་རྟོན་པ་བཞི། འབྲས་བུ་སྟོབས་པའི་གཏེར་ཆེན་
བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།

རིགས་པ་སྤྲ་མ་གསུམ་བཤད། འཐད་སྐྱབ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་
བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་སྦྱར་བསྟན། དེའི་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་བྱེ་བྲག་
ཏུ་བཤད། དེ་གསུམ་མཐུན་པར་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ། རི་ལྟར་སྤྲ་བ་
གཉིས་པ་ལ་བྱ་བྱེད་དང་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་
པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་

པོ། རྒྱུ་ཡི་ཆོག་པ་པ་གཉིས་པ། དེས་ན་རྒྱུ་དང་པོ། གཉིས་པ་ཆོས་ཉིད་རིག་པ་
 པ་ལ། ལྷན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད། ལྷན་པ་དོན་དམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ཡི་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་གཉིས།
 དང་པོ། རྟེན་འབྱུང་ཚུལ་གྱིས་པོ། གཉིས་པ། ཆོས་གཅིག་ལ་ཡང་པོ། གཉིས་པ་
 དོན་དམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ། དེ་ལྷན་རྒྱུ་འབྲས་པོ། གསུམ་པ་དོན་བསྟུ། ལྷན་པ་
 ལྷན་དང་པོ། གཉིས་པ་འབྲས་སྐྱབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱུས་བཤད། དང་པོ།
 དེ་ལྷན་བདེན་གཉིས་པོ། གཉིས་པ་ལ། མདོར་སུམ་གྱིས་འབྲས་སྐྱབ། རྟེན་སྐྱེ་
 དཔག་པའི་འབྲས་སྐྱབ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་སྟན་པ་དང་། ལྷན་པ་ལྷན་པ་
 བཤད་པ། དོན་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ། མདོར་སུམ་ཉིད་ནི་པོ། གཉིས་པ་
 ལ། དབང་པོ། ཡིད། རྒྱལ་འབྱུང་། རང་རིག་བཞི། དང་པོ། དབང་པོ་ལྷ་
 ལས་སྐྱེས་པོ། གཉིས་པ། ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེས་པོ། གསུམ་པ། ལྷན་བཞིན་
 ལེགས་པར་པོ། བཞི་པ། མདོར་སུམ་ལྷན་བསྟུ་པོ། གསུམ་པ་དོན་བསྟུ། རྟེན་
 དཔག་མདོར་སུམ་པོ། གཉིས་པ་རྟེན་དཔག་པོ། དོ་པོ། དཔེ་པ། རྟེན་སྐྱེ་དོ། །
 དང་པོ་ལ། རྟེན་གང་གིས་རྟེན་སྐྱེ་དཔག་པོ། རྟེན་གང་ལས་རྟེན་སྐྱེ་དཔག་པོ།
 རྟེན་པོ་ལྷན་རྟེན་སྐྱེ་དཔག་པོ། གསུམ། དང་པོ། ལྷན་རྟེན་སྐྱེ་པོ། གཉིས་
 པོ། གང་ལ་བཞིན་ནས་པོ། གསུམ་པ་ལ། གཞལ་ལྷན་སྐྱེ་ནས་གསུམ་པོ་
 བཞག་པ། རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞིན་བཞག་པ། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 གཉིས་སྐྱེ་བཞག་པོ། དང་པོ། ཡང་དག་པོ་ནི་པོ། གཉིས་པ། རྒྱུ་པའི་

རྣམ་པེ། གསུམ་པ། ཚད་མ་ལ་བརྟེན། གཉིས་པ། དབྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་།
 རོན་བསྐྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང་། རོན་དམ་དབྱོད་
 བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། ཐ་སྙད་ལ་ཡང་། གཉིས་པ།
 རོན་དམ་ལ་ཡང་། གཉིས་པ། སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན། གསུམ་པ་ཚྱོད་སྤང་ལ། སྦྱི་
 དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ། མི་སྤྱིད་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་དང་། མི་
 དགོས་པའི་ཚྱོད་སྤང་གསུམ། དང་པོ། རྟོག་པ་མེད་དང་། གཉིས་པ། ཡང་
 དག་ཉིད་དུ། གསུམ་པ། ཚད་མ་ཚད་མིན། གཉིས་པ་ལ། ཐ་སྙད་དབྱོད་
 བྱེད་ལ། རོན་དམ་དབྱོད་བྱེད་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་། མཐུན་པར་རོན་བསྐྱ་བ་གསུམ།
 དང་པོ། ཐ་སྙད་ཚད་མ། གཉིས་པ། རོན་དམ་དབྱོད་བྱེད། གསུམ་པ། གཞལ་
 བྱ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། གཉིས་པ། དེའི་བྱེད་ལས་སྟོན་པ་བཞི་ལ། སྦྱར་
 བསྟན། བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་། གཉིས་པ་
 ལ། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པ་བཞི་བོ་རིམ་པར། དེས་ན་གང་ཟག་
 ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་། རོན་ལ་རྣམ་པར་། དཔེ་རོན་དུ་རྣམས་སུ། སོགས་
 ཀྱིས་བསྟན། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སྒྲོ་བས་པའི་གཏེར་བརྒྱད་བཤད་པ་ལ།
 དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གཞལ་བའི་
 འབྲས་བུ། ཚད་མར་གྱུར་པ། གསུམ་པ་ཐ་མར་དགོ་བ་འཇུག་རོན་ལ། ཚུལ་
 རི་ལྟར་བརྩམས་པ། དེ་དག་གི་དགོ་བ་བསྒྲོ་བ་གཉིས། དང་པོ། གཟིགས་
 པ་གིན་རྩ། གཉིས་པ། འདི་ལྟར་བསམ་པ། གསུམ་པ། འཇུག་ཡོངས་སུ་

དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་གཤམ་རབ་རལ་གྱི་འཁྲུག་།

རྩོགས་པའི་དོན། འཇམ་དཔལ་སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་ཞེས་སོགས། མཛད་བྱང་དང་
བཅས་པའོ། །མི་ལམ་པས་བྱིས་པ་མཛད་ལམ། །

༣། །ལྷ་བའི་མགུར་མ་བཞུགས་སོ། །

ཨ་མ་ཏོ། ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ངོ་མཚར། །རི་བཞིན་རྟེན་པ་རུ་སྟོན་
པའི་སྒྲ་མ། །བཀའ་བྱིན་འཁོར་མེད་དེ་སྟོང་དབུས་བཞུགས་གིག། །གང་དྲན་
ཐོལ་བྱུང་གི་ཚིག་གསུམ་སྒྲོ། །ཨ་མ་ཀན་མོ་དེ་ཡུན་རིང་སྟོར་བའི། །བྱ་
ཆུང་སྟོན་པ་ངས་རི་ཞིག་ལྟར་ཏེ། །ཨ་མ་བྱིན་ཅན་དེ་ལྟན་ཅིག་འདུག་པ། །
ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་ལ་ཁད་སྒྲུང་ངོ། །རྩོམ་རྟེན་འབྱུང་དེས་སྒྲིག་ཏུ་བསྟན་
པས། །ཡིན་ཡིན་མིན་མིན་ཏེ་ཨ་མིན་སྟུང་མོ། །གཟུང་འཛིན་སྣ་ཚོགས་འདི་
ཨ་མའི་འཇུག་བག། སྒྱེ་འཆི་འཕོ་འགྱུར་འདི་ཨ་མའི་རླུང་ཚིག། །བསྐྱེད་
ཨ་མ་ཡིས་ཁོ་བོ་བསྐྱེད་སོ། །འོ་རྩོམ་རྟེན་འབྱུང་དེས་སྒྲིབས་པར་རེའོ། །
རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཨ་མ་ཀན་མོ། །ཁོ་ནའི་བྱིན་གྱིས་ནི་གྲོལ་བར་རེ་སྟེ། །
གཟུང་འཛིན་འདི་ཉིད་གོ་འདི་ལྟར་ཡིན་ན། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་
སྒྲིབས་ཐབས་མི་འདུག། །འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་འདི་འགྱུར་མེད་ཨ་མའི། །
རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པས་ན་གྲོལ་རྒྱུ་འདུག་གོ། །ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་བརྗོད་
མེད་ཨ་མའི། །ཅིར་ཡང་བརྟུ་བའི་པར་བརྟེན་ཆུར་བརྟེན། །འདི་དག་ཙམ་
ཞིག་ལ་གོ་རྒྱུ་འདུག་གོ། །པ་ཀན་བཙལ་བས་ནི་མ་རྟོན་པ་དེ། །མ་ཀན་རྟོན་
པ་ཁོ་ཡིན་པར་འདུག་གོ། །ཨ་མའི་པར་ནས་ནི་པ་ཀན་རྟོན་པས། །པ་མ་བྱིན་

ཅན་གྱི་བྱང་སྐྱོབ་སྐྱོད། །གཅིག་མིན་གཞན་མིན་གྱི་ཨ་མའི་བཞིན་རས། །
 རོ་རོ་རྟེན་འབྱུང་གི་མེ་ལོང་ནང་ནས། །ཟིན་པ་མེད་ཚུལ་གྱི་ཡོད་ཡོད་འདྲ་
 རྟེན། །སྐྱོན་པ་ང་འབྲས་ནི་རྟོག་དཔྱོད་མ་ཞུགས། །སྒྲུབ་ཟླ་གྲགས་གྱི་ཞལ་
 ཆེམས་རྒྱང་བསྐྱར། །འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོ་ཡི་བྱ་ཞིག་བཏང་བས། །ཐག་
 རིང་འཆོལ་བ་ཡི་དཀར་ལས་བཞོལ་ནས། །ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཡི་མ་ཀླན་
 མཐོང་སྟེ། །དེ་ལྟ་རང་རེ་ཡི་སྟོ་གསལ་འགའ་ཞིག །ཚུགས་བྱུང་བའི་ན་
 གྲུབ་སོགས་བརྟེན་ལ་ཞེན་ནས། །སྤང་བ་ལིང་ལིང་འདི་རང་སོང་བཞག་ནས། །
 དགག་རྒྱ་རྩ་ཅན་ཞིག་འཆོལ་བར་སྤང་སྟེ། །སྐྱིབ་བྲལ་ཨ་མ་ཡི་བཞིན་རས་
 དེ་ན། །ལང་ལང་ལིང་ལིང་འདི་ཡོད་སྐད་མི་འདུག །གནད་འགག་མ་ཐིག་
 པའི་བཤད་བཤད་མང་ཡང་། །ཨ་མ་ཀླན་མོ་དེ་བློས་དོགས་འདུག་གོ། །
 ཡོད་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་ད་ལྟའི་འདི་འདྲའི། །རང་རང་འགལ་འདུ་ཅན་ཡིན་
 ཆོད་མི་སྤང། །པ་མ་མཛེས་བཅུགས་གྱི་འབྲལ་མེད་བག་ཐེབས། །འཇམ་
 འཇམ་སྐྱིད་སྐྱིད་ཅིག་ཡིན་པར་སྤང་ངོ། །བྱེ་མདོ་རྣམ་རིག་དང་ཤར་གསུམ་
 མཁན་པོས། །ཨ་མ་སྤང་ཆེན་གྱི་ཐལ་ཀར་གཟུགས་ལ། །ཐེམ་པོ་འཇུམ་རིས་
 གྱི་རྒྱ་སྟག་ཁ་པོ། །འཛིན་པ་གྲང་མེད་གྱི་སྤྱེའུ་སྐྱོན་པ། །གཉིས་མེད་ཚུགས་
 བྱུང་གྱི་དོམ་བྱང་ར་མའི། །ཐ་སྟངས་སྤྲོ་ཆོགས་ཞིག་འདོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་། །
 ཨ་མ་ཀླན་མོ་དེ་སྟོར་ནས་འདུག་གོ། །ས་རྟིང་ཀར་འབྱུག་གི་མཁས་གྲུབ་མང་
 པོས། །གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་གྱི་རང་གི་རིག་པ། །ཀ་དག་ལྷན་གྲུབ་གྱི་ཀུན་

བཟང་རང་ཞལ། །མ་བཅོས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། །ཡོད་མིན་མེད་
 མིན་གྱི་ཁས་སྒྲུང་བྲལ་སོགས། །སྒྲ་ཆོགས་ཐ་སྟོན་གྱི་ཞལ་པོ་སྒྲོགས་ཀྱང་། །
 གཤིས་ལྷགས་ཐིག་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ལེགས་ཏེ། །མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་དེ་ཅི་
 ཞིག་ཡིན་ཡང་། །ཕྱི་དོན་མ་བཤིག་པས་སྒོ་འཁུབ་མི་དགོས། །དོན་སྒྲ་སྡེ་
 གཉིས་རྒྱམས་དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག །རང་རིག་མ་ཡིན་ཀྱང་ཆད་གཞལ་
 འཐད་པས། །རྒྱུ་རིག་སྒྲ་བ་ཀྱན་དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག །རང་མཆོན་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟེན་རྟེན་འདྲ་པས། །ཤར་གསུམ་མཁན་པོ་ཀྱན་དགེས་དགེས་
 མཛོད་ཅིག །གསལ་སྟོང་མི་འགལ་བས་བཟུང་ཡང་ཆོག་གི། །སྒྲོབ་བཤད་
 བརྒྱད་འཛིན་རྒྱམས་དོགས་རྒྱུང་མི་དགོས། །ཀ་ནས་དག་ན་ཡང་བཟང་ངན་
 འཐད་པས། །རིག་འཛིན་ཞིག་པོ་རྒྱམས་བཟང་ཞེན་མི་དགོས། །བཅོས་ནས་
 བསྐྱོམ་ན་ཡང་ལྟན་སྐྱེས་འཆར་པས། །རྟོགས་ལྟན་གྲན་པོ་རྒྱམས་ལྷ་རྒྱུགས་
 མི་དགོས། །ཡོད་མིན་སྒྲོས་བྲལ་དེ་ཁས་སྒྲུང་ཆོག་པས། །རྟོག་གི་མགོ་
 འཕྲེགས་རྒྱམས་ཚབ་རྒྱུབ་མ་བྱེད། །འོན་ཀྱང་གཞུང་ལྷགས་ལ་སྦྱངས་པ་
 རྒྱུང་རྒྱམས། །ཐ་སྟོན་སྦྱོར་རྒྱུལ་ཞིག་མ་མཁུན་ཡིན་སྟེ། །ཁོ་བོ་ཁྱེད་ཅག་
 ལ་མི་གྱས་མ་ལགས། །ཕྱི་ཕྱག་བྱུང་ན་ནི་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག །ཁོ་བོ་
 ཀྱན་ཤེས་ཀྱི་ཤར་པོ་མིན་ཡང་། །པ་མེས་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་རྟ་པོ་བཟང་པོ། །
 རྟག་སྦྱོར་གྱས་སྦྱོར་གྱི་ཞོན་རྒྱུལ་མཁས་པས། །གཅིག་སྟུག་རྟོག་འཕྲང་ལས་
 བྱི་ཐར་བར་རེའོ། །འཆོལ་དགོས་མི་འདུག་སྟེ་འཆོལ་མཁན་རང་ཡིན། །

བདེན་པར་མི་ཞེན་ཏེ་རྩུན་པ་ཉིད་ཡིན། །རྩུན་པ་མི་འགོག་སྟེ་བདེན་པ་རང་
 ཡིན། །ཚད་མིན་དྲག་མིན་ལ་ངལ་གསོ་ཆོག་གོ། །ཨ་མ་མ་མ་ཐོང་ཡང་མིང་
 ཅམ་ཞིག་གིས། །པ་མ་དྲིན་ཅན་ཏེ་ཡུན་རིང་སྟོར་བས། །གམ་ན་འདུག་པ་
 བཞིན་འཕྲད་པར་སྒྲུང་གི། །སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཡབ་སྐུས་དེ་བཀའ་དྲིན་ཆེའོ། །སློབ་ཐང་
 གྲགས་པ་དེ་བཀའ་དྲིན་ཆེའོ། །དྲིན་ཅན་སྤྲུལ་དེ་བཀའ་དྲིན་ཆེའོ། །བཀའ་
 དྲིན་གཞོ་ཐབས་སུ་ཨ་མ་མཚོད་དོ། །སྦྱེ་མེད་བརྗོད་བྲལ་གྱི་ཨ་མ་ཆུན་མོ། །
 རིག་པའི་བྱ་ཆུང་དང་ལྷན་ཅིག་འཛོམས་ནས། །ཀྱུན་བཟང་སྦྱོད་པ་ཡི་དགའ་
 སྟོན་ཆེན་པོས། །མ་ཆུན་འགྲོ་བ་ཀྱུན་གཏན་བདེར་འབྲིད་དོ། །ཨེ་མ་ལ་
 རོལ་པའི་དོ་རྩེ། །ཨ་ཏོ་ལ་སྦྱོད་པའི་རྒྱ་མོ། །འོ་ན་ལ་འདི་རུ་བརྟུངས་ས། །
 ཨ་ཏོ་ཡ་དགོན་མཆོག་མཚོད་དོ། །ཞེས་ཨ་མ་རོ་ཤེས་གྱི་རྩུན་ཆོག་བྲག་ཆའི་
 སྒྲུ་དབྱངས་འདི་ཡང་དབྱུ་མ་ཆེན་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ལྷང་སྒྲུ་རོལ་བའི་
 དོ་རྩེས་སྤྱུ་ལ་བའི་གནས་མཆོག་རི་བོ་ཅི་ལྟར་སྤྲས་པའི་ཡི་གེ་བ་ནི་དགེ་སློང་
 དགེ་ལེགས་ནམ་མཁའ་འོ། །དགེ་འོ། ། །།

༥ བཟོ་གུ་རུ་ཨ་ཅུ་མཆོ་བྱི་བཟོ་ཏི་ཀཱུ་ཡ།

ཕྱོགས་དུས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནི། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སུ་
གྲགས་པའི་མགོན་དེ་དང་། །དབྱེར་མེད་མཁེན་བཙུན་དབྱེར་བྱུག་དཔའ་
བོད་ཞབས། །ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་སྒྲིང་གི་བརྒྱུར་མཆོད། །ཨ་དོན་སྒྲེ་མེད་ཡུམ་
གྱི་མཁའ་གྲོང་དུ། །རིགས་ཁམས་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པའི་དཔལ་གྱི་མགྲུང་། །
ཐོལ་བྱུང་དོ་རྗེའི་སྒྲུ་ཡིས་རབ་བསྐྱོད་པ། །ཐོས་པའི་ངོ་མཆོར་སྒྲིང་གི་ཀཱུ་
འཛུམ། །ཆགས་སྒྲུང་བྱི་མས་རྣམ་པར་མ་གོས་པའི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་
མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུན། །གང་གིས་གཟིགས་པ་བཟོད་པའི་རག་འདྲི་ནི། །
ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་དཔའ་བོར་གྱུར་པ་ལགས། །རྒྱ་མཆོན་འདི་དག་གིས་ཐུར་
ན་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་
ལྷུང་སྒྲུ་འཕའ་བའི་དོ་རྗེ་ཞེས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་བསྟན་པར་ཞུགས་སོ་ཙོག་གི་
ནང་ན་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཅི་མོའི་ཏོག་ལྷུང་མངོན་པར་མཐོ་བ་གང་གི་གསན་
བསམ་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བུའི་ལག་རྗེས་ཟབ་མོའི་ལྷ་བ་རང་རྒྱད་ལ་རི་ལྷུང་འབྱུངས་
པའི་ཚུལ་ཉམས་མགྲུང་བཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཅུང་ཟད་བཟོད་ན། དེ་ཡང་ཐོག་
མཐའ་བར་དུ་དགོ་པའི་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་མཆོད་བཟོད་དང་དམ་
བཅའ་གཉིས་ལས། །ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ངོ་མཆོར། །རི་བཞིན་རྗེན་

པ་རུ་སྟོན་པའི་སྤྲ་མ། །བཀའ་དྲིན་ལའོར་མེད་དེ་སྟོང་དབུས་བཞུགས་ཤིག །
 ཅེས་བཞུགས་པར་དཀའ་བའི་ཟབ་མོ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་
 སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྟོང་བཞིན་དུ་སྟོང་ལ་སྟོང་བཞིན་དུ་སྟོང་
 པའི་ངོ་མཚར་བའི་གནས་དེ་མ་ནོར་བར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟེན་པ་རུ་སྟོན་པའི་
 སྤྲ་མ་ནི་བཀའ་དྲིན་ལའོར་ཐབས་མེད་པའི་དྲིན་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲ་མ་
 དེ་སྟོང་གི་དབུས་སུ་རྟག་ཏུ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་བཞུགས་ཤིག་ཅེས་གྲུས་པས་
 མཆོད་པར་བརྟེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་དྲན་ཐོལ་བྱུང་གི་ཆོག་གསུམ་
 སྤྱོའོ། །ཞེས་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ཐུགས་ལ་ཇི་ལྟར་གར་བའམ་
 དྲན་པ་དེ་ཉིད་བཅས་བཅོས་མེད་པར་ཐོལ་བྱུང་གི་ཆོག་གསུམ་སྤྱོའོ་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཆོག་གསུམ་ཞེས་པའི་ཉུང་དུ་འགའ་ཞིག་བརྟེན་པའི་དོན་
 ཡིན་གྱི། གངས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བགྱང་མི་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་ལ་འདབ་བརྟུང་
 ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན་ལ། དབྱུང་སྟོབས་གྱི་སྟོང་པ་བཙལ་
 བའི་རྩལ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་མཐོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྩལ་དང་། དེ་ལ་མ་
 གཞན་དང་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྩལ་བཤད་པ། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་
 སྟོབས་དེ་སྟོབས་རྩལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོ་རྒྱས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཨ་མ་རྒྱན་མོ་དེ་ཡུན་རིང་སྟོར་བའི། །བུ་རྒྱུང་སྟོན་པ་ངས་ཇི་ཞིག་ལྟར་ཏེ། །
 ཨ་མ་དྲིན་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པ། །ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་ལ་ཁད་སྟོང་

དེ་། །ཞེས་ཨ་མ་རྒྱ་མོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟུང་འདུག་དུ་
 མ་ཆེན་པོ་ལ་ཟེར་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་ནི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པས་དེ་ལ་
 དེ་སྐད་དུ་བརྟན་པའོ། །དེ་ཡུན་རིང་དུ་སྟོང་བ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་
 བར་དུ་ངོ་མ་གཤམ་པའི་དོན་ནོ། །འཁྱུང་སྟོན་པ་ནི་ལྟ་བུ་འཆོལ་མ་ཁན་གྱི་སེམས་
 ལ་ཟེར་ཏེ། གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པའི་འབྲུལ་བའི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ན་
 སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་དེས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་ཞེས། ལྟ་བུ་ལེགས་ལྟས་
 དབང་གིས། ཨ་མ་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ་འཁོར་བ་ལས་སྐྱབས་པའི་དྲིན་ཅན་
 དེ་། གདོད་ནས་རང་དང་ལྟན་ཅིག་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་འདུག་པ་སྟེར་ངོ་
 དམ་གཤམ་པ་དེ་ད་གཤམ་ལ་ཁད་དུ་སྟང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ།
 ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་དབྱེད་མ་དབྱེད་ཀྱི་ཁྱད་ཅོམ་ཡིན་སྟུང་དུ་སྟོང་བ་
 ཁོ་ན་ལ་ཡིད་གཏོད་ཚུལ། རེས་འགའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཡིན་གྱང་མི་
 བན་པས་རྟེན་འབྱུང་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་སྟུང་དུ་བསམ་ཚུལ། དེ་ལས་ཟུང་གོམས་
 པ་ན་སྟེར་གྱི་རེ་རེ་བརྩིས་སུ་བྱེད་པ་ཆུང་སྟེ་མི་འགལ་བའི་འཕྲིག་ཚུད་པའི་
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རོ་ཤོ་རྟེན་འབྱུང་དེས་ལྟོག་ཏུ་བསྟན་པས། །ཡིན་ཡིན་
 མིན་མིན་དེ་ཨེ་ཡིན་སྟུང་མོ། །ཞེས་ཐབས་སྤང་ཆ་རྟེན་འབྱུང་གི་ཕྱོགས་རོ་རོ་
 ལྟ་བུ་དེས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལྟོག་ཏུ་བསྟན་པའམ་
 བརྟན་དོན་དེ། དེས་ཅི་ལྟར་བརྟན་སྟུང་ན། རྟེན་འབྱུང་གི་གཏོན་ཆོགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ལྟོག་གྱུར་རམ་མེད་དགག་གི་དོན་སྟེ།

འདྲ་ཞིག་སྒོ་ཡུལ་དུ་གར་ཆེ་འདི་སྟུམ་དུ། མ་བརྟག་མ་དབྱད་པའི་དོར་གང་
ལྷར་སྒྲུང་བ་དེ་ལྷར་ཡིན་ཡིན་བདེན་བདེན་འདྲ་ཡང་། བརྟག་ས་གིང་དབྱད་
དེ་བཙལ་ན་བཟུང་དུ་མེད་དེ་ཡང་དག་པའི་ཚད་མས་མི་རྟེན་པས། མིན་མིན་
སྟོང་པའི་སྒྲོགས་དེ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཨེ་ཡིན་སྟུམ་དུ་སེམས་སོ་ཞེས། དེ་
ལྷ་ན་རྒྱ་འབྲས་སོགས་དོན་གྱི་དོས་ནས་མི་འགལ་བར་ཅི་ལྷར་གཞག་སྟུམ་
དུ་མེད་དགག་ཙམ་ལ་སྒོ་བེ་ཆོམ་དང་བཙས་ཏེ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ལྷ་བུའི་
གདམས་པའི་བརྟན་དོན་འདི་རང་རྒྱད་ལ་སྒྱུར་ན་དེང་སང་གི་ཁ་ལྷ་ཆགས་
སྒྲུང་མ་ཐན་རྣམས་ཨེ་ཡིན་སྟུམ་པ་རེ་འབྱུང་མིན་གྱང་ཐང་། གཉིས་པ་ནི།
གཟུང་འཛིན་སྟུ་ཆོགས་འདི་ཨ་མའི་འཇུམ་བག། སྒྲེ་གི་འཕོ་འགྱུར་འདི་ཨ་
མའི་རྩུན་ཆོག། བསྐྱེ་མེད་ཨ་མ་ཡིས་ཁོ་བོ་བསྐྱེས་པའི། རོ་རོ་རྟེན་འབྱུང་
དེས་སྒྲོབས་པར་རེའོ། ཞེས་བྲི་གཟུང་བ་དང་ནང་འཛིན་པས་བསྐྱེས་པའི་
ཆོས་སྟུ་ཆོགས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་མེད་པས་ཨ་
མ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་འཇུམ་བག་སྟེ། རོལ་རུལ་ཡིན་ཞེས་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་
ཉམས་ཙམ་མོ། གང་ཟག་སྒྲེ་འཆི་དང་དུས་གྱི་འཕོ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་དོན་
དུ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བས་ན་ཨ་མ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྩུན་ཆོག་ཙམ་སྟེ། སྒྲེ་འཆི་
སོགས་སྟོང་པ་ཡིན་གྱང་འཛིན་རྟེན་ན་བདེན་པ་ལྷར་སྟོན་པས་ན་རྩུན་ཆོག་
ཅས་བརྟགས་སོ། དེ་ལྷ་ན་ཡང་དག་པའི་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཨ་མ་སྟོང་ཉིད་
བསྐྱེ་བ་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ན་ཡང་། དེས་མ་ཐན་པར་ཁོ་བོ་

ཅག་འགོ་བ་དུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཁམས་གསུམ་དུ་ཡང་ཡང་འཁོར་ཞིང་
 བསྐྱས་པ་ལྟར་གྱུར་པས་ན། རོ་རོ་རྟེན་འབྱུང་རང་ཉིད་ལ་ཅིས་སུ་བྱས་ཏེ་ལས་
 དཀར་ནག་སོགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་དེས་བདག་སྟོབ་པར་རེའོ་
 ཞེས། མེད་དགག་གི་སྟོང་པ་ཙམ་གྱིས་སྤིང་པ་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་མི་རུས་པས་ལྟ་སྟོང་ཐ་དད་དེ། ལྟ་བ་
 མཐོང་བས་སྟོང་པ་ལམ་དུ་བྱེར་མི་རུས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཉམས་བྱུང་ངོ་ཞེས་
 ཉིད་གྱི་ཉམས་ལེན་མངོན་རྟོགས་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་ཡང་དག་པའི་
 ལྟ་བ་དང་བྲལ་བའི་གཡང་ས་ལས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱག་བརྒྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 འདི་ལ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་མཆོག་ནས་ཉམས་མཚར་གྱི་གསུང་ལ་ཏེ་
 དབྱང་གཞི་ཆེ་བར་སྤང་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་བརྟགས་དགོས་པར་
 མངོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཨ་མ་རྒན་མོ། །ཁོ་ནའི་བྲིན་
 གྱི་ནི་གྲོལ་བར་རེ་སྟེ། །གཟུང་འཛིན་འདི་ཉིད་གོ་འདི་ལྟར་ཡིན་ན། །དུས་
 གསུམ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་སྟོབས་ཐབས་མི་འདུག །འགྱུར་བ་སྣ་ཆོགས་འདི་འགྱུར་
 མེད་ཨ་མའི། །རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པས་ན་གྲོལ་རྒྱ་འདུག་གོ །ཞེས་ཡང་སྟོ་ཡིས་
 གཞལ་ལུགས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཨ་མ་རྒན་མོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་
 པ་ཁོ་ནའི་བྲིན་གྱིས་གྲོལ་བ་ཡོད་པར་རེ་སྟེ། སྟོང་པ་མིན་པར་གཟུང་འཛིན་གྱི་
 ཆོས་འདི་ཉིད་ངེད་ཅག་རྣམས་ལ་སྤང་བ་འདི་ལྟར་གྱུབ་པ་ཡིན་ན། དུས་
 གསུམ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་སྟོབས་པའི་ཐབས་མི་རྟོན་དེ། དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཡང་

གཟུང་འཛིན་འཁོར་བའི་ཚུལ་འདི་འདི་ལྷ་ར་གྲུབ་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་
 འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་མི་རུང་བས་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཟད་ནས་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་མི་རུང་ལ། དེ་ལྷ་ར་མ་གྲུབ་པས་ན། ཚུལ་ཉིད་ཅི་ཡི་ངོ་བོར་
 ཡང་མ་གྲུབ་པས། ཅི་ལྷ་ར་འཆར་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ན་གྲུབ་རྒྱ་དེ་ག་ལས་
 གཞན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན། ཅུ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་
 བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་
 ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་ར་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་ར་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུང་བ་འདི་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་ངོ་བོ་
 གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཨ་མ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་རམ་རྩ་ལ་ཡིན་པས་
 རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་རྩ་མ་རིག་པ་རྒྱན་བཅད་དེ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་
 འཐད་པས་ན། སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་པོ་གཅིག་བཀག་པའི་རྗེས་སུ་
 གཅིག་འཆར་བ་ལྷ་བྲུ་མིན་པ་འདྲ་སྟུམ་དུ་རུང་བའི་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲོ་དང་པོ་
 རྟེན་དེ་སྟོང་པ་མཚན་ཉིད་པའམ་དབྱུ་མ་ཆེན་པོའམ། དུག་རྫོགས་སོགས་མིང་
 ཐ་དད་ཀྱང་དོན་དུ་གཅིག་པའི་སྣང་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་གྲུས་པའོ། །
 གཉིས་པ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་རྩལ་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་
 མཐོང་བའི་སྒྲོ་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་བྱང་འཇུག་གི་གོ་བ་ལ་གཞིག་རྩལ། གཞིག་
 བས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་བྱང་འཇུག་ལ་འཕྲིག་

བྱང་ཚུལ། བྱང་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དེ་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་
 བྱང་ཚུལ། ལོན་ནས་ལོག་རྟོག་གི་འབྲང་ལས་བཞུལ་ཏེ་སྤང་སྟོང་གཉིས་མེད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཅིར་ཡང་མ་
 བྱལ་པའི་བརྟེན་མེད་ཨ་མ། ཅིར་ཡང་བརྟེན་བཞི་པར་བརྟེན་ཚུར་བརྟེན། །
 འདི་དག་ཙམ་ཞིག་ལ་གོ་རྒྱུ་འདུག་གོ། །ཕ་ཀན་བཙལ་བས་ནི་མ་རྟེན་པ་དེ།
 མ་ཀན་རྟེན་པ་ཁོ་ཡིན་པར་འདུག་པས། །ཨ་མའི་པར་ནས་ནི་ཕ་ཀན་རྟེན་
 པས། །ཕ་མ་དྲིན་ཅན་གྱི་བྱ་ང་སྟོབ་སྐད། །ཅེས་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་གཤིས་
 སམ་གནས་ལྷགས་ནི་འདི་འོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དང་བྲལ་ཏེ་ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་
 བྱལ་བ་མེད་པས་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་ཨ་མ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད།
 རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོག་ཅིར་ཡང་བརྟེན་བའམ་འཆར་བའི་གནད་གྱིས་པར་བརྟེན་
 པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱལ་ཅིང་། བྱལ་པའི་རྒྱུ་ལས་མ་
 སྐྱེས་པར་སྟོང་པ་ཙམ་ལས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཟད་དེ།
 སྐྱེ་བ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས། ཞེས་པ་ལྷར་ཡིན་ལ། ཚུར་བརྟེན་པ་ནི།
 རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་གནད་དེ། སྐྱེས་པ་ཉིད་ན་སྐྱེ་བ་
 མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྷ་སྤྲུ་སྟེ། དེ་ལྷར་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་གནད་གྱིས་རྟེན་
 འབྱུང་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་གནད་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པས་པན་
 ཚུན་མི་འགལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འགོ་བའི་ཚུལ་འདི་
 ཙམ་ཁོ་ན་ལ་གོ་རྒྱུ་ཞིག་འདུག་ཅེས་གོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་

དགར་བ་སྟེ། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ཤེས་པའི་ནང་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་
པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཨ་མ་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྱུང་དུ་
འབྲེལ་ནས་སྤྲོས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་བསྐྱེད་རྒྱས་པའི་ཆ་ནས་
སྤྲོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆ་ལ་པ་ཀླན་ཞེས་བྱ་སྟེ། པ་ཀླན་རྟེན་འབྱུང་གི་དངོས་
པོ་འདི་དག །རིག་པས་བཅའ་ཆེ་མ་རྟེན་པ་དེ་ཁོ་ན་མ་ཀླན་སྟོང་པ་ཉིད་གི་
རྒྱལ་མཐོང་བའམ་རྟེན་པ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་འདུག་པས། མ་རྟེན་པའི་དབྱིངས་
ཨ་མ་སྟོང་པ་ཉིད་དེའི་བར་དམ་སྟོང་ནས་པ་ཀླན་རྟེན་འབྱུང་འདི་མཐོང་
བའམ་རྟེན་པས་པ་མ་དེ་གཉིས་གཅིག་རྟེན་ན་གཅིག་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་མི་དགོས་
པའི་གནད་རིག་ནས་ད་སྔར་ལྟར་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་སོ་སོར་རེ་བ་འཆའ་
བའི་སྐབས་བཏང་སྟེ། པ་མ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འདུག་གི་ལྟ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་
ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་ཆད་གི་འཛིགས་པ་ལས་བྱ་སྐྱལ་བ་བཟང་པོ་བདག་སྟོབ་
པར་འདུག་ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཅིག་མིན་གཞན་མིན་གི་ཨ་
མའི་བཞིན་རས། །རྩོམ་རྟེན་འབྱུང་གི་མེ་ལོང་ནང་ན། །ཟིན་པ་མེད་རྒྱལ་གི་
ཡོད་ཡོད་འདྲ་སྟེ། །སྟོན་པ་དང་འདྲས་ནི་རྟོག་དཔྱད་མ་ཁྱུགས། །ཞེས་ཆོས་
ཅན་ཀུན་རྩོམ་རྒྱལ་དང་གཅིག་མིན་ལ་ཐ་དད་དམ་གཞན་མིན་པའི་ཨ་མ་
སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་བཞིན་རས་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དེ།
རྩོམ་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཡི་
ནང་ན། རང་བཞིན་ལྟན་ཅིག་སྟེས་སུ་བློས་བཟུང་བའམ་ཟིན་པ་མེད་པའི་

ཚུལ་དུ་ཡོད་ཡོད་ཅིག་འདྲ་སྟེ། སྒྲིན་པ་ར་དང་ར་འདྲས་ནི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་
 འདི་དག་དགག་གཞིར་བྱས་ནས་མེད་དོ་མེད་དོ་སྟུམ་པའི་མེད་འཛིན་དམ་
 སྟོང་རེ་བ་ཞིག་གིས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་འདི་དག་པར་དགག་པའི་རྗེས་སམ་གྱལ་
 ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སྟོ་གཏད་པས་བསྐྱིབ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུའི་ཟབ་མོའི་གནས་ལ་
 རྟོག་དཔྱེད་ཆེན་པོ་མ་ཞུགས་པར་ལུས་པ་ནི་མོངས་སོ་ཞེས་འདོམས་པའོ། །
 དེ་ལ་ངེས་པ་ཅི་ལྟར་སྒྲུ་སྟེ། སྟུམ་ན། གོ་བ་ཙམ་གྱི་སྐབས་སུ་འད་དབང་པོ་རྣམས་
 པོའི་གང་ཟག་ལ་ད་ལྟའི་སྒྲུང་བ་རང་ག་མ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ལས་
 སྒྲུང་བ་འདི་མི་བདེན་ཏེ་དབྱེད་པས་རྟེན་པའི་སྟོང་བ་ནི་བདེན་ལོ་སྟུམ་པའི་
 མེད་དགག་ཙམ་པོ་དེ་ཡང་རིག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱུངས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ན།
 རྟེན་འབྱུང་ཁོ་རང་ལས་ལོགས་སུ་སྟོང་བ་བཙལ་མི་དགོས་པ་འདྲ་ཞིག་གོ་
 བ་ཙམ་ལ་ཡོད་ཡོད་ཅིག་འདྲ་སྟེ་ཞེས་གསུངས། ཟིན་པ་མེད་ཚུལ་ཞེས་རྟེན་
 འབྱུང་གི་ངོས་ན་བདེན་པར་ཡོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་ཆོག་ཏུ་མི་གོ་བའི་སྒྲུང་དུ་འོ། །
 འདི་སྐབས་སུ་ཇོ་ཇོ་དང་པ་ཤུན་ཞེས་པོ་ཡིན་པ་བདེས་སྒྲུང་ཆ་བསྟན་ཀྱང་ཆོག་
 མོད། བྱེ་བྲག་བུའི་ཉར་ལེན་དུ་མ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་པ་ཟེར་ཞིང་། པོ་ཡིན་
 ལ་པ་མིན་པ་ལ་ཇོ་ཇོ་ཟེར་བ་བཞིན། །སྟོང་པའི་དབྱིངས་དང་རོ་མཉམ་པར་
 མཐོང་བའི་སྒྲུང་བ་ལ་པ་དང་། དོན་གྱིས་སྟོང་ཡང་སྟོང་བ་དང་བྱུང་དུ་ཞུགས་
 པར་མ་མཐོང་བའི་རྟེན་འབྱུང་ཙམ་ལ་ཇོ་ཇོ་ཞེས་གསུངས་ཉམས་འདྲའམ་
 སྟུམ། གསུམ་པ་ནི། གྲུ་སྐྱབ་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་ཞལ་ཆེམས་རྒྱུད་བསྐྱར། །འཇམ་

དཔལ་སྤྲིང་པོ་ཡིས་བྱ་ཞིག་བཏང་བས། བཟག་རིང་འཆོལ་བ་ཡི་དཀའ་ལས་
 བཤོལ་ནས། །ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཡི་ས་ཀྱན་མཐོང་རེ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་
 ལུ་ལྷ་སྐུར་དང་ལྷ་བ་གྲགས་པའི་རང་གི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་བལྟན་
 པའི་ཞལ་ཆེམས་རིགས་ཆོགས་དང་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དང་མན་ངག་
 མ་ནོར་བ་དེ་ཉིད་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་ས་གྲིན་
 པའི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་དེ་རང་གི་སྐལ་བར་བོལ་བ་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་
 རྣམས་དངོས་ལས་བོས་ཀྱང་འདྲ། ལྷ་ས་ལས་བོས་ཀྱང་འདྲ་ཞལ་ཆེམས་དེ་
 ག་རང་ཡིན་པར་རྒྱུའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མན་ངག་དང་བྱད་པར་འཇམ་
 དཔལ་དགོ་སྒྲོང་གི་རྣམ་པར་རོལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་འཇམ་དཔལ་སྤྲིང་པོའི་གསུང་
 གི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས། རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་བུ་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་རང་
 སར་གནས་པ་གོ་བའི་བྱ་ཞིག་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དངོས་པོ་འདི་དག་
 བཤིགས་ཤིང་བསལ་ཏེ། གཞོད་སྟོང་པ་མཐོང་སྐྱམ་པའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རང་
 ག་མ་ལས། བཟག་རིང་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་འཆོལ་བའི་དཀའ་ལས་དེ་བཤོལ་བའམ་
 སྤང་ནས། སྤང་བ་ལས་ལོགས་སུ་མི་གནས་པར་སྤང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
 གནས་པའི་ས་ཀྱན་སྟོང་བ་ཉིད་མཐོང་བར་རེའོ་ཞེས། དེང་སང་དུག་ལྡེལ་
 སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རང་ས་ནས་རང་བཞིན་ཁོང་
 ཁྲོལ་གྱི་རྒྱལ་དུ་རྣམ་པར་དག་པས་འཆིང་གྲོལ་ལ་རེ་དོགས་མི་དགོས་ཞེས་
 པའང་གནད་འདི་ལྟ་བུ་ཟེར་བས་ཕྱོགས་ལྷུང་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཞོད་པར་

མཛོད་ཅིག་བཞི་བ་ནི། ད་ལྟ་རང་རེ་ཡི་སློབ་གསལ་འགའ་ཞིག་ཚུགས་ཐུབ་
 བདེན་གྲུབ་སོགས་བརྟེན་ལ་ཞེན་པས། །སྤྱང་བ་ལིང་ལིང་འདི་རང་སར་བཞག་
 ནས། །དགག་རྒྱུའི་རྩ་ཅན་ཞིག་འཛོལ་བར་སྤྱང་སྟེ། །སྒྲིབ་བྲལ་ཨ་མ་ཡི་
 བཞིན་རས་དེ་ན། ། །ལང་ལང་ལིང་ལིང་དེ་ཡོད་སྒྲིབ་མི་འདུག། །གནད་འགག་
 མ་ཡིག་པའི་བཤད་བཤད་མང་ཡང་། །ཨ་མ་རྒྱན་མོ་དེ་བློས་དོགས་འདུག་
 གོ། །ཡོད་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་ད་ལྟའི་འདི་འདྲའི། །རང་རང་འགལ་འདྲ་ཅན་
 ཡིན་ཆོད་མི་སྤྱང་། །པ་མ་འཛའ་བཅུགས་ཀྱི་འབྲལ་མེད་བག་ཐེབས། །
 འཇམ་འཇམ་སྒྱིད་སྒྱིད་ཞིག་ཡིན་པར་སྤྱང་ངོ་། །ཞེས་རང་རེ་དགོ་ལྟན་པར་
 གྲགས་པའི་སློབ་གསལ་འགའ་ཞིག་རྟོག་གོ་བ་སྤྱད་ཀྱི་ཆོག་ཙམ་ལ་ཞེན་འབྲིས་
 ཆེ་བས་ཚུགས་ཐུབ་དང་བདེན་གྲུབ་སོགས་བརྟེན་ལ་སྤྱད་ཙམ་ལ་ཞེན་པའི།
 འདི་ལྟར་རང་རེ་རྒྱམས་ལ་སྤྱང་བའི་དངོས་པོ་སྤྱང་རེ་བའམ་ལིང་ལིང་པོ་དེ་
 དགག་མི་དགོས་པར་རང་སར་བཞག་ནས་གཞན་དགག་རྒྱ་ཟུར་བ་རྟགས་
 ཅན་ཞིག་བཙལ་བ་ལ་རྩ་ཅན་ཞེས་མ་རངས་པའི་ཆོག་གི་ཟུར་བཅོད་པ་སྟེ།
 དེ་ཅི་ལྟར་ན་དེང་སང་ཀ་བ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཀ་བས་མི་སྟོང་སོགས། བ་
 སྤྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་བཅོད་ཚུལ་ཙམ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཐད་འཐད་འདྲ་
 བའི་བཅོད་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་བཞག་ནས་དེ་ལ་སློ་ཅི་གཅིག་ཏུ་གཏོང་བ་ནི།
 ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་གོ་ཡུལ་གྱི་མེད་
 དགག་ཁོ་ན་ལ་ཞེན་པའི་རང་མཛང་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱམས་ཀྱིས་འདི་སྤྱམ་དུ།

ཀ་བ་སོགས་ཀ་བས་སྟོང་ན། བ་སྟོང་དུ་དོན་བྱེད་མི་རུས་གིང་གཏན་མེད་ལྷ་
བུར་འགྱུར་བས་སྟོང་ཙམ་དེ་ཡོད་སྟུང་མོ། །དེས་ན་སྟོང་ཙམ་དེས་ཡོད་མཐའ་
དང་། དོན་དུ་མེད་པས་རྟག་མཐའ་བསལ་བར་རེ་སྟེ། དེ་ལྷར་ན་སྟོང་ཙམ་
དེ་མི་སྟོང་པར་རྟག་པར་གྱུར་ཅིང་། སྟོང་པ་ལོགས་སུ་ཡོད་ན་སྟོང་སྟོང་གིས་
གྱུ་དཀར་ནག་སྒྲིམ་པ་ལྷ་བུའམ། སྟོང་ཙམ་པོ་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་དོན་དུ་མེད་པ་ཁོ་
ནར་ངེས་སྟུང་ན། སྟོང་པ་ཁོ་ན་རྟེན་འབྱུང་དང་རྒྱབ་སྒྲུབ་ཏེ་འགོ་བས། གང་
ལྷར་ཡང་སྟོང་སྟོང་བྱུང་འདུག་གི་ཡེ་ཤེས་སྟོར་མི་ཤོང་བའི་གནད་འདི་ཁོ་ན་
ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྤང་གི་ལས་ངན་སོགས་དུ་མ་བྱུ་དགོས་དང་ཁས་ལེན་མི་
འདྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་ངོ་། །དེ་དག་གི་འབྱུལ་ཚུལ་ནི། འདི་ལྷར་སྟོང་བའི་དངོས་པོ་
འདི་དག་ལ་དབྱེད་ན་དེ་དག་མ་གྱུབ་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་གྱུབ་པ་ནི་དགག་
བྱ་སྟེ། དེ་བསལ་ཁིང་མ་བཅད་ཀྱི་བར་དུ་སྟོང་པ་མི་འགྱུབ་སྟུང་དུ། སྟོང་ན་
ཡོད་མི་ཤེས་པ་དང་ཡོད་ན་སྟོང་མི་ཤེས་པ་ལྷ་བུའི་འགལ་འདུ་ཅན་དུ་སྟོང་བ་
ནི་ལས་དང་པོ་བསྐྱེལ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྷར་དངོས་པོ་རྣམས་དགག་བྱར་བྱས་ཏེ།
དེ་མེད་དོ་སྟུང་པ་ནི་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་ཡོད་འཛིན་གྱི་གོགས་བྱེད་
པའི་ལས་དང་པོ་བའི་བསམ་བྱ་སྤུལ་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་
ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་དེ་ལས་མེད་སྟུང་ན་ནི་གིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྷར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཤིས་ལུགས་ཐིག་པོ་ཞིག་ཏུ་མ་
གོ་ནས་ཆོས་རྣམས་བསལ་ཁིང་དགག་པའི་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་ཏེ། བསམ་

གྲིས་མི་བྱུང་པའི་གནས་ལུགས་ལ་རྟོག་གེས་བརྗོད་ཚུལ་མང་པོས་བསྟན་པ་
 བྱུང་ཆོས་སུ་ངོམས་འདུག་ཀྱང་། བདག་གི་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་འབྲལ་བ་
 མེད་པའི་གནས་ལུགས་ལ་སྟོང་བ་ཐོན་ནས། སྒྲིབ་བྲལ་རང་གི་གཤིས་མ་
 ལོར་བ་མཐོང་བས་བཞིན་རས་དེ་ཡི་ངོས་ན། སྒྲིབ་བ་ལང་ལང་ལིང་ལིང་དེ་
 རང་མཚན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་མི་འདུག་གོ་ཞེས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲིབ་
 བ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྲིས་སྟོང་པ་འམ་གདོད་ནས་སྟོང་པའི་དབྱིངས་
 གཅིག་ཤུར་འཆར་བ་ལས། སྟོང་པ་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོད་ཡུལ་བདེན་པ་སོགས་གྲིས་
 སྟོང་ལ། སྒྲིབ་ཅམ་གྲིས་མ་སྟོང་པ་ཞེས་སོགས་གྲིས་བརྗོད་པ་དང་མཐུན་པ་
 ཞིག་མ་གཟིགས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འདི་ལྟར་གསུངས་ནའང་མེད་དགག་ལ་
 སྟོ་ཅི་གཏད་དུགས་པའི་ངོར། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་
 པའི་ཅི་མེད་ཅང་མེད་ཞིག་འཆར་འདྲ་བྱིད་ན་ཡང་། དེ་ནི་ཉ་ཤར་གི་ལྟ་བ་མངོན་
 སུམ་མ་བསྒྲིབ་པར་ཤར་བ་མེད་པས་སྒྲིབ་ཡང་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་འདུ་འབྲལ་
 མེད་པའི་གཏན་ཆོག་གྲིས་ཆར་བཅད་འོས་སོ། །འདི་ལྟ་བུ་ལ་རྣོ་ངར་བའི་
 རིགས་པ་དུ་མ་འཕེན་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེས་འཛིགས་པས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།
 མདོར་ན་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྲིས་སྟོང་པའི་གཤིས་སུ་གདའ་བ་
 ལས། འདིས་སྟོང་འདིས་མི་སྟོང་ཞེས་པའི་དམིགས་བསལ་མ་མཐོང་ཞེས་
 པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་ཟབ་མོའི་གནད་འགག་མ་ཤེས་པའམ་མ་མིག་པའི་
 བཤད་བཤད་མོངས་སྟོར་བདེན་བདེན་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གནས་

ལྷགས་མ་ནོར་བའི་སྟོང་ཆེན་ཨ་མ་ཀན་མོ་མཐོང་བ་ལྟ་ཅི། བར་པར་བྲོས་པ་
 ལྷ་བུའི་དོགས་པ་འདུག་གོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་མ་རངས་པའི་ཚིག་གོ། །དེ་ལྟར་དགག་
 གི་སྟོ་ཅན་རྣམས་འདི་སྟུམ་དུ། འོ་ན་དེ་ལྷ་བུའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 བའི་ཡུལ་དེ་ལ་སྤང་བ་འདི་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་སྟོང་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ།
 ཡོད་ན་ཅི་ལྟར་སྟོང་པ་ཁོ་ནར་གནས་སྟུམ་ན། སྤང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་ཚེས་
 རྣམས་ནི་སྟོ་དེ་ཡི་ཡུལ་ན་ཡོད་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཡོད་ན་མི་སྟོང་པ་ཡིན་
 དགོས་རྒྱུའི་ད་ལྟའི་ཤེས་པ་ཐ་མལ་གྱི་ཡུལ་འདི་འདྲ་བའི་ཡོད་མེད་གཉིས་
 གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་མིན་རྒྱུའི་འགལ་འདྲ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚོད་མི་སྤང་སྟེ།
 རྟོག་ཏེ་སྟོང་སྤང་བའི་ཆ་བྱར་ཡང་མ་ཉམས་བཞིན་སྟོང་པ་སྟོང་པའི་གཤིས་ཁོ་ན་
 ལས་མི་འགྱུར་བར་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྟོང་པའོ་སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་
 སོ་གསུངས་པ་ལྟར། བ་རྟེན་འབྱུང་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྟོས་བྲལ་སྟོང་
 བ་ཉིད་གཉིས་མི་འགལ་བ་ཅུ་མ་ཟད་གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འགྱུར་བའི་
 མཛའ་གཟུགས་ཀྱིས་གདོད་ནས་སྟོང་པ་བཅད་དེ་སྤང་བ་ཁོ་ནར་འགྲོ་མི་
 ཤེས། སྤང་བ་སྤངས་ཏེ་སྟོང་པ་ཁོ་ནར་ཡིན་མི་ཤེས་པའི་འབྲལ་མེད་ཀྱི་བག་
 གེབས་པས་སྤང་བཞིན་སྟོང་། སྟོང་བཞིན་སྤང་བས་སྤང་སྟོང་བྱང་འདུག་གི་
 ངང་ནས་འཇམ་འཇམ་སྒྱིད་སྒྱིད་འཕྲོད་འཕྲོད། བདེ་བྱམས་བྱམས་ཤིག་ཡིན་
 བར་བདག་རོལ་བའི་དོ་རྩེ་ལ་སྤང་དོ་ཞེས། ད་ལྟའི་སྟོ་དམན་རྣམས་ཀྱི་ངོར།
 བདེན་གཉིས་འགལ་འདྲ་ག་བོའི་རུ་ཅོ་ལྷ་བུའམ་མེ་ཁུ་ལྟར་ལྷ་ན་ཅིག་མི་གནས་

པའི་སྒོ་རན་རྣམས་ཆེད་དུ་བསལ་བའོ། །རྒྱ་མཚན་འདི་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་
 གྲང་སྤྱ་སྤྱབ་དང་སྒྲ་གྲགས་ཀྱི་དགོངས་པའི་སྟོང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་སྤང་སྟེ།
 སྟོང་ཙམ་གྱི་གོ་བ་སྒྲམ་པོ་སྤྱ་སྟེ། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དུ་འཆར་བ་དགའ་བས་
 བ། གསུངས་གར་ཡོད་དུ་ནན་གྱིས་བསྒྱུབ་ཅིང་སྟོང་པ་ལས་གྲང་རྟེན་འབྱུང་
 གལ་ཆེ་ནན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟ་བའི་དོན་དུ་མ་གོ་ནས་སྟོན་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་
 ཟེར་རྒྱ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་པ་ནི་སྤར་མེད་མེད་དགག་གི་དགོ་ལྡན་པ་ཁ་གསལ་གྱི་
 ལུགས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བའི་རིང་ལུགས་སྤྱ་ན་མེད་པ་མིན་པ་ནི་རིགས་
 བས་བསལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། སྤང་པ་རྟེན་འབྱུང་བསྒྱུ་
 བ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། །རི་སྤྱི་སོ་སོར་
 སྤང་བ་དེ་སྤྱི་དུ། །ད་དུང་སྤྱབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་
 པ་འདིས་གྲང་གེས་མོད། །ཁྱི་གྲང་ཐང་བ་སོགས་རིག་ལམ་ལ་ཤིན་ཏུ་མ་ཁས་
 བར་གྲགས་པ་འགས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་པའི་འབྲེལ་བ་སོགས་སུ་ལུང་འདི་
 དང་བ་བཀལ་སྒྲུབས། རྟེན་འབྲེལ་དུ་མཐོང་བའི་རྟོགས་ཀྱི་སྟོང་པ་འབྲུབ་པ་
 དང་། སྟོང་པ་ཡིན་པས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་རུང་བར་ངེས་གེས་འདྲོང་བ་ཙམ་
 ལ་གསུངས་སྟེ། དོན་དུ་དབྱུང་མཐའི་སྟོང་པ་ཙམ་ལས་ད་དུང་འདྲའ་བར་མ་
 རུས་ཀྱང་། སྤྱ་མའི་རྗེས་ཐོག་ཏུ། རམ་ཞིག་རེས་འཛོག་མེད་པར་ཅིག་ཆར་
 དུ། །རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྒྲུར་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། །ངེས་གེས་ཡུལ་གྱི་འཛོན་
 སྤངས་ཀུན་ཞིག་པ། །དེ་ཆོ་ལྟ་བའི་དབྱུང་བ་རྟོགས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་

པ་འདིས་དང་པོ་སྒྲུང་བ་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས། གཞོན་
སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྲལ་བ་ལྷ་བྱ་རེས་འཛོག་མིན་པར་དོན་དམ་མཐོང་བྱེད་
ཀྱིས་སྒྲོས་གཅིག་ཆར་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་མཐོང་བ་ན་དེ་དང་སྟོང་པ་ཐ་དད་དུ་
ལྷ་བ་བྲལ་བས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་འཛིན་
སྟངས་ཐམས་ཅད་ཞིག་པའི་དོན་དམ་པ་ཉིད་མཐོང་བར་གསུངས་ཏེ། འདིར་
སྒྲུང་སྟོང་བྱུང་འཇུག་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་ཡིན་པའི་
གནད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རིགས་ཏེ་གཞན་དུ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འདོད་ན་སྒྲུང་
བའང་མཐོང་སྟོང་པ་འང་མཐོང་བའི་སྒྲོ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲེ་བ་འགྲུབ་པར་
དགའོ། །དེ་ལ་ལྷ་བའི་དབྱུང་པ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་དེ་
སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་བྱས་ནས། ལྷ་བའི་དབྱུང་པ་རྫོགས་པ་ན། དེའི་རང་དུ་
འཛིན་སྟངས་ཞིག་པའི་སྒྲོ་བྱར་མེད་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ལས། ད་དུང་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་དབྱེད་ཀྱི་གཞེབ་དུ་བསྐྱར་ཆེས་ན་སྤྱི་བར་ཉིད་ཀྱི་
ཁ་ཆུས་འཆིང་བ་ལྟར་སྒྲོམ་དེ་འབྲས་བྱིར་ཞིང་འཆིང་ཉན་ཆེ་བས་གཞུབ་པར་
བྱའོ། །དེས་ན་སྒྲུང་བ་རང་ག་མ་འདི་རང་བཞིན་སྟོང་ཆེན་གྱི་དབྱིངས་སུ་
སྒྲོམ་བྱུབ་མ་བྱུབ་ཀྱི་སྒྲོ་བྱང་ལས། སྒྲུང་སྤྱིད་འདི་གདོད་ནས་དག་པ་རབ་
འབྱམས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་འདོད་དང་མི་འདོད་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་བ་འདི་
དག་བསལ་ཞིང་སྒྲུངས་ཏེ་ཐག་རིང་བ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་བཅའ་མི་
དགོས་པར། འདི་དག་དང་རང་བྱུང་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཤེས་རབ་

གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་མཐོང་ན། ལྷ་མོ་མེད་འདི་ལྷུན་གྲུབ་གཞིར་བཞེངས་གྱི་
 དགྱེལ་ལམ་རྒྱ་ལས་སྒྲངས་ན་གཤིན་ཏུ་ཅིའི་མི་འཐད་དེ་སོམས་གིག། ཚུལ་འདི་
 ལྷ་བུ་དབུ་མའི་མིང་གིས་བསྟན་ཀྱང་དོན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་གནས་
 ལུགས་ལ་གཞིལ་བའི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་འདི་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་
 རྟགས་གྱི་ལྷ་བ་ལ་བྱད་མེད་གསུངས་པ་མ་གོ་ནས། མེད་དགག་གི་སྟོང་པ་
 ཡོད་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅམ་ལས་རྟགས་གྱི་ལྷ་བ་མ་འཕགས་ཟེར་བ་ནི།
 གཞི་ལམ་འབྲས་རྒྱུད་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་རྟགས་ལ་སྐྱུར་བ་གདབ་པའི་
 སྤང་ཁྲོལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་ར་མཐོང་ན་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པ་
 ཆེན་པོའི་གནད་ཐུན་མིན་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་། རན་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཕྱིག་པ་
 ཐམས་ཅད་ཅིག་ཀར་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟེེ། །དེས་ན་དང་པོར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐྱབས་ན། བདེན་ཞེན་
 གྱི་སྤྲང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་དགག་བྱར་བྱས་ནས་བསྐྱབས་པས་སྤྲང་སྟོང་ངེས་
 འཛིག་གི་ཚུལ་ལས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་མི་འཆར་བས། ཟབ་མོའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་
 མི་ཤེས་པ་བྱིས་པའི་སྟོ་ཡི་གཤིས་ཡིན་པའི་ཡི་ཆད་བྱ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། སྟོ་དེ་ཆད་
 མར་བཟུང་ནས་ཆོས་ལ་གཤེ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཞན་པའི་སྐབས་ཡིན་པར་
 དུག་ནས་རང་གི་ཡུལ་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཟབ་མོའི་ཆོས་གཞན་ལ་དད་པ་མེད་
 ཀྱང་སྐྱུར་བ་མེད་པ་རེ་མཛད་ན་ལེགས་སྟུམ་མོ། །དང་སང་ནི་གོ་ཡུལ་སྟོང་
 རྒྱུང་ཅམ་ལ་ལྷ་བའི་དབྱེད་པ་རྫོགས་པར་སེམས་ཏེ་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་

ལ་རང་སྒྲུང་གི་སྒྲིན་གྱིས་གཡའ་བགོས་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་པའི་གནས་ཉིད་རྟོག་གིས་དབྱུང་བ་དུ་མའི་ལམ་དུ་བྱིད་པ་ནི་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་ལམ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟོག་གི་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་
འོར་བུ་སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་པོས་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟམས་པར། གང་
ཞིག་རྟོག་གའི་ལམ་ནས་ཚོས་ཉིད་དུ་བྱིད་ན། །བྱུང་པའི་བསྟན་ལས་ཆེར་
བསྐྱེད་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་རྟོག་གའི་ལམ་ལས་ཚོས་ཉིད་དུ་བྱིད་
ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལམ་ལས་ཆེར་བསྐྱེདས་ཏེ་ཉམས་པ་ཡིན་ཞེས་
སོགས་གསུངས་ལ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་རྟོག་གའི་ལམ་དུ་འབྱིད་པར་མ་
གསུངས་ཀྱང་། དེར་སང་ཚོས་ཉིད་རྟོག་གའི་ལམ་དུ་བྱིད་དེ། སེམས་ཅན་
སངས་རྒྱས་མིན་ཚུལ་དང་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་གང་ཟག་
ཡིན་མིན་སོགས་དབྱུང་བ་དུ་མས་མཚོན་ཏེ། རྒྱན་བརྗོད་མང་ཞིག་བྱུང་བ་
ནི་སྟོང་རྗེའི་གནས་ཡིན་ཏེ་རིགས་པས་ཚར་བཅད་པའི་འོས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལ་དཔེར་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྒྲིབ་པ་ལ་བ་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་
ལ་གྲོལ་བ་ན། པལ་ཆེར་ད་ལྟའི་འབྲུལ་སྒྲུང་ལ་ཚད་མར་བཟུང་བའི་དབང་
གིས་སྒྲིན་བརྗོད་པ་རྣམས་ནི། བྱུང་མཐའ་འོག་མ་དང་ཐུན་མོང་གི་རིགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་སེལ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་འདི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་
དག་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་སྤེལ་པ་ལ་སྒྲིན་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ནི། བདེན་གཉིས་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དུ་མས་སེལ་བ་སོགས་ཀྱི་གནད་དེས་ན། ལྷ་

མའི་སྒྲོམ་པ་བཅད་རིགས་ཏེ་གསར་དུ་བོགས་ཐོན་པ་ཡང་མེད་ལ། དེ་ལས་
 བསྐྱོག་སྟེ་གཞན་བཞག་རྒྱུ་ཡང་མེད་ཅིང་། སྤྱི་མའི་མ་ཆོད་པའི་སྒྲོམ་པ་རིམ་ཆོད་
 དུ་གྱུར་པས་ལྟ་བུ་མཐོ་དམན་དུ་ཡང་འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་མའི་བདེན་གཉིས་
 རྣམ་གྲངས་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་དེ་ཡང་། རོན་དམ་པར་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་
 པར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འགྱུབ་པ་ཡིན་པས་དཔལ་
 རོང་ཐོམ་པ་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་
 ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་མཐོང་རྟོག་གེ་ཐ་སྙད་
 པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རིགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྒྲོ་ཡི་བྱི་མ་རིམ་ཟད་དུ་གྱུར་ཅིང་།
 མཐར་བྱི་མ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཨ་ཏི་ཡོ་གར་
 དབྱིས་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྟོག་གེའི་ལམ་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ཏེ་དམ་པའི་
 རོན་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་རྟོག་གེ་ལ་མ་བརྟེན། ཐ་སྙད་རྟོག་གེའི་
 གཞལ་ཚུལ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོན་རྣམས་བསལ་བའི་ཚུལ་ཙམ་མ་
 ཤེས་པར། རྟོལ་ཐབས་བཟུངས་པ་དུ་སྒྲུབ་མིན་ཏེ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་
 པའི་ཆོད་མ་ཤེས་རབ་བྱི་མ་མེད་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་འཕྲོས་
 རོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ནས། གསུམ་པ། མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་དང་། མཐུན་པའི་
 ཚུལ། ཞལ་བྱུང་ཁས་ལེན་མི་འགལ་བའི་ཚུལ། འགལ་བ་ལྟར་སྤང་བ་བསལ་
 བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེ་མདོ་རྣམ་གཉིས་དང་ཤར་གསུམ་མཁན་པོས།
 ཨ་མ་སྤང་ཆེན་གྱི་ཐལ་དཀར་གཟུགས་ལ། །ཁེམ་པོ་འཛུམ་རིས་ཀྱི་རྒྱ་སྟག་

ཁ་བོ། །འཛིན་པ་གྲང་མེད་གྱི་སྤྱེུ་སྤྱོན་པ། །གཉིས་མེད་ཚུགས་བྱུང་གྱི་དོམ་
བྱ་ངར་མའི། །ཐ་སྟད་སྟ་ཚོགས་ཞིག་འདོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་། །ཨ་མ་ཆུན་
མོ་དེ་སྟོར་ནས་འདུག་གོ། །ཞེས་དུས་གསུམ་རྩེ་མེད་དུ་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་
སྤྱ་བ་དང་། བྱི་དོན་རང་རིག་གཉིས་ཀ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འདོད་པའི་མདོ་སྟེ་པ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་གེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པའམ་
ནམ་རིག་སྤྱ་བ། རང་རྒྱུད་གར་གསུམ་གྱི་མཁས་པ་ཡེ་གེས་སྟིང་པོ་ཞི་འཚོ་ཀ་
མ་ལ་གི་ལ་གསུམ་སྟེ་དེ་དག་གི་གཞུང་། བདེན་གཉིས། དབུ་མ་རྒྱན། དབུ་
མ་སྟང་བ་གསུམ་སྟེ། ཡེ་གེས་སྟིང་པོ་མདོ་སྟེ་པ་དང་། གཞན་གཉིས་རྣལ་
འབྱེར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སྟེ་གྱུ་བ་མཐའ་སྤྱ་བ་དེ་དག་
གི་ཨ་མ་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གྲང་ཆེན་ཐལ་ཀར་གྱི་གཟུགས་ལྷ་བྱ་ལ་བྱེ་
མདོས་བྱི་དོན་བཅ་པའི་དངོས་པོ་བདེན་གྱུ་བ་འདོད་པས་ཡུལ་གྱི་འཇུག་རིས་
བཟླ་བའི་རྒྱ་སྟག་ཁ་བོ་ལྷ་བྱར་མཐོང་། སེམས་ཙམ་པ་འཛིན་པ་སེམས་ཉིད་
བདེན་པར་བཟུང་བས་རང་ལ་མི་དབྱེད་པའི་གྲང་མེད་ཀྱན་ཏུ་འབྱོ་བའི་སྤྱེུ་
སྤྱོན་པ་ལྷ་བྱར་མཐོང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་། རང་
གི་མཚན་ཉིད་དམ་ཚུགས་བྱུང་གྱིས་གྱུ་བ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་རང་གི་
བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོད་ཡུགས་གྱི་དོས་ནས་གྱུ་བ་པར་འདོད་པས་ནི་མཆེ་
སྟེར་དང་ལྷན་པའི་དོམ་བྱ་ངར་མ་ལྷ་བྱར་མཐོང་སྟེ། དེ་དང་དེ་ལྷ་བྱའོ་ཞེས་
རང་རང་གི་འདོད་པའི་ཐ་སྟད་སྟ་ཚོགས་ཞིག་འདོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་། ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཨ་མ་རྒན་མོ་གྲང་ཆེན་ཐལ་ཀར་
 ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ལུས་ལྟ་བུ་དེ་ནི་མཐོང་མ་སྤྱོད་བར་སྟོར་ནས་འདུག་གོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་རྟིང་ཀར་འབྲུག་གི་མཁས་གྲུབ་མང་
 པོས། །གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་རང་གི་རིག་པ། །ཀ་དག་ལྟན་གྲུབ་ཀྱི་ཀྱན་
 བཟང་རང་ཞལ། །མ་བཙུགས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། །ཡོད་མིན་མེད་
 མིན་ཀྱི་ཁས་བླང་བྲལ་སོགས། །སྤྱོད་ཆོགས་ཐ་སྟོང་ཀྱི་ཞལ་པོ་སྤྱོད་ཀྱང་། །
 གཤིས་ལུགས་ཐིག་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ལེགས་སྟེ། །མུའ་མོ་འཇུགས་ས་དེ་ཅི་
 ཞིག་ཡིན་ཨང་། །ཞེས་ས་སྐྱ་དང་རྟིང་མ་ཀླ་བཀའ་བརྒྱད་འབྲུག་པ་རྣམས་
 ཀྱི་མཁས་གྲུབ་མང་པོས། གསལ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་འཛིན་མེད་ཀྱི་རིག་
 པ་དང་། ཀ་དག་སྐྱོས་དང་བྲལ་བ་དང་ལྟན་གྲུབ་རང་རྩལ་འགགས་པ་མེད་
 པ་གཉིས་གདོད་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཀྱན་བཟང་ཆོས་སྐྱུའི་རང་ཞལ་
 དང་། མ་བཙུགས་གཏུག་མ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་མཚན་
 ཏུ་ཐ་དད་པ་རེ་བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་མེད་པའང་
 མིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པས་ཁས་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་ཀྱན་དང་བྲལ་
 པ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་འདའ་ཀ་
 ཕྱགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སོགས་ཐ་སྟོང་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་མཚན་
 དང་། རེད་ཀྱི་ལུགས་འདི་ནི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་
 གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་སོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟོང་སྤྱོད་ཆོགས་

པའི་ཞལ་པོ་འབྱུག་ལྷ་རྫོགས་པ་ནི་མང་མོད་གྱི། དེ་དག་གི་ལྷ་བ་དེ་རང་རང་
 གི་གཞུང་དེ་དང་དེའི་དགོངས་པ་ལྷ་རྫོགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཤིས་ལྷགས་ཐིག་པོ་སྟེ་མ་ཞོར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་
 ལེགས་ཏེ་བདག་གྲང་ཡི་རང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱུགས་ན་ཟབ་གསལ་
 གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཁས་ལེན་ཀྱན་དང་བྲལ་བ་ཞེས་ཁ་ནས་བསྒྲགས་ཤེས་
 གྲང་དོན་དུ་སྤྱོད་བ་ཐོན་མཁན་དཀའ་ཞེས་གདམས་པ་འདི་སྟོང་བཅུད་དུ་
 འཆང་འོས་སོ། །ཏེ་ལྷག་བཅས་གྱི་སྒྲུ་སྒྲུར་ཏེ། དེ་ལྷ་རྫོགས་ཀྱི་གཤིས་ལྷགས་
 ཐིག་པོ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ཁ་ནས་བརྗོད་པ་ཙམ་ལ་ཅི་ཆཡོད་དེ། རང་རང་གི་གཞུང་
 དེའི་དགོངས་པ་མ་ཞོར་བར་ལོན་པའི་སྒྲེས་བྲུ་དམ་པ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་
 ལྷན་པ་རྣམས་གྱི་ཆོག་ཙམ་མིན་པར་གཞལ་ན་དོན་གྱི་མཛུབ་མོ་འཛུགས་
 དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པར་འདུག་སྟེ་སོམས་ཤིག་དང་། གསལ་སྟོང་དང་ཀ་
 དག་ལྷན་གྲུབ་ལ་སོགས་ཐ་སྟད་ཅི་བཏགས་གྲང་། སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་ངམ།
 སྟོང་སྟོང་བྱུང་དུ་འཛུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་ལམ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 པའི་དཔུ་མ་འདི་ག་རང་ལ་འབབ་པར་འདུག་ཅེས་ཉམས་སྦྱོང་ཅན་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་པས་དབྱེད་ན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ་ཟེར་བ་ལྷ་རྫོགས་ཐ་སྟད་ཅི་
 བཏགས་གྲང་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་འདི་ག་རང་ཡིན་ཟེར་བའི་དོན་ནོ། །ཁ་
 ཅིག་གིས་ས་རྟོང་སོགས་ལ་མ་རངས་པས་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་མེད་ཟེར་
 རྒྱུ་འདྲ་ཟེར་ཡང་གསལ་སྟོང་བྱུང་འཛུགས་གམ། ལྷན་སྒྲིས་བྱུག་ཆེན་དང་།

ཀ་དག་ལྟན་གྱི་བ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་ལྟ་བུ་ནི། ས་རྟིང་བཀའ་བརྒྱད་
 ཁོ་ན་འི་ཆོས་སྐད་མེན་ཏེ། རྒྱགས་སྤྱི་ཡི་ལྷགས་ཡིན་ན། དེ་ལ་མཛུབ་མོ་
 འཛུགས་ས་མེད་མི་གསུངས་ཤིང་། ཆོག་གི་བབ་དང་དབུ་མ་ཆེན་མོ་ལ་བསྟོད་
 བ་ཡིན་པ་སོགས་གྱིས་འདི་ལྟར་ཡིན་པ་ཐེ་མི་ཆོམ་སྟེ་ཏ་ཅང་སྒྲོས་པས་ཆོག་
 གོ། །སྤྱིར་མཁས་པ་འི་ཆོག་གི་བྱར་ཕྱ་མོས་གཞན་འགོག་པ་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་
 ལ་མ་སངས་སུ་མཐོང་བའི་སྒྲེས་བུ་དཔ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱད་ན་ཐེག་པ་སེལ་
 ལ་སྤང་བའི་ཞེན་ལྟ་ནི་ཡོད་པར་བདག་གིས་བསྒྲུབ་མི་ཤེས་ཤིང་མི་མོད་དོ། །
 གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་དོན་མ་བཤིག་པས་སྒྲོ་འཆུབ་མི་དགོས། །དོན་སྒྲུ་སྟེ་གཉིས་
 རྣམས་དགེས་དབྱེས་མཛོད་ཅིག །རང་རིག་མ་ཡིན་ཀྱང་ཆོད་གཞལ་འབད་
 བས། །རྣམ་རིག་སྒྲུབ་ཀྱིན་དགེས་དབྱེས་མཛོད་ཅིག །རང་མཆོན་མ་གྱུབ་
 ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་བཀྲ་བས། །ཤར་གསུམ་མཁའ་པོ་ཀྱིན་དགེས་དབྱེས་མཛོད་
 ཅིག །གསལ་སྟོང་མི་འགལ་བས་བཟུང་ཡང་ཆོག་གི། །སྒྲོབ་བཤད་བརྒྱད་
 འཛིན་རྣམས་དོགས་རྒྱུང་མི་དགོས། །ཀ་ནས་དག་ན་ཡང་བཟང་ངན་འཐད་
 བས། །རིག་འཛིན་ཞིག་པོ་རྣམས་བཟང་ཞེན་མི་དགོས། །བཅོས་ནས་བསྐྱེམ་
 བ་ཡང་ལྟན་སྤྱིས་འཆར་བས། །རྟོགས་ལྟན་ཀྱན་པོ་རྣམས་ལྟ་ཚུགས་མི་
 དགོས། །ཡོད་མེད་སྒྲོས་བྲལ་དེ་ཁས་བླང་ཆོག་པས། །རྟོག་གི་མགོ་མཁྱེགས་
 རྣམས་ཆོབ་ཆུབ་མ་བྱེད། །ཅེས་ཕྱི་དོན་མ་བཤིག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་
 བ་ཁས་བླང་པ་མི་རིགས་སོ་སྟུམ་དུ་ཕྱི་དོན་ལ་ཞེན་པའི་དོན་སྒྲུ་སྟེ་གཉིས་པོ་

སྒོ་ཙམ་ཙུབ་མ་བྱེད་དང་། བྱི་དོན་མ་བཤིག་པའམ་མ་སྤང་བར་རང་བཞིན་གྱི་
སྒྲོང་པའི་གནས་ལུགས་འདི་ལ་དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག དེ་བཞིན་དུ་རང་
རིག་ལ་ཞེན་པའི་སེམས་ཙམ་པས་རང་རིག་མེད་ན་ཡུལ་ཚད་མས་གཞལ་བ་
མི་འཐད་སྟམ་ཡང་། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་ལྷ་བའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་མེད་ཀྱང་།
ཚད་མས་ཡུལ་གཞལ་བ་འཐད་པས་རྣམ་རིག་སྤྲོ་བ་ཀྱན་དགེས་དགེས་མཛོད་
ཅིག དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་མིང་
བདས་བཞག་ཙམ་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོ་ཆོགས་བཀྲ་བ་པན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་
སྤང་བས། ཤར་གསུམ་མཁན་པོ་ཀྱན་དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག སེམས་རི་
བོས་སྒྲོང་བ་དང་རང་བཞིན་གསལ་བ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བྱང་འཇུག་དུ་
བཞག་ཀྱང་ཆོག་གི ས་སྤྱིའི་ལམ་འབྲས་སྒྲོབ་བཤད་རྒྱུད་འཛིན་རྣམས་
དོགས་རྒྱུང་མཛོད་མི་དགོས། ཆོས་རྣམས་ཀ་ནས་སམ་གདོད་ནས་དག་པ་
ཡིན་ནའང་། ཐ་སྙད་དུ་འཁོར་འདས་བབང་ངན་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་ཙམ་
བྱས་ཀྱང་འཐད་པས། རྟིང་མའི་རིག་འཛིན་འབྲུལ་ཞིག་རྣམས་ངའི་ལྷ་བ་ནི་
མཆོག་གོ་སྟམ་དུ་བབང་ཞེན་བྱེད་མི་དགོས། བཙུག་ནས་བསྐྱེམ་པར་བྱས་
ན་ཡང་ལྷན་སྒྲིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཆར་བས། རྟོགས་ལྡན་གན་པོ་རྣམས་དང་
པོ་ཉིད་ནས་མ་བཙུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རེ་བའི་ཡུ་རྫུགས་མཛོད་མི་དགོས་ཞེས་
སོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་གང་དུ་མི་གནས་པའི་རྒྱལ་ཏེ་
དབུ་མ་ཆེན་མོ་རང་གི་ལུགས་འདི་ལྷ་བྱ་ལ་ཁས་སྤང་ཆོག་གི །ཕྱོགས་རེར་

ཞེན་པའི་རྟོག་གི་མགོ་མཁྱེན་གས་རྣམས་ཆགས་སྒྲུང་གི་ཙམ་ཙུབ་མ་བྱེད་ཅིག
 གུན་ལས་བྱེད་འཕགས་གུན་དང་མི་འགལ་བ་ཟེར་བའི་དཔེ་བཞིན་བསྟན་
 བ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་ལམ་གྱི་གནད་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་ནོ། །
 བཞི་བ་ནི། འོན་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་པ་ཆུང་རྣམས། །ཐ་སྙད་སྦྱོར་
 རྒྱལ་ཞིག་མ་མཁྱེན་ཡིན་སྲིད། །ཁོ་བོ་བྱེད་ཅག་ལ་མི་གུས་མ་ལགས། །
 ཐོག་ཕྱག་བྱུང་ན་ནི་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་དེ་ལྟར་དབུ་ཕྱག་རྫོགས་
 གསུམ་སོགས་དོན་དུ་གཅིག་མོད། འོན་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལ་
 སྦྱངས་པ་ཆུང་རྣམས། རང་རང་གི་འདོད་གཞུང་ཙམ་པོ་དེ་ལ་ཆགས་གིང་ཞེན་
 ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྦྱོར་རྒྱལ་གཞན་དང་གཞན་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་མ་མཁྱེན་ནས།
 རྒྱལ་བས་བསྟན་པའི་མདོ་སྟགས་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་སྦྱང་
 གུའི་གཟན་དུམ་ལྟར་། །ཁ་ཁ་སོ་སོ་འགལ་འདུ་ཅན་ཞིག་ཏུ་བབྱུང་བ་ཡིན་སྲིད་
 དེ། ཁོ་བོ་རོལ་བའི་དོ་རྗེས་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་
 གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་རྒྱལ་བཞིན་སྒྲས་པ་ཡིན་གྱི། བྱེད་ཅག་ལ་མི་གུས་པ་ཕྱ་
 མོ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ལགས་མོད། རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་མ་
 འགྲིགས་ནས་ཐོག་ཕྱག་བྱུང་ན་ནི་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས། རང་གཞན་
 ཀྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་གདམས་པའོ། །བཞི་བ་སྟོ་བདེ་སྦྱིས་རྒྱལ་ལ་ལམ་
 རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་རྒྱེན་གཞུང་རྣམ་དག་ལ་བསམ་སྟེ་སྟོ་བདེ་བ། རྟོགས་པ་རང་
 རང་གི་དོ་བོལ་བསམ་སྟེ་སྟོ་བདེ་བ། དྲིན་ཅན་ཅ་བརྒྱད་སྟེ་མ་ལ་བསམ་སྟེ་

སྒོ་བདེ་བ། མ་ཆན་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེ་ལ་བསམ་སྟེ་སྒོ་བདེ་བ་བཞི། དང་པོ་
ནི། ཁོ་བོ་ཀུན་གཤམ་གྱི་ཤར་པོ་མིན་ཡང་། །པ་མེས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྟ་པོ་
བཟང་པོ། །རྟ་སྒྱུར་གྲུས་སྒྱུར་གྱིས་བཞོན་ཚུལ་མཁས་པས། །གཅིག་རྟ་
འཕྲང་ལས་ནི་ཐར་བར་རེའོ། །ཞེས་འདི་ཙམ་པ་པོ་ཁོ་བོ་ནི་ས་རྒྱུང་དགོ་
སྒྲོགས་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀུན་དང་མི་འགལ་བར་འཆད་གཤམ་པའི་ཤར་
པོ་མིན་ཡང་། པ་མེས་སྤྱོད་ལ་ཐུགས་དང་། རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གཞུང་
ལུགས་དྲི་མ་མེད་པའི་རྟ་བཟང་པོ་ལྷ་བྱ་དེ། རང་གི་རྟ་སྒྱུར་གྲུས་སྒྱུར་གྱི་
བརྩོན་པས་བཞོན་ཚུལ་མཁས་པའི་དབང་གིས། སྒྲོགས་རེར་ཞེན་པའི་ངའི་
འདི་ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་ནོ་སྟེ་མ་པའི་ལམ་མི་ཡངས་པ་གཅིག་ཏུ་རྟ་པའི་ཐེ་
ཚོམ་སྒྲོངས་པའི་འཕྲང་ལས་ཐར་རེའོ་ཞེས་འཕྲང་དེ་ག་ལས་འདའ་མི་རུས་
པར་ལུས་མི་དགོས་ཞེས་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཚོལ་དགོས་མི་འདུག་
སྟེ་འཚོལ་མཁན་རང་ཡིན། །བདེན་པར་མི་ཞེན་ཏེ་རྩུན་པ་ཉིད་ཡིན། །རྩུན་
པ་མི་འགོག་སྟེ་བདེན་པ་རང་ཡིན། །ཆད་མིན་རྟ་མིན་ལ་ངལ་གསོ་ཚེག་
གོ། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཐག་རིང་པོ་ནས་འཚོལ་དགོས་མི་འདུག་སྟེ། འཚོལ་
མཁན་དང་ལྷན་ཅིག་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་གིང་། གང་
སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བས།
སྒྲུང་ཆད་བདེན་པར་མི་ཞེན་ཏེ་གང་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་བཟུང་རྒྱ་མེད་
པའི་རྩུན་པ་ཆུ་ལྷ་ལྟར་མཐོང་ལ། སྒྲུང་བ་རྩུན་པ་འདི་བཀག་ནས་སྟོང་པ་

གྲུང་ཚུགས་སུ་མི་བསྐྱབ་སྟེ། སྤང་བ་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་སྟོང་བ་མེད་ཅིང་མ་
 འབྱུལ་བའི་གནས་ལུགས་དེ་ག་རང་ཡིན་པས། ཆད་བ་མིན་ལ་རྟག་པའང་
 མིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་སྟོབ་ག་ཡངས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ངལ་
 གསོས་པས་ཆོག་གོ། །ཞེས་མཐར་འཛིན་གྱི་མི་འཕྲོག་པའི་དོན་ཏེ། རྗེ་རྒྱལ་
 བ་གཉིས་པས། གཞན་ཡང་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། །སྟོང་པས་
 མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་བ་ཉིད། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་གཤམ་
 བ། །མཐར་འཛིན་ལྟ་བུས་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུང་བ་ལྟར་
 རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཨ་མ་མ་མཐོང་ཡང་མིང་ཙམ་ཞིག་གིས། །པ་མ་དྲིན་
 ཅན་དེ་ཡུན་རིང་སྟོར་བ། །གམ་ན་འདུག་པ་བཞིན་འཕྲད་པར་སྤང་གི། །སྟུ་
 སྐབ་ཡབ་སྲས་དེ་བཀའ་དྲིན་ཆེའོ། །སྟོབ་བཟང་གྲགས་པ་དེ་བཀའ་དྲིན་ཆེའོ། །
 དྲིན་ཅན་སྟུ་མ་དེ་བཀའ་དྲིན་ཆེའོ། །བཀའ་དྲིན་བཟོ་ཐབས་སུ་ཨ་མ་མཆོད་
 དོ། །ཞེས་སྤར་ཨ་མ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤིས་ལུགས་མཐོང་ནི་མ་ཕྱིང་
 ཡང་སྟོང་ཉེན་འབྱུང་གི་མིང་ཙམ་ཞིག་གིས་རྗེས་སུ་བསྟེགས་ཏེ་བཙལ་བས་
 པ་མ་དྲིན་ཅན་དེ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བར་ཡུན་རིང་དུ་སྟོར་བ་ད་ལྟ་
 རང་གི་མདུན་ནའམ་གམ་ན་འདུག་པ་ལྟ་བུར་སྟོས་སྟངས་པའམ་གཟིགས་པར་
 སྤང་གི། །འདི་དང་སྟངས་པའི་རྒྱུ་སྟུ་སྐབ་ཡབ་སྲས་དང་། །སྟོབ་བཟང་གྲགས་
 པ་དང་། ཕ་བའི་སྟུ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟུ་དྲིན་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་བདག་ལ་བཀའ་
 དྲིན་ཆེའོ། །བཀའ་དྲིན་བཟོ་ཐབས་སུ་ཨ་མ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཆོད་

པའམ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཅུ་བརྒྱད་གྱི་སྤྲོ་མ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཚུལ་
བཞིན་ལོན་ན་དེ་དག་དབྱེས་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྲོ་མ་བྱུགས་དགོངས་
རྒྱུ་གས་ཚུལ་ལ་བསམ་སྟེ་སྤོ་བདེ་སྦྱེས་གིང་། །མཉེས་པ་གསུམ་གྱི་མཆོག་
བརྒྱབས་པས་མཉེས་མཆོད་འབུལ་བའོ། །བཞི་བའི། སྦྱེ་མེད་བརྗོད་བྲལ་
གྱི་ཨ་མ་ཀན་མོ། །རིག་པའི་བུ་རྒྱུད་དང་ལྷན་ཅིག་འཛོམས་ནས། །ཀྱན་བཟང་
སྦྱོད་པ་ཡི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོས། །མ་ཀན་འགོ་བ་ཀྱན་གཏན་བདེར་འབྲིད་
དོ། །ཞེས་སྦྱེ་བ་མེད་ཅིང་བརྗོད་པ་བམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དམིགས་མེད་
སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་ཨ་མ་ཀན་མོ་དེ། ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རིག་པའི་བུ་རྒྱུད་དང་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་འཛོམས་པའི་མཐུ་ལས་ཀྱན་ནས་མི་བཟང་བ་མེད་པས། ཀྱན་ཏུ་
བཟང་པོ་རྒྱལ་བའི་སྤྲོ་མ་གྱི་སྦྱོད་པ་ཆོད་མེད་པ་ཡི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་ལ་གནས་
ནས། མ་ཀན་བྲིན་ཅན་གྱི་འགོ་བ་མཐའ་དག་གཏན་དུ་བདེ་བའི་གོ་འཕང་
ལ་བདག་གིས་འབྲིད་དོ་ཞེས། རང་གི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་མཐོང་ན་གཞན་དོན་ལ་མཐུ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་རིགས་ནས་སྤོ་
བདེ་སྦྱེས་པའོ། །ཁ་ཅིག་དགེ་བསྟོར་བཞག་ཀྱང་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ལས་སྟོན་
ཆོག་སོགས་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། དམ་བཅས་ལྟར་ཡིད་གྱིས་སྟོན་ནོ་
ཞེས་བརྒྱུར་ཀྱང་རུང་བར་མངོན་ནོ། །གསུམ་པ། ཐ་མར་དགེ་བ་མཇུག་གི་
དོན་ལ། རི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་དང་། སྤྲོ་བྱང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
ཨེ་མ་ལ་རོལ་པའི་དོ་རྩེ། །ཨ་ཉོ་ལ་སྦྱིད་པའི་རྒྱང་བྲོ། །འོ་ན་ལ་འདི་རུ་

བདུངས་ནས། ཨ་ཉི་ཡ་དགོན་མཚོག་མཚོད་དོ། ཞེས་ཨེ་མ་དང་ཨ་ཉི་ཞེས་
 རོ་མཚར་བའི་ཚིག་ཡིན་ལ། གཞན་ཚིག་ཕྱད་རྣམས་ཚིག་ཁ་སྐྱོང་བ་དང་
 ཉམས་མཚར་གྱིས་བཞག་གོ། ཚུམ་བ་པོ་རོལ་བའི་དོ་རྩེ་བདག་སྟོང་དང་རྟེན་
 འབྱུང་བུང་འབྲེལ་འདུ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཚུལ་དཔག་པར་དགའ་བ་མཐོང་
 བས་གིན་ཏུ་རོ་མཚར་སྐྱེས་གིང་ཟབ་མོའི་དོན་མཐོང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་
 བའི་རྣམ་འབྱུར་གྱི་རྐང་བློ་གནས་འདིར་བདུངས་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་ཐུགས་
 ལ་རི་ལྟར་གར་བ་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཉམས་མཁྱུར་འདིས་དགོན་མཚོག་
 མཚོད་ཅེས་སོ། ཇེ་ལ་དག་ལུགས་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདིས་རབ་
 ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་པའི་ཆོ་ག་སུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། སྐྱུར་བུང་ནི། ཞེས་
 ཨ་མ་རོ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཚིག་བྲག་ཆའི་སྐྱེ་དབྱངས་འདི་ཡང་དབུ་མ་ཆེན་མོ་ལ་
 ལྟག་པར་མོས་པའི་ལུང་སྐྱེ་རོལ་བའི་དོ་རྩེས་སྐྱུལ་པའི་གནས་མཚོག་རི་བོ་ཅེ་
 ལྟར་སྐྱེས་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དག་སྟོང་དག་ལེགས་ནམ་མཁའ་ལོ། ཞེས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཤིས་ལུགས་ཨ་མ་ལྟ་མཁྱུར་ཅུང་ཟད་བཀྲལ་བ་
 རེ་ཞིག་རྫོགས་སོ། ཇེ་ལ་འདི་ཚིག་ལྟག་པོ་དོན་ཟབ་མོ་དམར་འབྱིན་དུ་སྟོན་
 པ་ཞིག་རེད་པས་ཉ་ཅང་རང་འདོད་ཀྱི་དགྲོག་རྒྱ་མེད་ནའང་། ཞེན་ལྟའི་དབང་
 གི་དག་ལུགས་རང་སྟོགས་བཟུང་ནས་གཞན་སྟོགས་ལ་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 ཏུ་དགྲོགས་པ་མང་ཡང་། བདག་གིས་ནི། རང་ལམ་ལས་མ་བཀྲོགས་པར་
 དབུ་མ་ཆེན་མོ་རང་ལྟ་བའི་སྤུ་ཐགས་སུ་བཞག་སྟེ། གཟུར་གནས་ཀྱི་ཚིག་

དོན་དཀྱུས་མར་གོ་ཚད་ལྟར་བཤད་པ་ལས་གཞན་དུ་རྟོང་མ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་
བྱུང་དང་མི་འགྲིགས་པར་རྒྱབ་བསྐྱོལ་ཡིན་ན། ཡེ་འགྲིག་མི་འགྲིག་ལྷ་
དགོས་པའི་གནད་མི་འདུག་སྟེ། ཁོང་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པར་གྲགས་པ་ཞིག་
གི་གསུངས་རེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་འཇུག་པའི་གཏད་རབས་
བདུན་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱན་དུག་མཚོག་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རང་
གཞན་སྤུན་མོང་གིས་ཁས་ལེན་པའི་གཞུང་ནི་མིན་ལ། གལ་སྲིད་གཞུང་དེ་ན་
གཞན་ཀྱི་ལྷ་བ་སོགས་ལ་མི་མཐུན་པ་ལྷ་བྱུ་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་
ཡིན་མིན་བརྟག་དགའ་ཞིང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་གཞུང་ཚད་ལྡན་རྣམས་
ལ་ཚད་མས་བྱུང་པའི་རིགས་ལམ་རྣམ་དག་གཞན་ཀྱི་ཀླག་མི་རྟོང་པ་ཡོད་
པས་འདི་ལ་རེ་མི་དགོས་མོད་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདི་ནི་མཐོང་ལམ་མངོན་སུམ་
མཐོང་བའི་འཕགས་པར་གྲགས་པ་བཞིན་དོན་དང་ལྡན་པར་ངེས་སོ་སྙམ་དུ་
གྲུས་པས་གསུང་གི་སྒྲུང་བ་ལ་སློ་གྲོས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །
འོན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདིས་སློང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ་བ་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱུ་ལ།
ཐྱུགས་ལྟུང་བྱིས་པའི་སློས་གཞལ་ནས་འདིས་དོན་འདི་ལྟར་གནས་ཞེས་བཞད་
གད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན་བདེན་མོད་ཀྱི་བདག་ལ་འདི་ལྷ་བྱུ་བཀྲལ་བའི་
སློབས་པ་ནི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སྟོན་པའི་ལུང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡོད་ཅིང་།
ཡོད་པ་དེ་ལྟར་བདག་ཅག་གི་སྒྲུ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
འཆད་པ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། ལུང་དང་མན་ངག་ཡོད་ན་དབང་པོ་ཐ་མས་ཀྱང་

རྟོགས་ལ། མེད་ན་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་དཀའ་བས་ན་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་
 ཚོས་ལ་རྟོན་ཟེར་བ་ལྟར་ཟབ་མོའི་གནད་ཀྱི་ཚིག་འདི་དག་གི་གནད་ལ་དབྱང་
 བར་འཚལ་ཏེ། གཞུང་འདི་ལས་ཁོ་བོ་ཀུན་གཤམ་གྱི་ཤར་པོ་མིན་ཡང་གསུངས་
 བའི་དཔེ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབ་པའི་ཚུལ་རྒྱད་ལ་མངོན་རྟོགས་
 གྱེ་བའི་རིམ་པས་གསུངས་པ་འདི་ཁ་ནང་བལྟས་ཀྱི་རང་རྒྱད་ལ་སྦྱར་ན་ཐར་
 འདོད་སྒྲལ་བ་ཟེར་ནམས་ཀྱི་སྙིང་གི་བདུད་ཅིར་འགྱུར་ཏེ། ཟུང་འཇུག་གི་གནད་
 འདི་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་གཤམ་འདྲེན་ན་ཐེག་པ་མཚོག་གི་གཞུང་གཞན་ལ་ཁ་ནས་
 མ་བཞེད་རུང་སྙིང་ནས་གྲུས་པ་མི་སྦྱེ་བའི་དབང་མེད་ཅིར་སྒྲོས་བྲལ་ཞེས་
 ཚིག་ཙམ་དུ་མ་ཤོར་བར་དོན་གྱི་ཡིན་ལུགས་སུ་ཐག་ཚད་ནས་རྒྱལ་བའི་
 གསུངས་རབ་མཐའ་དག་ལ་གཟེགས་པའི་སྒོ་གོས་ཀྱི་མིག་དྲི་མ་མེད་པ་
 འབྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན་ལྟའི་མིག་སྒྱུན་གཡོ་བས་རབ་བསྐྱེབས་པས། །
 མིན་པའི་གནས་ཀྱང་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་། །ཡིན་པའི་གཤིས་ཀྱང་མིན་
 པར་ནམ་རྟོག་ན། །རྒྱལ་གསུངས་དྲི་མེད་གཟུགས་མཚོག་ཇི་ལྟར་མཐོང་། །
 དེ་ཚེ་དེ་ལ་ཕན་པར་འདོད་པ་ཡི། །ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འཕུང་བའི་ལྗེ་
 བརྒྱང་ཡང་། །གཞོད་པའི་རལ་གྱི་གཟས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཁྱོས་ནས་མི་སྟོན་
 ཚིག་གི་མདའ་མོ་འཕེན། །ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་དག་ནམས་ཀྱང་། །
 གཞོད་ཅན་ནམས་ལ་ཁྱོ་རྒྱའི་རེག་བྱ་བཞིན། །སྦྱར་མོད་བསྟན་པ་དགྲགས་
 ལ་མི་དད་པས། །རང་བཞིན་དང་པོར་བཞེད་པའི་གཏམ་འདི་སྒྲུས། །མང་

ཐོས་སྒྲོ་ཡི་འོད་ཟེར་རྒྱ་ཆེ་ཡང་། །ཟབ་དོན་སིཌུ་མ་རའི་གེ་སར་གྱི། །དོ་མཚར་
གཟུགས་བཟང་མཐོང་བར་དཀའ་བས་ན། །ཡུང་རིགས་སྒྲེག་མོའི་ཞལ་ཚང་
འདི་ན་འཐོར། །ཀུན་རྟོག་རྣམ་པར་བསྐྱོད་པའི་སྒོ་ངན་གྱིས། །ཟབ་མོའི་ཆོས་
ལ་སྤང་བ་ལྟར་ལེན་ཡང་། །ལམ་དང་ཡུན་རིང་འགྲོགས་པར་མཛོད་ཅིག་
དང་། །ནམ་ཞིག་ཐེག་མཆོག་ཆོས་ལ་གུས་པ་སྒྲེ། །མ་དག་ལྟ་བའི་ཚང་ཚང་
བརྟེན་པ་རྣམས། །གཟུ་བོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། །ཡང་དག་རིགས་
པའི་ཞུགས་ལ་སྤར་བྱས་ན། །དབང་མེད་ལྟ་ངན་གཤམ་སྤྱང་རྩེན་ལ་བྱད། །
དེ་སྦྱིར་ཡང་དག་ལྟ་བའི་གནས་ལུགས་ལ། །སྒོ་ནི་ཡང་དག་གོམས་པ་སྒྲིད་ཕྱིར་
དུ། །ཡང་དག་མཁས་པའི་གཟིགས་དོན་མཐར་ཐུག་གཏམ། །ཡང་དག་
སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཀྲལ་བའི་དགེས། །སྦྱིང་དབུས་དྲི་མེད་རིག་པའི་ཆུག་ཏེར་
ལས། །འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་གསལ་བའི་མོད། །ལྟ་ངན་ཐུན་པའི་བྱ་བ་
མཐར་བྱས་ནས། །སྒོ་གསལ་སྒོ་ཡི་པརྫོ་བཞད་ཐུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་བྱུང་
བདག་དོ་རྩེ་འཆང་འཇམ་དབྱངས་མཁའ་བརྩེན་བརྩེ་དབང་བོའི་ཞབས་པད་སྦྱི་
བོར་རིག་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་པའི་གཞོན་ནུ་སྒོ་གོས་དྲི་མེད་ཅེས་བྱ་བས་རང་
ལོ་ཉར་བདུན་པ་ཆུ་སྒྲེལ་ལོའི་ལྷ་ཆོས་དགེ་བའི་དུས་སུ་བྱིས་པ་དགེ་ལེགས་
འཕེལ།

༥ འགྲེལ་ཆུང་འདི་འང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་སྤར་ལ་འགོད་པའི་དགོངས་
བཞེད་བཞིན་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུག་བྱིས་དངོས་ལས་ཤུག་འདི་དགེ་སྦྱོང་ཆེ་

དབང་རིག་འཛིན་གྱིས་ཞེ་ཆེན་རི་བོད་དུ་དག་པར་ཞལ་བལུས་པ་འདིས་སྟོགས་
 དུས་ཀྱན་དུ་དགེ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག དགོལོ། དགོལོ། དགོལོ། །
 ༥ རྒྱལ་བའི་དགོངས་དོན་མ་ནོར་བའི། ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་མཐོང་ནས་སྒྲུབ།
 རྟོགས་པའི་ཉམས་མཁུར་བརྟོལ་མཁས་པ། རྩུང་སྐྱེ་ལོ་བའི་རྩོམ་ལྟོ་ཞེས།
 ༡༽ དེའི་གཞུང་ཆོག་དང་དོན་གྱི་ཆར། དགག་བཞག་སྟོས་པ་རིང་བསྐྱར་
 བས། ཐལ་འགྱུར་དགོངས་པ་མ་ནོར་བར། མ་བཅོས་རྣལ་མར་བརྟོན་པ་
 འདི། ༢༽ དགོངས་པ་གྲུབ་མཐའི་སྟོ་སྟོན་གྱི། སྟོགས་པའི་ལམ་དུ་མ་བཀྲ་ལ་
 བར། མཐར་ཐུག་ངེས་དོན་ཟབ་གནད་ཀྱན། སྟོན་འདི་མི་ཡམ་ཆོས་རྩེའི་
 རིན། ༣༽ དེ་བྱིར་རིས་མེད་ཐུབ་བསྟན་ལ། ཆོས་སྦྱིན་འདོད་དགུ་འཕེལ་
 བ་དང་། ཀྱན་མཁུན་ཡབ་སྐུས་དགོངས་རྟོགས་སུ། སྐར་འདི་ལྟན་གྲུབ་སྟེང་
 དུ་བསྐྱབས། ༤༽ བསམ་སྦྱོར་དག་པའི་བླ་བཞི། ཡོངས་བསྟོ་པན་བདེའི་
 འོད་ཟེར་ཅན། ཤར་བས་ཐུབ་བསྟན་ཀྱ་མཁུ་ཏའི། འདབ་བརྒྱ་གྲོལ་བའི་
 རྒྱར་གྱུར་ཅིག ༥༽ ཅིས་པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་དུ་ཤིས་ཞེས་བཀའ་བསྒྲུལ་བ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཇམ་དབྱངས་སྟོ་གྲོས་རྒྱུ་མཆོས་བྲིས་པ་སྟོར་རྩུ། ། །

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གྲག་པ་འདི་དཔེ་ཆ་འཛིན་ཏུ་བཞག་ན་དཔེ་ཆ་དེར་ཅི་འདྲར་
བཞག་མས་ཀྱང་ཉི་ཤུ་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

སྤྱེ་བྱུང་བློ་འདོན་པ། རྒྱལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས། ཆོས་དབྱིངས་ཉི་མ།
གཙོ་སྤྱི་གྲག་པ། གང་བསམ་ལྟན་གྲུབ། བློ་མ་ལུ་མཚོ།
གཞུང་ལས་དོ་དམ་པ། ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ཤོ་འདུལ།
ཁུ་དག་པ། བློ་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ། ལྷག་ཐོག་འདིགས་པོ།
ཡིག་སྤྱི་གྲག་པ། འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས། དིག་འཛིན་ཞོ་པ།
ཕྱི་ཤོག་མཛེས་བཞོན་པ། ཡིག་སྤྱི་གྲག་ཆོ་རུང་།

ཐཱ་བུ་གཞུང་ལས་དོ་དམ་ཁང་ནས་འགོམ་སྒེལ་བྱས།